

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΣ

ΛΟΓΟΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ

DEMOSTHENIS

SELECTÆ ORATIONES.

**LIBRI Græci, excusi apud J. POTR,
Bibliopolam ETONESEM.**

ΗΡΟΔΟΤΟΣ Ο ΑΛΚΑΡΝΑΣΣΕΥΣ
Περὶ Ομήρου Γενεσιος, καὶ Ηλικας, καὶ Εισοτης. Et item
Historia Græcarum & Latinarum Literarum. *Joan-*
nis Reinoldii, S. T. B. e Beatæ Mariæ Etonensis Regalis
Collegii Sociis, Dissertatio, 4to. Pret. 5s.
N. B. Exemplaria solummodo 250 excusa fuere.

ΘΟΥΚΥΔΙΔΟΥ, ΠΛΑΤΩΝΟΣ, καὶ ΛΥΣΟΥ Λογοι
Eptatopoi: Thucydidis, Platonis, Lyfæ Orationes Funebres;
edid. Ed. Bentham, S. T. P. cum Versione Lat. & Notis.
8vo.

HEDERICI Lexicon Manuale Græcum Primum
a S. Partrick, tertio edit. a G. Younge.

SCHREVELII Lexicon, Gr. Lat. Editiq Duode-
cimo. 8vo.

GRÆCÆ GRAMMATICÆ Rudimenta, in
usum Regiæ Scholæ Etonensis. Editio altera, auctior,
Etonæ impress. An. 1752.

ÆΤΟΡΙ Fabulæ, Gr. Lat. cum novis Notis, nequon
Versione emendata. Editio prioribus correctior, & ad usum
Juventutis Regiæ Scholæ Etonensis accommodata. Etonæ
impress. 12mo. 1749.

ΕΚΕΡΡΗΤΑ quædam ex **LUCIANI** Samosa-
tensis Operibus, per N. Kent, A. M. Coll. Regal. apud,
Cantab. Socium. Editio nova, auctior & emendatior. 8vo.

SOPHOCLIS Tragoediæ septem, Gr. Lat. Operâ,
Tho. Johnsen, A. M. 3 Vol. 8vo.

EURIPIDIS Hecuba, Orestes & Phœnissæ, cum
Scholiis antiquis, notisque Johannis King, fere integris; Editio
nova, curante Thoma Morell: Qui Alcestin adjecit, cum
Scholiis quæ extant, nova Versione, & Notis perpetuis.
2 Vol. 8vo.

ARISTOPHANIS Comœdiæ duæ, Plutus & Nu-
bes, Gr. Lat. cum Scholiis antiquis. 8vo.

TABULA
ANTIQUÆ GRÆCIÆ
Demostheni Accomodata
Juxta Gulielmum Delisle

Scala Stadiorum Mille
0 500 1000

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΛΟΓΟΙ ΕΚΛΕΚΤΟΙ.

DEMOSTHENIS

SELECTÆ ORATIONES.

Ad CODICES MSS. recensuit,

TEXTUM, SCHOLIASTEN, & VERSIONEM
plurimis in locis castigavit,

NOTIS insuper illustravit

RICARDUS MOUNTENET,

Coll. Regal. apud CANTABRIGIENSES
haud ita pridem Socius.

PRÆFIGUNTUR

Observationes in Commentarios vulgò Ulpianos,

ET

Tabula Antiquæ Græciæ Demostheni accommodata.

EDITIO TERTIA, emendatior.

ETONÆ,

Apud JOSEPH. & THOMAM POTE,
Bibliopolas.

M.DCC.LV.

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

DEMOCRATIC

Prænobili & Honoratissimo VIRO

ROBERTO WALPOLE

PERISCELIDIS EQUITI,

SCACCARII CANCELLARIO,

ÆRARI

CUM VIRIS SELECTIORIBUS PRÆFECTO,

REGI AB INTIMIS CONSILIIS, &c.

CUM Athenis in more esset, ut qui illuc Inquilini commigrarent, Patrum sibi ex Civibus adsciscerent; Illud erat Demostheni ante omnia expetendum, ut ipse jam Métoix & in Principis alicujus Viri fidem atque clientelam, qui sibi, in Peregrinâ, & Ornamento esset & Præsidio, se addiceret,

a 2

QUEM

iv DEDICATIO.

QUEM autem impensius cuperet Patro-
num summus Græciæ Orator, quàm sum-
mum Britannici Senatûs Oratorem? Quem
Hisce Orationibus, pro Patriâ, pro Libertate
habitis, tam faciliè artisurum speraret, quàm
Illum Virum, Qui indefessâ dudum Vigilan-
tiâ, ac Fortitudine, sanctissima Liberj Populi
Jura & tutatus est, & tutatur?

AD Te igitur, VIR ILLUSTRISIME, con-
tinuò advolat, neque Tibi à teneris ignotus
Hospes, nec Tui Fando Nominis ignarus;
Favorem sibi tuum ac benevolentiam polli-
citus, non modò ex singulari istâ Human-
itate, quâ Te facilem ultrò præbes Universis,
& quasi invitas adeuntes; sed ex mirâ etiam
inter Vos, tum Ingenii, tum Morum Studi-
orumque, Similitudine.

QUIS enim non videt, in omnibus, quæ
vel ad perfectum Oratorem requiruntur, vel
Reipublicæ Administratorem Civibus suis ca-
rum reddunt, tam esse Utrosque cognatione quâ-
dam conjunctos; quàm in aliis, quæ crimi-
nari quis forsan possit, alienos prorsus esse ac
dissimiles? Ita tamen, ut si comparatio insti-
tuatur, multa sint Alteri propria, quæ in Al-
tero frustra quæras; uberiorque Nobis de No-
stro, quàm de Suo Atheniensibus, gloriandi ma-
teria ministretur.

D E D I C A T I O.   v

Si enim vel Eloquentiæ spectetur laus :
 Quis nostro, vel Naturæ dotibus, vel Do-
 ctrinæ adjumentis instructior ad dicendum ?
 Quis tot Solus ac Tanta, in omni Rerum Po-
 liticarum genere, sustinuit Negotia ? Cui un-
 quam tam felix Sententiarum ac Verborum
 Copia & Delectus ? Cujus Oratio, vel ad Per-
 suadendum aptior, vel ad Affectus commo-
 vendos efficacior, si quando, in Causis gra-
 vioribus, & majoris momenti, præstituto ad
 deliberandum die, *perfectum quid ingenio, ela-
 boratum Industriâ*, afferri oporteat ? Sit ista
 sanè communis illi cum Attico Oratore, at-
 que æqualis gloria : vel etiam, si placet, modò
 non longo intervallo, proxima sit, ac secunda.
 Quod si ex improvviso, pro re natâ, Oratione
 opus sit, quid tali in tempore Demosthenes ?
 Ut id quod res est fateamur, obmutescit. Ut-
 pote cui, nescio an verè, ab æmulis olim
 Rhetoribus sit objectum, prolata ab Illo om-
 nia Oleum & Lampada redoluisse ; ab arte
 potius ac meditatione, quàm à naturâ atque
 ingenio profecta. Verum enimvero Noster,
 Hic Regnat : quantumque alios aliàs, tan-
 tum, in hoc genere dicendi, seipsum excel-
 lere videtur ; omnemque omnium, quanta
 quanta fuerit, expectationem superare. Quo-
 ties accepimus, Inimicos Ejus Paratos Medi-
 tatosque, quæ est Conditio laceffendi ultrò
 atque Infectandi, ab Imperatissimo statim ita
 exceptos, ut palàm constet, in certamine effi-

vi DEDICATIO.

iniquissimè comparato, *nec Diis nec Viribus æquis* congressos; & vanam sibi ac suis victoriam pollicitos, præmaturos ante pugnam Triumphos adornasse? Quod Acumen, Dii boni! Quæ Celeritas Respondendi! Quæ Dexteritas in Petitionibus declinandis! in Criminibus diluendis! Quæ Vis in Spiculis Retorquendis, cum Venustate quâdam peculiari, atque Urbanitate conjuncta!

JAM verò, si Utrosque Rempublicam capeffentes contemplemur: Quod Atheniensi Voluisse gloriosum est, Hic Perfecit. Hic Libertatem Patriæ, quam Ille moriens amissam conclamavit, consiliis suis ac laboribus suo etiam aliquando cum periculo, plus semel conservatam, posteris incolumem traditurus est; Libertatis ita custos, ut fidissimus Idem sit & Regi Subditus; dissociabiles quas credideris res, (quæ tamen amicissimè conspirant) Prærogativam Principis Populique Jura & Privilegia, tam feliciter adtemperans, ut uno eodemque tempore & Civibus in deliciis sit, nec ultimum interea favoris locum, apud Principem, non Rerum modò sed & Hominum Judicem, si quis alius, subtilissimum, promereatur. Difficilis sane Provincia! quamque, vix alius reperiatur, obire qui possit; nedum Demosthenes potuisset, in Populari Statu eductus,

DEDICATIO.   vii

eductus, Regioque etiam Nomini infensissimus.

QUI D? quod Atheniensis, *Χρηματα*, quæ dixerunt, *Εργασια*, à majoribus defendendæ Patriæ destinata, ut ne aliò diverterentur, in His subinde Orationibus contendit? Rectè quidem ac sapienter: verum cum nimîa fortasse Cautione & Timiditate: à quibus Noster tam longe abhorret, quàm à rebus omnibus, propter quas necesse sit timere. Cui non tantum *Sapere*, sed *Fari* etiam *quæ sentiat*, ingenitum est: neque Sux ullo tempore Salutis rationem habere, quoties Ipsius & Rex & Respublica Vocem atque Sententiam efflagitant. Qui in Pecuniariis Rationibus ad usus Reipublicæ excogitandis omnium Hominum versatissimus, summâ fide & Industria, id curat unice, ut Singulæ quæque Redituum Publicorum Descriptiones, eæque varîæ ac multiplices, sanctissime observentur; & Proventus Omnium integri ad usus tantum Publicos erogentur. Præclara certe hæc: Quanto autem id præclarius, singulari demum Providentiâ effecisse, ut nemo sit adeò Rei Arithmeticæ imperitus quin videat, atque, etiam si nolit, agnoscat, Britanniam, à multis retrò annis propter Causas honestissimas obæratam, tandem aliquando, post præfinitum temporis spatium, decrescente indies Ære alieno, à gravi admodum Usurâ & Creditori-

viii DEDICATIO.

bus relevari posse, sui que & Æris & Juris evasuram? Ita ut non solum præsentī Seculo succurratur, sed ad seram usque Posteritatem curarum Ipsius ac consiliorum fructus pertineant. Hâc laude Noster solidâ fruitur & intactâ; neque in tantæ societatem gloriæ aut Demosthenes, aut alius quisquam, æmulum se offert aut participem.

DENIQUE ut Comparationis institutæ finis sit: Cives suos *ad arma cessantes ad arma* concitasse, Græciamque universam Mari Terræque contra Macedonâ exacuisse, sit forsā in Græco laudabile. At mehercule, non paulo gloriosius est in Nostro, Procellam Patriæ imminentem dispulisse, Bellumque continuò exarsurum restinxisse, quàm Illi, indefessis laboribus, inflammâsse; Pacemque Patriæ ac Europæ desideratissimam, FABIANA CUNCTATIONE, restituisse; idque, quod vel maximum est, nullo Civium Sanguine, imò Sumptibus etiam Nullis si ad bellicas unius tantum anni, ne dicam plurium, expensas conferantur, id demùm instar justissimi est Triumphī.

HÆ Tuæ, VIR PRÆSTANTISSIME, tot tantæque Virtutes Demostheni haud medio-
crem Dominis Tui ac Patrocini cupidita-
tem iniecere. Editorem quod attinet, verbo
dicere si liceat, privatæ insuper rationes me
impu-

D E D I C A T I O. ix

impulère, ut ad Te potissimum deferretur hoc quaecunque devinctissimæ Observantiæ Testimonium. Tu etenim celeberrima HENRICI Nostri Domicilia, ETONÆ inquam & CANTABRIGIÆ, non ornas modò, sed & tueris. Te, cum Fratre Tuo EXCELLENTISSIMO, totâque ferè post Te WALPOLIORUM Gente, sub faustis istis Penetralibus nutritum fuisse, adeò nullo unquam tempore pœnituit, ut illorum & Commodis promovendis, & Existimationi sustinendæ augendæque, lubentissimè Te admisceas. Quâ Nos Lætitiâ, quâ & Superbiâ, Nomen Tuum, non modo inter Benefactorum, sed & inter Alumnorum nomina, recensemus! Qua Exultatione, Ingentis illius Famæ, quæ Tibi ex Meritis redundat, Partem aliquam ad Nos etiam pertinere gloriamur! Quotusquisque enim nostrum est, qui non, Tuæ erga Nos Nostrique Benevolentiae tam clavis significationibus confusus, Te sibi, quasi jure quodam suo, Vindicet, *Votis* certè *Ominibusque & Precibus* percupiat Patronum; cum videat non paucos Nostri olim Gregis, ex Otio atque umbra, in Celebritatem Hominum, Publicæque vitæ munia, Tua maximè Commendatione ac Favore, evocatos? Id quod plenius & melius intellexisti, ex *Χαρισμῶν* Tibi dudum, cum unanimi omnium consensu, à Nobis oblato. Mihi certe *Hoc erat in Votis*, ut privatis omnium
mea

X DEDICATIO.

mea Vox Publice accedat: quæ Ego præcipue
causa adductus, occasionem nec invitus arripui,
declarandi me cum summa Observantia, & de-
votissimo animi Affectu,

VIR PRÆNOBILIS,

Dignitatis Tuæ

Cultorem Obsequentissimum

Humillimumque

RICARDUM MOUNTENEY.

LECTORI

S.

ΔΕΙΝΟΤΗΤΑ illam celebrem Demosthenis cum omnes tam veteres quam recentiores uno ore deprecarent, dolendum mihi sæpe sæpius videbatur, quod Adolescentes, qui in amorem certè hominis atque admirationem non rapi & accendi non potuerint, subsidiis tamen plurimis, quibus ad verborum, sententiarum, Luminum oratoriorum sensus assequendos opus omnes haberent, tenuiter admodum, ne dicam infeliciter, instructi essent. Egregiam quidem in emendando, edisserendo, illustrando Demosthene multis abhinc annis operam navarat **HIERONYMUS WOLFIIUS**. Quotusquisque verò juvenum literatorum his diebus rarum adedò volumen Wolfianum vel in Bibliopolarum forulis expositum offenderet, vel ingens adedò perle-

xii   P R Æ F A T I O.

perlegere inventum sustineret? Huc accedat, quoddam neque ipsa Editio Wolfiana omnibus numeris absoluta sit, neque suis etiam careat nævis multis atque magnis. Aliquod sanè buic ut malo remedium adhiberetur, alias alii Demosthenis Editiones exornârunt, breves hercè satis & succinctas, munditiis simplicibus, mole non formidandâ. At istæ profectò ad voluntates Tyronum magis quàm ad usus videntur compositæ, quippe quæ brevitate istâ suâ placerent magis quàm prodesse, dum interpretationum commentariorumque lucem omnem refugerent, quammaximè licet necessariam. Hæc cum ita se haberent, equidem aliam mihi in edendo Demosthene insstendam esse viam judicavi, quâ nimirum id efficere rudioribus, ut dulci utile quoque felicius admisceretur. Eum itaque in finem, paucas tantum orationes ex pluribus juventuti eruditæ fisco, eâ præstantiâ, eâ mole, ut & vi suâ delectationem ardoremque summum lætoribus commovere possint, neque ullum intereâ prolixitate laborem aut nauseam. Curavi insuper, uti Textus ipse unâ cum antiquo Scholiaste prodiret editis longè, uti spero, emendatior; monito interim semper lætore, ubicunque a Morellianâ Editione, quam præcipuè expressi, vel levissimè discessum est. MStis usus sum,

P R Æ F A T I O. xlii

uno olim Clarissimi Illius ISAACI VOSSII, nunc Leydenſi, ſignat. VOSS. & duobus Bibliothecæ Bodleianæ, uno GULIELMI LAUDI, altero BARROCCIANO: adjectis etiam aliquot lectionibus, ex iis quas tum codici ſuo Piſthæus, tum editionis ſuæ margini ex novem MStis a Morellio collatis not. a. β. γ. &c. Benenatus adſcripſerat. Verſionem ſecutus ſum ferè Wolfianam, eo nomine cæteris jure præferendam, quòd, cum certè magis fida eſſet, licet minus elegans, imperitiorum uſibus commodiſſimè omnium inſerviret. Poſtremo adhibui hinc inde erudiſſimas TOURRELLI Annotationes, ex Gallicis Latinas; alias etiam ex Wolfio deſumptas, additas inſuper quæ utriſque addenda cenſui. Præeunte eodem Tourrello, vulgarem orationem ordinem accuratius ad rationes Chronologicas immutavi, rebus ipſis atque argumentis victus quàm evidentiffimis. Hæc ſunt ferè, de quibus à me in hac editione noſtrâ præſtitis monendum tamen eſſe duxi.

PRÆTER illa verò acceſſit ei Incrementum baud exiguum, Observationes Criticæ in Commentarios vulgò ULPIANEOS, quas mecum communicavit eruditus admodum Vir, mibi-

que

XIV P R Æ F A T I O.

que amicissimus, JOHANNES CHAPMAN, nostri Collegii Socius. Cujus humanitati atque diligentiae alia etiam non pauca, lubentissimè accepta referri velim.

NIHIL jam restat nisi ut eam ex te benevolentiam mihi exorem, quâ bonis, si quæ sunt, amicè faveas, errata benignus condones, Vale.

ANNO MDCCLXXI.

OBSER-

OBSERVATIONES IN COMMENTARIOS

Vulgò *ULPIANEOS*.

ANNI jam elapsi sunt ducenti circiter & triginta, ex quo primum in lucem prodire sub Aldi curis & auspiciis Commentarii in Demosthenis orationes octodecim Ulpiani nomen præferentes. Ex eo, alios atque alios Editores ac Patronos subinde nacti magnam sibi ad hodiernum usque diem apud Eruditos Famam & Auctoritatem obtinuerunt. Interèa tamen, quamvis Ulpiano eorum pleraque tribuerent, nonnulla interpolatoris manum referentia facile animadverterunt Critici; id utique ex voculis, *ἄλλως, ὅτι τὸ αὐτὸ*, & similibus luce clarius constabat. His verò exultantibus, cætera pro genuino Rhetoris foetu amplectebantur; aut si quædam quasi minùs pulchra respuerent, vix ullo tamen hoc aut ne vix quidem argumento fulti. Ita igitur Res erat, atque etiamnum est. Aliqua hinc inde per Enarratorem nostrum reprehendunt Casaubonus; Valesius, alii, obiter & desultorie; ad plenum verò & accuratius examen nemo hætenus eum, quod sciam, ne Clarissimus quidem Fabricius revocavit. Liceat itaque mihi paucula quædam, quæ Commentariis hisce paulò diligentius excussis observaverim, erudito Lectori expendenda subicere.

§ I. PRIMò igitur disquirendum est, Enarrator iste Quis fuerit, Quæ illi Patria, Quod studium,

dium, Quibus indiciis externisque quæ vocantur Testimoniis Ulpiani Rhetoris nomen & Personam induit? Præfationis ipsius titulus ita concipitur apud Hieronymum WOLFium ex Codicibus MSS. Οὐλπιανὸν Ῥήτορα προλεγόμενα εἰς τοὺς Δημοθρήνους Ολιω-
 Διακὲς ἢ Φιλιππικὰς λόγους. Antiochenum illum veterem, ut opinor, designat; illum scilicet haberi se voluit; celebrem enim quendam & satis notum illud Ῥήτορος innuit, quod Ulpiano nulli magis quam Antiocheno convenit. Atqui nondum liquet vel hunc vel alium quemvis Ulpianum commentarios unquam in Demosthenem scripsisse. Quatuor Ulpianos memorat Suidas. Ex his duorum opera recenset. De commentariis ne hilum quidem. En ejus verba, Οὐλπιανός, Εμισσηνός, σοφιστής. Περὶ πα-
 τριδος Εμισσης, Ἡλικπόλεως, Βοιωτοῦ αἰῶν (vel Βοιωτοῦ-
 τῶν ut legendum maluit Kusterus) καὶ ἄλλων πλείων. Προγυμνάσματα τέχνῳ Ῥητορικῷ. Deinde de nostro. Οὐλπιανός, Ἀνιοχῶς τῆς Συρίας, Σοφισ-
 τής, παυδύσας πρότερον εἰς Εμισσαν, ἐν τοῖς κατὰ τὸν Βασιλέα Κωνσταντῖνον χρόνοις. Λόγους διαφόρους. Μελί-
 τας. Διαλέξεις ἢ ἄλλα πινά. Alios duos quidem nominat, scripta eorum nulla tradidit. Unde sus-
 picari saltem licet, Suidam nullas istiusmodi ἐξη-
 γήσεις aut vidisse aut inaudivisse, alioqui certè vix opus tam insigne præteriturum. Kusterus quidem ad hunc Suidæ locum hæc habet; *Hic etiam fuerit Ulpianus, cujus hodie adhuc in quasdam Orationes Demosthenis extant Commentarii*, de Antiocheno loquens. Ex conjecturâ verò magis quam rei cog-
 nitione Virum Eruditissimum ista dixisse crediderim. Wolfius contrà se planè quis fuerit hic Ulpianus ignorare profitetur, cum apud veteres tum Suidam tum alios altum sit de Commentariis Ulpianeis si-
 lentium. Quare cum testes satis idoneos Enarrator

iste pro se nullos proferat ; ipsum jam introspectiamus, sicubi ad finem usque, Qualis ab incepto processerit, sibi constiterit, Sophistæque veteris partes caute callidéque peregerit.

§ 2. CÆTERUM, cum hic sumus, aliqua prius, ipsius methodi ratione ità quodammodo postulante, de Ulpiano Rhetore Antiocheno præfationis vice sunt præmittenda. Is patriâ fuit Antiochenus, professione sophista, Scholam Rhetoricam habuit primùm Emesæ, postea Antiochiæ, ἐν τοῖς καὶ τῇ Βασιλείᾳ Κωνσταντίνου χρόνις inquit Suidas, ambiguo sane sensu, cum dictu difficile sit utrum hæc ad παιδείας referantur, an ad tempora quibus inclaruit : verum ut hæc sint, haud satis accurate Suidas hæc descripsit. Videor enim mihi ex Euphronio Sardiano collegisse, eum ante Constantini tempora etiam Antiochiæ publice Rhetoricam docuisse, multò magis Emesæ. Is in Vitâ Proæresii Sophistæ hæc habet.

Νέον δ' αὐτὸν ἐξ Ἀρμενίας ἀναστῆσαντα δαίμονα, καὶ πρὸς τὴν Ἀντιόχειαν μεταβάλλοντα, καὶ ὅτι ἐπεθύμησεν διδῆναι τῷ Ἀθηνῶν, ἢ τε ἐνδεῖα παρελῦπει τῷ χρημάτων (γεγονώς γὰρ ἀνωθεν καλῶς, τὸτο ἔτυχεν) καὶ πρὸς τὸν Οὐλπιανὸν μεταβῆναι τῆς Ἀντιόχειας διὰ λόγους ὡς αἱ &c. Ita secundum Interpretem : Fors Fortune compulsi illum in juvenili ætate Armeniâ excedere, atque Antiochiam transfudit, nam Athenas rectè non appetiit quòd rei pecuniariæ inopiâ [potius, copiâ] destitutus fuerit (eâ in re infelix, honesto alioqui loco natus :) Ubi ad Ulpianum rhetoricæ artis professione nobilem divertens, &c.

Iterum sub Vitæ ejusdem initium : Διέβαλε μὲν γὰρ ὁ ταῦτα σωλιδὴς ἐξ Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀθῶνας τελευτῶν εἰς ἕκτον καὶ δέκατον ἔτη. — ὁ δ' ὁ Πτολεμαῖος προσηγγλῆθαι μὲν διὰ τὸ ἔσδομον διὰ τοῖς ὀγδοήκοντα ἔτησιν, ὡς αὐτὸς ἔλεγε. Interpres : Is scriptor [potius, Qui hæc scribit] ex Asiâ in Europam trajecerat &c.

*circa decimum sextum ætatis annum Athenas appu-
lerat — Tum verò Proæresius ad septimum supra
oëtogesimum annum accesserat, ut ipse prædicabat.*
Et sub fin. ὁ δὲ συγγραφεὺς κατὰ τέτονι τὸν χρόνον εἰς
ἕκτον πρὶ καὶ δέκατον ἔτῳ τελευτῶν παρῆλθεν εἰς τὰς Αθή-
νας καὶ τοῖς ὁμιληταῖς ἐγκαλεῖται. Interp. *Eā tem-
pestate scriptor [potius hujus operis scriptor] de-
cimum sextum circiter annum ingressus Athenas per-
venit ac discipulorum numero ascriptus [fuit.]* Lo-
quitur hic de temporibus Juliani imperatoris. Ex
his locis inter sese collatis ita argumentandum esse
duxi. Constat Eunapium nostrum (ut cuius ip-
sum inspicienti patebit) ex his ipsius verbis ad Pro-
æresium se contulisse, imperante Juliano. Hoc ve-
ro contigit secundum Hieronymum in Chronico
circa an Chr. cccLXIII. Eodem tempore Proære-
sius, ut idem scribit, ad oëtogesimum septimum æta-
tis annum pervenerat. Proæresius igitur ad Ulpi-
anum devenerat septuaginta circiter ante annos ju-
venis admodum, annum agens puta decimum sep-
timum (rarò enim, aut nunquam, seriùs ad Rheto-
rices Magistros deferebantur discipuli) i. e. circa
ann. Dom. ccxciii. Ergo jam diu ante Con-
stantini tempora Antiochiæ floruit Ulpianus,
quum ille Imperium auspicatus sit anno tandem
cccvi.

§ 3. UNUM adhuc restat discutiendum, quod
primâ fronte calculos nostros perturbare videtur &
labefactare; id sc. quod scribit Eunapius noster
in Excerptis Græcis περὶ Πρεσβίων. Μετὰ τὴν Ἰου-
λιανῆς τῆς βασιλείας ἀναγόμενοι πρεσβείαι πανταχό-
θεν σπινθήσκον. — Αὐτοὶ δὲ καὶ ὁμήγερος κρείττον ἐπεγα-
γόντο Εὐναπίῳ μὴ τοῦ Ῥήτορος ὑπὲρ αὐτῶν πρεσβέον-
τος, Εὐήμερος δὲ ἔτω κατὰ τὴν πρεσβείαν, &c.
Quæ sic reddo: *Juliano Imperatore declarato, Le-
gationes undique confluerunt. — Lydi vero ma-
jora*

jora etiam, quam optarent, impetraverunt, Eunapio Rhetore pro ipsis Legationem obcunte; qui tam feliciter etiam in legatione successerat, &c. At si, dixerit aliquis, imperante Juliano Eunapius Rhetor legationem obiit, quomodo annum agere decimum sextum his temporibus dicitur, eo munere ætatem certè provectiorem postulante? Aliquam hinc subesse difficultatem neutiquam diffidendum est. Facile tamen omnis solvitur, præeunte Fabricio Lib. v. Bibliothec. Græc. Cap. 5. Ubi differit in hanc sententiam. *Editio Commeliniana* (Eunapii sc.) *recusa est Coloniae Allobrogum sive Genevæ MDCXVI. Atque Excerpta de Legationibus ex Historiâ Eunapianâ Græcè subjuncta habet ex eodem Schotti Codice. Ex his constat Eunapium Rhetorem a Lydis missum esse legatum ad Julianum Imperatorem pag. 17. seqq. Edit. Par. Et quum legatione cum magno successu functus esset, jussu à Juliano causam agere adversus potentem adversarium, idque fecisse cum laude, & iudicibus persuasisse. Diversus hic videtur à nostro & ætate prior, idemque forte cum Eunapio τῷ ἐκ Φρυγίας Rhetore, cujus meminit Suidas in Μυσώνῳ. Hæc Fabricius Vir doctissimus. Cujus conjecturam non modò vehementer probò, verum etiam certissimam & verissimam esse demonstraturum prope me confido. Audiamus modò Eunapium in Vitâ Proæresii sub fin. Ἰουλιανὸν δὲ βασιλεύοντα τόπων τῶ παιδὶ εἶναι ἐργόμην, ἰδοὺαι γὰρ εἶναι Χερσιανὸς, σιωρῶν τὸν ἱεροφάνην ὡς περ Δελφικὸν τινα τρίποδα πρὸς τὴν τοῦ μέλλοντος πρόνοιαν πᾶσι τοῖς θεομήτοισι ἀνακέμενον, σοφίᾳ τινὶ περὶ ἡλθε ξένη τὴν πρόγνωσιν· ἐμέτρεται μὲν γὰρ ὁ βασιλεὺς τὴν γλῶττι τοῖς Ἕλλησιν εἰς τὸν φόρον, ὅπως μὴ βαρύνουσιν. Ο δὲ Προαιρέσις ἡζήσεν αὐτὸν ἐκμαθεῖν πρὸς [lege, πρὸς] τῶ θεῶν, εἰ βέλτατα μὲν ταῦτα τῆς φιλοανθρωπίας ὡς δὲ ἀπέφηνεν, ὁ μὲν ἴγνη πρὸς πρῶτον σόμην*

XX OBSERVATIONES, &c.

σόμενον ἢ ἢν ἀθυρότερον. Ο δὲ συγγεγραφές τῷ τελευτῶν
τὸ χρόνον εἰς ἔκτον πρὶν ἢ δέκατον ἔτῳ τελευτῶν, παρελθόν
εἰς τὰς Ἀθλέας ἢ τοῖς ὁμιληταῖς ἐγκατεμίγη. Καὶ
ἀγαπηθεὶς ὑπ' αὐτῶν καθάπερ παῖς γνήσιος. [Punctum
in Edit. ad γνόντιον positum est omnino tollendum]
Ἡπειροῖο μὲν μὴ πλείον ἔτῳ εἰς τὴν Αἴγυπτον. Οἱ δὲ
πατέρες καλεῖντες διὰ Λυδίας ἐξεβιάσατο. [Leg. ἐξεβιά-
σαντο.] Interpres: Idem Juliano imperante exclusus
a docendi munere quod Christianus haberetur, cer-
nens [potius cum cerneret] Hierophantem tanquam
Delphicum Tripodem omnibus futura præscire optan-
tibus esse [abundat esse] expositum, mirā quādam &
novā arte cognitionem ejusce rei fraudulenter inter-
cepit. Imperator namque doctis hominibus agros tribu-
tarios & vestigiales admetiebatur, ut immunes onerum
essent. Proæresius autem obsecravit, uti de [potius à]
Diis disceret, mansurane esset constans ea liberalitas;
illo insciantē hic quid eventurum esset, speculatus,
animum induit tranquilliorē. Eā tempestate scri-
ptor [potius hujus Operis Scriptor] decimum sextum
circiter annum ingressus Athenas pervenit, ac disci-
pulorum numero adscriptus & vice filii admatatus
fuit: Qui exacto demum quinto post anno Ægyptum
versus properabat, sed a Parentibus ipsum in Lydiam
revocantibus redire compulsus est. Quomodo igitur
cum Athenis esset, bonis literis operam navans,
Juvenis adhuc & Tyrunculus, pro Lydis ad Ju-
lianum eodem tempore legationem obierit? Videā-
mus jam quæ de Eunapio Suidas habet in Musō-
nio. Μεσάντιος. Ἐπὶ Ἰουλιανῷ ἢ βασιλείας πάντα ἔσα
ἢν. αἶμα &c. Deinde sub fin. ἐπεκάλει δὲ εἰς
ἀδικον εἶδεν τοῖς γινόμενοις. Ἀλλὰ πάντα τις τῶ
ἀπασι τοῖς καλαβάλλεσι τὰ εἰσφερόμενα Εὐνάπιος
ἦδ' ὁ ἐκ Φρυγίας Ρήτωρ ἐπελάτει τοῖς περὶ τοῖς
Portus: Musonius. Hic sub Imperatore Joviano
vixit. Quæcunque verò optima erant, &c.—Nullus
I verò

verò de rebus illis quæ fiebant, ut injustis quærebatur; sed illa quæ tributorum causa conferebantur, omnibus qui ea pendebant ludus quidam erat. Eunapius enim Pbrigijs Orator negotio illi præerat. Atqui Jovianus imperavit post Julianum octo tantum menses. Quomodo igitur Eunapius noster qui ab Imperio Juliani (quod ipsum fuit unius tantum anni) per annos quinque continuos Athenis commoratus est libris & studiis incumbens, intra annos duos ab eodem Imperio Rationalis officium quoddam in Asiâ gesserit? Hæc sunt quæ me, ut Clarissimi Fabricii sententiæ lubens accederem, impulerunt. Et miror sane neque Philippum Labbæum in præclarâ suâ Scriptorum Byzantinorum Editione, ubi hæc ipsa excerpta de Legationibus Eunapiana recudit ac recensuit, neque Carolum Cantoclarum, neque Henricum Valesium, qui Annotationes ad excerpta scripserunt, istiusmodi quicquam adnotasse, ullam movisse vel habuisse quæstionem suspicionemve. Atqui his de Ulpiano illo præmissis, quæ in cæteris persequendis usui forte veniant, transeamus ad reliqua.

§ 4. ENARRATOR noster in Prolegomenis suis perstringit Zenonem quendam his verbis: *ὁ ὑπολαμβάνειν ἀλλήθους δὲ τὴν ἔννοιαν διὰ γνώμης τῆς Φιλίππου, ὥστε ὁ Ζωὼν δὴθως ὑπέλαβεν, &c.* Eundem etiam laudat in Philippic. quartam sub init. *ὁ Ζωὼν ὁ πολυθεύλητος, &c.* Ad locum priorem hæc adnotat Wolfius: Zenonem nescio quem, (non utique illum sectæ Stoicæ Principem) Stultitiæ arguit Ulpianus, &c. At Suidas eum melius certe noverat: Ζωὼν. Κιτιώης. Εἰ δὲ ῥήτωρ τις ἢ φιλόσοφος, ἀδελφόν. Εἰργάσθαι αὐτὸν Στάσιον. αὐτὸν Σχημάτων. Τρόμημα εἰς Ξινοφῶντα. εἰς Λυσίαν. εἰς Δημοδένειον. αὐτὸν Επιχειρημάτων. Hic ipse est, ni fallor, quem innuit Ulpianus. De hoc

hoc Zenone loquitur, ut opinor, Eunapius in Vitis Sophistarum: Ιατροὶ δὲ καὶ τῆς τέτης ἡμαζόν τὸν χρόνον Ζώνων τε ὁ Κύπριος, διδασκαλίαν τε πολυύμνητον συνηγάμενος· ἀλλ' ἐπέβαλε τοῖς χρόνοις Ἰηλιανῶ τῷ σοφιστῇ καὶ μετ' ἐκείνου καὶ τὸς Προαρεσίαις χρόνος οἱ Ἀφρόδοχοι Ζώνων, ἄμφω δὲ ὁ Ζώνων ἐξήσκητο ΛΕΓΕΙΝ ΤΕ καὶ ποιῆν Ιατρικῶν. Interpres: *Eo temporum tractu complures floruerunt Medici, inter quos Zenon Cyprius doctrinā celebri clarus, attigit [potius, incidit in] tempora Juliani Sophistae & post illum Proaeresii qui Zenoni successerunt. Hic utrumque profitebatur & facitabat medicinam [melius fortasse, Hic in utroque se exercuit & dicendā & faciendā medicinā, i. e. tam Rhetorices quam Medicinæ scientiā]* Neque mirum hoc, si a Suidā dicatur Κίτιδος, ab Eunapio Κύπριος· nam Citium urbs est Cypri. Plinius, Lib. v. cap. 35. inter oppida Cypri numerat etiam Citium. Hieronymus, vir longè doctissimus, in Esaiam, lib. v. cap. 23. *Usque hodiè est apud eos (Cyprios) Urbs Citium, de qua et Zeno Stoica sectæ heresiarches fuit.* Ipse Suidas alibi: Κίτιδος. ὅπου πόλις. Κίτιον δὲ πόλις Κύπρου. ἐνθεν καὶ Ζώνων ὁ Κίτιδος. Hunc Eunapius refert ad Juliani tempora; præcesserat enim Vita Nymphidiani, quem ab Epistolis fuisse Juliano dixerat, cui subjungit Zenonem, eumque καὶ τῆς τέτης τὸν χρόνον floruisse scribit. Huic etiam Zenoni, ut videtur, inscripsit Epistolam Julianus imperator numero 45; eidem Libanius Sophista in versione Zambicarii 3. 18. notante Fabricio, mihi enim hunc Librum videre non contigit. His accedat insigne testimonium Sulpitii Victoris in Oratorii Institutionibus ad Silonem generum his verbis in Præfat. *Contuli in ordinem ea quæ ferè de oratoria arte traduntur secundum institutum Magistrorum meorum, Zenonis præcepta maxime persecutus.* Iterum;

rum: *Hic erat ordo reverà, ut de statibus protinus traderemus, si non esset à Zenonis vestigiis recedendum. Alibi pag. 262. Hoc, si apud Zenonem depositum est, mihi tamen thema hujus controversiæ non placet. Ibid. Nam hanc Zeno translationem facit, nonnulli præscriptionem. Et, paucis interjectis: Zeno præscriptivas ait Causas scripti et voluntatis esse: metalepsin autem translationem facit. In primo loco manifeste Zenonem inter Magistros suos numerat. Hic est autem ille Victor, cujus meminit Rufinus de Compositione & Metris Orat. Ut Cicero dicit, isti scripserunt apud Græcos, Thrasymachus, Naucrates, Gorgias, Ephorus, Isocrates, Theodectes, Aristoteles, Theodorus Byzantius, Theophrastus, Hieronymus. Latine de numeris hi, Cicero, Victorinus, Eusebius, Terentianus, Varro, Probus, Charisius, Diomedes, Quintilianus, Donatus, Victor, Servius, vel Servius, Victor, sicut edidit Putschius. Victor, ut videtur, sub finem seculi quarti vel ineunte quinto, Victorino & Servio fortasse suppar, floruit*. Claruerit igitur Zeno*

* De Sulpitio Victore, quando res & tempus ita ferunt, non possum non monere paucis Lectorem, eum inter Rhetores antiquos ex Pithœi Bibliotheca collectos minus recte post Curium Fortunatianum tanquam eo recentiore collocari. Crediderunt quidem Viri docti Curium Fortunatianum Rhetorem, cujus extant hodie de Rhetorica Libri tres, fuisse etiam Historicum, illum ipsum cujus meminit Julius Capitolinus in *Maximo & Balbino*. Ita Gerardus Johannes Vossius de Histor. Lat. Lib. ii. Cap. 3. Et nuper ex eo Præstantissimus Fabricius in Bibliotheca sua Latina, Lib. iv. Cap. 8. Sect. 4. Verum falluntur certe, uti constat ex Aurelii Cassiodori Libro de Rhetorica. Ille postquam de Cicerone, Quintiliano, Mario etiam Victorino, verba fecisset, hæc subjungit. *Fortunatianum vero Doctorem Novellum, qui tribus Voluminibus de hac re subtiliter minuteque tractavit, in pugillari Codice apte forsitan congruenterque redigimus; ut & fastidium Lectori tollat, et quæ sunt necessaria, competenter insinuet; hunc legat, quisquis brevitatæ Amator est.* Hinc colligere

circa ann. cccl. imo cccxl. Hoc, ut maturissime innotuerit. Quod si ita sit, vix sanè videtur verisimile, eum laudari potuisse ab Ulpiano Antiocheno, qui Antiochiæ docuit quadraginta septem ante annos, scilicet A. D. ccxciii. Certè πολυθρύλληλον dicere non potuit, cum ea vox antiquiorem & pervulgati Nominis Virum denotaret.

§ 5. IDEM in Commentariis ad hæc verba in Orat. contra Timocratem, ὥς τε ἐμοιγε δοκεῖ (καὶ γὰρ, εἰ φοβικώτερον εἶναι τὸ βηθησόμηνον δόξει, λίξω καὶ οὐκ ἀποκρύψομαι καὶ τὸ γ' αὐτὸ ἄξιον αὐτὸν εἶναι θανάτῳ ζημιῶσαι, ἵνα ἐν αὐτῷ τοῖς ἀσθεύεισι θῇ τῷτον τὸ νόμον, &c. ista subjicit. Οἷον τοῖς περὶ τὸ Τάριλλον καὶ τὸ Τίλυον, καὶ τὸ Ιξίονα. Επειδὴ ἔν ἡμέτερο ὥς ὅτι τὰ τοιαῦτα πολυμερῶς ποιητικῆς μᾶλλον εἰσιν, ἀλλ' ἢ ῥητορικῆς, ὥσπερ συγνώμῃς ἤγησεν εἰπῶν, καὶ γὰρ εἰ φοβικώτερόν εἰσιν, ἀνόητον, ὥς φησιν Αθανάσιος. Ex

vix dubitem Fortunatianum Rhetorem, Historico altero multo fuisse recentiore & a Cassiodori temporibus haud longe remotum. Neutiquam enim Cassiodorus Historicum, qui ante Constantini M. ætatem sua scriptis mandabat, i. e. annos ante se (qui ineunte sæculo sexto vix) ad minimum ducentos, *Doctorem Novellum* appellasset; præsertim cum Mario Victorino istiusmodi nomen non tribueret, qui post ipsum Fortunatianum Historicum floruit. Hinc porro suspicari licet, Libros Fortunatiani de Rhetoricâ quos nunc habemus, non extare hodieque quales ipse eos edidit Fortunatianus, verum quales ex Epitome suâ dedit Cassiodorus. Neque sane mirandum adeo est, Viros tantos tam insigniter errare potuisse. Lapsi sunt enim similiter interdum Viri etiam Maximi. Exemplo sint Isaacus ille Casaubonus, & Salmasius illustrissimus. Hic in Prolegomenis ad Solinum, Priscianum Grammaticum sub Juliano Imperatore floruisse dicit; cum tamen certo sit certius eum sub Justiniano vixisse; anachronismo annorum clx. Alter ille, in Notis ad Athenæum Lib. i. Cap. 5. Rufinum Aquileiensem Episcopum vocat, cum tamen eum Episcopalem Insulam nunquam attigisse pateat ex Gennadio Massiliensi.

versione Wolfii: *Veluti Tantalos, Tityos, Ixioni. Quid verò sentit talia commenta poeticae audaciae esse magis quam Rhetoricae artis, quasi veniam petit his verbis: Etsi onerosius est, [sit] hoc est, stolidum, ut inquit Athanasius. Hic locus genuinus est, si quis alius; nullae Lectionum varietates, nullum ἄλλως ἢ τοῦ αὐτοῦ, & cætera id genus; nulla manus interpolatricis vola vel vestigium, omnia plana, aperta, sincera. Atque id quidem consistente Wolfio; nullam enim hic, ut alibi sæpe sæpius, virgulam censoriam admovet. Atqui hæc non modò non ab Ulpiano Antiocheno, verum ne ab eorum quopiam qui a Suidâ laudantur proficisci potuerint, quum illi omnes sophistæ sint Ethnici, hic verò Ethnicae Fabulæ ipsis Episcopi Christiani verbis explodantur. Respexit enim proculdubio Enarrator ad Athanasii vel orationem pulcherriamam contra Gentes, vel ad alteram de Verbi Incarnatione λογικώτατον simul & nitidissimam.*

§ 6. NEQUE locus hic est unicus, qui Christianum sapit. Ecce alium in Comm. ad Olynthiacam secundam, sub exordium ipsum. *Επί πολλῶν μὲν ἂν τις ἰδῇ, ὥς ἄνδρες Ἀθηναῖοι] Δῶτε ὅτι ἔξ ὑποδιαίρεσις προσμίων· ἐξ αἰρέσεως ἢ προλήψεως τὸ σχῆμα τῷ λόγῳ· εἰρηκῶς γὰρ τὸ, ἢ πολλῶν, αἰρέσεων, ἐπηγάγεν ἀερισμῶν τὸ πρὸς Ὀλυνθίων· ὁμοιον τέτω τὸ εἰς τὸ ἅγιον Βασιλεῖον τῷ Θεολόγῳ προσμίων.* Wolfius: *Cum multis in rebus Athenienses, perspicere mihi posse videtur] Secundus locus exordiorum quæ ex subdivisione ducuntur. Orationis autem figura sumpta est ex indefinitæ rei adjunctione, [legit προσλήψεως, Enarratoris mentem haud satis, ut opinor, affecutus:] Cum enim dixerit, In multis, quod indefinitum est, subjunxit definitum illud de Olynthiis. Simile huic est Theologi Principium in laudatione Divi Basilii. Idem hic quoque consensus tum in*
Manu-

xxvi OBSERVATIONES, &c.

Manuscriptis tum Editis. Laudatur verò disertè Gregorii Nazianzeni (is enim est Theologus, ut factis notum est) Oratio funebris in Basilium. Cujus etiam Proœmium est, ut legenti patet, verissimè ἢ ἐξ ὑποδιαίρεσως. Hic autem tum Temporum Studia & Mores ab Ulpiano sophistâ immane quantum discrepant. Basilii postquam Ecclesiæ Cæsariensi Cappadociæ octo annos præfecerat, moritur tandem imperante Gratiano, teste Hieronymo in Catalogo, Suidâ in voc. Βασίλειος, & Caveo nostro in Historiâ Literariâ, i. e. circa annum ccclxxviii. vel ccclxxix. Ejus vero Amicus conjunctissimus Gregorius Nazianzenus funebrem in ipsum Orationem habuit non nisi longum post tempus, adeò ut moræ veniam in Orationis exordio petat his verbis: Εἰ ἡ τοσῶτον ἀπλῶτητα τοῦ καιροῦ δότις καὶ μὴ τοσῶτος ἐπαινέτας, ἰδίᾳ τε καὶ δημοσίᾳ τὰ ἐκείνῃ σεμνιῶντας, μηδὲς θαυμάζεται. Ἀλλὰ συγλινώσκέτω μὴ ἡ θεία ψυχὴ, καὶ πάντ' ἐμοὶ σεβασμίᾳ καὶ νῦν καὶ πρότερον [fortè προσώτερον.] Billius: *Quod si multò serius quam tempus postulabat ac post tot alios, qui res illius privatim publicèque laudibus ornarunt, ad hoc munus accessi, nemini mirum videatur. Verum ignoscat mihi, velim, divina anima mihiq̃ & nunc & antea* [fortè & in futurum] *veneranda.* Quomodo igitur Ulpianus qui hanc Orationem tot annis præcesserit, ipsam citaverit? Deinde quis unquam Sophista Gentilis Nazianzenum Θεόλογον vel Basilium ἁγιον appellaverit? Adeò profectò conclamata res videtur, ut Henricus Valesius in Harpocracionem hæc scribere non dubitaret. Pag. 44. Ἀντιθέσις] *Aliter antithesin sumit Ulpianus ubique ut legenti patebit: Qui etiam ætate posterior fuit Harpocracione & Chriftianus: Nam in Secund. Olynth. laudat Theologi proœmium in Basilium, Hactenus rectè. Quæ sequuntur,*

OBSERVATIONES, &c. xxvii

quuntur, pace Viri Maximi dixerim, iudicium Valesii desiderant. *Sed in Ulpiani Scholiis multa a recentioribus sunt temerè assuta, quale et hoc esse existimo.* Ulpiani Rhetoris meminit Eunapius et Sozomenus, aut si quis alius, in *Historia Ecclesiastica*, Pro Sozomeno Evagrium, credo, dicere voluit; is enim Ulpiani Antiocheni mentionem facit *Hist. Eccles. Lib. i. Cap. 20.* Hunc igitur Ulpianum Valesius etiam cum Kustero Doctissimo Commentarios hosce scripsisse arbitrabatur. Ad hanc autem Valesii & *Scholæ* solutionem quod attinet, longe longeque abest ab arte Criticâ. Nihil enim est nisi manifesta Principii petitio. Siquidem pro concessio sumit, imo, Ulpianum in Demosthenem commentarios scripsisse, quod nondum constat. 2do, Hos commentarios non esse *ἰσοδυναμικοὺς*, verum genuinos, licet interpolatos. Enimverò assuta esse iis, quæ vocantur *ἰζηγῆσις* Ulpianæ, à recentioribus aliquammulta nullus negaverim. Ea-que aded certis quibusdam notis atque indiciis distinguuntur, ut inter omnes convenit. Quædam tamen inter hæc Enarrationes Continuæ & seriatim dispositæ principem quendam locum obtinent; & jure quodam peculiari Ulpiani manum sibi vendicant. Hic libenter Criticos rogarem, Bentleium puta hoc nomine jure suo celeberrimum, num Codicum MSSorumque titulis atque *ἰνυεγραφῆς* pronam usquequaque implicitamque quæ vocantur fidem faciles accommodent, an de Epigraphis ipsis ex iis quæ intus in Scripto continentur, judicent? Primum illud, probe scio, pernegaverit Acutissimus Doctissimus ille Bentleius. Aliter semetipsum conficeret, & sua Phalaridis Epistolis adhuc staret auctoritas. Ad Valesium jam redeamus. Tu, Valesi, dixerit aliquis, hunc locum tanquam à recentioribus assutum rejicis. At quo auctore, qui-

bus indicis? Ea solum de Causâ, inquit ille, quoniam Ulpianus Rhetor, cætera qui scripsit, ista scribere non potuit. Bella sanè Responsio! Nimirum hoc dictum si valet, actum est de arte Criticâ in libris dijudicandis & discriminandis.

§ 7. Ad alia jam deveniamus. In Comm. ad Orat. cont. Midiam habentur hæc. Χλανίδας ἢ κ, κυμβία κ, κάδος] Χλανίδας μὲν τὰς Μιλητίας· κυμβία ἢ εἰδ. ἐκ πομάτων· Κάδοι ἢ, γυναικείων ἀγγείων, ᾗ χρῆσθαι πρὸς τὰς ἀρύσεις τῶν ὕδατων, ἢ τὰς ῥοὴν σίτλας. Wolfius: *Multitia et cymbia et cados*] Per χλανίδας vestes intelligit Milestias, κυμβία sunt genus poculorum, κάδοι vasa muliebria, quibus utuntur ad excipendam aquam, quas [quæ] situlas nunc vocamus. Nostri igitur ætate bene notum fuit hoc σίτλας vocabulum, vasculumque ipsum communis ferè usûs & in ore omnibus. At veteribus Lexicographis, quantum sciam, prorsus fuit incognitum, Polluci, Harpocrati, Hesychio, Etymologico Magno, Suidæ, Glossis Philoxeni Cyrilli & aliorum, veteri Onomastico apud Vulcanium, Phavorino demum, qui ex veteribus sua omnia totidem verbis compilavit, locupletissimo. In primis quidèṃ Julii Pollucis Editionibus legebatur σίτλας Lib. v. segm. 97. Περὶ ἢ τοῖς ὤν, ἑρμάα, διόπας, ἐπιδόα, ἐκῶτια, ἐλικας, ἐκλήρεσι, Σίτλας ἢ τοὺς Αἰολέας, ἢ ἢ τοὺς Δαρείας δρετίαλα. At Viri Doctissimi Henricum Stephanum secuti jampridem legendum ibi monuerunt pro σίτλας Σίγλας. Atque id jure merito. Nam præterquam quod alienum prorsus locum occupat, si vasculum alicujus generis significaret (quid enim auribus cum poculis?) constat ἐκῶτια quædam dicta fuisse σίγλας. Hesychius, Σίγλας. ἐκῶτια. Σίγλον. νόμισμα Πέρσων διωαμῶν ὁπλὸν ὁβόλως Ἀπρίκας, κ, εἰδ. ἐκῶτιων. Claviculas etiam inaurium significabant. Idem: Τὰς καὶ αὐλίδας τῶν ἐκῶτιων, σίγλας φασίν. Οἱ δὲ

ἢ αὐτὰ τὰ ἐνώτια. Huc accedit, quod MSS. Codices plurimi hanc lectionem exhibent testibus Kühnio & Jungermanno. Hinc satis apparet Enarratorem nostrum veteribus Lexicographis fuisse recentiorē; neutiquam enim, si usūs & sermonis quotidiani ætate suā vox illa fuerat, omisissent tot Onomastici. Præterea recensetur à Joanne Meurfio in Glossario suo Græco-Barbaro inter voces Græco-Barbaras, & à Latino verbo *Situla* manifestissimè difficta est. Alexander Trallianus primus vel inter primos videtur esse, qui hoc vocabulum usurpavit, sicut observatum dedit post Constantinum, & Meursium Cangius etiam Eruditissimus. Hic autem professione Medicus vixit temporibus Justiniani, i. e. circa A. C. pxxx. Diu post Ulpianum Rhetorem. Denique apud Ecclesiasticos mediæ atque infimæ Græcitatæ præcipuè in usu fuit. Sic Glossæ Biblicæ MSS. apud Cangium. Κραιτῆρες, αἱ σίτλαι, αἱ σκύφαι. Rursum Σκύφη, σίτλον. Aliæ habent σκύφον. Vita S. Theodori Syceotæ MS. ibid. Καὶ ἐρῶνῆσας ἐν Κωνσταντινουπόλει ὅτι δὸν σίτλαις τῷ τινὶ ἐταίρῳ, &c. Zacharias Papa in versione suâ Græcâ Dialogorum Gregorianorum Lib. i. cap. i. ibid. Καὶ μὴ σίτλαις ξυλίνης καθὼς αὐτοὶ ἐθῶ ἐσιν, τὸ ἀνδραπόδον εἰς τὴν πηγλὴν εἰσῆλθε. Ubi Gregorius Magnus habet *Situlam ligneam*. Sic etiam Eucholog. Goari in Officio Dedicat. Templi, p. 833. Χύτραν, σερμυρόν αἰγέιον, ἢ σίτλαν ἢ σπηχύτιον. Rursus pag. 844. Καὶ φέρεται σίτλα ἔργον βαπτισματικὸν πεπληρωμένη ὕδατι χλιαρῷ.

§ 8. IDEM Auctor ad Olynthiacam Secundam hæc adnotat. Ἀνωμόνας ἐχέτε] Ἀνωμόνας λέγει τὰς ἀνοήτους, ἃς ἐρεσκὶν τὴ γνώμη· ὅτι ὥσπερ νῦν Ἀγνώμονας καλεῖται τὰς μὴ δυνάμεναι τὰ χρεῖα, ἢ γὰρ τὰς αἰμοιβαίς. Wolfius: *Incogitantes estis*] Ἀγνώμονας dicit

inco-

xxx OBSERVATIONES, &c.

incogitantes, quasi privatos Cogitatione. Non et nunc αἰνώμονας vocamus eos, qui debita, id est vicem, non reddunt; hoc est, ingratos. Ex his Scholiastæ Verbis duo præcipuè sunt observanda. Primo, Vocem Αἰνώμων Enarratoris temporibus diversum prorsus habuisse sensum ab illo quem olim tenuit. Secundò, Unam tantummodò significationem possedisse, sc. ὁ μὴ ἀποδίδως τὰ χρεῖα. Videamus igitur quid antiquitus significabat αἰνώμων. Significabat apud veteres quidèμ Iniquus, Improbus, Malus, Infidus, Inficiator; hinc ἀγνώμονεῖν improbè, mala fide agere, ἀπομνῶαι & ἀποστρεῖν, depositum non reddere, &c. Videndus est Budæus, qui hæc omnia, ut solet, fusè & accuratè persequitur. Nihil horum itaque voluit Enarrator, quum nihil esset novi, nihil interesset inter sua & Demosthenis tempora. Quid igitur? Longè aliud profectò, rarum admodum & peculiare, nec nisi sæculis posterioribus notum; nempe Verbum Juris strictiori sensu definitum, quo qui se dignum reddidisset, ad Judices rapiebatur, crimini pœnæque obnoxius. Id nos unice docent Glossæ Nomicæ Caroli Labbæi. Ubi hæc sunt in V. Αἰωγή. Αἰωγή λέγεται ἡ κίνησις τῆς ἀποθέσεως, ὅτι ὁ ἀγὼν τοὺς Αἰνώμονας εἰς τὸ δικαστήριον. Iterum. Αἰωγή ἐστὶ δίκαιον ὃ ἀπαλεῖν ἐν δικαστηρίῳ τὸ ὅθεν δέποτε χρεωσέμενον. Εἴρη) δὲ Αἰωγή παρὰ τὸ ἀγὼν τοὺς ἀγνώμονας εἰς τὸ δικαστήριον*. Hic diligentissime notandum venit, respondere τὸ χρεωσέμενον in Glossis Nomicis τῷ τὰ χρεῖα apud nostrum, & vocari eos τοὺς ἀγνώμονας qui

* Ex his Labbæi Glossis emendandum est egregie Nobilissimi Cangii [Glossarium mediæ & infimæ Græcitatatis v. Αγωγή, ubi hæc leguntur in Editis. Αγωγή, Αἰσις, ἡ κίνησις τῆς ὑποθέσεως παρὰ τὸ [pot. τὸ] ἀγὼν τοὺς ἀγῶνας εἰς τὸ δικαστήριον. Gloss. Basil. Utcunque ea vel intellexit vel descripsit Cangius, legendum est omnino τοὺς ἀγῶνας.

illud *χρεωσύμων* non reddiderunt, i. e. τοὺς μὴ δότι-
 δίδουσι, ut dicit noster. Frustrà itaque est Wolfius
 qui subjungit *hoc est ingratos*, nam *ingratus* anti-
 quitùs etiam τὸ ἀγνώμων significabat, neque contra
ingratos Actio unquam juris competebat; quan-
 quam in eo sanè excusandus est Error, quoniam
 Labbæi Glossas nondum viderat. Glossæ autem hæ
 Nomicæ ad Libros βασιλικῶν spectant, id utique a-
 gentes, ut Juris Græco-Romani Vocabula difficilio-
 ra & obscuriora dilucidè interpretarentur. Ita scribit
 ipse Labbæus in Epistola ad Augustum Thuanum.
*Veteres Jurisconsulti Græci tot Glossas sive Ρωμαϊ-
 κῶν Λέξεων συναγωγὰς ad Imperatoriarum Constitu-
 tionum iis resertarum interpretationem & Legum
 Romanarum intelligentiam sibi paraverunt, quæ qui-
 dè buc usque maximo studiosorum damno in Biblio-
 thecarum pulvere sepultæ jacuerunt, sepultæ, in-
 quam, integræ fuerunt, particulas enim aliquas eru-
 erunt amplissimi Doctissimique Viri, Alciatus, Cu-
 jacius, Brissonius, Pithcei, Fornerius: nunc vero
 omnis quas nancisci potui, a me collectæ & in unum
 Corpus redactæ ac emaculatæ prodeunt in lucem
 Augustissimi Nominis tui splendorem mutuantes. De
 iisdem nuper Fabricius Biblioth. Græc. Lib. iv.
 Cap. 36. Sect. 2. Vocabula forensia Juris Attici
 Veteris petere licet ex Harpocrate & Virorum
 Doctorum in illum Commentariis — tum ex Gulie-
 lmi Budæi Commentariis Lingue Græcæ. At in
 Constitutiones Imperatorum, quæ Basilicorum Libris
 continentur & in alia Monumenta Juris Græco-
 Romani, glossaria varia ex Codicibus MSS. Regis
 Galliæ descripsit & ad calcem observationum atque
 Emendationum in Synopsis Basilicon edidit Carolus
 Labbæus Paris. MDCVI. Eadem subjuncta deinde
 etiam sunt Glossariis Latino-Græcis & Græco-Lati-
 nis Cyrilli, Philoxeni, & aliorum, quæ post Henri-*
 cum

xxxii OBSERVATIONES, &c.

eum Stephanum longe auctiora magisque digesta & emendata ex Labbæi ejusdem recensione habemus excusa Parisiis MDCLXXIX. fol. Huc usque Fabricius Vir Ornatissimus. Sciendum porro est Libros Βασιλικῶν a Basilio Macedone inchoatos, à Leone tandem Sapiente ejus Filio absolutos fuisse circa A. C. DCCCLXXXVI. Ita testatur post antiquos & recentiores plurimos Josephus Maria Suaresius in accuratissimâ suâ Basilicorum Notitiâ ad Urbanum VIII. Pontif. Max. Libri Βασιλικῶν in sex τόχῃ seu Volumina distincti sunt, indeque dicti ἐξ ἀρχαίων, & in Libros sexaginta subdivisi, indeque ἐκ κοινῶν ἐκδοθέντων nuncupati. Imperator Basilius Macedo primus illis manum admovit, ut Cedrenus asserit; ideoque Leo Sophus eidem Basilio Patri suo Libros hosce tribuit, Novellâ LXXXI. teste Cujacio cap. 31. Lib. xvii. Observat. Juris. Et plerique Basiliū Βασιλικῶν Auctorem esse crediderunt, in quibus fuit & Franciscus Balduinus. Et paulò infra: Leo Philosophus Basilio Patri succedens inchoatum ab eodem Basilio Διατάξιν Βασιλικῶν Volumen perfecit, uti Cedrenus asserit, Operâque Sabbatii Protospatharii (uti Matthæus Blastares tradit, ex eoque Antonius Augustinus in Bibliothecâ libro de propr. Nomin. π. & in περὶ στοιχείων ad Novellas) promulgavit. — Anno à Virginis partu circiter DCCCLXXXVI. à Leone concinnatos fuisse Basilicorum Libros Michael Psellus, Michael Attaliota, Harmenopulus, Balsamon, Blastares, & Cujacius summo consensu testantur. Hæc Suaresius. Sedenim quisquis vocabula Nomica ex his libris Βασιλικῶν desumpserit, eaque propriè & communiter usitata apud suos fuisse dixerit (quod ante tempora Βασιλικῶν dici non potuit) Sæculum decimum ægrè admodum superaverit.

OBSERVATIONES, &c. xxxiii

§ 9. His accedat unum vel alterum Romanum potius quàm Græcum referens. In Commentariis ad orationem contra Timocratem hæc habet. Εἰ δέ τις ἀγορανόμος] Εἰς δ' ἀγορανόμου, ὁ ἐπόπης τῶν ὀνίων τ' ἀγορῆς. Ἀσυνόμος ὃ δ' ἐπὶ τῇ εἶναι καθαρόν τὴν πόλιν ἀγρολύμενος, ὁ παρ' HMIN Πατήρ. Wolfius: Si quis *Ædilis*] Est autem ἀγορανόμος inspector rerum venalium in foro. Ἀσυνόμος, qui in eo occupatur ut Urbs munda sit, qui apud nos Πατήρ appellatur. Hic Enarrator planè & apertè nos docet τὸ Græcorum ἀσυνόμον in suorum civium linguâ vel dialecto propriè vocari Πατήρα. Nam phrasis ista παρ' ἡμῖν propriam alicujus Regionis Dialectum domi natam, non aliunde investam, significat. Sic Harpocraton: Ανακαλυπτήλαι, δῶρα διδόμενα τῷ νόμῳ Φαίς &c. ταῦτα δ' εἰσι παρ' HMIN θεάρεστα. sc. in Dialecto Alexandrinâ. Iterum. Ἰπνός, Λυκέρυς ἐν τῷ τῷ Λυκόφρονος πρώτῳ. μέρῳ τί [rectius τι] τῶ οἰκίας ἔτω καλεῖται, τὸ λεγόμενον παρ' HMIN μαγειρεῖον. Hesychius: Θειδακίαι, εἰδὲ μάζης πῶς Ἀττικοῖς. Καὶ αἱ παρ' HMIN θειδακίαι, ἥτοι μαϊεύλια. Eodem sensu. Innuir præterea noster apud suos vocem ἀσυνόμον vel non agnosci vel certe exolevisse. Primò verò in confesso est apud omnes, vocem πατήρ pro Curatore Civitatis acceptam, puram putam esse Romanam. Atheniensium Ἀσυνόμοι, Thebanorum Telearcha, Romanorum Patres civitatum, aut Curatores Reipublicæ non valdè differunt inter se, sicut nec Atheniensium Ἀγορανόμοι, & Ædiles Romanorum. — Multis in locis Juris [sc. Romani] Ἀσυνόμοι [sc. Græcorum] Patres simpliciter vel Patres Civitatum vocantur. — Curator Reipublicæ Pater civitatis est vel Ἀσυνόμος. — Astynomi igitur — aliquando Curatores Reipublicæ, aliquando Patres Civitatum dicebantur. Pauca hæc delibavimus ex Philippi Maussæci Notis Doctissimis in Harpocratonem p. 80. Qui plura voluerit, ipsum consulat Auctoresque

benè multos quæ laudantur ibid. Cæterùm ex illis quæ protulimus constat vocem *παλῆ* non aliunde venisse in Græcam Linguam & locum *ἀσυνόμους* quàm ex legibus Romanis. 2do, Post Ulpiani Antiocheni tempora diu perdurasse Vocis *ἀσυνόμου* usum apud Græcos, hinc liquet. Hesychius, Harpocraton, Suidas, Etymologicum Magnum eam quam olim habuit significationem ipsi tribuunt, nullâ tẽ *Παλῆς* explicatione additâ. Deinde Philoxeni Glossæ satis demonstrant tam *ἀγοργνόμων* quam *ἀσυνόμων* locum adhuc suum tenuisse. Glossæ Lat. Græc. *Ædilatus*, *ἀσυνόμια*. *Ædiles*, *ἀγοργνόμοι*. *Ædilis*, *ἀγοργνόμος*, *ἀγοργνός*. [Ubi fortè pro *ἀγοργνόμος* legendum est *ἀσυνόμος*.] Gloss. Græc. Lat. *Ασυνόμια*, *Aedilatus*. *Ασυνός*, *Jecorus*; quod quid velit, sanè nescio. Si divinari liceat, *Viocurus* legerem. Erat enim apud Romanos Viarum curator, cujus officio respondebat aliquatenus *ἡ ἀσυνόμια* Attica, dictus etiam *Viocurus*. Varrò de Ling. Lat. Lib. iv. *Quis enim non videt, unde ærifodinae & viocurrus?* Ita quidem in Edit. Verum Dionysius Gothofredus rectè monuit legendum esse *Viocurus*. Et Josephus Scaliger quamvis ad locum illum Varronis nihil adnotet, postea tamen in conjectaneis suis pag. 64. *Viocuros* per *Ædiles* interpretatur. Alia quædam de illis tradit Isaacus Casaubonus in Notis ad *Ælium* Spartianum p. 110. nomen verò retinuit. Adeoque neque violenta neque vero absimilis fuerit emendatio ista nostra, pro *Jecoro* *Viocurus*. 3tio, Persuasum propè me habeo verbum *Παλῆ* usque ad Justinianum, multo magis Constantini Magni temporibus, hospes in Græciâ fuisse & vix fando auditum. Id suadet Papiniani J. C. celeberrimi liber *Ασυνόμους* dictus. Ibi munera & partes *Ασυνόμους* fusè accuratèque descripsit atque exposuit. Mani-

Manibus Græcorum Jurisconsultorum unicus assidue terebatur. Ex eo curas & negotia τῷ Ἀσωνόμῳ ἀσωνικῶς ediscebant. Illi denique supra alios omnes maximus & Doctrinæ ac Auctoritatis cumulus accefferat. Quamobrem dum quotidie libellum hunc Papinianum tanto studio & honore Græci versarentur, vix, ut opinor, τὸν ἀσωνόμον, unde Liber ipse nomen suum duxerat, in desuetudinem abiisse sivissent. Postea verò cum Justiniani ævo & jussu Liber hic unâ cum aliis plurimis in Digesta mutilus transferretur, percrebrescens paulatim τῷ Πατρὶ Vocabulum illud alterum τῷ Ἀσωνόμῳ antiquasse crediderim. Nostras porro conjecturas mirè confirmat illustrissimus Cangius in Glossario supra memorato, ubi nobiscum ipse τὸ Πατὴρ pro Patre Civitatis acceptum numerat inter voces *mediæ & infimæ Græcitatæ*, neque ullum scriptorem Justiniano antiquiorem, apud quem extaret, indicavit.

§ 10. SIMILIA sunt illa ejusdem ad Orationem de *falsâ Legatione*. Ἰστέον ὅτι ἀριθμοῖσιν οἱ Ἀθηναῖοι ἕως τῷ δώδεκα ὡς ἡμεῖς, ὡς ἔχομεν τὴν χρῆσιν ἐν τῷ τῷ Τιμοκράτῃ, ἐν οἷς λέγει, ἐνδέκαλον, δώδεκαλον τὸν νόμον εἰσάγει τὸ τῶν χρόνων. Εἶτα λοιπὸν ὅσα ἐστὶ ὁμοίως ἡμῖν, ἀλλὰ κατὰ ΠΡΟΣΘΗΚΗΝ ἀριθμοῖσιν. Wolfius: Sciendum autem est numerare Athenienses usque ad duodecim Ut nos, cujus rei usum habemus in Oratione Timocrateâ, cum ait, Undecimo, duodecimo legem tulit Saturnaliorum. Deinceps non jam ut nos, sed cum additione numerant. In his ultimis ed dicit a suis discrepare Athenienses in numerorum ordinalium supputatione à duodecim usque ad viginti, quòd illi τῷ προσθήκῃ numerarent, sui non item. Hæc sane à nemine nisi Romano vel Romano-Græco proficisci unquam potuerunt. Nam Græci omnes in numeris ordinalibus à duodecim ad viginti τῷ προσθήκῃ sive cum

xxxvi OBSERVATIONES, &c.

adjectione copulativæ καὶ numerabant. Exempla passim & ubique sunt obvia, sufficiant verò impræsentiarum illa quæ sequuntur. Henricus Stephanus ad calcem Thesauri sui Græci postquam notas numerorum Græcas veteres ex Herodiano produxerat, ex professo deinde agit ipse de Nominibus Ordinalibus, eaque ita recenset post δωδέκατον, Τετρακιδέκατον, Πεντακιδέκατον, Ἑξακιδέκατον, & similiter usque ad viginti. Priscianus in libro de Ponderibus. *Ex his* [sc. numeris cardinalibus] *nascuntur ordinalia nomina hæc, inæqualiter quidem quantum ad vocem* primus & secundus: *equaliter verò,* tertius, & quartus &c. undecimus, duodecimus, *ab undecim & duodecim. nam reliqua — declinantur contra consuetudinem Græcorum, usque ad nonum decimum:* [sc. inclusivè] *ut* tertiusdecimus, quartusdecimus, quintusdecimus &c. *Sic omnes sequentes, velut in primitivis ad imitationem Græcorum a vicefimo & supra majori minorem addunt numero plerumque: ante decem verò minorem ponunt, quando composita accipiuntur, & sub uno accentu proferuntur. Nam licet dissolutâ compositione, diversis accentibus ea proferentes, mutare ordinem, quomodo & apud Græcos, & dicere decimus & septimus, pro septimusdecimus &c. Hæc itaque, ut opinor, manifesta est αὐτοφωρία: suam satis apertè gentem, patriam, & originem enarrator noster indigitavit; certo enim certius est, Ulpianum illum veterem, Rhetorem Antiochenum, nihil istiusmodi unquam aut extulisse aut efferre potuisse.*

§ II. IDEM ad Orationem contra Timocratem. [προσαγωγή] Ἀπὸ τοῦ δηλατέρ. In Romanis vocibus probè profecto noster est exercitatus, & Latinas formulas longè melius quàm Rhetor Ulpianus calluit. Δηλατέρ, ut primo intuitu patet,

Romanæ

Romanæ est tota originis, Romanæ significatio-
nis, usûs etiam omnimodo Romani. Hinc Sui-
das : Δηλάτωρ, ὁ κατήγορος. Δηλασίωσαι. ὡς Ῥω-
μαίοις αἱ εἰσαγγελίαι. Cedrenus in Julio : Δηλάτο-
ρας τὰς ἀθεολύς καὶ συκοφάντας καλῶσι Ῥωμαῖοι.
Præterea quis unquam veterum Græcorum Antio-
chenus ad Græcos etiam scribens Vocabulum Græ-
cum per Romanum interpretaretur? Hoc quidem
aliud quid esset quàm (quod absurdissimum certè
foret) notum per ignotum exponere? Ulpianus
proculdubio, si quidpiam adnotâset, dixisset vel
κατήγορος. vel εἰσαγγελεῖ, hæc enim verba tum tem-
poris longè notiora Græcis erant scriptoribus quàm
Δηλάτωρ. Ejusdem prorsus generis & pretii sunt
illa ad Orat. de Coronâ. Ἐπιπόσια γὰρ] Μίσια
ΜΗ. Hæc quidem in Aldinâ, Hervagianâ, &
Wolfii editione primâ desiderantur. Mutilo ni-
mirum codice Aldus, Hervagius, & Wolfius usi
sunt. Nam commentarii, sicut ab his prodeunt
Ulpianeî, vix ad dimidiam partem Orationis de
Coronâ pertingunt. Neque sane credibile cuivis
fuerit Enarratorem dimidium totum tam præcla-
ræ orationis intactum reliquisse. At supplentur
una cum aliis plurimis ex codice Lutetiano & ex eo
descripta comparent in editione Benenati per Mo-
rellum, & in Wolfii secunda inter Accessiones.
Hic autem noster similem calami sui lapsus patitur
improvisus. Annon enim aliquid miri videretur,
Rhetorem Græcum ad Græcos scribentem μέτρον
ἰδὲ Græcum per Romanum exposuisse? Hæc si
quæ aliàs, indicia sunt νοθείας & fraudem maximè
genuina.

§ 12. ALIA sunt quæ Græcum Rhetorem an-
tiquum & Orientis incolam minimè sapiunt. Ad
eandem Orat. de Corona : Ἐκατομβαίων] Μαρ-
τίς.—Μαιμακλήσαν] δεκάτη Φθίνου] Ἀνύσσον τῇ

xxxviii OBSERVATIONES, &c.

ΚΑ.—Ελαφβολίων⊙] Νομβρίαν.—Βοηδρομίαν⊙] Ιανίαν.
 —Θαργηλίαν⊙] Απριλλίαν.—Μιῶδες Μενυχίων⊙] ἐν ἡ
 νείᾳ] Ιανουαρίῳ Τριτοσίῳ.—Σκιρροφορίαν⊙] Μαΐαν. Ni-
 hil necesse est ut in hoc loco de mensibus At-
 ticis longam criticamque instituamus disputatio-
 nem, cum Romanis eos ut conferamus, Scalige-
 rique Petaviique cæterorumque chronologorum
 ratiocinia sententiasque eventilemus; satis sit im-
 præsentiarum illud Enarratori nostro veteri ne-
 que temerè neque injuriâ vitio vertere, quodd
 ubicunque per omnes suos Commentarios men-
 sium Atticorum mentionem facit, generaliter &
 absolute (sicut hîc quoque factum videmus) Ro-
 manis eos nominibus designet. At hoc etiam
 contra Græcorum veterum, certè Asiaticorum
 consuetudinem. Epistola ecclesiæ Smyrnenfis an-
 tiquissima de Martyrio beati Polycarpi: Μαρίνου
 ὁ μακάριος Πολύκαρπος Μιῶδες Ξανθικῆς δόλιεργα
 ἱσαμῆς, πρὸ ἐπὶ τὰ καλανδῶν Μαΐων. [Legendum est
 cum Sicularum fastorum autore Απριλλίαν, uti
 jampridem monuit Usserius Armachanus] Hîc,
 ut videtis (nam Halloixius, qui hæc verba in du-
 bium vocavit, non est audiendus, uti ostendit
 Usserius idem χρονικά⊙) Calendæ Romanæ non
 solæ & simplices nominantur, sed præfixo ab
 uno eodemque scriptore Macedonum mense Xan-
 thico. Galenus apud Theodorum Gazæum de
 Mensibus cap. 5. Ἐστὶ μὲν ὡραιότατον τῆς ἐλατῆς τὸ
 ἀπέρμα πρὸς τὴν ὀπίσθησιν τῆς ἀρκίτης, ὅστις καιρὸς ἐν
 Ρώμῃ ὁ καλέμενος μὲν [legere non dubitem μὴν,
 mensis] Σεπτέμβριος ἐστίν. Perrelius: *Est maturi-*
sum [rectius maturissimum] tempestivissimumque a-
phietis semen circiter Aeturi ortum, quod tempus Ro-
mæ Septembrem vocant. Ita Cynulcus apud Athe-
 næum, lib. iii. Ο δ' αὐτὸς ἔτ⊙ σοφιστὴς Φερεαρίῳ
 μὲν, ὡς Ρωμαῖς λέγουσι &c. Interpres: *Hic ipse*
sophista

OBSERVATIONES, &c. xxxix

sophista mense Febuario, ut Romani loquuntur.
 Ita Eunapius : Η τρίτη ἡ ἡμέρα τῆς Καλανδῶν,
 ὡς ἔτος Ιανουαρίου ἡμέρας Ῥωμαῖοι προσονομάζουσι.
 Interpres: *Tertius illuxerat dies à calendis Ja-*
nuarius, quas ita Romani nuncupant. Euseb.
 Hist. Eccl. lib. viii. in Appendice : Εἰς τὸ
 ἔτος ἐννεακαίδεκατον τῆς Διοκλητιανῆς βασιλείας, Ξανθικὸς
 Μῶν, ὃς λέγοιτ' ἂν Ἀπελλίος κατὰ Ῥωμαίους &c.
 Valesio interprete : *Anno imperii Diocletiani nono*
ac decimo, mense Xanthico, quem Romani Aprilem
vocant &c. Idem Cap. i. ibid. Δεῖς Μῶνός οὐδὲν,
 [sive ἐξόμην ut vult Valesius] πρὸ ἐπὶ τὰ εἰδῶν Ἰεσίων
 λέγοιτ' ἂν ὡς Ῥωμαῖοις. *Die octavo mensis Desii,*
hoc est, ut Romani dicunt, ante diem septimum idus
Junias. Cap. eod. sub. fin. Δίς Μῶνός ἐπὶ δεκάδε-
 κατῇ αὐτῇ ὡς Ῥωμαῖοις ἢ πρὸ δεκαπέντε καλανδῶν
 Δεκεμβρίων. *Die septimo decimo mensis Dii, quod*
est apud Romanos ante diem decimum quintum cal.
Decembres. Cap. 7. Δίς μῶνός πέμπτη, ἣ ἡ Ῥω-
 μαίους Νύναις Νοεμβρίας. Cap. ii. Τῇ δ' ἐξῆς
 Περὶς μῶνός ἡμέρα ἐκαδεκάτη, Μαρτίς ἣ Ῥωμαίους
 ἢ πρὸ δεκατεσσάρων Καλανδῶν. *Postridie verò qui*
dies erat decimus sextus mensis Peritii, hoc est,
juxta Romanos, ante diem decimum quartum ca-
lendas Martias. Evagrius Hist. Eccl. lib. iv.
 cap. 9. Τῷ τῷ Ἰεσίνῳ ὁδοῦν ἐπὶ τῆς βασιλείας
 αἰγού· ἐνέα τε μῶνας πρὸς τρισὶν ἡμέραις, Ἰεσινιανὸς
 αἰδελφιδὲς αὐτῆς συμβασιλεύει, ἀναρρήθεις τῇ πρώτῃ τῆς
 Ξανθικῆς ἡγῆν Ἀπελλίος Μῶνός, &c. Porro cum Ju-
 stinianus annum imperii octavum transgisset, ac
 præterea menses novem ἔσθ' dies tres, Justinianus so-
 roris ejus filius unà cum illo imperavit, Augustus
 nuncupatus die primo mensis Xanthici, id est, Calendis
 Aprilis, &c. Ibid. Καὶ τῶν ὡς προελθόντων, Ἰεσ-
 νίος μετὰ τῆς ἐπὶ δεκάδεκα βασιλείας, ἐπελθὼν τῷ τέ-
 λειον ἡμέραν ἀπὸ τῷ πρώτῳ ἡμέραν τῆς ὡς τῆς ἡ

xl OBSERVATIONES, &c.

Αὐγύστῳ Μηνὶ, &c. Quibus ita peractis Justinus ex hac Regno ad caeleste Imperium migravit, fatali morte defunctus primo die mensis Loi, id est, Calendis Augusti. Ibid. Cap. 4. Φόβῳ δ' ἐν [sc. Σελή-
ρῳ] τὸν οἰκῆτον θρόνον ἀνὰ τὸν Γορπιαῖον Μηνῶα, ὃν Σε-
πτεμβριον οἱ Ῥωμαῖοι λέγουσιν, &c. Porro ex An-
tiochenâ sede fugit Severus, Mense Gorpiæo, quem
Romani Septembrem vocant, &c. Et Cap. 5. Αἰὶ
τ' Αρτεμίσιον Μηνῶα ἤτοι Μαιὸν — Βρασμός δ' εὐσμός
ἐπελθόντες τῇ πόλει μικρὰ πᾶσαν ἀνατρέψαντες κατή-
γαγον. Mensis Artemisii, quem Maium Romani
vocant — succussio ἔξ τερρᾶ motus Urbi superveni-
entes, pæne universam prostraverunt. Ita etiam
Chronicon Casaubon ap. Scalig. seu Antiochenum
seu Constantinopolitanum. Εἰς τὸ 16 Διοκλητιανοῦ
Βασιλείας — Δύσῳ κ', λέγουσι δ' ἂν Μάρτιῳ κατὰ
Ῥωμαίους. Iterum sub Consulibus Οὐεννικίῳ & Λαγ-
γίνῳ. Εἰν τῷ παρόντι ΕΦΑΗ ἔτι ἡμεῖς πόλιν ἀρ-
χὴν εἰληφότι, ὅτι κα τῷ κατὰ Ῥωμαίους Μαιῷ μινός.
Objici fortasse ex adverso possit clausula illa S.
Ignatii Episcopi Antiochiæ antiquissimi in Epi-
stolâ ad Romanos. Εγερψα δὲ ὑμῶν τούτων, τῇ πρὸ
ἐννέα Καλανδῶν Σεπτεμβρίου. Ita leguntur hæc verba
tum in genuinis tum in interpolatis Ignatii Epi-
stolis, & apud Simeonem Metaphrastem veterem-
que interpretem Usserianum. Sed respondeo cum
Usserio maximi apud eruditos omnes nominis Viro
ad Romanos scribentem, Romanis consuetâ tempo-
rum notatione uti quis rationi consentaneum esse non
existimaveris? Peculiaris nimirum hujusce formulæ
apud hanc Ignatii Epistolam ratio est habenda,
neque ullo modo omnibus Scriptoribus Asiaticis
omni tempore adjudicanda. Ex his igitur atque
aliis plurimis, quæ proferri possint, liquet Scri-
ptores Græcos Orientales rarò admodum Romanâ
mensibus

menſibus nomina indidiſſe, ſed plerumque vel ſuis Menſium nominibus Romana ſubjeciſſe, vel Romanis nominibus præfixiſſe vocolas ἤτοι, ἡγὼν, κατὰ Ρωμαίους, ὅς τις ἀν εἴη & alias id genus plures. Exempla poſterioris generis aliqua jam dedimus. Prioris quamplurima ſunt videnda in ſingulis ferè paginis apud Chronicon Caſaubon. Ita pag. 291. Ἐπὶ τέτων τῶν ὑπᾶτων ſειſμός ἐγένετο μέγας, ἐπὶ ἡμέρᾳ πρώτῃ Μῶνι Ξανθικῷ πρὸ ἸΒ Καλανδῶν Ματίων. Iterum: Ἐπὶ τέτων τῶν ὑπᾶτων γέγονεν ἐκλειψὶς ἡλίου, Μῶνι Πανέμῳ, πρὸ ἸΔ Καλανδῶν Αὐγῶν. Iterum: Τῷ αὐτῷ ἔτι ἐδηλώθη νίκη κατὰ Περσῶν, Μῶνι Γορπιέῳ, πρὸ Η Ἰδῶν Σεπτεμβρίων. Neque hoc mirum, namque menſes Macedonici apud Aſiaticos propè omnes in uſu erant, Antiochenos nempe, Pergamenos, Tyrios, Cæſarienſes, &c. Interea. verò neutiquam inficias iverim orientales ipſos aliquando menſes per Romana ſimpliciter nomina extuliſſe. Hoc quidem non eſt negandum. Sic enim Epiphanius de Ponderibus & Menſuris Cap. 20. Εφ' ὧν ἐτελεύτηſεν ὁ Οὐαλεντινιανός ὁ νεώτερός, υἱὸς Οὐαλεντινιανῆς τῆς μεγάλης, διεβείε αὐτῷ ἐν τῷ Παλατίῳ πεπνυμένος ὡς λόγος, ἐν ΕΙΔΟΙΣ Ματίων. Petavio interprete: *Quibus coſſ.* [*ſc.* Arcadio II. & Ruſino] *mortuus eſt Valentinianus junior Valentiniani Magni filius: qui ſubinde, uti ſerunt, præfocatus in palatio repertus eſt, idibus Maii.* At paulo poſtea ſe corrigit præſul eruditiffimus, his verbis: Ἦν δὲ καὶ Αἰγυπτίους τότε μῆνός Παχῶν μία καὶ εἰκάς, καὶ ἡ Ἑλλήνας Ἀφειμιοῖς τρίτῃ καὶ εἰκάς, καὶ ΡΩΜΑΙΟΥΣ δὲ πρὸ δεκαεπταῶν Καλανδῶν Ἰνίων. Petavius: *Erat tum apud Aegyptios menſis Pachon dies viceſima prima; juxta Græcos Artemiſii menſis tertia & viceſima; ſecundum Romanos decimo ſeptimo Kalend. Junias.* Neque ſane id in Enar-

Enarratore reprehenderim quòd aliquando, sed quòd semper eos ità extulit. Atque hoc quidem in Ulpianum Antiochenum cadere potuisse vix unquam crediderim.

§ 13. NEQUE aptius ævum Ulpianum sonat illud ad Orat. *de falsâ Legatione*: Εν δὲ τοῖς ἀρχαιοτέροις ΒΙΒΛΙΟΙΣ διέσκει τὸ πρόσωπον. *In codicibus autem antiquioribus invenitur πρόσωπον.* Per βιβλίους voluit ἀντιγράφοις, *exemplaribus*. Ita enim apud veteres exemplaria reddi solebant. Demosth. Orat. contra Leptin. τῆς εἰλῆς τὰ ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ. Auctor antiquissimus de LXX interp. ad Timocratem, δηλώσομεν δὲ σοι πῶς τῆς καλασκάδης, ὡς αὐτὰ τῶν ὁπισθίων ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ διέλθωμεν. Philemon Criticus vetustissimus mendas appellabat, inquit Casaubonus Præf. in Athen. Τὰς ἐν τοῖς ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΙΣ ἰμμεμνημένας ἡμαρτημένας γραφάς. Origen. cont. Celsum, Lib. v. Κατὰ μὴ τὰ κοινὰ τῶν ΑΝΤΙΓΡΑΦΩΝ. Idem in Joh. Tom. vi. Ed. Huet. Τὸ μὴ τοιοῦτε ἡμαρτηθῆναι ἐν τοῖς ἑλληνικοῖς ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΙΣ τὰ πρὸς τῶν ὀνομάτων πολλαχῶς, καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν τις περὶ ἐν τοῖς διαγγελίοις ἢ πρὸς τὰς ἐκ τῶν δαιμονίων κατακηρυττομένης οἰκονομίας, &c. [Ita lego hæc ultima, non περὶ ἐν τοῖς διαγγελίοις ἢ πρὸς τοὺς, &c. ut pessimè in Edit.] Ferrarius: *Peccatum equidem frequenter fuisse in Gentilium exemplaribus, indeque errata in Evangeliiis translata facile quis credat.* Quàm ineptè, quàm oscitanter! Totam Periochen hîc, ut alibi sexcenties, miserè intervertit & corrumpit Ferrarius. Ita potius, ni fallor, refingi debuit: *Et subesse quidem Græcis exemplaribus mendas sæpenuerò circa nomina, exinde etiam probari cupiam possit. In evangeliiis dispensatio illa circa porcos à demoniis è rupe præcipitatos, &c.* Ad rem redeamus. Eusebius Dem. Evang. Lib. viii. Ὅθεν καὶ πρὸς τοῖς ἀρχαίοις ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΙΣ

ΓΡΑΦΟΙΣ ἢ ΕΒΔΟΜΗΚΟΝΙΑ. Unde & in exemplaribus LXX interpretum emendatissimis. Socrates Hist. Lib. vii. Cap. 32. Αὐτίκα γὰρ ἠγνόησεν [Νεστόριος] ὅτι ἐν τῇ καθολικῇ. Ἰωάννης γέγραπτο ἐν τοῖς ἀδιορθώτοις ANTIΓΡΑΦΟΙΣ, &c. Valesius: *Primum itaque ignoravit* [Nestorius] *in Catholicâ Joannis Epistolâ ita scriptum esse in antiquis exemplaribus, &c.* Epiphanius Ancorato, cap. 31. Αλλὰ καὶ, Ἐκλαυσε, καίτοι ἐν τῷ ᾧ Λευκᾶν Εὐαγγελίῳ ἐν τοῖς ἀδιορθώτοις ANTIΓΡΑΦΟΙΣ. Petavius: *Sed & ploravit, ut in Evangelii Lucæ exemplaribus non correctis legitur.* (Scio quidem virum optimè de Christiano & literario orbe meritum Joannem Millium aliter hæc verba Epiphaniæ & interpunxisse & intellexisse in Prolegomenis ad N. T. n. 798. Verum mihi locum hunc diu multumque versanti & expendenti aliud longè suadet contextus ipsius series, argumentum, & scopus, sicut ostendere haud admodum refugerem, si esset hujus loci. Illud vero Cl. viro facillime & libentissime assentior; errare toto cælo Grotium, cum ista quæ in hoc capite de orthodoxis refert Epiphanius, in præfides ecclesiasticos rejicienda, esse judicaret.) Philoxeni Glossæ Lat. Græc. *Exemplar, ἀντίγραφον* Græco-Lat. *Ἀντίγραφον, Rescriptum, Exemplum, Exemplar.* Ita etiam passim Scholiastæ vetustissimi in Pindarum & Apollonium Rhodium. Βιβλίον verò apud veteres diversum quid ab exemplari significabat, nempe Epistolam. Suidas: Βιβλίον, ΕΠΙΣΤΟΛΗ. Βιβλία etiam epistolas. Hesychius: Βιβλία, βύβλια, ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ. Pro libris etiam generaliter acceptis usurpabatur. Athenæus, lib. iii. Καλλιμάχῳ ὁ γραμματικὸς τὸ μέγα BIBAION ἴσον ἔλεγεν εἶναι τῷ μεγάλῳ κακῷ. Dalechampius: *Callimachus Grammaticus dicere solebat magnum librum magno malo parem esse.* Glossæ Philoxeni Græc. Lat.

Lat. βιβλία, *Libri*, βιβλίον, *Libellus*, *Liber*, *Codex*. His suffragium ferat etiam Julius Pollux in Onomastico Lib. x. Cap. 14. Εἰ δὲ — ἐπὶ τὴν πρὸς τὰ βιβλία συνῆσαν τις τρέποιτο, &c. Ubi Liber in eo sensu longè longèque ab exemplari differt. De exemplaribus ita loquitur idem Lib. viii. Cap. 6. Τῶν δὲ δικαστικῶν ὀνομάτων, Γεγραμμένα, Διαμαρτυρεῖται, Διαθῆκαι, ΑΝΤΙΓΡΑΦΑ.

§ 14. His breviter expositis, latius aliquanto diducendis nisi aliò traheret impræsentiarum, coronidem imponant Observationes aliæ duæ, verùm diversi generis. Prima sit, argumenta illa longiusculà, quæ incerti auctoris nomine feruntur, ab eodem profecta fuisse, quo ipsi Commentarii. Ad orationem *de falsâ Legatione* ait Enarrator: Επειδὴ, ὡς ΕΓΝΩΜΕΝ, ὅτι σελινῶν ἀριθμοῖν οἱ Ἀθηνᾶσι. Quoniam, sicut antea notum fecimus, *Lunæ cursum in computis suis sequuntur Athenienses*. Et ad Orat. cont. Timocratem: Πρυτάνεις ὃ τοὺς πενήκοντα, ΟΥΣ ΕΙΠΩΜΕΝ αἱ ἐπὶ προβαλλομένους ὑπὲρ [vel ὑπὸ] τῆς ἰδίας φυλῆς ἢ πρυτανείας τὸ μέρος αὐτῶν [pro μέρος αὐτῶν legendum velim μέρος αὐτῶν 3, i. e. partem suam] ἐπιδαν. Prytanes vero, viri quinquaginta quos diximus semper deligi solitos pro sua tribu, & munere fungi senatorio pro sua parte anni. In primâ pericope dicit se antea lectorem docuisse, *Menses Atheniensium ad Lunæ cursum componi*. Hoc verò nusquam docet nisi in argumento ad Orat. cont. Androtionem, his verbis: Ἰστὶν ὅτι οὐκ ἐψηφίζον οἱ Ἀθηνᾶσι τὰς μῆνας κατὰ τὸ ἡλιακὸν δρόμον ὡς ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸ σελινιακόν. Wolfius: *Sciendum, non supputatos esse menses ab Atheniensibus ad Solis, ut à nobis, sed ad Lunæ cursum*. Patet igitur ultrò nostrum argumentum illud pro suo agnovisse. In pericope secundâ monuisse se dicit singulam tribum elegisse pro se Prytanas quinqua-

quinquaginta, & annum inter se magistratui gerendo distribuisse. Hoc quoque nusquam aliàs nisi in hoc argumento inveniendum est. *Ἦρχον ἔν οι πεντακόσιοι, τὰς τετρακοσίας πενήκοντα ἡμέρας. Ἀλλ' ἐπειδὴ πολλοὶ ἦσαν, καὶ δυσχερὲς ἦν τοὺς πρῶτα, διέδλον ἑαυτὸς εἰς δέκα μέρηδας καὶ τὰς φυλάς, ἀνὰ πενήκοντα. Τέτρε γὰρ ἐκάστη φυλὴ ΠΡΟΕΒΑΛΛΕΤΟ.* Wolfius: *Quingenti igitur illi trecentos quinquaginta dies in magistratu erant. Sed quia multi erant, & negotia non expeditè succedebant, decurserunt sese pro tribuum numero, ut singulae decuriæ quinquagenos continerent. Hos enim unaquæque tribus designabat. Deinde paulò infra: Ἰστέον δ', ὅτι οἱ μὴ πενήκοντα ἐκατέρω πεντακόντες. Sciendum autem est, quinquagenos illos vocatos fuisse curiones. Clarius profectò aliquid vix optares. Respondent enim quam exactissimè τέτρε γὰρ ἐκάστη φυλὴ ΠΡΟΕΒΑΛΛΕΤΟ istis suprâ citatis δὲ ἀπομνημονεύει ΠΡΟΒΑΛΛΟΜΕΝΟΥΣ.* Omnia autem argumenta illa anonyma ejusdem commatis & manûs esse nemò est, credo, qui negaverit. Porro confirmatur idem ex alio loco. Is est in argumento ad Orat. πρὸς Λέπτιν. sub fin. Ἰστέον γ' ὅτι τὴν ΜΕΤΑΧΡΙΣΙΝ τὴν λόγον. *Verum ad ipsius Orationis expositionem transeundum est. Hæc quidem absunt in Editione Wolfii, at comparent in Morellianâ quæ eam secuta est. Neque ea cur rejicienda sint, video. Sed enim si reverà pro genuinis accipiantur, non opus fuerit ut nos diutius illis immoremur, cum ipsa satis clament.*

§ 15. SECUNDA sit, Vitam illam Demosthenis brevem, qui Plutarcho inscribitur, non alii quàm Nostro essetribuendam. En ipsum ad Orat. cont. Timocratem: *Καλίστῳ δὲ εἰσι ρήτωρ, καὶ ζηλωτὴς ἐν ἑαυτῷ Δημοσθένει. Περὶ δ' ἔφη ἐρωτηθεὶς ὁ Δημοσθένης, τίς ἀμείνων ρήτωρ, εὐὴ ἢ Καλίστῳ; ἐγὼ μὲν*

μὴ γὰρ φόβου, Καλλίστρου δὲ ἀκρόατο. Ἡ γὰρ
 Δημοσθένος σφόδρ' ὁ Καλλίστρου. Οθεν καὶ ἀκρόαται
 αὐτὸς Δημοκρινυμῶν ὁ Δημοσθένης, εἰς Δημοκρινυμῶν ἡλθε λό-
 γων ΩΣ ΕΙΡΗΚΑΜΕΝ ΕΝ Τῷ ΒΙΩ ΑΥΤΟΥ. Wolfius: *Callistratus autem Orator fuit, cujus ad-
 mirator exstitit Demosthenes, deque eo rogatus uter esset
 melior orator, ipse an Callistratus? Ego, inquit, in
 scribendo; Callistratus in dicendo. Multum enim in de-
 clamando valuit Callistratus: quem cum declamantem
 vidisset Demosthenes, Eloquentiæ cupiditate, ut in Vita
 ejus diximus, est inflammatus. Videamus nunc De-
 mosthenis Vitam quæ dicitur ex Plutarcho: Ως δὲ
 Ηγησίας ὁ Μάγνης Φησιν, ἰδεῖν τοῦ παιδαγωγῶ, ἵνα
 Καλλίστρου Εμπαίδε Εμπιδναίης ῥήτορος δοκίμῃ καὶ ἱπ-
 παρχήσαντι καὶ ἀναβῇ τὸν βωμὸν τῷ Ερμῇ τῷ ἀγο-
 ραίῳ, μέλλοντι ἐν τῷ δήμῳ λέγειν, ἀκρόαση. ΑΚΟΥΣΑΣ
 ΔΕ, ΕΡΑΣΤΗΣ ΕΓΕΝΕΤΟ ΤΩΝ ΛΟΓΩΝ. Wolfius:
*Ut autem Hegesias Magnes refert, pædagogum ora-
 vit, ut Callistratum Empædum Apbidnæum proba-
 tum Oratorem, qui & Magister fuit Equitum, &
 Mercurio forensi aram dedicavit, quum is ad popu-
 lum verba facturus esset, audire liceret: Eoque
 audito, eloquentiæ amore captus est. Ad priora
 illa in Comment. ad Timocrat. hæc subnotat Wol-
 fius: Libanius & Plutarchus Callistrati ætiosis
 Oropiæ mentionem faciunt. Sed comparationis Cal-
 listrati & Demosthenis non meminerunt. Forsan &
 Ulpianus Demosthenis Vitam descripsit. [Dum Plu-
 tarchum laudat Wolfius, prolixiorẽ & limatio-
 rem Demosthenis Vitam, qui certè Plutarchi scetus
 est, innuit, ab hac brevi de quâ agimus longè di-
 versam.] Mirum profectò est Wolfium cum hæc
 scriberet nullam vidisse inter Enarratorem & Βι-
 γοστον similitudinem, quum, ut aiunt, ovum ovo
 non est similius, quàm ἀκρόαται αὐτὸς Δημοκρινυμῶν ὁ
 Δημοσθένης εἰς Δημοκρινυμῶν ἡλθε λόγων, illis ἀκρόαται δὲ*
 ἐστὶν*

OBSERVATIONES, &c. xlvii

ἡμετέρας ἐγγέλει τὸ λόγων. Ista me fateor (præsertim cum hanc vitam Demosthenis incerti esse auctoris & Plutarcho temerè falsoque inscriptam consentiant pœnè eruditi omnes) eandem utrobique manum non modo cogunt libenter agnoscere, verum etiam paulò constantiùs asserere.

Atque hæc tibi qualia qualia sunt pro tempore & ingenii nostri modulo, Erudite Lector, in manus do. Exilia quidem illa fortasse & imperita, juventutisque ut est ferventioris temeritatem referentia; spero tamen, haud prorsus injucunda. Neque interea eò unicè spectare credas quæ legis ut Commentarios tam insignes tam doctos atque utiles e manibus tuis excuterent. Extremæ quidem id esset dementiæ, & hominis, qui diligentiam tot Virorum Clarissimorum in evolvendis illis & illucubrandis ineptissime reprehenderet. Ipsi denique amico nostro & necessitudinis arctissimæ rationibus defuerim, si in eam ejus operam & industriam involarem, quam adeò felicem & eruditam in illis excolendis atque exornandis collocavit. Suus igitur illis, Pseudulpianis licet, adhuc sit honos & auctoritas. Plures indies Casaubonos, Valesios, Petitos, Sigonios, Meursios, Pearsonios (quales, Deus bone! & quantos Viros!) exercent. Absit profectò, ut quæ literati illi heroes etiam laudare non dedignantur, ea nos homunciones sciolique despicatui habere audeamus.

J. C.

Coll. Regal.

3 Id. Nov. MDCCXXX.

T II O-

1955 31 JANUARY 1955

non modo cognat libet agnoscere verum etiam
paulo exaltari etiam

1. *Phragmites communis* Trin. (Common Reed)
 2. *Scirpus palustris* L. (Marsh Rush)
 3. *Juncus acutiflorus* L. (Soft Rush)
 4. *Sagittaria arifolia* L. (Arrowroot)
 5. *Alisma plantaginifolia* L. (Water Plantain)
 6. *Sparganium angustifolium* Michx. (Sparganium)
 7. *Najas* (Mosses)
 8. *Chara* (Characeae)
 9. *Elodea canadensis* (Anacharis)
 10. *Potamogeton amplifolius* (Water Hyacinth)
 11. *Utricularia* (Bladderwort)
 12. *Scheuchzeria palustris* L. (Marsh Marigold)
 13. *Callitriche palustris* L. (Water Dogwood)
 14. *Menyanthes triflorata* L. (Buttercup)
 15. *Samolus* (Campion)
 16. *Utricularia* (Bladderwort)
 17. *Utricularia* (Bladderwort)
 18. *Utricularia* (Bladderwort)
 19. *Utricularia* (Bladderwort)
 20. *Utricularia* (Bladderwort)

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

[illegible]

[Faint, illegible markings]

14

ΤΠΟΘΕΣΙΣ τοῦ ΠΡΩΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

τῷ κατὰ

ΦΙΛΙΠΠΟΥ.

ΚΑΚΩΣ ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Φίλιππον οἱ Ἀθι-
ναῖοι φερόμενοι συνεληλύθασιν εἰς ἐκκλησίαν ἀθυ-
μῶντες· ὁ τοίνυν ῥήτωρ τινὲς τε ἀθυμίαν περὶ τὴν παύσιν,
λέγων ὅθεν εἶναι θαυμαστὸν, εἰ βαθυμῶντες κεκράτῃ· καὶ
εἰσηγῆς, πῶς ἂν ἄρῃσα τῷ πολέμῳ προσενεχθεῖεν· κελδίς
δὲ δύο δυνάμεις πρᾶσσι δάσασθαι, μίαν μὲν μέζω, πολυ-
τικῇ, ἣτις οἶκοι μέγιστα, πρὸς τὰς τῶν ὀπλιτῶν χρείας
ἔτοιμος ὑπάρξει· ἐτέρην δὲ ἐλάττω, ξένων ὄντων τῶν
σεβαστομύων, πρᾶσι μὲν δὲ καὶ κελδίς τινὲς δυνάμει
μὴ Ἀθιναῖσι μέγιστον, μηδὲ ἐκ τῆς πόλεως ποιεῖσθαι τὰς βοη-
θείας, ἀλλὰ οὐδὲ τινὲς Μακεδονίαν ἀναστρέφειν, πολέ-
μους ἀδιαλείπτως, ἵνα μὴ τὰς ἐτησίας πένοντες ὀπληρή-
σας ὁ Φίλιππος, ἢ καὶ τὸν χειμῶνα, ἥνικα Ἀθήνην εἰς
Μακεδονίαν πλεῖν εἰ δυνατόν, ὀπληρῇ τοῖς πρὸς τὸν πόλεμον,
καὶ τὴν ἀπευσίαν τινὲς τῶν Ἀθιναίων, ἀπάντων κεκράτῃ· ἀλλ'
ἐγὼς ἢ πρὸς αὐτὸν ἀνίσταμαι δυνάμει πρὸς αὐτὸν
ὑπάρχει.

Α

ΔΗΜΟ

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΚΑΤΑ

ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α.

Α. ΕΙ μὲν οὖν καὶ κινῶ τινος πρᾶγμα-
 τῶ περιτίθω, ὃ ἄνδρες Αθη-
 ναῖοι, λέγειν, ἵπποχῶν ἂν ἕως οἱ πλεῖ-

506

ΤΟΥ ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΛΟΓΟΥ Α.

Εξήγησις, καὶ σχόλια.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ] Ζητοῦσιν οἱ
 τῷ συμβουλευτικῷ ἴδιον ἢ
 πορροπῇ τε καὶ ἀποροπῇ ἐδ' ὁ-
 λως ὃ ἢ καθήκοντα, πῶς ἐπιδεῖναι
 ἐπιτρέψαι ὁ λόγος συμβουλευ-
 τικός ἐστι, καὶ αὐτὸς Φιλίππου καὶ Φα-
 μὲν ὅτι πολλάκις τὰ τρία εἶδη τῆς
 ἐπιτοκῆς ἐπιμύθηται, αὐτὸς ὅλως
 ἀλλήλοις καθίσταται, ὥσπερ ἐν-
 ταῦθα βεβαιώσεται, ὅτι καὶ ἀπορο-
 πῆς, ὅτι δὲ τὴν Μακεδονίαν κα-
 πῶσαι ὅλη ἐκρήσατο τῇ καὶ αὐτῇ
 Φιλίππου καὶ ἀποροπῇ. ἴσθις ὅτι
 ἐν τῇ τοῖς ἀλλήλοις λόγοις, ὅλη ἦν ἢ
 τῇ Ολυμπίων πολιτοκῆς αὐτῇ γὰρ
 ἀποροπῆς ἐν τῇ λέγειν αἰτία τῇ
 ἐπὶ τοῖς καθίσταται συνιχῆς ὅτι, ἢ
 τῇ Αθηναίων δύναμις ἐπιδεῖναι δὲ
 ἔλα μὲν ὁ Μακεδὼν συνιχῆς δὲ,
 οἱ Αθηναῖοι. Διὰ τὸ τοῦ καὶ ἱέρως
 ἐπιγραφῆς ὡς πρὸς τὴν προλα-
 βούσας λόγους ἔτυχε. Τὰ δὲ τὰ λόγους
 ἐνδομηματικὰ κεφάλαια τρία ἐν-

οἱ τὸ ἐξουσίως ἀντιλαμβάνονται
 τῶν πραγμάτων, τὸ αὐτὸς γρα-
 λῶναι, τὸ πρὸς χρημάτων ἐπι-
 κοῦν, ὅθεν τὸ σιμῶναι τοῖς γρα-
 τῶν τοῖς γινώσκουσιν. Διὰ δὲ τὸ αὐ-
 ναλίσκῶναι πῶς ἐπιδεῖναι, ὅθεν ἔτι-
 ρον, εἰ μὴ ἡ προεξέχει καὶ ἀντι-
 λαμβάνονται τῶν πραγμάτων δι-
 δάσκει. Τὸ δὲ προεξέχει, ἐκ ἀπὸ
 τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ἀπὸ τῶν προ-
 σέπει ἀναγκάσει γὰρ αὐτῷ πρὸ
 τῶν περισυλλέγειν ἰδουχίαν οἱ τινες,
 ὅ δὲ καὶ διραπνοῦται.

† Εἰ μὲν οὖν καὶ κινῶ τινος
 πρᾶγμα περιτίθω, ὃ Αθη-
 ναῖοι] Τὸ προεξέχει ἀντὶ τοῦ προλα-
 βῶναι, ἀρχῇ γὰρ ἀπὸ τῆς κα-
 τὰς φύσεως. πῶς γὰρ πρῶτα ἐν τῷ
 καὶ ἔλαβι πῶς ἐκ τῶν γινώσκουσιν μάλ-
 λιστα αὐτῷ προεξέχει. Διὰ αὐτὴν
 πῶς δὲ τὸ προεξέχει ἀν-
 τίπῃ γὰρ αὐτῷ πῶς πρῶτα τῇ
 ἔλαβι λέγει. Λύει οὖν διὰ τὸ
 ἡ τὸ παραξύνει.

λέγειν,

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 3

501 τῶν εἰωθότων γνώμῃ ἀπεφή-
αιτο,

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

λίγειν, ὅτι πρὶ παλαιῶν πραγ-
μάτων ἡ σκέψις, πρὶ ὧν εἶπον καὶ
οἱ πρῶτοι.

Εἰ μὲν πρὶ καινοῦ.] Απολογεῖ-
μιν ἐν τῷ προοιμίῳ πρὶ τῷ προ-
αρπάσαι τὴν τάξιν τῶν γέροντων·
ἴσται δὲ, ὅτι συλλογιστικῶς τὸτο
λύει, ὥστε ἔλπει, οἶδα μὲν ὅτι ἀνα-
καίον ἐστὶ πρῶτος λίσσει τὰς γέρον-
τας, ἀλλὰ τὸτό γ' ὅταν ἡ βελὴ
πρὶ καινοῦ τιος πράγματι· νῦν
δ', οὐ πρὶ καινοῦ πράγματι·
πρὶ γὰρ Φιλίππου βουλευόμεθα·
ὥς τε πολλὰκις ἐπὶ τῶν γέ-
ροντων πρὶ τούτου, ἰ οὐ πρὶ χα-
ράτῳ τοῦ νόμου· καὶ οὕτως μὲν
οὐτὸ συνολογισαί· ἡ δὲ ἀλήθεια
ἔχει, ὥς εἴτε παλαιὸν ἢ τὸ πρᾶ-
γμα, εἴτε καινόν, ἴδει τὰς γέρον-
τας λίγειν πρῶτους· ἐπειδὴ δὲ νῦν
πάνυ τιθερέω] οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ
τῇ ἀπώλειᾳ τῶν τριακοντα δύο
πόλεων τῶν Χαλκιδικῶν, καὶ ἐπὶ
τῇ πολλῇ αὐξήσει τοῦ Φιλίππου,
διὰ τοῦτο προαρπάσαι τὴν τάξιν
ἐπιχείρησιν. Ἀλλως. Ἐν τῷ πε-
ρὶ τῆς πρὶ τοῦ λόγου λίγει Ερμο-
γένης, τῆς ιδέας τὴν καλῶς κλη-
ρονοῦναι εἶναι τῆς προτάσεως· καὶ
ἐκείνῃ τούτῳ τῷ πρὶ δόξῃ·
τὸ γὰρ, εἰ μὲν πρὶ καινοῦ τιος
πράγματι· προτίθεται λίγειν, καὶ
τὰ λοιπὰ, εἴναι ἡ καλῶς κλη-
ρονοῦναι δὲ πρὶ ὧν πολλὰκις, καὶ τὰ
λοιπὰ, εἴναι ἡ προτάσις· προτάσις
γὰρ εἴναι, ὅτι οὐ καὶ πάλιν
ἴσται, πρῶτος λόγῳ αἰχιδιᾶ·
αἱ δὲ ταύτης καλῶς κληρονο-
μαί, ὅτι

μηδὲν τῶν δεινῶν οἱ εἰωθότες, ἥτοι οἱ
πρεσβύτεροι, εἰρήκασιν· ὁ δὲ σοφί-
της Ασκληπιδὲς, καλῶς κληρονο-
μαί· ὁ δὲ Ἰσοκρά-
της ἐν τῷ τῷ Αρχιδάμῳ, τὴν προ-
τάσιν πρῶτην ποιήσας, ἐπὶ τῇ
τῷ καλῶς κληρονομαί, οἶον, “ἴσται
“ ὑμῶν θανυμάζουσι, ὅτι τῶν ἄλλων
“ χρόνῳ ἡμισηκῶς τοῖς τῶν
“ πόλεως νόμοις, αἱ ἐκ οἷδ' αἴτις
“ ἄλλῃ τῶν ἡλικιωτῶν, τῶν αὐτῶν
“ σπουδαίῳ τῷ μάλιστα,” καὶ
τὰ ἐξῆς· τὸτο ἡ πρότασις. ἡ δὲ
καλῶς κληρονομαί, “ἴσται δὲ, εἰ μὲν τις τῶν
“ εἰθισμένων ἐν ὑμῶν 3 ἀγορεύει
“ ἀξίως ἢ τῆς πόλεως εἰρηκώς,
“ πολλὰν ἂν ἡσυχίαν ἦγον.

προτίθεται] Αἰτῶν τοῦ προτιθέ-
μενο· τινὲς δὲ, ὡς τῷ πρὶ προτιθέ-
μενο· ἐπὶ τῇ πρὶ σπουδαίῳ τῷ
ἡσυχίᾳ, ἐκείνους τὸ πρᾶγμα πρὶ
ἡ σκέψις, καὶ πρὶ δὲ συνελθόντων
καὶ προτιθέμενο τῆς ἐκκλησίας, ἵνα γνῶ-
σι πάντες περὶ τίνος ἐστὶν ἡ ἐκκλησία.

λίγειν] Διὰ ὑποτίθεται ἐν τούτῳ,
ἢ ἡ ἔτι· εἰ μὲν περὶ καινοῦ τιος
πράγματι· λίγειν προτίθεται, ἐπὶ
σχῶν καὶ ἀναμνήσας ἕως αἰ-
πῶσιν οἱ γέροντες, τότε καὶ αὐτοὺς
ἐπὶ τῷ αἰσθάνεσθαι λίγειν· ἴσται
δὲ ὅτι τῷ Ἰσοκράτῳ προοιμίῳ
ἐκείνῳ τῷ ἐν τῷ Αρχιδάμῳ
καὶ γὰρ τὸ ἐπιχείρημα εἴναι, ὅτι
τί· ὡς, προτιθέμενο τὰς γέροντας.

ἐπισχῶν] Διὰ τῷ ἐπισχῶν, ἴδ-
εἶναι ὡς καὶ τότε μάλιστα εἰσι
ῥῥῳαι, μὴ ὑπὲρ τῶν συμφερόντων
πρῶτος εἶναι, ἐκ μάλιστα τῶν

1 Deest οὐ

1 Deest δὲ

3 ἀγορεύει.

A 2

προτιθέ-

4 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

άνιο, εἰ μὲν ἤρεσκέ τί μοι τῶν ὑπὸ τέτων
 ῥηθέντων, ἡσυχίαν ἂν ἤγον. εἰ δὲ μὴ
 τότ' ἂν ἢ αὐτὸς ἐπειρώμενην ἀ γινώσκω
 λέγειν· ἐπειδὴ ὅτε ὧν πολλάκις εἰρή-
 κασιν ἔτοι πρότερον, συμβαίνει καὶ νυνὶ
 σκοπεῖν, ἡγεῖμαι καὶ πρῶτον ἀναστάς,
 εἰκότως ἂν συγνώμης τυγχάνειν· εἰ γὰρ
 ἐκ τῆ παρεληλυθότου χρόνου τὰ δέοντα
 ἔτοι συνεβέβηδυσαν, ἔδεν ἂν ὑμᾶς νυνὶ
 εἶδει βεβλήεσθαι.

β'. Πρῶ-

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

προθυμυμῶν ἔπαινον δραμεῖν καὶ ἐπ-
 εχομένους.

τῶν εὐνομένων] Θέλει εἰπεῖν τῶν
 γερύων· ὅρα δὲ πῶς λειψότως
 αὐτὸς διέβαλε διὰ τῆ εἰπεῖν τῶν
 εὐνομένων· ἵνα δηλώσῃ, ὅτι μόνον
 ἔδωκε ἔχειν λίγην πρῶτοι, καὶ μὴ
 καὶ χρεῖσμός τι συμβεβήκει.

εἰ μὴ ἤρεσκε τί μοι] Διὰ τῆ
 εἰπεῖν τούτο, κριτὴν τῶν προημι-
 κρίων ἐπιδείξει· τῶ δὲ μερισμῷ καὶ
 ὑπομερισμῷ σχήματι κίχρηται
 ἑταυῖδα· εἰπὼν γὰρ, τὸν μὲν ἂν
 σωδισμοί, καὶ ἐπὶ πηγαίου ἀδίδας ἔ-
 δει· ἀλλὰ ἔλλοι μὲν· ἔτι γὰρ ὁ με-
 ρισμός καὶ ὑπομερισμός, ἔταν εἰ-
 πὼν δύο μὲν, ἡ ἀνάγκη ἔχει πρὸς

ἡ ἀνάγκη.

τὰ δύο μὲν ἀποδέναι δύο δὲ, ὅτι
 ἐστὶ καὶ ἐνταῦθα ὁρᾶν. Ὁρᾷ δὲ πῶς
 πάλιν ἀξιοπρίως εἶπαι τὸ ἡρεσκε
 μοι, ὅ ἐστι τῶ ἀγαθῷ συμβεβήκει
 ἀγαθὴ συμβεβηκυῖσα βουλή· τὸ
 δὲ σχῆμα τοῦτο ἐστὶ καὶ ὅτε τῶ
 ποιητῇ· Χαῖρ' Ἀχιλλεῦ, δαίμων
 μὲν ἴσθης οὐκ ἐπιιδεύεις, ἡ μὲν
 ἐν κλισίῃ. Ἄλλως. Τὸ σχῆμα,
 οἱ μὲν καλῶσι διπλὴν μερισμόν,
 οἱ δὲ μερισμόν τι καὶ ὑπομερισμόν·
 εἰρηκώς γὰρ πρότερον δύο μὲν, ἐπὶ
 γὰρ δύο δὲ. Ἐπιφέρει δὲ αὐτὸς
 πολλὰκις, καὶ ἡ ταῖς, ἀλλὰ πρὸς
 τὸ πρῶτον τὸ τελευταῖον.

ἡσυχίαν ἂν ἤγον] τὸ ἡσυχίαν
 οἰκεῖν δηλώσιν ὡς οὗ φιλόκευ.

ταῦτα

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 5

β'. Πρῶτον μὲν ἔν εκ ἀθυμητόν, ὃ
 ἄνδρες Αθλωαῖοι, τοῖς παρῆσι πράγμασιν,
 εἰ πάνυ Φαύλως ἔχεν δοκεῖ· ὁ γὰρ ἐς
 χεῖρας αὐτῶν ἐκ τῆ παρεληλυθότου
 χρόνου, τῆτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτιστον
 ὑπάρχει. Τί ἔν ἐς τῆτο; ὅτι εἰδέν, ὃ ἄν-
 δρες Αθλωαῖοι, τῶ δρόντων ποιόντων ὑμῶν,
 κακῶς τὰ πράγματα ἔχει· ἐπείτοιγε εἰ
 πάνθ' ἃ προσῆκε πρατίνων ἔτως εἶχεν
 εἰδέν ἂν ἐλπίς ὡς αὐτὰ βελίω γυνέσθ.

Επειτα

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

τοῖς καλῶς λησμένοις.

αὐτὸς ἰππεύων] Διὰ τοῦ εἰ-
 πῶν ἰππεύων ἰταπείνωσι τὸν λό-
 γον, ὡς εἰ παύλως ἔχον τὰ συμ-
 φέρει.

ἰππεύον δὲ] Κατασκευὴ τῶ πρῶ-
 τοι.

πολλὰς εἰρήκασιν οὗτοι] Πά-
 λιν αὐτὸς ὡς ὡς ἀββάλλει διὰ
 τῶ εἰπῶν, ὅτι πολλὰς εἰρήκα-
 σιν, ὡς δὲ ἦσαν.

οὗτοι πρότερον] Τὸ σχῆμα δικ-
 τικόν, φαυλισμὸς δὲ ἐμφανικόν.

συνήντης τυχαίαν] Καίτοι
 ἀποδείξας ὡς οὐχ ἀμεινάνει, διὰ
 τὸ ταπεινοφροσύνῃ, συνήντης τὸ
 τοῦτο καλεῖται.

Πρῶτον μὲν] Εἰς τὸ δυνατὸν
 πρῶτον εἰσελάει, μιμνημένην τῇ
 ἰουδοίᾳ τὴν ἀφροσύνην ποι-

ησάμενον.

οὐδ' εἰ πάνυ Φαύλως] Ἀπὸ
 δραπέτης τινὸς ἐχρήσης αἰτίαν τῷ
 μὴ δοῦν ἀθυμῆν, τῇ εἰσβολῇ τῇ
 ἀγῶνι ἰπποσάλο. Διὰ τῶ εἰπῶν,
 ἐκ ἀθυμῆτον, εἰδέν εἰ πάνυ Φαύ-
 λως ἔχον δοκεῖ, δείκνυσιν ὡς δα-
 ρῆν χρεῖ· καὶ γὰρ τοῖς εἰς ἀκρον
 ἤκουσι νόσιν τῶτο ἀφροσύνην αἰεί.

ὁ γὰρ ἐς χεῖρας] Τὸ σχῆμα
 πρῶτον προσδοκίαν· οἱ δὲ λόγοις
 δότιον εἶναι προοίμιον, τῶτο λῃ-
 γουσι εἶναι κατασκευὴν αὐτῶ.

Τὸ αὖ ἐς τῶτο] Καὶ τῶτο τὸ
 ἐνθυμημα εἰληπῇ ἐκ πρῶτον
 ὁ δὲ φησι, τοιοῦτῶν εἶναι, ὁ ὡς
 ἐκ τῶ παρελθόντος εἰληπῇ χρόνου,
 τῶτο ἀποθίμνοι, πάλιν ἀφροσύνη-
 σόμεθα.

Θ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ἐπειτα ἐνθυμησίον, καὶ παρ' ἄλλων ἀκρό-
ουσι, καὶ τοῖς εἰδόσιν αὐτοῖς ἀναμιμνη-
σκομυόοις, ἡλικίῳ πότε ἐχόντων δύναμιν
Λακεδαιμονίων, ἐξ ἧς χρόνον ἔ' πολὺς,
ὥς καλῶς καὶ προσηκόντως εἶδεν ἀνάξιον
ὑμῖς ἐπράξατε τῆς πόλεως, ἀλλ' ὥστε
μείνατε ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν δικαίων τὸν
πρὸς ἐκείνης πόλεμον. Τίνος οὖν ἕνεκα
ταῦτα λέγω; ἵν' εἰδῆτε, ὦ ἄνδρες Ἀ-
θηναῖοι, καὶ θεάσῃθε, ὅτι εἶδεν ἕτε-
ρα φυλαττομυόοις ὑμῖν ἐσι φοβερόν, ἕτ', ἂν
ὅλι-

ΕΧΘΟΛΙΑ

Ἐπειτα ἐνθυμησίον] Δοὶ γὰρ τῶν
ἐπὶ ἀκροίας καίανον καὶ ἐνθυ-
μεῖσθαι περὶ τῶν πραγμάτων τῶν
δὲ εἰδότες, διὰ τὴν μνήμης ἀνακα-
λῆσθαι τὰ γινόμενα.

ἐνθυμησίον] Καλῶς ἐπὶ ἡγήσει τὸ
τοῦ ἀποδείγματι εἰσάγει γὰρ
οἱ ἄνθρωποι διὰ τῶν ὁμοίων πα-
ράδειγματι ἐπιλαφνεῖσθαι. Μερὶς
δὲ τὸν λόγον εἰς δύο, εἰς τὴν νουθεσίαν
καὶ εἰδότες τὰ παλαιά, καὶ ὁφεί-
λουσιν αὐτὰ παρὰ τῶν παλαιῶν
μαθήσασθαι καὶ εἰς γέροντας, εἰ-
δότες μὲν τὰ παλαιά, χερσὶν αὐ-
τῶν ὁμοίως καὶ ἀναμνηστικῶς.

ἡλικίῳ πότε ἐχόντων] Ἐπειτα παρὰ
ἀλλοῦ ἢ ὁ δῆμος διὰ πᾶσι τῶν Φι-
λοπύτου δύναμιν, ἐκ ἀποδείγ-

ματι τοῦ θαρσύναι αὐτοὺς ἐπορί-
σατο. καὶ γὰρ Λακεδαιμόνιοι οὐ μὴ
κρότεροι τῶν Μακεδόνων ἴσχυσαν,
καὶ γὰρ τε καὶ θάλασσαν.

ἐξ οὗ χρόνον] Ἰνα μή τις εἴπῃ,
πάλαι τοιοῦτοι ἦμεν, καὶ δὲ ὁ
χρόνος ἥλλαξε τὰ πράγματα προσ-
έθηκεν, ἔκ οὗ χρόνον ἔ' πολὺς.

† οὗτε φυλαττομυόοις ὑμῖν ἐσι
φοβερόν] Λέγει τὴν ῥαθυμίαν
ἐν φυλαττομυόοις, φησὶ, καὶ ἐκφυ-
γεῖ αὐτὴν, οὐδὲν ὑμῖν φοβερόν
ἴσθαι. σημαίνει δὲ τὸν ἢ Λακε-
δαιμονίων δύναμιν ἢ ἐκράτειρεν αὐ-
τοῦ προσέχειν τοῖς πράγμασι τὸν
νοῦν.

οἶον αὖ] Εὐφρόνως αὐτὸ εἴπε-
ραν, φάσκω οἶον αἰ ὑμῖν βέ-
λησθαι,

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 7

ὀλιγωρεῖτε, τοιοῦτον οἶον ἂν ὑμεῖς βέ-
ληθε, παραδείμασι χρωόμενοι, τῇ τότε
ρώμῃ τῶν Λακεδαιμονίων, ἥς ἐκράϊετε
ἐκ τῆ προσέχεν τοῖς πράγμασι τὸν νῦν,
καὶ τῇ νῦν ὑβρί τέττε, δι' ἣν ταραττόμε-
θα, τῆ μηδὲν φρονίζεν ὧν ἐχρήω.

γ' Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Αθη-
ναῖοι, δυσπολέμητον οἶεται τὸν Φίλιππον
εἶναι, σκοπῶν τότε πληθὺν ἑ νυνὶ ὑπὸ
ἀρχῆς αὐτῶν δυνάμεως, καὶ τὸ τὰ χω-
ρεῖα πάντα ἀπολωλέναι τῇ πόλει, ὁρθῶς
μὲν

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ληθε, τουλίγειν ἀργίας κηῖσαι.

[παραδείμασι] Πρὸς τὸ νῦν
ὑμῶν ἐστὶ φοβερόν.

[χρωόμενοι] Εὰν δὲ χωρὶς τοῦ ἑ,
πρὸς τὸ ἵνα εἰδῇτε χρωόμενοι.

[καὶ τῇ νῦν ὑβρί] Αἶω μὲν ὅτι
ἔλαγε πρὸς Λακεδαιμονίων, ἐμὲ μὲν
εἶπεν· ἐπὶ αὐτῷ δὲ ἐπαιδὴ θίλει τα-
πειοῦν τὸν Μακεδόνα, ἵδρι εἶπε·
πάντ δὲ τοῦτο ἔχθιστον τοῖς Αθη-
ναίοις· καὶ γὰρ ἑλευθερίας ἔρασαν
καθεστῆκεσαν.

† Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Α-
θηναῖοι] Εἰσελθὲ καὶ τὸ κεφάλαι-
ον τὸ δυνάτον.

Εἰ δέ τις ὑμῶν] Οὐκ οἶδεν δ
ἐν τῷ ἰσχυρῶς ἀνιθίσαι, πρῶτον
τούτων λέγει τὰς λύσεις· εἴθ' ἐπὶ
σθερὰς ἀποδείξας αὐτὰς, προφα-

νῶς προβάλλεται· ὥστε οὐ καὶ
ταῦτα· τὴν δὲ ἀνιθίσιν τῇ παρ-
ῶσαι εἰς δύο κατασκευάζει, ἐκ τῆ
τῆς τότε δυνάμεως, καὶ πλείων
ἐκ τῆς οἰκείας αἰδενείας τῶν Αθη-
ναίων· εἴτα ἐπειδὴ εἰ καὶ τὰ μάλι-
στα ἰδὲκε λιγύδαι ἡ ἀνιθίσις, ὁ-
λως ἐπὶ σφοδρὰ ἦν, τὴν μὲν ἀρχὴν
συνίρει τῷ ἀνιθίσιν· δὲ γὰρ τὸν
ἐν τῷ δια τὸ μὴ δεκνὴν αἰαδῇ, καὶ
τοῖς προφανῶς ἀληθεῖσι πολέμοις,
ἐπὶ τῶν τοιούτων, τὴν μὲν ἀρχὴν
συνιδόναι, τελευτᾶν δὲ καὶ ὑπὲρ
τῆς συνεκδρομῆς ἀπολογηθῆναι.

[δυσπολέμητον] Δυσπολέμητον
εἶπε, καὶ οὐχὶ ἀκαταγώνιστος· ὁ μὲν
γὰρ ἀκαταγώνιστος, οὐδέποτε ὑπὲρ
ταῖς δὲ δυσπολέμητος, δυσ-
χερὲς μὲν, ὅμως δὲ καταγώνιστος·

8 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

μὲρ οἶεται λογισάδω μέντοι τοῦτο, ὅτι
 εἶχομέν ποτε ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 Πύδναν, καὶ Ποτίδαιαν, καὶ Μεθώνιον, καὶ
 πάντα τὸν τόπον τῆτον οἰκείον κύκλῳ, καὶ
 πολλὰ τῶν μετ' ἐκείναις νῦν ὄντων ἐθνῶν,
 αὐτονομέμεντα καὶ ἐλευθέραις ὑπῆρχον καὶ
 μάλλον ἡμῖν ἐβλέει ἔχειν οἰκείως, ἢ
 ἐκείνῳ. Εἰ τοίνυν ὁ Φίλιππος τότε ταύ-
 τῳ ἔχε τὴν γνώμην, ὥς χαλεπὸν πο-
 λεμῆν ἔστιν Ἀθηναίοις, ἔχουσι τοιαῦτα
 ἐπιειχίσματα, τὴν αὐτῇ χώρᾳ, ἐξημέ-
 ρων συμμάχων, οὐδ' ἐν αὐτῇ νηυὶ πε-
 ποίηκεν, ἔπραξεν· οὐδ' ἐπὶ τῇ αὐτῇ ἐκλή-
 σατο

Σ Χ Θ Α Ι Α.

ἵππερ ἐν ταῦτα δέλναι ὑποφῆναι, παρ-
 ἔβητο.

[λογισάδω μέντοι τοῦτο ὅτι]
 Συνήρχει τοῖς ὁμολογούμενοις ἐπὶ
 τῷ τῷ σκουδαζόμενοι αἰνῶσαι.

κύκλῳ] Τρις φασὶν ὅτι, ἐπειδὴ
 ἐκλή ἐστιν ὁ τόπος, διὰ τὸ αὐτὸ εἶπε
 τὸ κρυπτόν· οἱ δὲ, ὅτι ἐπειδὴ ἐν κύ-
 κλῳ αὐτῷ ἐκλή.

Εἰ τοίνυν] Τὸ καθ' ὑπόθεσιν τὸ
 σχῆμα.

ἐπιειχίσματα] Ἐπιειχίσματα,
 τόπος ὑψηλός, ὃν αὐτὸν προκατα-
 λαβόντες πολέμοι τευχίσαν, διὰ

τὸ ἐν ταῦτα αὐτοὺς ὁμολογούμενοις ἐπι-
 τίθεσθαι τοῖς ἐχθροῖς· ἐκλή· ὅτι
 διὰ τὸ ποιεῖν, περὶ τῶν τῶν
 Ἀθηναίων, ἱππικῶν τὸν Μακεδόνα·
 οἶδε γὰρ ἐν καιρῷ ἱππικῶν καὶ τὸν
 πολέμον.

[ἀλλ' οἶδεν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι
 τῷτο καλῶς] Οὐκ ἱππικῶν ἔχει τὴν
 Φιλίππου μόνον ὡς καλῶς τι ποιῇ
 σκεπτόμενος, ἀλλὰ καὶ προσέσκη τῶν
 Ἀθηναίων μιμήσασθαι γὰρ, φησὶ, καὶ
 ὑμεῖς τὸν καλῶς προσέσκη.

ἄλλα τοῦ πολέμου] Ἐκ μίλα-
 φίας τοῦ καμμένου τοῖς παλαί-
 ουσιν

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 9

σαλο δυνάμιν· ἀλλ' οἶδεν, ὃ ἄνδρες Ἀθῆνῶι, τὸ καλῶς ἐκείνῳ, ὅτι ταῦτα μὲν ἐσὶν ἅπαντα τὰ χωρία, ἄθλα τῆ πολέμου κέρματα ἐν μέσῳ· φύσει δ' ὑπάρχει τοῖς παρῆσι τὰ τῶν δυνάμεων, καὶ τοῖς ἐθέλουσι πολεῖν καὶ κινδυνεύειν, τὰ τῶν ἀμελεούντων· καὶ γὰρ τοι ταύτῃ χρησάμεν τῇ γνώμῃ, πάντα καλίστραπται καὶ ἔχει, τὰ μὲν ὥς ἂν ἐλῶν τις ἔχοι πολέμῳ· τὰ δὲ, σύμμαχα καὶ φίλα ποιησάμεν· καὶ γὰρ συμμαχεῖν καὶ προσέχειν τὸν νοῦν τούτοις ἐθέλουσιν ἅπαντες, οὓς ἂν ὀρεῶσι παρεσκευασμένους

ἰ φίλα.

ΣΥΝΟΛΟ

εἰσὶν ἄθλοι ἐν μέσῳ. Ἐπαθλα δὲ οὐκ ὀρεῖται, εἰ μὴ ἅπαρ παρ' Εὐριπίδῃ.

† καὶ τοῖς ἐθέλουσι πολεῖν] Τὰ τῶν ἀμελεούντων τῶν προνοούντων ἔστιν.

καὶ τοῖς ἐθέλουσιν] Οὐρα ὅτι δι' ἐκείνῳ τῷ τρόπῳ φησὶν αὐτὸν ἡρῆναι τὰς πόλεις, δι' ἃ βούλεται αὐτὰς προσέχειν τοῖς πράγμασι.

τὰ μὲν, ὥς ἂν ἐλῶν τις] Ἐπειδὴ τὸ καλίστραπται φοβερόν ἐστιν,

ἐπὶ γὰρ ταπεινώσει χάριν, ὥς ἂν ἐλῶν τις ἔχοι πολέμῳ

καὶ γὰρ συμμαχεῖν] Ἐπειδὴ ἐλῶν τῶν Ἀθηναίων τὸ τὸν Φίλιππον ἔχειν συμμαχῆς καὶ φίλος, διὰ τῆς καθολικῆς γνώμης τὸ τοιοῦτον περὶ.

τούτοις ἐθέλ.] Ἐπειδὴ ἀνελίξω ἐφόβησιν αὐτὰς, οἷον αὐτὸν τὸν Φίλιππον ἰσχυρὸν διὰ τοῦ ἔχειν συμμαχῆς, ἐπὶ γὰρ τὸ τοιοῦτον παραμυθούμεν, ὥς ὅτι ἐὰν αὐτοὶ

τὰ

ΙΟ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

μήρους καὶ πρᾶτλειν ἐθέλοντας ἃ χρεή-
 δ'. Ἀν τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
 καὶ ὑμεῖς ἐπὶ τῇ τοιαύτης ἐβελήσετε γυμνά-
 γνώμης νῦν, ἐπειδήπερ ἔ' πρῶτηρον,
 καὶ ἕκαστος ὑμῶν ἔ' δὲ καὶ δυνάμει ἂν
 ᾤσασθαι αὐτὸν χρήσιμον τῇ πόλει, πᾶ-
 σαν ἀφείς τὴν εἰρωνείαν, ἔ'τοιμ-
 πρᾶτλειν ὑπάρξει· ὁ μὲν χρέμαλα ἔχων,
 εἰσφέρειν· ὁ δ' ἐν ἡλικίᾳ, σφαιρούεσθαι·
 (σωελόντι δ' ἀπλῶς εἰπεῖν, ἢν ὑμῶν αὐ-
 τῶν ἐβελήσῃτε γυμνάς, καὶ παύσῃτε, αὐ-
 τὸς μὲν οὐδὲν ἕκαστος ποιῆσειν ἐλπίζων,
 τὸν

ἰ' ἐτοίμως,

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

τὰ αὐτὰ ἐθέλωσι περᾶσαι, οὐχ ὡς
 αὐτὸν καθαιρήσουσι. Ἄξιον δὲ ζη-
 τῆσαι πῶς ἀλλαχού καθελὼν αὐ-
 τοῦ τῇ δυνάμει, ἀφ' οὗ οἱ περὶ
 ὅτι οἱ πολλοὶ αὐτοῦ ἀφίστανται,
 καὶ νῦν λέγει ὅτι πολλοὺς ἔχει
 συμμαχούς. Λέγουσιν ὅτι, ὅτι τὸν
 τρόπον διεξίσι τῶν ὑπὸ αὐτοῦ. εἰ
 γὰρ καὶ μισοῦσι καὶ φοβοῦνται τοὺς
 δυνατοὺς, ἀλλ' ἐν ὅσῳ μὴ πρᾶτ-
 τῇσι τι οἱ ἀγαθοὶ δια-ραθυμίας,
 ἀνακλῆ προτρέχουσι τοῖς δυνατοῖς,
 ἵνα μὴ μὲν τῶν ῥαθυμῶν ὅτις
 παύσῃσι μετ' αὐτῶν· εἰ δὲ ποῖ
 εἰ ἀγαθοὶ σπουδάσουσι, καὶ τὴν ῥα-

θυμίας ἀποθέσθαι διλήσονται, οὐθένος
 περὶ αὐτὸς ἀποστήσονται.

ἀφείς τὴν εἰρωνείαν] Ἰστίον ὅτι
 εἰρωνεία ἐστὶν ἐναντία τῇ ἀλαστο-
 νείᾳ· ἀλαστονέειν δὲ μὴ γὰρ ἐστὶ,
 τὸ πλείονα ἐπαγγίλλεσθαι δύνασθαι
 ποιεῖν, ἢ περὶ δύνασθαι· εἰρωνεία δὲ,
 τὸ λέγειν ἐλάττωσα δύνασθαι ποιεῖν,
 ἢ ἢ ἂν τις διδόνῃται.

αὐτὸς μὲν ἐδὲν ἕκαστος] Ἰδὲν γὰρ
 καὶ τοῦτο τῶν ῥαθυμῶν.

ἂν θεὸς διέλῃ] Εἰς οὐρανὸν τὰς
 ἐλπίδας ἀνέτιμψεν, ἵνα εἰάν εἰκός
 ταῦτα ποιησάμενοι μὴ ἀποβῇ τὰ
 συμφέροντα, ἔχῃ ἀπλογίαν· τὰ-

1 Deest ἢ

τὴ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. ΙΙ

τὸν ὃ πλησίον πάνθ' ὑπὲρ αὐτῆ πράξιν,
 καὶ τὰ ὑμέτερά αὐτῶν κομιεῖσθε ἀν' θεὸς
 θέλη, καὶ τὰ κατερράθυμηνά παλιν
 ἀναλήψεσθε, καὶ κείνον τιμωρήσεσθε· μὴ
 γὰρ ὡς θεὸς νομίζετ' ἐκείνῳ τὰ παρόντα
 πεπηγῆναι πράγματα ἀθάνατα, ἀλλὰ
 καὶ μισοῖ τις ἐκείνον καὶ δέδιεν, ὥς ἄνδρες
 Ἀθλωαῖοι, καὶ φθονεῖ, ἐκ τῶν πάντων νῦν
 δοκούντων οἰκείως ἔχειν αὐτῷ· καὶ ἅπανθ'
 ὅσα περ καὶ ἐν ἄλλοις τισὶν ἀνθρώποις
 ἐνι, ταῦτα καὶ τοῖς μετ' ἐκείνου χρη-
 μίζειν ἐκείναι· κατέπληχε μέντοι ταῦτα
 πάντα

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

τῇ χάριτι ἐπιδόθει ἡδὴ τὴν δόξαν
 τῇ διὰ προσέθηκε· οἱ δὲ, διὰ τὸ
 φιλόθεον τὸ οἰκεῖον ἦθος ἀφίστηται.

[ἀλλὰ καὶ μισοῖ τις ἐκείνον]
 Τὸ μῆζον ἐν μίσῳ θεὸς ἀπέκρυψε
 τοῖς ἀνθρώποις τὸ ἰσχυρόν.

μισοῖ τις ἐκείνον] Μισοῖ μὲν, ὁ
 ἡδὴ πεπονηθὼς κακῶς· δέδιεν δὲ, ὁ
 μηδέπω μὲν ὑπομένει, προσδο-
 κασι δὲ φθονεῖ· δι, ὁ ὅρῳ αὐτὸν
 οὕτως τὰς πόλεις καταστρεφόμενος.
 Ἀλιπίνιστοι δὲ λύει· ἵνα γὰρ μή τις
 εἴπῃ, πῶς οὖν εἰ μισοῦσιν αὐτὸν
 οὐκ ἀφίσταται αὐτοῦ· ἐπαγεί· ὅτι
 ἀκοίης καὶ φοβέμενοι εἰσιν ἀπ'
 ἐκείνου, διὰ τὸ μὴ εὐρίσκειν τινὰ
 καταφυγὴν πρὸς ἡμᾶς· ἐραθυμία

καταχομένους· καὶ μὴ ἡδὴ ἐπιδόθη-
 σαν αὐτῷ καὶ ἐπιμνησθῆναι βοήθειαν
 πρὸς Ολυθίως· πῶς δὲ ἐραθύμους
 αὐτὸς καλεῖ· Καθὼ μὲν ἐκείνους
 ποιοῦσιν, εἰ μή τις αὐτοῖς ἐπι-
 μήσει διὰ τὴν συμβουλίαν καὶ πεί-
 θειν ποιεῖν.

καὶ ἅπανθ' ὅσα] Τοῦτο τὸ σχῆ-
 μα καλεῖται καθαίρεισις· καὶ γὰρ
 διὰ τὴν ὅδον ῥαδίως καὶ μαλιστα
 ἢ βλάβῃ προσγίγνεται, τῇ καθόλου
 τοῖς λόγοις ἐπιτάσσεται.

κατέπληχε] Ταπεινῶνται· οὐτι
 γὰρ ὁ μισὸς βλάπτει, διὰ τὸ ἡ-
 μάς ἐραθυμεῖν· ἔτι ὁ διδῶς, ἑτι-
 ρόν τι φρονῆσαι δύναται· ἐπισφα-
 λὲς γὰρ· ἔτι ὁ βασκαίνων ἀνι-
 στήται·

12 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

πάντα τῶν ὅσκα ἔχοντα ἀποστροφῶν, δια-
τίῳ ὑμείρων βραδύτητα καὶ ῥαθυμίαν,
ἣν ἀποθέσθαι φημι δεῖν ἤδη. Ὁρᾶτε
γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ πρᾶγμα
οἷ προσελήλυθεν ἀσελγείας ἀνθρώποι,
ὅς ἐδ' αἰρεσὶν ὑμῖν δίδωσι τῷ πρᾶττειν, ἢ
ἀγειν ἡσυχίαν, ἀλλ' ἀπειλεῖ, καὶ λόγους
ὑπερηφάνους, ὡς φασι, λέγει καὶ ἐχ' οἷός
τέ ἐστιν, ἔχων ἂ καλίστραπται, μένειν ἐπὶ

τῶν

ΣΧΟΛΙΑ.

ῥῆναι, ἀδύνατον γὰρ.

† Ὁρᾶτε γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖ-
οι] Τὸ τὸ συμφέρον. καλὰ-
μίμικται δὲ τῷ δυνατῷ.

ἀσελγείας] Ἀσελγεία κοινῶς
καλεῖται πᾶσα ὕβρις, ἐν ᾗ περὶ
τὰ ἀφροδίσια μόνον.

ὅς οὐδ' αἰρεσὶν] Τούτῳ δια τὴν
ὕβριν τοῦ Μακεδόνα, οὐδὲ δυ-
νατοὶ καθίσταται πρᾶττειν ἢ βου-
λῆσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνάγκης ἔχι-
τι πολυμῆσαι. Δια δὲ τούτου τὸ
ἀναγκαῖον παρήκων. ἀναγκαῖον
δὲ εἶναι ἢ χωρὶς 1 ζῆν ἢ δυνατόν.

τοῦ πρᾶττειν] Οὐκ εἰπὶ ἀπλῶς
πολεμῆναι, ἀλλὰ κοινολογεῖν ἐνόματι
ἐχρήσατο, τοῦ πρᾶττειν, οἷον τοῦ
ψηφίζεσθαι, τοῦ δικάζειν, τοῦ γι-
νεσθαι, καὶ τῶν λοιπῶν.

1 Deest ζῆν.

καὶ λόγους ὑπερηφάνους] ἵνα μὴ
λίγων τὰ ῥήματα τοῦ Μακεδόνα
κακὸς οἰωνὸς δόξη, τοῦτε χάριν
παρέδραμιν αὐτά.

προσπεριβάλλεται] Τινὲς φασιν,
ἐπειδὴ κυκλοτερές ἐκείνο αἱ πόλεις
ὡς παρίλαβεν ὁ Φίλιππος, τούτου
χάριν εἰπὶ οὕτως ἄλλοι δὲ, ἀπὸ
μεταφορᾶς τῶν κυνηγίων, οἱ τινες
κύκλῳ περὶ πᾶσας τὰς ὁδοὺς καὶ
πᾶσας τὰς ἐκτροπὰς τὰς ἀρεκὺς
περιβάλλουσιν, ὥστε τὸ μὴ ἀφου-
γῆναι τὰ θηρία ἐκείνῳ. Καὶ τὸ
περιτριχίζεσθαι πάλιν ἐπηγάγῃ
ὅθι καὶ ἄμεινον 2 τὸ σχῆμα. Ἀλ-
λως. Ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν κυνηγίων
κατὰ γὰρ τὰς ἐκδρομὰς τῶν θη-
ρίων, ὅθι ἐξυλα ἰσᾶσιν, ἂ καλῶσι
τοίχους, καταπνιγνύουσιν αὐτοὺς δι-

2 Deest τὸ σχῆμα.

εἶνα,

τέτων, ἀλλ' αἰεί τι προσθεβαλλεῖται,
ἢ κύκλω πανταχῇ μέλλοντας ἡμᾶς ἢ
καθημένους ὤρετοιχίζεσθαι.

Εἰ Πότ' οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
πότε ἂν χρὴ πράξετε; ἐπειδὴν τι γῆρ' ἔστι;
ἢ ἐπειδὴν νῆ Δία ἀνάγκη τις ἦ; νῦν δὲ
τί χρὴ τὰ γινόμενα ἡγεῖσθαι; ἐγὼ μὲν
γὰρ οἶμαι τοῖς ἐλευθέροις μεγίστην ἀνάγκην
τὴν ὑπὲρ τῶν πραγμάτων αἰσχυρὴν
εἶναι.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

κίνα, ἵνα ἰδὼν αὐτοὺς ἐκφύγη τὰ
θηρία, εἰς τὰ δίκτυα ἱμπύσῃ. Ἐπεὶ
δὲ τῶν ἀνιστρέφων ἀποσχοινίζονται
ἔχον.

καὶ καθημένους] Ἐπειδὴ φοβῶν
τὸ λυθῆναι, φησὶν, ὡς ἐπικυρῶσαν
τὴν ἡμετέραν ἐξουσίαν κλησάμενος,
τὸτο διαπραττέσθαι Φίλιππον.

† ὤρετοιχίζεσθαι] Ἡ μεταφορὰ
ἀπὸ τῶν κυνηγιῶν.

Πότ' οὖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι]
Μιλᾶσθαις ἢ ἰσταῦθα ἐπὶ τὸ ἀ-
ναγκαῖον; δίδουσι γὰρ ὅτι ἔκ ἀ-
νάγκης ταῦτα ποιητέον. ἔστι δὲ καὶ
ἐπιτίμησιν διὸ καὶ τὸ δεύτερον πό-
τε βαρύνεται τῇ φωνῇ προσφίρεται·
τρόπον δὲ διαγράφει ἰσταῦθα τῶν
ἐαυθυμύων. ἔστι δὲ τὸ σχῆμα
διαλογικόν. ὡς τῇ ἐρωτήσει τὴν
1 ἀπόκρισιν οὐκ ἀποδίδωσιν, ἀλλ'

ὑπὸ τῆς ἐργῆς αὐτὸς αἰεὶ τοῦ δόξαι
ἡρωϊκῶς φησὶν.

ἐπειδὴν] Ὡς ἐν ἔθελαι ἀναβῆναι
τὸ, ἐπειδὴν.

νῆ Δία ἀνάγκη] Οὐδὲν χαλι-
πώτερον αἰσχυρῆς τοῖς ἐλευθέροις
καθίστηται.

† ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι] Εἰ μὲν
δούλων ἀνάγκην ζητεῖς, ἐκδέχου
πληγὰς· εἰ δὲ ἐλευθέρων, ἡ τῶν
πραγμάτων αἰσχυρὴ μέγιστη ἀν-
άγκη καθίστηται· ἔστι δὲ τοῦ συμφέ-
ρου.

ἐγὼ μὲν γὰρ οἶμαι] Εἰπὼν 2 τὸ
μὲν, ἐκ ἐπιτήδειον τὸν δὲ, ἐπειδὴ
ἐμὲν ἐπιφέρειν, ὑμῖς δὲ αὐτὴν
οὐχ' ἡγεῖσθαι αἰσχυρῆς, ὅπως ἢ
ὑπερβῆτε καὶ διὰ τούτου τὸ μὲν σιω-
πᾶ· ἀλλὰ δὲ ἐπιφέρει τὴν ὁ-
μιαν.

1 διάκρισιν.

2 γὰρ τὸν.

14 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

εἶναι. Ἡ βέλεσθε, εἰπέ μοι, θεϊϊόνες
αὐτῶν πιπυθάνεας κτ' τὴν ἀγορᾶν, λέ-
γεται τι καινόν; ἤτοι γὰρ ἂν τι καινότε-
ρον, ἢ Μακεδῶν ἀνὴρ Αθιωμαίης καλὰ
πολεμῶν, ἢ τὰ τῶν Ἑλλήνων διοικῶν;
τέθηκε Φίλιππος; οὐ μὰ Δί', ἀλλ' ἀ-
δενεῖ. Τί δ' ὑμῖν διαφέρει; ἢ γὰρ ἂν
ἐτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἕτερον Φί-
λιππον ποιήσετε, ἂν περ οὕτω προσέ-
χηε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν· οὐδὲ γὰρ
ὅστις ὥστε τὴν αὐτὴν ῥώμην τοσοῦτον
ἐπνύξῃ, ὅσον ὥστε τὴν ἡμέτεραν ἀμέ-
λειν. Καίτοι ἢ τῆτο, εἴ τι πάθοι, ἢ
τὰ

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

† Ἡ βέλεσθε, εἰπέ μοι] Ἀλλ' ἂν
τὴν ἀπορηματικῶν.

εἰπέ μοι] Διόνυσος ἐπαλὶ μοι,
πρὸς τὸ βούλεσθε, εἰπέ μοι εἰπὼν
Ἀττικῶς

Αθιωμαίης] Τὸς τὸν Πέρον ἀπὸ
τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς ἐκ Πύλλης
ὁρμῶντος ἀνδρῶν καλὰ πολε-
μιῶν.

τέθηκε Φίλιππος] Τινὲς καὶ ἐ-
πιτιθεῖν ὁρμῶντος φασὶν ὅτι πρῶ-
τον ἐπὶ τὸν λόγον· ἢ γὰρ ἡ ἀσπίς
Φιλίππου, πρὸ τῆς πολιορκίας
Ὀλυνθίου· ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἐκ ἀπ-
εὐκῶς αὐτὸν τὸ τοιοῦτον εἶναι, ὡς

ἐν τῷ ἀδείματι, καὶ ἢ τοῖς χρέ-
τοις προσηγορίαις, αἵτις δὲ γὰρ ἐκ-
εἶναι ταῦτα διότις γίνεσθαι, ἐ-
θεύλουν.

ταχέως ὑμῖν] Ἡ ῥαγῶν φασί,
πολλὰς τίς Φιλίππου δύναται·
ἢ γὰρ πρὸς ἡμῶν οὐσης τῆς ἀμει-
λίας, ταχέως γινώσκει καὶ ἕτερον
Φίλιππον. Ἄλλοι δὲ τινὲς φασί,
διὰ τὸν Ἀλέξανδρον αὐ-
τὸν τῆτο λίγην καθ' ὑπόθεσιν τὸ
λεγόμενον.

τοσοῦτον ἐπνύξῃ] Καλῶς ἢ
σφαλισαίῳ διὰ τὸ πιθανόν· οὐ γὰρ
πάλιν πάντα διὰ τῆς ῥαθυμίας
Αθιωμαίης,

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 15

τὰ τ' τύχης ἡμῖν ὑπάρξαι, ἥπερ αἰεὶ
βέλιον ἢ ἡμεῖς ἡμῶν αὐτῶν ἔπιμελέ-
μεθα, καὶ τῶν ἐξεργάσασθαι, ἴσθ' ὅτι πλη-
σίον μὲν ὄντες, ἅπαντες ἀνὰ τοῖς πράγ-
μασι τέλει καὶ μέλει ἐπιτελείμεθα, ὅπως βέλ-
εωτε διοικήσασθαι. ὥς δὲ νῦν ἔχεις, ἐ-
δὲ διδόντων ὑμῖν τῶν καιρῶν Ἀμφίπο-
λιν, δέξασθαι δυνάμει ἀνὰ ἀπηρητημένους
καὶ ταῖς ἀσκήσεσιν καὶ ταῖς γνώμασι.

5' Ὡς μὲν οὖν δεῖ τὰ προσηκούσα
ποιεῖν ἐθέλοντας ὑπάρχειν ἅπαντας ἐτοι-
μους, ὥς ἐγνωκότων ὑμῶν καὶ πεπεισ-
μένων, παύομαι λέγων· τὸν δὲ τρόπον
τῆς

1 ὑπάρξει

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

Ἀθηναίων, ἀλλὰ καὶ τινὰ διὰ τῆς
αὐτοῦ ἐρώμενης καλῶμεθα.

ἴσθ' ὅτι πλεονέκτης] Τοῦ γὰρ βα-
λείως πλεονέκτης τῆς αὐτοῦ ἐρώμενης, καὶ τῶν
ὑπηκόων, ὥς εἰκὸς ἦν, διχονοοῦντων,
αὐτοὶ περὶ αὐτῆς ἐπὶ ἰσότητι ἐξ αὐ-
τῶν ἡδύνατο 2 τῶν ἰσότητων ἀπορρίπ-
τεσθαι καὶ οἰκίαν βασιλείαν καταστήσει.

† ἀπηρητημένοι] Ἀλλὰ τῶν κειρω-
μένων.

ἀπηρητημένοι] Ἀλλὰ τῶν κειρωσ-
μένων, κερμαῖνοι.

Ὡς μὲν οὖν δεῖ] Ἐπὶ τοῦ μέ-
1 ἰσότητι.

εἰσιν ἐπὶ τὸ ἄλλο μέρος τῶν δυνα-
τοῦ· εἰς δύο γὰρ τῶν ἐπιμελει-
ῶν· τὸ, ὅτι ἰὰν λάβωμεν τὴν
αὐτὴν γνώμην Φιλίππου, δυνά-
μεθα νικῆσαι· ὃ ἤδη καὶ ἐξείργασται
καὶ εἰς τὸ, ποσὸν τ' δυνάμει καὶ
τὸν τρόπον τοῦ πόρου, ὃν νῦν ἔχει.
Διὰ μέσον δὲ ἔστι τὸ ἀναγκαῖον.

παρασκευάζων] Ἀλλὰ τοῦ ποσὸν ἐ-
τοιμῶν τοιούτων δὲ ὁ Δημοσθένης τὰ
ἀμφιβαλλόμενα, λαμβάνων ὡς ὁ-
μολογούμενα.

τὸν δὲ τρόπον τῆς παρασκευῆς]

2 τοῦ ἰσότητος ἀπορρίπτεσθαι.

Πότερος,

16 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

της πασκαδης, ἢ ἀπαλλάξαι, ἂν τ'
τοιούτων πραγμάτων ὑμᾶς ἡγῆμαι, ἢ
τὸ πλῆθος ὅσον, ἢ πόρες οὐς τινὰς
χρημάτων, ἢ τᾶλλα ὡς ἂν μοι βέλ-
τισα ἢ τάχιστα δοκῇ πασκαδισθῆναι,
ἢ δὴ πειράσομαι λέγειν, δευθεῖς ὑμῶν,
ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι τοσούτων, ἐπειδὴ
ἄπορτα ἀκούσῃτε, κείνατε, ἢ μὴ πρό-
τερον προλαμβάνετε· μηδ' οὐ ἐξ ἀρ-
χῆς δοκῶ τινὶ καινῶ πασκαδισθῆναι λέγειν,
ἀναβάλλεσθαι με τὰ πράγματα ἡγεί-
σθαι. Οὐ γὰρ οἱ ταχὺ καὶ τήμερον εἰ-
πόντες, μάλιστα εἰς δεῖον λέγουσιν· οὐ γὰρ
ἂν τάγε ἥδε γενημένα τῇ νυκτὶ βοη-
θεῖα

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

Πότερον ἐκ πολλῶν, ἢ ξένων αὐτῇ
γίνεσθαι.

καὶ τάχιστα] Καὶ τὸ τάχιστα
προσέθηκεν· ὅτι μὴ μὲν μάλιστα
λέγειν βοηθεῖν ποιεῖσθαι, ἵνα τὸ
τάχιστα πρὸς ἀπολογίαν ἔξῃ.

διηθεῖς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες, Ἀθη-
ναῖοι] Προβλεπόμενα εἰρησθῆναι, ὅτι
δὴ οἶδεν αὐτὸς ἡδὺς τὰ μέγιστα
ἀποφικόμενος· μηδὲν δὲ ἄξιον ποι-
εῖσθαι τῶν δεδομένων· θίγει δὲ αὐ-
τὸς ἐκείνη τὴν βοηθεῖν ποιεῖσθαι,
ἢ δύνασθαι· τοσούτου χάριν ταύτη
εἰρησθῆναι.

τοσούτοι] Ἀλλ' τοῦ ὀλίγου.

καινὴν πασκαδῆν] Ὡς πρὸς
τῇ τῇ Ἀθηναίων διοίκησιν· ἢ γὰρ
αὐτοὶ πολλὰν ἔθετον· ὃ δὲ Δημο-
σθένης εἰδὼς πῶς ἔχει τὰ πράγμα-
τα, ὁρίσκει.

ἀναβάλλεσθαι] Ἀναβολὴν τοῦ
πράγματος ποιεῖν.

Οὐ γὰρ οἱ ταχὺ ἢ τήμερον εἰ-
πόντες μάλιστα εἰς δεῖον] Οὐχὶ
γὰρ οἱ λίγουσιν ἡμῖν ἐξελθεῖν, χρη-
σμοὶ εἰσι συμβουλοὶ· ἀλλ' ἐπειδὴ
ἄριστον συμβουλοῦ ὡς ἂν πρὸς
σχετῶν

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 17

Θεία κωλύσαι διωθήμεν· ἀλλ' ὅς ἂν
δείξῃ, τίς ἢ πορευθεῖσα πῶσ' ἀσχυρῇ, καὶ
πόσῃ καὶ πόθεν διαμῖναι διωθήσεται,
ἕως ἂν ἢ διαλυσώμεθα πεσόντες τὸν
πόλεμον, ἢ περὶ γυνώμεθα τῷ ἐχθρῷ
ἕτω γὰρ ἔκκετι τῷ λοιπῷ πάχοι μὲν ἂν κα-
κῶς. Οἶμαι τοίνυν ἐγὼ ταῦτα λέγειν
ἔχειν, μὴ κωλύων εἴ τις ἄλλος ἐπαγγέλ-
λεταιί τι. Ἡ μὲν ἔν ὑπόχεσις, ἕτω με-
γάλη· τὸ δὲ πρῶτον, ἡδὴ τὸν ἐλεγχον
δῶκε, κελαὶ δ' ὑμεῖς ἔσεσθε.

ζ. Πρῶτον μὲν τοίνυν, ὧς ἄνδρες Α-
θηναῖοι, τεινέρις πενήκοντα πῶσ' ἀσχυ-
ράσασθαι φημι δεῖν· εἴτ' αὐτὲς ἕτω τὰς
γνώ-

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

σκιῇ ἐξέρχοι καὶ πόρον, ὃ ἂν ἀ-
διαφορῶς ἴσται ἡ δύναμις.

Τῇ μὲν βοηθείᾳ] Καλεῖ, βοη-
θεῖναι μὴ πρὸς συμπομίην μὴ δὲ
πρὸς ἀσχυρίαν· πῶσ' ἀσχυρῇ δὲ τῇ
ἐπεπληρωμένῃ πρὸς τὸ φυλάξαι
τὰς πόλεις.

Ποσειδῶνα] Ἑρμῆα, ἢ πολιτικῇ.

Πόρος] Πόρος δηλοῖται ῥαδιότης.

Ἐως αἰ ἢ διαλυσώμεθα] Ἰ. αὐ-
τῶν, ἢ καὶ μὴ δέξῃ νημίσην τι
πολλὴν ἐπὶ τῇ πόλει, πρὸς
ἑταῖς τὸ λῦσαι τὸν πόλεμον, οἷα

διὰ τὸ κακοσύμβουλον, εἴπει τὸ
πιδέλλει.

Οὕτω γὰρ ἔκκετι τῷ λοιπῷ] Νι-
κήσασθαι, ἢ φυλάττειν τὴν πό-
λιν μὴν ἰσχυρῇ.

Μὴ κωλύων] Ἀπὸ τῆς τοῖς βε-
βαιότητις δημογορεῖσθαι μὴ γινόμε-
νῃ παρεμποδίᾳ. Τίς δὲ φασί,
ὅτι καὶ ἀληθινὰς δὲ ἐχθρὸς βέβαιος
τὰς δυο γινώσκει πῶσ' ἀσχυρῇ· ἀ-
μύνη δὲ λίαν, εἴτι ἰσχυρὴ εἴτι
μόνη τῇ ἰσχυρίᾳ πῶσ' ἀσχυρῇ, ἐν
λύπῃ τοῖς Ἀθηναίοις· καὶ γὰρ ἡ-
δὴ

18 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

γνώμας ἔχειν, ὡς εἰάν τι δέη, πλουσίον
 εἰς ταύτας αὐτοῖς ἐμβᾶσι· πρὸς δὲ τέ-
 τοις, τοῖς ἡμίσεσι τῶν ἰππέων ἰκπαγω-
 γὰς τεύχεας ἢ πλοῖα ἱκανὰ ἀντρεπίσαι
 κελύει. Ταῦτα μὲν οἶμαι δεῖν ὑπά-
 ρχειν, ὅτι τὰς ἐξαίφνης ταύτας ἀπὸ
 τῆς αἰκείας χώρας αὐτῆς στραθείας, εἰς
 Πύλας, καὶ Χερρόνησον, καὶ Ὀλυμπον,
 ἢ ὅποι βέλεται. Δεῖ γὰρ ἐκείνῳ τέτο
 ἐν τῇ γνώμῃ ὥσπερ εἶναι, ὡς ὑμεῖς ἐκ
 τῆς ἀμελείας ταύτης τῆς ἀγαν, ὥσπερ εἰς
 Εὐβοίαν ἢ πρότερόν ποτέ φασιν εἰς Αλί-
 αβον, ἢ τὰ τελευταῖα πρῶτον εἰς Πύλας,
 ἴσως αὖν ὀρμήσαιτε. Οὐτοὶ παρὲλθὼς εἰ
 εἰ μὴ ποιήσαι· ἀντὶ τούτου, ὡς ἐγώ γε φημι
 δεῖν,

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

διὰ τὰ μέγαλα ἦσαν ψηφίζο-
 μνοι, τότε χάριν προσέθηκε ἢ
 ταύτην ἀμύνει ὁ Θεοκλής, ταν-
 τῷ μὲν ὑποσώπῃσι, αὐτὸν δὲ ἢ ἰ-
 τίρας πολλοὺς τοὺς λόγους ἐποιήσατο.

Καὶ αὐτοῖς] Τὰ φέροντα τὰ
 ἐπιτήδεια ἢ ὑπερβλῆκα, φησὶν.

Εἰς Πύλας] Πύλαι ἦσαν ἢ Ελ-
 λᾶς, μετὰ τὸ τι Παρνασσὸς
 καὶ τῆς Σαλαμίης, ποδῶν εἰκοσι-

αὐτῇ τὸ πλάτος αἰ τῆς ἑκα-
 τήλῃ καὶ Θερμοπύλαι, διὰ τὸ
 διερμᾶ ἐκείνῃσι διὰ τὴν Ἀθῆναι
 ἀναδύναι ἢ τοὺς ἄλλους τῷ Η-
 ρακλεῖ κυμαίνεσθαι ταύτην ἰσχυ-
 ράδην καὶ ἀδραμεῖν ὁ Φύλακτος ἐν
 Θετταλίᾳ· μαδόντες δὲ Ἀθηναῖοι
 ἢ ἀπεκλινόμενοι τὸ τόπον, ἢ ἀπὸ
 αὐτοῦ αὐτόν.

[Εἰς Αλίαριν] Πόλις ἢ Βοιω-
 τίας, Ἀποσάσαιτο.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 19

δεῖν, ἀκαταφρόνητόν ἐσιν· ἴν' ἢ διὰ τὸν φόβον εἰδώς, ὀτρυνεῖς ὑμᾶς (εἰσελαι γὰρ ἀκρεβώς· εἰσὶ γὰρ εἰσιν οἱ πάντ' ὅξ- αγγέλλοιτες ἐκείνῳ παρ' ἡμῶν αὐτῷ πλεί- ρος τῆ δέοντι) ἡσυχίαν ἔχῃ· ἢ παρι- δὼν ταῦτα, ἀφύλακτον ληφθῇ, μηδε- νὸς ὄντι ἐμποδῶν πλεῖν ὑπὲρ τὴν ἐκείνῃ χώραν ὑμῖν ἐνδὲ καίρεός.

ἦ. Ταῦτα μὲν ἐσιν ἅ πασι δεδοχθαι φημι δεῖν, καὶ παρασκευάσασθαι προσή- κειν οἶμαι. Πρὸς δὲ τέτοις, δυνάμιν τινα, ὧς ἄνδρες Αθιναῖοι, φημι προ- χειρόσαδ' δεῖν ὑμᾶς, ἢ συεχῶς πολε- μήσει, καὶ κακῶς ἐκείνον ποιήσῃ. Μὴ μοι μυεῖς, μηδὲ δισμυεῖς ξένους, μηδὲ τὰς

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

τίαι· ἐκὼς ἑλιδόλης οἱ Αθηναῖοι Θεβαίους ἀγαθὰ ταλαιπωρεῖσιν ἰσο- ἴησθαι, καὶ μέλλουσιν ὑπὸ Λακκι- δαιμονίων πανωλεθρία διαφθερί- σθαι καταλύσασιν.

Εἰς Αἰάριον] Ὅτι τὸ ἐν Αἰ- ἀρίῳ, πρὸς τὴν ἐν τῷ ἰσθμῷ. Τὸ δὲ ἐν Εὐβοίᾳ, πρὸς τριῶν, ὅτι καὶ ὁ ἔκτωρ ἐπικρατεῖ· ἢ ὅτι πρὸς πολ- λὰ ἐστὶν ἡγεμονίαι ἐν Αἰαρίῳ· μάχῃ· ὅθεν ἔπει καὶ τὰ τελεβίατα.

τελεβίατα μὲν, ὡς πρὸς ταῦτα· τὰς γράμματα· πρὸς δὲ, ὡς πρὸς τὸν χρόνον κατ' ὃν ἰσθμῷ ὁ λό- γος. Τὸ δὲ Αἰάριον ἀρσενικῶς ὡς καὶ Ὀμηρῷ, καὶ ποιήσῃ Αἰάρι- τον.

Παριδὼν] Ἀλλὶ τὸ ἀκαταφρόνητος ἢ ἡμῶν παρασκευῆς.

† Μὴ μοι μυεῖς, μηδὲ δισ- μυεῖς] Βασιλέως, τὸν Περσῶν ἐπικρατεῖ· τοῖς ἐπὶ θαλάσσης

20 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

τάς Ὀπισθιμαίους ταύτας δυνάμεις,
 ἀλλ' ἢ τ' πόλεως ἔσω· καὶ ὑμεῖς ἓνα,
 καὶ πλείους, καὶ τὸν δαῖνα, καὶ ὀλιγοῦν
 χειροῶν ἡγήσῃτε στρατηγὸν, τέτρω πείσεται
 καὶ ἀκολυθῆται καὶ τροφίῳ ταύτῃ πορί-
 σαι κελύω. Ἔσαι δ' αὐτὴ τίς ἡ δυνάμις,
 καὶ πόσις, καὶ πόθεν τινὶ τροφίῳ ἔξει,
 καὶ πῶς ταυτ' ἐβελήσετε ποιεῖν, ἐγὼ φρά-
 σω, καθ' ἕκαστον τῶν δεξιῶν χωρίων.
 Ξένος μὲν λέγω, καὶ ὅπως μὴ ποιήσῃτε
 τῶν ὁπολλὰς ὑμᾶς ἔβλαψεν, ἅ-
 παντ' ἐλάττω νομίζοντες εἶναι τῶ δέοντος,
 καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψηφισμασιν αἰετ-
 μῆροι, ὅπῃ τῷ πράττειν εἰδὲ τὰ μικρὰ
 ποιεῖτε. ἀλλὰ τὰ μικρὰ ποιήσαντες, καὶ
 πορίσαντες, τέτοις προσιδήε, ἂν ἐλάττω
 φαίνῃ).

ΣΧΟΛΙΑ.

Σαλπάρταις διαλύσαι τὰ μισθο-
 φερικὰ γραμματεῖα διὰ τὸ πολ-
 λὰ χρήματα καίνασθαι, ἀφῆκαν οἱ Σαλπάρταις τὰς γραμ-
 μῆτας. Οὗτοι περὶ μυρίων ὧν ἡ κασι-
 σπὸς Χάρηλα γραμμῶν Ἀθηναίων
 ἔχοντα ξυγκλιν δυνάμει καὶ ἐποίησαν
 αὐτὸν ἡγεμόνα. Ἀφῆκα δὲ δι-
 Περικὴς αὐτὸς βασιλεὺς αὐτοῦ καὶ

πολεμῶν πρὸς αὐτὸν, ἐπέμψεν πρὸς
 Χάρητα, παρακαλῶν αὐτὸν δια-
 εἶσθαι τὸν στρατὸν εἰς τὴν τῷ
 βασιλεὺς χώραν τῶν αὐτῶν στρατιῶν
 καὶ χορηγῆσαι αὐτοῖς κλισαίῳ
 τὸν Χάρητα, καὶ ἀπικλυθεῖν πρὸς
 τὸν διδοῖα ἀπικλυθεῖν, διεῖδαν
 αὐτὸν ἀναγκασθεῖς τὸν στρατὸν, καὶ
 ἐν τῇ συμβαλῇ διαμυρίων Περ-
 σῶν.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 21

φαίνηται· λέγω δὴ τὰς πάντας στρατιώτας
 διαχιλίαις· τέτων δὲ, Αθιναίαις Φημι
 δεῖν εἶναι πεντακοσίαις, ἐξ ἧς ἂν τινὲς
 ὑμῖν ἡλικίας καλῶς ἔχειν δοκῇ, χερόν
 τακτὸν στρατομεύειν, μὴ μακρόν τιτον,
 ἀλλ' ὅσον ἂν δοκῇ καλῶς ἔχειν ἐκ δια-
 δοχῆς ἀλλήλοις· τὰς δ' ἄλλας, ξέναις
 εἶναι κελύειν· καὶ μὲν τέτων, ἱππέας δια-
 κοσίαις· καὶ τέτων πενήκοντα Αθιναίαις
 τετάχισον, ὥσπερ τὰς πεζάς, τὸν αὐ-
 τὸν τρόπον στρατομεύειν· καὶ ἱππαγωγὰς
 τέτοις. Εἶεν. Τί πρὸς τέτοις ἔτι; τα-
 χείας τετήρεις δέκα· δεῖ γὰρ, ἔχοντες
 ἐκείναις ναυτικόν, καὶ ταχεῶν τετήρων ἡ-
 μῖν, ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δύναμις πλεῖν.

9. Πόθεν δὴ τέτοις ἡ τροφὴ γρη-
 σέαι;

ΣΧΟΛΙΑ

οὗτοι, καὶ ἀλλοὶ αὐτῶν ἱππικὸν ὑπὸ
 Τροφῆς στρατηγῶν· οὗτοι καὶ
 ἔργασι τοῖς Αθιναίοις αὐτοῖς τῶν
 μυριάδων ἡλικίας μαχῇ ἀδελ-
 φῶν ἐν Μαραθῶνι· οἱ δὲ δι'
 ἐπιστολῶν καὶ ἰτίους ἐκίλευον μι-
 σθώσασθαι Κερσίαν. Αἰγυπιοὶ δὲ ἐ-
 τὴς οὗτοι, καὶ δι' ἐπιστολῶν τοῖς στρα-
 τηγαῖς ἐπέσταλται μισθώσασθαι.

ξέναις μυρίαις ἢ διακοσίαις.
 Μή μοι μυρία· τὸ σχῆμα ἀπὸ
 τριπλικοῦ πινυμαίω.
 Ἐπισταλμαῖος ταύτας δυνά-
 μεις· οἱ γὰρ Αθηναῖοι πολλὰς
 ἱμαχοῦσι δι' ἐπιστολῶν πρὸς Φί-
 λππου.
 † Εἶναι· ἀνάπαυσις τῶν ταχ-
 εῶν· ὅτι γὰρ βεβηκέναι πρὸς
 σκευὰς.

22 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

σέλαι; ἐγὼ καὶ τὰς φράσαι καὶ δείξω
ἐπειδὴν, διότι τηλικαύτῃ ἀποχρήσῃ οἶ-
μαι τὴν δυνάμιν, καὶ πολίτας τὰς στρα-
τοφυλάκας εἶναι κελύω, διδάξω. Τοσαύ-
τῃ μὲν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διὰ ταῦ-
τα, ὅτι οὐκ ἐνὶ νῦν ἡμῖν πορεύσασθαι δυνά-
μιν τὴν ἐκείνῃ παραλαβομένην, ἀλλὰ
λησθῆναι ἀνάγκη, καὶ τὰτῃ τῇ τρέψῃ τῇ
πολέμῃ χρησθῆναι τὴν πρώτην· καὶ τοίνυν,
ἐθ' ὑπέροικον αὐτὴν, καὶ γὰρ ἐστὶ μισθός,
ἐθ' ἐργον, ἐθ' ἐκ παντὸς ταπεινὴν εἶναι
δεῖ. Πολίτας δ' ἐπαρεῖναι καὶ συμπλεῖν διὰ
ταῦτα κελύω, ὅτι καὶ πρότερον ποτ'
ἀκὴν ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ τὴν
πόλιν, καὶ Πολύστρατον ἡγεῖτο, καὶ Ἰφι-
κράτης, καὶ Χαβείας, καὶ ἄλλοι τινες·
καὶ ὑμᾶς αὐτὰς συστράδους καὶ οἶδα
ἀκῶν ὅτι Λακεδαιμονίους παραλαττόμε-
νοι μεθ' ὑμῶν, ἐνίκων ἔτοι οἱ ξένοι, καὶ
ὑμεῖς

ΣΧΟΛΙΑ.

σασθαι τῷ λεγομένῳ καὶ ἴφ' ἴππον
μυλῶν, τῇ, εἰς, χρῆμα· λῆ-
ξι γὰρ τῷ πρώτῳ, ὅτε δὲ τῷ
μυλῶν.

Ἡπικλῆ] Οἱ ξένοι μισθοφόροι
τὸ παραπανύδασιν χρησιμῶ-
ς ἐν πόλεμῳ, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι
μὴ βυλόμενοι δι' ἑαυτῶν πολε-
μοῦν

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 23

ὕμεις μετ' ὁκνέων· ἐξ ἧ δ' αὐτὰ κατ'
αὐτὰ τὰ ξενικὰ ὑμῖν στρατεύεται, τὲς
φίλως νικᾷ. Ὡς τὲς συμμάχους, οἱ δὲ
ἐχθροὶ μείζους ἔ' δέοντι γεγόνασιν, ἢ
ᾧ ἀκύν' ἀνὰ ἑπὶ τὸν τῆς πόλεως πό-
λεμον, πρὸς Ἀρτιάδαζον, καὶ πανταχῶς
μᾶλλον οἰχέται πλέοντα· ὁ δὲ στρατηγὸς
ἀκολυθῆ· εἰκότως· ἔ' γὰρ ἐσιν ἄρχειν,
μὴ διδόντα μισθόν. Τί ἔν' κελύω; τὰς
προφάσεις ἀφελὲν ἢ τῶ στρατηγῶ καὶ
τῶν στρατιωτῶν μισθὸν πορίσαντας, καὶ
στρατιώτας οἰκείους ὥσπερ ἐπόπιας, τῶν
στρατηγουμετῶν παρακαταστήσαντας· ἐ-
πεὶ νῦν γε, γέλωτος ἐστ' ὡς χρώμεθα
τοῖς πράγμασιν. Εἰ γὰρ ἐργίό τις ὑμᾶς,
Εἰρήνην ἄγει, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι;
μὰ Δι' ἐκ ὑμῶν γε, εἴποιτ' ἂν, ἀλλὰ
Φιλίππῳ πολέμῳ. ὅτι * ἐχειρο-
νόητε ὃ ἐξ ὑμῶν αὐτῶν δέκα ταξίαρχους,
καὶ

Ε Χ Ο Λ Ο Ι Α.

μὲν πρὸς Καρυδίους διὰ τὸν λίμνην διησπᾶντο· ὅπως ἐπικέν-
κυντο, μισθούμενοι ξένους εἰς ἐκάλουν.
τοῦ πολέμου ἔπειτα αὐτοῦ. † Δέκα ταξίαρχους καὶ στρα-
τῶντα δὲ ἐν πολλοῖς, ὅσοι πο- γνῆς] Ταξίαρχοι λίγισται ὁ τῆς
B 4 ταξίας

24 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ἢ στρατηγοὺς, καὶ φυλάρχους, καὶ ἱππάρχους δύο; τί ἐν ἑτοίμοις ποιῶσι, πλὴν ἑνὸς ἀνδρὸς ὃν ἂν ἐκπέμψῃς εἰς τὸν πόλεμον; οἱ λοιποὶ τὰς πομπὰς πέμπουσιν ὑμῖν μὲν τῶν ἱεροποιῶν ὥσπερ γὰρ οἱ πλάττοντες τὰς πηλίνους, εἰς τιμὴν ἀγορᾶν χειροτονεῖτε τὰς ταξιαρχούς, καὶ τὰς φυλάρχους, ὅσους εἴπῃ τὸν πόλεμον· ἐγὼ δὲ ἐχρῶν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταξιαρχὸς παρ' ἡμῶν, ἱππάρχος παρ' ὑμῶν, ἀρχοῦντας οἰκείας εἶναι, ἢ ἢ ὡς ἀληθῶς τῇ πόλει ³ ἢ δυνάμει; ἀλλ' εἰς μὲν Λήμνον, τὸν παρ' ὑμῶν ἱππάρχον δεῖ πλεῖν, ⁴ τῶν δ' ὑπὲρ τῶν τῆς πόλεως κλημάτων ἀγωνιζομένων Μενέλαον ἱππάρχειν. Καὶ ἐπεὶ τὸν ἄνδρα μεμφομένη ταῦτα λέγω, ἀλλ' ὑφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροτονημένον εἶναι τῆτον, ὅστις ἂν ᾖ.

ἰ. Ἰσως

¹ Ἡμῶν. ² Ἡμῶν. ³ Deest ἡ δυνάμις. ⁴ τὸν δ'—ἀγωνιζόμενον.

Σ Χ Ι Ο Λ Ο Ι Τ Α

καί τις τῆς περὶ αὐτὸν ἱππάρχου· καὶ τὸ ἱππικὸν παλὸς ἀπὸ τῶν αἰώνων εἰς τὴν ἐπαύριον ἀπὸ τόπων εἰς τόπων. ἰ. Ὡσπερ γὰρ οἱ πλάττοντες] καθά

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 25

ί. Ἰσως ὃ ταῦτα μὴ ὀρθῶς ἠγῆσθε
λέγεσθ· τὸ ὃ τῶν χρημάτων, πόσα καὶ
πόθεν ἔσαι, μάλιστα ποθεῖτε ἀκῆσαι τῷ
το ὃ ἔπερανῶ. Χρήματα τοῖον, ἔσι
μὴ ἡ τρεφῆ, σιτηρέσιον τοῖς στρατιωμέ-
νοις μόνον, τῇ δυνάμει ταύτῃ, τάλαντα
ἐννεήκοντα, ἔ μικρόν τι πρὸς δέκα
μὴ ναυσὶ ταχείαις, τετραράκοντα τάλ-
αντα· εἰκοσι εἰς τὴν ναὺν μναῖ, τῷ
μὴνὸς ἐκάστῃ στρατιώτῃ δὲ διχιλίοις
τοσαῦτα ἕτερα, ἵνα δέκα ἑκάστῃ τῷ
μὴνὸς ὁ στρατιώτης δραχμὰς σιτηρέσιον
λαμβάνῃ· τοῖς δ' ἵππευσι διακοσίοις
ἔσιν, ἂν τετράκοντα δραχμὰς ἑκάστῃ
λαμβάνῃ τοῦ μὴνὸς, δώδεκα τάλαντα.
Εἰ δὲ τις οἶε) μικρόν ἀφορμὴν σιτηρέσιον
τοῖς στρατιωμένοις ὑπάρχειν, οὐκ ὀρθῶς
ἔγνωκεν· ἐγὼ γὰρ οἶδα σαφῶς, ὅτι τοῦτ

αν

1 Deest ἑκάστῃ.

Σ Χ Ο Λ Ι Α

Καθάπερ οἱ τὰ σῶμα ἀναλίσκοντες
εἰς τὴν ἀγορὰν, τὴν ὁρᾶσθαι μὴται
ἵνα ταῦτα ἀναλίσκωσι, ἕως ἡ
ἡμῶν, ὅτι διὰ ψιλὴν χρῆσιν αὐτῶν

τοῖς στρατιώταις, ἢ τῶν εἰς τὸν πό-
λεμον ἵκνῃται ἵνα Τάλαντα] Σημειῶσαι ἵππευ-
σιν ὅτι τὸ μὴ σφαιρίον ποιεῖται μναῖ
ξ. β

26 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

αὐτὸν γήνηται, παραπορεύει τὰ λοιπὰ αὐτοῦ
τὸ σθένος ἀπὸ τῆς πολέμου, ἐθένα
τῶν Ελλήνων ἀδικεῖν, ἐδὲ τῶν συμμά-
χων, ὥς ἔχεν μισθὸν ἐντελής· καὶ γὰρ
συμπλέων ἐθελοντὴς, πάχυν· ὅτι ἐν ἔτοι-
μοις, εἰ μὴ ταῦτ' ἔσται ἔχῃ. Πόθεν ἔν
ὁ πόρος τῶν χρημάτων, ἃ παρ' ὑμῶν
κελεύει, γήνηται, τῆς ἡδὴ λέξας.

ΠΟΡΟΥ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ.

α. **Α**λλὰ ἡμεῖς, ὦ ἄνδρες Αθιναῖοι,
δεσυνήμεθα διρεῖν, ταῦτά ἐστιν·
ἐπειδὴ δ' * Ἰππικροβόλοντες τὰς γνώμας,
ἃ ἂν ὑμῖν δρέσκη, * χερσπονήσατε, ἵνα
μὴ μόνον ἐν τοῖς ψηφίσμασι ἑταῖς
Ἰππολαῖς πολεμήτε Φιλίππῳ, ἀλλὰ
καὶ τοῖς ἔργοις. Δοκεῖτε δέ μοι πολὺ
βέλ-

1 Ἐργῶ

3 -Χερσπονήσας.

ΣΧΟΛΙΑ.

2. ἡ μὲν δὲ ἑ' δραχμαίς· ἡ δὲ
δραχμὴ ὀβολοῖς ἑξ'· ὡς εἶναι τῷ τα-
λάτῳ τὰς ὅλας 15' δραχμαίς· τῶν
δὲ δραχμῶν ὀβολοῖς 2 λ'.

Α μὲν ἡμεῖς] * Ἐπιτεθεὶς φησὶ
Διογένης· ὁ Αλικαρνασσέως· ἰτίετο

1 ἑξ'.

2 γ'.

λόγῳ εἶναι ἀρχή· προοίμιον δὲ,
φησὶν, ὡς ἔχει· ἰπποδὴ διυτιρο-
λογία ἐστίν, ἐν αἷς ὡς ἐπὶ τὸ
πλάττειν ἐκ ἑξὶ προοίμια· ὁ λόγος
δὲ ἀληθὴς· ἐπειδὴ γὰρ αὐτὸν ὑπὲρ
σχίστο πρὸς πόρου χρημάτων εἶπε, καὶ

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 27

βέλιον ἂν παρὶ τῷ πολέμῳ, ἢ ὅλης τῆς
 παρσκαυῆς βασιλείας, εἰ τὸν τόπον
 ὃ ἄνδρες Αθιναῖοι, τῆς χώρας, πρὸς
 ἣν πολεμήσετε, ἐνθυμηθεῖτε, καὶ λογι-
 σαμεθε, ὅτι τοῖς πνύμασι καὶ ταῖς ὥραις
 τῷ ἔτῳ τὰ πολλὰ προλαμβάνων δια-
 πράττειται Φίλιππος· καὶ φυλάξας τὰς
 ἐτησίας, ἢ τὸν χειμῶνα, ἐπιχειρεῖ, ἥνικ'
 ἂν ἡμεῖς μὴ δυνώμεθα, ἐκείσε ἀφικέσθαι.
 Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς ταῦτα ἐνθυμηθεῖν,
 μὴ βοηθείαις πολεμεῖν· ὑπερεῖναι γὰρ
 ἀπάντων· ἀλλὰ παρασκαυῇ συνεχεῖ καὶ
 δυνάμει· ὑπάρχει δ' ὑμῖν, χιμαδίω
 μὲν χεῖρας τῇ δυνάμει, Λήμνῳ, καὶ Θά-
 σω, καὶ Σκιαθῶ, καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν
 τῷ τόπῳ νήσοις, ἐν αἷς καὶ λιμνῇ,
 ἢ σῖτος, ἢ ἂν χρησθῆσθε πάσῃ
 ὑπάρ-

ΣΧΟΛΙΑ.

τὸ ἐκεῖ· καὶ ἔστι δὲ πρὸς ἐπίλο-
 γον, ὅστις ἐποίησε καὶ Ἰσοκράτης
 ἐν τῷ τῷ Τραπικτικῷ τίλει καὶ
 Λοχίτε αἰκίας ἐπίλογον δέξαι.

Τὰς ἐτησίας] Ἐτησίαι οἱ ἄνθρωποι
 εἰ κατ' ἔτος· ὅστις οἱ ἀνθρώποι
 ἐν αἰσὶ τῷ δέξαι· διότι ὁ ἄλλος

μακρότερος καὶ ἀπὸ τῶν μαση-
 βριῶν τόπων ἀρκιότερος· γινώ-
 μιν· λύνει τὰ ὑγρὰ τὰ ἐν τοῖς
 ἄλλοις· λυόμενα δὲ ἵσταται ἐξαι-
 ρεται καὶ ἀπομαλύνεται, καὶ ἐν τῷ
 τῷ γίνονται αἱ ἐτησίαι, καὶ ἀπὸ
 τῶν ἀρκιῶν τόπων φέρονται ἐπὶ
 ἵσταται τὰ αὐτὰ.

τίλει

28 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ὑπάρχει· τίω δ' ὥραν τῷ ἔτις, ὅτε καὶ
 πρὸς τῇ γῇ γῆρας ῥαδίον, καὶ τὸ τῶν
 πινυμάτων ἀσφαλές, πρὸς αὐτῇ τῇ
 χώρᾳ, καὶ πρὸς τοῖς τῶν ἐμπορείων σό-
 μασι, ῥαδίως ἔσαι. Ἀ μὲν ἔν χηρήσειαι
 καὶ πότε τῇ δυνάμει, πῶς τὸν καιρὸν ὁ
 τέτων κύριος· κατὰς δ' ὑμῶν βελού-
 σε·)· ἀ δ' ὑπάρξει δὲ παρ' ὑμῶν, ταῦτ'
 ἔστιν ἃ ἐγὼ γέγραφα.

ιβ'. Ἀν ταῦτα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πο-
 εῖσθε τὰ χηρήματα, πρῶτον ἃ λέγω, εἴτα
 καὶ τὰλλα πάντα παρασκευάσαντες, τὰς
 στρατιώτας, τὰς τριήρεις, τὰς ἱππέας, ἐν-
 τελῇ πάσαν τὴν δυνάμιν νόμῳ κατακλεί-
 σθε· ὅτι τὰ πολέμῳ μὲν, τῶν μὲν χη-
 μάτων αὐτοὶ ταμίαι καὶ ποιεῖσθαι γιγνώμε-
 νοι, τῶν δὲ πράξεων παρὰ τῷ στρατηγῷ τὸν
 λόγον ζητεῖτε, παύσεσθ' αἰεὶ πρὸς τῶν αὐ-
 τῶν βελούμοι, καὶ πλέον εἶδεν ποιῶντες·

ΣΧΟΛΙΑ.

τὴν μισημερίαν ἃ προσπίπτει ἐργάζεται· καὶ ἐκ τῶν
 τοῖς ὑψηλοῖς ὁρίσι τῆς Αἰθιοπίας· καὶ ἐκ τῶν τετῶν ἀληθεύεται ὁ Νῦλτος
 καὶ πολλὰ καὶ ἄλλα γινώμενα, ἀπὸ τῶν διδόντων, ἀπὸ τῶν μισημερίων
 καὶ ἐκ τῶν

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 29

καὶ ἔτι πρὸς τέτοισι, πρῶτον μὲν, ὧς ἄνδρες
 Αθηναῖοι, τὸν μέγιστον τῷ ἐκείνῃ πόρῳ
 ἀφαιρήσεσθε· ἐς δ' ἔτι τίς. Ἀπὸ τῶν
 ὑμείρων ὑμῖν πολεμῇ Συμμάχων, ἄγων
 καὶ φέρον ὅττι πλείονας τὴν θάλατταν.
 Ἐπεὶ τί πρὸς τέτῳ; Τῷ πάχειν αὐτοὶ
 κακῶς ἔξω γυήσεσθε· ἔχ ὥσπερ τὸν παρ-
 ελθόντα χρόνον εἰς Λῆμνον καὶ Ἰμβρον
 ἐμβαλὼν, αἰχμαλώτους πολίτας ὑμέ-
 τερας ὥχετ' ἄγων καὶ πρὸς τῷ Γεράσῳ
 τὰ πλοῖα συλλαβὼν, ἀμύθηλα χεῖμα-
 τα ἐξέλεξε· τὰ τελευταῖα δ' εἰς Μαργα-
 θῶνα ἀπέβη, καὶ τὴν ἱερὰν ἀπὸ τῆς χώρας
 ὥχετ' ἔχων τελευτή· ὑμεῖς δὲ ἔτε ταῦτα
 ἠδυνάδε κωλύειν, ἔτ' εἰς ὅττι χρόνος ἔς
 αὐτὸν προέληθε βοηθεῖν.

γ'. Καίτοι τί δήποτε, ὧς ἄνδρες Α-
 θηναῖοι, νομίζετε, τὴν μὲν τῷ Παναθη-
 ναίων ἐορῇ καὶ τὴν τῶν Διονυσίων, αἰεὶ ὅ-
 καθή-

ΣΧΟΛΙΑ.

καὶ ἐπὶ τῶν τόπων εἰς ἃ ἐπὶ τῆς δι, ὅ-
 κατ' ἑαυτὸν.

Ραδίως ἔσται] Ἀπαλὰ δηλοῦσι.
 Α μὲν οὖν χηρῶν] Κατὰ τὸ
 τι

30 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

καθήκοιτο χρόνε γίνεσθαι, ἂν τε δεινοὶ
 λάχων, ἂν τε ἰδιῶται οἱ τέτων ἐκατέ-
 ρων. Ἰππικηπόροι, εἰς ἃ τοσαῦτ' ἀνα-
 λίσκει χρημάτα ὅσα εἰς ἓνα τῶν
 ἀποσώων, ἔ τοσούτον ὄχλον καὶ τοσαύ-
 τῃ παρασκευῇ ὅσῃ οὐκ οἶδ' εἰ τις τῶν
 ἀπάντων ἔχει· οὐδ' ἀποσώας πάντας
 ὑμῶν ὑπερέχει τῶν καιρῶν, τὸν εἰς Με-
 θώνῳ, τὸν εἰς Παγασάς, τὸν εἰς Πολί-
 θαιαν; Οἱ ἐκείνα μὲν ἀπαντα νόμῳ τέ-
 ται, καὶ προεῖδεν ἕκαστος ὑμῶν ἐκ πολ-
 λῆς τίς Χορηγὸς ἢ Γυμνασίαρχος τῆς
 φυλῆς, πότε, καὶ πῶς αὖτε, καὶ τί λαβόντα
 τί δεῖ ποιεῖν, εἰδέν' ἀνεξέταστον εἰς ἀόρι-
 στον ἐν τέτοις ἡμέλῃ. ἐν δὲ τοῖς πᾶσι
 τῷ πολέμῳ καὶ τῇ τέτῃ παρασκευῇ, ἀ-
 τακτα, ἀόριστα, ἀδιόρθωτα ἀπαντα. Τοι-
 γάρ

ΣΧΟΛΙΑ:

τί χρῆσθαι τοῖς παρῶσι, ἔστι τὸ
 ἀχρήσιον τῇ δυνάμει.

Τῶν ἀποσώων] Ἀπόσολος ὁ μὴ
 στρατιᾶς ἀποσείλλομαι· εἰς πόλε-
 μους ἢ πᾶσι καὶ ἀποσεί-
 λονται, εἰ μόνον οἱ συμπομπῶντες ἐκ
 1 Deest καὶ

προσαγμάτων τῶν ἀποσώων, ἀλ-
 λα καὶ οἱ 2 συμπομπῶντες ἀπο-
 δημῶν μέλλοις, ἀποσείλλονται ἐ-
 λίσθησαν· καὶ ἀποσώας, οἱ ἐπὶ τῇ
 ἐκπομπῇ τῶν τριήρων, ἀποδιδυγ-
 μένοι· ἀπόσολοι δὲ αἱ τῶν πᾶσι οὐκ
 2 συμπομπῶντες.

πρῶτα,

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ 31

γαρὲν ἅμα ἀκηκόαμεν τι, καὶ τριηρά-
 χας καθίσταμεν, καὶ τούτοις ἀνιδόσεις
 ποιέμεθα, καὶ πρὸ χρημάτων πόρε σκο-
 πῶμεν· ἢ μὴ ταῦτα, ἐμβαίνειν οὖν με-
 οίκης ἐδόξε καὶ οὖν χωρὶς οἰκύνιας· εἴτ'
 αὐτὲς πάλιν ἀνιέμβιαζεν· εἴτ' ἐν ὅσῳ
 ταῦτα μέλλειε, προαπόλωλεν ἐφ' ἃ
 ἀν' ἐκπλέωμεν· τὸν γὰρ τὴν περὶ τὴν χρό-
 νον εἰς τὸ πρᾶσκαυάζεσθαι ἀναλίσκομεν·
 οἱ δὲ τῶν πραγμάτων καιροί, ἢ μὴ οὐσι-
 τῶν ἡμετέρων βραδύτητα καὶ ῥαθυμίαν
 αἶς δ' εἰς τὸν μετὰ χρόνον διωάμεν
 οἴομεθα ἡμῖν ὑπάρχειν, ἐδὲν οἶαίτε ἔσαι
 ποιῆν, ἐπ' αὐτῶν τῶν καιρῶν ἐξελέ-
 χονται· ὁ δ' εἰς τῶν ὕβρεως ἐλήλυθεν,
 ὥς' ὅπως ἐλλειν Εὐβοεῦσιν ἤδη τοιαύτας
 ὅπως οὐλᾶς.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

πομπῇ ἀποδοῦναι δὲ αἱ ἀποτίμ-
 ψεις, τὰ δῶρα· ἔτι γὰρ αὐτὸς ὑ-
 πὲρ Κτησιφῶντος, τῶν δὲ πλοίων,
 “τὰ μὲν συνιδόμενα ταῖς ἀποδο-
 “λαῖς, τῆς ταῖς ἀποτίμψιςι.
 † Ως· ἐπὶ τὴν Εὐβοεῦσιν]

Ο σκοπὸς τῆς ἐπιτολῆς· ὁ Φίλιπ-
 πος· ἐπὶ τὴν Εὐβοεῦσιν, συμβου-
 λεύει, μὴ δὴν ἰλπίσειν, εἰς τὴν Α-
 θηναίων συμμαχίαν, ὅτι αὐτὸς ἔ-
 δύναται σφῆναι.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ.

ιδ'. **Τ**ΟΥΤΟΝ ἔν, ὦ ἄνδρες Αθλιναῖοι, τῶν ἀνεγνωσμένων, ἀληθῆ μὲν ἐσι τὰ πολλὰ, ὡς ἐκ ἑδαι· εἰ μὴν ἀλλ' ἴσως ἐχ' ἡδέα ἀκέν· ἀλλ' εἰ μὲν ὅσα ἂν τις ὑπερβῇ τῷ λόγῳ, ἵνα μὴ λυπήσῃ, καὶ τὰ πράγματα ὑπερβῆσθαι, δεῖ πρὸς ἡδονὴν δημηγορεῖν· εἰ δ' ἢ τῶν λόγων χάρις, ἂν ἢ μὴ προσήκασα, ἔργῳ ζημία γίνεσθαι, αἰσχρὸν ἐστίν, ὦ ἄνδρες Αθλιναῖοι, φενακίζειν ἑαυτὰς, ὥς ἅπανθ' ἀναβαλλομένους ὅσα ὅν ἢ δουχεῖν, πάντων ὑσερίζειν τῶν ἔργων. καὶ μηδὲ τῷτο δυνάσθαι μαθεῖν, ὅτι δεῖ σὺν ἐρῳ πολέμῳ χρωμένους, οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' αὐτὰς ἐμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων· καὶ τὸν αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ τῶν στρατιωμάτων ἀξιόσαιεν ἂν τις τὸν στρατηγὸν ἡγήσθαι, ἔγω καὶ τῶν πραγμάτων σὺν δὲ βεβλη-

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 33

μύς ἡγεῖσθ' ἑσὶν, ἵν' αὖ ἂν ἐκείνοις δοκῇ,
 ταῦτα πράττειν), καὶ μὴ τὰ συμβαίνοντα
 ἀναγκάζωνται διώκειν. Ὑμεῖς δὲ, ὡς ἂν-
 δρες Ἀθιναῖοι, πλείων δυνάμιν ἀπάν-
 των ἔχοντες, τριήρεις, ὀπλίτας, ἵππείας,
 χρημάτων πρόσοδον, τέτων μὲν μέχρι
 τῆς τήμερον ἡμέρας, ἔθεντο πώποτε ἐν δέ-
 οντι κέχρησθε, ἔθεντο ὅτι ἀπολείπεσθε. ὥσ-
 περ ὅτι οἱ Βάρβαροι πυκνύουσιν, ἔτω πο-
 λεμεῖτε Φιλίππῳ· καὶ γὰρ ἐκείνων ὁ
 πληγὴς, αἰὲν τῆς πληγῆς ἔχει· καὶ ἐτέ-
 ρωτε παλάξῃ τις, ἐκείσε εἰσιν αἱ χεῖρες,
 προβάλλουσιν ὅτι, ἢ βλέπειν ἐναντίον, ἔ-
 τε οἶδεν, ἔτ' ἐθέλει· καὶ ὑμεῖς εἰάν ἐν
 Χερρόνεσσι πύθησθε Φίλιππον, ἐκείσε
 βοηθεῖν ψηφίζετε· εἰάν ἐν Πύλαις, ἐ-
 κείσε· εἰάν ἄλλοθι περ, συμπαραθεῖτε
 ἂνω καὶ κάτω, καὶ στρατηγεῖτε μὲν ὑπὸ
 ἐκείνων, βεβήλουσθε ὅτι ἔθεν αὐτοῖς συμ-
 φέρον πρὸς τὸν πόλεμον, ἔθεν πρὸς τῶν
 πραγμάτων προοράτε ἔθεν, πρὶν ἂν

34 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ἢ γεγρημένον, ἢ γιγνόμενον τι πύθηθε·
ταῦτα δ' ἴσως πρότερον μὲν ἐνὶ τοῦ ποιῆν·
νὺν δ' ἐπ' αὐτὸν ἦκει τὴν ἀκμὴν, ὥς
ἐκέτ' εἰχωρεῖ.

ἰε. Δοκεῖ δέ μοι θεῶν τις, ὃ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τοῖς γιγνομένοις ὑπὲρ τῆ πό-
λεως αἰχυνόμενοι, τὴν φιλοπραγμο-
σύνην ταύτην ἐμβαλεῖν Φιλίππῳ. εἰ
γὰρ ἔχων ἂ καλῆςραπται καὶ προσέληφεν,
ἡσυχίαν ἔχειν ἠέλεε, καὶ μηδὲν ἐπραττεῖν
ἐτι. ἀποχρεῖν ἐνίοις ὑμῶν ἂν μοι δοκῇ,
ἐξ ὧν αἰχμῶν καὶ ἀνανδρείαν καὶ πάντας
τὰ αἰχίσια ὠφληκότες ἂν ἦμεν δημοσίαι·
νὺν δ' Ὀππικιστῶν αἰεί τινα, καὶ τῶ πλείονος
ὀρεγόμενοι, ἴσως ἂν ἐκκαλέσαιο ὑ-
μᾶς, εἴπερ μὴ παντάπασιν ἐαυτῶν ἀπε-
γνώκατε. Θαυμάζω δ' ἔγωγε, εἰ μηδεὶς
ὑμῶν μὴτ' ἐνθυμεῖται, μὴτ' ὀργίζεσθαι,
ὀρεῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν μὲν
αἰχμὴν τῶ πολέμου γεγρημένον πρὸς
τῶ τιμωρήσασθαι Φίλιππον, τὴν δ' ἐπὶ τελευ-

ἰ λογίζεσθαι.

τὴν

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 35

τινὲς ἔσαν ἡδὲ ὑπὲρ τῆς μὴ παθεῖν αὐτοῦ
κακῶς ὑπὸ τῆς Φιλίππου. Ἀλλὰ μὲν ὅτι
γε ἔς σῆσθαι, δῆλον, εἰ μὴ τις αὐτὸν
κωλύσει. Εἴτα τῶν ἀναμνηστικῶν, καὶ τριή-
ρεις κενᾶς, καὶ τὰς πρὸς τῆς δεινῆς ἐλπί-
δας εἰάν ὑποσείλῃς, πάντῃ ἔχειν οἶδε
καλῶς; Οὐκ ἔμνησόμεθα; ἔκ ἐξήκοντον
αὐτοῖς μέσαι γέ τινι στρατιωτῶν οἰκειῶν νῦν,
εἰ καὶ μὴ πρότερον; ἔκ ἐπὶ τινὲς ἐκείνους
πλευσόμεθα; Ποῦ δὴ προσορμίσμεθα;
ἡρεῖό τις. Εὐρήσει τὰ λατρεῖς, ὧς ἄνδρες
Ἀθλιῶται, τῶν ἐκείνου πραγμάτων
αὐτὸς ὁ πόλεμος, ἀνὲρ ἐπιχειρηστικῶν· ἀν-
μέντοι καθίσμεθα οἴκοι, λοιδορουμένων
ἀκρόντες καὶ αὐτιωμένων ἀλλήλους τῶν
λεγόντων, ἐδέχοι· ἐδὲν ἡμῶν ἔς μὴ γρή-
τῶν δεόντων· ὅποι μὲν γὰρ ἀνὲρ οἶμαι μέ-
ρεται τὴν πόλιν, ἀναποσταλῇ, καὶ μὴ
πᾶσα παρῇ, καὶ τὸ τῶν θεῶν δόμους, καὶ
τὸ

1 ἐκνησόμεθα.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

† ἀλλὰ μὴ ὅτι γε ἔς σῆσθαι.] Ἀποδοφορά, ἢ λύσις τοῦ γοῦ.
καὶ αὐτῶν πολεμικῶν δυνάμεων.

C 2

Καὶ]

36 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

τὸ τ' τύχης ἡμῖν (συαγονίζεσθαι· ὅποι δ' ἂν στρατηγὸν, καὶ ψήφισμα κενὸν, καὶ τὰς ἀπὸ τοῦ βήμαθ' ἐλπίδας ἐκπέμψῃς, εἰδέν ἡμῖν τῶν δεόντων γίγνεσθαι· ἀλλ' οἱ μὲν ἐχθροὶ καταγελῶσιν (οἱ δὲ Σύμμαχοι τεθνᾶσι καὶ δέει) οὗτοι τοιαύτας ἀποσόλεις· εἰ γὰρ ἔσιν, εἰ ἔσιν ἓνα ἄνδρα ἂν διωθελιῶαί ποτε ταῦτ' ὑμῖν προῖξαι ἅπανθ' ὅσα βέλεσθε· ὑποχέσθαι μένοι καὶ φῆσαι, καὶ τὸν δεῖνα αἰτιάσασθαι, καὶ τὸν δεῖνα, ἔστι· τὰ δὲ πράγματα ἐκ τῶν ἀπολῶλεν. Οταν γὰρ ἡγῆται μὲν ὁ στρατηγὸς ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων, οἱ δ' ὑπὲρ ὧν ἂν ἐκείνῳ ἐκεῖ προῖξῃ πρὸς ὑμᾶς ψευδόμενοι, ῥαδίως ἐνθάδε ὥσιν· ὑμεῖς δ' ἐξ ὧν ἂν ἀκέρη, ὅτι ἂν τύχῃ ῥαδίως ψηφίσῃ, τί καὶ χρεὶν προσδοκᾶν; Πῶς ἐν ταῦτα παύσειται;

Οταν

ἡγῆται.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

κενὸν] Τὸ λόγοις μόνον γινόμενον κεφαλαίαι ὑπὲρ ὧν ὁ στρατηγὸς ἐκεῖ
ἐκεῖναι πραγματῶν. πρᾶττε, ἐνθάδε καταγελῶσιν οὐχί-

† ἀθλίων ἀπομίσθων ξένων] εἰς διὰ γὰρ τὸ μὴ παρῆναι ὑ-
Μιστοὶ μὴ διεχομένους. Οἱ δὲ συ- μάς τῶν συκοφαντῶν ἀνέχοντι
ταῦτα

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 37

Οταν ὑμεῖς, ὦ ἄνδρες Αθηνᾶιοι, εἴδῃ
αὐτοῦ λαοδείξῃτε στρατιώτας καὶ μάχι-
ρους τῶν στρατηγευμένων, καὶ δικαστὰς
οἰκαδε ἐλθόντας τῶν δυνάμεων· ὥστε μὴ
αἰεὶ μόνον ὑμᾶς τὰ ὑμέτερα αὐτῶν,
ἀλλὰ ἔτι παρόντας ὁρᾶν. Νῦν δ' εἰς τῶν
ἡκεῖ τὰ πρᾶγματα αἰχμῆς, ὥστε τῶν
στρατηγῶν ἕκαστος δις ἢ τρίς κτείνει
παρ' ὑμῖν τοῦ θανάτου· πρὸς δὲ εἴδῃ
ἐχθρὸς εἰς εἴδῃ ἅπασι αὐτῶν ἀγωνί-
σατο τοῦ θανάτου τολμᾷ, ἀλλὰ τὸν
τῶν ἀνδραποδιστῶν ἢ λωποδυστῶν θάνα-
τον μᾶλλον αἰροῦναι τῷ προσήκοντι·
κακῆς γὰρ μὲν γὰρ ἐστὶ κτείνειν λα-
νεῖν στρατηγὸς ἢ μαχόμενον τοῖς πο-
λεμίοις.

15. Ὑμῶν δὲ, οἱ μὲν, τοῖς δεινότατοις, μὲν
Λακεδαιμονίων φασὶ Φίλιππον πρᾶττειν
τῷ

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ταῦτα δ' εἰς Κηφισόδοτον αἰνίτ-
τῃσι.

ἀπομύδων] Ἀπόμυδοι ἢ οἱ μὴ
ἐπιπληρωμένοι τὸν ἀμολογημένον

μισθὸν καὶ οἱ δι' ἀδικίαν, καὶ δειλίαν,
μὴ ἀξιούμενοι μισθοῦ.

Ὑμῶν δὲ] Ἐπιστάται οἱ ἐπίταγοι.

38 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

τὴν Θηβαίων κατάλυσιν, καὶ τὰς πολι-
τείας διασῶν· οἱ δ', ὡς πρέσβεις πέ-
πομφεν ὡς Βασιλέα· οἱ δ', ἐν Ἰλλυ-
ριοῖς πόλεις τειχίζειν· οἱ δὲ, λόγους
πλάττοντες, ἕκαστος φειερχόμεθα. Εγὼ
δ' οἶμαι μὲν, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, καὶ
τὰς θεάς, ἐκείνον μεθύειν τῷ μεγέθει
τῶν πεπραγμένων, ὅτι πολλὰ τοιαῦτα
ὄνειροπολεῖν ἐν τῇ γνώμῃ, τὴν τ' ἐξημῖαν
τῶν κωλυσόντων ὁρῶντα, καὶ τοῖς πεπραγ-
μένοις ἐπηρεάζον· ἔ μύθοιγε μὰ Δία
ἔγωγε περαιοῦμαι πρᾶττεν, ὥστε τὰς ἀνοη-
τοτάτας τῶν παρ' ἡμῖν εἰδέναι, τί μέλλει
ποιεῖν ἐκείνους· ἀνοητότατοι γὰρ εἰσιν αἱ
λογοποιεῖντες. Ἀλλ' εἰὰν ἀφέντες ταῦτα,
ἐκείνο εἰδῶμεν, ὅτι ἐχθρὸς ἄνθρωπος,
καὶ τὰ ἡμέτερα ἡμᾶς ληπολεῖ, καὶ χερόν
πολυὺν ὕβρις, καὶ ἅπαντα ὅσα πάποτε
ἠλπίσαμεν τινα πράξαι ὑπὲρ ἡμῶν, καθ'
ἡμῶν

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἐπειροταλεῖν] Φαίλα (εἰσδρα). ὅτι ἐχθρὸς] Τὰ τιμὰ καφα-
Ἀλλ' εἰὰν ἀφέντες] Κατὰ τινος λαία· ἐκ τῆς ἐχθρῆς τὸ ἀδικοῦ δη-
ἐπὶ τῶν οἱ ἐπίλεγοι. λαι· ἐκ δὲ τῆς ἡμέτερας, τὸ ἀσύμ-
φορον.

ΚΑΤΑ ΦΙΛΙΠΠΟΥ Α. 39

ἡμῶν εὐεργεταί καὶ τὰ λοιπὰ ἐν ἡμῖν αὐ-
τοῖς ἐσσι, καὶ μὴ νῦν ἐθέλωμεν ἐκεί πο-
λεμεῖν αὐτῷ, ἐνθάδ' ἴσως ἀναγκασθη-
σόμεθα τὸτο ποιεῖν· ἂν ταῦτα εἰδῶμεν,
ὥς τὰ δέοντα ἐσόμεθα ἐγνωκότες, ὥς λόγων
ματαίων ἀπηλλαγμένοι· εἰ γὰρ ἅτλα ποῖ
ἔσαι δεῖ σκοπεῖν, ἀλλ' ὅτι φαύλα, εἰάν
μὴ προσέχητε τοῖς πράγμασι τὸν νοῦν,
καὶ τὰ προσήκοντα ποιεῖν ἐθέλητε οὐ εἰ-
δέναι.

ιζ'. Εγὼ μὲν οὖν, οὐτ' ἄλλοτε πώ-
ποτε πρὸς χάριν εἰλόμην λέγειν, ὅ-
τι ἂν μὴ καὶ συκοφαντῶμεν ὑμῖν πεπεισμένῳ
ᾧ, νῦν τε ἂν γιγνώσκω, πάνθ' ἀπλῶς,
οὐδὲν ὑποσεilάμενῳ, πεπαρρησίασμαι.
Εὐελόμενος δ' αὖ, ὥσπερ ὅτι ὑμῖν συμ-
φέρει τὸ τὰ βέλιστα ἀκχεῖν οἶδα, ἕτως
εἰδέναι συκοφαντῶμεν καὶ τὰ βέλιστα εἰ-
πόντι· πολλῷ γὰρ δὴ ἥδιον εἶπον· νῦν

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

φορη· ἐκ δὲ τῷ ὕδατος, τὸ ἀπρι-
πί. ἐκ δὲ τῷ καδ' ἡμῶν εὐεργεταί,
τὸ ἀναγκαῖον.

εἰ γὰρ ἅτλα] ὑπερβατὸν κατὰ
παράθεσιν.

Εγὼ μὲν οὖν] Ομηρικὸς ἐπίλογος.

40 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ, κ.τ.λ.

δ' ἐπ' ἀδήλοις ἔσι τοῖς ἀπὸ τέτων ἐμαυ-
τὰ χρησομένοις, ὅμως ἐπὶ τὰ βιωοῖσιν
ὑμῖν, εἰάν πράξῃε ταῦτα, πεπεῖσθαι,
λέγειν αἰρωμαι· νικῶν δ' ὅτι πᾶσιν
ὑμῖν μέλλει βιωοῖσιν.

ΥΠΟ-

Τ Π Ο Θ Ε Σ Ι Σ Τ Ο Υ
Ο Λ Υ Ν Θ Ι Α Κ Ο Υ

Δευτέρου.

ΠΡΟΣΗΚΑΝΤΟ μὲν τὴν πρεσβείαν τῶν Ολυυνθίων οἱ Ἀθιναῖοι, καὶ βοηθεῖν αὐτοῖς κεκρίκασι· μέλλουσι δὲ καὶ τὴν ἔξοδον, καὶ δεδιόσιν ὡς δυαπρλημήτης οἷον τῷ Φιλίππῳ, παρελθὼν ὁ Δημοθένης, πεισθῆται θαρσύνειν τὸν δῆμον, ὁπθεκνὺς ὡς αἰθεῖν τὰ τῷ Μακεδόνι πράγματα· καὶ γὰρ τοῖς Συμμαχοῖς ὑποπτόν αὐτὸν εἶναι φησι, καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν δυνάμιν ἐκ ἰσχυρόν· τὰς γὰρ Μακεδόνας αἰθεῖν εἶναι καθ' ἐαυτῆς.

Δ Η Μ Ο .

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α.

α'. **Ε**ΠΙ πολλῶν μὲν οὐ τις ἰδεῖν, ὧ
 ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δοκεῖ μοι, τίλῃ
 παρὰ τῶν θεῶν δύνοισαν φανεράν γρυ-
 μένῃ τῇ πόλει· οὐχ' ἥκιστα δὲ ἐν τοῖς
 παρ᾽ ἐσσι πράγμασι· τὸ γὰρ τὰς πολεμή-
 σονίας Φιλίππῳ γεγυῆσθαι, καὶ χῶσαν
 ὁμορῶν

I B.

ΕΞΗΓΗΣΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ.

† **Ε**ΠΙ πολλῶν μὲν αἱ τις] Εκ
 πειθαρχείας εἰληπταὶ τὸ
 παρὸν προοίμιον.

Επὶ πολλῶν μὲν αἱ τις] Διύ-
 τισι τῶν ἐκ ὑποδιαίρεσις
 προοιμίων· ἐκ ἀόριστον δὲ περιλή-
 ψειν τὸ σχῆμα τῷ λόγῳ, εἰρηκῶς
 γὰρ τὸ ἐπὶ πολλῶν ἀόριστον, ἐπὶ
 γὰρ ὡς εἰσμένον τὸ πρὸ τῶν Ολυν-
 θίων. Ὁμοίον τῶν τὸ εἰς τὸν
 ἅγιον Βασίλειον, τῷ Θεολόγῳ προ-
 οίμιον· τοῖς γὰρ προσώποις καὶ
 πρὸ τῶν πραγμάτων ἰδία πρᾶ-
 κολυθῆσιν ὑπολήψεις. Καὶ ἡ μὲν
 ὑπόθεσις τῶν τῷ λόγῳ, καὶ τὰ κε-
 φάλαια, πρᾶξις τῶν πρῶτων
 διηγησὶς δὲ κατ' ἐκεῖνο μόνον, ὅτι
 ἐν μὲν τῷ πρῶτῳ ζητεῖται εἰ

καὶ βοηθεῖν τοῖς Ολυνθίοις· ἐν δὲ
 τῶν, τὸ μὲν βοηθεῖν, ἡδὴ δι-
 δικταί· τὴν δὲ ἐρώμεν οὐκ ἔστι τῷ
 Μακεδόνι καὶ τὴν ἰσχύϊ δι' ἣν
 μάστιγα καὶ τὴν δημηγορίαν ταύτην
 ὁ ῥήτωρ ποιήσει· ὡς πρὸς ὁμορῶν
 I ἐν τῷ λόγῳ κεφάλαιον εἶναι τὸ
 δυνατόν. Τῶν δὲ κεφαλαίων, τὰ μὲν
 ἐκ αὐτῆς ἀνακύπτει τῆς τάξεως, ὡς
 ὅλα πρῶτον γινώσκοντες τοὺς ἀκροα-
 ταῖς, ὡς ἐπὶ ἐπιζήμιον 2 πρὸ τῶν
 ἐκ ἀρχῆς, ἵνα δὲ εὐδὺς καὶ πρὸ τῆς
 εἰσόδου ζητεῖται πρᾶξις τῶν ἀκροα-
 τῶν, πρὸς αὐτὸν δὲ τὸν ῥήτορα τὴν
 ἀπαίτησιν εὐδὺς ἐκ προοιμίων
 ποιείσθαι· ὁ δὲ καὶ αὐτὰ γίγνεται
 τῆς γὰρ δυνάμει τῷ Μακεδόνι
 φοβέσθαι τὰς Ἀθηναίους, ἐκ τῆς

I μί.

2 περί.

πρώτης

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. 43

ὁμορην ἢ δυνάμιν τινα κεκλημμένης, καὶ
τὸ μέγιστον ἀπάντων, τὴν ὑπὲρ τῆς πολέ-
μικῃ γλώσσῃ τοιαύτῃ ἐχούσας, ὥστε τὰς
πρὸς ἐκείνον διαλλαγὰς, πρῶτον μὲν
ἀπίστας, εἶτα τῆς ἐαυτῇ παλείδῃ νομί-
ζεν ἀνάσασιν εἶναι, δαιμονία τινὶ καὶ
θεῖα

ΣΧΟΛΙΑ.

πρώτης ἐπιβολῆς, ἀναιρέσει πειρά-
σαι τὸν φόβον, ἀλλήλους τῇ τῇ
Φιλίππῃ ῥάμῃ τῇ τῷ Διῶν συμ-
μαχίαι· δεῖ γὰρ τοὺς ἰσχυροὺς τῶν
ἀλλήλων ἰσχυρότερα τὰ παρ' ἡ-
μῶν ἀλλοτρίαι. Δείκνυται δὲ ὡς
δύνειτο· ἔτι· ὁ λόγος, ἐκ τῶν-
δε· ἐν γὰρ τῷ πρώτῳ πρὸς τῆς τῶν
Διῶν εὐνοίας ἀπαδείξεως ἀξιοσχητὴν,
ἐπὶ αὐτὰ ὡς ὁμογενέμενοι ἐλάθει·
Ἰσῆος δὲ ὅτι φησὶ καὶ ὁ Φιλόχορος·
ὅτι τρεῖς βαλόντες ἐπέμπευσαν,
καθ' ἑκάστον λόγον μίαν συμπε-
μύνη, ὡς τὰς πρώτας μὴ οὕτως
ἐκαστὸς· κεφάλαιον δὲ ἢ μὲν τῷ
πρώτῳ, ἐπὶ πολλοὺς τὸ συμφέρον,
ἐπὶ ἑλίγῳ δὲ τὸ δυνάμει· ἐπὶ αὐτῷ
δὲ, τὸ ὑπερλίαν· πολλοὺς μὲν τὸ δυνά-
μει, ἑλίγῳ δὲ τὸ συμφέρον.

Επὶ πολλῶν] Πρώτας· λείπει
δὲ πραγμάτων.

ἢ τοῖς περὶ αὐτῶν] Εἰ τῷ χιρῶσαι
ἢ μὲν τῶν ὀλυνθίων συμμάχων.

Τὰ γὰρ τοὺς πολυμήτας]
Καλασθέντι τῆς τοῦ πορομῆς προ-
τάσεως συμμέσσαι δὲ ὅτι ἀπὸ τῆς
ἐνός καὶ γυνῆς καλασθέντι τὸν
Φιλίππον· εἶτι ἀπὸ τῆς δυσμῆτος

τῶν Διῶν, καὶ ἀπίστας πρὸς αὐτῶν-
τας· ἢ κατὰ συνίκα Ἀθηναίους
ἀπὸ τῆς εὐνοίας τῶν Διῶν καὶ πίστης
πρὸς αὐτοὺς.

καὶ χώραν ὁμορην] Τῇ ἐκείνῃ·
ἢ γὰρ καὶ εἶχον, φησὶ, δυνάμει, καὶ
ἐξήτην αὐτῷ πολίμῳ, ἐκ αὐτῆς ἡ-
δυναιτο, ἀπὸ πορῶν ποιοῦν αὐ-
τοῦ· ὅρα δὲ πῶς ἀπὸ Διῶν ἀρξά-
μεθα, διυλίσαι ἵταξι τὴν τῶν ὀ-
λυνθίων συμμάχων.

δυνάμιν τινα] Συμμίξον 2 ἢ
μαγάλῃ.

δαιμονία τινὶ καὶ θεῖα] Ὁ μὲν
ἀρχαῖος φιλοσοφῶν πρὸς τὸν
ἀντιλόγον· διὰ καὶ τῷ συμπερασ-
ματι χρῆται, καθάπερ δεικνύει ὅτι
Φανερὰν ἐκείνου· ἔτι· ὅτι αὐτὸν
λογίζοιτο, φιλοσοφώτερον καθίστοι
τὸν ἀπρῶτον, καὶ οὐκ εὐαγγέλιον
πρὸς πειθῶν· διὰ καὶ τοῖς λιγοτέροις
ἐνθυμήμασι χρώμεθα, ἢ οἷς τὰς
ὁμοπρόσας εἰκοίς, τὸ συμ-
πέρασμα σιωπῶν, ἐκείνῃ καλα-
σθέντι αὐτὸ προσεθυμῶσαι·
βέβαιον γὰρ τι καὶ οἰκοῦν εἰς τῆς
τῶν πραγμάτων ἐνστάσι δὲ ἀπρῶτον
συμβαλίσαι· ὡς δὲ αἰσθητικῶς δὲ
1 καλασθέντι. 2 καὶ.

ἐπὶ τῷ

44 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

θεία παντάπασιν ἔοικεν δὲ ἐργασία. Δεῖ
τοίνυν, ὧς ἄνδρες Αθλωαῖοι, τοῦτ' ἤδη
σκοπεῖν αὐτοὺς, ὅπως μὴ χερούς πρὸς
ἡμᾶς αὐτοὺς εἶναι δόξωμεν τῶν ὑπαρχόν-
των· ὡς ἔστι τῶν αἰχρῶν, μᾶλλον δὲ τῶν
αἰχρίων, μὴ μόνον πόλεων καὶ τόπων ὧν
ἡμεῖν ποτε κύριοι, φαίνεσθαι περιεμμένους,
ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ τῆς τύχης πρὸς ἀσκη-
σθέντων συμμάχων τε καὶ καίρων.

β'. Τὸ μὲν εἶναι, ὧς ἄνδρες Αθλωαῖοι,
τινὲς

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἐξήκωτο ἰσχυρότερον τῷ συμπέρασματι·
πρῶτον γὰρ ἡ κατασκευὴ τῆς
προτάσεως διὰ πολλῶν γινόμενη,
ἀνάγκη ἐπιποιήσει ἰσχυρὸν τοῦ
προβέβητος· εἰς ἀποδείξιν δὲ τῆς
συμπέρασματι ἀναμνηστικὴν δι-
κτυοῦ δέ, ὅτι ἐν μὲν τοῖς ἀγῶσι,
εὐκότως τὸ συμπέρασμα σιωπῶ-
ντα πολλὰν γὰρ ἤδη καὶ προειρη-
μένων καὶ μελλόντων λείπεσθαι, βε-
βαίως ὁ ἀκροατὴς εὐρίσκει τὸ σιω-
πῆσαι ὑπὸ τοῦ ρητορος, ἐν δὲ
προειμῶνι μηδενὸς εἶναι ἐνδείξις,
ὅτι ἔχει πρὸς αὐτῶν 2 προνοήσαι
τὸ λατρεῖν. Οὐδὲν οὖν διαφέρει τὸ
δαιμόνιον τοῦ θεοῦ πρὸς τοῖς
ῥήτοσιν, ἀλλ' ἐκ ἀλλήλου τὸ
αὐτό.

† Δεῖ τοίνυν, ὧς ἄνδρες Αθη-

1 αὐτῶν. 2 προνοήσαι.

ναῖοι] Συμπέρασμα.

Δεῖ τοίνυν] Τὸ εἶναι τὸ συμ-
πέρασμα τοῦ προειμῶνι διίκα-
ς γὰρ τὸς θεοὺς εὐνοῦν, καὶ τοὺς συμ-
μάχους βεβαίως καὶ τὸ δυνατὸν
τῶν Αθηναίων αὐξήσας, καίρων ἐ-
σχην ἐπιλήμψαι χρησασθαι καὶ φη-
σιν, ὅτι μὴ προδοῦναι γνώμεθα πρὸς
ὑπαρχόντων καὶ διδομένων ἡμῶν
πρὸς τῶν διῶν, καὶ δόξωμεν αὐ-
τοὺς καὶ αὐτῶν τὰ χεῖρινα βου-
λευσθαι.

αὐτῶν] ἡμᾶς.

† ὅπως μὴ χερούς πρὸς ἡμᾶς
αὐτοὺς] Μὴ ἀναξιοὶ φανώμεν τῶν
διδόμενων πρὸς τὴν διῶν, καὶ
τῶν ὑπαρχόντων πραγμάτων.

τῶν ὑπαρχόντων.] Ἡμῶν οὐκ ἐστι
ῶν, θεῶν δούλων.

μᾶλλον

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. 45

τὴν Φιλίππου ῥώμην διεξίεναι, ἢ δια-
 τέτων τῶν λόγων προέρεπειν τὰ δέοντα
 ποιεῖν ὑμᾶς, ἔχῃ καλῶς ἔχειν ἡγεῖμαι·
 διὰ τί; Ὅτι μοι δοκεῖ πάνθ' ὅσα ἂν
 εἴποι τις ὑπὲρ τέτων, ἐκείνῳ μὲν ἔχειν
 φιλοτιμίαν τινὰ, ὑμῖν δ' ἔχῃ καλῶς
 πεπεσθῆναι· ὁ μὲν γὰρ ὅσῳ πλείονα ὑπὲρ
 τὴν ἀξίαν πεποίηκε τὴν αὐτῆς, τοσούτω
 θαυμαστότερον ὡς πᾶσι νομίζε· ὑ-
 μῖς δὲ ὅσῳ χείρον ἢ προσηκε κέχρησθε

τοῖς

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

μᾶλλον δὲ] Προδιόρθωσις.

Τὸ μὲν ὦ ἀνδρες] Δεύτερον
 προοίμιον ἐκ προσοχῆς.

Τὸ μὲν ὦ] Τὸ μὲν πρῶτον
 προοίμιον ἀπὸ ἐπιχειρημάτων τῆ
 δυνατοῦ ληφθῆναι, σκοπὸν ἔχειν
 ἀπὸ τῆς προνοίας τῶν θεῶν τὸ
 δυνατὸν τῶν ἀθηναίων αὐξήσασθαι·
 τὸ δὲ δεύτερον περὶ τῆς Φιλίππου
 δυνατοῦ τὴν ἐξέτασιν ἔχει· καθαί-
 ρει· ἔχον τῆς δυνάμεως, ὅσῳ ἐξ-
 ἔειν ἐν προοίμοις ἐργάσασθαι· Ἀλ-
 λος. Τοῦτο τὸ σχῆμα ἔστι τὸ
 κατὰ ὁρμήν· οὐκ ἐβούλετο
 μὲν γὰρ τῇ ἀληθείᾳ τὴν δύναμιν
 ἐξετάσαι τοῦ Μακεδόνα, ἢ δι
 αἰτία, ἵνα μὴ φοβήσῃ μᾶλλον τὰς
 ἀθηναίους ἀποσχίσειν τοῦ πρὸς αὐ-
 τὸν πολέμου· ἐκ ἐβούλετο δὲ πᾶ-
 λιν ταύτην ἀμνημονεύειν ἵασθαι,

1 Ἐχούσης.

ἵνα μὴ αὐτὸ τὸτο δόξῃ φοβέμε-

ναι, ταύτην καταλείπειν. Τί ἔν
 ποιῇ; Καὶ μνημονεύει καὶ πάλιν
 ληφθῆναι, καὶ τὴν αἰτίαν ἐπὶ τῇ ὁρμῇ
 λέγει, ὅτι ἵνα μὴ φοβήσῃ ὑμᾶς,
 ἀλλ' ἔτιον, ἵνα μὴ δόξῃ, φησὶν,
 αἰσχυρὴν οὐκ εἰδίζειν.

Οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἡγεῖμαι]
 Κατὰ μὲν τὸ ἀληθές, οὐ βούλι-
 ται αὐτὸς διελθεῖν τὴν δύναμιν·
 ἵνα μὴ φοβήσῃ τὰς ἀθηναίους·
 ὑπερπλεῖστο γὰρ συμμάχους ἔχειν
 πολλὰς· προποιοῦνται δὲ τὴν δόξαν
 πειθεσθῆναι, ἵνα, φησὶ, μὴ φιλο-
 τιμίαν ἐκείνῳ πεποιθήσω δι' ὧν
 αὐτὸν αὐτόν.

ὑπὲρ τέτων] Τῶν τοῦ Φιλίππου.
 ὁ μὲν γὰρ] Περίδοτος· τίμακα-
 λος, ἔχουσα δύο προτάσεις καὶ δύο
 ἀποδόσεις.

46 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

τοῖς πράγμασι, τοσούτω πλείονα αἰχ-
νίω ὠφλήκατε ταῦτα μὲν ἐν ᾧ πα-
λείψω· καὶ γὰρ εἰ μετ' ἀληθείας τις,
ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, σκοποῖτο, ὠφέν-
δ' αὖ αὐτὸν ἴδοι μέγαν γεφυρημένον, ἐχὶ
παρ' αὐτῷ. Ὡν ἐν, ἐκείνῳ μὲν ὀφείλει
τοῖς ὑπὲρ αὐτῷ πεπολιθυμένοις χάριν,
ὑμῖν δὲ δίκῃ προσήκει λαβεῖν, ὑπὲρ τέ-
των ἐχὶ νῦν ὅσῳ τὸν καιρὸν ἔλαιν· ἃ
ἢ καὶ χωρὶς τέτων ἐνι, καὶ βέλτιόν ἐστιν
ἀκηκοέναι πάντας ὑμᾶς, καὶ μεγάλα, ὧ
ἄνδρες

1 Deest ὑπέρ.

Σ Κ Ο Λ Ι Α.

1 ἰθὺνδ'] Ο ἴην, ἀπὸ τῶν Ἀ-
θηναίων· αἰνίττεται δὲ εἰς τοὺς Φί-
λιππίδους ῥήτορας.

Ὡν ἐν, ἐκείνῳ μὲν ὀφείλει] Τρί-
κωλῳ, ἡ ἔχουσα μίαν πρότασιν
δίκαιον, καὶ μίαν ἀπόδοσιν.

Ὡν ἐν ἐκείνῳ μὲν] Ὑπὲρ ὧν
ἐν ἡγεῖσιν οὗτοι Φίλιπποι ἔτοι-
οὶ προδότες, καὶ ἴδω αὐτοὺς μὲν Φί-
λιππον χάριν αὐτοῖς ἐμολογεῖν,
ἡμᾶς δὲ δίκῃ αὐτοὺς εἰσπρατ-
τεσθαι, ὑπὲρ τέτων, φησὶν, ἐκ αὐ-
καιρὸν μοι τὸ λέγειν νῦν δοκεῖ
ἢ γὰρ ταύτην εἰσηλθὼν κατηγορεῖν
ἐνέησασθαι, ἀλλὰ συμβεβηκέναι
πρὸς Ολυθίων.

πολιθυμένοις] Παρ' ἡμῖν.

1 σκοποῖτο.

λαβεῖν] Παρ' αὐτῶν.

τοῦ λέγειν] Ὑπὲρ τῶν πολι-
θυμένων ὧν ἐκείνῳ.

χωρὶς τέτων] Χωρὶς τοῦ παρ-
οξυνθῆναι ἐπὶ τοῖς πόλεμον δια-
τ' κατηγορίας τῶν προδοτῶν.

† Τὸ μὲν ἐν ἐπιόρχον καὶ ἀπι-
στον καλεῖν] Τρίτον προοίμιον, ἔτι
δὲ καὶ αὐτὸ ἐκ τοῦ δυαλοῦ εἰλημ-
μῶτος.

Τὸ μὲν ἐν ἐπιόρχον] Ἐστὶ μὲν
ἐν τρίτῳ τῷ προοίμιον· οὐ μὴν
τῇ αὐτῇ δυνάμει ἔχον τοῖς προ-
ερχόμενοις· ἐκείνα μὲν γὰρ ὅτι ὅλης
τῆς υποθέσεως· τὸ μὲν γὰρ πρότε-
ρον, πρὸ τοῦ δυαλοῦ τῶν Ἀθη-
ναίων· τὸ δὲ δεύτερον, πρὸ τοῦ δυ-

νατοῦ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. 47

ἄνδρες Αθιναῖοι, καὶ ἐκείνους φαίνοί' ἂν
ὀνειδῇ, βελομένοις ὀρθῶς δοκιμάζειν,
ταῦτ' εἰπεῖν περᾶσομαι.

γ'. Τὸ μὲν ἐν Ἰπποκρον καὶ Ἀπίστον
καλεῖν ἄνδρ' τῶν τὰ πεπερασμένα δεικνύ-
ναι, λαιδορέαν εἶναί τις ἂν φήσῃ κε-
νὴν, δικαίως· τὸ δ' ἐπὶ πάνθ' ὅσα πώποτ'
ἐπερᾶξε διεξιόντα, ἐφ' ἅπασιν τέτοις ἐ-
λέγχειν, καὶ βραχέῃ λόγῳ συμβαίνει
δεῖσθαι, καὶ δυοῖν ἕνεκα ἡγοῦμαι συμβέ-
ρειν εἰρηάζεσθαι τοῦ τ' ἐκείνου, ὅπερ καὶ ἀληθὲς
ὑπάρ-

Σ Κ Ο Λ Ι Α.

ναίου τοῦ Φιλίππου· τὸ δὲ δυνατὸν
κεφάλαιον, ὅλον συνέχει τὸν λό-
γον· τὸτο δὲ μερικόν· οἱ προοίμιον,
καλαστικὴν ἔχει τῶν ἡγίτων ἱστορίᾳ
γὰρ μίλλει τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν
ἀπίστιαν ἐκλάσει τοῦ Μακεδό-
ναιον ἀποδείξουσιν ἐν τῷ προοίμῳ
προλαβόν, δι' ἣν μίλλει τοῦτο
ποιεῖν. Ἄλλως. Ἰστίον ὅτι τὸ δι-
εῖον καὶ τρίτον προοίμιον, εἰς καθ-
ήκον Φιλίππου ἐλαβεῖν· ἀλλ'
ἐν μὲν τῷ δευτέρῳ, ἀπὸ τῆς ῥήμας
αὐτοῦ καθέλει· ἐν τῷ τρίτῳ δὲ,
ἀπὸ τῆς γνώμης, καὶ πᾶν κρείττω
ἔχειν πολέμῳ· ἐκ δὲ τοῦ αὐτοῦ
ἐπιχειρήματι, ἔστι τοῦ δυνατοῦ,
ἀμφότερα· ἐπειδὴ φεβερὸς ὁ Φί-

λιππος δοκῶν καὶ δυνατός, ἐφόβει
τοὺς Αθιναίους· καὶ ἡ πᾶσα σύ-
στασις τοῦ λόγου, ἐπὶ τῷ δυνατῷ κε-
φάλαιον ἀνάγειται.

μίνη] Ματαίαν καὶ χωρὶς ἐ-
λέγχου.

† Τὸ δὲ πᾶν ὅσα πᾶντο
Πρότασις· οἱ καὶ αὐτὴ καὶ ἡ ἄλλη
αὐτοῦ καλαστικὴ· ἡ γὰρ ὁμολογε-
μένη ἱλαστον καλαστικὴν εἶναι, ἵνα
μὴ ἀμφισβῆται ὅτι τοιαῦτα,
οἷον καὶ ὅλας ἀποδείκνυσιν.

Καὶ βραχέῃ λόγῳ] Ἐπειδὴ
τὸ πᾶν ὅσα εἰπὶ καὶ ἐπερᾶξε Φί-
λιππος ἐπαγγέλλασθαι εἰπεῖν, ὑπό-
τοιαν εἰδίδου μακρολογίας, πολυ-
μία δὲ αὐτῇ τοῖς ἀκροαταῖς τὸ
συνέ-

48 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ὑπάρχει, Φαῦλον φαίνας· καὶ τοῦ τὰς
ὑπερεκπεπληγμένους, ὡς ἄμαχόν τινα
τὸν Φίλιππον, ἰδεῖν, ὅτι πάντα διεξελέ-
λυθεν, οἷς πρότερον παρακρούμεθα,
μέγας νῦν νύξῃται, καὶ πρὸς αὐτὴν ἤκει
τὴν τελυδίην τὰ πρᾶγματα αὐτῷ. Εγὼ
μὲν γὰρ, ὧ ἄνδρες Αθηναῖοι, σφόδρα
ἂν ἡγάμην καὶ αὐτὸς φοβερὸν εἶναι τὸν
Φίλιππον καὶ θαυμαστὸν, εἰ τὰ δίκαια
πράτ-

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

συντόμῳ τῷ λόγῳ περιμυθή-
σατο.

ὅτι πάντα διεξελέλυθεν] Εἰ γὰρ
οὐκ ἔτι προσέθηκεν αὐτῷ λαμβά-
νει τὰ πρᾶγματα, μένει δὲ ἐπὶ
τῷ αὐτῷ ὅτι οἷον ἔ τὰ ἀνθρω-
πινα, δηλοῦσι πρὸς καθαίρεσιν ἤκει
λοιπὸν αὐτῷ τὰ δὲ δυνάμεις. Ἰ Αλ-
θως. Αὐτῷ τῷ, ἐδεμίαν ἔτι εὐρίσκει
μηχανήν, πάσας γὰρ διήλθι, καὶ
παῖς αὐτὸν ἔγνωσαν.

παρακρούμεθα] Εξαπαλῶν.

Εγὼ μὲν γὰρ, ὧ ἄνδρες Αθη-
ναῖοι] Ἐπεὶ οὖν εἰς αὐτὸ τὸ κε-
φάλαιον ἐπέβαλε τὸ δυνάτον, ἀπὸ
λυσίως ἀρξάμεθα· ἡ γὰρ ἀντιθέσις
ἔστι, ἀλλὰ φοβερὸς ὁ Φίλιππος·
ἢ τινα φανερῶς 2 μὴ δεῖς, ἑπά-
γει τὰς λύσεις· ὅταν μὲν γὰρ πρὸς
τοῖς ἀντιθέσιν ἔχωμεν ἀναγκαίως
μίλλησιν χρῆσθαι ταῖς ἀντιθέσεσι,
καὶ ἡμῖν μὴ λέγωμεν, τότε δεῖ

φανερῶς τιθέναι τὰς ἀντιθέσεις·
ὅταν δὲ αὐτὸς καθίσταται παρ'
ἑαυτοῦ τὴν ἀντιθέσιν ἔχων ὁ ἀ-
κροατής, τότε χρὴ λύσει καὶ μὴ τι-
θήσας, ὅπως καὶ νῦν γίγνεται· εἰσιλή-
λυθε γὰρ αὐτὸς ὁ δῆμος· παφο-
βημένος τὸν Φίλιππον, ὥςτις ὥρετ-
τόν τινι τιθέναι ταύτην, δι' ἣν σκι-
ψόμενοι συνήλθον.

καὶ αὐτὸς] Ὡς περ οἱ ἄλλοι.

νῦν δὲ διωρῶν] Τὸ ἀποβῆλόν,
οὕτω· νῦν δὲ εὐρίσκει τὸν Φίλιπ-
πον τῇ ἡμίλειαν ἐνέδειαν τῶν
προσλαγόμενων, ὃ ἐστὶ διὰ τούτου
ὥσπερ ἀνιστάμενοι τὴν ἡμίλειαν
μέλεις, καὶ δυνηθέντες ἡμᾶς ἀπ-
ατήσας, διὰ τῆς ὑποσχέσεως αὐ-
τῶν ἐξαρτῶναι τὴν Ἀμφίπολιν·
ὑποσχεῖτο γὰρ σώσειν αὐτὴν τοῖς
Αθηναίοις, εἰ μὴ προσδίδωμι τοῖς
Ολυθίοις εἰς φίλια, καὶ συμμα-
χίαν δοῖν αὐτοῖς 2 ὡς ἐν προεδίῳ

1 Deeff ἄλλως.

2 ὡς μή.

Αθην.

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ Α. 49

πρότιοντα. ἐώρων αὐτὸν νύξημδρον· νῦν
δ' ἐθεωρῶν καὶ σκοπῶν, δέρισκω, τὴν μὲν
ἡμέτεραν δὴθαιαν τοκαλαρχαίς, ὅτε Ο-
λυμπίας ἀπὴλαιονόν τινες ἐνθένδε βου-
λομήεις ἡμῖν διαλεχθῆναι, τῷ τὴν Ἀμ-
φίπολιν φάσκειν παραδώσειν, καὶ τῷ
θευλλέμενόν ποιεῖ τὸ δ' ἀπόρρητον ἐκείνο
καλασκυάσαι, τέτω προσαγομῆμον· τὴν
δ' Ολυμπίαν Φιλίαν μετὰ ταῦτα, τῷ

Ποτί-

1 Desf. τὸ.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

Ἀθηναῖοι τούτους ἀπῆλασαν τίως,
πάντα δὲ εἶχον πρὸς αὐτὴς Φιλίαν·
εἴτα ὁρῶν ὁ Φίλιππος ὅτι ἀδινῶ
πρὸς Ολυμπίους μαχόμενος, διὰ τὸ
μη καθαρῶς ἀπογεῖναι 1 αὐτῶν 2 τῆς
Ἀθηνῶν, τῆς Ολυμπίας, χαρισά-
μενος αὐτοῖς τὴν Ποτίδαιαν ἀπέστη-
σεν 3 Ἀθηνῶν· φησὶ γὰρ ὅτι καὶ
τῆς ἡγεμονίας ὅρα δὲ πῶς εἰπὼν
Ἀθηνῶν ἡγεμονίας καὶ Ολυμπίας
τῆς Ἀθηνῶν προέταξεν, ἵνα συγ-
γνώμην ἔχωσιν Ολύμπιοι, δι' ὅτι
ἀπαταμένοι μετὰ Ἀθηνῶν τοὺς
σφοδρῶτα· τὸ αὐτὸ δὲ θευ-
λούμενοι μὴ παρ' ἡμῖν, ἀπόρρητον
δὲ πᾶσι τοῖς Ἕλλησιν ὄν.

καὶ σκοπῶν] αὐτόν.

τὴν μὲν ἡμέτεραν εὐθύναν]
Οὐκ εἶπεν ἡμέτεραν, διὰ τὸ ἐπ-
αχθῆναι καὶ ἐαυτοὺς συνάπτειν τῷ ἔγ-
κληματι. Φασὶ δὲ, ὅτι πάντες
μωροὶ ἢ ἀθήθαια σημαίνει· ἀλλ'

1 αὐτῶν.

2 Desfunt τ. Αθ.

3 Ἀθηνῶν.

Δ

τοῦ,

ἔστιν ὅτι προαότῃα καὶ ἐπιείκειαν
καὶ τὸ ἀπλῶν ὅτι καὶ νῦν βούλει
σημαίνειν.

ἀθήθαιαν] Ἀπλότῃα καὶ ἀπλη-
ροσίαν.

ἀπῆλαιονόν τινες] Οἱ τούτω χα-
ριζόμενοι, δέον δ' εἶπαι, ἀπῆ-
λαύντες ὑμῖν· ἢ γὰρ πόλις πᾶ-
σα ἡ τὴν τοῦ ποτιδαιῶν· ὁ δὲ, εἰς
τοὺς ἐχθροὺς ἀπατῶνται τὸ ἔγ-
κλημα· ἐκφαντικῶς δὲ εἶπεν ἐρ-
δίει, οἷον ἀπὸ Ἀθηναίων, ἀπὸ τοῦ
χωρίου ὡς περ τοῦ ἱεῶν, εἰς Ἡρα-
κλείδαι ἐσώθησαν, ἀπῆλαιον οὐ-
τοι τῆς ἐκείνης.

καὶ τὸ θευλλέμενόν ποιεῖ]
Ἀγνοοῦσιν ὅτι Πύθια χωρίον Μακε-
δονίας· Ποτίδαια δὲ τῆς Θράκης·
καὶ ἡ μὲν Πύθια, ὑπὸ τοῦ ἡ
Φιλίππου· ἡ δὲ Ποτίδαια, τοῖς Ἀ-
θηναίοις· ἐχθροὶ δὲ πᾶσι, τὴν μὲν
Ποτίδαιαν ἀπογεῖναι πρὸς Φίλιπ-

50 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ποτίδαιαν οὔσαν ἡμετέραν ἐξελεῖν· καὶ τοὺς μὲν πρῶτερον συμμάχους ἡμᾶς ἀδικῆσαι, ᾧσαδούναι δὲ ἐκείνοις. Θει-
ταλὸς ὃ νῦν τὰ τελευταῖα τῇ Μαγνησίᾳ
ᾧσαδῶσιν ὑποχέας, καὶ τὸν Φωκικὸν
πόλεμον πολεμήσειν ὑπὲρ αὐτῶν ἀνα-
δέξασθαι. Οὕτως δὲ οὐδεὶς ἐστὶν ὄντιν' οὐ
πεφενάκιεν ἐκείνῳ τῶν αὐτῶ χρησταμέ-
νων· τίμῳ γὰρ ἐκάστων ἀνοιαν αἰεὶ τῶν ἀ-
γνοῦντων αὐτὸν ἐξαπαλῶν, καὶ προσλαμ-
βάνων, οὕτως κηξήθη. Ὡς περ ἐν διὰ
τέτων ἤρθη μέγας, ἥνικα ἕκαστοι συμ-
φέρου

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ποι, τίμῳ δὲ Πύθῃ, πρὸς τοὺς
Ἀθηναίους· ἐκείνοι δὲ, οἵτις Ἀθη-
ναῖοι καὶ ὁ Φίλιππος, ἴδων ἐπι-
θύμουν· ταῦτα δὲ ἔλεγε ὁ Φίλιπ-
πος, ὅτι τὸ θρησκόμενον τοῦτο
καὶ πρῶτον ἐν ἀπορρήτῳ καὶ ἀ-
σκήδασιν· ὅτι τί δὲ ἐν ἀπορρήτῳ;
ἵνα μὴ ἐκείνοι μαθόντες φυλάξωσι,
οἵτις Πυθιασταὶ καὶ οἱ Πυθιαῖοι.
Θύομαι δὲ φησὶ, ὅτι περὶ
Πύθης μόνον καὶ ἡ Ἀμφικλίας,
ἵνα δὲ αὐτὸς μὲν Ἀθηναῖος Ἀμ-
φικλίου, διέξῃ δὲ παρ' αὐτῶν
τῇ Πύθῃ αὐτοῦ οὔσαν· καὶ τὸ

ἀπορρήτου δὲ ἵνα μὴ μαθόντες οἱ
Πυθιαῖοι φυλάξωσι· ὃ γὰρ ἰσχυρὸν
εἶναι ὑπὸ τοῦ Φιλίππου.

συμμάχους] Τοὺς Πυθιασταίους.
Θειταλὸς ὃ νῦν] Εἰκότως Θει-
ταλὸς τελευταῖος ἡπάτησεν, ὡς
ἀσκήδης ὄντας καὶ μὴ δυνατάς ἀπὸ
τῆς Ἀθηναίων καὶ Ολυθίων ἀπάτης
συνφρονισθῆναι.

ὄντιν' οὐ πεφενάκιεν] Ἐπειδὴ
φρασηγικὸν εἶναι δοκεῖ τὸ φησὶν
τοὺς πολέμους, διὰ τοῦτο ἐπι-
λαβὼν εἰπὼν, τῶν αὐτῶ χρηστα-
μένων, ὅτι Φίλιππος οὐ τοὺς πο-

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. 51

Φέρων αὐτὸν ἐαυτοῖς ὥνιό τι πράξεν·
ὥτως ὀφείλει διὰ τῆς αὐτῶν τούτων καὶ
καθαιρεθῆναι πάλιν, ἐπειδὴ πάνθ' ἕνεκα
ἐαυτῶ ποιῶν ἐξελήλεγκται.

δ'. Καί γε μὴν δὴς ὧ ἀνδρες Ἀθην-
αῖοι, πρὸς τοῦτο πάρεσι Φιλίππῳ τὰ
πράγματα· ἢ παρελθὼν τις ἐμοὶ, μάλ-
λον ὅ ὑμῖν, δεξάτω, ἢ ὡς ὅκ' ἀληθῆ
ταῦτ' ἐγὼ λέγω, ἢ ὡς οἱ τὰ πρῶτα ἐξ-
ηπαλμυροί, τὰ λοιπὰ ἰπισδύσουσιν αὐτῶ·
ἢ ὡς οἱ ᾧδ' αὖ τινὲς αὐτῶν ἀξίδω δεδουλω-
μυροί Θετταλοὶ, νῦν ὅκ' αὖ ἐλδύθουσι
γῆροιντο

ἰ πισδύουσιν.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

λιμύς, ἀλλὰ τοὺς φίλους ἀπ-
ετα· τοῦτο δὲ ἀπιστίας τεκμή-
ριον. Εἰσπελταὶ δὲ ἡ λίσσις ἀπὸ τῆς
φιλίας τῆς προσώτου κόμης, ἢ
τις ἵσκα ἀπάτης γνῶσις· προσ-
ποιεῖται γὰρ ᾧδ' αὖ τινὲς αὐτῶν ὡ-
περ οὐ κίχληται.

Ὡς περ οὖν ἀφ' αὐτῶν] Εὐθύ-
μημα, ὃ καλεῖται ἀκλουθία·
ὥς περ, φησὶ, ἀφ' αὐτῶν ἀφ' οὗ
γινετο μίγας, οὕτως ὀφείλει διὰ
τῆς γνῶσεως καθαιρεθῆναι πάλιν.

ἀφ' αὐτῶν] Ἀφ' οὗτων, καὶ διὰ
τῆς ἀπιστίας αὐτῶν.

διὰ τῶν αὐτῶν] Εἰς γινώσκον ἐλ-
θόντων ὅτι ἡπατήθη· διὸ καὶ αὐ-
τοῦ ἐρητύσουσιν.

ἵσκα ἐαυτῶ] Ἀλλ' οὐχ ἵσκα
αὐτῶν.

παρελθὼν] Το σῆμα ἀπὸ κλη-
σις.

Μάλλον δ' ὑμῖν δεξάτω] Τοῦ-
το λέγειται ἐπαρόρθεσις· εἰ ἔμ-
προς, φησὶν, ἀνάξιος νομίζει τοῦ
μαθεῖν, ὑμῖν δεξάτω· τὸ γινώ-
σκον ἀμφίβολον ἵφουγι, τὸ δὲ ὁμολο-
γῆσθαι εἰρηκεν· ἀμφίβολον μὲν
γὰρ τὸ λεγέτω μοι, ὅτι οὐκ ἔγω-
γε.

52 ΔΗΜΟΣ ΘΕΝΟΥΣ

ἄνθρωποι ἀσπίδοι. Καὶ μὴν εἴ τις ὑμῶν
ταῦτα μὴ ἔτως ἔχειν ἠγῆται, οἶεται
ἢ βία καθέξειν αὐτὸν τὰ πράγματα,
ἢ τὰ χεῖρα, ἢ λιμῆρας, ἢ τὰ τοιαῦ-
τα πρᾶσθαι, ἐκ ὁρθῶς οἶεται. Όταν
μὲν γὰρ ὑπ' ἀνείκεως τὰ πράγματα βυθῇ,
ἢ πᾶσι ταῦτα βυθίσῃ τοῖς μέλεσσι
τῆς πόλεως, ἢ βυθίσῃ ἢ φέρειν τὰς
βυθίσεις, καὶ μένειν ἐθέλωσιν οἱ ἄνθρω-
ποι ὅταν δ' ἐκ πλεονεξίας ἢ πονηρίας

ΤΙΣ

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἀδελφῆς· τὸ δὲ ὁμολογέμενον, ὅτι
οἱ ἑκαπατήριον οὐ σιγῶσιν.

Καὶ μὴ εἴ τις ὑμῶν] Καὶ
τοῦτο ἀνείκεως ἔστι τοῦ δυνατοῦ,
δύναμιν ἀνθυποφορᾶς ἔχουσα· ἢ
γὰρ ἀνθυποφορᾶ, οὐχ ὁλόκληρὸς
ἐστὶν ἀνείκεως, ἀλλὰ μέρος ἀν-
τιδίστις, τὸ μὲν δεχομένη, τὸ
δὲ ἐνιστάμενη, οἷον ἐστὶ καὶ τὸ νῦν·
ἢ γὰρ πρώτη ἀντιδίστις οὐσης,
ὅτι φοβερὸς ὁ Φίλιππος, καὶ τῶν
δικαίων λιπομένης, ἢ ἀνθυποφορᾶ,
πρὸς μὲν τὸ δίκαιον οὐκ ἐνίσταται·
μέρος δὲ ἔχει τῆς δυνατοῦ, ὅτι
εἰ καὶ Φίλιππος ἀδικῇ καὶ ἐπιόρ-
κῃ, ἀλλ' ὅμως βία καθέξει τὰ
πράγματα.

οἶεται δὲ βία καθέξειν] Οἶσι
διὰ τὸ κατέχειν αὐτοὺς τοὺς και-
ρῶν τόποις κατ' αὐτῶν, οὗ φέρειν

καὶ λιμῆρας, ἵνα καὶ διλήσωνται
ἀποστῆναι, μὴ δυνησύναι.

Όταν μὲν γὰρ ὑπ' ἀνείκεως]
Απὸ τοῦ δικαίου παλιν ἐποιήσατο
τὴν λύσιν· εἰ γὰρ ἐκ πλεονεξίας
ἴσχυσιν, οὐκ ὄντως ἔχει τοὺς ἀ-
δικηθέντας.

πᾶσι] Ἰσραηλιτοῖς καὶ γερου-
σίαις.

ἢ πρώτη πρόφασις] Ἀντίπι-
πλον ἔλυσεν, οὐκ ἐν δέσει μάχης
καὶ κινδύνῳ, ἵνα πρᾶσθαι· ὁ δὲ,
ἢ πρώτη πρόφασις καὶ μικρὸν
πλάσμα, εἰπὼν, τὸ ῥᾶδιον τῆς
καθαιρέσεως ἴδαι· τὸ γὰρ μά-
λιστα τοῦ δυνατοῦ κεφάλαιοι τιμι-
ώτατον μέρος.

μικρὸν πλάσμα] Τὸ ἡτληθῆναι
αὐτοὺς καὶ τὸν πόλεμον.

† ἀνιχαίσις] Εἰς τὴν πίσω ἡλικίαν.

Ι σιγῶσιν.

ἀνιχαί-

ΟΔΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. 53

τις ὥσπερ ὄδῳ ἰχύση, ἡ πρώτη πρέφα-
σις * μικρὸν πλᾶσμα, ἅπαντα ἀνεχαί-
τισε καὶ διέλυσεν, ἔ γάρ ἐστιν, οὐκ ἔστιν,
ὧ ἄνδρες Αἰθιωῖοι, ἀδικοῦντα. καὶ ἔπι-
ορκῶντα, καὶ ψευδόμενον; δυνάμιν βε-
βαίαν κλήσαο. ἀλλὰ τὰ τοιαῦτα, εἰς
μὲν ἅπαξ καὶ βραχυὸν χρόνον ἀνέχει·
καὶ σφόδρα γε ἠνθήσεν ἐπὶ ταῖς ἐλπίσιν,
ὅταν τύχη· τὰ χρόνῳ ᾧ φωρᾶται, καὶ πέ-
ρῃ αὐτὰ κατάρρει· ὥσπερ γὰρ οἰκίας οἰ-

καὶ

μα,

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἀνεχάτισιν] Ἀνέτριψεν· ἀπὸ
μίλαφορος τῶν ὑποζυγίων, ἃ
διὰ τὸ μὴ ἐπὶ πολὺ δύναισθαι φέ-
ρου τὸν ζυγόν, πολλὰκις ἀνατρί-
πτει αὐτόν. Πάνυ δὲ ὁ λόγος ἀε-
μόζει καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ Φιλίππου δι-
δωλμμένων, εἴγε καὶ ἡ δουλεία
ῥοικε ζυγῷ· καὶ τὸ βέλισθαι τοὺς
δούλους ἀποκτείνει, διὰ τὸ μικρὸν
φέρειν ἐπὶ πολὺ ἀδικοῦντα καὶ
ἐπιιορκούντα· τῇ δὲ συνηθείᾳ τῶν
σημάτων, δείκνυσιν αὐτοὺς καὶ θεοῖς
καὶ ἀνθρώποις παλιμιοῖ· ἵνα τὸ
μὴ ἀδικοῦντα, λάβωμαι ἐπὶ ἀν-
δρωπῶν· τὸ δὲ ἐπιιορκούντα, ἐπὶ
θεῶν· τὸ δὲ ψευδόμενον, ἐπὶ ἀμ-
φολέων.

† ἀνέχει] ἰσχύει.

καὶ σφόδρα γε ἠνθήσεν] Τῷ δι-
ταγμῷ καὶ ἰλησίσι χρησάμενος
καὶ 2 τῷ ἠνθήσει, πρόσκαιρον καὶ
ἀβέβαιον ἔδειξε τὴν δυνάμιν τοῦ
Μακεδόνα· καὶ γὰρ τὰ αἶθνη, πρόσ-
καιρα καὶ ἢ πολυχρόνια.

Φωρᾶται] Τετρίτῃ ἐλάνχεται·
ἀπὸ μεταφορᾶς τοῦ φωρῆς, ὅ ἐστι
τὴ ληψή· φῶρ γὰρ ὁ ληψὴς· ὅθεν καὶ
τὸ ἐπαυλοφώρω.

† κατάρρει] Συμπέπτει.

κατάρρει] Ὁ εἰς διαφθείρειται·
ὡς ἀπὸ μίλαφορος τοίχου τινὸς
παλαιού, ὅταν ὑπὸ τῆς παλαι-
ότητος καὶ τοῦ χρόνου, αὐτὸς ὑφ'
ἐαυτοῦ διαδοιρῶσκηται καὶ ἀνα-
λίσκη.

1 πολιορκούντα.

2 τὸ.

D 3

τα

54 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

μαι, καὶ πλοῖς, καὶ τῇ ἄλλων τῇ τοις-
των, τὰ κάτωθεν ἰσχυρότατα εἶναι δεῖ,
ἔτω καὶ τῶν πράξεων τὰς δρχας καὶ τὰς
ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας εἶναι προσ-
ήκει. Τοῦτο δ' ὅσα ἐνὶ νῦν ἐν τοῖς πε-
πραγμένοις Φιλίππῳ.

ε. Φημί δὴ δεῖν ὑμᾶς, ἅμα τοῖς
μὲν Ὀλυμπίοις βοηθεῖν, καὶ ὅπως τις
λέγει κάλλιπα καὶ τάχιπα, ἔτως ἀρέσκει
μοι πρὸς τὸ Θετταλὸς πρεσβεῖαν πέμ-
πειν, ἢ τοὺς μὲν διδάξει ταῦτα, ὅτ'
τὸ παροξυνεῖ καὶ γὰρ νῦν εἰσιν ἐψηφισ-
μένοι Παλασὰς ἀπαλεῖν, καὶ οὐ Μα-
γνησίας λόγους ποιεῖσθαι. Σκοπεῖτε μέντοι

τοῦτο

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

τὰ κάτωθεν] Τρις ἰ ἀπλάμ-
βάνομαι τοῦ ἔργου ἐλατῶνα, λί-
γοῖς ὅτι κάτω εἶναι εἰπεῖν, καὶ οὐ
κάτωθεν ἀλλ' ἡγήσαντο τὸ ἀκό-
λωθον κάτωθεν γὰρ εἶπε, ἵνα δὴ
κάτωθεν, ἀπὸ θυμῶν ἐπὶ τὰ
αὐτὰ ἐκπορεύεται ὁ οἶκος ὁμοίως
δὲ καὶ ἡ αὐτὴ ἀπὸ τῆς τροπιδός.

Φημί δὴ δεῖν ὑμᾶς] Εἰς χρεῖμα
συμβολούτιον ἀποφαντικῶς πε-
πληρώκει δὲ ἄλλως ἵνα αὐτὰ τὸν
οὐκ ἐπὶ τοῦ δικαίου λόγου καὶ δεῖξας,

Φιλίππῳ μὲν δυσμενέως τοὺς διὰς,
ἀμυνεῖς δὲ τὸν δήμον, πάλιν ἐπὶ
τῷ περὶ τὴν ἐκχώρησιν αὐτὴν γὰρ
τοῖς ἐδουμένωσι καὶ ταῖς ἀποδείξει-
σιν ἵνα γὰρ τὰς ἀποδείξεις.

κάλλιπα καὶ τάχιπα] Καλῶς
συνέβη ταῖς δύο ἱκαίτεροι γὰρ
χρεῖται τὸ ἴδιον, ἐλάττω ἰσχυρότερον.

πρεσβεῖαν πέμπειν] Ἀπὸ ποι-
νοῦ τὸ φημί ἅτις πρεσβεῖα, τοὺς
μὲν διδάξει· οἱ δὲ δύο γὰρ μετρίως
τοὺς Θετταλοὺς καὶ ἀγνοήσας τὸν

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. 55

τοῦτο, ὃ ἄνδρες Αθίωᾶιοι, ὅπως μὴ
λόγους ἔρῃσι μόνον οἱ παρ' ἡμῶν πρέσβεις,
ἀλλὰ καὶ ἔργον τι δεικνύειν ἔξουσιν, ἐξ-
εληλυθότων ἡμῶν ἀξίως τῆς πόλεως, καὶ
ὄντων ὅτι τοῖς πράγμασιν· ὡς ἅπας
μὲν λόγῳ, ἂν ἀπὴ τὰ πράγματα, μάτ-
αιόν τι φαίνεται καὶ κενόν, μάλιστα δὲ ὁ
ὡς δὲ τὴν ἡμετέραν πόλεως· ὅσα γὰρ ἐτοι-
μόταί αὐτῷ δοκῶμεν χρῆσθαι, τοσούτω μάλ-
λον ἀπιστοῖ πάντες αὐτῷ.

ς. Πολλὴν δὴ τὴν μετέσασιν, καὶ με-
γάλῳ δεικνέον τὴν μεταβολὴν, εἰσφέ-
ροντας, ἐξιόντας, ἀπώλῃα ποιῶντας ἐτοίμως,
ἢ περ τις ὑμῖν προσέξει τὸν νῦν. Καὶ ταῦ-
τα

Ε Χ Ο Λ Ι Α.

ὀλίγη, καὶ ἐδότας μὲν, δεδότας
δὲ.

ἀξίως τῆς πόλεως] Καλῶς ἐπ-
ησφαλίσατο· ἡδύνατο γὰρ πολλὰ-
κις σίμψαι μὲν, ὀλίγους δὲ διὰ
προσίθῃκεν, ἀξίως τῆς πόλεως.

τὰ πράγματα] Ἔργα.
ὅσα γὰρ] Τὸ χῆμα ἀπ' αὐξή-
σεως.

τοσούτω μάλλον ἀπιστοῦσιν]
Ἐπειδὴ, φησὶν, ὡς ἂν ἐτοί-
μως ὑπισχυόμεθα, οὐ ποιοῦμεν

δὲ οἰκῶς ἀπαντες ὑμῖν ἀπιστοῦσι.

τὴν μετέσασιν] Μετάστας,
τὸ ἀπὸ Αθηνῶν εἰς Ολυθὸν ἰλθεῖν
συμμάχους· μεταβολὴ δὲ, τὸ τῇ
ἐσθυμῇα εἰς πρὸς θυμῇα μεταβα-
λεῖν.

ἢ περ τις ὑμῖν προσέξει] Οὐτως,
φησὶν, ἀπαντες ἀπιστοῦσιν ὑμῖν
μηδὲν ποιοῦσιν, ὅτι καὶ διάσω-
ν ἡμᾶς ποιοῦντας, δαυμάζω δὲ καὶ
τότε ὑμῖν ἰπισθόσους ὅτι ποι-
οῦμεν.

ἰ πισθόσους.

D 4

τα

56 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

τα ἐθελήσῃτε, ὡς προσήκει καὶ δεῖ, περ-
αίνειν, καὶ μόνον, ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
τὰ Συμμαχικὰ ἀδενῶς καὶ ἀπίσως ἔχον-
τα φανήσεται Φιλίππῳ· ἀλλὰ καὶ τὰ τῆς
οἰκείας δαχῆς καὶ δυνάμεως κακῶς ἔχον-
τα ἐξελεγχθήσεται· ὅπως μὲν γὰρ ἡ Μα-
κεδονικὴ δύναμις καὶ δαχὴ ἐν μὲν προσ-
θήκης μέρεϊ ἐστὶ τις οὐ σμικρὰ, οἷον ὑπ-
ῆρξέ ποθ' ὑμῖν ἐπὶ Τιμοθέε πρὸς Ο-
λυνθίους· πάλιν αὖ, πρὸς Πολιδάειαν
Ολυνθίοις ἐφάνη τι τοῦτο (υναμφότε-
ρον·

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

τὰ τῆς οἰκείας ἀρχῆς] Οὕτως
αὐτῆς τῆς Μακεδονικῆς, οὐ τῆς ἐξω,
τῶν συμμαχῶν ἥδη καὶ πρὸς ταύ-
της εἶπεν.

ὅπως μὲν γὰρ ἡ Μακεδονικὴ]
Πρὸς γὰρ Ολυνθίους πολέμῳ
Ἀθηναίους συμμάχησι Περδίκκας
ὁ ἀδελφὸς Φιλίππου καὶ τῶν Μα-
κεδόνων λιπερότως οὐκ ἴσχυεν, ὅτι
ἡ δύναμις ἦν ἥχουσα τότε μὲν
ὥσπερ ἐν προσθήκῃ μέρεϊ πρὸς
συμμαχίαν, νῦν ἡμῖν πρὸς τῆς
πρωτοῦ φιλονικίας. Τὸ δὲ ὅπως
αὐτὸς τὸ παθόντες.

ἐν μὲν προσθήκῃ μέρεϊ] Οὕτως
προσθιζόμενα ἄλλη τινὶ δυνάμει.

οὐ σμικρὰ] Οἷον σύμμιτρον,
οὔτε μεγάλην, οὔτε σμικράν.

ἐπὶ Τιμοθέου] Οὗτος στρατη-
γὸς ἦν Ἀθηναίων, πατὴρ Κόωνος.
τὸ στρατηγὸν αὐτοῦ καὶ σφόδρα
ἐξ ἀρχῆς γινώσκοντες ἅπαντες ἀλ-
λοι· λέγεται γὰρ πρὸς αὐτοῦ, ὡς ἐν
οἰκονομίᾳ πολέμου ἐπέμπετο, εἰ-
κα· εἶπεν καὶ τὸς (ὡς γὰρ ἦν ἡλικία
αὐτοῦ) ἱεραφοί, γὰρ αὐτὸν κατὰ
ἐνδοξία, γυναῖκα δὲ ἰσχυρὰ συγγε-
νην, 2 ἐπιγραφείας αὐτῇ τὸ τῆς Τύ-
χης ὄνομα πλησίον αὐτῆς ἱερᾶν,
καὶ 3 βασιλεύσαντα διατακὰ καὶ ἄλλα
ὀργάνω θρησκευτικῇ, 2 δηλοῦντας διὰ
ταῦτα ὅτι ἡ τύχη ἐπὶ αὐτῷ πάντως
σοῖεν, αὐτὸς ποιεῖν καὶ μεδόν· ὡς
δὲ ἐπὶ ταῖς βασιλείαις ἦεν, μη-
δὲ πρὸς πικρῶναι διὰ τῆς τύχης,
ἀλλὰ δι' ἑαυτοῦ λέγων, ὅτι οὐκ

1 Deest τινα, 2—τις. 3 βασιλεύσαντα
ὥσπερ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. 57

ρον· ἡνὶ δὲ Θετταλοῖς νοσοῦσι καὶ σασιάζουσι, καὶ τετραγαγμένοις, ἔπει τὴν τυραννικὴν οἰκίαν ἐβοήθησε. Καὶ ὅποι τις ἂν οἶμαι προσθῇ, καὶ μικρὰν δύναμιν, πάνθ' ὠφελεῖ, αὐτὴ ἣ καθ' αὐτὴν ἀσθενὴς καὶ πολλῶν κακῶν ἐστὶ μεσῆ· καὶ γὰρ ὅδ' ἅπασιν τέτοισι, οἷς ἂν τις μέγαν αὐτὸν ἠγήσαιο, τοῖς πολέμοις καὶ ταῖς στρατείαις, ἔτ' ἐπισφαλεσέραν αὐτὴν ἢ ὑπῆρχε φύσει, κατεσκεύακεν ἑαυτῷ. Μὴ γὰρ οἴεσθε, ὦ ἄνδρες Αθηναῖοι, τοῖς αὐτοῖς

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἄσπερ τὸ δαιμόνιον 1 αὐτῷ ημε-
σάσαιτο 2 ἐπὶ τῇ ἀλαζονείᾳ τὸ
ἐξήμαλτο, ἢ ἐπὶ νικήσῃ.

συναμφοτέρον] Σὺν ἄλλῳ γι-
νόμηνον.

Θετταλοῖς νοσοῦσι] Νοσοῦσι λέ-
γει τὰς γνώμας, ὅτι οἱ μὲν αὐ-
τῶν ἰσχυροὶ δημοκρατοῦντες οἱ δὲ
πρὸς τοὺς τυράννους τοὺς Αλκυάδας
καὶ οἱ φίλοι αὐτῶν τυραννοῦντες τυ-
ραννικῇ δὲ οἰκίᾳ, τὸ γινώσκοντες λέγει
τὸν Αλκυάδαν.

Καὶ μικρὰν δύναμιν] Ἐπειδὴ
διὰ τῶν ἀνωτέρων ἰδοῦν ὥσπερ
τινα ὑποψίαν δυνάμειος παρέχον
τοῖς Μακεδόσι, βυλίσαι κοινὸν αὐ-
τὸ δοῦναι καὶ διὰ τὴν καθολικὴν ἰ-
σχυρίσασθαι· ὁ δὲ καὶ, σημαίνει ἐν-

ταῦτα αἰετοῖν τὴν ἰσχυρίαν· ἐν ἀπο-
τυχίᾳ τὸ μείζον· ἢ γὰρ εἰσι δύο
μέρη, ἀλλ' ἐν.

ἐπὶ ἐπισφαλεσέραν] Ζηλοῦται πῶς
3 ἀσθενέστεραν, ἀλλ' ἔτι καὶ μέλ-
λοι 4 ἰσχυρὰν ποιεῖ διὰ τὴν γυνά-
ξιν καὶ συνεκμαρτάνει τὰ πολυ-
μικὰ καὶ φανερὸν ὅτι ἀσθενέστεραν
ἢ λέγει τοῖς σώμασιν, ἀλλὰ τὴν
γνώμην· διότι μισοῦσιν αὐτὸν δι'
ἄσπερ αὐτὸς ποιεῖ, ὡς ἐπιφέρει· ἢ
ὅτι τὴν συνεχὴν τριβὴν κατακοπύ-
μηνον, ἀσθενέστερον γίνονται.

Μὴ γὰρ οἴεσθε] Ἀντιπίπτοι λό-
γοι. Ἐπειδὴ δοκίμην ἔχει καὶ ἐπὶ
γορησάιν, τὴν γνώμην ἐξείλασθαι τὴν
Φιλίππου, καὶ τὴν σκίσιν τῶν Μα-
κεδόνων, καὶ τὰς προαιρέσεις αὐτῶν.

1 αὐτὸν.

2 Deest ἐπὶ.

3 ἀσθενέστερον.

4 ἰσχυρὸν.

ἐν αὐτῷ.

58 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

αὐτοῖς Φίλιππον τε χαίρειν, καὶ τοὺς δ'ε-
 χομένους· ἀλλ' ὁ μὲν δόξης ἴπθυμει,
 καὶ τὸτο ἐζήλωκε καὶ προήρηται πράττων καὶ
 κινδυνύων ἂν συμβῇ τι παθεῖν, τὴν τοῦ
 διαπράξασθαι ταῦτα, ἃ μηδεὶς πώποτε
 ἄλλ' Μακεδόνων βασιλεὺς, δόξαν δύ-
 τι τὴν ζῆν ἀσφαλῶς ἡσημέριον· τοῖς δ',
 τῆς μὲν Φιλοτιμίας τ' ἀπὸ τέτων ἔμετ-
 εσι κοπιόμενοι δ' αἰεὶ ταῖς στρατείαις
 ταύταις ταῖς ἄνω τε καὶ κάτω, λυ-
 ποῦνται

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἐκείνης ἀποφύγει, καὶ ὁμοιοῦσιν
 ἀλλήλοις δέουσιν.

καὶ προήρηται πράττων] Σύν-
 ταξις οὕτως καὶ προήρηται πράτ-
 τω καὶ κινδυνύων παθεῖν ὅ,τι ἂν
 συμβῇ. Εἴτα δὲ γίγνεται προ-
 τερον τὸ ἡσημέριον ἀλλ' τὴν ζῆν
 ἀσφαλῶς, δόξαν κηρύττειν τὴν τῶ
 ταῦτα διαπράττειν, ἃ μηδεὶς
 ἄλλων Μακεδόνων.

κοπιόμενοι δ' αἰεὶ ταῖς στρατείαις]
 Ταλαιπωρούμενοι· τὸ μὲν συμβαί-
 νον ἐκ τῆς στρατείας, λίγαν δὲ τὴν
 ἐμπειρίαν τῶν πολέμων, ὡς
 πρὸς φόβον συντελεῖν, ἀφ' ἧς τὴν
 δὲ γνώμην ἔχουσιν, ὅτι λυπονύ-
 νται τοῖς συνεχέσι πολέμοις, καὶ τὴν
 αἰτίαν προσέθηκεν, ἢ συγχωρού-

μενοι γενεῶν, ὅτι τοῖς ἰδίαις προσ-
 ἔχει· εἰτ' ἐπειδὴ καὶ πρὸς τοῦτο
 ἀνίσταται, ἀλλὰ ἐκ τοῦ πολέμου
 κερδαίνουσι, λαφυρά καὶ τὰ τοιαῦτα
 λαμβάνουσιν, καὶ ταῦτα ἀχρηστὰ
 ἀπέφαινε τὸ κέρδιον, οὐ δύναμενοι
 αὐτῶν διαπράττειν ὅσα αἱ πε-
 ρίσουν, ἀλλὰ προσέθηκεν ἀναλω-
 μάτων ἔχειν διὰ τὸ ἀναγκάζεσθαι
 τρέφειν αὐτά, καὶ μὴ δύνασθαι πω-
 λῆναι, κηλειομένους τῶν ἐμπορίων,
 καὶ μηδὲς ἐμπορούμενον διὰ τὸν
 πόλεμον, καὶ προσέθηκεν, οὕτως,
 ὅπως αἱ δύναται, ἰνδικοῦμαι
 ὅτι οὐδ' ὅπως ἐξαιτούμεν, ἀλλ'
 ἀεργαῖοις καὶ ἀνέχομενοι κερδαί-
 νουσι.

διαδέσθαι] Πωλῆσαι. Ἡ λήξις καὶ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. 59

ποῦνται καὶ συνεχῶς τάλαιπωροῦσιν,
οὐτ' ἔτι τοῖς ἔργοις, οὐτ' ἔτι τοῖς αὐ-
τῶν ἰδίοις ἐσώμφοι διατείνειν, ἔτ' ὅσ'
ἂν πορίσωσιν, ἔτις ὅπως ἂν διυῶνται,
ταῦτ' ἔχοντες διαδέσθαι, κεκλεισμένων
τῶν ἐμπορίων ἐν τῇ χώρᾳ διὰ τὸν
πόλεμον.

ζ'. Οἱ μὲν οὖν πολλοὶ Μακεδόνων
πῶς ἔχουσι Φιλίππῳ, ἐκ τέτων ἂν τις
σκέψαιτο ἔχαιεπῶς· οἱ δὲ δὴ πρὸς αὐ-
τὸν

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

Παρ' Ἰσοκράτει ἐν τῷ Βουσίριδι,
ἔστι λόγος τῇ διαδίσει. Ἄλλως.
Διαδέσθαι αὐτὸν τῷ ἀποδόσθαι, Ἰσο-
κράτης καὶ διὰ τοῖς αὐτῶν τοῦ δι-
αφρασις. Αὐτῶν δὲ αὐτὸν τῷ διοί-
κησι καὶ διαδέσθαι αὐτὸν τῷ διοί-
κῃσαι. Ὁ δὲ λαμβάνειν δὲ καὶ
αὐτὸν τῷ συνδέσθαι, ὡς Ἰπποκρίτης,
καὶ Δημοσθένης ἐν τοῖς ἐξῆς ἑκα-
τέρω δὲ τούτων καὶ ἐπὶ τοῦ
ἀφαιρέσεως γράφει. Ἰσοκράτης ἐν τῷ
πρὸς Ἀριστογείτονα, "Μετὰ ταύ-
την τοῖνυν τὴν ἀπόκρισιν ἐτί-
"ραι διαδίκεν ἐκόμενοι, ἢ ἰ-
"φασιν Ἀρχιτέλει ἐν Ἀθήναις
"διαδέσθαι. Λυσίας ἐν τῷ πρὸς
Τιμωνίδην, "Πῶς δ' αὖ τῆς δια-
"δίδου τοῦ τιμολιηκότου ἀμα-
"λῆταιμι, ἢ ἐκόμεν διὰ τοῦτο ἢ
"ἰπποκράτους, οὐδὲ γυναικὶ περὶ τοῖς

Παρ' Ἰσοκράτει καὶ ἐπὶ τῷ πρὸς Ἀριστογεί-
τονα καὶ τῷ διαδίσει, ὡς φησὶν ἐν
Ελένης ἰγκυμῶν, "Γοῖν δ' αὖ
"τις κακὸν ὅτι διαφέρει τῷ
"ὄντι, ἔξ ὧν αὐτοὶ διατιθέμεθα
"πρὸς ἑκατέρω καλῶν. Αὐτῶν
δὲ τῇ διαδίσει ἰχρήσατο
ἐπὶ γυναικὶ καὶ διανοίας ὁ αὐτὸς
δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ διαδέσθαι λό-
γοι, τῷ ἔξ ὧν ἐπὶ τῷ ἑκατέρω τι,
ἐν τῷ ἑξῆς τῷ ἀληθείας ὁ αὐτὸς κί-
χρηται αὐτῷ καὶ ἐπὶ τῷ διακοσμή-
σιν.

οἱ δὲ δὴ πρὸς αὐτὸν ὄντι] Ὁρα-
τως καὶ μὲν τὸ ἀποδοῦναι ἀπο-
δοῦναι τοῦ Φιλίππου, πρὸς τὸν
εἰπὼν ὅτι μισοῦνται αὐτοὶ οἱ σύμ-
μαχοι, Ἕλληνας τι καὶ βάρβαροι,
καὶ μὲν τὸν ἀποδοῦναι ἔστι
καὶ αὐτοὶ οἱ Μακεδόνες οἱ πολῖται

ἰπποκράτους.

60 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

τὸν ὄντες ξένοι, καὶ πεζέταιροι δόξαν μὲν
 ἔχουσιν ὡς εἰσὶ θαυμαστοὶ καὶ συντηκροή-
 μένοι τὰ τῷ πολέμῳ ὡς δ' ἐγὼ τῶν ἐν
 αὐτῇ τῇ χώρᾳ γεγενημένων τινὸς ἤκουον
 ἀνδρὸς ἑδάμῳς οἴου τε ψεύδεας, ἑδέ-
 νων εἰσὶ βελτίους. Εἰ μὲν γὰρ τις ἀνὴρ
 ἐστὶν ἐν αὐτοῖς οἷον ἔμπειρος πολέμου καὶ
 ἀγάνων, τέτους μὲν φιλοτιμία πάντας
 ἀπαθεῖν

1 πεζοτάτοιον

Σ Χ Ο Λ Γ Α.

αὐτῶν εἶτα, ἵνα μή τις εἴπῃ, ἀλλ'
 καὶ οὗτοι οὕτως ἔχουσιν, ἀλλ'
 οὐ ξηρικά τινα γελοῦμα, βέλ-
 λει δόξαι, ὅτι καὶ οὗτοι δόξαν μὲν
 τινα ἔχουσιν καὶ ὑπάρκον πολυμικρήν.
 ἐν μάλιστα ἐστὶν ἀληθὴς, ὅτι καὶ ἐπι-
 φέρει.

1 πεζοτάτοιον] 2 Θεόπομπος
 φησὶν ὅτι ἐκ πάντων τῶν Μακεδόνων
 ἐπ' αὐτοῖς οἱ μέγιστοι καὶ ισχυρότατοι
 ἐδορυφόροι βασιλείας καὶ ἱκαλύντο
 3 πεζοτάτοιον.

πεζοτάτοιον] Πολλὰ δὲ τού-
 του φέροι] ἔκγονοι· οἱ μὲν γὰρ
 αὐτὸ λήγουσιν ὀνόματι στρατεύματι
 ἔται λεγόμενοι· οἱ δὲ, ὅτι τινὲς ἦσαν
 παρὰ αὐτοὺς στραῶνταις, τοὺς ἑτε-
 ροὺς παρὰ γυμνῶν ἰχθύων, τοὺς δὲ
 ἑτεροὺς ἀπλησύνον· διό φασιν καὶ
 4 πεζοτάτοιον αὐτοὺς καλεῖσθαι, πα-
 ρὰ τὸ τοὺς ἑτεροὺς παρὰ γυμνῶν ἰ-
 χθῶν πεζοὺς γὰρ τὸ κάτωθεν τοῦ

ποδός· ὅθεν καὶ τὸ πεζοτάτοιον, τὸ
 χαμαὶ πεπατεῖν· οἱ δὲ φασιν,
 τὰς ἀπὸ τῆς πλῆθους τῶν πεζῶν ὧν
 εἶχε ξένων, ἱταίρους καὶ φίλους γι-
 νομένους αὐτῶν, εἰσὶ τινὰς ἐκλε-
 λημμένους διὰ τὸ ἀνδρῶν, ἵνα
 φυλατῶσιν αὐτοὺς· ἡ δὲ γραφὴ
 διαφέρει· πρὸς τὴν διαφορὰν ἔχ-
 γονοι.

ἡ αὐτὴ τῇ χώρᾳ γιγνημένων]
 οἷον οἰκησάντων, ἐν ἧς απλῶς παρ-
 οδουσάτων τινός· οὐ γὰρ λίγων ἐπι-
 γινόντο.

οὐδῶν] φασὶν οἱ τεχνικοί τῶν
 γραμματικῶν, ὅτι οὐ κενεῖς κί-
 κλησαν ἢ ῥοικῆ 5 τοῦ οὐδῶν οὐ-
 δῶν.

βελτίους] Οὗτοι οἱ 3 πεζοτάτοιον.
 εἰ μὲν γὰρ τις] Τὸ πάντων ἰμ-
 φαίνει.

φιλοτιμία πάντας] Ἀπὸ τοῦ
 διὰ φιλοτιμίαν, ἢ αὐτὸς μόνος.

1 οὐν 2 Θεόπομπος. 3 πεζοτάτοιον. 4 πεζοί. 5 Γ. ἡ ἐνθάδε τ
 κλητῆδα

ΘΑΥΝΟΙΑΚΟΣ Α. 61

ἀπωθεῖν αὐτὸν ἔφη, βελόμηνον πάντα
αὐτῷ δοκεῖν εἶναι τὰ ἔργα· πρὸς γὰρ
αὐτοῖς ἄλλοις, καὶ τὴν φιλοτιμίαν τὰν-
δρὸς ἀνυπέβλεπτον εἶναι. Εἰ δέ τις σώ-
φρων, ἢ δίκαιως ἄλλως, τὴν καθ' ἡ-
μέραν ἀκρασίαν τῷ βίῳ, καὶ μέθῃ, καὶ
κορδακισμῷ οὐ δυναμίδι φέρειν, παρ-
εωραῖσθαι καὶ ἐν ἐδενὸς εἶναι μέρεϊ τὸν
τοῖστον

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

κικτῆσθαι βούλῃαι· τί οὖν ἐκ ἐπαι-
νιῶν καθ' ὃ δόξης δέξιναι ;
εἰ μὴ γὰρ συμμέτρῳ ὀρέγῃ, οἱ
ἐπαινιῶν ἀν' ἡν, οὖν δὲ τῷ πλεον-
άζῃ, εἰς κινδορίαν, ὥσπερ λί-
θου, ἐκπίπτει· ἐκείνη γὰρ ἀρετὴ
δύο κακίας παρίστανται, καὶ ἐν-
δεῖναι καὶ πλεονασμόν.

ἢ δίκαιον ἄλλως] Οἷον ἀπὸ
φύσεως, φυσικῶς· ἵνα δείξῃ, ὅτι
ἀπὸ διδαχῆς οὐκ εἰσι ποτὶς Μα-
κρόδοι γινώσκειν σφύρα· τρία δὲ
σημαίνει ποτὶς τοῖς παλαιῶν τὸ
ἄλλως, οἷον τὸ κατὰ ἄλλοι τρό-
ποι· ἢ τὸ κατὰ φύσιν, ὡς ἐνταῦ-
θα· ἢ τὸ κατὰ νόμον. Πλατωνικῇ δὲ
ἐκτρέφεται δόξη· φησὶ γὰρ ἐκείνη
ἐπιστάει τὰς ἀρετὰς ἀλλήλαις,
ὥστε τὸν ὅτινα σφύρα, καὶ δίκαιον
εἶναι, καὶ φρόνιμον, καὶ ἀνδρῶν.

τὴν καθ' ἡμέραν ἀκρασίαν]
Οὐχ' ἀπλῶς οὐδὲ τοῦτο· ἀλλ'

ἵνα μή τις νομίσῃ ὡς τύραννος
αὐτὸν τρυφαῖν καὶ ἐν τισιν ἡμέραις,
καὶ τινὰς ἐπ' ἀρετῇ καλεῖν, διὰ
τοῦ καθ' ἐκείνην ἡμέραν ταῦτα
ποιεῖν, διέβαλεν αὐτὸν ὡς μέθυ-
σον, καὶ ἰ τοῦτον βίον ἔχοντα ἀκρα-
σίαν δὲ, ἀποσμίαν τινα καὶ ἀταξίαν,
ποτὶς τὸ μὴ κικτῆσθαι.

κορδακισμῷ] Ορχήσεις ἀσχή-
μονας· κορδακισμὸς γὰρ εἶναι εἶδος
ὀρχήσεως αἰσχροῦ καὶ ἀπειροῦ·
τῶν γὰρ ὀρχήσων, ἢ μὴ εἰσι πολε-
μικῇ, ὡς καὶ ἡ Πυρρίχη· ἢ ἵ γυμνα-
στικῇ, ἢ χερσίναι ἐν διατροῖς καὶ
πότοις.

2 παρειωραῖσθαι] Ἐπὶ μὲν τῶν
ἀνδρῶν, τὸ ἐκβαλλεῖν· ἐπὶ δὲ τῶν
ζῴων, τὸ 2 παρειωραῖσθαι εἶπεν, οἷ-
σι καταφρονεῖσθαι· καὶ ἐπὶ μὲν τῶν
ἀνδρῶν, τὸν φθόνον αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ
τῶν σωφρόνων, τὸ μῖσος.

1 τοῦτο. 2 παρειωραῖσθαι.

λήγας

62 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

τοιῦτον· λοιπὸς δὴ φεῖ αὐτὸν εἶναι λη-
 σὰς ἢ κόλακας καὶ τοιῦτους ἀνθρώπους
 οἷς μεθυσθέντας ὀρχεῖσθαι τοιαῦτα οἷα
 ἐγὼ νῦν ὀκνῶ πρὸς ὑμᾶς ὀνομάσαι. Δῆ-
 λον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶν ἀληθῆ· καὶ γὰρ οὗ-
 ἐνθένδε πάντες ἀπήλαινον, ὥς πολὺ
 τῶν θαυμαστοποιῶν ἀσελγεσέρας ὄντας,
 Καλλίαν ἐκείνον τὸν δημόσιον, καὶ τοιῦ-
 τες ἀνθρώπους, μίμους γελοίων, καὶ
 ποιητὰς αἰσχυρῶν ἀσμάτων, ὧν εἰς τοὺς
 συνόντας ποιεῖσιν ἕνεκα τοῦ γελασθῆναι,

ΤΥΤΗΣ

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

λησὰς καὶ κόλακας.] Λησὰς, οἰοῖται ἀπαγάγας τινὰς γραμμάτας· εἴτα ἵππεδ' ἔμφασιν ἔχει τινὰ ἰσχύον· τὸ τῷ ληστῷ, εἶνε λησέ-
 σοι τοῦ πολεμίου, ἱπαγαγὼν τέ-
 τ' ἢ κόλακας, ἱταπείνους αὐτό·
 ταπεινοὶ γὰρ τὸ φρόνημα οἱ κό-
 λακες.

ὀκνῶ.] Διὰ τὴν αἰσχρότητα.

Δῆλον δ' ὅτι ταῦτ' ἐστὶ.] Ταῦτα
 εἰς αἴτιον τῆ ἀπαγγελίας· ὥς-
 τι βεβαίαι αὐτὰς μάρτυρας Α-
 θηναίους ποιήσασθαι ὥς ὧν ἴσασιν.

† Καλλίαν ἐκεῖνον τὸν δημόσιον.]
 Ο Αθηναίων δῆμος ἰδοὺ ἔχει
 αἰετοὺς οἰκίτας γραμματικῶν τα-
 μίων, τὰς δὲ οὐνοῖς δελυφίας
 ἡλευδέρει. Ο δὲ Καλλίας εἰς ὧν

τῶν οἰκτῶν καὶ καλαγισθῆναι ἔφου-
 γει εἰς Μακεδονίαν καὶ διέτριβε πα-
 ρὰ Φιλίππῳ.

Καλλίαν ἐκεῖνον.] Ἰστέον ὅτι πλε-
 οντικῶς εἶπεν, ὡς πάντες ἀπὴ-
 λαινον, ἵνα ἱπὴγαγεν, ἐφ' ἑσὸς τὸ
 πλῆθος ἡ μάρτυρας ἰδεῖσθαι·
 δημοσίους δὲ φησι, ἵππεδ' ὅτι δέλης
 ἵππον δημοσίους οἱ Αθηναῖοι ἀπὸ
 αἰχμαλώτων ποιήσαντες, καὶ ἐδιδ-
 δασκον τούτους γραμματῆς, καὶ
 ἐξέτιμοι αὐτοὺς ἐν τοῖς πολέ-
 μοις μετ' τῶν ταμίων καὶ τῶν γραμ-
 ματῶν ἵνα ἀπογράφουσι τὰ ἀπα-
 λισκόμενα· οὐκ ἀκαίριος δὲ τοῦτο
 ἐποίησεν, ἀλλ' ἵνα διὰ τῆ δύνασθαι
 τῆς τυπτεῖν ὡς δέλης, ἔχουσι
 μαρτάειν τὸ ἀληθές, αἰσχυρὸν γὰρ

ἰδεῖσθαι.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. 63

τέτρε ἀγαπᾷ, καὶ περὶ αὐτὸν ἔχει.
 Καί τοι ταῦτα, εἰ μικρά τις ἡγῆται,
 μεγάλα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δείγμα-
 τα τῆς ἐκείνου γνώμης ἢ κακοδαιμονίας
 ἐς τοῖς οὐ φεθνοῦσιν· ἀλλ' οἶμαι, νῦν
 μὲν ἑπισκοτεῖ τέτοις τὸ καλορθῆν· αἱ
 γὰρ δὴ πράξαι δεινὰν (συγκρύψαι ἢ συ-
 σκιάσαι τὰ τοιαῦτα ὀνείδη· εἰ δέ τι
 πλάισι, τότε ἀκριβῶς αὐτῷ πάντ' ἐξ-
 ελασθήσεται· δοκεῖ δ' ἔμοιγε, ὧ ἄνδρες
 Ἀθηναῖοι, δεῖξεν ὅκ' εἰς μακρὸν, ἂν
 οἴτε

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἰομίζω πρὸς Ἀθηναίους, ἰλι-
 θίς τυπλεῖ· εἰ δὲ διὰ τῶν πλε-
 γων ἡλέγχθη ὁ τραγῶς ἢ ὁ τα-
 μίας ψευδομένης, ὡς δούλοι λοι-
 πόν ἢ αὐτοὶ κακῶς ἵπασχοι.

μίμους γιλοῖαν] 1 Ἀναγκαῖον
 τὸ τ' προσθήκης· ἔχ' ἅπαντα γὰρ
 μίμους γιλοῖα τυγχάνει, ἀλλ'
 ἔτι καὶ παλαιά· ἢ γὰρ Τραγωδία,
 μίμους ἔστιν ἡδὼν καὶ παδῶν· καὶ
 ἡ Κομῶδία μίμους· καὶ οἱ μί-
 μοι 2 σάφροισ· καὶ αἰσχυρὸν ἀσμα-
 τὸν προσθήκει· εἰσὶ γὰρ καὶ ἀγα-
 θῶν ἀσμάτων ποιηταί.

Καί τοι ταῦτα, εἰ καὶ μικρά]
 ἴα μή τις εἴπῃ, καὶ τί ταῦτα
 αὐτοῦ λυμαινέαι τὴν δύναμιν,
 ἵπαγε ὅτι δεῖγμά· ἔστιν αὐτῷ τῆς
 κακοδαιμονίας, ὡς ὅτι ἔχει μίμους

ἡλίας τὰς θεάς· οἶκός γὰρ τὰς μί-
 μους καὶ εἰς τοὺς κρείττους ἀποσκά-
 πει.

ἀλλ' οἶμαι, νῦν μὲν ἑπισκοτεῖ]
 Ἀνέκτισται αὐτῷ, καὶ πῶς ἔν 3 αὐ-
 τὸς ἀλέγχει, καὶ σωζει τὴν δύνα-
 μιν, εἰ κακοδαίμων ἐστίν, ἵπαγε,
 ὅτι τίς νῦν εὐτυχῆ· ἴαν δ' ἐπι-
 πύση τῷ αὐτοῦ· εὐθὺς ταῦτα
 παλαιὰ ἐλέγχεται· εἴτα, ἵα μὴ
 πάλιν φοβήσῃ εὐτυχῇ λέγων, ὁ-
 θὺς ἵπαγε, ἔχ' εἰς μακρὰν εὐ-
 τυχήσῃ, αἱ ὑμεῖς βουλομένη· ὡς
 εἰ δὴ τάλαντις εἴπῃ, χορηγία τ'
 ἔκινε εὐτυχίας, ἢ ὑμέτερον ἔα-
 θυμία γίνεσθαι.

ἐξελασθήσεται] Ελεγχθήσεται].

δείξεν] Ελεγχον δώσω.

αἱ οἴτε θεοὶ θάλλωσι] Χρηζουσιν

1 Ἀναγκαῖως.

2 σάφροισ.

3 αὐτῷ.

γὰρ.

64 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

οἷτε θεοὶ θέλωσι, καὶ ὑμεῖς βέληθε.
 Ωσπερ γὰρ ἐν τοῖς σώμασιν ἡμῶν, ἕως
 μὴ ἂν ἐρρωμύθῃ ἢ τις, εἰδέν ἐπαισθά-
 νειαι τῶν κατ' ἑκάστα σαθρῶν· ἐπὰν δὲ
 ἀρρώσημά τι συμβῇ, πάντα κινεῖται, καὶ
 ῥῆγμα, καὶ σρέμμα, καὶ ἄλλό τι τῶν
 ὑπαρχόντων σαθρὸν ἢ οὕτω καὶ τῶν πό-
 λεων, καὶ τῶν τυράννων, ἕως μὲν ἂν ἕξω
 πολεμῶσιν, ἀφανῇ τὰ κακὰ τοῖς πολ-
 λοῖς ἐσιν· ἐπειδὴν δὲ ὁμορῶ πόλεμῳ
 συμπλακῇ, πάντα ἐποίησεν ἐκδηλα.

ἦ. Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι,

ΣΧΟΛΙΑ

γὰρ αἱ πράξεις, καὶ εὐτυχίας, καὶ
 καλοδωμάτων ἀνδρῶν.

καὶ ῥῆγμα, καὶ σρέμμα]
 ῥῆγμα μὲν οἱ ἱατροὶ φασὶν ἀγνοί-
 τινος ῥῆξιν, οἷον φλεβὸς, ἢ ἀρή-
 ριας· σρέμμα δὲ, ἀρδρου πρῶ-
 τας· ἢ ῥῆγμα μὲν, νύρε διά-
 γασιν· σρέμμα δὲ, ὅστις μιλά-
 σασιν.

καὶ τῶν πόλεων] Λοίπῃ ἢ πρὸς
 πόλεις, ἢ αὐτῶν καὶ πρὸς τῶν
 πόλεων καὶ τῶν τυράννων.

Εἰ δέ τις ὑμῶν, ὦ ἄνδρες] Ἀν-
 δυκφορὰ τὸ σχῆμα· πληρώσας τὰ

πρότερα μέρη τῆς δυνάμεως, μιλα-
 βήσκειν ἐπὶ τρίτῳ ἐπὶ τύχης· ἔτι
 γὰρ ἢ μὴ πρώτη καὶ καθολικὴ ἡ ἀν-
 τίθις τὸ φοβερὸν Φίλιππον· καὶ
 ἰδοὺ ὅτι ὁ Φίλιππος, ὁ ἀδικίας
 ὑψηλός· ἢ δὲ δεύτερα καὶ με-
 ρικῇ, ὅτι βία καθίξει τὰ πρά-
 γματα· καὶ ἰδοὺ ὅτι οὐ καθίξει,
 μισθῶται αὐτὸν καὶ τῶν ὑπη-
 κόνων καὶ συμμάχων καὶ ξίτων,
 ἄλλως τι καὶ αὐτὸς ὡς μισθῶται,
 καὶ ἀσέλη· ἢ δὲ τρίτη καὶ τι-
 λυταία, ἀλλ' εὐτυχὴς ὁ Φίλιπ-
 πος, ὅτι καὶ μὴ σφόδρα ἔχῃ

11 Deest ἀντίθις.

εὐτυχὴς

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. 65

ναῖσι, τὸν Φίλιππον δὲ τυχεῖντα ὄρων,
ταύτῃ φοβερὴν προπολεμῆσαι νομίζει,
σώφρον' μὲν ἀνθρώπου λογισμῷ χρεῖ-
ται· μεγάλη γὰρ ῥάπῃ, μᾶλλον δὲ ὅ-
λον ἡ τύχη πᾶντ' ἐς τὰ τῶν ἀν-
θρώπων πράγματα· ἐμὴν ἀλλ' ἐγώ γε,
εἴ τις αἰρεσὶν μοι δοίῃ, τίω τῆς ἡμετέρας
πόλεως τύχῃ. ἂν ἐλοίμην, ἐβελόντων
ἃ προσήκει ποιεῖν ὑμῖν αὐτῶν καὶ κτ' μι-
κρόν, ἢ τίω ἐκείνῃ· πολὺ γὰρ πλείους ἀφ-
ορμαὶ εἰς τὸ τίω παρὰ τῶν θεῶν δύνοισαν
ἔχουσιν ὅσῳ ἡμῖν ἐνέστας, ἢ ἐκείνῳ· ἀλλ'

οἶμαι

Σ Χ Θ Α Ι Α

εὖτος τὸς συναγωνιζομένους, κατ-
εργάσθαι διὰ τῆς τύχης ὥστε εἶναι
τας δύο τὰς τελευταίας, μέρη τῆς
πρώτης καθολικῆς.
σώφρον' μὲν ἀνθρώπου] Εμῆ-
κυνε τῇ ἀντίθεσιν, καὶ τὸν προ-
νομίασιν αὐτῶν ἐπὶ τοῖς. Τίς
ἐν ἡ πρόφασιν· Εἰσὶν ὁ Δημο-
κρίτης, ἔθα ἀν' ἀπορῇ λύσεως ἐπὶ
ἀντίθεσιν, μὴ ψιλὴν αὐτὴν τιθε-
ναι, ἀλλὰ κατ' ὀλίγον πλεονάζειν
ὥστε ἀν' λαθὴ τοιοῦτόν τι προσθεῖς,
ὅτι ὁ κληθεὶς τίω ἀφορμὴν τῆς
λύσεως, ὁ δὲ καὶ αὐτὸς ἀποποίη-
σιν ἢ γὰρ ἡ μὲν ἀντίθεσις, δὲ τυχεῖν
ὁ Φίλιππος οὐκ ἔχων δὲ λύσαι

ταύτην, καὶ ὀλίγον πλεονάζειν
ἀπὸ τῆς Φιλίππου τύχης αὐτῆς
ἐπὶ τὴν κρίσιν τῶν ἀνθρώπων μελέτη-
σιν.
ἡ τύχη] Τὸ σχῆμα τῆς τύχης
ἐπιμαρτυρεῖ ἐξ ὁνόματός, ὅτι ἀπὸ
λέξεως τινος ἐμμεταλλομένης τὸ ἐπι-
χρηστικὸν τῆς τύχης.
ἀλλ' ἐγώ γε] Ἀλλ' ἐγώ γε τῶν παλίων
τῶν ἀνθρώπων πραγμάτων τῆς ἐξ-
ετίας ἔχει.
πολὺ γὰρ πλείους] Ὡς ἀπὸ
Πλατωνικῆς ἐξήγησιν διακρίσιν,
ἐν αὐτῇ φιλοσοφίᾳ, λέγων ταῖς ἀν-
τιθέσιν καὶ τὰ τῆς τύχης ἀκούου-
σιν.

Ε Οὐκ

66 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

οἶμαι καθήμεθα οὐδ' ἐν ποιεῖντες. Οὐκ
ἐνι δ' αὖ τὸν ἀργουῖνα, οὐδ' ἐ τοῖς φίλοις
ἐπιτάττειν ὑπὲρ αὐτῶ τι ποιεῖν, μή τι γε
δὴ τοῖς θεοῖς. Οὐ δὴ θαυμασὸν ἐστὶν
εἰ στρατούμεθα ἢ πονῶν ἐκείνῳ αὐτὸς,
ὥ παρὼν ἐφ' ἅπασιν, ἢ μηδένα καιρὸν
μηδ' ὥραν ὀξυαλείπων, ἡμῶν μελλόν-
των, ἢ ψηφίζομενων, καὶ πυνθανομέ-
νων (ὡς γινέσθαι). Οὐ δὴ θαυμάζω τὸτο
ἐγὼ· τὸναντίον γὰρ ἂν ἴδω θαυμασὸν, εἰ
μηδ' ἐν ποιεῖντες ἡμεῖς ὦν τοῖς πολεμῶ-
σι προσηκεί, τῶ πάντα ποιεῖντο ἃ δὲ
ὡς ἡμεῖς. Ἀλλ' ἐκείνο θαυμάζω, εἰ
Λακεδαιμονίοις μὲν πόλε, ὡς ἄνδρες Α-
θηναῖοι,

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

Οὐκ ἐν δ' αὖ τὸν ἀργουῖνα,]
Ἐπιχείρημα ἀπὸ τοῦ ἡτοῦτο· διότι
ἐστὶν ἡ ἐκείνη· ἢ γὰρ καθολικὴ
ἐστὶν, οἷον ἐκ ἐν δ' αὖ, ἢ ἡ τὸ αὖ
συνέσις, ἀπὸ τοῦ δὴ, εἴτα τ' ἀρ-
γυῖτα καθολικῶς· ἢ ἐκ ἐν δ' αὖτο
τ' ἀνδρωπὸν σχῆμα ἰσχυρίσας, ὅτι
ἐκείνητος ἰσχυρίσας ἀπὸ τ' ἐργασίας
λαμβανόμενα.

εἰ μηδὲν ποιῶντες] Γραφ. εἰ
μηδὲν ποιῶντες ἡμεῖς ὦν προσηκεί
τοὺς πολεμῶντας, νεομῶν ἐκ-δὲ

τὸ ἀπαρμύματα.
ἵστω τῶν ἑλλήνων δικαίων.]
Τὸς πόλεμον λέγει τὸν ἵστω τῶν
Θηβαίων, ὅτι Λακεδαιμόνιοι τῶν
Καδμείων κατὰ τοῦ ἐν γὰρ τῶ
Πηλοπονησιακῷ πολέμῳ ὁρῶντες
εἰ Λακεδαιμόνιοι τοῦ ἑλλήνων
ἀδικουμένους ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων,
ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἀνδρείου, εἰ
μίλαται ἐν πρὸς αὐτοὺς· ἢ τοῦ-
τω τῶ λόγῳ, ἡδυγύνησαν αὐτοὺς
ἀποκρίνεται ὡς οὐ καλὸς θάνατος
τοῦ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. 67

Θίωαῖοι, ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δικαίων
 ἀντήρατε, καὶ πολλὰ ἰδία πλεονεκί-
 σαι πολλάκις ὑμῖν ὄξον, ἐκ ἡτελήσατε·
 ἀλλ' ἵνα οἱ ἄλλοι τύχωσι τῶν δικαίων,
 τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἀνηλίσκετε εἰσφέ-
 ρητες, καὶ προεκινδυνεύετε στραθόμε-
 νοι· νυνὶ δ' ὀκνεῖτε ἐξιέναι, καὶ μέλλε-
 τε εἰσφέρειν ὑπὲρ τῶν ὑμετέρων αὐτῶν
 κλημάτων· καὶ τὰς μὲν ἄλλας (εἰσώκατε
 πολλάκις πάντας, καὶ καθ' ἓνα αὐτῶν
 ἕκασον ἐν μέρει· τὰ δὲ ὑμέτερα αὐτῶν
 ἀπολωλεκότες καθήδε· ταῦτα θαυμά-
 ζω· ἔτι πρὸς τέτοις, εἰ μηδὲ εἰς
 ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Αθίωαῖοι, δυνάται
 λογί-

Σ Χ Ο Λ Ι Α:

τὸν πόλεμον, ὅστις καὶ αὐτοὶ χει-
 ρόνως ἠδίκουν πρὸς Ἑλλήνας, ἀ-
 γανακτῆσαις ὑπὲρ τούτων οἱ Α-
 θίωαῖοι, ὅτι κήσαν ὑπὲρ τῶν ἀδικη-
 μένων πόλεμον πρὸς Λακιδαιμονί-
 ους· καὶ ἐκ τούτου ἐκλήθη ὁ πό-
 λεμος, ὃ ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν δι-
 καίων.

καὶ πολλὰ ἰδία] ἵνα λαμβάνου-
 ντες χροῖμα ἢ πρὸς Λακιδαιμονίαν,
 συγχωρήσωσιν αὐτοῖς· ἀδικεῖν αὐ-
 τὸς τοὺς Ἑλλήνας.

προεκινδυνεύετε] Ὁ δὲ πρὸς αὐ-
 τῶν καὶ ὑπὲρ αὐτῶν τῶν Ἑλλήνων
 ἐκινδυνεύει.

καὶ καθ' ἓνα αὐτῶν ἕκασον] Οὐ
 λέγει καθ' ἓνα ἕκασον ἄνδρα, ἀλ-
 λά καὶ ἴθνη, καὶ καὶ γένη. Ἰπο-
 μνησκει δ' αὐτοῦς τὴν χρόν, ὡς
 δὴ καὶ τότε λέγειν παροῖσιν διὰ
 τῆς πολλῆς ἐσθυσίας.

καὶ ἔτι πρὸς τέτοις,] Ἐν τῷ καὶ
 ἔτι πρὸς τέτοις, καὶ κοινὸν τὸ θαυ-
 μάζω.

Ε 2

ἀγίους

68 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

λογίσασθαι, πόσον πολεμεῖτε χρένον Φι-
λίππῳ, καὶ τί ποιεῖντων ὑμῶν, ὁ χρέ-
νῳ ἅπας διελήλυθεν ὥστ' ἴσε γὰρ δὴ-
πευ τῷ ὅτι μελλόντων ὑμῶν, ἐτέρους
τινὰς ἐλπίζοντων πράξαι, αἰτιωμένων
ἀλλήλους, κρινόντων, πάλιν ἐλπίζοντων,
χεδὸν ταῦτα ἅπερ νυνὶ ποιοούντων, ὁ
χρένῳ ἅπας διελήλυθεν. Εἴθ' οὕτως
ἀγνωμόνως ἔχεις, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ὥστε δι' ὧν ἐν χρεσῶν φαῦλα τὰ πράγ-
ματα τῆς πόλεως γέγονε, διὰ τῶν αὐτῶν
τῶν ἐλπίζετε πράξεων, ἐν φαύλων
αὐτὰ χρεσὶ γνήσεας; ἀλλ' ἔτ' ὄλο-
γον;

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἐτέρος τινὰς.] Οἷον τοῦ ξένου καὶ
Χαρήτα καὶ Χαρίδημον.

αἰτιωμένων ἀλλήλους.] Τοῦτο εἰς
Χαρήτα ἵνα ὃ μὴ δοκῇ ἀπολογεῖ-
σθαι ὑπὲρ τοῦ Χαρήτου, τῷ κοινῷ
καλυπτῇ τὴν ὑποψίαν· μήποτε
πολλοὶ γὰρ τοὺς στρατηγούς, εἰς κρί-
σιν καθίστασι.

πάλιν ἐλπίζουσιν.] Οἱ στρατηγὶ
κρινόμενοι, ἀποφυγεῖν βουλομένοι
πάλιν αὐτοῖς ἐπιγίλλοιτο τὰςδε
καὶ τὰςδε τὰς ἡσούς αὐτοῖς πρὸς

κίησασθαι, καὶ τὰςδε ἰ. καὶ τὰςδε καλ-
οῦσθαι.

ἀγνωμόνως ἔχεις.] Ἀπορίας Ἀ-
γνωμοίας λέγει τοὺς ἀνθρώπους, καὶ
στέρησιν τῆς γνώμης, ἔχ' ὥσπερ οὖν
ἀγνωμοίας καλυπτῇ τὴν μὴ ἀποδι-
δοῦναι τὰ χρεῖα ἔχειν τὰς ἀμοιβάς.

δι' αὐτῶν.] Διὰ τῆς ῥαθυμίας.

Νυνὶ δὲ ὅτι μὴ φυλάξο-
μεν.] Ἀντιστοίχον ἔλευσεν, ὅτι ξυμ-
κοῖς χρεσόμεθα τοῖς στρατοπέδοις.
Οὐδὲ, τί φησιν; Εἰ μὴ εἰχομέν

1 Desunt καὶ τὰςδε.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. 69

γον, ἔτ' ἔχον ἐς φύσιν τῷτό γε πολὺ
 γὰρ ῥᾶον ἔχοντας φυλάττειν, ἢ κήσαας
 πάντα πέφυκε. Νυνὶ δὲ ὅτι μὲν φυ-
 λάξομεν, ἔδεν εἶναι ὑπὸ τοῦ πολέμου
 λοιπὸν τῶν πρότερον κήσαας δὲ δεῖ.
 Αὐτῶν ἔν' ὑμῶν ἔργον τῷτο ἦδη.

Ζ'. Φημὶ δὴ δεῖν εἰσφέρειν χρήματα,
 αὐτὰς ἰξίεναι προθύμως, μηδένα αἰ-
 τιᾶας πρὶν ἂν τῶν πραγμάτων κρατή-
 σῃς τῶνικαῦτα ὃ ἀπ' αὐτῶν τῶν ἔργων
 κρίναντας, τὰς μὲν ἀξίους ἐπαίνου τι-
 μάς, τὰς δὲ ἀδικεῖντας κολάζειν· τὰς
 προφάσεις δ' ἀφελεῖν, καὶ τὰ καθ' ὑ-
 μᾶς

ΣΧΟΛΙΑ

τι φυλάξαι, καλῶς τοὺς ξένους ἐπ-
 ἔμπομαι· ἐπὶ τοῦτο γὰρ ἀπέτελλον
 τοὺς ξένους· εἰ δὲ κήσασθαι δεῖ,
 ἀπόδηλον ὅτι τοὶ δῆμον ἐν εἰς τῶν
 στρατεύομενον.

Φημὶ δὴ δεῖν] Τὸ συμφέρον κε-
 φαλαίον. Εἰ γὰρ δι' ἐπὶ τοὺς ἐπι-
 λόγους μελελήλυθαι, ἐν σχήματι ἀ-
 νακεφαλαίων τὴν εἰσβολὴν ποιη-
 σάμεν· ἰ τὴν δὲ φασιν, ἕως αὐτῶν

σπληνίσαντα τὸ διαλὸν ἐπὶ τὸ συμ-
 φέρον μίερχεσθαι.

ταῖς προφάσεσι] Οἱ γὰρ στρατηγοὶ
 προφάσεις ποιεῖτο τῆς ἀπολογίας
 τὸ μὴ λαμβάνειν χρήματα, ἰλλεί-
 ματα δὲ αὐτὰ καλεῖ τὰ χρήματα·
 ὀλίγα γὰρ φασιν εἰς μισθὸν οἰδοῦ-
 ναι τοὺς στρατιώταις, τὰ ὑπόλοιπα
 τῶν τελείων μισθῶ, εἰς θωρικὴν κατ-
 ἔχει.

70 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

μας ἐλλείμματά· ἔ γάρ ἐσι πικρῶς ἐξ-
ετάσαι τί πέπρακται τοῖς ἄλλοις, ἂν
μὴ παρ' ὑμῶν αὐτῶν πρῶτον ὑπάρξῃ τὰ
δεόντα. Τίν' ὃ γὰρ ἔνεκα, ὦ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, νομίζετε, τῆτον μὲν φύγειν
τὸν πόλεμον πάντας ὅσους ἂν ἐκπέμ-
ψετε στρατηγούς, ἰδίους δ' οὐρίσκειν πο-
λέμους; εἰ δ' εἴ τι τῶν ὄντων ἢ παρὰ τῶν
στρατηγῶν εἰπὲν ὅτι ἐπιαυθα μὲν ἐσι
τὰ ἄθλα ὑπὲρ ὧν ἐσιν ὁ πόλεμος,
ὑμέτερά· Ἀμφίπολις καὶ ληφθῇ, πῶσα
χρήμα αὐτῶν ὑμεῖς κομιεῖσθε· οἱ δ' ἐ-
κίνδυνοι, τῶν ἐφεσθηκότων ἴδιοι· μισθὸς
δ'

ΣΧΟΛΙΑ.

ἐλλείμματα·] Τὰ ὑστερήματα.
ἔ γάρ ἐσι πικρῶς·] Ἀλλ' ἡ δι-
καιῶς· πικρὸν γὰρ τοῖς ἀδικήσιν τὸ
ἐπικαιὸν καταφάνεσθαι.

ἰδ.ου· δ' οὐρίσκει·] ἰδίους λέγει,
ὡς αὐτοὶ ἰδίους ποιουμένοι ἐκτὸς τῆς
πόλεως· αἰνέττεται δὲ ἴσως εἰς Χά-
ρηνα.

ἔταν δὲ δύοις λόγοι·] Ὅτι
χρήματα μὴ λαμβάνουσιν ἐν δύ-
και· ὑπὲρ τῆς πόλεως πλεονέ-
κτων ἢ ἐπιαυθα παρὰ τῶν διω-
κῶν.

Πιρίσι·] Ἐκ πειρασμοῦ ἐστὶ.

δικαίναι,·] Διακινουμένοι καὶ δι-
χνοῦν.

Πρότερον μὲν γὰρ,·] Δίκαια ὅσων
φυλῶν πῶσα τοῖς Ἀθηναίοις, καὶ
εἰς δίκαια ὥσπερ μιμερισμῶς τῆς
πόλεως, ἀνάγκη· εἴχον ὥσπερ ἐκ-
άστη φυλὴ ἀπὸ πάσης περιβάλλ-
εσθαι τοὺς πολιορκιέμενους αὐτῆς,
ἐκαστὸν εἰκοσι ἄνδρας τοὺς λευτε-
ροῦντας ὑπὲρ αὐτῆς ἢ τῇ πόλει·
εἴτα οἱ ἐκατὸν εἰκοσι ἄνθρωποι ἐμ-
ρίζον ἑαυτοὺς εἰς δύο μερίδας,
ἵνα ἐξήκοια αὐτῶν ἄνδρες ἴσθωσι
εἰς πᾶν πλεονέκτοι· οἱ δὲ ἄλλοι εἰ-

1 τῆς πόλεως.

ἐκπύλα.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Α. 71

δ' ὅκ' ἔσιν· ἐκεῖ γ', κίνδυνοι μὲν ἐλάτ-
 τες, τὰ δὴ λήματα τῶν ἐφεσηκότων καὶ
 τῶν στρατιωτῶν, Λάμψακ^Θ, Σίγειον,
 τὰ πλοῖα ἂν συλῶσιν· ὅτ' ἔν τὸ λυσι-
 τελεῖν αὐτοῖς ἕκαστοι χωρῶσιν· ὑμεῖς δ'ε,
 ὅταν μὲν εἰς τὰ πράγματα ἀποβλέψῃτε
 φαύλως ἔχοντα, τοὺς ἐφεσηκότας κεί-
 νει· ὅταν δ'ε δόντες λόγον τὰς ἀνάγκας
 ἀκρόσῃτε, τέτρες ἀφίετε. Περὶ ἐσι τοί-
 νω ἡμῖν ἀλλήλοις εἰρίζειν, ἢ διεσάναι,
 τοῖς μὲν ταῦτα πεπεσμύροις, τοῖς δ'ε
 ταῦτα· τὰ κοινὰ δ'ε ἔχεν φαύλως.
 Πρώτερον μὲν γ', ὧ ἄνδρες Αἰθιωαῖοι,
 εἴσε-

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἐκείν^α, ἥτις πλοῦστοι· ἐποίησεν δὲ
 τὸτο, ἵνα μὴ ἀχαίρων πάλαι
 αὐτοὺς ἐποίησεν, καὶ τύχη πρὸς τὸ
 παρὸν μὴ ἔχειν χρηματὰ τοὺς
 ἥτις πλοῦστοι, ἀπέφειρον 1 γ' οἱ
 πλοῦστοι αὐτῶν, καὶ πρὸς
 τίλιν, καὶ ἰδίῳ ταῦτα ὑπερ-
 καλὰ σχολῶν· ἐλγίνο δὲ τὸ σῦν-
 μα αὐτῶν ἥδ' ἐξήκηλα, Συμμο-
 ρία, οὐκ ἔστι τὸ μέρος· εἶναι
 τῆς φυλῆς· δίκαιον ἔστιν οὐκ ἔστιν φυλῶν
 καὶ ἰκάτης περιβαλλομένης ἀπὸ ἰ-
 κατῶν ἀκροσῶν, συνίθη τὸ πάλαι
 ἔστιν λειτουργίας, χιλίους διακο-

σίους· ἐμέριζον οὖν αὐτοὺς ἀπὸ
 ἑκατοσίων ἀνδρῶν, ὃ ἔστιν ἀπὸ δίκαια
 συμμοριῶν· πάλιν δὲ ἑκατέρω
 τῶν δύο μερίδων τούτων, ἑκάστη
 εἰς δύο, ὃ ἔστιν, εἰς τριακοσίους μὲν
 ἀνδρας, κατὰ πάλιν ἢ συμμορίας·
 ἔτσι δὲ ἦσαν οἱ τριακόσιοι οἱ πάλιν
 πλοῦστοι· οἱ πρῶτοι οἱ τινες προση-
 φειροι τῶν ἄλλων τι καὶ ἔχον
 αὐτοὺς ὑπακούοντας εἰς πάλιν,
 ὅτι συμβαίνειν εἰς δύο μερίδας
 ἔστι τοὺς πάλιν· οἷον οἱ ἥδ' ἑκα-
 τέρωθεν ἦσαν ὡς πρὸς ἑαυτοὺς τοῖς
 ἑκατέρωθεν τριακοσίους τοῖς πλο-

72 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

εἰσεφέρειτε καὶ συμμορίας· νυνὶ δὲ πολι-
 τούεσθε καὶ συμμορίας· ῥήτωρ ἡγεμῶν
 ἐκατέρων, καὶ στρατηγὸς ὑπὸ τέτῳ, καὶ
 οἱ βοηθησόμενοι οἱ τριακόσιοι· οἱ δὲ ἄλλοι
 προσενέμηθε, οἱ μὲν ὡς τέτῳ, οἱ δὲ
 ὡς ἐκείνῳ. Δεῖ δὴ ταῦτα ἐπανένιαι,
 καὶ ὑμῶν αὐτῶν ἐτι καὶ νῦν γηρομένους, κοι-
 νὸν καὶ τὸ λέγειν, καὶ τὸ βέλεσθαι, καὶ
 τὸ πράττειν ποιῆσαι· εἰ δὲ, τοῖς μὲν ὥσ-
 περ ἐκ τυραννίδος¹ ὑμῖν ἀπιδάττειν ἀπο-
 δώσει· τοῖς δὲ ἀναγκάζεσθαι τριεραχεῖν,
 εἰσφέρειν, στρατεύεσθαι· τοῖς δὲ, ψηφί-
 ζεσθαι κατὰ τέτων μόνον, ἄλλο δὲ μηδα-
 τιῦν συμπονεῖν, ἔχῃ γρήσας² τῶν δεόντων
 ὑμῖν

ἱ ὑμῶν.

Σ Χ Ο

Δ Ι Α.

συνίεροις· εἴχῃ δὲ ἑκάστη μέρει τῶν
 τεσσάρων ἰδίον στρατηγὸν καὶ ἰδίον
 ῥήτορα· ὅμοιαι δὲ πάλιν τῶν δύο
 τέρων καὶ οἱ ῥήτορες καὶ οἱ στρα-
 τηγοὶ ὁπλοῦσι ταῖς πολιτεῖαις· τά-
 τε ἔν, φησὶν, ἐμὲν ἐκαστοῦς,
 διὰ πολλοῦ καὶ σπανοῦ τῆ ἀναγκῆς
 εἰσφέρεισθαι καὶ χρῆματι· ἡ δὲ συμ-
 μορία· νυνὶ δὲ δι' ἑδὲν ἄλλο 2 με-
 ρίς ἐστι· εἰς συμμορίας, ἢ διὰ τὸ
 πολιτεύεσθαι, ὃ δὲ διὰ τὸ γα-
 σιαζεῖν μέμφεται ἔν αὐτοῖς ὅτι

πρώτη, ἡλικία διὰ τὸ εἰσφέρειν
 ποιοῦντο ταῖς συμμορίαις, καὶ
 καιρὸς τῆ πραγματείας, ἡγεμονίας
 ἡδεσθαι τοὺς πολυπραγμονοῦντας· δύο
 τέρους δὲ, τοὺς στρατηγούς, τοὺς
 καθ' ἑαυτοῦ· τρίτους δὲ, τοὺς ῥή-
 τора· τοὺς μόνον λόγου χάριν· νυνὶ δὲ
 ἐπειδὴ καιρὸς ἐστὶ τὸ 3 ἐκκλησιάζ-
 ειν καὶ τὴν λέγειν, ἡγεμονίας εἰσὶν
 καὶ οἱ πολλοὶ, ἀλλ' οἱ ῥήτορες καὶ
 βοηθησόμενοι εἰσὶν οἱ πρώτοι τρια-
 κόσιοι, ἡπανοῦντες τὰ ὑπὸ τῆς

1 Deest καὶ αὐτῶν.

2 μετὰ τῶν.

3 γασιαζέων.

ὑμῖν ἔδεν ὦν καιρῷ· τὸ γὰρ ἡδίκημύρον
αἰὲ μέρϑ' ἐλλείψει· εἴτα ὑμῖν τέττες
κολάζειν ἀντὶ τῶν ἐχθρῶν φείεσθαι.

ί. Λέγω δὴ κεφάλιον, πάντας εἰσ-
φέρειν ἀφ' ὧν ἕκασϑ' ἔχει, τὸ ἴσον· πάν-
τας ὀξύνει καὶ μέρϑ', ἕως ἂν ἅπαντες
σφαλίσκησιν· πᾶσι τοῖς παριῶσι λόγων
διδόναι, καὶ τὰ βέλιστα ὧν ἂν ἀκρίβη,
αἰρεῖσθαι, μὴ ἂν ὁ δεῖνα, ἢ ὁ δεῖνα,
εἴπῃ· καὶ ταῦτα ποιῆτε, ἔ· τὸν εἰπόντα
μόνον ὠδραχρήμα ἐπαινέσεσθε, ἀλλὰ καὶ
ὑμᾶς αὐτὰς ὑστερον, πολλῶ βέλιον τῶν
ὅλων πραγμάτων ἡμῖν ἐχόντων.

λογον

Σ Χ Ο Λ Ι Α .

ἰδῶν ῥήτορας λεγόμενα· οἱ δ' ἄλλοι
προσποιημένοι ἐκαίεροις.

ῥήτωρ ἡγεμῶν] Δεῖ μὴ χωρί-
ζειν τὰ ῥήτωρ ἡγεμῶν, ἀλλὰ συν-
απλεῖν.

ὡς τέττες] Εἰς τέττες.

Δεῖ δὴ ταῦτα ἐπανέλας] Συμ-
πέρασμα τοῦ συμφέροντος, ὅθεν
ἄρχον] καὶ οἱ ἐπίλογοι.

εἰ δὲ, τοῖς μὲν] Πρὸς Εὐβελον
ἀποκρίνεται τὸν πολυεινόμενον.

τοῖς δ' ἀναγκάζουσιν] Επειδὴ
εἴπιν ἀναλίσκω, φημὶ δὲ δεῖν χρη-
μάτων, ἵνα μὴ εἴπωσιν οἱ πῶντες,
οὐκοῦν εἰσοίστην οἱ πλεῖστοι, τὸν
προλαβόν ὑπὲρ αὐτῶν ποιοῦν τὸν

λόγον, ὅτι μέχρι πότε οἱ πλεῖστοι
τρίηραχρήσται καὶ εἰσοίσουσιν καὶ
πάντα δαπανήσουσιν· ἵαν γὰρ αὐ-
τῶν ὠδραχρήσται ἀπὸ τῶν πλεῖστων,
ἐλπίδα μηδισμῶν ἔχοντες, ἢ ἀλ-
λην εὐπορίαν, ἀποστήσονται τῶν διω-
ρικῶν καὶ ὅπως συνήδης τῷ Δημο-
σθένει τοῖς πλεῖστοις συνίστασθαι·
γινώσκει γὰρ ὅτι τὰ νῦν τῆς πό-
λεως εἰσιν οἱ πλεῖστοι.

Λέγω δὴ κεφάλαιον.] Επὶ τοῖς
διὰ δὲ τῷ ἰδενθῇ δευτέρῳ αἰα-
κεφαλαίῳ, εἰπὼν, ὅτι καὶ
πάντας εἰσφέρειν, ἵνα τῆς ἀνάγκης
ταύτης φείεσθαι, ἐκστήσῃ τῶν
διωρικῶν.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ

Τεΐτου.

ΕΠΕΜΨΑΝ βοήθῃαν τοῖς Ολυνθίοις οἱ Αθῆναῖοι· καὶ τι καλορθῆν ἐδοξάν δι' αὐτῆς· ἡ ταῦτα αὐτοῖς ἀπὸ γέλλειο· ὁ δὲ δῆμος καὶ χαρῆς, οἱ τε ῥήτορες καὶ χαλὰς οἱ δὲ ἔμπροσθεν Φιλίππου. Ὁ δὲ Δημοσθένης δεδοικώς μὴ διαρρήσαντες ὡς τὰ πάντα νεικηκότες, ἡ ἱκανὴ βοήθῃαν πεπονημένοι τοῖς Ολυνθίοις, τῷ λοιπῶν ὀλιγωρήσανσι, ἀλλὰ τὸτο παρελθὼν, ἔπισκώπει τιμὴν αἰλαζονείαν αὐτῶν· ἡ πρὸς βλάβειαν σάφρονος, τιμὴν γνώμην μεδίτησι, λέγων· ὅτι τῆς Φιλίππου τιμωρίας νῦν αὐτοῖς εἶναι τὸν λόγον, ἀλλὰ καὶ τῆς τῷ συμμάχων σωτηρίας· οἶδε γὰρ ὅτι ἡ Αθῆναῖοι, ἡ ἄλλοι περὶ τινες, τῷ μὴ μὴ τὰ οἰκία προέδωκε, ποιεῖν αὐτοῖς φρονίδια· καὶ ἡ ἡ τῷ τιμωρήσαντος τὸς ἐναντίους ἢ τὸν ἀπεδάξιν. Ἐν δὲ τῷ λόγῳ ἡ τῆς περὶ τῷ θεωρηκῶν χρημάτων συμβαλῆς φανερώτερον ἀπείλαι, ἡ ἀξιοῖ λυθῆναι τὸς νόμους, τὸς ἑπὶ τῆς ζημίας τῶν γεγενησιν αὐτὰ ἡγεῖσθαι ἐργασίαι, ἵνα δειχθῇ τὸ συμβαλῆναι τὰ βέλιστα· παραινέει δὲ ἡ ὅλους πρὸς τὸν τῶν προγόνων ζῆλον ἀναστῆναι ἡ ἐργασίαι σάμασιν οἰκείοις· ἡ ὑπερβολὴ πολλῇ κέρηται καὶ τῷ δήμῳ τίως ἐκλεινῇ μὴν, ἡ τῶν θυμῶν, ὡς ἐκ ὁρθῶς προῖτα μὴν τῆς πόλεως.

I τὸ.

ΔΗΜΟ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ 'Β.

α. ΟΥΧΙ ταῦτ' ἀπαρίσταί μοι γινώσκειν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅταν τε εἰς τὰ πρᾶγματ' ἀποβλέψω, καὶ

ΤΡΙΤΟΣ.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ 'Β. ΣΧΟΛΙΑ.

ΟΥΧΙ ταῦτ' ἀπαρίσταί μοι] Ὡς τῶν πραγμάτων χαλιπῶν ὄντων ἔξ ἐπιλήσεως εἰληπταί τὸ προοίμιον· ὅτι προσοχὴν ἀφ' τῷ παροξυσμῷ ἀπαργάζεται, ἢ ἐκ τῷ καθ' ἑαυτὸν ὡς δόξον γὰρ γίνεσθαι, ὅταν τοῖς λόγοις ἢ συνίρῃ τὰ πρᾶγματ' ἢ ἀπὸ συγκρίσεως· συγκρίσει γὰρ δείκνυσιν τοὺς λόγους ἐκείνους ἐχούσας τοῖς πρᾶγμασι· παθητικὸν δὲ τὸ προοίμιον, καὶ μετὰ ἀξιωματικόν· ἐν ᾧ γὰρ ἐπ' ἡμένοι τὸν δῆμον καὶ 2 μέγα φερούμενα 3 ἐπὶ τῇ νίκῃ συγγέλα καὶ πρὸς φύλον καθίστησιν, ἀφ' ἡτίρ' αὐτοὺς οἷς ἴτερον ἄγει τὸν ἀεροαῖον· ἐν ᾧ δὲ ἀλλὰ τίς τὴν γυναικὴ τῶν Ἀθηναίων, τὸ τοῦ Περιελίου ἀξίωμα διὰ τῶν ἐργῶν δείκνυσιν· καὶ γὰρ ἐκεῖθεν αὐτομοῦσα μὴ τὸν δῆμον ἰκανὸς ἢ ἀναγκάζειν, καὶ μετὰ ἡλικίαν ἀποφῆται· διαρρήναι δὲ, αὐτὸς εἰς

φύλον ἀναγκάζειν· τριμερὲς δὲ ὁ λόγος· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον εἰς, τὸ δευτὸν μάστιγα συνίρειν καὶ ἀεὶ ἔχειν ὅλοι τὸν λόγον, ἢ σκέψιν, καὶ παροξυσμὸν κίελλαι, εἰ καὶ μετὰ τῆς τῆς δύναμιν εἰς Μακεδονίαν, ἢ κατὰ χώραν ἰσθῆναι μὴ τοῖς Ολυθίοις βοηθήσασθαι· τὸ δὲ δεύτερον, εἰ καὶ καὶ τοὺς νόμους τοὺς διαρρήναι· τὸ δὲ τρίτον ἐπιλογικὸν δι, καὶ παρὰ τὴν ἔχῃ τῆς πολιτείας τῶν νῦν δημαγωγῶν τῶν δὲ τῶν μετὰ ἑκατοῦ ὑποκρίσασθαι οἰκίαν κεφαλῶν· τὸ μὲν γὰρ πρῶτον τοῦ συμφέροντος ἢ δοκῶν· τὸ δὲ δεύτερον τοῦ νόμου· εἰληπταί δὲ εἰς ἀλλοτρίαν τοῦ δικαίου· καὶ γὰρ κεφαλῶν κεφαλῶν ἀποδεικνύται· τὸ δὲ τρίτον εἰς τοῦ δικαίου, λέγειν δὲ τὸ τῆς ἀλλοτρίας τῶν νῦν πολιτευομένων, καὶ τῆς εὐφροσύνης τῶν ἐπὶ τῶν πρῶ-

1 Γ.

2 Deest μέγα.

3 Deest ἐπὶ.

γύναι

76 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

καὶ ὅταν πρὸς τὰς λόγους ἕς ἀκέω. Τὰς
μὲν γὰρ λόγους φεῖ τῷ τιμωρῆσαθαι Φί-
λιππον ὁρῶ γινομένης· τὰ δὲ πράγ-
ματα εἰς τὸτο προήκοντα, ὥστε, ὅπως μὴ
πεισώμεθα αὐτοὶ πρότερον κακῶς, σκέ-
ψαθ' δέον. Οὐδ' ἐν ἑν ἄλλό μοι δο-
κῶσιν οἱ τὰ τοιαῦτα λέγοντες, ἢ, τὴν ὑπό-

ΓΕΣΙΝ

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

γόνων πολιδύσαμένων· πᾶσα γὰρ
συμβολὴ πρὸς ποιότητα προσώπου
γινομένη ἔπαινον ἢ ψόγον δηλοῦσα,
εἰς τὸ δίκαιον ἔχει τὴν ἀφοραίν·
καὶ τὸ μὴ συμφέρον δίκαιον τίτ-
μηται, εἰς τι τὸ ἀναγκαῖον, ἰσχύ-
σεται· γὰρ Φίλιππος· εἰς τὴν Ἀτ-
τικὴν, διαφθαρείται τῷ Ὀλυμ-
πίῳ· καὶ εἰς τὸ ἀδόξαν, πάντες γὰρ
ἴσασιν Ἕλληνας, ὅτι τοῖς Ὀλυμπίοις
ἐπηγέλωντα βοηθῆσαι, εἰ πο-
λεμήσαντι πρὸς Φίλιππον· καὶ τὸ
ψόφον φαίνεται, τῶν ἀδόξων. Ζη-
τήσῃ δ' ἂν τις τί δηλοῖ καλῶν
μυθιστάναι πῶς δύναμις, ἐδιδίαι
ἐπιποιῆται φεῖ αὐτοῦ μνημῶν,
αὐτὸ φαῦλον δεκνύει τὸ μετα-
γεῖν εἰς Μακεδονίαν τοὺς στρατιω-
τας· ἐπὶ τῷ ἢ ὅτι πλείους εἰσι
τρόποι καθ' οὓς ἀνιλεῖται ἕξιν·
ἢ γὰρ πρὸς αὐτοὺς τοὺς λυγισ-
μοὺς μαχομένη τῶν ἀντιλεγον-
των, δικῆς αὐτοῦ, σαφροῦς
αὐτῆς· ἢ ἑτέραν εἰσπράγματι γινώ-

μῶν, διὰ τῇ ἡμέρας τὴν ἐκείνων
ἀναλείποντες· ἢ τὸ συμφέρον, τὸ
μὴ ἐκείνων ἐλέγχοντες, αὐτοὶ δὲ
συμβολὴν ἑτέραν εἰσπράγματι· ἐν-
ταῦθα τοῖσι οἱ ἑπτὰ φρονηματι-
χρῶμεθα, τῆς μὲν ἐκείνων γνῶμης
οὐδμίαν ἐπιποιῆται 1 μνημῶν· τῇ
δὲ 2 αὐτῶν δοκῶσαι εἰσπράγματι, καὶ
ταύτην ἐργάζεσθαι. Ἄλλως. Προ-
οίμοι ἐκ τῶ ἀναγκαῖον λαμβάνεται
δὲ ἕξ ὑπολήψεις τῶν πραγμάτων
φαύλων ὄντων.

† ὅταν πρὸς τοὺς λόγους· Τηλ-
εῖν ὅτι δεῖ εἰς Μακεδονίαν μίαν-
εἰσάγειν τὴν δύναμιν.

ὡς τοῦτο προήκοντα· Τῆς κα-
κίας δηλοῦσι, ἐπὶ τῷ 5 ἰσώπη-
σιν· ἐκ εἰπὶ ὅπως ἔχοντα, ἀλλ'
εἰ τοῦτο προήκοντα, διὰ τῆς ἐν
τῇ λέξει τάσεως, τῶν χρεῶν δεικ-
νὺς τὸν αἴτιον τῶν κακῶν.

ὥστε, ὅπως μὴ πεισώμεθα· Μι-
γάλω· δάσει μίγαν· φέσει· ἀντί-
δικῆ, σφάδρα τεχνικῶς ποιῶν· τὰ

1 γνῶμην.

2 αὐτῶν.

γὰρ

ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΣ Β. 77

θροισιν, πρὸ ἧς βεβλύεσθε, ἔχῃ τιῶ οὖ-
σαν παριστάντες ὑμῖν, ἀμάρτανειν. Εγὼ
δ' ὅτι μὲν πότε ἐξῆν τῇ πόλει, καὶ τὰ
αὐτῆς ἔχειν ἀσφαλῶς, καὶ Φίλιππον τι-
μωρήσασθαι, καὶ μάλα ἀκριβῶς οἶδα· ἐπ'
ἐμῶ γὰρ ἔχῃ πάλαι γέγονε ταῦτα ἀμ-
φότερα· νῦν μέντοι πέπεισμαι τῷ ἰκα-
νόν

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

γὰρ μεγάλη πᾶσι, μείζονσι πᾶ-
σι λυσιπρόσωπον.

Οὐδὲν οὖν ἄλλο μοι δοκεῖν] Ὡςπερ αἰνιτίζονται, ἀλλὰ νῦν μὲν
ἐκ ἔχῃ Φιλιππισμὸν αὐτοῖς ὁ-
νειδίζειν· ὑπερβαλὼν κατ' ὑπερ-
βασιν· τὸ δὲ ἐξῆς οὕτως· ἔδῃ ἐν
ἄλλο μοι δοκεῖν οἱ τὰ τοιαῦτα
λίγοις ῥητορῶν, ἢ ἀμαρτάνειν
εἶτα ἐν τῷ μίῳ κατασκευάζει.
Πῶς, τὴν ὑπόθεσιν ὑμῶν παρι-
στάντες καὶ συμβουλεύοντες, πρὸ ἧς
καὶ ὑμεῖς ἰ βεβλύεσθε, (βεβλυνοῖται
δὲ νῦν πρὸ τοῦ τιμωρήσασθαι Φί-
λιππον) ἀλλ' ἔχῃ τῇ οὐσῃ καὶ
ἀληθῆς ὑπόθεσιν, καὶ αἰσιν κοινὸν τὸ
παριστάνειν ὑμῖν· ἥτις ἐστὶ τὸ βου-
λευσασθαι, ὅπως αἱ πρῶτον σώ-
σωμεν τοὺς Ολυμπίους· ἐστὶ δὲ ὥςπερ
συμπέρασμα τοῦ προοιμίου δια-
πληροῦν.

τὴν ὑπόθεσιν] Τὸ τιμωρήσα-
σθαι Φίλιππον· βίαιως δὲ σφοδρὰ
τὸν δῆμον κοινῶν τῆς ἐκείνου γνώ-

μης ἐποίησεν, ὥς ὅτι αὐτὸς μέλλει
συμβουλεύειν, πρὸς τούτων εἰσι-
ληλυθῆναι φέσας βεβλυνόμενοι τὸν
δῆμον.

τὴν ὑπόθεσιν] Τὸ σῶσαι τοὺς Ο-
λυμπίους.

Εγὼ δ' ὅτι μὲν πότε] Ἐτι τὴν
αὐτὴν ἔννοιαν ἔκτεράζονται· δηλαδὴ
δὲ τοῦα καίριος ἐν οἷς Ἀμφίπολιν
εἶχον καὶ Ποτίδαιον, καὶ τὰ ὑπὲρ Θρά-
κης.

ἔξῃ τῇ πόλει,] Λύσει τῷ ἀντι-
πίπτοντι.

τὰ αὐτῆς] Δίον εἰπὼν, καὶ Ο-
λυμπίους σῶσαι.

Τιμωρήσασθαι,] Οὐκ ὡς τιμω-
ρησάμενων αὐτῶν, τότε τὸν Φίλιπ-
πον, ἀλλ' ὡς ὑπερβαλὼν ἐχούσιν εἰς
ἡμᾶς ἡθελήσαν.

ἐπ' ἐμῶ γάρ] Τίτιος ἐστὶν τὸ
σχῆμα.

ἰκανόν] Αὐταρκῆς ὥστε ἰλεγε,
καὶ τὰτο δυναθῆτε ποιῆσαι. καλῶς
ἡμῖν ἔχῃ πρὸς τὴν πάρεσθαι δυναμιν.

78 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

νὸν προλαβεῖν εἶναι ἡμῖν τὴν πρώτην,
ὅπως τοὺς σύμμαχους σώσωμεν· εἰάν
γὰρ τὸτο βεβαίως ὑπάρξῃ, τότε καὶ πρὸς
τῷ τίνᾳ τρόπον τιμωρήσεται τις ἐκείνον
ἐξέσαι σκοπεῖν· πρὶν δὲ τὴν δευτέραν ὁρ-
θῶς ὑποθέσθαι, μάταιον ἡγέμαι πρὸς τῷ
τελευτῇ οὐκ ἔστιν ποιῆσαι λόγον.

β'. Ο μὲν ἐν παρὼν καιρὸς, ὃ ἄν-
δρες Αθηναῖοι, εἰπὲς ποιε, καὶ νῦν πολ-
λῆς

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

προλαβεῖν] Ὡς περ ἐπὶ δρομίων
ἔστιν ἰσχυροί. ἀλλὰ τάχους προ-
αεπάσαι ἄλλοι καί μιν ἐν μίᾳ,
ἵνα ἄλλοι μὲν νοήσωμεν τὴν Ὀλυ-
μπίαν, 1 δρομίας δὲ Φίλιπποι καὶ Ἀ-
θηναῖοι.

τὴν πρώτην,] Τὴν ἀρχὴν δη-
λοῦντι· ἀρχὴν γὰρ καλεῖ τὸ σῶσαι
τὴν Ὀλυμπίαν· τίλει δὲ, τὸ τιμω-
ρῆσαι Φίλιπποι.

εἰάν γὰρ τὸτο βεβαίως.] Τὸ μὲν
λίγην ὥς ἐκ ἴσως Ὀλυμπίαν,
ἀναίσχυτον· καθέλε δὲ αὐτὸ, φη-
σας ὅτι ἡ βεβαίως ὥς ἀνάγκη
μῖνι καὶ χάρις τὴν δύναμιν.

καὶ πρὸς τῷ τίνᾳ τρόπῳ.] Καὶ
ἐν τῷ τρόπῳ τῆς τιμωρίας ἀ-
μαρτάνουσι δόξαντες τοὺς ῥήτο-
ρας φησὶ γὰρ, τότε ἔξεται τὸν
τρόπον σκοπεῖν, αἰνέειν δὲ ὅτι
κατὰ θαλάτταν ἐπιλαθεῖν χρὴ τῷ

Φίλιππῳ, καὶ κλεῖσαι τὰ ἑμπορία,
ὅπερ αὐτὸς ὕψιστον ἐν τῷ τίλει
συμβούλοι.

πρὶν δὲ τὴν ἀρχὴν] Ἀκόλουθον
τῇ ἐξ ἀρχῆς προτάσει τὸ συμ-
πέρασμα· τότε γὰρ τοὺς ῥήτορας
μιμνῆσθαι, ὅτι ἴτινα αἰδ' ἰτί-
ρην συμβούλους, νῦν φησὶ μά-
ταιοι εἶναι τὸ πρὸς τὴν τίλει σκο-
πεῖν, ἀρχὴν μὲν τὴν τῶν συμμά-
χων σωτηρίαν, τίλει δὲ τὴν Φι-
λίππου κατὰ τὴν εἰρήνην· τὸ δὲ δὴ συμπέρασμα γυναικὸν
δὲ, σιμνὴν τὴν βάσιν τῷ προοιμίῳ
ἐπιτίθει· δὲ γὰρ ἐν μὲν ἀρχαῖς τῷ
προοιμίῳ, τὰ γυναικὰ φυλάτ-
τειναι· καὶ γὰρ ἄγοιεν καὶ ἀρχαῖοι
τρόποι τοῦ λόγου δεκτικοί· 2 τὸ δὲ
ἐπὶ τίλει γυναικὸν 3 ἐπιφραγί-
ξεται τὸς ἐν μένῃ λογισμὸς τῇ καθ-
όλου προοιμίᾳ.

1 δρομία.

2 τῷ.

3 ἐπιφραγίξεται
λόγοι.]

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β. 79

λῆς φρονίδος καὶ βελῆς δέεται· ἐγὼ δὲ,
ἔχ' ὅτι χρεὶ περὶ τῷ παρόντων συμβε-
λῦσαι, χαλεπώτατον ἡγοῦμαι, ἀλλ'
ἐκείνο ὑποβῶ, τίνα χρεὶ τρόπον, ὃ ἄν-
δρες Αθῆναῖοι, πρὸς ὑμᾶς περὶ αὐτῶν
εἰπεῖν· πέπεισμαι γὰρ ἐξ ὧν παρὼν καὶ
ἀκούων σύνοιδα, τὰ πλείω τῷ πραγ-
μάτων ὑμᾶς ἐκπεφθυῖαι, τὰ μὴ βέ-
λεσθ' τὰ δέοντα ποιεῖν, ἔ τῷ μὴ συνι-
εῖναι·

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

λόγον.] Λόγον ἐπ' αὐτὰ τὴν συμ-
βολὴν καλεῖ.

Ο μὲ οὖν παρὼν καιρὸς,] Διύ-
τιρον προοίμιον, ἀκατάσκειον δὲ,
ἐκ τοῦ ἀναγκαίου λαμβάνεται δὲ
ἐξ ὑπολήψεως τῶν πραγμάτων
φάουλων ὅλων· ἐκθίμενος δὲ ἐν
τῷ πρώτῳ προοίμιῳ περιμαρτυρῶς
τὴν ἑαυτοῦ γνώμην, ὅτι δοὶ τοὺς
πραγμάτων καὶ χάραν μίμναι, καὶ
τὸ προηγούμενον τοῦ λόγου μίμναι
αὐτῷ κατὰ τὴν ἐν τῷ διυλίῳ
πάλιν τὰ λοιπόμενα δύο μέρη πε-
ριμαρτυρεῖ.

ἀλλ' ἐκείνο ἀπορῶ.] Τὸ διύτι-
ρον μίμναι· ἐκ τῷ πρὶ τῶν διωρικῶν
δικηνοσὶ· δικηνοσὶ δὲ ὅτι τῶν λυσιν
τῶν κακῶν εἰδὼς, ὅκιν' ἀποφύκει-
σθαι· τὸ δὲ ἀπορῶ τίνα τρόπον,
πολλὰς ἔχει σημασίας, πότερον
φανερῶς, ἢ τούτων· ἢ ἐκ ἀπάτης·

πότερον μὲν παρρησίας, ἢ ὑφει-
μένως· οὐκ εἴπε δὲ, ἀπορῶ τί δὲ
λέγειν, ἀλλὰ πῶς δυήσομαι· ἢ κο-
λασίως ἐκτὸς πῆσαι· ἰσίοι δὲ ὅτι
ἀκατάσκειον εἴπε τὸ προοίμιον,
ἵνα ὡς ὁμολογούμενοι λάβῃ τὸ, ὅτι
πολλὰς φρονίδος δέεται τὰ πράγ-
ματα.

πέπεισμαι γὰρ] Τυλίγειν, ἐξ ὧν
αὐτὸς τί συμβελεύει, καὶ ἐξ ὧν ἑ-
τιοὶ λέγουσι· δίδωσι γὰρ καὶ τῶν
ἄλλων ἐπὶ τῶν ἰσίοις λέγειν τῇ
σώλῃ τὰ χρήσιμα, ἵνα μὴ πάντα
εἰς αὐτὸν ἀνάγειν, φοβηκὸς εἶναι
δοκῇ.

μὴ συνίναι.] Σημείωσαι ὅτι
διανοοῦναι σύνοισι φρονήσεις, ὅτι ἡ
μὲ φρονήσις ἔστι ἐπὶ γνησίᾳ τῶν
οἰκιδι λογισμῶν· ἢ δὲ σύνοισι,
ἔστι δικηνοσὶ καὶ ἐξ ὧν λογισμῶν.

80 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ἔναι· ἀξιώ δ' ἐὺμας, ἂν μὲ παρρησίας
ποιῶμαι τὰς λόγους, ὑπομνῆν, τοῦτο
φρασεύοντας εἰ τάλιθ' ἢ λέγω, καὶ διὰ
τῆτο ἵνα τὰ λοιπὰ βελτίω γήνηται· ὁρᾷ-
τε γὰρ ὡς ἐκ τῆ πρὸς χάριν δημηγορεῖν
ἐπίους, εἰς πᾶν προελήλυθε μοχθηρίας
τὰ παρὴν παρῆματα· ἀναγκαῖον δ' ἐ-
ὕπολαμβάνω, μικρὰ τῶν γενημένων
πρῶτον ὑμᾶς ὑπομνῆσαι,

γ'. Μέμνηθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,
ὅτε ἀπηγγέλθη Φίλιππος ὑμῖν ἐν Θρά-
κη,

ΣΧΟΛΙΑ.

ἀξιώ δ' ἐὺμας,] Ἀλλ' τοῦ ἀξίου
νομίζω· οὐ γὰρ ὀρίσκειται πᾶσι
τοῖς Ἀθηναίοις, εἰ μὴ ἄρα σπανίως
τὸ ἀξιώ ἐπὶ τοῦ παρῆματος ση-
μαίνει δι' ὡς ἐν τῇ ἀξιώσει κί-
χρη] φρασεύοντας.

ὁρᾷτε γάρ] Ἐπεὶ οὖν αὐτῷ τὸ
τρίτον μέρος] ἔκπληται, τὸ ἑἰς ἐπι-
μήσεις τῶν τῶν πολέμων.

ἀναγκαῖον δ' ἐὺπολαμβάνω] Με-
μνήσαντες ἑαυτὰς εἰς τὰ αὐτὰ
παράστα· ἢ ἔστι αὐτὸ τὸ συμ-
φύρον ὑπολογισμὸν, ἢ τὸ φρονη-
μὸν μέρος, πότερον χρὴ μῆναι
ἐν Οὐλῶν τῶν δυνάμεων, ἢ μὲν ἄλλως
ὡς τῶν Μακεδόνων.

† Μέμνηθε, ὦ ἄνδρες Ἀθη-
ναῖοι,

καὶ, ὅτι ἀπηγγέλθη] Τὸ τὸ τις
ἀμαρτάνῃς ὑπὸ τῆς ἐν δυνά-
σει, ἀποφασίζεις ὡς ἐν συμβουλευ-
τικῷ λόγῳ διηγεῖσθαι ἐπὶ ὑμῖν.

Μέμνηθε, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι,]
Οἱ ἀγῶνες ἐπὶ τῇ πρὸς τὰς
λόγους τοῦς Ἀθηναίους ἔσται
κατὰ χώρα πᾶσι δυνάμει, πᾶσι
δεγματικῇ πῶς αἰχμηταί· πᾶσι
καὶ δὲ πᾶσι τῶν πᾶσι τῶν τοι-
αῦτα διὰ τὴν ἰσχυρίαν μὴ πᾶσι
δαίμονος· ἢ δὲ πᾶσι, πᾶσι τῶν
ταῖς ἀποφασίζεις· Ἀμαρτάνῃς
δὲ βίαιος ὑπερλήλυται, τῶν μὴ τῶν
ἐν δυνάμει, ὡς δὲ πᾶσι δυνάμει
αὐτῶν δὲ ἰσχυρίαν πᾶσι χρ-
μῶς.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β. 81

κη, τρίτον ἢ τέταρτον ἔτ' ἔτι, Ηραῖον
 τῆχ' πολιορκῶν· τότε τοίνυν, μὴ
 μὲν ἰὼ Μαιμακλήριον. Πολλῶν δ' λό-
 γων καὶ θαυρῶν γιγνομένων παρ' ὑμῖν,
 ἐψηφίσασθε τετραράκοντα τελέρεις καθ-
 ἔλκειν, καὶ τὰς μέχει πένη καὶ τετραρά-
 κοντα ἑτ' αὐτοὺς ἐμβαίνειν, καὶ τά-
 λαντα ἐξήκοντα εἰσφέρειν· καὶ μὲν ταῦ-
 τα, διελθόντ' ἑαυτῶν τέττα, Εκα-
 τομβαιῶν, Μελαγελινῶν, Βονδερμιῶν· τέ-
 τε τῶ μινός μόγις μετὰ τὰ Μυσήεια,
 δέκα

1 Μαιμακλήριον.

ΣΧΟΛΙΑ

Ηραῖον τῆχ'·] Πολισματιον

Θρακίας.
 μὴ μὲν ἢ Μαιμακλήριον.] Χει-
 μῆρι· ἔτ' ὁ μὴ ἔξ' εὐδοκίᾳ
 ὅτι, καίτοι χιμῶν· ὅλ'·, πλεῖν
 ἐψηφίσασθε, τοσαύτη 1 προθυμία
 πρὸς τῇ βουλήν ἐκίχρησθε.

καθἔλκειν.] Ἀλλ' του ἐμβα-
 ζει εἰς τὴν θάλατταν.

μέχρι πέντε καὶ τετραράκοντα]
 Ὡς πρὸς τοσοῦτο τὸ πλεον, ἵνα ἡμ-
 φησῇ αὐτοὶ ὅτι πολλὰ σπουδὴν ἴ-
 μεν γὰρ κτελεῖν· ὥστε Ἀθηναίους
 μέχρι τετραράκοντα ἑτ' ἑλθεῖν
 ἵσθαι, ἀεζαμένους ἀπὸ οὐκ ἐπιθυμίας.

δεκά, καὶ μέχρι μίλοι τῶν εἰκοσι
 παίδας ὄντας τίως ἀποπολεῖν τὰ
 πρὸ τῆ πόλεως φρούρια· εἰς ὑπεροφί-
 ας δὲ πολέμου ἀπὸ ἑτῶν εἰκοσι,
 αὐτοὶ τότε καὶ ὅς οὐκ ἐκίχοντο ὁ
 νόμος κρατεῖσθαι, πολέμῳ ἐψη-
 φίσαιτο διὰ τὴν πολλὴν σπουδὴν, ὡς
 εἴρηται.

διελθόντ' ἑαυτοῦ] Ἡτοι-
 μῶν ἐκτὸς παρελθόντων ἀπὸ
 Μαίην μισθώμενων, καὶ πληρωθέν-
 τ' του ἑαυτοῦ τῶν, ἢ Εκα-
 τομβαιῶν, ἢτοι ἢ Ιαρουαρί· ὅς
 2 ἀρχὴ χρόνου παρ' Ἑλλήνων· ὅτε
 Μελαγοντίαν, ἢτοι Φεβρουάριον·

1 βουλήν.

2 ἔχον.

ἦτα

82 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

δέκα ναῦς ἀπεσείλατε ἔχοντα Χαερίδη-
 μον κενὰς, καὶ πέντε τάλαντα δρυγυεῖς·
 ὡς γὰρ ἤγγέλθη Φίλιππῳ ἀδενῶν, καὶ
 τεθνεῶς, (ἦλθε γὰρ ἀμφοτέρω,) οὐκέτι
 καιρὸν εἶδενά τῃ βοηθεῖν νομίσαντες, ἀφ-
 ἠκαίτε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ἀπό-
 σολον· ὡς δ' ὅτ' ὁ καιρὸς αὐτός. Εἰ
 γὰρ τότε ἐκείσε ἐβοηθήσαμην, ὥσπερ
 ἐψηφισάμεθα, προθύμως, ὅκ' ἂν ἡνώ-
 χλει νῦν ἡμῖν ὁ Φίλιππος τότε σωθείς.
 δ. Ταῖ

ἰ ἀδενῶν.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

εἶτα Βοηδρομιῶν, ἦγουν Μάρτιῳ·
 οἷον ἔν' ὡσίῳ μῶν 16. Λί-
 γει ὅτι αὐτῷ παριληλυθισαι μηνίς
 17 ἢ τριήρεις ἐκτίμῃται ἐψηφί-
 σασθαι, καὶ δεύτερον ἡρξεν ἔτι, καὶ
 Ιανuariῳ, Φεβρουαριῳ, Μαρτιῳ
 ἤδη παρῶντι καὶ τότε μόλις μὴ
 τὰ Μυρῶνα, ἦτοι μεγάλα, ἦγον
 τὰ Βοηδρομια, ἀπεσείλατε δέκα
 ναῦς.

κενάς,] Πολιτικῆς βοήθειας, ἦ-
 γον Ἀθηναῖον, ὃ ἔτι ξένους ἀπὸ
 Ἀθηναίων ἔχουσας.

Φίλιππος ἀδενῶν,] Εἰκινδύ-
 νας ἀδενῶνται φησὶ Φίλιπποι, ὅτι
 πρὶν Μεδωνῶν ἐπολιόρκει, Ἀγέρ-
 κινος στρατῶντι Μεδωναίῳ ἀπὸ τοῦ
 τοίχους ἐπιγραφάσθαι τῷ δόρατι,

Ἀγέρ Φίλιππος θαλάσσιον 1 σίμ-
 πει βίλῳ· εἶτα σίμπαλῳ καὶ
 καὶ τύχην τινα ἐπιτύχοι· αὐ-
 τῷ κατὰ τοῦ ὀφθαλμοῦ λήγεται
 ὅτι καὶ Φίλιππος ἐπιγράφει
 πρὸς αὐτόν, καὶ ἀληθεύουσιν, ὅμως
 ἔκ' ἐπιτύχον αὐτός· ἐπιγράφει δ.
 Ἀγέρ Φίλιππος ἡ λάβη, κρι-
 μησίται.

τὸν ἀπόστολον·] Ἀπόστολον, ἦγον
 στόλον ἀπόστολον γὰρ ἐκάλεσαν οἱ
 Ἀθηναῖοι καὶ πᾶσαι τὰς παρ' αὐ-
 τῶν συμπομπῇ δύναμιν, τοξόων,
 ὀπλιῶν, ἱππέων, τῶν ἄλλων, ἐξαι-
 ρήτως δι, τ' ἰαυλικῇ δύναμιν.

ἢ δ' αὖτ' ὁ καιρὸς αὐτός,] Ἀ-
 κούσαντες, φησὶ, νοσῶν τὸν Φί-
 λππον, ἐκλήπισε τὴν βοήθειαν·

ἰ ἐπιτίμῃται.

καὶ τότε

δ'. Τὰ μὲν δὴ τότε πρᾶχθέντα, ἔκ
 ἂν ἄλλως ἔχοι. Νῦν δ' ἐτέρᾳ πολέμῳ
 καιρὸς ἦκει. Τίς οὔτ' ; Δί' οὖν καὶ
 ᾧ τῶν ἐμνήδω, ἵνα μὴ ταῦτ'
 πάθῃ. Τί δὴ χρῆσόμεθα, ὦ ἄνδρες
 Αθιωταῖοι, τῶν; εἰ γὰρ μὴ βοηθήσειε
 πάντι δένοι κτ' τὸ δυνάϊον, θεάσασθε
 ὃν τρόπον ὑμεῖς ἐσβαλῆνηκατες ἔσεσθε
 πάντα ὑπὲρ Φιλίππου. Ὑπῆρχον Ολυν-
 θιοὶ δυνάμει κακῇ, κακῇ μὲν, καὶ δέκα
 ἔτω

Σ Τ Ο Λ Ι Α

ἡ τότε μάχη ἐπὶ τῇδε· καὶ
 βοηθῶν ἑκατοῖς ἢ, ἐν τῇ κατὰ
 δίκῃ Φιλίππου.
 εἰ γὰρ τότε ἐκείνη ἐβοηθήσαν
 Ἐπιγυαῖοι μὲν εἰς ὑγίαιον παρὰ
 ῥησὶα χρῆσασθαι· ὅθεν δὲ ἦσαν καὶ
 οὐκ ἐπὶ τῇδε, σκοπῶν εἰς κορυφὴν
 τῆς καὶ ῥαθυμίας τὸν δῆμον· οὐ
 γὰρ ἀλλὰ κινεῖσθαι τὰ τῆς ἐπι-
 τιμῆς, σφιδρα τεχνικῶς ὅπως
 μὲν γὰρ ποιεῖν τι βελώνη τὸ
 αἰκνύον, καὶ ἐπιτιμᾶν ἔχοντες
 ἡμετέρους· οὐδὲ τὴν παρῆσαν, ἵνα
 μὴ χαλκῆται Φιλοκρότεροι γί-
 νηται· ὅταν δὲ τῶν μόνον βελώνη
 ποιῶν, τὸ ἀντιπρὸς ἐπὶ τῇδε
 μῦθος, τότε φαίνεται τῇ παρῆ-
 ρησὶα προσήκει χρῆσθαι.

αὐτὸν ἂν ἄλλως ἔχοι.] Τὴν αἰ-
 τίαν ὡς περὶ βέλωνται ἐμνήσθαι,
 καὶ εἰ ἐχρησάτο τὰς ἐμνήσθαι
 τῶν παρὰ γὰρ δυνάμει καὶ ποιεῖν
 καὶ τὰς ἐμνήσθαι καὶ οἱ
 ἀντιπρὸς ἐπὶ τῇδε, οὐδὲ τὴν παρῆσαν
 εἰς τὸ δυνάμει καὶ ποιεῖν τῇδε
 ἡμετέρους ποιεῖν τὰς ἐμνήσθαι.
 τί δὴ χρῆσόμεθα.] Ὑπῆρχον
 ὡς περὶ βέλωνται, οὐδὲ τὴν παρῆσαν
 ποιεῖν, βοηθῶν, οὐδὲ τὴν παρῆσαν
 ποιεῖν, εἰ γὰρ μὴ βοηθήσει πάντι
 δένοι ὅπως τὴν ἀντιπρὸς ἐπὶ τῇδε
 ποιεῖν. Ἰαὶ τὴν δὲ τὸν δυνάμει
 γὰρ μὴ βοηθήσει τὸν δυνάμει
 ποιεῖν τὴν δὲ τὸν δυνάμει, ὅτι
 ποιεῖν τὴν δὲ τὸν δυνάμει.

κατὰ δὴν] Παλιὰ βοήθεια

αὐτὸ.

109

Αθῶναῖοι, μικρὸν ὀρῶ τὸν τῷ μὲν ταῦτα,
ἐχόντων μὲν ὡς ἔχουσι Θηβαίων ἡμῖν,
ἀπειρηκότων ὃ χρέμασι Φωκίων μηδε-
νὸς δ' ἐμποδῶν ὄντι Φιλίππῳ τὰ παρ-
όντα κατασβεψάμενῳ, πρὸς ταῦτα ἴπ-
κλῖναι τὰ πράγματα. Ἀλλὰ μὲν εἰ
τις ὑμῶν εἰς τῆτο ἀναβάλλεται ποιήσῃν
τὰ δέοντα, ἰδεῖν ἐγγύθεν βέλῃται τὰ
δεινὰ, ἐξὸν ἀκχεῖν ἄλλοθι γινόμενα, καὶ
βοηθὲς ἑαυτῷ ζητεῖν, ἐξὸν νῦν ἑτέροις
αὐτὸν βοηθεῖν, ὅτι γὰρ εἰς τῆτο ὤψι-
σθῆσαι τὰ πράγματα, εἰάν τὰ παρ-
όντα προώμεθα, ἥδεον ἴσμεν ἅπαντες
δήτε.

εἰ. Ἀλλ' ὅτι μὲν δὲ δεῖ βοηθεῖν, εἰ-

ΠΟΙ

Ε Χ Ο Λ Ι Α.

ἐκ τ' ἀδελφίας, καὶ ἐκ τοῦ κινδύνου
τὸ συμφέρον συνίσπον, ἢ οἱ δὲ
σώφροσις καὶ γυναῖοι τ' αἰσχύνῃ
δοῦσαι, οἱ δὲ πολλοὶ καὶ δημόται,
τὸν φόβον τὸν ἐκ τῆς μάχης
κινδύνου, βοηθήσουσι τοῖς Ολύ-
θιοις.

καθυφρέμεθα] ἢ γὰρ ἰδοίμεν,
ἐχόντων μὲν ὡς ἔχουσιν] Ἀλλ' ὅτι
ἐχθροὶ ὄντων.

πρὸς ταῦτα ἰπικλῖναι] Μίλα
γὰρ τ' Ολύθιοι ἐπ' Ἀθήνας τραπύ-
σαι ἀνάγκη.

Ἀλλ' ὅτι μὲν δὲ δεῖ βοηθεῖν,]
ἀσχυροφροῦ. ἰδαντα τὸ πρὸς
γούμνισι κεφάλαιοι σπαλόμεναι,
τούλῃσι τὸ συμφέρον εἰς δὲ τὸ
δυνατὸν μεταβίβηκεν, ὃ παρὰ
πῶς τ' ἔχει χάρις δακρυόλης
γὰρ αὐτὰ τὸ συμφέρον, ὅτι βο-

86 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ποι τις ἂν, πάντες ἐγνώκαμεν καὶ βο-
 ηθήσομεν· τὸ δὲ ὅπως, τοῦτο λέγε.
 Μὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θαν-
 μάσῃτε, ἂν ᾧδ' ἄδοξον εἶπω τι τοῖς πολ-
 λοῖς· νομοθέτας καθιστᾶτε· ἐν δὲ τέ-
 τοις τοῖς μαμοθέταις, μὴ θῆθε νόμον μη-
 δένα, εἰσὶ γὰρ ὑμῖν ἱκανοί, ἀλλὰ τοὺς
 εἰς τὸ παρὸν βλάπτοντας ὑμᾶς λύσατε·
 λέγω ὅτι τοὺς περὶ τῷ θεωρικῶν σαφῶς
 ἐτάσσι, καὶ οὗτοι περὶ τῷ στρατοπολιτικῶν
 ἐνίσχουσιν.

ΣΧΟΛΙΑ

δοῖν δὲ τοῖς Οὐλιδίαις, ἀντίποι, καὶ πῶς διησώμεθα, χρῆματα μαχομένους; καὶ γίγνεται ἡ ἐσοδοῦ του δουρατοῦ, αἰθιθισίς πρὸς τὸ συμφέρον· ἰὰ γὰρ ἀποδοχὴν ὅτι καὶ χρημάτων ὑποκρίνεται, καὶ σκεύ-
 ασαι τὸ συμφέρον, ὅτι δὲ βοηθεῖ
 τοῖς συμμαχοῖς.

Μὴ τοίνυν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι] Ἐπειδὴ τῷ ἀκράτῳ προσδοκῶντι
 αἰκνύει περὶ πολέμων, αὐτὸς περὶ
 νομοθετῶν μέλλει λίσσεται, διὰ τοῦ-
 το προδιερραπύει τοὺς πολλοὺς· οἱ
 γὰρ συνίσι οὐχ ἡγίσσοιαι ἢ αὐτὸ
 ᾧδ' ἄδοξον, ἀλλὰ καὶ πᾶν ἀναγ-
 καίον, τολμηρὸν δὲ, τὸ κινεῖν καθ-
 ιστάται νομοθέτας, ὡς λιλυρῆς
 ὁ δημοκρατίας ἢ μαλίσσης ὀλι-
 γαρχίας φέρεται· διὰ τοῦτο τῇ
 προδιορίζῃ κίχρη, διὰ τὸ δοκεῖν

ἀποποιεῖται ἐπαγρύπτης· τὸ δὲ μίλ-
 λον ἐνθῆται περὶ τῷ δήμῳ, ὅτι οὐ
 κινεῖται νομοθέτας καθιστάται;
 ὑπὲρ γὰρ ἔχομεν νόμον; ἀνακρίπτε
 λίσσεται, ἐν ᾧ τέτοις μὴ θῆσθαι νόμον
 μηδέν, ἀλλὰ τὴν εἰς τὸ παρὸν
 βλάπτοντας ὑμᾶς λύσαι.

νομοθέτας καθιστᾶτε] Νομοθέ-
 της ἐλπίσιν παρ' αὐτοῖς καὶ ὁ
 νόμος καὶ οὐκ εἰσφέρειν, καὶ πάλιν
 ὁ κρίνει τοὺς 2 νόμους, μὴ πᾶς
 ἵκανοί τινες ἀλλήλους ἔλαδον ἐν-
 τας· τὸ δὲ τὸ ἔργον ἢ τῶν διο-
 μοθετῶν.

† λίσσεται δὲ τὸν περὶ τῶν διωρι-
 κῶν] Εἰ μὴ γὰρ τὰ διωρικά τῇ
 διωρίᾳ ἐδίδουσαν, οἷον αὐτὴ τῶν
 διὰ τὰ τῷ στρατιωτῶν τοῖς διωρί-
 σι ἀνακρίμηναι. Ἐνδὲ δὲ ὅπως ἐν-
 μιν, πᾶς πολλοὺς αὐτοὺς λίσσεται;

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β. 87

ἐνίς· ὧν οἱ μὲν τὰ γραβωλικά τοῖς
οἶκοι μύρσι διανέμει· θεωρικά· οἱ δὲ,
οὐδὲ ἀτακτῆρας ἀθῶς καθισᾷσιν· εἴτα
καὶ οὐδὲ τὰ δέοντα ποιεῖν βελομύρους,
ἀθυμολέγεις ποιεῖσιν. Επειδὴν ὅταυτα
λύσητε, καὶ τὴν τῶν βέλτις λέγειν
ὁδὸν ᾧδᾶσχηλε ἀσφαλῇ, τὴν καὶ τὸν
γράφαντα ἅ πάντες ἴτε ὅτι συμφέροι,
ζηῖτε· πρὶν δὲ ταῦτα πράξαι, μὴ
σκοπεῖτε τίς εἰπὼν τὰ βέλτις ὑπὲρ ὑ-
μῶν,

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

Φαίνεται ἐν διοικήσεσι πολλὰς καὶ
ψήφισμα λαβεῖν ὡς τῶν
χρημάτων, διὰ καὶ πολλὰς νόμους
λέγει, ἥα λυθῶσι ἐν τοῖς νομοθί-
ταις, ὅ ἵνα μὴ δόξη μόνον τῶν Εὐ-
κόλων ἵνα λυθῶσι ὡς ἐχθροί.

οἱ δὲ, τοὺς ἀτακτῆρας] Τὴν
διαφέρειν οἱ ἀτακτῆρας τῶν
λεποτάκτων, καὶ τῶν ἀγαθῶν
των; Ἀγαθῶν μὲν ἴσι, ὁ μη-
δέποτε ἰσχυροὺς εἰς τὸν καλόν-
γον τῶν γραβωλῶν· ἀτακτῆρας δὲ,
ὁ ἰσχυρὸς μὲν, μὴ ἴσιν δὲ εἰς
τὰς ἐπιβαλλάσας αὐτῶν γραβωλίας·
λεποτάκτους δὲ, ὁ ὡς τῶν μὴ
χρη καὶ τὸν ἀγαθόν τῶν ταξῶν
καὶ τοὺς συνασπῆτας ἀπολιπῶν·
νόμοι δὲ ἵσαν κελεύουσιν ἀφίστασθαι

τινας τῆς γραβωλίας, ὡς πομπῶν
εἰς τοὺς Διοῦσια· καὶ χάριν
οὐκ ἔχοντες ἰσχυροὺς τοὺς
νωτάτους καὶ τοὺς ἐκ τῶν καλῶν
λόγων μάλιστα ἐπιλέγοντο· ὁ δὲ
Δημοδότης, ποτὶ μὲν ἐκ τῶν κα-
ταλόγων γραβωλῶν εἶπον, ἐκ δὲ τῶν
ἀρχαίων ἡλικίας γίνεσθαι τοὺς χο-
ρευτάς.

Επειδὴν δὲ ταῦτα λύσητε] Βέλ-
τις] ψήφισμα λαβεῖν ὡς τῶν
δήμων, τὸ παρὶς τῶν ἀδελφῶν τοῦ
καθηγορεῖν τὸ νόμον.

την καὶ τὸν γράφοντα] Σψ-
φισμα καὶ χρεῖαι συνασπᾶται
τὸν δῆμον· τῶν γὰρ πλεονέκτων μόνον
τὸ συμφέρον ἡγεμονῶν τὸν δὲ
δῆμον τὰ δικαίως, αὐτὸς πᾶσι

1 Deest τῶ.

2 τὸν νόμον.

F 4

προστί-

88 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

μῦθ', ὅφ' ὑμῖν ἀπολέσθαι βελησέαι· οὐ γὰρ δέησέ τις· ἄλλως τε καὶ τὰς μόνε
 ὡς γίγνεσθαι μέλλοντι, τὸ παθεῖν ἀδί-
 κως τι κακόν, τὸν ταῦθ' εἰπόντα ἔς γρά-
 ψαντα· μηδὲν γὰρ ὠφελῆσαι τὰ πρᾶξι-
 μαία, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ λοιπὸν μᾶλλον
 ἔτι ἢ νῦν, τὸ τὰ βέλιστα λέγειν φοβερώ-
 τερον ποιῆσαι. Καὶ λυέν γε, ὦ ἄνδρες
 Αθηναῖοι, τοὺς νόμους δεῖ τὰς αὐ-
 τοὺς ἀξιοῦν, οἷπερ τεθείκασιν· οὐ γὰρ
 ἐστὶ δίκαιον, τῷ μὲν χάριν, ἢ πᾶσαν
 ἐβλαψέ τῷ πόλιν, τοῖς τότε θῆσιν ὑπ-
 ἀρχεῖν, τῷ δ' ἀπέχθειν, δι' ἧς ἂν
 ἅπαντες ἀμεινον πράξαιμην, τὰ νῦν τὰ
 βέλιστα εἰπόντι ζημίαν γινέσθαι, πρὶν δὲ
 ταῦτα

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

προσέθηκε, ὡς καὶ τὸ δῆμα τὸτο
 συνεδρῶντι· τὰ δὲ ὅτι, συνδισ-
 μου.

ἄλλως τε καὶ τὸτο μόνον]. Αι-
 τίσαντοί λυνεῖ, ἵνα μὴ τις εἴπῃ,
 τί ἂν ἀκρίβης σὺ, ὦ φιλόπολις,
 ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀποθανεῖν, ὡς
 ὁ Κόδρος καὶ τινες ἄλλοι; ἵπταται,
 ὅτι ἐκεῖνοι μὲν ἔχον ὥσπερ θύρα-
 μύθων τὸ ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῇ

χρησιμότητι τῶν πράξεων· ἰγὰρ
 γὰρ, ἐὰν ἀποθάνῃ νῦν, οὐ μόνον ἐκ
 ἀφελήσῃ, ἀλλὰ καὶ βλάβη, φο-
 βητέρας καθὼς τὸ βῆμα τοῖς
 βελημένοις παρεστιασμένοι.

οἷπερ καὶ τεθείκασιν.] Βεληται
 καὶ ἡγορεῖται αὐτοὶ ταῦτα ποιῆσαι
 τὸν Εὐθύλον.

πρὶν γὰρ ταῦτα ἀντιπαραστήσαι.] Αι-
 τίσαντοί λυνεῖ, ἀλλὰ ἰ δια τί εἰ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β. 89

ταῦτα δὴ τρεπίσαι, μηδαμῶς, ὧς ἄνδρες
 Αθῆνῶν, μηδένα ἀξιῶτε τηλικῶτον εἶ-
 ναι παρ' ὑμῖν, ὥς τοὺς νόμους τέτους
 παρβαίνειν μὴ δοῦναι δίκην, μηδ' αὖ-
 τως ἀνόητον, ὥς εἰς πρῆπτον κακὸν αὐτὸν
 ἐμβαλεῖν.

ς'. Οὐ μὲν ἔδ' ἐμείν' ὃ γ' ὑμᾶς ἀγ-
 νοεῖν δεῖ, ὧς ἄνδρες Αθῆνῶν, ὅτι ψή-
 φισμα ἐδενὸς ἀξιὸν ἐστίν, ἂν μὴ προσ-
 γῆται τὸ ποιεῖν ἐθέλειν τά γε δόξαντα
 προθύμως ὑμᾶς· εἰ γὰρ αὐτάρεκτα τὰ
 ψηφίσματα ἴδ', ἢ ὑμᾶς ἀναγκάζειν ἢ
 προσήκει πράττειν, ἢ περὶ ὧν γράφει
 διαπράττασθαι, ἔτ' ἂν ὑμεῖς πολλὰ ψη-
 φιζόμενοι, μικρὰ, μᾶλλον δ' ἐδέν ἐ-
 πράττετε

ΣΤΟΛΙΑ

οὐ λῦσαι τὸν νόμον, μηδὲν εὐλαθε-
 δεῖς, ἀπῆλθαι ἐν διλημμάτων
 εἰ μὴ εἰ δώσω δίκην, λύσαι τοὺς
 νόμους, τυραννικὸν τὸ τοιοῦτον· εἰ δὲ
 ἀνάγκη κινδυνεύειν, ὥς ἐκ ἀνόητου
 εἶναι, εἰς προσηλὸν κακὸν ἵκαν-
 τον ἐμβαλεῖν.

Οὐ μὲν οὐδ' ἐμείν' ὃ γ' ὑμᾶς]
 ἀνίπτετον ἵππεσθ' οὐταί, μηδὲν
 φρεσὶν, ὡς Δημοσθένης, τὸν νόμον

λύσαι· ψηφισμα γὰρ ποιῶμεν
 ὥς ἐκ λυθῆναι· τί οὐκ φησιν; ἂν
 ψηφίσῃ μὲν, μηδὲν δὲ πράττειν
 τῶν ψηφισθῶν, οἷον, ἵκαν' μὴ συνελθόντες
 ὥς λῦσαι, ἢ συνελθόντες μὴ λῦ-
 σαι, τί τὸ κέρδιον τοῦ ψηφίσμα-
 τος.

οὐτ' ἂν ὑμεῖς πολλὰ ψηφιζο-
 μεναι] Ἀσάφεις τὸ χωρίον· ὅτι δι-
 λίγη τοιοῦτος ἔστι, οὐτ' ἂν ἰδιότητι
 πολλῶν

90 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

πράττειε τέτων, ἔτε Φίλιππῳ τοσού-
τον ὑδρίκει χρένον· πάλαι γὰρ ἂν ἐνεκά
γε ψηφισμάτων ἐδεδώκει δίκην· ἀλλ'
ἔχ' ἔτω ταῦτ' ἔχει· τὸ γὰρ πράττειν ἔ-
λέγειν καὶ χειροτονεῖν ὕστερον ὃν τῇ τάξει,
πρότερον τῇ δυνάμει καὶ κρείττον' ἐστὶ
τῷ οὖν δεῖ προσεῖναι, τὰ δ' ἄλλα
ὑπάρχειν καὶ γὰρ εἰπεῖν τὰ δέοντα παρ'
ὑμῖν, εἰσὶν, ὧς ἄνδρες Αθλιῶται, δυνά-
μιοι, καὶ γινῶναι πάντων ὑμεῖς ὀξύτατοι
τὰ ρηθέντα· καὶ πράττειν δὲ διωήσεσθε
νῦν, εἰάν ὀρθῶς ποιῆτε. Τίνα γὰρ χρένον,
ἢ τίνα καιρὸν, ὧς ἄνδρες Αθλιῶται, τῷ
παρόντι βελίῳ ζητεῖτε; ἢ πότε αὖ δεῖ
πράττειν, εἰ μὴ νῦν; Οὐχ ἅπαντα μὲν
ἡμῶν τὰ χρεῖα προέβλεψεν ἄνθρωπος;
εἰ δὲ ἐκ ταύτης κύει τῆς χώρας γῆ-
σε,

ὑπάρχειν.

ΣΧΟΛΙΑ.

πολλῶν ψηφισμάτων, καὶ ἐπιδρα-
σῶν αὐτῶν ἢ μικρὰ, ἢ μέγα· ἔ-
χει γὰρ ἢ ψήφισμα γραφείας
καταγινώσκειν τὸ Φίλιππον.
τὸ γὰρ πράττειν] Γνώμη ὑπο-

μηματική· τόπον δὲ Αἰγολιλικὸν
διὰ τῆς γνώμης ἐγύμνασεν· ἔτι δὲ
ἐκ τούτου, τὸ αἰτιῶν τῷ τῷ τῷ
πρώτῳ ἔστι· αἰτία δὲ τὰ ἔργα τῷ
λόγῳ πρότερα ἔργα εἶναι καὶ πα-
λιν,

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β. 91

σε), πάντων αἰχίσια ἰ πεισόμεθα; Οὐχ
 ἕς εἰ πολεμήσαιεν, ἐτοίμως σῶσεν ὑπι-
 χνέμεθα, οὔτοι νῦν πολεμῶνται; Οὐκ
 ἐχθρός; ὅκ ἔχων τὰ ἡμέτερα; οὐ
 βάεβαρ; ἔχ ὅτι ἂν εἴποι τις; Αλ-
 λὰ πρὸς θεῶν ἅπαντα ταῦτα ἔασαν-
 τες, καὶ μονοειχὶ κυκαλασκηδύσαντες
 αὐτὰ, τότε σὺ αἰτίης οἱ τινές εἰσι τού-
 των ζηήσομεν; οὐ γὰρ αὐτοί γ' αἰτιοί
 φήσομεν εἶναι, σαφῶς οἶδα τῆτ' ἐγώ·
 ἐδὲ γὰρ ἐν τοῖς τῆ πολέμῃ κινδύοις,
 τῷ φεύγοντι ἐδὲς ἐαυτῆ κατηγορεῖ·
 ἀλλὰ ἔ τῆ στρατηγῆ, καὶ τῶν πλησίον,
 καὶ πάντων μᾶλλον ἠτίλῃται δ' ὅμως
 διὰ πάντας σὺ φεύγοντας δῆπρ' μέ-
 νειν γὰρ ἔξιπ' τῷ κατηγορεῖντι τῶν ἄλ-
 λων· εἰ δὲ τῆτ' ἐποίει ἕκαστος, ἐνίκων
 ἂν·

ἰ πεισόμεθα; Οὐχ.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

λιν, δ' αὖτε ἵνα τι πρῶτον, τὸ
 πρῶτον δὲ.
 πρῶτον δὲ δι' ἡσυχίας] Οὐκ οἶπε
 πρῶτον δὲ, φάσκει τὸ λυπεῖν διὰ
 τὸ δυσχερὲς τὸ ἔργον.

Τὴν γὰρ χρόνον,] Καὶ τὸ τοῦ
 δυνατοῦ μέγεθος. ἔρ'· πᾶσα γὰρ
 πρὸ καιροῦ καὶ χρόνου ἔκτασις, εἰς
 τὸ δυνατόν ἔχει τὴν ἀναφορὰν.
 Οὐχ ἅπαντα μ' Ἀνακίφαλαι-

92 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

αἶν· καὶ νῦν ἔ λέγει τις τὰ βέλιστα;
ἀναστὰς ἀλλ' εἰπάτω, μὴ τῆτον αἰ-
τιάσω. Ἐτερος λέγει τις βελίω; ταῦ-
τα ποιεῖτε ἀγαθῇ τύχῃ· ἀλλ' ἔχ' ἡδέα
ταῦτα; ἐκέτι τῆθ' ὁ λέγων ἀδικεῖ· πλὴν
εἰ, δέον θυξασθαι, ᾧδ' ἀλείπει. Εὐξασθαι μὴ
γὰρ, ὃ ἄνδρες Αθηνᾶιοι, ῥάδιον, εἰς ταῦ-
τὸ πάνθ' ὅσα βέλειαί τις ἀθροίσαντα ἐν
ὀλίγῳ· ἐλέσθαι δ' ὅταν πρᾶγματων
πρὸς τῇ σκοπεῖν, ἐκέθ' ὁμοίως οὐπορεῖν,
ἀλλὰ δεῖ τὰ βέλιστα ἀντὶ τῶν ἡδέων, ἂν
μὴ σωματότερα ἐξῇ, λαμβάνειν.

Ζ' Εἰ δέ τις ὑμῖν ἔχει καὶ τὰ
θεωρικά ἐάν, καὶ πόρους ἐτέρους λέ-
γειν

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ως ἡ κτ' αἰσποδισμόν.

ἀλλ' ἔχ' ἡδέα ταῦτα,] Κατὰ
ἐρώτησιν· ἔχ' ἡδέα, φησί, τὰ παρ'
ἐμοῦ λεγόμενα, ὅτι συμβαλεῖν
τὰ θεωρικά γινώσκειν γεωμετρικά;
ἀλλ' οὐκ ἔγω, φησὶ, αἰτίᾳ τού-
των, ἀλλ' ἡ φύσις τῶν πραγμάτων,
ὅτι ἔ 1 δύναμαι εἰσαγαγεῖν, καὶ
τὰ 2 ἡδέα καὶ τὰ εὐφύμιμα.

πλὴν εἰ, δέον θυξασθαι,] Πλὴν

εἰ μὴ ἄρα, φησὶν, ἐν τούτῳ ἀδικῶ
ἐν ᾧ ὅσα εὐχομαι καὶ ἐκαστὸν ὁ-
μῶν προσηγείσθαι, καὶ τὰ ἡδέα, καὶ
τὰ εὐφύμιμα.

Εὐξασθαι μὴ γὰρ,] Ζητεῖται
φησὶ, ᾧδ' αὖτε τοῦ συμβαλεῖν εὐχῇ,
ὡς ἴσμεν· ἀπαλείφεται τούτῳ· ἔ γὰρ
μόνον ῥάδιον ἐστὶ τούτο, ἀλλὰ καὶ
ἡδὺ· εὐχλαί γὰρ τις ὅ,τι καὶ
βούληται· τὸ δὲ δέον προσέτιθεσθαι,

1 δύναμαι.

2 ἡμέτερα.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β. 93

γενεσθαι ὁλίκοις, οὐχ ὅτι κρείττων;
 εἴποι τις ἄν. Φημὶ ἔγωγε, εἴπέρ ἐστιν,
 ὧ ἄνδρες Αθλιῶται· ἀλλὰ θαυμάζω εἰ
 τῷ πόλιν ἀνθρώπων, ἢ γέγονεν, ἢ χυρή-
 σε), ἂν τὰ παρόντα ἀναλώσῃ πρὸς ἅ-
 μὴ δέ· τῶν ἀπόντων δύπορῆσαι πρὸς ἅ-
 δέ. Αλλ' οἶμαι μέγα τοῖς τοιούτοις ὑπ-
 ἀρχει λόγοις ἢ παρ' ἑκάστου βέλῃσις·
 διόπερ ῥᾶσον ἀπάντων ἐστὶν αὐτὸν ἐξ-
 ἀπαῖναι· ὃ γὰρ βέλῃται, τῷ ἑκάστῳ καὶ
 οἷε). τὰ δὲ πράγματα πολλάκις ἐχέτω
 πέφυκεν.

ἦ. Οἷατε οὖν, ὧ ἄνδρες Αθλιῶται,
 ταῦτ' ἔτω, ὅπως καὶ τὰ πράγματα
 ἐνδέ-

Σ Χ Ο Λ Ι Α

ἐπιτρέχον ταῖς γυνάμαις τῷ φιλο-
 σοφῳ· καὶ γὰρ αὐτῶν οἱ φασί,
 μὴ δεῖν εὐχισθαι πρὸς τῶν ἰφ' ἡμῶν
 ἢ καὶ ἰσως ἀντιφίλεις τὸ τ' ἰσχυρῆς
 2 ἡγύμνοι.

Εἰ δὲ τίς ὑμῶν] Οὐκ ἔστι τοῦτο
 αἰσῖσις, ἀλλὰ ἰσχυρῆς ἀποκλῆσις
 τ' ἀντιφίλεις τ' ἡμῶν· ἵνα γὰρ μὴ
 μέλλοιαις πόρους ἐπιζητῶσιν, ἵπ-

νηθῶν τῷ στρατῷ, διὰ
 τὸ τῷ ἡμῶν, εἰ θαυμάζω ἢ τις
 3 εὐπορῆσαι τῷ ἀπόντι πρὸς ἅ-
 δέ, δυνάμει· οἱ γὰρ μέλλοιαις
 πόροι, εἰδὲν ποιῶσι πρὸς τὰ παρ-
 ούσα· αἱ γὰρ νῦν ἀπαιτῶσι, οὐ
 μέλλοιαις πόρους ἀπαιτῶσι.
 πρὸς ἅ μὴ δεῖν] Παρίστωσι
 καὶ τὸ τέλος.

1 τυχῆς.

2 ἡγύμνοι.

3 ἀπορῆσαι.

94 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

δοσέχεται, ἢ δυνήσεσθε ἐξίέναι, ἢ μη-
δὸν ἐξετε. Οὗτοι (ωφρόνων, ἐδ' ἔγω-
ναίων ἐσὶν ἀνθρώπων, ἐλλείπουσας τι δι'
ἐνδεῖαν χρημάτων τῷ πολέμῳ, οὐχε-
ρῶς τὰ τοιαῦτα ὀνειδῆ φέρειν· ἐδ' ὅτι
μὲν Κορινθίους, καὶ Μεγαρέας, ἀεπά-
σαντας τὰ ὅπλα πορεύεσθαι· Φίλιπ-
πον δ' ἔαν πόλεις Ἑλληνίδας ἀνδρα-
ποδίζεσθαι, δι' ἀπορίαν ἐφοδίων τοῖς στρα-
τεύοις· καὶ ταῦτ' ἐχ' ἵν' ἀπέχθωμαί

ΤΙΣΙΝ

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἢ μὲν ἐξίεναι.] Μείζονα χρη-
μάτων αὐτοῖς ἀπορίαν ὑποτίθεται·
ὁ γὰρ μισθός, καθημερινή δόσις ἐστὶ
χρημάτων· τὰ δὲ διωρικά, ταῖς
ἐξουσίαις ἐλαμβάνει.

Οὗτοι σωφρόνων, ἐδὲ γυναιῶν.]
Σωφρόνων, ἀπὸ τῶ συνήθων· οὐ
γυναιῶν δὲ, ἀγνῶν, ἀνιλευμένων,
ἐχ' ἰσχυροὶν.

† οὐδ' ὅτι μὲν Κορινθίους.] Πα-
ράδειγμα πρόσφορον εἰσάγει αὐ-
τοῖς· πόλεμον γὰρ μέμνηται ἢ κατ-
εσθμαίνει αὐτὸν ἀπὸ καμάτων ἢ
πόλεως, ἵνα ταῦτ' ἐοικέναι ἢ ὅτι
τὸ παρόν.

† ἐπὶ Κορινθίους.] Κορινθιοὶ δι-
λυπημένοι καὶ Ἀθηναῖοι, καλοῦν-
τες πάντας Ἕλληνας εἰς τὰ ἰσθ-
μια, κοινὴ γὰρ ἦν ἡ Παγήγυρις,
καὶ Ἀθηναίους παρήκων· οὗτοι δ'
εἰς δύσπεστον ὄρεος ἐπιμύει τὴν

δυσίαν μὲν ὀπλιτῶν, ἢ εἰ δέ τινα
αὐτῇ, ὑπόσπονδοι ὑπογράφουσιν·
ἢ γὰρ ἐπὶ πόλεμον ἐκκλησίου-
σαν· ὁ δὲ ἢ γινώσκουσι· ἰσχυροὶς
γὰρ τὴν πόλιν ἀσκήσας, οἱ Κορι-
νθιοὶ ἐδίδασκον· ἀπὸ οὖν πόλεως συν-
έβη κατεσθῆσαι αὐτοὺς τοῦτο τὸ
πράγμα.

οὐδ' ἐπὶ μὲν Κορινθίους.] Ἀπὸ
κοινῆ τὸ, ἐδαμῶς σωφρόνων ἐστίν,
οὐδὲ γυναιῶν, ἐπὶ μὲν Κορινθίους
ἢ Μεγαρέας, ὁ δὲ ἔστιν Ἕλληνας ὄν-
τας, ἐραλύνεσθαι, ἐπὶ δὲ Φίλιππον
τὸν βαρβαρὸν ὄντα, μή· αἱ δὲ αἰ-
τίαι αἱ κατὰ Μεγαρέων ἢ Κορι-
νθίων, αὐταὶ· οἱ Μεγαρεῖς, ἦ ὅρ-
γάς παρίτελλον· οἱ δὲ Κορινθιοὶ,
συνμάχοι τοῖς Μεγαρεῦσι· καὶ
διὰ τοῦτο, εἰς πόλεμον Ἀθηναίους
καθίστησαν· ὅργας δὲ ἐκαλεῖτο ἡ
χώρα, ἢ διὰ τὰ ὅργια τῶν θεῶν,
ἢ 2/3.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β. 95

τισιν ὑμῶν, τὴν ἄλλως περὶ ῥημαὶ λέγειν·
οὐ γὰρ οὕτως ἄφρων ἔδ' ἐς αὐτοῦ εἶμι
ἐγὼ, ὥστε ἀπεχθάνεσθαι βούλεσθαι, μη-
δὲν ὠφελεῖν νομίζων· ἀλλὰ δικαίου
πολίτου κείνω, τὴν τῆς πραγμάτων ὡ-
τηρίαν ἀντὶ τ' ἐν τῷ λέγειν χάριτον
αἰρεῖσθαι καὶ γὰρ τοὺς ἐπὶ τῆς πραγμάτων
ἡμῶν λέγοντας ἀκούω, ὥσπερ ἴσως καὶ
ὑμεῖς, ἐς ἐπαινεῖσι μὲν οἱ παρόντες ἄ-
παντες, μιμνῆνται δ' οὐ πάντες, τούτῳ
τῷ

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἢ ἀλλὰ τὸ ἀρχὴν τῷ καὶ ὁρᾶν ἐν
αὐτῇ.

[καὶ Μεγαρίας ἀπαρτάνουσαν τὰ
ὅπλα πορεύσθαι] Τὴν ἰεραὴν γῆν,
ἔσθαι ὁρᾶν καὶ αὐτὴν ἐγείρειν
εἰς Μισαρίων· πάλιν τοῖσι ὡς οὐ-
σιβῶσι οἱ Ἀθηναῖοι ἐκιδόθεις ἵππαυ-
σαν αὐτοὺς, μόνῃ τῇ Δία νική-
σαι.

ἀλλὰ δικαίῳ πολίτῳ] Ἐν τῷ
μισαρίων ἐπὶ τὸ τρίτον τοῦ λό-
γου μέρους, ἐπιλογικὸν μὲν εἶναι
δοκεῖν, ἔχει δὲ καταδρομὴν τοῦ
τι νόμον τῶν Διωρικῶν, καὶ τῷ θύ-
τον αὐτῷ· ἀπὸ τοῦ γὰρ ἀκού-
σας τοῦτο τὸ μέρος· οἱ γὰρ, δια-
τὰ χρηματὰ διέφθαρται τὰ πράγ-
ματα τῆς πόλεως, αὐτῷ δὲ τού-
των ὁ νόμος, αἵτις ἦν καταδρα-
μῶν αὐτῷ καὶ τῷ θύτον αὐτῷ·
ἢ δὲ καταδρομὴ γίγνηται κατὰ ἀν-

τιθέσθαι τῶν νῦν πολιτοδομίῃ, καὶ
τῶν ἐπὶ τῇ προνομίᾳ· ἀκούσας μὲν
ἑαυτὸν ἀποκρίσας· τῶν δὲ καθ-
ήκοντος, καὶ διχόθεν ἑαυτὸν συνί-
τησιν· ἔκ τινος καὶ τούτου οὐ μιμνῆ-
ται, καὶ τοὺς παλαιούς ἐξήλκει,
τῷ ἴδι καὶ τῷ τρόπῳ τῆς πολι-
τείας, ἐ τοῖς κατορθώμασι.

ἀκούω, ὥσπερ ἴσως καὶ ὑμεῖς,]
Ἐπὶ μὲν αὐτῶν τίθηται τὸ ἴσως·
ἐπὶ δὲ αὐτοῦ τὸ ἀκούω, ὡς ἀκρι-
βεστέρῳ αὐτῷ καὶ πλείονος περιγυ-
ρομένη τὰ τῶν προνομιῶν, οἷα δὲ
καὶ τὰ ἐκείνων ἐκλυτῶν. Τινὲς δὲ
ἐξηγουμέναι τὸ ἴσως πρὸς τὴν ἀκοήν,
ὅτι καὶ τινὲς ἦσαν ἴσως μὴ μόνον
ἀκοήν οἰδοῦναι τὰ τῶν προνομιῶν,
ἀλλὰ καὶ τῇ Δία διὰ τὸ μακρό-
σιον αὐτῷ.

οἱ παρόντες] Οἱ δημηγοροῦν-
τες.

ἐκόντες,]

96 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

τῷ ἔθει καὶ τῷ τρόπῳ τῇ πολιείας χρηστῷ,
τὸν Λεϊτείδην ἐκάνον, τὸν Νικίαν, τὸν
ὁμώνυμον ἑμαυτῷ, τὸν Περικλέα· ἐξ
ὧ δὲ οἱ διερωτῶντες ὑμᾶς ἔτοι πεφήνασι
ρήτορες, τί βούλεσθε, τί γράψω, τί ὑ-
μῖν χαρίσομαι, προπέπολοι τῇ παραλίκα
ἡδονῇ καὶ χαρίῳ τὰ τῇ πόλεως πράγ-
ματα, καὶ τοιαυτὴ συμβαίνει καὶ τὰ μὲν
τέτων πάντα καλῶς ἔχει, τὰ δ' ὑμέτερα
αἰχρῶς.

Γ'. Καί τοι σκέψασθε, ὦ ἄνδρες Α-
θῆναιοι, ἃ τις ἂν κεφάλαια εἰπεῖν ἔχοι,
τῶν

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἐκείνοι,] Τὸ ἐκεῖνοι ὡς θαυμά-
ζον προσέθηκε.

Τὸν Περικλέα·] Διὰ τί τὸν Περικλέα τίθει τοῖς τελευταῖς, προ-
εύτερον οὐκ τοῦ τε Νικίᾳ καὶ τοῦ
Δημοσθένους; Οἷ τοὺς ἄκρως κατ'
ἐρεθὶν ἐν ἄκρως ἔταξε· τοὺς δὲ
μίσους ἐν μίσοις· διὰ τί δὲ μὴ
καὶ Θημιστοκλῆς καὶ Μιλητιάδης ἐμ-
νήσθῃ; ἵνα δὲ ἐκεῖνοι μὴ καὶ βαρ-
βάρων εὐδοκίμησαν, οὗτοι δὲ κατὰ
τὴν πολιτείαν.

οὗτοι ἀποφασί·] Φιλιππισμὸν
τοῖσι τῷ Εὐθύδῃ καὶ ἡγορεῖν.

προπέπολοι·] Ἀλλ' ἐν τῷ λόγῳ
τῷ ἡδὲν ἀλλοδωρεῖται τῆς πό-

λεως ἡ ἀπόδειξις· ἀπὸ μεταφορᾶς
τοῦ ἀποπίνειν ἐν συμποσίοις, ὅταν
τις χάριν ὁμολογῇ τῇ, δεξιῶσα-
μην· αὐτὸν τῷ γόματι, καὶ τοῦ
πολλοῦ χαρίσθαι αὐτῷ καὶ τὸ πολλή-
ρην ἀργυρῶν δι' ἡ χρυσῶν.

Καί τοι σκέψασθι·] Εἰς ταύτην
τὴν ἀντιθέσιν ἐχέουσιν, ἣν διεί-
λεν εἰς τρία, πῶς καὶ ἐπολιτοδόλο
πρὸς τοὺς Ἕλληνας, πῶς δὲ πρὸς
τὴν πόλιν, πῶς δὲ τὰ καθ' ἑαυ-
τοὺς ἰδίᾳ.

ἐκ ἐχρήζοιτο·] Τί ἐν, οἱ πρὸ-
γεγοιτοί ἐμίσουν αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἐφί-
λουν; ἵνα γὰρ εὐθὺς ὅτι ἐφίλουν,
ἀλλ' οὐχ ὡς οἱ ἄλλοι προσδοταί,
οὗτοι

τῶν τ' Ἰππὶ τῷ προγόνων ἔργων, καὶ τῶν
ἐφ' ὑμῶν· ἔσαι δὲ βραχυς καὶ γνώειμ' ὅτι
ὑμῖν ὁ λόγος· οὐ γὰρ ἀλλοιόις ὑμῖν
χρωμένοις παρὰδείμασιν, ἀλλ' οἰκείοις,
ὧς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, διδάμοσιν ἔξεσι
ἡμέας. Εκείνοι τοίνυν, οἷς ὅτε ἐχαί-
ζοντο οἱ λέγοντες, οὐδ' ἐφίλοιον αὐτὰς
ὥσπερ ὑμᾶς οὗτοι νῦν, πέντε μὲν καὶ
τετταράκοντα ἔτη τῶν Ελλήνων ἥρξαν ἐ-
κόντων· πλείω δ' ἢ μύρια τάλαντα
εἰς τὴν ἀκρόπολιν βυθήγαγον· ὑπὲρ
ἧς ὁ ταῦτε τὴν χώραν ἔχων αὐτοῖς
βασι-

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἔτοι γὰρ φιλοῦσι ἡ τῷ δοκεῖν, καὶ
χαρίζομαι ἐπὶ τὸ ἀπλῆσαι τὰ
πραγμάτια.

πάντε μὲν] Πῶς τετταράκοντα καὶ
πέντε νῦν οἰκῶν, ἐν ἑτέρῳ λόγῳ
τρία καὶ ἑβδομήκοντα ἀρχαὶ τῶν Ελ-
λήνων φησί; δεῖ γὰρ ἡ ἐξ ἡμέρας τὸν
ἀριθμὸν, οἷον, ὁ παῖς ἔτος ἑξα-
μῶς τις ἔποι ὅτι τριῶν ἔτων ἔστιν
ἡ εἰκοσίη, ἀλλὰ τριῶν ἡ πεντάκοντα
ἡ πάντε· ἐξ ἡμέρας γὰρ ὁ ἀριθμὸς.
Λέγουται δὲ ὅτι προσέθηκεν ἑξα-
κὼς τὸ ἑκόντων· τὰ γὰρ ἄλλα ὁκτώ
καὶ εἰκοσίη ἔτη ἀκόντων αὐτῶν ἥρξαν,
διὰ τὸ ἱσχυρῶς φέρεσθαι τοῖς Ελ-
λησι τῶν Ἀθηναίων.

ἡ Ἑλλήνων] Μηνημόνιοι τοῦ-
των Θεκυδίδης ἐν τῇ διττῇ ἰστο-
ρίᾳ.

ὑπὲρ ἧς] Καὶ μάλιστα καὶ φόρου
ἤρεχον αὐτοῖς Περδικκας ὁ ἀ-
δελφὸς Φιλίππου, πατρὸς Ἀμύντου
τοῦ πατρὸς Φιλίππου, ὃς φησι
Διοδώρος· Ἀλεξάνδρου γὰρ τοῦ Φι-
λίππου, τοῦ γνωμένου ἐπὶ τῶν
Μηδικῶν, δύο παῖδες, Περδικκας
καὶ Φίλιππος· ἐπολιμήσαν οὗν
πρὸς αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι. Ἄλλως.
Οἱ δὲ Περδικκας εἶναι φασὶ τὸν
ἐν γκόντᾳ τῶν φόρων Ἀθηναίων·
οἱ δὲ, Φίλιππος· τίνα τῷ Φιλίππῳ
πρόγονοι.

98 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Βασιλίδις, ὥσπερ ἐστὶ προσήκον βάρεαρον
 Ἑλλησι· πολλὰ δὲ καὶ καλὰ, καὶ πεζὴ καὶ
 ναυμαχοῦντες, ἔστησαν τρέπαια αὐτοῖς
 τραυόμενοι· μόνοι δὲ ἀνθρώπων κρείτ-
 τω τῷ ἐπὶ τοῖς ἔργοις δοῖαν τῶν φθο-
 νέων κατέλιπον. Ἐπὶ μὲν δὴ τῶν Ἑλ-
 ληνικῶν ἦσαν τοιοῦτοι· ἐν δὲ τοῖς καὶ τῷ
 πόλιν αὐτῷ θεάσαδε ὁποῖοι, ἐν τε τοῖς
 κοινοῖς, καὶ τοῖς ἰδίοις. Δημοσίᾳ μὲν τοίνυν,
 οἰκοδομήματα καὶ κάλλη τοιαῦτα καὶ τοσ-
 αῦτα κατεσκεύασαν ἡμῖν ἱερῶν, καὶ τῶν
 ἐν τέτοις ἀναθημάτων, ὥστε μηδεὶ τῶν
 ἑπιγινωσκόντων ὑπερβολῶς λελεῖσθαι· ἰδίᾳ
 δ', ἔγω σφόνδρες ἦσαν, καὶ σφόδρα
 ἐν

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

Βασιλίδις,] Περδικας ὁ πάπ-
 πος τῷ Φίλιππῳ.

μόνοι δὲ ἀνθρώπων] Ὅτι, οἱ μὲν
 τοῖς ἄλλοις φθοῦντες, καθαιρεῖται
 αὐτῶν τῇ δόξαν διὰ τὸ λοιδορεῖν
 τῇ δὲ ἐκείνων ἐκλειαν, οὐδεὶς ἀφα-
 νίσαι διδύνηται.

κρείττω] Διὰ τὸ ὑπερβάλλειν
 τῶν πραγμάτων· εἰ γὰρ φθοῦντες ἢ
 τοῖς ἴσοις φθαῖναι, ἢ τοῖς μικρῶ
 μείωσιν, ἢ μὴ τοῖς πάντι ὑπερ-
 βάλλουσιν.

ἰπποῖσι,] Ὁ ἴφι, πῶς δίκαιον
 κοινῶς πάντα πράττειν, εἰς τὰ
 δημοσία αὐτῶν· οἷα καὶ ἐχρήσατο
 πῶς ἕκαστος ἰδίᾳ ἰδίᾳ.

ἀναθημάτων,] Ταῦτα πάντα
 ἐποίησαν καὶ ἀνέθεσαν ἀπὸ τῶν λα-
 φύων τῶν Περσικῶν, τὸν διφροντὶ
 ἀργυρόποδα τὸν Ἑλένη, καὶ τὸν ἀχι-
 νακτὴν τὸν Μαρδόνιον, καὶ τὰ Προ-
 πύλαια τῆς πόλεως κατήσκηκον, καὶ
 τὴν χαλκὴν Ἀθηναίαν, καὶ τὴν ἐκ
 χρυσοῦ καὶ ἐλεφαντίνου.

ὥστε

ἐν τῇ τῆς πολιτείας ἤθει μύθοντες, ὥς
 τῷ Δεισέδῃ, ἢ τῷ Μιλτιάδῃ, καὶ τῶν
 τότε λαμπρῶν οἰκίαν εἴτις ἄρα ὁ οἶδεν
 ὑμῶν ὅποια πόλιν ἐσίν, ὅρα ὅτι τῷ γείτονι
 ἔδεν Σεμνότεραν ἔσαν· ὃ γὰρ εἰς ὠφει-
 σίαν ἐπεράττειτο αὐτοῖς τὰ τῇ πόλεως, ἀλ-
 λά τὸ κοινὸν αὐξάνει καὶ ὅλην δαίν. Ἐκ
 δὲ τῷ, τὰ μὲν Ἑλληνικὰ πιστῶς, τὰ δὲ
 πρὸς τὰς θεὰς δυσεβῶς, τὰ δὲ ἐν αὐ-
 τοῖς ἴσως, διοικεῖν, μεγάλῃ εἰκόντι ἐκ-
 τήσαντο δὴ δαιμονίαν. Τότε μὲν δὴ τῷ-
 τον τὸν τρόπον εἶχε τὰ πράγματα ἐκ-
 εἰνοῖς χρωμύροις οἷς εἶπον προσάταις·
 νυνὶ δὲ πῶς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν τῶν
 νῦν

ἰ εἶδεν.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ὥς μὲν τῶν ἐπιγεγομένων] αἱ τῶν οἰκίων καὶ τὰ ἀφ᾽ αὐτῶν, οὐ-
 τὼς εἰπὼν, εἴτις 2 οἶδεν ὡς μὴ
 πολλοὺς γνωρίζομεν διὰ τὸ τα-
 πείν.
 ἴσως.] Ἐπίσης.
 ὡς ὑμῖν ὑπὸ τῶν χρηστῶν] Εἰ-
 ρηνία τὸ σχῆμα· ὅτι εἰρηνίας,
 ἢ μὴ, εὐδύς ἐπαγόμενοι ἔχει τὸν
 ἔλ[χον διὰ τοῦ λόγου, ὥς δέειν
 εἶναι ὅτι εἰρηνία ἐστίν, ὅπερ ἔστι τὸ
 ὡς τῷ Δημοκρίτῳ ἢ δὲ, διὰ
 τῶν πραγμάτων, ὅπερ ἔστι τὸ
 2 εἶδεν.

οἰκίαν εἴτις] Ἐδείξε τὸ ὅτι-
 1 Πλαταῖνι.

G 2

τῷ

100 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

νῦν τὰ πρᾶγματα ἔχει, ἀρὰ γε ὁμοίως,
 ἢ ὡς ἀπλησίως; καὶ τὰ μὲν ἄλλα βιω-
 πῶ, πολλὰ ἂν ἔχων εἰπεῖν· ἀλλ' ὅσης
 ἀπαντες ὁρᾶτε ἐξημίας ἐπειλημμένοι, καὶ
 Λακεδαιμονίων μὲν ἀπολωλότων, Θη-
 βαίων δὲ ἀσχόλων ὄντων, τῶν δ' ἄλλων
 εὐδενὸς ὄντων· ἀξιοχρεῶ δὲ τῶν πρω-
 τείων ὑμῖν ἀντιτάξασθαι, ὅξον δ' ἡμῖν καὶ
 τὰ ἡμέτερα αὐτῶν ἀσφαλῶς ἔχειν, καὶ
 τὰ τῶν ἄλλων δίκαια βραβεύειν, ἀπε-
 σερήμεθα μὲν χώρας οἰκείας· πλείω δ'
 ἢ χί-

1 κ.

ΣΧΟΛΙΑ.

τῷ Πλάτῳ· εἰρωνυσάμενος γὰρ
 ὅτι οὐκ οἶδα, καὶ παρὰ σὺ δέομαι
 μισθῶ, ἐπάγει 1 μετ' ἑ πολὺ τὸν
 διὰ τῶν πραγμάτων ἔλεγχον· δι' ἃ
 δείκνυσιν ὅτι ἔξ ἀρχῆς εἰρηνεὶα ἦν.

Ἀλλ' ὅσης ἀπαντες ὁρᾶτε] Ἀν-
 τιτάσσει πᾶσι πολυλείαν 2 τῶν
 τῶν Εὐδελον ὁμοίως ἀπὸ τῶν τριῶν,
 τῶν Ἑλληνικῶν, καὶ τῶν Ἰδίων, καὶ
 τῶν πολυλικῶν.

† καὶ Λακεδαιμονίων μὲν ἀπο-
 λωλότων,] Φοβιδᾶς γρατηγὸς Λα-
 κεισμοίων καίσαρχι πᾶσι Λακε-
 δαίμονι, ἔκτισαν δὲ αὐτὸν οἱ Θη-
 βαῖται· ὁ δὲ παρῆγεν καὶ Λακε-
 δαιμονίᾳ τραχηνοῦσαι ἐπὶ Θηβαί-
 οισιν.

καὶ ἡγήτο αὐτῶν
 Κλειόμβροτος· εἰς τὴν βασιλείαν, Θη-
 βαίων δὲ Επαμεινώνδας, καὶ ἐγένετο
 μάχη ἐπὶ 3 Κηφισῷ ἐν ᾗ ἐπίσταν
 χίλιοι Σπαρτιατῶν καὶ Κλειόμβρο-
 τος, καὶ τῶν ἐκ Πελοποννήσου πολὺς
 ἀριθμὸς ἀπέθανον· οἱ οὖν σύμμα-
 χοι, καὶ ἐταπεινώσαντο οἱ Λακεδαί-
 μονιοι.

ἀπολωλότων,] Εἰς Λοκίους.
 ἀσχόλων ὄντων,] Διὰ τὸν Φω-
 κικὸν πόλεμον.

ἀπιδεσθῆναι] Περί Ἀμφιπόλεως
 λίγαι αὐτῶν γὰρ κτήματα ἦν.

ἀνελώκαμεν,] Εἰς αὐτὴν Ἀμφι-
 πόλιν.

1 καὶ πολὺ.

2 τῶν.

3 Κηφιδ.

† ἐς.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Β. ΙΟΙ

ἢ χίλια ἑ πεντακόσια τάλαντα ἀνηλώ-
καμν εἰς οὐδέν δέον, ἔς δ' ἐν τῷ πο-
λέμῳ Συμμαχοὺς ἐκλήσαμεθα, εἰρώνης
οὐσης, ἀπολωλέκασιν οὗτοι· ἐχθρὸν δ'
ἐφ' ἡμᾶς αὐτὰς τηλικῶτον ἡσκήκαμν·
ἢ φρασάτω τις ἐμοὶ παρελθὼν, πόθεν
ἄλλοθεν ἰχυρὸς γέγονεν, ἢ παρ' ἡμῶν
αὐτῶν Φίλιππος. Ἀλλ', ὦ τῶν, εἰ ταῦτα
Φαύλως, τάγ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει νῦν
ἄμεινον ἔχει. Καὶ τί ἂν εἰπὲν τις ἔ-
χοι; τὰς ἐπάλξεις ἀς κοιῶμεν; ἢ τὰς

ΣΧΟΛΙΑ

[Ἔς δ' ἐν τῷ πολέμῳ] Πρὸ
τῷ Φίλιππῳ Τιμόθεῳ ἔξω τυγ-
χάνει ἐν τῇ Θράκῃ ἐκλήσας
χωρία ἄπὸ νῦν εἰληφί Φίλιππος,
Πύδαν, καὶ Πυλιδαιαν, καὶ τὰς ἄλ-
λας· ἄγαν γὰρ εὐτυχὲς ὁ Τιμό-
θεος ἦν, ὥστε αὐτομάτως προσ-
εἶπαι τὰς πόλεις αὐτῶν.

[οὗς δ' ἐν τῷ πολέμῳ] Κατὰ
τὸν Συμμαχικὸν πόλεμον, ἀπί-
στησαν αὐτῷ Χίοι, καὶ Ρόδιοι, καὶ
Βυζάντιοι, καὶ ἑτέροι τινες· πολέ-
μῳτες δὲ πρὸς αὐτούς, τῶν μὴ
ἐκλήσας, τῶν δὲ ἐκκλησάσας·
ὅσα ἐκείνων ποιεῖμεν, ὡς παλαιὰς
ἀντονοίας· εἶσαι· τὰ δὲ συμμα-
χοι. Τὸτο δὲ φασὶν, ὅτι καὶ διὰ
προσπαραγόμεθα τῷ πολέμῳ, καὶ

τέτους διὰ τὴν εἰρήνην ἀπολωλέ-
καμν τοῦ δι' τοιαύτῳ γινώσκειν
τὴν εἰρήνην, αἰτίᾳ· Εὐδελῶς δὲ
δοικῶν τὰ πράγματα.

[συμμαχοί] Πυθαίους λέγει.
τηλικῶτος, Φοβήσας αὐτὸς διὰ
τὸ εἰπεῖν τηλικῶτος, πάλιν ἱπ-
τάγει τὴν διρακτίαν, διὰ τὸ εἰ-
πεῖν, ἡμεῖς αὐτοὶ ἡσκήκαμν, καὶ δι'
αὐτοὶ αὐτὸν ἡσκησαν, ἔκην καὶ
καθίλει δύνησθαι.

[Ἀλλ' ὦ τῶν,] Ἀνυποφορὰν λέγει
διὰ τὸ τὰ πολιορκήματα Εὐδελῶς
διεξίαι.

[ταῦτα] Τὰ ἐκτός τῆς πόλεως.
ἐπάλξεις] Ταῦτα καὶ τὰ Εὐδελῶς
πολιορκήματα, τὸ ποιεῖσαι τὰς ἐπ-
άλξεις ἀνεκχεῖν.

ὁδὸς αὖς ἐπισκιάζομεν; καὶ κελύας;
 καὶ λήρες; Αποβλέψαις δὴ πρὸς τὰς
 τὰ τοιαῦτα πολιδουμύρας, ὧν οἱ μὲν ἐκ
 πτωχῶν ταχὺ πλούσιοι γεγόνασιν, οἱ
 δ' ἐξ ἀδόξων ἐνίμοι, ἐνιοὶ δὲ τὰς ιδί-
 ας οἰκίας τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων
 σεμνοτέρως εἰσὶ κατεσκευασμένοι. Ὅσῳ
 ἢ τὰ τῆ πόλεως ἐλάττω γέγονε, τοσού-
 τῳ τὰ τῶν πτωχῶν ἡύξηται. Τί δὴ το πάλιν
 αἴτιον τῶν; καὶ τί δὴ ποτε ἅπανι εἶχε
 καλῶς τότε, καὶ νῦν ἐκ ὀρεῖας; Ὅτι, τὸ
 μὲν πρῶτον καὶ στρατεύεσθαι τολμῶν αὐτὸς
 ὁ δῆμος, δεσπότης τῶν πολιδουμένων
 ἦν.

1 Deest ταχὺ.

Σ. X. Ο. Λ. I. A.

† καὶ λήρες;] Ταῦτα δὲ ἔπει-
 ῥηκε Εὐβουλῶς πιστοῖναι τούτου
 χάριν διασφύρει.

λήρες;] Οἱ μὲν φασὶ τοὺς κρη-
 νούς λέγειν, ὥστε τὸ λίαν ῥεῖν
 οἱ δὲ τὰ λήρου ἄξια πράγματα,
 ἐκείναι γὰρ καὶ ὁ Ἀριστοφάνης, ὥστε
 τὸ λήρειν ἐποίησι τῶν συνθησιν, δι-
 λωσι τινα ὀρεῖσαι, ἐν τῷ κρηνοχυ-
 τρῶνται. Ἄλλως. Ἀλήρες λέ-
 γει ὁτιδήποτε, ἀπὸ τοῦ λήρου τῷ
 φλοῦρι καὶ ἀφ' αὐτοῦ.

ἢ οἱ μὲν ἐκ πτωχῶν] Αἰτίαι τῆς
 πρὸς τοὺς τοὺς Δημάδην, Εὐβελον,

Φερύκτιον, Φιλοκράτην, καὶ ἄλλους
 ἱπποῖς.

οἱ δ' ἐξ ἀδόξων] Οἱ παρὰ Δη-
 μάδην.

τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων]
 Ὅντων ὑπὸ Περικλέους ἡ τε κακί-
 νων τῶν ἀνδρῶν γεγονότων. ἀλλ' ὅτι
 ἔδοξε τῇ πόλει κατεσκευάσαι κρη-
 νῶν, καὶ λήρων ἵσως δὲ τῶν ἀναθη-
 μάτων λέγει. ἐν δὲ τῷ λέγειν τού-
 τῳ παρορῶνται αὐτοὺς κατὰ τῶν ῥημάτων
 φύσει γὰρ φθορῶν τὸ τῶν ἀνδρῶ-
 νων ἡλικίαν.

Τί δὴ τὸ πάλιν αἴτιον] Αἰτίας

1 κακίμωνται.

234.

λυῖ, καὶ κύριος αὐτὸς ἀπάντων τῶν ἀγα-
θῶν· καὶ ἀγαπήλιον ἡμῶν τῷ δήμῳ
τῶν ἄλλων ἐκάστω καὶ τιμῆς καὶ ἀρεχῆς
καὶ ἀγαθοῦ τινος μεταλαβεῖν· νῦν δὲ
τοῦναντίον, κύριοι μὲν τῶν ἀγαθῶν οἱ
πολιτεύοντες, καὶ διὰ τούτων ἅπαντα
πράττειν· ὑμεῖς δὲ ὁ δῆμος ἐκνευ-
ρισμένοι, καὶ ὀλιγωρούμενοι χεῖρα, συμ-
μάχας, ἐν ὑπερέτε καὶ προσθήκης μέ-
ρει γεγῆκατε, ἀγαπῶντες ἐὰν μελαδι-
δῶσι θεωρικῶν ὑμῖν, ἢ βοῖδια πέμψω-
σιν ἔτοι· καὶ τὸ πάντων ἀνανδρεότατον,
τῶν ὑμετέρων αὐτῶν χάριν προσοφεί-
λει.

1 ἀνανδρεότατον.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

Ἐχθροῖς δὲ οὐ προλείπειται ποιεῖν
αὐτοὺς τὰ δέοντα· διὰ γὰρ τῷ λί-
γῳ ὅτι διὰ τῷ ἐξίταί ποτύχῃ,
εἰς ἕλκον αὐτοὺς τῶν καθίστην.

ὑμεῖς δὲ] Εμφανιστὸν τὸ ὑμεῖς]
ὡς αἱ εἰ ἔλεγον, οἱ αὐτόχθονες
ὑμεῖς, καὶ παλαιὰ τῆς Ἑλλάδος
ἐγγράμμις, νῦν δὲ δουλοὶ τῶν ἑλλήνων
γεγῆκατε· τὸ δὲ ἐκνευρισμένοι, ἢ
νεύρα ἀφρημένοι· νεύρα δὲ καὶ
δύναμις τῆς πόλεως καλεῖ τοὺς
συνμαχῶν· ἐπεὶ δὲ 1 δὲ τραχὺα
ἢ ἡ μεταφορά, ἐπὶ γὰρ τὸ ὀλιγω-
ροῦν ἀπὸ μεταφοράς καὶ τὸ

μῆκος σώματος· ἔπειτα, ἐμμένον τῇ
τροπῇ τῷ ἐκνευρισμένοι.

† Καὶ βοῖδια ἀπαίμηνον οὐ-
τοι] Τὸ το εἰς Χάριτα· ἀφ' ὧν γὰρ
εἰς τὴν Ἀσίαν ὡς Ἀρταβάζῳ τοῖς ξι-
νικοῖς στρατιώταις, πωρήσας Λάμ-
ψακον καὶ Σίγῃον, ἐπέμψεν Ἀθηναίοις
βούς, ὡς διειλεῖτο ἢ φιλάς.

ἢ βοῖδια] Γράφεται καὶ 2 Βουδρό-
μια· καὶ γὰρ φασιν, ὅτι ἐπέμψεν
ἢ λείαν ὁ Χάρις, Βουδρόμια ἢ
τὸ δὲ βοῖδια, υποκοριστικὸν ἔστι ἐν
συναίρεσι Ἀττικῶν ἔθνη.

καὶ τὸ πάντων ἀνανδρεότατον,]

1 Deest δὲ.

2 Βουδρόμια.

G 4

Γράφει

104 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

λέει· οἱ δ' ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καθείρξαν-
τες ὑμᾶς, ἐπάγασιν ἐπὶ ταῦτα, καὶ
τιθασάδουσιν χειροῦθαι αὐτοῖς ποιῆντες.
Εἰσι δ' οὐδέποτ' οἶμαι μέγα ἢ νεανικὸν
φρόνημα λαβεῖν, μικρὰ καὶ φαῦλα
πράττοντας· ὅποῖ ἄτλα γὰρ ἂν τὰ ἐπιη-
δύματα τῶν ἀνθρώπων ἦ, τοιοῦτον ἀν-
άγκη καὶ τὸ φρόνημα ἔχειν. Ταῦτα,
μὰ τῷ Δῆμητρα, ὅχι ἂν θαυμάσαιμι,
εἰ μείζων εἰπόντι ἐμοὶ γήραιο παρ' ὑμῶν
βλάβη, τῷ πεπονηκότων αὐτὰ γυῖα·
οὐδὲ γὰρ παρρησία τοῖς πάντων αἰεὶ παρ'
ὑμῖν

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

Γράφεται καὶ ἀνδρείοταλον, ἢ ἡ
χ' ἡ εἰρωνείαν, ὃ τινες ἀγνοήσαν-
τες, τὴν νῦν φερόμενην γραφὴν
ἐποίησαν· τὸ δὲ προσοφείλει· χά-
ριν εἶπεν, ἡ ἐπεὶ φασιν, ὅτι ἐσι-
φάνυσαν ἐπὶ τῇ λείᾳ τὸν Χάριτα.

καθείρξαντες] Οἰοῖται συγκελί-
σαι καὶ μὴ εὐθὺς πολεμεῖν·
εἶπε δὲ ὡς ἐπὶ διδασκόμενοι θη-
ρίων τὴν λέξιν· διὸ ἐπάγει καὶ τὸ
τιθασάδουσιν καὶ τὸ χειροῦθαι· ταῦ-
τα γὰρ πάντα ἐπὶ θηρίων εἰσθαλμῶ
ποιοῦν ἡμερῆς αὐτὰ· καὶ τὸ
ἐπάγασιν δὲ ὡς ἐπὶ θηρίων εἶπεν·
εἰσθαλμῶν γὰρ καὶ τὰ θηρία ὅπως
ἐξημεροῦν, διὰ τὴν τὴν χεῖρα τοῖς

σώμασι αὐτῶν ἐπάγειν, οἷοι κο-
λακιστοῦντες αὐτὰ διὰ τοῦ χειρο-
τελεῖν. Ἄλλως. Ἐκ μίλαφορας
τῶν ἀλόγων ζώων διὸ καὶ τὸ τι-
θασάδουσιν, καὶ τὸ χειροῦθαι ἐπ-
ηγάγε.

Ταῦτα, μὰ τὴν Δῆμητρα,] Εἰ-
τιῦθι οἱ ἐπίλογοι προκατασκευ-
αστικῶς δι' ὃ ὅτι καὶ κινδυνεῖ βελά-
μεθ'· φυγεῖν, τὴν φησι.

τὴν Δῆμητρα,] Ἐπεὶ δὲ ἡσθίη
αὐτοῦς ἐργίλους γινώσκουσιν, διὰ τὸ
πολλὰ αὐτοῖς ἐπιληρῆσαι, κατὰ τὴν
Δῆμητρα ὁμιλοῦν, ἥτοι τὴν Δέ-
μητρα ἀποκαλεῖ· αἰεὶ γὰρ ἡ ἡ-
μέρας αὐτῆς ἀπεργασσάσθαι, ἢ καὶ

ἡ εἰρωνείαν· οἱ τινες. ἡ ἐπεὶ φησὶν, ὅτι ἐσιφάνυσαν.

ὑμῖν ἔστιν· ἀλλ' ἔγωγε ὅτι καὶ νῦν γέγονε θαυμάζω.

ί. Εὰν ἔν' ἀλλὰ νῦν γ' ἔτι, ἀπαλλα-
γνύτες τῶν τῶν ἐθῶν, ἐθελήσῃς εὐραδί-
εσθαι τε, ἔτι πρότερον ἀξίως ὑμῶν αὐτῶν,
καὶ ταῖς περὶ ταῖς οἰκοὶ ταύταις ἀφ-
ορμαῖς ἢ τὰ ἔξω τῶν ἀγαθῶν χρέ-
σθαι, ἴσως ἂν ἴσως, ὡς ἄνδρες Ἀθίω-
αῖοι, τέλειόν τι καὶ μέγα κήσασθε
ἀγαθόν, καὶ τῶν τοιούτων λημμάτων
ἀπαλλαγείητε, ἀ' τοῖς ἀδενέσι περὶ
τῶν ἰατρῶν ἱστοῖς διδομένοισι ἔοικε· καὶ

ᾤ

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

τῶν ἡμερῶν σίλων αἰτίαν γινώσκοντες αὐτοῖς.

ἀλλ' ἔγωγε ὅτι καὶ νῦν] Ἐπειδὴ τὸ ἐν τῇ συνήθειᾳ κακῶς λεγόμενον, οὐ ἰ χρεῖται τῷ ἔτι καὶ νῦν, 2 ἀλλὰ τῷ ὅτι καὶ νῦν αὐτὸ τέττα κίχρηται· διὰ δὲ τὴν λέγειν ὅτι θαυμάζω ὑμᾶς, ὅτι καὶ γὰρ νῦν διδωκάρι μοι παρέρχονται, προτρέ-
πει αὐτοῦ· τὸ τοιοῦτον.

καὶ ταῖς περὶ ταῖς] Τοῦτέστι, τοῖς θεωρητοῖς· ἀφορμαῖς δὲ, ταῖς προφάσεσι· διὰ δὲ τὴν ἴσως εἰπεῖν, ὡς ἡ ἰκανοποιήσει τὸν διγαγμὸν τὸν πρὸς σφᾶς ὑπέσκηται.

ἴσως αἱ ἴσως] Τεχνικός ὁ δι-

πλασιασμός· οὐτε γὰρ τευφρῶς ἀπεφηνάτο, ἀλαζονικὸν γὰρ τοῦτο καὶ ἰπισφαλές· οὐτε μόνον τῶν ἡμερῶν, ἀλλὰ διπλασιασμῷ κί-
χρηται πρὸς βεβαίωσιν καὶ ἀκρί-
βειαν, οὐδὲν γὰρ συμβῆκε πεί-
θεται δις αἰσθῆσαι· Τῆς δὲ χαρί-
τως 3 ἀναμνησκόμενος αὐτὸ ἔχον· οὕτως, τὸ δούτερον ἴσως ὡς ἰπ-
απορροιακὸν καμδάνοις τοῦ προ-
τέρου, ὡς αἱ ἡ ἰλαγνὶ ἰπτιμῶν
ἐαυτῶν ἀπονήϊσας μάλλινον γὰρ ἀκρί-
βως τίλειόν τι καὶ μέγα 4 κήσασθε.
ἀ' τοῖς ἀδενέσι] Οἰκίαις τῇ
περὶ ἀβολῇ ἰχνησάτο, διὰ τοῦ ὅτι
ποσῶν ἀνοίαν.

1 χρεῖται, τὸ.

2 ἀλλ' ἔτι.

3 ἀπογοι.

4 κήσασθε.

4 Οὐκ ἔστι.

106 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

γὰρ ἐκεῖνα ἔτε ἰσχυρὸν ἐλήθησιν, οὐτ'
 ἀποθνήσκουσιν ἐὰ καὶ ταῦτα ἂν νέμεσθε
 νῦν ὑμεῖς, οὔτε τοσαῦτά ἐσιν ὥς ὠφέ-
 λειαν ἔχειν τινὰ διαρκῆ, ἔτ' ἀπογνόντας
 ἄλλό τι πράττειν ἐὰ ἀλλ' ἐς ταῦτα
 τιλὴν ἑκάστου ραθυμίαν ὑμῶν ἐπαυξάνον-
 τα. Οὐκ ἔν σοι μισθοφορὰν λέγεις; Φή-
 σει τις· ἢ ὡς ἀχρεῖά γε τιλὴν αὐτίκῃ
 σμύταξιν ἀπάντων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι·
 ἵνα τῶν κοινῶν ἑκάστῳ τὸ μέρος λαμ-
 βάνων, ὅτου δέοιτο ἡ πόλις, εἰς τοῦτ'
 ἐτοίμως

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

† Οὐκοῦν σὺ μισθοφορὰν λέ-
 γεις; φησὶ τις] Αὐτοποφορὰ, ἢ
 τις μίσση εὐχάσκει ἀντιπλήσει
 καὶ ἀντιδίστως, μείζων μὲν ἀντι-
 πλήσει, ἥτις δὲ ἀντιδίστως
 ἀλλὰ λίξει τις, μισθοφορεῖν ἡμῖν
 συμβουλεύεις, τὸ δ' ἢ Ἀθη-
 ναῖοις οὐδόξεσσι ἱπαρχίς τε καὶ
 βασιλευσίν.

Οὐκ ἔν] Ἐπειδὴ ἡ μισθοφορὰ
 τοῖς Ἀθηναῖοις ἐφύβριτος, (οἰκίαν
 γὰρ) ἔχρησεν τῇ αὐτοποφορᾷ
 ταύτῃ, δι' ἧς λύει καὶ ἀποκρύπτει
 τὸ ἀπρεπές· ἐπειδὴ δὲ οἶδεν ὅτι ἐκ
 αὐτῆς αὐτοὺς ἀπογῆναι τῶν
 δημοτικῶν, βυλεῖται αὐτοὺς ταῖς
 μόναις ἀρεταῖς, καὶ μὴ τὰν δικα-
 ζουσιν ἢ συμβουλεύουσιν, ἢ ἰκτρα-

τινύσθαι, λαμβάνει μισθόν. Αλ-
 λως. Αὐτοποφορὰ τὸ σχῆμα, οἶον
 ἢ ὡς δέλοι λαβάνει μισθόν, καὶ
 ἕτως πολυμῶν, τὸ γὰρ ἡν-
 ἱκατοῦτάκις, ὅτι δὲ λαβεῖν τὰ
 δημοτικά εἰς μισθὸν πολέμῳ εἶτα,
 ἐπειδὴ ἰδοὺ ἐφύβριτος ἢ τὸ
 ὄνομα τῆς μισθοφορᾶς, μιλιβαλ-
 λει, καὶ συντάξει αὐτὴν καλεῖ
 (τῷ δὲ ἔργῳ καὶ τῷ ἀληθεῖ ἢ αὐτὴν
 καλεῖ καὶ συντάξει καὶ μισθοφορᾷ.
 καὶ γὰρ καὶ ἐν τῇ συντάξει μισθός
 ἐστὶν ὁ παρεχόμενος) ὥσπερ ἄλλοι,
 μισθοφορὰν καλῶ 2 ἢ ἢ ὑμεῖς
 νομίζετε, παρεχόμενῃ τοῖς δέλοις,
 ἀλλὰ τῇ παρεχόμενῃ τοῖς ἰλυ-
 δίοις καὶ τοῦ λαμβάνειν καὶ
 ποιεῖν τὰ δέλοια. Τὸ δὲ ἀπείων,

1 ἰκτρατινύσθαι.

2 ἢ ἢ.

ὡς

ἑτοίμως χερίσιμον ἑαυτὸν παρέχοι. Ἐξ-
 εσιν ἄγειν ἡσυχίαν; οἴκοι μένων εἰ βελ-
 τίων, τῷ δὲ ἔνδεαν ἀνάγκη τι ποιεῖν αἰ-
 χρὸν ἀπηλλαγμένῳ. Συμβαίνει τι τοι-
 ῆτον οἶον ἢ τὰ νῦν; στρατιώτης αὐτὸς
 ὑπάρχων λπὸ τῶν αὐτῶν τούτων λημ-
 μάτων, ὥσπερ ἐσι δίκαιον, ὑπὲρ τῶ πα-
 τριῶ. Ἐσι τις ἔξω τῆς ἡλικίας ὑμῶν;
 ὅσα ὅσῃ ἀτάκτως νῦν λαμβάνων ὅκ
 ὠφέλει, ταῦτ' ἐν ἴσῃ τάξει λαμβά-
 νέτω. πάντ' ἐφορῶν καὶ διοικῶν ἂν χρὴ
 πρῶτ-

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἀπὸ τῶ ὑπὲρ ἀπαίτων τῶν πραγ-
 μάτων, καὶ ἐν πολέμῳ καὶ ἐν
 εἰρήνῃ. βούλει γὰρ, ἵππειδ' ὅρα
 αὐτοὺς μὴ βυλομένους λυ-
 θῆναι τὰ διωρικὰ, λαμβάνειν αὐτὰ
 ἐν εἰρήνῃ, ἢ ἐν πολέμῳ ἀρκῶνται,
 ἢ μὴ ζῆλιν πλεῖον τὰ ἐν πολέμῳ
 κοινῇ δὲ φησι τῷ δημοσίῳ.

Ἐξισιν ἄγειν ἡσυχίαν; Πάν-
 καλῶς τῷ ἡσυχίαν προΐταξι· πι-
 ρὲς ραθύμιον γὰρ ἰ φθίγγεται· εἴτα,
 ἵνα μὴ μεμνημένῳ τοῦ νόμου τοῦ
 πολέμου ἱπαχθῆς ὁφθῇ. οὐκ
 ἐνδομασιν. ἀλλ' ἵππιν, οἶον καὶ τὰ
 νῦν ὑπάρχον.

τὰ νῦν] Ἀπὸ τοῦ 2 πολέμου·
 ὅρα δὲ πῶς τὸ ὄνομα τοῦ πολέ-

μου ἀποκρύπτεται.

ἀπὸ τῶν αὐτῶν τούτων] Τουτ-
 ἔστιν, ἵνα μὴ πρὸς τοῖς διωρικῶς
 λαμβάνῃ μισθὸν στρατιωτικόν.

ὥσπερ ἐσι δίκαιον] Καὶ γὰρ ὁ
 πρῶτος μισθὸς τὸ ὑπὲρ τῆς ἐνεγ-
 καμένης τοῦς πολέτας αἰαγκα-
 λισθαι.

Ἐσι τις ἔξω τῆς ἡλικίας] 3 Οἶον
 ἔξω τῆς 3 ἡλικίας, ἢ ὅταν αἰ-
 δρῶν γερόντων εἰ μὴ ἀπὸ τελευτή-
 σασις· λέγομεν οὖν ὅτι ἡλικίαν
 ἐκάλουν ἐξαιρέτως τὴν τῶν δυνα-
 μῶν ποιεῖν· ὁ γένων ταύτης ὡς
 ἔξω τῆς ἡλικίας, γέροντες ὑπάρχοντες.
 ἀτάκτως νῦν λαμβάνων] Μὴ
 στρατιωτικῶς.

1 προσφθίγγεται. 2 πολέμου.

3 Οἶον γένων, ἀνδρῶν γερόντων.

πλην

108 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

πλην

πράττεας. Ολωσ δὲ ἔτ' ἀφελὼν ἔτε
 προαίεις, πλὴν¹ μικρῶν, τλὼ ἀταξίαν
 ἀνελὼν εἰς τάξιν ἡγάγον τλὼ πόλιν,
 τλὼ αὐτλὼ τῷ λαβεῖν, τῷ στρατεύεσθαι,
 τῷ δικάζειν, τῷ ποιεῖν τῷ ὅτι καθ'
 ἡλικίαν ἕκαστος ἔχοι, καὶ ὅτου καιροῦ
 εἴη, τάξιν ποιήσας. Οὐκ ἔστιν ὅπως τοῖς
 μηδὲν ἐγὼ ποιεῖσι τὰ τῶν ποιησόντων εἶ-
 πον ὡς δεῖ νέμειν· ἔδ' αὐτὸς μὲν δό-
 γειν καὶ χολάζειν καὶ ἀπορεῖν, ὅτι δὲ οἱ
 τῷ δύνανται νικῶσι ξένοι, ταῦτα πυνθά-
 νεας. Ταῦτα γυνὴ γίνεσθαι καὶ ἐχὶ μέμ-
 φομαι τὸν ποιητὴν ἅτι τῶν δεόντων ὑπὲρ
 ὑμῶν· ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς ὑπὲρ ὑμῶν αὐτῶν
 ἀξιῶ πράττειν ταῦτα ἐφ' οἷς ἑτέρους τι-
 μάτε,

1 μικρῶν.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

πλὴν μικρῶν] Ἐπειδὴ συνθε-
 λουσι αὐτοῖς μὴ λαμβάνειν μηδὲ
 στρατιωτικόν, μηδὲ συμβουλευτικόν,
 μηδὲ δικαστικόν, ἀλλ' ἀρκεῖσθαι τοῖς
 δικαστικοῖς. Διὰ δὲ τῶν ἑπὶ μικρῶν,
 ἀρχαῖς τῷ καταφρονεῖν αὐτὰς τυ-
 τε ἀξιοκινεῖται.

ἀταξίαν] Ἡ γὰρ εἶναι δηλοῦσι
 καὶ ἀπορεῖν] Ἀπορεῖν καλεῖ τὸ
 λαμβάνειν τοὺς δύο ὁβολουῖς καὶ

ἐξὸν πωλεῖν ἐκ τοῦ πολέμου.

οἱ τῷ δύνανται] Οἱ οἱ τῷ Χά-
 ρητος.

ἐχὶ μέμφομαι] Ἐπειδὴ δι-
 κάλει το τὸ ξενικὸν αὐτῶν· ἔτι γὰρ
 αὐτὸς ἔχει τὸ Χάριτος· ὡς αὖ ἐι-
 ρην ἵππων τὸν Χάριτος ποιεῖται
 καὶ ποιεῖται αὐτὸς καὶ μὴ ξένων· ἀλλ'
 ὡς γὰρ προκρίνω τὸν ἐν τῷ πόλει
 στρατιώταις.

μαῖτε, ἢ μὴ παρὰχωρεῖν, ὧς ἄνδρες Αθῆναιοι, τῆς τάξεως, ἐπεὶ ὑμῖν οἱ πρόγονοι τῆς ἀρετῆς μᾶλλον πολλῶν καὶ καλῶν κινδυνῶν κησάμενοι κατέλιπον. Σχεδὸν εἴρηκα ἂν νομίζω συμφέρειν ὑμεῖς δ' ἐέλαιοιτε, ὅτι καὶ τῇ πόλει καὶ ἅπασιν συνόισεν ὑμῖν μέλλει.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

τῆς τάξεως.] Τάξιν ἀρετῆς καλεῖται, τὸ ἡγιοποιεῖν τῆς ἑλλάδος. ἢ, ὅπως εἰώθεισαν, τὸ δι' ἑαυτῶν εἰς τοὺς πολέμους ἐξίειναι.

Σχεδὸν εἴρηκα] ἵνα μὴ τις καταγνώσιν αὐτὸν ὡς παρὰλείψαντος τινὰς συμβουλίας, ἢ βραδυμῆ-

σας ὡς 2 ἅπαντες ἀκούσας, προσέειπεν τὸ σχιδόν.

συνόισεν] Πάλιν καὶ ἐνλαύθα, διὰ τοῦ αὐτοῦ τὴν αἵρεσιν ἀποδιδόναι, ἢ παρὰ τοῦ διωριζομένου κρίσιν ἀποφύγει.

1 ἀλλ' ἄρα ἔφθασαν.

2 ἅπαντες.

ΛΙΒΑΝΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ
ΤΠΟΘΕΣΙΣ ΤΟΥ
ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΥ

Πρώτη Λόγος.

ΟΛΥΝΘΟΣ ἡ πόλις ὑπὲρ Θράκης· Ἐλλωπόν δὲ ταύτην ἔνοικόντων τὸ γένος τὸ Χαλκίδος τῆς ἐν Εὐβοίᾳ· ἢ ἡ Χαλκίς Ἀθλωαίων ἀποικία. Πολλοὶ ἢ πόλεμοι καὶ ἐνδοχοὶ τῆς Ολυθῆς· Ἀθλωαίοις τε γὰρ ἐπολέμησεν ἄρχοντες ἔλλωπων τὸ παλαιόν, καὶ αὖτις Λακεδαιμονίοις· χρόνῳ τε εἰς διώσκειν προήλθε μεγάλην, καὶ τῶν συγγενῶν πόλεων ὑπερέεικεν· ἡ γὰρ ὑπὲρ Θράκης πολὺ τι γένος Χαλκιδικόν. Φίλιππῳ ἢ τῷ Μακεδόνων βασιλεῖ συμμαχίαν οἱ Ολυθῖοι ποιησάμενοι, καὶ πολεμήσαντες μετ' αὐτῶν πρὸς Ἀθλωαίους πενταρχίας, καὶ τότε μὲν Ἀντιμενέας πρὸς τὴν Μακεδόνων εἰληφότες, πόλιν ἀμφισβηλήσιμον Μακεδόσι καὶ Ολυθίοις, τότε δὲ Πολίδαίαν, ἡ Ἀθλωαίων ἐχόντων ἐκπολιορκήσας ὁ Φίλιππος, Ολυθίοις παρέδωκεν, ὕστερον ὑποπλίσιν ἤρξαντο τὸν βασιλέα, ὁρῶντες αὐτῶν ταχέαν καὶ πολλὰ τὴν αὐξήσιν, καὶ πρὸς τὴν γνῶμιν· Σοπιδμενέας ἢ τηρήσαντες αὐτὸν, πέμψαντες πρέσβεις πρὸς Ἀθλωαίους, κατελύσαντο τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, ποιεῖντες τότε πρὸς τὰς σωθήκας τὰς πρὸς Φίλιππον· σωτῆρας γὰρ καὶ κοινῇ πολεμεῖν πρὸς Ἀθλωαίους, καὶ ἄλλο τι δοξῇ, κοινῇ σπείσασθαι. ὁ δὲ Φίλιππος, πάλαι μὲν προφάσεως ἐπ' αὐτὰς δειόμενος τότε δὲ ταύτην λαβὼν, ὡς τὰς σωθήκας πρὸς Βεβηκόσι, καὶ πρὸς τὴν ἐχθρὴν τὴν ἐαυτῷ Φιλίαν ἐσσημῆναι, πόλεμον ἐπλήθυνεν· οἱ δὲ πεπόμενα πρέσβεις εἰς Ἀθλωαίους ἐβόησαν· οἷς ὁ Δημοσθένης σωμασθεύει, βοηθεῖν κελεύων τοῖς Ολυθίοις· καὶ φησὶ τὴν Ολυθίων σωτήριαν, ἀσφάλειαν ἔχειν Ἀθλωαίων εἶναι· σωζομένων γὰρ ἔλλωπων, ἐδέσθην ἤξεν εἰς τὴν Ἀττικὴν Φίλιππον, ἀλλὰ τοῖς Ἀθλωαίοις ἐξέσταν ἔσπεδος πλεῖν ὑπὲρ τὴν Μακεδονίαν, καὶ καὶ ποιεῖσθαι

[III]

ποιεῖσθαι τὸν πόλεμον· εἰ δὲ ὑπὸ Φιλίππῳ γήροιο ἡ πόλις
 αὐτῇ, ἀντιῶσθαι τὴν δὴ τὸν Ἀθιναίων, ὁδὸν τῷ βασιλεῖ·
 Ἰ. Φησὶ ὅτι μὴ δυσμάχῃον εἶναι τὸν Φίλιππον ἕως, ὡς
 ὑπέληπται· θαρσύνων ἐπ' αὐτὸν τὸν Ἀθιναίων. Διεί-
 λεκται ὅτι καὶ περὶ δημοσίων χρημάτων, συμβαλόντων αὐτὰ
 ποιῆσαι στρατιωτικά ἀντὶ θεωρικῶν· καὶ τὸ ἐθῶς ἐπιδόλον
 ὄν, ὃ ἐχρῶντο οἱ Ἀθιναῖοι, ἀνάγκη σαφηνίσαι. Οὐκ ὄντι
 τὸ παλαιὸν θεάτρῳ λιθίνῳ παρ' αὐτοῖς, ἀλλὰ ξυλίνῳ
 συμπληνυμῶν ἱερῶν· καὶ πάντων καταλαμβάνει τὸν τόπον
 ἀποδότιον, πληγαὶ τε ἐγίνοντο καὶ περὶ τῶν τετραμῶν.
 Τῷτο κωλύσαι βυλὴθέντες οἱ προεσῶτες τῶ Ἀθιναίων, ὡν-
 τὲς ἐποιήσαντο τὸν πόλεμον· καὶ ἕκαστον εἶδεν διδόναι δύο ὀβολούς,
 καὶ καταβαλόντα θῖαν ἔχειν. Ἰνα ὅτι μὴ δοκῶσιν οἱ πένητες
 τῷ ἀναλώματι λυπεῖσθαι, ἐν τῷ δημοσίῳ λαμβάνειν ἕκαστον
 ἐτάχθη τὲς δύο ὀβολούς· ἐνίστην μὲν ἐν τῷ ἐθῶς ἡρεῖα·
 προσῆλθε δὲ εἰς τοσούτον, ὥστε σὺν εἰς τῷτο μόνον ἐλάμβανον,
 ἀλλὰ ἀπλῶς πάντα τὰ δημόσια χρήματα διενέμοντο· ὅθεν
 καὶ περὶ τὰς στρατίας ὀκνηροὶ κατέστησαν· πάλα μὲν γὰρ
 στρατιώται, μισθὸν παρὰ τῆς πόλεως ἐλάμβανον· τότε ὅτι
 ἐν τῷ θεωρίαις καὶ τῷ ἐορταῖς, οἵκοι μένοντες, διενέμοντο τὰ
 χρήματα· σὺν ἐν τῷ ἡθελον ἐξίεναι καὶ κινδυνεύειν· ἀλλὰ καὶ
 νόμον ἔθεντο περὶ τῶν θεωρικῶν τέτων χρημάτων, θάνατον
 ἀπειλῶν τῷ γράψαντι μεταβιῆσαι ταῦτα εἰς τὴν ἀρ-
 χαίαν τάξιν, καὶ ἡμέτερος στρατιωτικά· διὸ ὁ Δημοθένης ἀ-
 λαβῶς ἀπίσται τῆς περὶ τέτῃ συμβαλῆς, καὶ ὑπερωήσας
 εἰαυτὸν, ὅτι σὺ γράφεις ταῦτα εἶναι στρατιωτικά· ὑποφέρει,
 μὰ Δι' ὅτι ἐγώ γε τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν θεωρικῶν· Διεί-
 λεκται ὅτι ὁ ῥήτωρ καὶ περὶ πολιτικῆς διαμάχης, ἀξίων αὐτὲς
 στρατιώτης, καὶ μὴ ἀπὸ ξένων, ὥστε εἰσθεσθαι, ποιεῖσθαι
 τὴν βοήθειαν, τῷτο γὰρ αἴτιον εἶναι φησὶ τὰ τετραμῶν
 ὑπόλλυθαι.

1 φ. εἰ δυσμάχον — Φίλιππον ἕως ὑπ.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ ΛΟΓ. 'Γ.

α. **Α**ΝΤΙ πολλῶν ἂν, ὧ ἄνδρες
 Αθιναῖοι, χρημάτων ὑμᾶς
 ἐλέσθαι νομίζω, εἰ φανερόν ᾔδειτο τὸ
 μέλ-

1 Α.

ΟΥΛΠΙΑΝΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ ΕΞΗΓΗΣΙΣ, καὶ ΣΧΟΛΙΑ,
 Εἰς τὸν ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΝ Α.

ΑΝΤΙ πολλῶν ἂν.] Εκ πλε-
 γνῆς ἔπαισι τῶν ἀκραίων,
 χρηστοῦ λαοφιλοῦς πράγματι
 καὶ ἐν πρώτῳ τῷ τῶν ἔκ υπο-
 λήψεως σύντεμον διὰ τὸ προοίμιον,
 διὰ τὴν τῶν πραγμάτων χρείαν
 ἐν δὲ ἡδικῶν ὁμοῦ καὶ πραγμα-
 τικῶν τὸ προοίμιον τὸ μὲν γὰρ
 ἐν τῇ λείπει μίτριον καὶ ἐπικρίσι,
 ἡθὺς ἔχον, εὐνοῖα τοῖς ἀ-
 κροῖσι, καὶ ἡθικῶν ἀπεργάζεσθαι
 τὸν λόγον ἢ διὰ λύσεις τῶν ἀντι-
 επιπρότων, καὶ ἡ σπερματικῇ τῶν
 κεφαλῶν ἐπαγωγῇ, πραγματι-
 κῶν ποιεῖ τὸ προοίμιον ἴδιον γὰρ
 μάστιγα Δημοδίνους καὶ Θεκυ-
 δίδου, μὴ μόνον ἀπὸ τῶν συνα-
 γνιζομένων αὐτοῖς κεφαλῶν
 ποιεῖσθαι τὰ προοίμια, ἀλλὰ καὶ
 τὰ ὑφορμουῖντα εὐθὺς ἐν ἀρχῇ
 διαπαύειν τεχνικῶς σφόδρα καὶ
 δυνῶς ἀναιρεσίῳ γὰρ τῶν ἀν-
 τιπλησίῳ καὶ τῶν ὑφορμουῖντων

ἐν τῇ γνώμῃ τῶν ἀκρατῶν, καὶ ῥά-
 διαν κατασκευάζειν τὸ λοιπὸν, τὰ
 μετρίαισι ἀνιέρχον ἐπιδοχόμενα
 τὸ μὲν οὖν προοίμιον πλεονάζει
 ἀπὸ τοῦ συμφέροντος κεφαλῶν
 καὶ τοῦ δυνατοῦ καὶ γὰρ ὁ συμ-
 πας λόγος, ἀπὸ τῶν αὐτῶν
 προήκται λυποῦν διὰ ἢ αὐτὸν
 τὸ καλὰ τὰ χρημάτων τὰ θεωρητά
 διὰ καὶ ἐν ἀρχῇ λαμβάνεται κατα-
 σκευάζει τὰς ἀκραίας καταφρο-
 νεῖν χρημάτων μετ' ὑπερβολῆς διὰ
 ἐχρησάτο τῶν νομῶν, οὐκ ἀπλῶς
 χρημάτων εἶπον, ἀλλὰ καὶ Πολ-
 λῶν εἰ γὰρ πολλῶν χρημάτων
 σωήθεις ὑμῖν καταφροῖν, πολλῶν
 μάλλον τῶν ὀλίγων Νομίζω δι,
 εἰπε, καὶ οὐ Πέπεισμαι, ὅτι τὸ
 μὲν, ἡθικῶν δι, εἰς ἐνυκαλῶν
 ἀγει τὰ ἀκραίων τὸ δι, ἀπέφασιν
 ἔχον, φιλήμενοι αὐτὸν μάλλον
 καθίστησι τὸ δι οὗς εἰ τις ὑμῖν
 προέτεινε χρηματὰ τε καὶ τὸ συμ-

Οἱ περὶ τὸν.

2 Defunt ἰδίῳ καὶ πρὸς.

ῥίον

φείρον, οὐδὲς ἂν ἡρπάσαις ἀντὶ πολλῶν χρημάτων τὸ συμφέρον. Ζητεῖται δι, τί βυλάμεν^ο δεῖξαι, τῇ διανοίᾳ ταύτῃ εὐθὺς ἐχρήσατο, τῇ συγκρίσει τὰ χρέμαα πρὸς τὸ συμφέρον^ο καὶ λέγουσιν, οἱ μὲν, ἐπειδὴ ὑπαινέτο, ὡς λαὸς τὸ λαβεῖν χρέμαα πρὸς τῶν Ολυνθίων, λέγουσι ἰλόμεν^ο ἴσθ' αὐτῶν, ἡθέλησεν διὰ τὸ τοῦτο λῦσαι τιμὴν ὑπόνοιαν, διὰ τῷ εἰπεῖν, ὅτι προκριτὶον τῶν χρημάτων τὸ συμφέρον^ο αὕτη δὲ περισφισμένη ἐστὶν ἡ ἔκθεσις^ο ἐῖς τὸ εἶπαι, ὅτι ἰσχυρὸν τῶν χρημάτων τὸ συμφέρον^ο, ἀλλ' ὑμᾶς τὸ τοῦτο πιστεύειν ποιεῖν. ἄλλοι δὲ λέγουσιν, ἐπειδὴ ὑποψίασιν εἶχεν, ὡς διεχόμεν^ο τὰ χρέμαα ἀπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως^ο ἐστὶν δὲ καὶ αὕτη ἐμῶια ἡ ἔκθεσις^ο ἄλλοι δὲ φασιν^ο ἐπειδὴ ἀπὸ εἰσφορῶν αὐτοῖς μέλλει μὲν μικρὸν λαβεῖν^ο αὐτοῖς, τούτων δὲ τῶν λυπηρῶν, βουλόμεν^ο αὐτοὺς εὐθυμοτέρους εἶναι τῇ ἀρχῇ καλεῖσθαι^ο αὐτὰ τοῖς τοῖς εἰπεῖν^ο ἡ δὲ ἀληθεστέρᾳ αἰτία ἐστὶν αὕτη^ο ἐπειδὴ περ χρέμαα ἔχοντες γραβιτικά, οἱ Ἀθηναῖοι, ἵνα γὰρ αὐτὰ ποιήσας^ο διερχοῖν, ὡς λαμβάνειν^ο ἐν τῷ διωρεῖν ἕκαστον τῶν ἐν τῇ πόλει δύο ὁσολύς, ἵνα τὸν μὲν ἵνα καὶ ἀσχητοῖς ἰδίᾳ τροφῇ, τὸν δὲ ἄλλοι παρέχον^ο ἔχοντες τῷ ἀρχιτέλει τοῦ διατρεῖν^ο ἢ δὲ γὰρ εἶχον τότε διάτρεν^ο ἐν λίθων κατεσκευασμένοι^ο εἶτα βυλόμεν^ο ὁ Δημοσθένης ταῦτα μεταβάλλειν εἰς γραβιτικά, ἐπειδὴ περ οὐ καίλαβεν ὁ πόλις^ο ὁ πρὸς Φιλίππον, καὶ εὐλαβόμεν^ο εὐθὺς ἐν τῇ ἀρχῇ λυπηρὰ φαίνεται τοῖς Ἀθηναίοις, ἐπεὶ ἐμίλλειν αὐτοὺς ἀποστρέφειν τῶν δύο τούτων ὁσολύς, τῶν μὲν ἐν τῇ ἀρχῇ τὸ τοῦτο λέγουσιν φανερώς ἀναβαλλοῖται^ο τούτῳ δὲ αὐτοῖς ὑπονοεῖται παρέχον, διὰ τοῦ

εἰπεῖν, ὅτι προκριτὶον ἐστὶ τὸ συμφέρον τῶν χρημάτων, καὶ οὐκ εἶπαι ἀπλῶς χρημάτων, ἀλλὰ καὶ πολλῶν, δηλῶν ὅτι οἱ πολλῶν χρημάτων μέλλουσιν καλεῖσθαι^ο διὰ τὸ συμφέρον, πόσω γὰρ μάλλον ἐκ αὐτῆς ζήτησεως ὑπαινέσειν δύο ὁσολύς^ο ἐπὶ καὶ τοῦ λυσιστελέοντος^ο ἐστὶν δὲ ὅτι τὰ χρέμαα ταῦτα τὰ δημόσια διερχοῖται ποιεῖται^ο ἐκ ἀρχῆς ὁ Περικλῆς δὲ αἰτίαν τοιαύτην^ο ἐπειδὴ πολλῶν διωμένων καὶ γασαζόων^ο διὰ τὸν τόπον, καὶ ξένων καὶ πολίων, καὶ λοιπῶν τῶν πωλῶν ἀγοραζόων^ο τούτους τόπους, βουλόμεν^ο αἰετοῖς τῷ δήμῳ ἐν τοῖς πώσι, ἵνα ἔχουσιν καὶ αὐτοὶ πόσιν ὡνέσθαι τόπους, ἵνα γὰρ αὐτὰ προσοδευόμενα χρέμαα τῇ πόλει γίνεσθαι πᾶσι θεωρικά τοῖς πολῖταις^ο εἶτα ἐπιχειρήσας^ο Ἀπολλοδώρου τιμὴς πάλιν αὐτὰ ποιήσας^ο γραβιτικά, βυλόμεν^ο Εὐβουλῶν^ο ὁ πολίτευόμενος^ο δημαγωγὸς ὢν, πλείονα εὐνοίαν ἐπισπασσάσας^ο τοῦ δήμου πρὸς ἑαυτὸν, ἵνα γὰρ ὁ νόμος τὸν κελεύοντα, θανάτῳ ζημιῶσθαι^ο οἱ τις ἐπιχειροῖται μεταποιεῖται^ο τὰ διερχοῖται^ο γραβιτικά^ο διὸ ὁσάκις ἐν τοῖς Φιλίππειοις μέμνηται αὐτῶν ὁ Δημοσθένης, συμβεβηκεν^ο μόνον, ὥστε αὐτὰ λυθῆναι, οὐ μέντοι καὶ ἐγγεφως λέγει, ὅτι ἐπικύνδυνον^ο ὅμως οὐκ ἐπείκειν αὐτοὺς λῦσαι, οἱ μὲν ὕστερον αὐτοὶ ἀνακαζόμενοι τῷ πολέμῳ, τὸ τοῦτο ποιήσασιν.

ὅμως] Ἐμφασιν ἔχει πολλὴν ἡ λέξις τὸ ἵμας, ὡσανεὶ ἔλεγον, ἵμας, ὅς ἐστι πᾶσι πολῖταις^ο ὁ Περικλῆς, οὐ Λακεδαιμόνιος μεγάλῃς ὑποσχόμενος^ο τὸ δὲ Νομίζω, ὡς ἦδη ἐν τοῖς Στρατιοῖς^ο ἐξήλθει, καὶ τὸ δοκεῖν, καὶ τὰ τοιαῦτα, οὐ πᾶσις ἐπὶ ἀμφιβόλῃ τάττεισιν οἱ παλαιοί, ἀλλὰ πολλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ

114 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

μέλλον (νωοίσειν τῇ πόλει, ὥς ὃν
 νυνὶ σκοπεῖτε. Οτε τοίνυν τῷ ἔτῳ
 ἔχει, προσήκει προθύμως ἐθέλειν ἀ-
 κούειν τῶν βουλευόντων συμβουλεύειν.
 Οὐ γὰρ μόνον εἴ τι χρησίμον ἐσκεμμένον
 ἦκει τις, τοῦτ' ἀν' ἀκούσαντες λάβοιτε·
 ἀλλὰ καὶ τῆς ὑμετέρας τύχης ὑπολαμ-
 βάνω, πολλὰ τῶν δεόντων ἐκ τοῦ παρ᾽-
 ἡμῶν

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

τῷ ἀληθύνει· ἔτις ἔν και τὸ νο-
 μίζω ἐνταῦθα ἀλλ' τῷ κρινῶ καὶ
 πρὸς αὐτόν.

Οτε τοίνυν] Ἡ καλῶς κινῶ τοῦ
 προοιμίου καὶ ἀποσιώπησιν, οὐ γὰρ
 ἐρρήθη μετῴλη δὲ ἐφ' ἑτέραν ἐν-
 νοίαν, τὴν πρώτην ἀφ' οὗ ἀκατά-
 σκευον· αἷτιον δὲ τὴν τὴν τῆς
 προσιώσεως ἐδοξον· ἔχει γὰρ δὴ παρὰ
 τῆς κοινῆς ἐνοίας ὁμολογούμενοι,
 ὅτι προσιώσιν οἱ ἄνθρωποι τὸ
 συμφέρον χρημάτων· ἐδοξον δὲ
 εἰσι προσιώσιν, ὡς οὐ καὶ μένει τὸ
 ἀπὸδειξιν ὁ ἀκροατὴς καὶ λαμβάνει
 ταύτην ἀπὸ τῆς δόξης τῶν Ἑλλήνων,
 ἣ ἀπὸ τῆς κοινῆς ἐνοίας· ἔστι δὲ
 ὅτι καὶ ἀπὸ τῶν νόμων.

προσῆκει προθύμως] Παρίσ-
 τει κατὰ τὴν ἀρχήν.

ἐθέλειν ἀκούειν] Πάντως προ-
 τρέπει λέγειν, ἵνα διὰ τούτου καὶ
 τὸν φρόνον φύγη, ὡς μὴ βουλό-
 μεθα λέγειν μόνον· καὶ ἵνα εἰ τὴν

αὐτὴ συμβεβηκὴν προέλοιπον, κρείτ-
 των ἀπάντων τῶν συμβεβηκόντων ἀπο-
 δεχθῇ.

Οὐ γὰρ μόνον] Τὸ σχῆμα ἔξ
 ἀιαιρίσεως συμπληρικόν.

λάβοιτε] Οριστικῶς δὲ ἐλα-
 βῶν τὸ λάβοιτε, ἢ ἢ, ὅτι ἐκ ἐφ' οὗ
 λαβεῖν λαμβάνειν ἡ μόνα τὰ ἀπὸ τῶν
 ἐσκεμμένων συμβεβηκόντων, ἀλλὰ
 καὶ ἀπὸ τῶν αὐτοχρησίων· ἐπὶ ἐν-
 χῆται γὰρ καὶ τὰ πολλὰ τῶν δι-
 ορίων εἰπὼν, παρὰ τῆς ὑμετέρας
 εὐτυχίας.

ἀλλὰ καὶ] Ἐπεὶ δὲ μέλλει δυν-
 ατὸν καλεῖν τὸν Φίλιππον, διὰ
 τὸ εἶναι εὐτυχῆ, προσποιεῖται ἐν-
 ταῦθα ἀφελῶς εὐτυχίαν Ἀθηναίοις
 μαρτυρεῖν, ἵνα, ἐκείνῃ γινώσκοντες,
 ἔχῃ αὐτοὺς προειδοισμένους ἀκούειν,
 ὅτι καὶ αὐτοὶ δύναται κρατεῖν τὰ
 διορία.

τῶν διορίων] Διορία καλοῦμεν,
 οὐ τὰ συμφέροντα μόνον, ἀλλὰ

1 Deest μόνα.

καὶ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ. ΙΙ5

χρῆμα ὀνόις ἀν' ἐπελθεῖν εἰπεῖν· ὥς
ἔξ ἀπάντων ραδίαν τὴν τοῦ Συμφρονί-
ὑμῖν αἵρεσιν γνέσθαι.

β'. Ο μὲν ἔν παρὼν καιρὸς, ὃ ἄν-
δρες Αθλωαῖοι, μονονουχὶ λέγει Φωνίῳ
ἀφίεις, ὅτι τῶν πραγμάτων ὑμῖν ἐκεί-
νων αὐτοῖς ἀνίληπτόν ἐστιν, εἶπερ ἰσχυρὸς
ὦληείας αὐτῶν φρονίζετε. Ημεῖς δ'

8κ

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

καὶ τὰ περίουλα.

ἔξ ἀπάντων] Καὶ τῶν ἰσχυρῶ-
νων, καὶ τῶν ἀπὸ τοῦ χρῆματος λιχθύνων.

Ο μὲν οὖν παρὼν] Ακόλουθοι
τῷ περιέρῳ προοιμίῳ τὸ δεύτερον·
ἐκεῖ γὰρ προκαλεσάμενοι τοὺς βυ-
λομένους συμβουλεύειν, οὗτοι ἐκ πε-
ριστάσεως τὸν καιρὸν σύμβουλον εἰσή-
γαγον, ὥσπερ ἐνδείκνυμαι· ὅτι
τί μιν ἐρεῖσιν οἱ ῥήτορες Ἀθηνοὶ· ὁ
μάλιστα καιρὸς, τί ποτε τὴν γνώμην
ἀποφαίνονται· καὶ ἔστι ὥσπερ ἐκ προ-
σποποιίας ὁ λόγος· διανοοῦσι δὲ
πῶς ὁ χρὸς τοῖς ποιηταῖς, ὅτι ἐκείνοι
μὲν αὐτὸν τὸν καιρὸν ποιῶσι φθιγ-
γόμενοι, ἢ τι ἔτιον, οἷς οὐ μίτις
φωτὴς· ὁ μάλιστα ῥήτωρ τί ποτε ἐκείνῳ
φωτὴν ὑποκρίνεται· τὸ πιθανὸν τῷ
λόγῳ κατασκευάζων.

ἐκείνῳ] Ἀπὸ τοῦ, ὑμῖν ταῖς Ἀ-
θηναίοις αὐτοῖς, ἀνίληπτόν καὶ
ἀνίληπτόν ἐστι τῷ ἐν Ολυμπῳ
πραγμάτων.

Ημεῖς δὲ] Τὸ ἰσχυρὸς βουλό-

μενοι φέρονται, καὶ ἑαυτοὶ ἡμῖς
τῷ ἰσχυρῶν, Ημεῖς οἱ ποτε, καὶ
ἐξ ἡμεῖς· τὸ δὲ τὸ σχῆμα λέ-
γει· ὑποσιώπησις, ὅταν μέλλῃ τις
ἐπιφέρειν τραχὺ τι καὶ λοιδορίας
ἐχόμενοι, μὴ βούληται διὰ τὸ
ἰσχυρὸς αὐτὸ λέγειν, ἀλλὰ δι'
αἰνιγματῶν σημαίνει· καὶ γὰρ ἐν-
ταῦθα βουλόμενοι λέγουσιν, ὅτι καὶ
ὁ μὲν καιρὸς πάντα ποιεῖ, παροξύν-
ων ἡμᾶς ἐπὶ τὴν σαφῆσιν τῶν
πραγμάτων· ἡμῖς δὲ ῥαθυμῶμεν
καὶ οὐ προσέχομεν αὐτοῖς, ἀλλὰ
θίγας τι καὶ τρυφαῖς σχολάζομεν·
ὑποσιώπησις μὲν τὸ τοῦτο, διὰ τὸ δυ-
σχερὲς ἰσχυρῶν· διὰ οὐκ οἶδ' ὅτι
νά μοι δοκῶμεν ἔχειν τρόπον πρὸς
αὐτά· διαφέρει δὲ τῆς ἀποσιώπη-
σεως, ὅτι ἐκείνη μὲν παντελῶς ἀ-
ποσιώπῃ τὸ πρᾶγμα, ὥσπερ τὸ,
οὐ βέλομαι διὰ δυσχερὲς εἶπεν· ἢ
δὲ ὑποσιώπησις, αἰνιτίζαί τι, ὥς
ἐνταῦθα· εἰς αἰ οὐ τὸ τοῦτο κα-
λοῖ συμπίρασμα τοῦ προοιμίου,
καὶ α-

ΙΙΒ ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ἔκ οἷδ' ὅν τινά μοι δοκεῖν ἔχειν τρέ-
 πον πρὸς αὐτά. Εἰς δὴ, τὰ γ' ἐμοὶ
 δοκεῖν, ψηφίσασθαι μὲν ἤδη τὴν βοή-
 θειαν, καὶ ᾧσκαδύσασθαι τὴν ταχίστην,
 ὅπως ἐνθένδε βοηθήσειε, καὶ μὴ πάθῃε
 ταῦτόν, ὅπερ καὶ πρότερον πρεσβείαν
 ᾗ πέμπειν, ἥτις ταῦτ' ἐρεῖ, καὶ παρέσαι
 τοῖς πράγμασιν ὡς ἔστι μάλιστα τῆτο
 δέῃ, μὴ πανῆργῃ ὦν, καὶ δεινὸς ἀνθρώ-
 πῳ πράγμασι χρεῖας, τὰ μὲν εἰκὼν,
 ἡνίκα ἂν τύχῃ, τὰ δ' ἀπειλῶν, (ἀξιο-
 πῖς δ' ἂν εἰκότως φαίνοιτο) τὰ δ' ἡ-
 μάς διαβάλλων, καὶ τὴν ἀπερίαν τὴν
 ἡμε-

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

παλαυκῆς ἔσης, τῷ, εἴπερ ὑπὲρ
 σωτηρίας αὐτῶν φρονίζῃς.

Εἰς δὴ,] Ἀρχὴ τῶν κεφαλαίων ἐν-
 τούθῃ· προτάττει δὲ τὸ συμφέρον
 τοῦ διατεῦ. Ἀλλως. Γνώμης ἀπέ-
 φασι· εἰς δὲ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν καὶ
 εἰσοδετὴ τὸ συμφέρον.

ἢ ταχίστη.] Ἀπὸ τῆ ταχίστης.

ἐπὶ δὲ.] Εἰς τὴν Οὐρανίαν.

ὅπερ καὶ πρότερον.] Καὶ ἔτι γὰρ
 ἐμοὶς πρὸς τινὲς ἄλλων ᾧσκα-
 σθήσθαι, ἡμετέρας.

ταῦτ' ἐρεῖ,] Ὅτι μάλιστα οἱ Α-
 θηναῖοι ἐλθεῖν καὶ βοηθεῖν ὑμῖν, καὶ

διὰ τῆς παρουσίας ᾧσκαδύσασθαι
 αὐτοὺς, καὶ μὴ χεῖραν σχῆναι τὴν Φι-
 λιππῷ ἀπαλῆσαι αὐτοὺς, ἀλλὰ
 ἐνχυρῆσαι τὴν βοήθειαν, ὑπαρχέσης
 αὐτοῖς ἐκείνῃ τὴν πρεσβείαν.

καὶ παρῆσαι] Ἡγοῦν, ἡ αὐτὴ
 ἀγγεῖλαι εἰς τῆς βοηθείας, καὶ
 βοηθῆσαι.

πανῆργῃ.] Φιλιππῷ.

εἰκὼν] Αὐτοῖς.

τρέψασθαι] Τὸ βίβαιοι τὴν Οὐ-
 ρανίαν ἐδῶκεν, ὅτι καὶ μὴ βουλο-
 μένους αὐτοὺς τρέψασθαι καὶ ᾧσκα-
 σάσθαι· εἰληπταὶ δὲ ἡ λείψανον
 τῶν

ἡμεῖσαν, τρέψῃαι καὶ παρασάσῃαι τι
τῶν ὅλων πραγμάτων.

γ'. Οὐ μὲν ἀλλ' ἐπεικῶς, ὧ ἀνδρες
Αθιωᾶιοι, τῷ δ' ὁ δυσμαχώτατόν ἐστι τῶν
Φιλίππου πραγμάτων, καὶ βέλλισον ὑμῖν.
Τὸ γὰρ εἶναι πάντων ἐκείνων ἓνα ὄντα κύριον
καὶ ῥητῶν ἔξ' ἀπορήτων, ἔξ' ἅμα στρατηγόν,
καὶ δεσποτίαν, καὶ ταμίαν, ἔξ' πανταχῶς αὐ-
τὸν παρεῖναι πᾶσι στρατεύμασι, πρὸς μὲν
τὸ τὰ τοῦ πολέμου ταχὺ καὶ κτ' καιρὸν
πράττειν, πολλὰ πρὸς ἑαυτὸν πρὸς δὲ
τὰς κατὰλλαγὰς, αἷς αὖ ἐκείνοις ποιή-
σῃαι ἄσμεναι πρὸς Ολυθίους, ἐναν-

τίως

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

τῶν κατὰφυγόντων εἰς τοὺς βωμούς,
καὶ βία ἰ ἀποσπώντων ἢ, ὡς
ἐπὶ μίλους τινὸς σώματι, ἵνα
δείξῃ τὴν ἐνότητά των Ολυθίων τὸ
δὲ τί, ἐκείνους ἀντὶ τοῦ μέγα καὶ
ἵνα πρὸς τὸ, δύναμιν τινὰ κινήμα-
τα τὸ τινα γὰρ αὐτῶν τοῦ με-
γαλίου.

ἀλλ' ἐπεικῶς] Τὸ ἐπεικῶς, ἀν-
τὶ τοῦ πᾶσι καὶ λίαν.
δυσμαχώτατοι] Διὰ τὴν παν-
ουργίαν.

καὶ βέλλισον] Τούτο τὸ σχῆμα
λίγαις ὥστε προσδοκίαν, ἔστιν τὸ

αὐτὸ πρᾶγμα καὶ φοβερόν καὶ συμ-
φύρον ἢ.

πανταχῶς] Οὗτοι αὖ βεληθείη.
πρὸς μὲν τὸ τὰ] Ἐν μὲν γὰρ
ταῖς δημοκρασίαις, τὸ μὲν ἀρεῖται
ὁ πόλις, τὸ δ' ἕκαστος ἐπὶ βα-
σιλεὺς εἰς αὐτὸν, ἡ δὲ αὖ βεληθείη
πολιτεία, οὐδένα τὸν ἐναντιούμενον
ἔχει.

ἐναντίως ἔχει] Αὐτὸ, φησὶ, τὸ
δύσμαχόν αὐτοῦ καὶ δυσκαταγέ-
στον ἐναντιῖσθαι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ αὐ-
τῶν τῆς Ολυθίας φύλας, εἰς ἑαυ-
τοῦ τὴν αἰτίαν.

118 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

τίως ἔχει. Δῆλον γάρ ἐστι τοῖς Ολυνθίοις, ὅτι νῦν οὐ πῶς δόξης, εἰδ' ὑπὲρ μέρας χώρας πολεμῶσιν, ἀλλ' ἀνασάσεως καὶ ἀνδραποδισμῷ τῆς πατρίδος· καὶ ἴσασιν ἅ τ' Ἀμφιπολιτῶν ἐποίησε ὅτ' ὡς δόνηας αὐτῷ τὴν πόλιν, καὶ Πυθναίων ὅτ' ὑπεδεξαμηνίους. Καὶ ὅλως ἄπιστον οἶμαι ταις πολιείαις ἢ τυραννίς, ἄλλως τε καὶ ὁμορρὴν χώραν ἔχουσι.

δ'. Ταῦτ' ἐν ἐνωκότας ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες

Ἀθίω-

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

Δῆλον γάρ ἐστι] Ἀντιγραφὴ.
ὅτι νῦν] Οἷον οὐ πῶς τοῦ ἡλικ-
θῆναι μόνον αὐτὸς πῶς Φιλίππου,
ἀλλ' ὑπὲρ τῷ μὴ ἐκβαλεῖν ἐκείθιν
καὶ ἀνδραποδίσασθαι, ὃ ἔστι δουλείας
ποιῆσαι.

πολεμῶσιν.] Οἱ Ολυνθιοί.

ἀλλ' ἀνασάσεως] Ἦγουν ὑπὲρ
τοῦ μὴ ἀΐσασθαι ὑπὸ τούτου γι-
νέσθαι πῶς σφῶν πόλιν, καὶ δέλους
αὐτῶν· τὸ γὰρ οἰκεῖον συμφέρον
οὗτο· ζητῶν, ταῦτα σπουδάζει
ποιῆσαι.

καὶ ἴσασιν] 1 Ἀποδείκνυται τοῦ
Ολυνθίου μὴ πιστεύειν αὐτῷ μὴ ἐπι-
βούλει δαίμωνι πείθειν αὐτοὺς αὐτῷ.
Τί οὖν, ὅτι εἰσὶ τινες περὶ τοῦ
πῶς τοῖς Ολυνθίοις, οἱ τινες
2 ἴτοιμοι ἴσονται περὶ τοῦ τὴν

πόλιν; ὡς εἰδὲ τῆς 3 ἀνδραποδίσ-
σαι· ἴσασθαι γὰρ ὅσα ἐποίησιν
εἰς τοῦ περὶ τοῦτος τῶν Ἀμφιπολιτῶν
τοῦς ἀνδραποδίστας τὰς πόλιν· εἰσέλ-
θων γὰρ, αὐτοὺς περὶ τοῦτος ἐφόνισεν,
λίγους, εἰ τῶν ἰδίων πολλῶν ἐκ ἐ-
φόνισεν, πῶς γὰρ πλείους μὴ
λίγους πῶς ἐμὲ ὑπερὶ γνησιότητα.

αὐτῷ] Τῷ Φιλίππῳ.

καὶ Πυθναίων] Πύθια, τὸ νῦν
Κύπρος· Πύθια, πόλις Μακεδο-
νίας· αὐτὴ ἀπὸ τῆς τοῦ ὑπακύνει
Φιλίππου, καὶ ἐργάζονται κατ' αὐ-
τῆς· καὶ πῶς ταύτῃ τοιούτῳ τι
συνέβη· παρὲς γὰρ τινος περὶ τοῦ
δωκεῖν, εἴτα ὑπερὶ γνησιότητος ὡς ἐκ
αὐτῶν φέρεται, ἔφυγον ἐπὶ τὸ
Ἀμύντιον ἔξω τοῦ πατρῴου αὐτοῦ.
κατακλιθεὶς γὰρ αὐτῶν πρὸς τοῖς οἰ-

1 Deest Ἀποδείκνυται. 2 Deest ἴτοιμοι. 3 ἀνδραποδίσαι.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ. ΙΙ9

Αθιναῖοι, ἢ τ' ἄλλ' ἂ προσήκει πάντα ἐν-
θυμωδύεσθαι, φημι δεῖν ἐβελῆσαι ἢ παροξυν-
θῆναι, καὶ τῷ πολέμῳ προσέχειν, εἴπερ
ποῖε, ἢ νῦν· χεῖμαλα εἰσφέρουσας προ-
θύμως, καὶ αὐτὰς ἔξιόντας, καὶ μηδὲν
ἐλλείποντας. Οὐδὲ γὰρ λόγῳ, εἰδὲ σκῆ-
ψις ἐστὶν ὑμῖν τὴν μὴ τὰ δεόντα ποιεῖν ἐθέ-
λειν ὑπολείπεσθαι· νυνὶ γὰρ ὁ πάντες ἐ-
θρυλλεῖτε, ὡς Ολυθῆες ἐκπολεμῶσαι
δεῖν Φιλίππῳ, γέγονεν αὐτόματον, καὶ
ταῦ-

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

Πυθιαῖοι, ἱερὸν αὐτῷ ἐποίησαν·
ἀλλ' ἀναστήσας αὐτὰς ὅρκαις ἐπὶ
τὸ μηδὲν ποιεῖν, ἔξιόντας αἰ-
ελεῖ.

Καὶ ὅλως] Εἰπὼν τὰ μερικὰ
παράδειγματα, τῷ καθολικῷ τῆς
γνώμης ταῦτα ἐπισφραγίζει.

ἀπὸ τῶν] Ἐναντία γὰρ εἶναι αἱ
μὴ γὰρ ἐκ ἀρχοῦ ἔχουσιν, ἀλλ'
ἐστὶ δημοκρατία· ἢ οὐ μόνον ἀλλ'
ἐπαγγέλλεται.

καὶ ἄλλοι] Αὐτὸ γὰρ τὸ πλεον-
σχέον τῷ τόπῳ, ὥσπερ εἴη, τὰ
ἐγκλημὰ τίθει.

ταῦτ' ἔν] Κατασκευὴ τοῦ δό-
ξου προοιμίου.

ἢ τ' ἄλλ' ἂ προσήκει] Ὅσπερ
ἂ μ' ἔλγῃ τὰ τῶν προγόνων διη-
γήματα, ὅτι ἔθ' εἶχον ἐκείνοι
εἰς τὸν πόλιν κινδυνεύοντες.

αὐτοὺς ἐξιόντας,] Τοὺς Αθηναί-
ους, ἢ μὴ ξενικῇ δυνάμει πιστά-
ς· ταῦτα δὲ φησι τεχνικῶς, ἵνα
οἱ συμβῇ ἡττηθῆναι, ἔχῃ ἀπολο-
γίας τὸ ἐλλείψαι τινα εἰς συνθέ-
λυσιν.

Οὐδὲ γὰρ λόγῳ,] Λόγῳ ἢ ἀπο-
λογία· σκῆψις δὲ ἡ ἀποφασίς, ἢ
ἀφορμή.

ἐθρυλλεῖτε.] Πρῶτον μὲν τῷ πλεον-
σχέῳ πάλιν εἰς συγκατάθεσιν
ἤγαγεν, ὡς αὐτὸς βέβαιος· δεύ-
τερον δὲ, ἐθρυλλεῖτε εἰπὼν, τί τ'
μείνορας ἀποφασίς ἀνέστηκεν· οὐ
γὰρ κρυφαί, εἰδὲ ἐν ἀπορήτῳ πλεον-
σχέῳ εἰλεγμένοι, ἀλλὰ πάντες βοῇ
καὶ θορύβῳ χρώμενοι, τοὺς Ολυθῆ-
ες ἐσπυδαζόμενοι ἐχθρὸς καταστῆσαι
τῷ Φιλίππῳ· τὴν γὰρ τὴν ἐθρυλλεῖτε
δύναται.

120 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ταῦτα ὡς δὴ ὑμῖν μάλιτα συμφέροι.
 Εἰ μὲν γὰρ ὑφ' ἡμῶν παιδέντες ἀνείλοντο
 τὸν πόλεμον, σφαλερὸν σύμμαχοι, καὶ
 μέχει τῷ ταῦτ' ἂν ἐγνωκότες ἦσαν
 ἴσως· ἐπειδὴ ὅτι ἐκ τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐγ-
 κλημάτων μισοῦσι, βεβαίαν εἰκὸς τὴν
 ἔχθραν αὐτὰς, ὑπὲρ ὧν φοβεῖσθαι καὶ
 πεπόνθασιν, ἔχειν. Οὐ δὲ δὴ τοιοῦτον,
 ὧ ἀνδρες Ἀθηναῖοι, παραπεπλωκότα
 καιρὸν ἀφεῖναι, εἰδὲ παθεῖν ταῦτο, ὅ-
 περ ἤδη πολλάκις πρότερον πεπόνθατε.
 Εἰ γὰρ, ὅθ' ἤκομεν Εὐβοεῦσι βεβηθηκό-
 τες, καὶ παρῆσαν Ἀμφιπολιῶν ἰέρει,
 καὶ

ΣΧΟΛΙΑ.

ἀνείλοντο] Ἀπὸ τῶ ἀνέλαβον.

εἰ δὲ δὴ] Συγέστας τῇ γνώ-
 μῃ τῶν Ὀλυθίων, καὶ βεβαίους
 συμμαχοὺς ἀποδείξας, ἱσμαιοι
 ποιεῖται τῶν Ἀθηναίων τὸ πρᾶγμα,
 καὶ καιρὸν τινὸς εὐτυχίαν καλεῖ·
 τὸ γὰρ παραπεπλωκότα, τῶν τυ-
 χίων ἐστὶ καὶ τὸ εἰς ἀπροσδοκίαν
 συμβαινόντων.

Εἰ γὰρ, ὅθ' ἤκομεν] Παροξύ-
 ναι βυλόμεν, ἀναμνησκαι τῶν
 προτέρων, ἐν οἷς ἐξημώθησαν μὴ
 χρησάμενοι τοῖς καιροῖς· τὸ σχῆμα
 καὶ συγροφῶν. Θεωρεῖται πολέμους

τῶν Λακιδαιμοῖσι ἐν Ἀδύκτοις
 τῆς Βοιωτίας, ἐπέστησαν αὐτοὺς κα-
 τὰ κράτος· ὅθεν καὶ εὐθὺς διέβησαν
 ἐπὶ τῆς Εὐβοίας, ὡς δὴ πάλαι βεβό-
 ητοι ταῦτ' ἐχθροῦσιν· τὸ δ'
 ἀληθές, ἵνα ταῦτ' ἐκείναις καὶ
 κατὰ τῶν Ἀθηναίων χωρήσωσι·
 οἱ δὲ Ἀθηναῖοι ἐξῆλθον Εὐβοεῦσι
 συμμαχήσοις· καὶ συμβαλλόντες,
 ἐπέστησαν τοῦτοις ἢ καὶ σφοδαίς
 αὐτοῖς διατῆναι, ὑπὲρ τῶν πε-
 πλωκότων, ἵνα λαβόντες τέρας ἀ-
 ναχωρήσωσιν· ἵνα πάλαι δὲ ἐκ
 τῆς μάχης, εὖρον ἐν ταῖς Ἀθήναις

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ. 121

καὶ Στρατοκλῆς, ἔπειτα τὸ βῆμα, κελύ-
 οντες ὑμᾶς ἑκπλεῖν, ἵνα παραλαμβάνειν
 τὴν πόλιν, τὴν αὐτὴν παρεχόμεθ' ἡμεῖς
 καὶ ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν προθύμιαν, ἥνπερ
 ὑπὲρ τῆς τῶν Εὐβοέων σωτηρίας· εἰχὲρ
 ἂν Ἀμφίπολιν τότε, καὶ πάντων τῶν μὲν
 ταῦτα ἂν ἦτε ἀπηλλαγμένοι πραγμά-
 των· Καὶ πάλιν ἡνίκα Πύδνα, Πολί-
 δαία, Μεθώνη, Παγασαί, τᾶλλα (ἵνα μὴ
 καθ' ἕκαστα λέγων διαλείδω) πολιορκέ-
 μμα ἀπηγγέλλετο· εἰ τότε τῶν ἐνὶ τῇ
 πρώτῃ προθύμῳ, καὶ ὡς προσήκεν, ἐβοή-
 θησαν αὐτοί· ῥάον καὶ πολὺ ταπεινο-
 τέρῳ

1 πλεῖν.

2 Deest τῶν.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἔπειτα καὶ Στρατοκλῆς, ὡς κα-
 λῶντας ὥστε ἔλθαι λαβεῖν τὴν
 Ἀμφίπολιν πολιορκούμενην ὑπὸ Φί-
 λιππου.

κελύοντες] Προσπόμενοι.
 εἰχὲρ αἰ] Σχιζίαζοιτο ὥσπερ
 καὶ οὐνοσπέρου τὸ ῥημα, ὅτι δια-
 ραθυμίας μόνον τότε Ἀμφίπολιν
 ἀπώλισαν.

παραμύτων] Ὡς ὑπὸ Φιλίππου

ἐπιπύδασι.

Καὶ πάλιν] Εἰ τάχιστα καὶ ἀνὰ
 συνδίσμῳ κατέλιξε τὰ χωρία,
 διδούς μὴ μέγα κατὰ τὴν τοῦ
 Φιλίππου ταῖς λοιπὰς λίγαις παρ-
 ηγήσατο, διὰ τὸ μὴ φοβεῖσθαι τὸν
 ὄχμον.

Πύδνα.] Ἡ νῦν Βέροια.

Πολίδαία,] Τὸ νῦν Κόνιτς.
 πολιορκούμεμα] ὑπὸ Φιλίππου.
 ἐν τῇ πρώτῃ] Ὡς πρὶν αὐτῆς.

1 Ἀμφίπολιν, παρ.— Ἀμφίπολιν Στρατοκλῆς, πλε.

πιπύδα

122 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

τέρω νῦν ἂν ἐχρώμεθα τῷ Φιλίππῳ.
 Νῦν ὃ τὸ μὲν παρὸν αἰεὶ περιέμεντοι, τὰ
 δὲ μέλλοντα αὐτόματα οἰόμενοι χήσειν
 καλῶς, καὶ νυξήσαμεν, ὥς ἄνδρες Αθι-
 ναῖοι, Φίλιππον ἡμεῖς, καὶ κατέστησαμεν
 τηλικῶτον, ἥλικ' οὐδεὶς πω βασιλεὺς
 γέγονε Μακεδονίας. Νυνὶ ὃ καιρὸς ἦκει.
 Τίς ὄψεται; Ο τῶν Ολυμπίων αὐτόματ'
 τῇ πόλει, ὅς οὐδενός ἐσιν ἐλάττων τῷ
 ἡρώτερον ἐκείνων.

ε. Καὶ ἔμοιγε δοκεῖ τις ἂν, ὥς ἄνδρες
 Αθιναῖοι, δίκαι' ὁλοκλήρως τῶν πατρῴων
 θεῶν ἡμῖν ὑπεργλυφῶν καλῶς, καίπερ
 ἐκ

ἡ προτέρων,

ΣΧΟΛΙΑ.

παιδίον λυεῖ· ἵνα μὴ εἴπῃ ὁ Αθη-
 αῖος, καὶ πῶς ἡδυάμην τοσούτοις
 ἐν τῇ αὐτῇ βοηθήσαι; ἰσάγει ὡς
 οἱ ἐν μόνῳ τῷ πρώτῳ προθύμῳ
 ἐκοιμήσαντο, οὐκ αὖ τοῦ διυτέρου
 ἤψατο.

Νῦν αὖ ἐχρώμεθα] Τοῦτο ση-
 ματικόν ἐστι τῆς Φιλίππου ταπει-
 νότητος· καθ' ὃν γὰρ ἐξουσίαν
 ἔχοντες, ὅτι βουλόμεθα πράττειν,
 καὶ τῶν τὸ χρῆσθαι λίσσονται, ὅτι
 τὰ δοκῶν ἡμῖν ὑπεργλυφῶν.

τὰ δὲ μέλλοντα] Ὡς περ ὑπο-

γράφει καὶ χαρακτηρίζει ἡμῖν ἐν-
 ταῦθα τῶν ἀγῶνι τι καὶ ἐκθύμην
 τῇ φύσει, Αὐτόματα ὃ, ἀπὸ τοῦ
 ἀπὸ τύχης τινός.

καὶ νυξήσαμεν,] Βούλονται δια-
 τῆτου δεῖξαι, ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐστὶ καὶ
 νῦν αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς διὰ τῆς σπου-
 δῆς, ὥσπερ καὶ ἐν αὐτοῖς ἐχθρὸς
 τὸ ποιῆσαι αὐτοὺς μέγας διὰ τῆς
 ἐκθύμιας.

ἦκει. Τίς ὄψεται;] Τίς τὸ τίς,
 κατ' ἐρώτησιν, τὸ δὲ ὄψεται, καλὰ
 ἐπὶ κρίσειν λαμβάνουσιν· ἄλλοι δὲ
 τὸ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ. 123

ἐκ ἐχόντων ὡς δὲ πολλῶν, ὁμῶς με-
γάλῳ ἂν ἔχειν αὐτοῖς χάριν· εἰκότως.
Τὸ μὲν γὰρ πολλὰ ἀπολωλέναι καὶ τὸν
πόλεμον, τὸ ἡμετέρας ἀμελείας ἂν τις
θεῖη δικαίως· τὸ δὲ μήτε πάλαι τῷτο
πεπονθέναι, πεφηνέναι τέ τινα ἡμῖν συμ-
μαχίαν τῶτων ἀντίρροπον, ἂν βελώμε-
θα χρεῖας, τῆς παρ' ἐκείνων δινοίας δυνε-
γέτημ' ἂν ἔγωγε θείω. Ἀλλ', οἶμαι,
παρόμοιόν ἐστιν, ὅπερ καὶ παρὰ τῆς τῶν χρη-
μάτων κήσεως· ἂν μὲν γὰρ ὅσα ἂν τις
λάβῃ, καὶ σῶσιν, μεγάλῳ ἔχει τῇ τύχῃ
τῷ χάριν· ἂν δ' ἀναλώσας λάθῃ, (ω-
ανάλωσε

Σ Χ Ο Λ Ι Α,

τὸ τίς, ἰταλτικῶς λαμβάνουσι.
Ὅρα δὲ πῶς ἀθυρίας αὐτοὺς πλη-
ρώσας διὰ τοῦ καταλόγου τῶν ἀπο-
λωλεμένων χωρίων, πάλιν παρι-
μυθήσασθαι, διὰ τὸ εἰπεῖν. πάλιν
ἡκεῖ καιρὸς ὃ χρεὼν ἐκείνη.

ἐκείνων.] Ὡς αὖτε ἴφην.
λογισθῆς] Λογισθῆναι λέγει, οἷον ἐκ
κριτῆν, ἵνα κρίνῃ τὰ παρὰ τὸ θεῖον
αὐτοῖς ὑπεργμῖνα, προδομένα
διὰ τῶν καὶ αὐτῶν ἀμελείας.

ἐκ ἐχόντων] Διὰ τὴν ἡμῶν ἐπα-
θυμίαν,

Τὸ μὲν γὰρ πολλὰ ἀπολωλε-
νῆναι] Τὸ σχῆμα παρίστωσις καὶ
κῶλον.

μήτε πάλαι] Ἡγούμενοι, ἐν τοῖς
πρωτέροις χρόνοις. ἀλλ' ὕστερον ἡμέ-
τερά αὐτῶν ἡμιλήσαμεν.

συμμαχίαν] Τῶν θεῶν.
τῶτων] Ὡς ἀπαλώσαμεν ἀντι-
θέτως· τὸ δ' ἀντίρροπον, πρὸς γενικήν·
τὸ δ' ἰσόρροπον, πρὸς δοτικήν.

Ἀλλ', οἶμαι] Παραβέβηκεν.
ἂν μὲν γὰρ,] Ἀντιφρόνως, τὸ σχῆ-
μα καλλυγὸς ποιητικόν.

124 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ανάλωσε ἢ τὸ μεμνηῖας τῇ τύχῃ τὴν χά-
 ριν. Καὶ πρὸς τῶν πραγμάτων ἔτως·
 οἱ μὴ χρησάμενοι τοῖς καιροῖς ὁρῶντες,
 ἐδ', εἰ βυνέβη τι πρὸς τῶν θεῶν χρηστὸν,
 μνημονόουσι. Πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον
 ἔκβαν ἕκαστον τῷ προϋπαρξάντων ὡς
 τὰ πολλὰ κρίνεται. Διὸ ἢ σφόδρα δεῖ
 τῶν λοιπῶν ἡμᾶς, ὧς ἄνδρες Ἀθιναῖοι,
 φρονήσαι, ἵνα ταῦτ' ἐπανορθωσάμενοι
 τὴν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις ἀδοξίαν ἀπο-
 τειψώμεθα. Εἰ γὰρ προησόμεθα, ὧς ἄν-
 δρες Ἀθιναῖοι, καὶ τούτους τοὺς ἀνθρώ-
 πους, εἴτ' Ολιυθον ἐκείνῳ καλαστέψετε).
 φρασάτω τις ἐμοί, τί τὸ κωλύον ἔτ'
 αὐτὸν

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

οἱ μὴ χρησάμεν.] Πανερ ἡμοῖς.
 ἔκβαν] Εἴτε χρηστὸν, εἴτε φαῦλον.
 ἐπανορθωσάμενοι] Εἰς ἐπανόρ-
 θωσιν ἀγαγόντες, λέγων δὲ τὸ σπῆ-
 δον ἢ φρονήσας τέττων ποιῆσθαι,
 ὅπερ, ἔκαστος εἰς ἑαυτὸν τῇ πόλει
 συμφικας, νυν ἡμετέραν διὸ καὶ
 δοῖται ἐπανορθώσας.

ἀποτειψώμεθα] Οἰοῖτο, ἐκκαθά-
 ρωσιν καὶ ἀποσπλύνωσιν ὡς ἀπὸ
 μίλαφορας τῆς κηλίδος, τῆς γεν-
 ῆς ἀκαθαρσίας πρὸς τὸ ἰδοῦντα.

φρασάτω τις] Πάλιν τὸ ἀξιό-
 πιστον φρόνημα τηρῶν, εἰπὼν ἐμοί,
 οἶον, τῷ φιλοπολίῳ.

ὅσοι βέλονται] Εὐφήμεως εἰπε-
 τὰς Ἀθήνας, τῇ ὑποσινοπῇσι πᾶ-
 λιν χρησάμενοι.

Μίλα ταῦτα] Τὸ μίλα ταῦτα,
 καὶ εἶτα, καὶ αὖτις, καὶ πάλιν, καὶ τὰ
 τοιαῦτα μόρια, βραδυνήτα δείκ-
 νουσι μμῆται γὰρ αἰεὶ τῇ τῆς
 πραγμάτων φύσει καὶ διὰ τῆς λή-
 ξως ὁ ῥήτωρ καὶ βεληθεὶς ὑπὸ τῆς
 δειξάει

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ. 125

αὐτὸν ἔσαι βαδίζειν ὅποι βούλεται ;
 εἴ. Ἀρά γε λογίζεσθαι τις ὑμῶν, ὃ
 ἄνδρες Αἰθιωῖοι, καὶ θεωρεῖ τὸν τρέπον,
 δι' ὃν μέγας γέγονεν, ἀδενὴς ὢν τοκαί-
 αρχας, Φίλιππος ; τὸ πρῶτον Ἀμφί-
 πολιν λαβὼν, μὲν ταῦτα Πύδναν, πάλιν
 Πολίδαιαν, Μεθώνιον αὖτις, εἴτα
 Θετταλίας ἐπέβη. Μετὰ ταῦτα Φερῶς,
 Παγασὰς, Μαγνησίαν, πάνθ' ὃν ἐβού-
 λεο δὴ τρεπίσας τρέπον, ὥχεται εἰς Θρά-
 κην· εἴτ' ἐκεῖ, τοὺς μὲν ἐκβαλὼν, τοὺς
 δὲ καλασῆσας τῶν βασιλέων, ἠδένησε
 πάλιν ραίσας, ὅκ' ἵππ' τὸ ραθυμῆν
 ἀπέκλινεν, ἀλλ' αὖθις Ολυθίοις ἐπε-
 χείρησε.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

δειξάι καὶ ἀδένειαν οὖσαν ἐν τοῖς
 Φιλίππου πράγμασι, ὅπῃ καὶ τὸν
 λόγον ἐποιήσει τῇ ᾗ μορίῳ προσ-
 δήκῃ τοῦ μὲν καὶ αὐξάνει τὴν
 Φιλίππου δύναμιν, ἣν ἔτι προ-
 αγει, Ἀμφίπολιν, Πύδναν, Πολί-
 δαιαν, Μεθώνιον, Ἰλλυριοὺς, Θρά-
 κην· ἡ γὰρ συνέχεια τῶν ὀνομά-
 των, ἀκμὴν ἔχουσα, πῶς ἐκτελεσθῇ
 τῆς δυνάμει· δείκνυσιν, ὥσπερ ἐκ
 ἀρεσκυλίου τῶν χροίων πρὸς τὰς ᾗ
 πόλιν ἀλώσῃ· τῷ δὲ ὑπὸ ἡμέ-
 ρῃς.

τῷ, τὸ προαγαγεῖν ὡς ἐν ἱστορίᾳ
 τὸν λόγον, ὅτι καὶ ἡ δοκῶσα τοῦ
 λόγου κακία, χροίας τιμὴ κατορ-
 θύσα, θαυμαστὸν δείκνυσιν τὸν ῥήτο-
 ρα· τίχῃς γὰρ ἔστι ἀρεσκεία τὸ
 ἐπιγινώσκειν τὸν καιρὸν ἐν ᾧ τοῦτο
 προσήκει ποιεῖν.

ἐπίβη] Τὸ ἐπίβη καὶ ἐπιβάλλω,
 πρὸς γυνικὴν· τὸ δὲ ἐπιμεταβάλλω καὶ
 ἐπιβάλλω πρὸς δολικὴν.

ὥχ'· εἰς Θράκην] Ἐπίστρεψι.
 πάλιν ραίσας] Οὐ τὸ ὑγιάντας
 σημαί-

χείρησε. Τὰς δ' ἐπ' Ἰλλυριοὺς καὶ Παί-
 ονας αὐτῶν, καὶ πρὸς Αἰγύβαν, καὶ ὅποι-
 τις ἂν εἴποι, ὡς ἀλείπω στρατίας. Τί
 ἔν, ἂν τις εἴποι, ταῦτα λέγεις ἡμῖν νῦν;
 ἵνα γνῶτε, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ αἰ-
 δεῖσθε ἀμφοτέρωθεν, καὶ τὸ πρῆξαι καθ'
 ἕκαστον αἰεὶ τι τῶν πραγμάτων ὡς ἀ-
 λυσιτελές, καὶ τὴν φιλοπραγμοσύνην ἢ
 πρὸς ἀπαντίας χρηταὶ καὶ συζῇ Φίλιπ-
 πῳ, ὑφ' ἧς οὐκ ἔστιν ὅπως, ἀγαπήσας
 τοῖς πεπραγμένοις, ἡσυχίαν χήσει. Εἰ
 δ' ὁ μὲν, ὡς αἰεὶ τι μείζον τῶν ὑπαρ-
 χόντων

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

σημαίνει, ἀλλ' ὥστε κορυφώτερον
 ἔχει ἐκ τοῦ νοσήματος, ἵνα τὴν
 πολιτείαν δείξῃ τῷ Μακεδόني, καὶ
 τὸ μηδὲν καίρον εἰδέναι ἡσυχά-
 ζειν.

Ἰλλυριοί.] Ἐθνη βάρβαρα πρὸς
 Μακεδόνας, ἵνα δείξῃ ὅτι ἐπὶ Βαρ-
 βάρων ἐφίστατο Πάριος ὢν.

πρὸς Αἰγύβαν.] Οὗτος Βασι-
 λῆς ἢ ἡ Μολοσσῶν, Ολυμπιάδῃ
 3 ἢ τῷ Φιλίππῳ γυναικὸς θυγα-
 τρὸς 3 ὅτι ἐπὶ συγγνώμῃ φέρεται,
 διὰ τὸ βέβαιον αἰώνιον κρατεῖν ὁ
 Φίλιππος.

Τί ἔν, ἂν τις εἴποι,] Στίχοις
 εἰς τὸ, Τί ἔν, ὡς τις εἴποι, ἐπιτί-

ρουσι ταῦτα λόγους ἡμῖν. Τὸ σχῆμα
 ἀνθυποφορᾶς. Διαφέρει δὲ ἀνθυπο-
 φορᾶς, ἀντιθέσεως, καὶ ἀντιπαραβολῆς.
 ἀντιπαραβολῆς μὲν γὰρ ὅταν, ὅταν εἶδη
 ὡς ὅτι μίλλει αὐτῷ τι ἀντιπαραβολῆς
 ὡς ἀποδοῦναι τι λόγους, καὶ ἐπαγο-
 ρεύσασθαι ἑαυτὸν ἀπρόσποιόντος, καὶ
 ὥστε λιηθόντος ἀνθυποφορᾶς δὲ,
 ὅταν μέρους μὲν ὥστε καὶ ἀντιπαρα-
 βολῆς τῷ λογιζομένῳ ὁ ἀκροατὴς, ἀν-
 τιπαραβολῆς 3 πρὸς τὸ λοιπὸν ὡς ἐν-
 ταῦθα, ὥστε τινος λόγους, ὅτι
 καλῶς μὲν λόγους ταῦτα γὰρ 2 ἔχει
 τὸν Φίλιππον ἀκαίρως δὲ ἐπὶ γὰρ
 εἰσηλθὼς καὶ ἀντιπαραβολῆς ἡμῖν τὰ του
 Φιλίππου πρᾶγμα, ἀλλὰ τί δὲ

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ. 127

χόντων δέϊ πρέττειν, ἐγνωκώς ἔσαι· ὑμεῖς
 ὅ, ὡς ἔδενός ἀνιληπλέον ἐρρωμύως τῶν
 πραγμάτων· σκοπεῖτε, εἰς τί ποτε ἐλ-
 πῖς ταῦτα τέλδωτῃσαι. Πρὸς Θεῶν, τίς
 ἔτως δὴθης ἐσὶν ὑμῶν, ὅσις ἀγνοεῖ τὸν
 ἐκείθεν πόλεμον δῶρ ἥξοντα, ἂν ἀμε-
 λήσωμεν; Ἀλλὰ μὲν εἰ τῷτο γηήσεαι,
 δέδοικα, ὦ ἄνδρες Ἀθλιῶοι, μὴ τὸν
 αὐτὸν τρέπον, ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ῥα-
 δίως ἔπι τοῖς μεγάλοις τόκοις, μικρὸν
 διτορήσαντες χρέον, ὑσερῶν κ' τῶν δέ-
 χαίων ἀπέστησαν· οὕτω καὶ ἡμεῖς ἂν
 ἔπι

ΣΧΟΛΙΑ.

ποιῆσαι πρὸς Ὀλυνθοῖ· ἰπάγει ὅτι
 καὶ ταῦτα χρήσιμά ἐστι πρὸς τὴν
 παρῶσαν ἐπὶδωσαν ἀντίδοσις δι,
 ὅτι ἀπὸ τοῦ κεφαλαίου ἐρμα-
 ται, οἷον ἀπὸ δικαίου, ἢ συμφέρον-
 τοῦ, ἢ τοῦ τ' τοῦτο· ἵνα δὲ μὴ
 προσκορῇ τ' λόγος ἐργάζῃται, ἔπι-
 τασθὲν λέγει, ἰπάγει τινα ἔδοθη
 διὰ τῆς πλάσιος τοῦ προσώπου τῷ
 ἀνιληπτοῦ, καὶ ἵνα ὥσπερ ἀπαι-
 τῶμεν καὶ ἀπαγορευομεν παρ'
 ἄλλων, καὶ ἐκ αὐτοῦ ἐπιφέρει
 δοκῇ τὴν ἐπιτίμησιν.

ἀγαπήσας] Ἀκριδοίς.
 τίς ὅπως δὴθης] Τεχνικῶς τῷ-
 το ἡρώτησιν, ἵνα ἰκατοῦ, φάσιν

τὸ καταληφθῆσθαι αὐτὴ ἄνοιαν,
 συνομολογήσῃ τῷ ῥήτορι ὡς ἀληθῆ
 λέγουσι.

ἐκείθεν] Ἐκ τ' Ὀλυνθοῦ.
 πόλεμος] Ἀπὸ προσώπου πρᾶ-
 γμα ἴλασιν· ὅ γὰρ ἔπει, ἰλοῦσθαι
 οἱ πόλεμοι καθ' ἡμῶν, ἀλλ' ὁ
 πόλεμος· Σύνηδρις δὲ τῷτο καὶ Θυ-
 κυδίδη ποιῶν, καὶ μεταλαμβάνων,
 ἢ αὐτὶ προσώπου πρᾶγμα, ἢ
 προσώπου πάλιν ἀπὸ πρᾶμάτων
 αἱ γὰρ τοιαῦτα τ' λέξιν παλλα-
 γαί, καινοπρέπειαν τῷ λόγῳ παρ-
 ἔχουσι.

τῶν ἀρχαίων] Ἡτοι τῶν ἐπιχύ-
 ρων ἀρχαία γὰρ τὰ ἐπὶχρησιν καὶ
 τὰς

128 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

Ἐπὶ πολλῶ φανῶμεν ἐρραθυμικότες, καὶ ἅπαντα πρὸς ἡδονὴν ζητοῦντες, πολλὰ καὶ χαλεπὰ, ὧν οὐκ ἠβουλόμεθα, ὕστερον εἰς ἀνάγκην ἐλθώμεν ποιεῖν, καὶ κινδυνύσωμεν καὶ τῇ ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ.

Ζ. Τὸ μὲν ἐν ἱππιμαῖν, ἴσως φηταί τις ἀν' ῥάδιον ἢ παντὸς εἶναι· τὸ δ' ὑπὲρ τῶν παρόντων ὅτι δεῖ πράττειν ἀποφαίνεσθαι, τῷτ' εἶναι συμβέβηκε. Εγὼ δὲ ἐκ ἀγνοῶ μὲν, ὡς ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῷτ', ὅτι

πολ-

Σ Χ Ρ Λ Ι Α.

τὰς ὑποθήκας ἐν πολλαῖς ὁ Δημοδίνης εἶπεν. Τινὲς δὲ ἐξηγουμένοι αὐτὸ, οὐκ ἐπὶ τῶν δανειζομένων, ἀλλ' ἐπὶ τῶν δανειζομένων, λίγοντες, πολλακίς τοῖς παθητικοῖς ἀντὶ ἐν ἐργηλικῶν χρῆσθαι τοὺς Ἀθηναίους καὶ λίγουσι ἀρχαῖα αὐτὰ τὰ κεφάλαια· μὴ δυναμένοι γὰρ, φησὶν ἀποδοῦναι πολλὰς τόκους, ὕστερον οἱ χρεωστές φύγῃσι καὶ οὕτως οἱ δανεισταὶ μετὰ τῶν τόκων καὶ τὰ κεφάλαια ἀπολλύουσιν.

ἐπὶ πολλῶν] Ἀντὶ τοῦ, ἐπὶ πολλῶν τόκων ἵνα τόκοι λαβώμεν, τὴν ἀρχαίαν καὶ ῥαθυμίαν κεφάλαιοι εἰς αὐτὴν ἀποδόν.

ἐρραθυμικότες.] Οὐχ ἀπλῶς ἡμιληκότες· οὐ γὰρ τοῦτο σημαίνει ἡ λεία· ἀλλὰ μέλλει τὴν αἰσίν καὶ τὴν ἡδονὴν ἀφαιρῆναι.

οἱ ἀνάγκη] Σύνθεσις τῶν ῥημάτων, τῶν μὲν λυπηρῶν καὶ αὐτὸν μετ' ἐχθρίαν δεικνύσαι, τῶν δὲ ἀγαθῶν τὴν ἀπῆραν ἐλόκληρον ἀποποιεῖν τῇ πόλει καὶ δυναταί τοῦτο πολλὰ αὐτῶν καὶ τῶν ἀκροατῶν καὶ ἀσκιναῖον τὴν εὐνοίαν.

τὸ μὲν οὐκ ἐπὶ ἱππιμαῖν,] Μικρὸν τὸ προοίμιον, ἕκ τι δυνατὸν καὶ συμβεβηκέναι· μίλιον γὰρ ἢ ἑπτακίς κεφάλαιοι, καὶ παντὶ τῶν ἰδιῶν τὸ προοίμιον ἔλαβεν, ἵνα μὴ καθάπερ ἐσχισμένον ὁ λόγος φαινῆται, τὴν μὲν ἀρχὴν ποιήσασθαι καὶ ἕξ ἢ λίγων ἱπανύσασθαι, λίγων δὲ τοῦ συμφέροντος· τὸ δὲ ἐνδεμμεν, καὶ τὴν ἱπαναγωγὴν ἐκ τοῦ δυνατοῦ διὰ καὶ τὸ προοίμιον ἔλαβεν. Διαφέρει δὲ τὰ τῶν κεφαλαίων προοίμια, τῶν ἐν αὐταῖς ταῖς ἀρχαῖς ὅτι

ἰ ἰδιῶν τὸ πρ.

ἐκείνου

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ. 129

πολλάκις ὑμεῖς, οὐ τοὺς αἰτίους, ἀλλὰ
τὰς ὑσάττας περὶ τῶν πραγμάτων εἰπόν-
τας ἐν ὀργῇ ποιῶσθε, ἂν τι μὴ καὶ γινώ-
μιεν ἐκβῇ· οὐ μὲν οἶμαί γε δεῖν τῶν
ἰδίαν ἀσφάλειαν σκοπεῖν ὑποσείλασθαι,
περὶ ὧν ὑμῖν συμφέρειν ἡγάμαι. Φημί
δὴ, διχῇ βοηθηέον εἶναι τοῖς πραγμα-
σιν ὑμῖν, πᾶς τε τὰς πόλεις τοῖς Ολυν-
θίοις σώζειν, καὶ τοὺς τῷτο ποιήσοντας
εὐχαιρώτας ἐκπέμπειν καὶ πᾶσι τῶν ἐκείνων
χώρων

Σ Ξ Ο Λ Ι Α.

ἐκείνα μὲν τῷ παντὶ λόγῳ χώρων
διδῶσι, καὶ σπειρματικῇ ἔχει τὴν
δύναμιν τῶν διόλου λέγεσθαι μιλι-
σίων· τὰ δὲ τῶν κεφαλαίων, αὐ-
τὰ μόνον διαπρατύνει τὰ λυσιτε-
λεῖν τοῦ κεφαλαίου. Τὸ δὲ ὡς περὶ τῆς αἰ-
τιολογίας εἰληφθαι τὸ προοιμίον, ὅ-
τι ἐκδοξόν· τὸ γὰρ ἐν μέσῳ λόγῳ
κείσθαι, ἀπὸ τοῦ καὶ καὶ ἐπαγωγίον
ἔχει τὸν λόγον. Ἰστίον δὲ ὅτι ἡ ἐπι-
τιμήσις, τῷ συμφέρεσι προσήκει
ἐπιτιμήσειν δὲ αὐτὸ εἶπαι, ἀλλ' οὐ
λοιδορίαν· τὸ μὲν γὰρ ὑβρίζειν,
παντὶ ἐκδοξόν· τὸ δὲ ἐπιτιμᾶν, ὅπερ
ἐκ τοῦ διδῶσι, καὶ ἡ ἐπὶ τῷ λυσι-
τελεῖν, ἐπὶ πᾶσι τῶν ἀκούοντων
λέγουσι, οὐ παντὶ ἐστίν, ἀλλὰ
μόνον τοῦ σκοποῦντος· τὸ λυσιτε-
λεῖν τῶν ἀκούοντων. Ἄλλως. Ἀντί-

θεῖς ἀπὸ τοῦ δικαίου, οἷον, ἀλλ'
ὅτι δίκαια ποιεῖς, ὃ Δημόσθους,
μόνον ἐπιτιμᾶν ἡμῖν, ὅπερ παντὶ
ἀνθρώπῳ ἐστὶ μὴ μίλοι συμβου-
λεύων, ὅπερ ἐστὶ ἐρητοῦ. Ἰστίον δὲ
ὅτι ἐκ τοῦ ἐκδοξόν τῷ λυσι-
τελεῖν, ἀλλ' ὅπερ ἐν μέσῳ τοῦ καὶ
ἐπὶ τῷ λυσιτελεῖν, ὅπερ ἐφοβεῖτο, ἵνα διὰ τούτου ὡς
περὶ προσδιορθεῖται τὸ μάλιστα
συμβῇ.

ὑποδείλασθαι.] ὑποδείλασθαι.

Φημί δὲ.] Τὸν τρόπον τῆς βο-
θείας εἰσηγείται. Ἐστὶ δὲ τῷ
δυνατὲ κεφαλαίῳ· πᾶσα καὶ γὰρ
τρόπον ἔχουσα, ἐπὶ τὸ δυνατὸν
ἔχει τὴν ἀναφορὰν· ἐν τούτοις γὰρ
δείκνυται, πῶς ἐστὶ πραττέσθαι τῶν
ἀντιπαλῶν. Ἐπειδὴ δὲ οἱ τοῦ Α-
θηναίου πολλὰ διδουλάμηνους ἔσθαι.

130 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

χώραν κακῶς ποιεῖν, καὶ τριήρεσι, καὶ
 στρατιώταις ἑτέροις. Εἰ δὲ θαλέρου τῶτων
 ὀλιγωρήσεις, ὁκνῶ μὴ μάταιον ἡμῖν ἢ
 στρατεία γίγνηται. Εἴτε γὰρ ὑμῖν τιλὸν ἐκεί-
 νη κακῶς ποιουμένων, ὑπομείνας τῆτο,
 Ολυθον παρὰσῆσαι, ῥαδίως ἐπὶ τιλὸν
 οἰκίαν ἐλθὼν ἀμυνῆται· εἴτε βοηθη-
 σάντων μόνον ὑμῖν εἰς Ολυθον, ἀκιν-
 δυῶς ὄρεων ἔχοντα τὰ οἶκοι, προσκαθε-
 δεῖται καὶ προσεδεσθῆσιν τοῖς πράγμασι,
 καὶ παρῆσαι τὰ χρένη τῶν πολιορκη-
 μῶν. Δεῖ δὴ πολλὴν καὶ διχὴν τιλὸν
 βοή-

1 Deest καὶ.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

δυμία, προλείπει αὐτοῖς δύο βοη-
 θείας, ἵνα καὶ τὴν μίαν ποιήσωσιν.
 ὁκνῶ] Φοβῶμαι.

μάταιον] Ἀτίκτον τὸ, μάταιον
 ἢ στρατεία.

υπομείνας] Οἰκία ἡ λίξις ὑπο-
 μένει καὶ λίγει ἀλλ' ὅτε κατελείπειν,
 ὅταν ἴδωμεν τὰ οἰκία 1 κακῶς πα-
 σχόντα. Τὸ δὲ παρὰσῆσαι, χερῶ-
 σίαι· Στιλίων δὲ ἐνταῦθα, ἢ τῆς
 υπομείνας καὶ ἑάσας τὴν πατρίδα
 αὐτὴ κακῶς πασχεῖν, παρὰσῆ-
 σαι] ἐν τούτῳ Ολυθον καὶ εὐχε-
 ρως ἔλθων εἰς τὴν Μακεδονίαν, ὡς

λαβὼν τοὺς Ολυθίους πρὸς συμ-
 μαχίαν, ἀμυνῆται ἡμᾶς ἐκείσε.

παρῆσαι] Οὐρα πῶς 2 ἐπὶ τῷ αἰῶν
 πύλων εἰπὼν, ὅτι εὐχερῶς αὐτὰς
 ἐλάμβανεν, ἐπὶ τῆς Ολυθίου εἶπε
 τὸ δυσχερὲς, διὰ τοῦ εἰπεῖν, τῷ
 χρόνῳ παρῆσαι, τὸ δυνατόν Ολυ-
 θίοις παραμεινόμενον.

Περὶ δὲ χρημάτων] Μιέρεται
 ἐπὶ τὸ δυνατόν κεφάλαιον· μερίζει
 δὲ τῆτο εἰς δύο, εἰς τὰ χρημάτων
 εὐπορίαν, καὶ ἀνδρῶν δύναμιν.

ὡς βύλισσεν] Πάλιν υποσημα-
 σαι ἐχρησάτο, ἀλλ' ὅτι εἰπὼν, εἰς

1 Deest κακῶς.

2 ἐν τῷ α'. πύλων.

τά;

βοήθειαν εἶναι. Καὶ περὶ μὲν τῆς βοη-
θείας ταῦτα γινώσκω.

ἦ. Περὶ δὲ χρημάτων πόρου, ἔστιν,
ὧς ἄνδρες Αἰθιωαῖοι, χεῖράμα ὑμῖν,
ἔστιν ὅσα οὐδενὶ τῶν ἄλλων ἀνθρώπων
στρατιωτικά· ταῦτα δὲ ὑμεῖς, ἔτως ὡς
βέλεσθε, λαμβάνετε. Εἰ μὲν οὖν ταῦ-
τα τοῖς στρατομηρῶσι ἀποδώσειε, ἐδενὸς
ὑμῖν προσδεῖ πόρου· εἰ δὲ μὴ, προσδεῖ
μᾶλλον δ' ἀπαντῶ ἐνδεῖ τοῦ πόρου.
Τί ἔστι; (ἂν τις εἴποι) Σὺ γράφεις ταῦτ'
εἶναι στρατιωτικά; Μὰ Δί, ἐκ ἔγωγε.

Εγὼ

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

τὰς δίας καὶ πανηγύρεις αὐτὰ
λαμβάνει.

ἀποδώσει,] Καλῶς εἶπεν τὸ ἀπο-
δώσει, καὶ ἔχει δώσει ἀποδίδωσι
γὰρ τις τὸ ἀλλότριον ἐκείνῳ οὐ
οἶδεν ὅτι τὸ παῖγμα ὥστε ταῦτα,
φησὶν, ἐκ ἔστιν ὑμέτερα, ἀλλὰ τῷ
στρατιωτικῷ οἰκεῖα.

προσδεῖ——πόρου] Εὐδοκῆσαι
μὲν ἔστι τὸ πασιπλῶς μὴ ἔχειν προσ-
δεῖσθαι δὲ, τὸ ἔχειν μὲν μίση, ἔτι δὲ
δεῖσθαι πρὸς τὸ τέλειον. Φησὶν ἔτι,
ὅτι εἰ μὴ ἀποδώσει τὰ χεῖράμα,
καὶ μάλιστα προσδεῖσθαι δεῖ τὸ ἀρ-

κεῖτως ἔχειν, εἰ δὲ μὴ, προσδεῖ-
σθαι. Εἶτα ἐπειδὴ ἔμφασιν τινα
ἔχει, ὡς ἔστι καὶ ἄλλα ἐκτὸς τῶν
θιαυρικῶν, ἀ λαμβανούσας, ὀλίγων
προσδεῖσθαι, ἐπηγάγε τὸ, μᾶλλον
δὲ πασιπλῶς ἐνδεῖ ἢ τῷ πόρῳ ὡς εἰ
μὴ ἀποδῶται τὰ θιαυρικά, πασιπλῶς
ἀπορήσομεν.

Τί ἔστι; (ἂν τις εἴποι)] Αἰθυπο-
φορὰ πάλιν. Σὺ, φησὶ, γράφεις
τὰ θιαυρικά ὅτι στρατιωτικά; Εἶτα
λύει, ὅτι συμβαλύνει μὲν, οὐ γρά-
φει δὲ, τὸν κίνδυνον εἰδὼς, καὶ τὸν
εὐέλπην νόμον μὴ ἀγνοῦν.

1 Deest τῷ.

I 2

Εγὼ

Εγὼ μὲν γὰρ ἠγᾶμαι σφαλιώτας δεῖν κα-
τασκευαδῆναι, ἢ ταῦτ' εἶναι σφαλιω-
τικά ἢ μίαν ζωτάξιν εἶναι, τὴν αὐτὴν
τῷ τε λαμβάνειν, ἢ τῷ ποιεῖν τὰ δεόντα.
Ἑμεῖς δὲ ἔτω πως ἀνδρῶν πραγμάτων
λαμβάνετε εἰς τὰς ἐορτάς. Ἐσι δὲ λοι-
πὸν οἶμαι πάντας εἰσφέρειν, ἀνὰ πολλῶν
δέη, πολλά· ἀνὰ ὀλίγων, ὀλίγα. Δεῖ
δὲ χρημάτων, καὶ ἀνδρῶν τέτων ἔσθ' ἐν
γνέσθαι τῶν δεόντων. Λέγουσι δὲ καὶ ἄλ-
λως τινὰς ἄλλοι πόρους ὧν ἔλεσθε, ὅστις
ὑμῶν

Σ Χ Ο Λ Ι Α:

Εγὼ μὲν γὰρ ἠγοῦμαι] Εγὼ μὲν
γὰρ, φησὶν, εἰς τοὺς στρατιώτας
ἰδεῖν ἀναλωθῆναι φημι· ὑμεῖς δὲ
εἰς τὰς ἑορτὰς λαμβάνετε.

κατασκευασθῆναι] ὡς παλαιῶς
ἀπαλλοτριωθέντος τοῦ στρατιωτικῆς
πρὸς τοῖς Ἀθηναίοις, κατασκευ-
ασθῆναι εἶπεν, ὡς ἐπὶ κλημάτων
παλαιῶς ἀφ' ὧν ἀρτίων. Ἀπὸ τῶν
ποιουμένων δὲ εἶπε τὸ ποιῆν.

φρασιωτικὰ] Οὐ γὰρ ἔχετε ὄθεν
ἀλλοθεν αὐτοὺς μισθώσεται.

σύνταξι.] Σύνταξις δὲ δύο πραγ-
μαμάτων ὥσπερ ἑνωσις. Εἰώθασι
δ' οἱ παλαιοὶ, ἵκεν δὲ τι ἀσφείς
2 οἷμαι λέγειν, **ἢ** τῆς ἐπαγω-
γῆς αὐτὸ λύειν, ὥσπερ καὶ ὁ Ποιη-
τὴς ἐπὶ 3 Κύμβωχ^ο, ἐπὶ γὰρ

39, ἐπὶ βρεγμῶν τι καὶ ἄλλους·
 καὶ πάλιν εἰπών, 4 Ἐντροπαλιζο-
 μένος, ἔφθ, γόνυ γυνὸς ἀμείνων·
 οὕτω καὶ ὁ ῥήτωρ εἰπών, συνταξίς,
 ἐπὶ γὰγε τὸ, λαμβάνει καὶ ποιῶν
 τὰ δέοντα.

τὰ δὲ νῆα] Νῦν γὰρ εἰς θάλασσαν
λαμβάνοιτε· οὐ δειλίως λαμβάνετε
εἰς τὸ τραχεῖον δοθῆναι,
δεινῶς δοθῆσθαι.

Εἰς δὲ λοιπὸν Οὐδὲν ἔτι, φη-
σὶν, ὑπολαμβάνεται· ἵνα μὴ βύλασθε
τὰ χερμακία τοῖς γραβιῶταις ἀπο-
δίδῃαι, ἢ εἰσφέρειν ὑμᾶς ἀπὸ τῶν
ἰδιῶν οὐσιῶν. Οὐχ ὀρίζει δὲ τὴν
προσότητην, ἵνα μὴ λυπηρὸς δόξῃ,
ἀλλὰ τὸν καιρὸν, κῆν αἰάγκην
ἐποίησεν ὑβρίζεσθαι.

1 Deeft 167.

2 οἰώμεθα.

3 Κύμβαλο.

4 Entg.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ. 133

ὑμῖν ἂν συμφέρον δοκῇ· ἢ ἕως ἐςὶ και-
ρὸς, ἀντιλάβεσθε τῶν πραγμάτων.

Γ'. Αἰσιον δὲ ἐνθυμηθῆναι ἢ λογι-
σασθαι τὰ πράγματα, ἐν ᾧ καθέστηκε
νοῦν τὰ τῷ Φιλίππου. Οὔτε γὰρ, ὡς
δοκεῖ, ἔφασκε τίς ἂν, μὴ σκοπῶν ἀ-
κριβῶς, ὑπερεπῶς, ἐδ' ὡς ἂν κάλλιστα
αὐτῷ τὰ παρόντ' ἔχῃ· ἔτ' ἂν ὀξυώγῃ
τὸν πόλεμον ποιεῖ τῷτον ἐκείνῳ, εἰ πο-
λεμεῖν ὤθη δέησεν αὐτόν· ἀλλ' ὡς
Ἰππῶν, ἀπαντα τότε ἤλπιζε τὰ πράγ-
ματα

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

εὐφραίνει,] Εἰ μὴ τὰ θωρικά
τραυλιωτικά ποιήσῃ.

δοῖ δὲ χρημάτων] Ὡς εἰ ἔλθῃ,
ἔτι πολλῶν, ἔτι ὀλίγων δεῖσθαι,
ἐκ ἑμὸν εἶπεν, ἀλλὰ τῆς χρείας
τοῦτο δ' οἶδα, ὅτι ἰσχυρῶς χρῆ-
σθαι.

ἐδὲν εἰς γινώσκει] Εἴποι ἂν τις,
τί δὲ; ἢ ἐν τῷ γινώσκει δέμεσθαι
χρημάτων; ἢ ἐν τῷ σώφροσιν;
Λέγουσιν δὲ, ὅτι πρὸς τὸ προσκεῖμενον
εἶπεν, ἦτοι τὸν πόλεμον· ἀλλ' ὡς
τὸ πόλεμον χρημάτων δέχεται.

ἀντιλαβέσθαι] Ἀφασθε.

Αἰσιον δὲ ἐνθυμηθῆναι] Πληρώ-
σας τὸ ἐν μέρει τοῦ δυνατοῦ, του-
τ' ἐστὶ τὸ τῆς πόλεως, ἐνθυθεῖν ἐπὶ
τὸ ἴτερον μέρος ἡγήσθαι, τὸ τοῦ

1 παύσης

Μακεδόνα· μὴ ἔχει γὰρ δεῖσαι
τῶν Ἀθηναίων δυνατῶν, καθὼς
2 πολλὰ ἀπώλεσαν, τυχρῶς ἐκ
τῶ ἰσχυρῶς πηρεῖται καὶ ἀσθενέσθαι,
ὅτι δυνατὸν τῶ Φιλίππου δύνα-
μιν καθαιρεῖν.

Οὔτε γὰρ, ὡς δοκεῖ,] Οὐχ οὐ-
τως αὐτῷ ἔχει τὰ πράγματα
ὑπερεπῶς, οὐδὲ ὡς τις νομίζει
κάλλιστα.

τὰ παρόντα] Ἦγουν τὰ ἐν τῇ
Ολυμπῳ.

τὸν πόλεμον] Πρὸς τοὺς Ολυμ-
πίους.

αὐτόν] Τὸν πόλεμον.

τὰ πράγματα] Τὰ τῶν Ολυμ-
πίων ἐκ μόνης τῆς θείας ἀναιρέ-
σεως.

2 πολλῶς

134 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

μαίᾳ ἀναιρήσεαι, καὶ τὰ διέψουςαι. Τὸ δὲ πρῶτον αὐτὸν ταραττεῖ, παρὰ γνώμῃν γεροντός, καὶ πολλῶν ἀθυμίαν αὐτῷ παρέχει. Εἶτα, τὰ τῶν Θετταλῶν. Ταῦτα γὰρ ἅπιστα μὲν ἡ δῆπερ φύσει, καὶ αἰεὶ πᾶσιν ἀνθρώποις κομιδὴ δ' ὥσπερ ἡ, καὶ ἔστι νῦν τέτω. Καὶ γὰρ Παγασαὶς ἀπαλεῖν αὐτὸν εἰσιν ἐψηφισμένοι, καὶ Μαγνησίαν κεκωλύκασιν ταχίζεῖν. Ἡκουὸν δ' ἔγωγέ τινων, ὡς εὐδὲ οὗτο λιμύρας, καὶ τὰς ἀγορὰς ἔτι δώσοιεν αὐτῷ

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

κατὰ διέψουςαι] Καὶ εἶτα διέψουςαι τῆς ἐλπίδος καὶ τῆς προσδοκίας· ἰδὲ γὰρ περιμένουσιν αὐτῷ πρὶν ἢ αὐτὸν προσδοκίαν.

Εἶτα] Οὐκ εἰπὺν οἱ Θετταλοί, ἀλλὰ τὰ Θετταλῶν πράγματα, ἵνα λέγῃ πῶς ἀπιστίαν, καὶ δολώσῃ ὅτι αἱ συζῶσιν αὐτῇ

τὰ τῶν Θετταλῶν,] Ταραττεῖ αὐτόν. Πράγματι δὲ αὐτὸν προσώπῃ ἐχρήσατο.

Καὶ γὰρ Παγασαί] Ἡ ἱστορία οὕτως. Ἀλσῶας, ἀπὸ γονός τις τῷ Ηρακλείους, Θετταλός, ἐτυράνησε Θετταλῶν· εἶτα καὶ οἱ τοῦτο παῖδες. Μὴ φέροντες οὖν πῶς τυραννίδα οἱ Θετταλοί, καὶ ἀπορρίπτει

τί δεῖ ποιεῖν, μετεπέμφθητο εἰς συμμαχίαν τὸν Φίλιππον. Εἶτα ἔλθων ἐκείνῳ, ἔκβαλε τοὺς Ἀλκυάδας ἐκ τῆς τυραννίδος· καὶ ἔπειρ τούτου χάριν αὐτῷ ὁμολογοῦντες οἱ Θετταλοί, διδῶκασιν αὐτῷ νέμισθαι Παγασάς, καὶ τὰ χρήματα τὰ ἐκ τῶν λιμένων καὶ τῆς ἀγορᾶς. Ἀπιστοὶ δὲ Θετταλοί ἐνομήθησαν, ἢ ἂν τὸ τὸν Ἰάσονα, Θετταλὸν οἶον, ἀπιστοὶ ὀφθῆναι πρὶν ἢ Μήδειαν· ἢ ὅτι ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ, ἐν αὐτῇ τῇ πρὶν τάξει ἀπὸ Ἀθηναίων πρὸς Λακεδαιμονίους μετέβητο, ὥς φησὶ ὁ Θουκυδίδης. Ἡ δὲ Μαγνησία χωρεῖα τις ἦν πηλησίῳ Θετταλίας ὑπεκροτοῦ.

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ. 135

τῷ καρποῦσθαι· τὰ γὰρ κοινὰ τὰ Θετταλῶν ἀπὸ τῶν δέοι διοικεῖν, ἔ Φίλιππον λαμβάνειν. Ἀν δὲ τῶν ὀπσι-
ρηθῇ τῶν χρημάτων, εἰς ξενὸν κομιδῇ
τὰ τῆς τρωφῆς τοῖς ξένοις αὐτῷ καταστή-
σει. Ἀλλὰ μὴ τὸν γε Παίονα, ἢ
τὸν Ἰλλυρίον, ἢ ἀπλῶς τέτρες ἅπαν-
τας ἡγεῖσθαι χρὴ αὐτονόμους ἥδιον ἂν, ἢ
ἐλευθέρους, ἢ δούλους εἶναι. Καὶ γὰρ
ἀήθεις τῷ κατακτείνει τινός εἰσι, ἢ ἄνθρω-
ποι ὑβριστῆς, ὡς φασὶ ἢ μὰ Δί' ἔδεν
ἀπιεῖν

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἴκοιτο αὐτοῖς. Ἐγὼ δὲ καὶ πόλις
ὁμώνυμος αὐτῇ. Χαρίζομαι
οὖν τοῖς Θετταλοῖς ὁ Φίλιππος,
ταύτῃ αὐτοῖς κατεδωκότα ἀ-
ποτάσσει αὐτῶν· μετὰ δὲ ταῦτα
φρέριον ὑποδόμησεν ἐν αὐτῇ τῇ
πόλει τῶν Μακεδόνων, ἵνα μὴ καὶ
δευτέρου ὀπσιῶσι· τὸ δὲ ἀληθές,
κατ' αὐτῶν Θετταλῶν. Οἱ δὲ γνό-
τις αὐτὸ τοῦτο, ἐκάλυσαν αὐτὸν
τηχίζειν.

ἀπὸ τῶν] Ἦγεν, ἀπὸ τῶν ἔξ
αὐτῶν προσέειπεν.

τοῖς ξένοις] Καὶ γὰρ ἔ μόνον
Μακεδόσιν, ἀλλὰ καὶ ξένοις ἰσχυρο-
τέροις τῇ γαλιῶν.

Ἀλλὰ μὴ τὸν γε.] Δείξας αὐ-
τοῦ τὸ ἀσθιῆς ἀπὸ τῶν Ἑλλήνων,
βέλτεται καὶ ἀπὸ τῶν Βαρεβάρων τὸ
ὅμοιον ἐργάσασθαι, καὶ δι' αὐτῆς δὲ
τῆς λέξεως ὑπέτιλεται τὴν δύναμιν·
ἔ γὰρ ἔπει πλεονητικῶς, ἀλλ' ἐπι-
κῶς, Παίονα καὶ τὸν Ἰλλυρίον.

ἥδιον ἂν] Παίονες καὶ Ἰλλυριοὶ
κατ' ἀνάγκην ὑπήκουον, καὶ ἀλλὰ
τινὰ τῶν ἐθνῶν.

Καὶ γὰρ ἀήθεις] Δεῖ προσέχειν
τῇ λέξει· οὐ γὰρ εἶπεν ἀκούει μόν-
ον, ἀλλὰ κατακτείνει, ὅτι ἐγὼ
πάντα ὑπακούειν, ὥστε καὶ δούλους
νομίζεσθαι. Οὐδὲ Φίλιππος, φη-
σιν, ὑβριστῆς καὶ ἰσχυρῆς.

136 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

ἄπιστον ἴσως. Τὸ γὰρ οὖν πρῶτον πρὸς
τὴν ἀξίαν, ἀφορμὴ τῆ κακῶς φρονεῖν
τοῖς ἀνοήτοις γίνεσθαι. Διόπερ πολλάκις
δοκεῖ τὸ φυλάξαι τὰγαθὰ τῆ κήσας
χαλεπώτερον εἶναι. Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς,
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν ἀκαίριαν τὴν
ἐκείνῃ καιρὸν ἡμέτερον νομίσαντας, ἐτοι-
μως συνάραξαι τὰ πράγματα, ἥ πρὸς-
βουλεύεις ἐφ' ἃ δεῖ, καὶ συμβουλεύεις
αὐτάς,

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἄπιστον] Αὐτὸν εἶναι τοιοῦτον.

Τὸ γὰρ οὖν πρῶτον] Γνωμικὴ
ἀποδοῦ, ἢ καὶ δ' ἀποδοῦ. Ἐπειδὴ,
φησὶν, οἱ παρ' ἀξίαν εὐτυχῆσαι,
εὐδυναῖαι φυλάξαι τὴν εὐτυχίαν
διὰ τὸ ποιηρὸν τῆς γνώμης, διδά-
κασιν ἀφορμὴ τῆ λήγει, ὅτι δυσ-
χερεῖς ἐστὶ τὸ φυλάξαι μᾶλλον, ἢ περ
κήσασθαι ὅπως ἐκ εἰν ἀληθείας.

τὸ φυλάξαι] Ἦγουν, τηρῆσαι
ὡσαύτως ἔχειν, καὶ μὴ μεταβάλλειν
εἰς κακίαν.

τὰγαθὰ] Τὰ ἐπιβόλια τινί.

Δεῖ τοίνυν ὑμᾶς] Παραβολὴ ἀπὸ
τοῦ ἴσου. Πληρώσαι τὴν ἕξασιν
τοῦ δυνατοῦ, καὶ σαρδὸν ἀποδεί-
ξας τὸν Ὀλίππου παλαχόθε, εἰς
προτροπὴν μετῆλθε. Διηγοῦσι δὲ
προτροπὴ συμβουλή, ὅτι ἐν μὲν
ταῖς συμβουλαῖς, καὶ τὸ ἀγαθὸν
ἐπὶ οὐ συμβουλευόμεν, ἀμφισβή-
τησι ἔχειν, καὶ ὁ τρόπος δὲ ὅτι αἱ

πρὸς γινώσκειν τῶν χρησίων, ἀ-
τίρησιν ἐπιδείχεται· ἐν δὲ ταῖς προ-
τροπαῖς καὶ τὸ ἀγαθὸν προδήλον,
καὶ ὁ τρόπος. Δεῖ δὲ γινώσκειν
ὅτι ἐπιπλήξεται τοῖς εἰδοῖς τούτοις
τὰ ἀλλήλων καὶ συμβουλευτικά ἐν
προτροπαῖς, καὶ ταῖς αἰσῶσι ἐν συμ-
βουλαῖς προσηπτικά. Ἐκ δὲ τοῦ
πλεονάζοντος ἐν τῇ υποθέσει, καὶ
τὸ εἶδος τῆ λόγου γνώσεως.

συνάραξαι] Ἐδοῖ μὲν εἰπεῖν συν-
άραξαι τοῖς πράγμασι, ἀλλ' Ἀ-
τικῶς ἔπει. Ἡ δὲ σύνταξις, ὡς
εἰ ἔλεγε, σὺν τῇ τύχῃ ἀγωνίζεσθαι
ἐφ' ἃ δεῖ χωρεῖα. Ἐστὶ δὲ μόνον
καὶ σχοινοκλή, ἀποδοῦ, ἐν ὑπερ-
βατῶ σχηματιζόμενα· τὸ σχῆμα δὲ
ἐπισημασθαι. Τὸ δὲ συνάραξαι, συλ-
λαβεῖν καὶ ἀρπάσαι, συνάραξαι.

πρὸς εὐνοίαν] Πραξιούδαί,
φησὶν, ἐπὶ τοὺς ἀγνοῦντας τὸν
Φίλιππον, ὡς διδάξουσιν αὐτοὺς,
μὴ

αὐτοὺς, καὶ παροξυνόντας οὖν ἄλλας ἀπ-
ανίας λογιζομένους, ὥς εἰ Φίλιππος λά-
βοι καθ' ἡμῶν τοιοῦτον καιρὸν, καὶ πολε-
μοῦ γένοιτο πρὸς τῇ χώρᾳ, πῶς ἂν
αὐτὸν οἴεσθε ἐτοίμως ἐφ' ἡμᾶς ἐλθεῖν.
Εἴτ' οὐκ αἰχμύεσθε, εἰ μὴδ' ἂ παθοί-
ῃ, εἰ θιώσῃ ἐκείνῳ, ταῦτα ποιῆσαι,
καιρὸν ἔχοντες, καὶ τολμήσεις;

ί. Ἐτι τοίνυν, ὦ ἄνδρες Αθιναῖοι,
μηδὲ

Σ Τ Ο Λ Ι Α.

μη πεινῶν αὐτῷ. ἐπὶ δὲ τῇ εἰ-
δοτῶν μὲν, φοβερῶν δὲ, τῷ ἀγ-
γέλλειναι ὑμᾶς ὅτι τραχέως,
ὅσα παροξυνήσῃσι εἰς τὸ μάλιστα ἀν-
δρῶν αὐτόν.

λαβοὶ καθ' ἡμῶν] Τιοῦτον
καιρὸν οἴθ' οὖν ἡμῖν εἴσι κατ' ἐκ-
είνῃ καὶ πόλεμον γένοιτο πρὸς
τῇ χώρᾳ, τῇ ἡμετέρᾳ, καθάπερ
οὖν τῇ ἐκείνου· ἢ γὰρ Ολυμπία γέ-
νῃ αὐτῷ· ἴαν τοιαῦτα, φησὶν,
αὐτῷ προσγίνοιτο πολλὰς οὐπο-
ρίαι, οἷα οὖν ἡμῖν, καὶ πάλιν, εἰ
πόλεμον τινα σχοίημεν ὁμορον, ὥς
αὐτὸς οὖν ἔσχη τὸν τῇ Ολύμπῳ γει-
νιάσεια.

Εἴτ' ἐκ αἰσχύνουσι] Ἡ περίοδος
ἐπιτιμητική, ἢ εἰς μονοκωλύ-
φῃσιν ἐρησίου. Ἀσαφὲς δ' εἶ-
ναι δοκεῖ τὸ χωρίον· ἀδελφοὶ γὰρ
τῇν χρεὶ προσεῖναι τὰ ταῦτα
ποιῆσαι· ὥστε τοῖς Αθιναῖοις,

ἢ τῷ Φίλιππῳ δοκεῖ γὰρ ἐφ' ἐκα-
τέρῳ ἀρμόζειν. Χρὴ ἔν ἐπὶ τῶν
ταύτων ἀσαφῶν καὶ ἐπαμφολιέειν
δοκῶντων, ἐκ τοῦ τέλους ἐπὶ τῷ
ἀρχῇ ἀνίστα· λυθησῇ γὰρ ὁ
τῶν ἡ ἀσάφεια· οἷον ἐπὶ τῷ παρ-
όντι, οὐδὲς κατὰ τὴν ἀρετῶν
λίγῃ, οὐ τολμήσεις, καιρὸν ἔχοντες,
πάντα ποιῆσαι ὅσα παθοῖσι αἱ,
δύναται ἐκείνῳ; τὸ γὰρ πρῶτον
ἐπ' ἀμφολιέειν λίγισθαι δοκεῖ, οὐ
ἴφαινη πρὸς τῶν Αθιναίων οἰσ-
μῶν.

εἰ, μὴδ' ἂ παθοῖσι αἱ] Τὸ μὴ
περιούσιον ἢ τὸ εἰ μὴ, εἰς τὸ, οὐ
τολμήσεις.

Ἐτι τοίνυν] Μετάδοσιν ἐπὶ τῇ
ἀναγκαίῳ. Ὡς δὲ τὰ συμφί-
ρον εἰς δυοῖν τέμνεται· φησὶν, εἰς τε
αὐτὸ τὸ συμφίρον καὶ τὸ ἀναγ-
καίον· οὕτω καὶ τὸ δυνατόν, εἰς
τι αὐτὸ τὸ δυνατόν ἀπλῶς, καὶ
τὸ

138 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

μηδ' ἐτῷ ὑμᾶς λανθανέτω, ὅτι νῦν αἰρε-
 σίς ἐστὶν ὑμῖν, πότερον ὑμᾶς ἐκεῖ χεῖ
 πολεμεῖν, ἢ παρ' ὑμῖν ἐκείνον. Εἰ μὲν
 γὰρ ἀνέχηται τὰ τῶν Ολιυθίων, ὑμεῖς ἐκεῖ
 πολεμήσετε, καὶ τὴν ἐκείνους κακῶς ποιή-
 σετε, τὴν ὑπάρχουσαν καὶ τὴν οἰκείαν
 ταύτῃ αἰδέως καρπύμενοι· ἂν δ' ἐκ-
 εῖνα Φίλιππον λάβῃ, τίς αὐτὸν ἔτι κω-
 λύσει δοῦν βασιλεῖν; Θεβαῖοι; Μή-
 λειαν πικρὸν εἰπεῖν ἢ, καὶ Συμβουλεύσειν
 ἐτοίμως. Ἀλλὰ Φωκεῖς; Οἱ τὴν οἰ-
 κείαν ἔχ' οἳ τε ὄντες φυλάττειν, εἰ μὴ
 βοηθήσῃ ὑμεῖς. Ἡ ἄλλ' τις; Ἀλλ',
 ὦ τᾶν, ἔχ' ἐβλήσε'. Τῶν ἀτοπωμάτων
 μέν'

ΣΥΟΛΙΑ.

τὸ ῥᾶδιον, καὶ εἰς τὸ ἀναγκαῖον
 ὅπου ἐν ταῖς τῶν χωρίων νῦν ἔξε-
 ταζομέναι φασιν· δίδωσι γὰρ τοῖς
 Ἀθηναίοις αἰετίν, πρὸς χεῖρα πολε-
 μῶν καὶ τὸν πρὸς ἐν Μακεδονίᾳ πό-
 λιν ἐκκολεῖ δεικνύσιν· τὸν δὲ ἐπὶ
 ἑλπίσιν, χαλεπὸν καὶ φοβερόν.
 τὴν ὑπάρχουσαν] Ἡγεῖται, ἡμε-
 τέραν.

Μή λίσσ' Φοῦμαι ἔξωθεν.

συμβουλεύσειν] 1. Ὡς πολέμοι
 ἐπιτελεῖσθαι εἰς τὴν 2. χεῖραν.

Ἀλλ' ὦ τᾶν] Ἀνθυποφωρὰ το-
 χασιχὴ ἢ λύει ἐκ τιμωρίων.
 Τὸ δὲ, ὦ τᾶν, δύο μέρη λέγου
 εἰσὶν ὧ καὶ ἰταῖν, ὅ ἐστιν, ὧ ἰταίρι.

οὐχὶ βεβλήσεται] Ο Φίλιππος
 δηλοῦντι.

εἰ ἂν νῦν] Τὸ ἐφ' ὑμᾶς ἰλθεῖν.

ὅπως ἐκλαλεῖ] Ὅτι ἔρχομαι

1 Οἱ. 2 πόλιν.

ἐπ'

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ. 139

μέν' ἂν εἴη, εἰ ἂ νῦν ἄνοιαν ὀφλισκάνων, ὅμως ἐκλαλεῖ, ταῦτα δυνηθεὶς μὴ πράξει. Ἀλλὰ μὲν ἤλικα γ' ἐς τὰ διάφορα ἐνθάδε ἢ ἐκεῖ πολεμεῖν, οὐδὲ λόγῳ προσδεῖν ἠγᾶμαι. Εἰ γὰρ ὑμᾶς δεήσειεν αὐτοὺς τριάκοντα ἡμέρας μόνας ἔξω γυεῖσθαι, καὶ ὅσα ἀνάγκη στρατοπέδῳ χρωμήεσθαι, τῶν ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, μηδενὸς ὄντι ἐν αὐτῇ πολέμῳ λέγων, πλεον ἂν οἶμαι ζημιωθῆναι τὰς γεωργίας ὑμῶν, ἢ ὅσα εἰς ἅπαντα τὸν πρὸ τῆ πόλεμον δεδαπάνησθε. Εἰ δὲ δὴ πόλεμός τις ἦξει, πόσα χρεὶ νομίσαι ζημιωθήσεσθαι; Καὶ πρόσθεδ' ἢ ὕβρις· καὶ ἔτι ἢ τῶν

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν. Ἀρα ἴαν δυνηθῇ ταῦτα ποιῆσαι, οὐ πράξει; Ζητή-
ται οὖν, ὡς ἐν τοῖς ἄνω δεινὸν αὐ-
τὸν καλίσας, καὶ εἰδὸτα χρεῖσθαι
πράγμασιν, ἵνα αὐτὰ μωρὸν ἀπο-
καλεῖ. Λίγοι δὲ ὅτι ἀπὸ πολλῆς
ἐπιθυμίας τὸ βέλυσθαι αὐτὸν ἐπὶ
τὴν Ἀττικὴν ἰλθεῖν, ποιεῖ αὐτὸν
μὴ δυνάμενον ἑαυτοῦ καλίσχαι,
ἀλλὰ τὴν ἐπιθυμίαν ἐκλείπει.
Ἐπὶ λόγῳ] Οὐ δὲ γὰρ, φη-
σι, τὰ ἐμολογούμενα καλίσκειν.

Ζεῖν· καὶ δύο κακῶν προκείμενων
(κακὸν γὰρ ὁ πόλεμος) αἰσθάνεται
τὸ ἥττον.

ἔξω γυεῖσθαι.] Οὐχ ἀπλῶς ἔξω
τὸ πόλεως, ἀλλὰ ἔξω τὸ χωρὶς ἐν
τῇ Μακεδονίᾳ.

γεωργίας.] Οὐχ ἀπλῶς τοὺς
σκαπίλους τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὰς
κικημήρους ἀγρούς.

τὸν πρὸ τοῦ πόλεμον] Τὸν πρὸ
Ἀμφίπολιν φησιν, εἰς ὃν χίλια
ἀφρόσια τάλαντα ἀνηλθόν.

πρόσ,

140 ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ

τῶν πραγμάτων αἰχμὴν, ἐδεμιάς ἐλάτ-
των ζῆμια, τοῖς γε σώφροσι.

ια. Πάντα δὴ ταῦτα δ᾽ ἑκοντόντας
ἄπαντας, βοηθεῖν καὶ ἀπωθεῖν ἐκείσε
τὸν πόλεμον· τὰς μὲν οὖν πόλεις, ἢ ὑπὲρ
τῶν πολλῶν, ὧν, καλῶς ποιεῖντες, ἔχου-
σι, μικρὰ ἀναλίσκοντες, τὰ λοιπὰ καρ-
πῶνται ἀδελῶς· τὰς δ' ἐν ἡλικίᾳ, ἵνα τὴν
τῆς πολεμικῆς ἐμπειρίαν ἐν τῇ τῆς Φιλίππου
χώρᾳ κηποάμφοι, φόβεσθαι φύλακες τῆς
οἰκίας ἀκεραίᾳ γύωνται· τὰς δὲ λέγον-
τας, ἢ αἱ τῇ πεπολιτευμένων αὐτοῖς
διδυμῶναι ῥάδιαι γύωνται. Ὡς ὅποι' ἀτὶ
ἀν' ὑμᾶς περὶ τὰ πράγματα, τοιοῦτοι
κεῖται

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

περὶ τῆς ζῆμιας ἀδελφείας·

σώφροσι] Τοῖς συνετοῖς, τοῖς
σώζουσι τὴν πόλιν.

Πάντα δὲ ταῦτα] Ἐκτεθεὶς ὁ ἰ-
στορηθεὶς. Ἐκ τῆς συμφέροντος κι-
θαρίσας τὴν ἐπιλόγοντα οὐκ ἐστὶν
γὰρ ἐκ τῆς ἐκείνης ἀλλ' ἐκ τῆς συ-
νέπειας, τὰς ἀναγκασιάζουσας καὶ
τὴν ἐπιλόγοντα λαμβάνου.

κεῖται] Εἰς τὴν Μακεδονίαν.

τοὺς δ' ἐν ἡλικίᾳ] Τοὺς δυνα-
μίως ὅπλα φέρειν καὶ μάχεσθαι,
τοὺς νεώτερος· ἡλικία γὰρ ἔχει-
ται ἐπὶ τῇ νεότητι· ἐν αὐτῇ γὰρ
πάντα πρῶτον δυνάμει· τοὺς
δὲ ἔξω τῆς ἡλικίας, ἔστι τοὺς
γέροντας.

τοὺς δὲ λέγοντας,] Ἦτοι τοὺς
ἐπὶ τοῖς.

εὐθύνας] Ἀπολογία καὶ κρίσις
φανεραὶ καὶ ἀλλοδαπαὶ γύωνται.

αὐτοῖς]

ΟΛΥΝΘΙΑΚΟΣ Γ. 141

κεῖλαι καὶ τῶν πεπραγμένων αὐτοῖς ἔσσε-
σθαι. Χρησὰ δ' ἔη, παντὸς ἕνεκα.

Σ Χ Ο Λ Ι Α.

αὐτοῖς] Τοῖς λίγυσι. φησὶ, χρησὰ, καὶ προβαίη καλῶς
Χρησὰ δ' ἔη,] Εὐχὴν προσί- ἀφ' αἰτίας, οἷον διὰ τοὺς πλοσί-
θησι τῇ συμβολῇ, οἷον, εἴθε γένοιτο, υς, τὸς νέους, τὸς ῥήτορας.

L I B A N I I

LIBANII ARGUMENTUM
IN
PHILIPPUM
ORATIONIS I.

ATHENIENSES, cum bellum infelicitè contra Philippum gererent, in concionem convenerunt desperabundi: Orator igitur & erigere abjectos animos conatur (neque enim esse mirum, si in tanta socordia victi sint) & quâ ratione bellum rectissimè administrarent, docet. Jubet autem geminas copias comparari: alteras majores urbanas, quæ domi maneant, in omnem eventum paratæ; alteras minores, quæ militibus peregrinis constent, permistæ civibus, & eum exercitum non Athenis manere, neque ex urbe opem conferre jubet; sed circa Macedoniam versari, belligerantem continenter: ne flatu Etesiarum Philippus observato, aut etiam hieme, cum Athenis in Macedoniam navigari non possit, rem aggreddiatur, & per absentiam Atheniensium omnia obtineat: sed exercitum, qui cum eo dimicet, vicinum potius ei esse oportere censet.

Aliud

Aliud ARGUMENTUM

E X

TOURRELLO.

DEMOSTHENES, *triginta annos natus, primam contra Philippum Orationem habuit; Archonte Aristodemo, regni Philippi anno nono, Olympiadis autem centesimæ septimæ primo. Philippo, sub initia ejus regni, obstiterant Athenienses; Argæumque, qui cum eo de summâ rerum certabat, strenuè adjuverant. Vicit Philippus, pacem tamen cum iis, ut erat versutus, missis legatis ultro iniit: sive ut novum imperium stabiliret, sive ut in eo proferendo felicius procederet. Igitur initium cepit ab Illyriis & Pæonibus subjugandis; deinde loca plurima, diversasque regiones, quæ Macedoniæ erant confines, quæque adeo plurimum ei conducebant, occupavit. Brevi ejus victoriæ commodum locum obtulere iis consiliis exequendis, quæ contra Græciam meditabatur. Thessali eum advocabant, ut a tyrannis eos liberaret; isque, sub liberatoris nomine, ipsum quod sustulisse visus est in eos imperium exercuit. Eorum oppidis in ditionem suam receptis, facilem inde atque opportunam in Phocenses invadendi occasionem arripuit; hoc maxime prætextu, quod Thessa-*

Thessalorum hostes essent, Atheniensibus verò amicitia conjunctissimi. Bellum itaque iis indixit; amoque hanc orationem præcedente magno eos prælio superavit. Hâc victoriâ elatus eos subjugandi spem cepit; adque Thermopylas profectus est, quâ unicus patet transitus ex Thessaliâ in Phocidem euntibus. Athenienses, audito ejus itinere, quod quo tenderet cum ipsis tum Græcis omnibus erat pertimescendum, ad angustias Thermopylarum confluerunt; iisque opportuno tempore occupatis, Philippo, ne in Græciam transiret, viam obstruxere. Periculi tam magni, a quo recens liberati sunt, memoria usque animis inhaerebat; utque rebus suis vel adhuc diffiderent, effecit. Demosthenes, hâc eorum dispositione usus, vivam iis imaginem depingit imminentis periculi quod iis effrænata Philippi ambitio minuitur, quamque maturè cauto opus sit in animos studet ingerere. Quando igitur, ob rapidum Philippi progressum, armorumque ejus successum, Athenienses tantum non desperarent; primum animos iis addere aggreditur Orator; unicam calamitatum causam eorum ignaviam esse dicens; deinde belli gerendi rationem proponit, aptam sanè cum eorum negligentia corrigendâ, tum ipsi infortuniorum fonti & origini auferendâ, atque adeo spei faciendâ melioris in posterum fortunæ. Ejus summa eò redit, ut duos colligant exercitus; quorum unus, isque major, ex civibus solis conflatus, semper in procinctu stet, ad defendendam Atticam; alter minor, quique partim civibus, partim

ARGUMENTUM. 145

*tim peregrinis constet, circa Macedoniae confinia
sine ullâ intercapedine volitet, hostem observet,
vexet, atque ex propinquo aggrediatur; ne, ab-
sentibus Atheniensibus, quum aut anni tem-
pestas aut venti impediant quo minus in ejus
regnum classe applicent, liberè consilia capiat,
nulloque negotio exequatur quicquid aggredi in
animum induxerit. Quod ad Chronologiam atti-
net, in eo quod primam Philippicam ante Olyn-
thiacas ponam, de communi opinione discedo: ne-
quis tamen singularia me affectare ideò ex-
istimet; quum optimos duces secutus fuerim, Di-
onyfium nempe Halicarnassensem, & Diodo-
rum Siculum. / Rationes in Notis reddentur;
ubi hujusce Orationis ordinem validissimis in-
super, ni fallor, conjecturis stabilivimus.*

K

DEMOS-

DEMOSTHENIS

PHILIPPICA I.

I. **S**I de novâ aliquâ re dicere propositum esset, Athenienses, continens me, dum plurimi eorum quibus mos est sententiam suam aperuissent, si quid mihi ab illis dictum placuisset, quievissem; sin minus, tum & ipse quæ sentio conatus essem fari. Quoniam vero ita accidit, ut quibus illi de rebus jam ante sæpenumero dixerunt, hæ nunc in deliberationem vocentur, arbitror me, quamvis primus ad dicendum surrexerim, jure tamen veniam nacturum esse. Si enim superiori tempore bene isti consulissent, novo jam consilio haud opus esset.

II. **PRIMUM** igitur, Athenienses, non est de præsentibus rebus, ne si vehementer afflictæ esse videantur, desperandum vobis. Nam quod in eis ex præterito tempore est pessimum, id ipsum est ad ea quæ restant optimum. Quid igitur hoc est? Vestrâ nimirum, Athenienses, factum esse socordiâ & officii neglectu ut res nostræ sint adversæ. Nam si, vobis omnia quæ decuit agentibus, res ita se haberent, ne spes quidem reliqua esset fore eas aliquandò meliores. Deinde cogitandum

dum, id quod & ex aliorum famâ discitis, & ipsi ex memoriâ vestrâ scitis, quantâ aliquando potentiâ præditis Lacedæmoniis, idque non ita olim, quam præclarè, atque ut vos decebat (nihil hujus Reipublicæ dignitati alienum admisistis, verum) pro communi Græciæ libertate bellum contra illos sustinuisistis. Quorsum vero hæc dico? Ut perspicere possitis, Athenienses, atque animadvertere, neque præcauentibus vobis quicquam esse formidabile, neque si negligentes sitis, tale quid quale vos vultis eventurum esse, exemplis utentes, potentiâ quæ tum fuit Lacedæmoniorum, quam, rebus vestris animos applicando, superâstis; & hujus, quæ nunc est, insolentiâ, propter quam æstnamus, eo quod nihil eorum quæ oportuit curavimus.

III. Quod si quis vestrûm, Athenienses, Philippum penè inexpugnabilem esse arbitretur, considerans cum multitudinem copiarum quæ nunc illi competunt, tum omnia præsidia urbi nostræ periisse; rectè sanè existimat. Idem tamen hoc cogitet, fuisse aliquando in nostrâ potestate Pydnam, Potidæam, Methonam, & omnem illam undique adjacentem regionem. Plurimas etiam, quæ cum illo nunc sunt, gentes suis legibus ac liberas vixisse, vobisque maluisse, quam illi, amicitîâ conjungi. Si igitur Philippus in hâc tum opinione fuisset, difficile esse bellum gerere cum Atheniensibus, qui tales arces ad ditionem ipsius oppugnandam haberent,

quum esset ipse fociis destitutus, nihil eorum, quæ nunc fecit, egisset; neque tantam potentiam esset consecutus. Sed hoc, Athenienses, præclarè ille novit, hæc loca omnia esse belli præmia, in medio posita, naturam etiam ita ferre, ut præsentibus cedant quæ sunt absentium, & volentibus labores ac pericula adire quæ sunt negligentium. Hac ille sententiâ usus, omnia subegit & tenet, alia ut bello capta quis teneat, alia societatibus atque amicitiiis sibi devincens. Etenim cum his societatem inire, atque his adhærere, volunt omnes, quos instructos esse vident, & ea quæ oportet agere paratos.

IV. SI igitur vos etiam, Athenienses, hoc animo esse nunc velitis, quando quidem prius non fuistis; & unusquisque vestrûm, quibus in rebus debet & potest Reipublicæ se utilem præstare omni omisâ dissimulatione, aliquid navare sit paratus; nimirum, qui dives est, tributa conferre, qui vero in ætate est bello aptâ, militare, denique ut uno verbo simpliciterque dicam, si ad vos ipsos redire volueritis, & deseritis quisque vestrûm sperare nihil se facturum esse, alium verò pro ipso omnia esse gesturum, *tum* & quæ habetis, Deo volente, retinebitis, & quæ per negligentiam sunt amissa recuperabitis, pœnasque de illo sumetis. Neque enim existimetis, illi tanquam Deo cuidam, præsentem ejus fortunam immobiliter fixam esse in perpetuum: est enim qui illum odit, quique

quique metuit, quique invidet, etiam ex iis qui jam illi amicissimi esse videntur: & profectò omnia, quæcunque in aliis quibusvis hominibus reperiuntur, hæc in iis etiam qui cum illo sunt inesse existimandum est. Hæc verò omnia præ metu nunc se abscondunt, cum nullum habeant confugium, propter vestram tarditatem, & socordiam, quam *vobis* jam esse abjiciendam dico. Videtis enim rem, Athenienses, quò protervitis evasit homo, qui ne quidem optionem vobis dat aut belli gerendi, aut otium agendi, sed minitatur, & superbis, ut fama est, sermonibus utitur; neque adduci potest ut, quæ jam subegit retinens, his acquiescat; sed perpetuo quid amplius molitur, & circum undique cunctantes vos, atque sedentes, velut indagine cingit.

V. QUANDO igitur, Athenienses, quando quæ oportet facietis? Ubi aliquid acciderit? Ubi credo necessitas aliqua fuerit? De præsentis igitur rerum statu quæ vobis opinio esse debet? Ego enim arbitror, liberis hominibus maximam esse necessitatem, ex rebus gestis susceptum dedecus. Num vultis, quæso, circumcurfantes alius alium percontari in foro, Diciturne aliquid novi? Quid enim magis novum fieri potest, quam hominem Macedonem Athenienses bello subigere, Græciæque *pro suo libitu* res administrare? Mortuusne est Philippus? Non, per Jovem: atqui

150 DEMOSTHENIS.

ægrotat. Quid vero hoc vestrâ interest? Et si enim moriatur ille, brevi vos alium Philip-pum *vobis* facietis, si animos rebus *vestris* hoc modo adhibeatis. Neque enim is suis tantum viribus crevit, quantum nostrâ negligentiâ. Itaque si quid ei acciderit, vobisque Fortuna faverit, quæ semper melius nos *curavit*, quam curamus ipsi, atque hoc effectum reddiderit; scitote quod, si in propinquo sitis, rebus turbatis omnibus imminentes, ita ut voletis eas administrare poteritis; ut vero nunc vobis est, ne quidem si tempora Amphipolim vobis traderent, accipere *eam* posses, vestris & apparatibus & sententiis fluctuantes.

VI. OPORTERE igitur omnes paratos esse quæ *in singulos* conveniunt ultro facere, tanquam scientibus vobis atque persuasis, diutius dicendo non immoror. Rationem verò apparatus, quem ~~talibus~~ vos negotiis liberaturum esse putem, & magnitudinem quantam *esse oportet*, ac rationes pecuniæ comparandæ quasnam, cæteraque quomodo mihi optimè atque celerrimè videntur instruenda, continuo conabor dicere: *hoc* tantillum vos precatus; postquam omnia audieritis, iudicate; nec quæ ego *dicturus sum* anticipate, neque, si cui initio videar novum apparatus dicere, res a me procrastinari *is idè* existimet. Etenim qui illico atque hodie *rem geri debere* dicunt, non maxime ad utilitatem loquuntur; (neque enim

PHILIPPICA I. 151

enim quæ jam nobis contigerunt auxiliis nunc missis defendere possemus) verum quis ostenderit, qualis apparatus *qui a vobis comparatus fuerit*, quantusque, & unde *sustentatus* durare poterit, quoad aut bellum persuasi finiverimus, aut hostes superaverimus. Ita enim, nullis in posterum injuriis lacestemur. Ego igitur hæc dicere me posse arbitror, non impediens si quis alius pollicetur aliquid. Promissum igitur adeò magnum: ipsa verò res in examen jam veniet, iudices autem vos eritis.

VII. PRIMUM igitur, Athenienses, triremes quinquaginta instrui oportere dico; deinde vos eo animo esse, ut, siquid opus fuerit, ipsis in eas conscendentibus sit navigandum. Præterea, dimidiæ equitum parti triremes hippagogas, atque *alia* navigia sufficientia ornari jubeo. Hæc equidem censeo præstò esse oportere, contra repentinæ ejus e suâ regione expeditiones, ad Thermopylas, & Cherronesum, atque Olynthum, nec non quò libet. Namque opus est, hoc in ejus animum subire, vos ex immodicâ hâc negligentia, sicut ad Eubœam, & prius aliquando, ut ferunt, ad Haliartum, & postremò nuper ad Thermopylas, fortasse erupturos. Non omnino, tametsi non feceritis, ut ego faciendum esse dico, fuerit *hoc* contemnendum: ut vel præ metu, si scierit paratos esse vos (certò enim sciet: sunt enim, sunt apud vos ipsos,

qui de omnibus rebus eum certiore faciant, plures quam expedit) otium agat; vel, his despectis, incautus opprimatur: nihilo obstante quo minus in ejus regnum, si per occasionem licuerit, navigetis.

VIII. Hic igitur sunt, quæ a vobis decerni oportere dico, quæque ut instruantur convenire arbitror. Præter hæc, copias aliquas, Athenienses, in procinctu habendas censeo, quæ continenter belligerent, & illum infestent ne mihi *quis dicat* decies mille, neque vicies mille peregrinos; neque conductitios illos exercitus; eas volo copias, quæ civibus constent: quæ, si vos unum, si plures, si illum, si quemcunque ducem creaveritis, ei pareant, & sequantur; & his commeatum curari jubeo. Quæ autem erunt hæc copiarum, & quantarum, & unde commeatum habituræ sint, & quomodo hæc facere possitis, ego dicam & horum singula seorsum explicabo. Peregrinos dico (neque id feceritis, quod sæpe vobis nocuit, dum minora putatis omnia quam oporteat, & maxima in decretis suspicientes, cum ad rem ventum est, ne parva quidem facitis, sed ubi parva feceritis & comparaveritis, illis adjicite, si minora videbuntur) dico igitur universos milites esse oportere, bis mille. Ex his, Athenienses oportere esse dico quingentos, e quacunque illi deligendi vobis ætate videbuntur, qui certum tempus militent; non longum illud, sed quantum commodum esse
vide-

PHILIPPICA I. 153

videbitur, ut subinde aliis alii succedant, reliquos peregrinos esse jubeo : & cum his equites ducentos, quorum quinquaginta sint Athenienses minimùm, eodem quo pedites modo militaturi, & hippagines quibus hi utantur. Esto : quid ad hæc amplius ? Celeres triremes decem : opus enim nobis est, cum ille classem habeat, etiam velocibus triremibus, ut tutò copiæ navigent.

IX. UNDE igitur hæc alentur ? Ego & hoc dicam & ostendam, postquam, cur tantulas copias satis esse putem, & cives militare jubeam, docuero : tantulas, Athenienses, propterea quòd nobis nunc exercitum parare non licet, qui collatis signis cum eo dimicet ; sed latrocinari est necesse, & hæc gerendi belli ratione utendum primùm. Quare nec immensas eas (nec enim stipendia & commeatus suppetunt) nec prorsus exiguas esse oportet. Cives autem adesse, & navigare unà propterea jubeo, quòd priùs etiam aliquando audio peregrinum aluisse Corinthi militem *nostram* urbem, cui Polystratus præfuerit, & Iphicrates & Chabrias, & alii quidam, & vosmetipsos unà militasse : & ut auditione cognovi, peregrini illi vobiscum conjuncti, & vos cum illis Lacedæmonios vicerunt. Postquam autem ipsi peregrini per sese bella vobis obeunt, amicos vincunt & fœderatos ; hostes autem facti sunt majores quam expediret : & cum ad bellum *nostræ* urbis obiter respexerint, ad Artabazum

bazum & quovis gentium potius abeunt; imperator eos sequitur: non injuriâ: neque enim is imperare potest, qui stipendia non solvit. Quid igitur jubeo? causas adimi & duci & militibus, mercede numerandâ: & domestico milite, velut eorum inspectore quæ a duce geruntur, adjungendo. Nam ut nunc fit, ridicula est nostra rerum administratio. Si quis enim vos roget, Pacemne agitis, Athenienses? Minimè verò nos quidem, dicturi sitis; sed cum Philippo bellum gerimus. Nonne verò creâstis e vestris civibus decem centuriones, & duces, & tribunos, & magistros equitum duos? Isti verò quid agunt, uno illo excepto quem ad bellum miseritis? reliqui pompam vobis ducunt cum sacrificulis. Ut enim ii qui luteos fingunt, in forum creatis centuriones & tribunos, non ad bellum. An non oportuit, Athenienses, centuriones cives, magistros equitum cives, magistratus domesticos esse, ut revera essent copiarum civitatis? At in Lemnum *scilicet* oportet magistrum equitum qui e vobis est navigare: eorum autem qui pro Reipublicæ possessionibus præliantur, Menelaum esse magistrum equitum. Neque hæc hominis reprehendendi causâ dico: sed a vobis eum creatum esse oportebat, quisquis tandem sit.

X. FORTASSIS autem hæc rectè dici putatis: de pecuniâ verò, quantâ erit & unde *comparanda* maxime audire cupitis. Id igitur sanè expedit. Ea est pecuniæ ratio, ut ad alendum hunc

hunc exercitum, & cibaria duntaxat militibus comparanda, nonaginta sint talenta numeranda, & paulo amplius: decem celeribus navibus quadraginta talenta, vicenæ minæ in navem singulis mensibus: militum duobus millibus totidem alia, ut duas singuli milites drachmas in mensem pro cibariis accipiant: equitibus ducentis numero, si tricenas drachmas in mensem accipiant singuli, duodecim talenta. Si quis verò putat, commeatum parvo esse subsidio iis qui militant, non rectè sentit. Ego enim compertum habeo, si hoc factum fuerit, ipsum exercitum e bello sibi reliqua comparaturum, sine ullâ, vel Græcorum, vel sociorum injuriâ, ut integrum stipendium habeat. Atque ego ultro navigans unâ, quidvis pati paratus sum nisi hæc ita erunt. Unde igitur pecunia, quam requiro a vobis, comparabitur? Hoc jam dicam.

PECUNIARIA RATIO.

XI. QUÆ nos, Athenienses, excogitare potuimus, hæc sunt. Postquam autem sententias rogaveritis, ea quæ vobis probata fuerint, decernite: ut non tantum decretis & literis belligeratis cum Philippo, sed etiam factis. Multò autem melius, ut mihi videtur, de bello & tota instructione deliberabitis, si situm, Athenienses, regionis cui bellum inferetis, considerabitis, & cogitabitis.

156 DEMOSTHENIS

bitis, ventis & anni temporibus anticipatis, pleraque perficere Philippum: & expectatis Etesiis, aut hieme, bellum aggredi, cum nos illuc pervenire non possumus. His itaque consideratis non mittendo tumultuario milite vobis bellandum est (omnibus enim *occasionibus* praeveniemur) sed instructione perpetuâ atque exercitu. Licebit autem vobis Lemni & Thasi, & Sciathi, & in aliis illius loci insulis hibernare cum exercitu: in quibus & portus, & frumentum, & omnia quæ requirit exercitus, parata sunt. Anni autem tempus, cum & appellere ad terram facile *sit*, & a ventis juxta ipsam regionem, & emporiorum fauces, *versantibus* nihil sit periculi, haud difficulter intelligetis. Quomodo igitur, & quando, utendum sit exercitu, *id* dux a vobis designatus pro temporis ratione constituet. Quæ autem a vobis præstari debeant, hæc sunt quæ ego scripsi.

XII. Quod si hanc, Athenienses, pecuniam comparaveritis, primum quam dico; deinde cætera etiam omnia perfectè instruxeritis, milites, triremes, equites; omnesque copias lege obstrinxeritis, ut bello continenter incumbant, ipsique vos, pecuniæ quaestores & præbitores, ab imperatore rerum gestarum rationes requiratis: iisdem de rebus sine ullo successu perpetuò deliberare desinetis. Accedit illud etiam, Athenienses, maxima illi emolumenta interceptis. Ea quæ sunt? a nostris sociis extor-

tâ pecuniâ nos oppugnat, navibus hostiliter diripiendis. Quid præterea? Vos illud eritis consecuti, ut vobis noceri non possit: non ea fient, quæ superiori tempore, cum; in Lemnum & Imbrum factâ impressione, vestros cives captivos abduxit: & ad Geræstum captis *vestris* navibus, immensam pecuniæ vim coegit; postremò in Marathonem exscendit, & sacrâ triremi e nostrâ ditione abreptâ, abiit: vos autem neque hæc prohibere potuistis, nec quibus maxime velletis temporibus opitulari.

XIII. VERUM cur tandem putatis, Athenienses, Panathenæorum ferias, & Bacchanalium semper convenienti tempore fieri, five peritis harum utrarumque curatio forte obvenierit, five imperitis? in quas tantos sumptus facitis quantos nec in unam classiis emissionem: & tantam turbam adhibetis, & tantum apparatus, quantum haud scio an ulla omnium habeat: classes autem omnes vestras occasionibus demum amissis venire, illa Methonem, illa Pagasas, illa Potidæam *missa*? Quod illa omnia lege sancita & ordinata sunt, & quisque vestrûm multò antè novit, quis Ædilis aut Gymnasiarchus suæ tribus, quando & a quo, & quid accipiendum, quidque faciendum sit. Nihil non exquisitum, nihil non definitum, nihil denique neglectum est. In rebus autem bellicis, & belli apparatione, inordinata, indefinita, incomposita omnia. Quapropter simulatque audivimus aliquid; & triremium præfectos

158 DEMOSTHENIS

fectos constituimus, & inter eos permutationes opum instituimus, & de parandæ pecuniæ ratione deliberamus; postea decernitur, ut inquilini conscendant, & libertini, qui suam ipsi rem familiarem administrant. Deinde ut cives illis iterum succedant. Sic interim dum hæc prorogatis, interierunt ea ad quæ *conservanda* classem mittimus ante adventum nostrum. Nam rei gerendæ tempus in apparando consumimus, rerum autem occasiones non exspectant nostram tarditatem & socordiam. Quas verò interjecto tempore copias nos habere putamus, eæ, cum ad ipsam rem ventum est, nihil posse gerereprehenduntur. Ille autem eò venit insolentiæ, ut scribat Eubœensibus tales jam literas.

L I T E R Æ.

XIV. **H**ÆC igitur, Athenienses, quæ lecta sunt, vera pleraque sunt, aliter quam oportebat: non autem fortasse jucunda sunt auditu. Verum si res, offensionis vitandæ causâ, ut taceri a dicente, sic etiam revera possent amoveri, ad voluptatem auditorum conciones instituendæ essent. Sin orationis jucunditas, alieno tempore usurpata, reipsa detrimentosa sit; turpe est semetipsum decipere & ea omnia quæ molesta sunt differendo, negligere omnes rei gerendæ occasiones, ac ne illud quidem posse intelligere, eorum

PHILIPPICA I. 159

eorum esse officium qui bellum administrant non sequi res, sed rebus antecedere: & quemadmodum receptum est, ut exercitum ducat imperator, sic & a cordatis viris res ducendas esse, ut quæ ipsis videntur, ea gerantur, non ut eventum persequi cogantur. Vos autem, Athenienses, cum copias habeatis omnium maximas, triremes, legiones, equites, pecuniæ reditus, ne harum quidem rerum in hunc usque diem ullâ unquam opportune estis usi, & neminem non sequimini: & ut barbari pugiles dimicare solent, ita vos bellum geritis cum Philippo. Ex iis enim, is qui ictus est, ictui semper inhæret: quod si cum alibi verberes, illò manus transfert: ictum autem depellere, aut contra intueri neque scit, neque vult. Ita & vos: Si esse in Chersoneso Philippum auditis, illuc mittenda esse auxilia decernitis: Si in Pylis, illuc itis; si alibi uspiam, affectamini fursum & deorsum: & eum ut ducem milites, sequimini, neque ullum vobis utile de belli gerendi ratione consilium initis; neque quicquam prospicitis, antequam aut factum esse aliquid, aut fieri audiat. Ista vero facitare olim fortasse licuit: nunc in ipsum discrimen rerum ventum est. Quare non jam idem licet.

XV. Ac mihi cogitanti videtur, Athenienses, deorum aliquis, quem *nostræ* urbis gratiâ, eorum quæ fiunt, pudet, illum rerum gerendarum ardorem injecisse Philippo. Qui

160 DEMOSTHENIS

si quæ subegit & intercept, ea tenere & quiescere vellet, neque quicquam præterea moliretur: vestrum quidam ea non ægre latu-
 mihi viderentur, quæ reipub. dedecus & ignaviæ crimen & summa omnia probra attulissent. Nunc dum semper aggreditur aliquid & plus appetit, fortasse vos evocabit, nisi de vobis omnino desperastis. Ego verò miror, si nemo vestrum neque cogitat, neque indignatur, quando videt, Athenienses, bellum cœpisse initium de ulciscendo Philippo: finem autem in eo jam versari, ne ipsi cladibus afficiamur a Philippo. Verum eum non quieturum, perspicuum est, nisi ab aliquo coerceatur. Id igitur nos expectabimus: & triremes vacuas, & spem a nescio quo factam si miseritis, omnia præclare se habere putabitis? Non conscendemus *naves*? non exhibimus ipsi parte saltem aliquâ domesticorum militum nunc, siquidem id prius factum non est? non ditio-
 nem ejus classe invademus? At quo appellemus, roget aliquis? Aperiet quâ vitiosæ sint res Philippi bellum ipsum, Athenienses, modo aggrediamur. Verum si domi sedebimus, conviciantes audituri & criminantes inter se oratores; non fieri ullâ ratione unquam potest ut quicquam rite conficiamus. Nam, ut mea quidem fert opinio, quocunque pars aliqua civitatis ablegabitur, tametsi tota non adfit, ibi & deorum & fortunæ benevolentia nobis opitulabitur. Cum autem imperatorem, &

PHILIPPICA I. 161

& decretum inane, & spes concionales mittitis, nihil a vobis feliciter geritur: sed ut hostes derident istiusmodi expeditiones, ita socii metu emoriuntur. Non enim potest, non potest fieri, ut unus vir unquam vobis ea conficiat omnia, quæ vultis; polliceri quidem & affirmare, & accusare hunc & illum licet; sed hisce rationibus omnia perierunt. Nam cum Imperator miseros peregrinos sine stipendio ducat; qui verò de rebus illic ab eo gestis, ad vos ex hoc loco expeditè mentiantur extiterint; & vos ex auditu, quicquid in mentem venerit, temerè decreveritis: quid, quæso vos, expectandum est? Sed quodnam istis malis remedium invenietur? Hoc: si vosmetipsos, Athenienses, ostenderitis & milites & testes actorum ducis: &, ubi domum reversi fueritis, iudices rationum referendarum: ita ut non tantum quæ vestra sunt audiatis, verum etiam præsentēs intueamini. Nunc eò flagitii ventum est, ut quique duces bis & ter capitis causam apud vos dicant, cum hostibus autem eorum nemo vel semel de vitâ dimicare sustineat: utque plagiatorum & furum interitum honestæ morti præferant. Malefici enim est, iudicum sententiâ condemnatum emori: ducis, cum hostibus præliantem.

XVI. VESTRUM autem alii circumeuntes, cum Lacedæmoniis agere dicunt Philippum,

L

de

de Thebanorum everfione, & refpub. divellere : alii, eum miffiffe legatos ad regem *Perfarum* : alii oppida munire in Illyriis : alii, fuas quifque commenti fabulas obambulamus. Ego verò equidem exiftimo, Athenienfes, ebrium effe eum rerum gearum magnitudine, & ejufmodi fomnia multa fuo cum animo agitare : cùm quia vidit neminem effe qui impediât, tum fuccelfibus elatum : non tamen eum fic agere inftituiffe, ut qui apud nos funt ftolidiffimi norint quid ille fit faâurus. Stolidiffimi enim funt ifti rumigerruli. At fi, his omiffis, illud fpectemus, hominem effe nobis inimicum : & noftras nobis opes eripere : & longo jam tempore infolenter fe geffiffe : & quæcunque fperavimus aliquem pro nobis effe aâurum, ea, ut conftat, contra nos effe omnia : & cætera in nobismetipfis effe pofita : & fi nunc illic belligerare noluerimus cum eo, idem fortaffe nobis hîc facere neceffe fore : hæc fi ftatuemus, & rectè fentiemus, & inanes fabulas miffas faciemus. Neque enim, quæ fint futura, quærendum eft : fed adverfa futura (nifi rebus gerendis intenti fueritis, & fungi officio volueritis) pro comperto habendum.

XVII. Ego igitur nec unquam aliàs ad gratiam loqui inftitui, nifi idem & profuturum vobis perfuafum haberem : & nunc quæ fentio fimpliciter omnia, fine ullâ tergiverfatione

PHILIPPICA I. 163

satione, liberéque sum elocutus. Velim autem, ut exploratum habeo, e re vestra esse, ut ea quæ optima sunt, audiat: sic scire me etiam fidelissimo suafori idem profuturum. Multò enim minùs gravatè dixissem. Nunc, quanquam obscurum est, quidnam hinc consecuturus sim; tamen, quia persuasum habeo hæc factu vobis fore utilia, dicere institui. Vincat autem id quod vobis omnibus profuturum est.

LIBANII ARGUMENTUM
IN
OLYNTIACAM

(Juxta ipsum) SECUNDAM.

ADMISERANT legationem Olynthiorum Athenienses, & auxilia eis decreverant : sed expeditionem differebant, metuentes, ne sibi difficile cum Philippo bellum esset futurum. Demosthenes igitur progressus, confirmare populum studet : atque ostendit quàm infirmæ sint opes Macedonis. Nam & sociis eum suspectum esse ait, & suis viribus parùm valere, quum Macedones per se infirmi sint.

ARGU-

A R G U M E N T U M

PRIMÆ OLYNTHIACÆ.

E X

T O U R R E L L O.

INTER primam Philippicam primamque Olynthiacam Orationem, quatuor annorum intervallum intercefferat. Id quidem ex Diodoro Siculo atque Dionysio Halicarnassensi, quibus semper usus sum in re Chronologicâ auctoribus, planè colligendum est. Hic nempe docet, quo quamque orationem Archonte dixerit Demosthenes, ille, quo anno singuli Archontes magistratum habuerint. Itaque eorum auctoritate fretus, tres Olynthiacas orationes duodecimo regni Philippi anno, sive quarto Olympiadis centesimæ septimæ, habitas fuisse statuo. Dionysius Halicarnassensis parum se fecisse ratus, quòd illarum Epocham tradiderit, quo etiam dictæ sunt ordine definit: dicitque primæ initium esse, Πρὶ πολλῶν; secundæ, ἔχῃ τὰ πάντα παρῆσται, tertiæ verò, ἀντὶ πολλῶν. Nihil expressius, nihil clarius dici potest. Scholiastæ tamen atque Interpretes ipsius testimonio omninò nihil tribuunt; omnesque quasi conjurant ad hunc ordinem turbandum; quem denuò restituere mihi visum est: quippe qui hæc

in re autorum suffragia potius perpendenda esse quam numeranda duxerim. Iis, qui auctoritatibus modò laudatis noluerint obtemperare, rationibus, quas in Notis reddidimus, me satisfacturum spero. Quin ut ad rem veniamus. Olynthus, Thraciæ urbs, a Græcis Chalcide, Eubææ oppido, Coloniâ verò Atheniensi, oriundis occupata eò paulatim magnitudinis pervenit, ut in magna sæpe bella & cum Atheniensibus, & cum Lacedæmoniis, inciderit. Circumspectius ne quidem cum Philippo egerunt Olynthii, quum ille ingressus imperium, omnibus quibus posset modis, in eo se confirmare studeret: duos enim fratres ejus, quos, ex novercâ genitos, veluti participes regni interficere gestiebat, profugos apertè receperunt. Interea Philippus, parum adhuc in regno confirmatus, iracundiæ dissimulandæ maturè artem exercuit, & illatæ injuriæ memoriam minime retinere visus, societatem cum iis ultrò petiit, imò potius mercatus est, non solum Anthemuntem iis cedendo, de quâ cum regibus Macedoniæ diu illis contentio fuerat, verùm datâ etiam Potidæâ, quam conjunctis sibi eorum copiis, idè ut iis eam traderet, ab Atheniensibus præripuerat. Citò periit beneficiorum quæ ab illo acceperant memoria; subitisque ejus potentiæ incrementis perterriti, tum magis adhuc quod insidum eum esse manifestè deprehenderent, id unice curabant Olynthii, ut opportuno tempore ejus se societate extricarent; quod ni facerent, ut ei aliquando in servitutem cessuri essent verebantur. Itaque ab-
sentem

sentem nacti Philippum, missisque ad Athenien-
 ses legatis, privatam illicò cum iis pacem con-
 fecere. Reversus Philippus eos perjurii incusat,
 quippe qui mutuam pactionem violassent, quã,
 cum in bello tum in pace, cum ipso conjunctim
 agere tenerentur; minas deindè factis hostilibus
 insecutus est, læsæque fidei ulciscendæ prætextu
 Olynthios obsidione cingit. Ii simul atque ingruen-
 tem procellam sentirent, ad Athenienses statim
 confugere, utque auxilia celeriter mitterent ora-
 bant. Legati, prout mos erat, mandata sua
 in comitiis Populo exponebant, quem solum penes
 erat aut comprobare postulatum aut repudiare.
 Rei momentum de quo erat deliberandum effecit ut
 frequentissimus esset Oratorum concursus. Sug-
 gestum ordine conscendebant, proque ætatis rati-
 one sententiam seriùs aut ocyrùs dicebant. De-
 mosthenes, quum triginta tantum & quatuor an-
 nos natus esset, non nisi post senes illos, quibus
 ea res diu fuerat agitata, orationem habet. Ita-
 que quasi de novo aliquo negotio haud verba fa-
 cit, nec de quo sit deliberandum exponit; verùm,
 iis tanquam qui de eo satis essent eruditi,
 tantùm quid decernere oporteat declarat; vali-
 disque consilium suum rationibus confirmat, in
 quibus non minus inest artis suæ subtilitatis atque
 elegantiae, quam vehementis ipsius ingenii impetùs.
 Orator igitur, quo meliùs finem propositum asse-
 quatur, alternis terrorem incutit animosque addit
 Atheniensibus. Quod quidem tam industriè ac
 peritè tractat, ut neque eos in desperationem im-
 pellat,

pellat, nec nimiam iis excitet confidentiam, sed neutrobique ad extrema excurrere, cum timoris tum fiducia causas solerti admodum temperamento intertextit. Propterea duas Philippi, easque valde diversas, imagines ob oculos ponit, Hæc eum ambitiosum, arrogantem, omnibus occasionibus intentum, bello indefessum, intrepidum depingit; omnia non minus auro subruentem, quam expugnantem ferro, nullisque non obstaculis superiorem; regem denique felicissimum, cui Fortuna tam profuse beneficia accumulet, ut inconstantia suæ penè oblita esse videatur. Alterâ eum imprudentem, temerarium, describit, quippe qui non viribus suis, verum ambitione solâ, consilia sua metiatur, quique adeo suam ipse potentiam aliquando destructurus sit: turpissimum veteratorem, cujus magnitudo fundamentis maximè ruinosis nititur, perfidia scilicet, omnisque generis improbitate: Tyrannum omnibus tam domi quàm foris execratum; perjurum denique impiumque, Diis, pariter atque hominibus, invisum, quemque omnino perdituri sint, modò eorum vindictam exequi quisquam voluerit. Concludit Orator certam, eamque unicam, rationem istius Colossi evertendi in eo sitam esse, ut quæ malè habent in præsentis rerum administratione corrigant, ut, privatis dissensionibus compositis, Reipublicæ salutis consulant, publicisque sumptibus omnes, juxta suas quisque facultates, ad communem hostem subvertendum unanimiter conspirent.

DEMOS-

DEMOSTHENIS

OLYNTIACA I.

Vulgò autem SECUNDA.

CUM multis ex rebus, Athenienses, perspicui mihi posse videtur deorum immortalium benevolentia declarata erga *hanc* rempublicam, tum verò maximè ex præsenti rerum statu. Quòd enim hostes Philippi extiterint ii, qui & finitimam ei regionem tenent, & potentiâ nonnullâ præditi sunt, &, quod omnium maximum est, de hoc bello ita sentiunt, ut omnem quæ cum illo fiat reconciliationem, primùm infidam, deinde patriæ suæ exitiosam esse putent, admirabile quoddam ac divinum prorsus beneficium esse videtur. Illud igitur jam providendum erit, Athenienses, ne ipsi de nobis pejus mereri, quàm fortuna, videamur. Nam turpe, imò potius omnium turpissimum, fuerit, non modò urbes & loca, quæ aliquando tenuimus, palàm abjicere, verùm etiam a fortunâ comparatos & socios & occasiones.

II. Ac Philippi quidem vires recensere, Athenienses, & ejusmodi oratione ad officium faciendum vos exhortari, non consultum esse existimo. Quamobrem? Quia quicquid eâ de

re

re dixeris, id, ut ei aliquid afferre laudis, sic nobis res non præclare administratas exprobrare, videtur. Quò enim is plura supra dignitatem suam gessit, eò admirabilior apud omnes habetur: vos quanto deterius quàm decuerat usi rebus estis, tanto maiorem ignominiam suscepistis. Hæc igitur omittam. Etenim, si quis verè consideret, Athenienses, hinc eum videat magnum esse factum, non semetipso. Proinde quas ille res acceptas iis referre debeat, qui ex ejus commodo rempublicam administrarunt, quosque vos suppliciis coercere deceat, nunc non esse video narrandi locum. Quæ autem etiam præter hæc se offerunt, & vobis omnibus utilissima sunt auditu, & magno, Athenienses, illi esse probro apparebit, si qui rectè æstimare velint; ea dicere conabor.

III. EUM igitur perjurum & perfidum vocare, sine demonstratione facinorum, convicium esse inane quis jure dicat? Quæ autem unquam gessit, ea recenseri ac coargui omnia brevi posse, & mihi quidem duabus de causis utilia esse dictu, videntur: tum ut illum, id quod res est, improbum esse constet; tum ut qui Philippi timore attoniti sunt, quasi is superari non possit, videant, eum percurrisse omnia, quibus dudum homines ludificatus in hanc magnitudinem excrevit, & ad ipsum accedere finem res ejus. Equidem, Athenienses, valde ducerem & ipse formidabilem esse, & admirabilem

mirabilem Philippum, si honestis eum crevisse rationibus viderem. Nunc verò, cum rem diligenter considero, reperio, *eum* nostram primò simplicitatem, cum Olynthios quidam hinc repulerunt, orationem apud nos habituros, eò quòd se Amphipolim nobis traditurum, & arcanum illud quod aliquando jactabatur confecturum, diceret, pellexisse: Olynthiorum deinde amicitiam *sibi adjunxisse*, expugnandâ Potidæâ nostro oppido, &, ereptam nobis prioribus sociis per injuriam, illis tradendo: Thessalos nunc postremò *sibi conciliasse*, promittendo, se eis Magnesium traditurum, & recipiendo, se Phocense bellum pro eis gesturum. Denique nemo est eorum qui ipso usi sunt quem non deceperit. His enim artibus crevit, ut semper eorum, a quibus ignoraretur, imprudentiam circumveniret atque ascisceret. Ut igitur per hæc altè ascendit, dum quisque aliquo se ab eo beneficio affectum iri putabat, sic per eadem hæc etiam deijci rursus eum oportet, postquam compertum est, eum ad suam utilitatem referre omnia.

IV. IN eo igitur loco res Philippi nunc sunt, Athenienses; aut prodeat aliquis, & mihi, ac potius vobis, ostendat, vel hæc a me non vere dici, vel qui ante decepti sunt, de reliquo ei fidem habituros, vel, contra ipsorum dignitatem, servitute oppressos Thessalos, nunc non teneri desiderio recuperandæ libertatis. Quod si quis vestrûm hæc quidem ita esse ducit,

cit, sed eum vi retenturum imperium opinatur, quòd loca, & portus, & alia ejus generis, præoccuparit: non rectè opinatur. Cum enim benevolentia res componantur, & omnibus belli sociis eadem expediant, *tum* & conferre operam, & ferre ærumnas, & perseverare volunt homines. Si quis autem per avaritiam & improbitatem, ut Ille, fit potens: prima quæque occasio & levis offensio omnia excutit & dissolvit. Non enim fieri, non fieri potest, Athenienses, ut per injurias, & perjuriam, & mendacia stabilem quis potentiam comparet. Nam talia semel & ad breve tempus consistunt, & spe fortasse *atque opinione* efflorescunt, sed tandem patefiunt, & ultrò collabuntur. Nam, meâ quidem sententiâ, ut ædium, & navis, & aliarum rerum ejus generis, infimas partes firmissimas esse oportet, sic etiam actionum principia & fundamenta vera & justa esse convenit. Id verò non inest nunc in rebus a Philippo gestis.

V. ITAQUE censeo a nobis & opem ferendam esse Olynthiis (quod quo pulchrius & celerius quis fieri jusserit, eo magis mihi probabitur) & ad Thessalos legationem mittendam, quæ alios hæc edoceat, alios exhortetur: nunc enim Pegasas reposcere, & de Magnesiâ cum eo agere decreverunt. Illud tamen providete, Athenienses, ne verba duntaxat afferant legati nostri; sed ut opus aliquid ostendere possint, profectis vobis pro dignitate civitatibus

tis ad bellum, & ipsâ re susceptâ. Nam cum omnis oratio, si res absint, frivolum quiddam habeatur & inane; tum verò maximè ea quæ a nostrâ urbe proficiscitur. Quânto enim expeditus eâ uti videmur, eo magis ei diffidunt omnes.

VI. OSTENDENDA igitur est insignis conversio, & magna mutatio, conferendo, tributo, militando, omnia alacriter gerendo, si modo quisquam vobis fidem habere debeat. Quæ si voletis, ut convenit & oportet, absolvere; non solùm, Athenienses, fœderatos infirmos & infidos apparebit esse Philippo, sed etiam domesticum ejus imperium & copias laborare deprehendetur. Omninò etiam Macedonica potentia & imperium additamenti vice non parvum sanè quiddam est; cujusmodi vobis aliquando fuit, imperatore Timotheo, contra Olynthios, atque iterum, contra Potidæam Olynthiis visum est esse aliquid utrumque conjunctum: nunc Thessalos, laborantes, ac dissentientes, & conturbatos, idem contra tyrannicam (*Aleuedarum*) familiam adjuvit: denique nihil est opinor, quin, quantumvis parvis, additis viribus adjuvetur) Ipsum verò per se infirmum, ac multis malis est refertum. Et enim iste his rebus omnibus, ob quas magnum eum putes, bellis & expeditionibus, ruinosius etiam id, quàm suapte natura fuerat, sibimet effecit. Neque enim putetis, Athenienses, iisdem delectari rebus & Philippum & populum ejus. Ille enim gloriam appetit, eamque

que rem admirantur, atque instituit, gerendis rebus, & periculis adeundis, nullum casum recusare, & hanc opinionem, ut ea perfecisse dicatur, quæ nullus alius Macedonum rex, vitæ securitati anteponebat: ad hos verò illarum rerum gloria nihil attinet; quin molestè ferunt, se affiduis illis sursum deorsum obeundis expeditionibus atteri, & continenter ærumnas perpeti; ut qui nec rei dare operam, nec vivere domi suæ sinantur; neque etiam quæ lucrati sunt, quomodocunque potuerint, disponere possint, clausis propter bellum Macedonicis emporiis.

VII. QUOMODO igitur vulgus Macedonum erga Philippum sit affectum, ex his facile intelligitur. Qui autem cum eo versantur peregrini milites & satellites, opinionem illi quidem excitarunt, se admirandos esse ac strenuos bellatores, sed, ut ego e quodam in Macedoniâ nato audiui, optimæ fidei viro, nihilo sunt aliis præstantiores. Nam, etsi quidam inter eos viri sint rei militaris & pugnandi periti: eos, ut est ambitiosus omnes ab eo repellere dixit, omnia volente facinora videri sua esse; præter enim cætera, & ambitionem viri esse immensam. Si quis autem modestus, aut alioqui vir bonus, quotidianam vitæ intemperantiam, & ebrietatem, & saltationes obscenas ferre nequeat; eum negligi & nullo esse numero; reliquos autem quibus familiariter utatur, latrones esse, & adulatores,

&c

& ejusmodi homines qui inebriati tales saltare saltationes non recusent, quales ego nunc apud vos dicere vereor. Perspicuum autem est, hæc esse vera. Etenim quos hinc omnes expellebant, ut præstigiatoribus multò nequiores, Calliam istum ministrum publicum, & ejus generis homines, qui ridiculis de rebus mimos commentantur, & obscenas cantilenas in sodales suos componunt, ut rideatur: hos amat & secum habet. Quæ tametsi parva quis existimet, magna sunt tamen, Athenienses, indicia, si quis verè cogitet, illius ingenii & infelicitatis. Verùm hæc nunc ejus successibus obscurantur, quandoquidem res secundæ magnam vim habent ad occultanda & obumbranda talia probra. At si paulum impegerit: tum in omnem ejus vitam & fortunas inquiretur. Id quod ipse, meâ quidem opinione, videtur, Athenienses, brevi ostensurus, si & diu annuent, & vos voletis. Ut enim in corporibus nostris, dum valeas, nullum adeò sensum doloris afferunt singulæ partes labe factæ; sin in morbum incideris, omnia moventur, siue ruptum sit, siue luxatum, siue quid aliud vitiatum: sic & civitatum & tyrannorum, dum foris bella gerunt, obscura vulgo mala sunt; quando autem finitimum bellum conferitur, omnia elucescunt.

VIII. SI quis autem vestrum, Athenienses, eò difficilem in oppugnatu Philippum esse putet quod fortunatum esse videat: utitur is quidem

dem sobrii hominis cogitatione. Nam multum in fortunâ momenti est, ac ea potius sola in omnibus mortalium rebus dominatur. Ego tamen, si optio mihi detur, nostræ urbis fortunam (modò vos ipsi vel paululum officio fungi velletis) illius fortunæ anteferrem. Multò enim plures vobis causas ad divinam benevolentiam obtinendam inesse video, quàm illi. Verùm sedemus, ut opinor, otiosi. Neque verò fas est, ut, qui ipse ignavus est, vel amicos aliquid agere suâ causâ jubeat, nedum deos immortales. Non igitur est mirandum, si ille, cum ipse militet & laboret, & omnibus rebus intersit, & nullam vel occasionem vel horam prætermittat, vos, decreta facientes, atque cunctantes, & *quid novi sit* sciscitantes, superet. Ego quidem hoc non miror. Contrarium potius admiratione dignum esset, si nihil agendo nos, quod bellum gerentibus convenit, eum qui ubique officio fungitur, vinceremus. Illud autem demiror, cum olim vos Lacedæmoniis, Athenienses, bellum intuleritis pro communi Græcorum libertate, & multa sæpe privata emolumenta, quæ arripere licuit, sitis aspernati; utque alii jus suum obtinerent, vestras opes impenderitis, tributum conferendo, & pericula pro aliis adieritis militando: nunc vos dubitare exire, & segniter conferre pro vestris privatis possessionibus: & cum sæpè alios servaveritis, quâ universos, quâ singulos, vestris amissis opibus vos desiderare:

hæc

hæc miror : atque illud etiam, si vestrum nemo reputare possit, Athenienses, quanto jam tempore cum Philippo bellum geratis ; quidque vobis facientibus, omne id tempus præterierit. Nôstis enim hoc scilicet, cessantibus vobis, alios quosdam rem gesturos sperantibus, aliis alios culpantibus, accusantibus, rursus sperantibus, eadem ferè, quæ nunc, agentibus, universum tempus abiisse. Deinde adeone desipitis, Athenienses, ut, quibus rationibus e secundis adversæ res factæ sunt civitatis, iis ipsis speretis eas ex adversis fore secundas ? At istud & incredibile est, & rerum naturæ contrarium. Multò enim facilius, quæ habeas, defendi solent omnia, quam parari. Nunc possessionum veterum quod tueamur, nihil a bello est reliquum : sed de integro parandæ sunt. Vestrum igitur ipsorum id jam officium est.

IX. QUARE suadeo, ut pecuniam confertis, ipsi militetis alacriter, neminem culpetis ante recuperatum imperium : ut tum ex ipsis factis facto iudicio, & laude dignos honoribus, & maleficos pœnis afficiatis : causasque item *deferendi belli ab Imperatoribus* stipendio ritè persolvendo præcidatis. Neque enim fas est in aliorum facta acerbè inquirere, nisi in primis ipsi officium faciat. Quid enim ? Cur putatis, Athenienses, duces omnes quos mittitis, hoc fugitare bellum, & privatim invenire bella ? Si, quod res est, etiam de ducibus est dicendum. quòd hîc præmia, de qui-

bus bellum geritur, vestra sunt: Amphipolis si capta fuerit, vos eam e vestigio recipietis: pericula autem sunt imperatorum privata, merces nulla: illic, ut pericula minora, sic emolumenta ducum sunt, & militum: Lampacus, Sigeum, navigia quæ spoliarent. Id igitur quique sequuntur quod e re suâ est. Vos autem cum in res intuemini parum prosperas, præfectos arcessitis: ubi vero factâ dicendi potestate, necessitates *relictæ belli* audieritis, eos absolvitis. Nobis igitur id est reliquum, ut inter nos litigemus & diffideamus, aliis aliud sentientibus: respublica verò malè habeat. Olim enim, Athenienses, per classes tributa conferebatis, nunc per classes rempublicam geritis: Orator utrorumque dux est, & imperator illi subiectus, & trecenti, qui suffragentur: reliqui attributi estis, alii aliis. His igitur nunc saltem relictis, vobisque ad vosmetipsos redeuntibus, tum dicendi, tum consultandi, tum agendi munus commune faciendum est. Sin vobis imperandi aliquibus, tanquam regnum possideant, licentiam permiseritis: aliis instrendarum triremium, tributi conferendi, militandi necessitatem imponetis: aliis id negotii dabit, ut contra hos decreta duntaxat faciant, aliâque re nullâ operam navent: nihil, quod usus postulat, unquam tempestivè geretur. Semper enim ea pars, quæ affecta fuerit injuriâ, cessabit. Tandem vobis id relinquetur, ut eos pro hostibus puniatis.

X. QUAM-

OLYNTIACA I. 179

X. QUAMOBREM in summâ jubeo, ut omnes, pro suis quisque facultatibus, conferatis: ut omnes exeatis per vices, donec omnes militaveritis: ut omnibus iis qui prodeunt dicendi potestatem detis, & ex auditis optima amplectamini, non ea quæ hic vel ille dixerit. Quæ si feceritis, non oratorem duntaxat in præsentia laudabitis; sed & postea vosmetipsos, rebus universis meliori loco, *quam quo nunc sunt*, constitutis.

LIBANII ARGUMENTUM

OLYNTIIACAM

(Juxta ipsum) TERTIAM.

ATHENIENSES Olynthiis auxilia miserant, quibus aliquid profecisse videbantur. Quod cum eis nuntiaretur, & populus gaudio exultabat, & oratores ad Philippum ulciscendum hortabantur. Demosthenes autem, veritus ne fiduciâ pleni, ut qui vicissent omnia, & auxilia satis magna misissent Olynthiis, reliqua negligenter: eâ de causâ progressus, eorum arrogantiam retundit, & ad modestam cautionem animos traducit: quâ non de Philippi ultione nunc eis deliberandum sit, sed de salute sociorum. Sciebat enim, & Athenienses, & alios fortasse nonnullos, cum suas res retinendi curam suscipiant, de ulciscendis adversariis minùs laborare. In hac oratione illud etiam consilium de theatri pecuniâ attingit apertius, & leges postulat abrogari, quæ multam imponant iis, qui decernerent, ut ea fieret militaris, quo suadere optima liceat. Monet eos denique, ut ad majorum æmulationem excitentur, & ipsi cives militent; graviterque objurgat & populum, eo tempore remollescentem atque effæminatam; & magistratus, ut qui non recte præsent reipublicæ.

ARGU-

ARGUMENTUM

SECUNDÆ OLYNTHIACÆ.

EX

TOURRELLO.

SUPERIORIS orationis is fuerat eventus, ut Demosthenis, valde licet adversante Demade, sententia vicerit. Itaque ad Olynthios defendendos, quibus quum tanta eos premeret necessitas, quæ ad universam item Græciam spectabat, a nemine alio auxilium fuit, triginta triremes, militumque duo millia, Charete duce, miserant Athenienses. Hæc vero subsidia neque Philippi progressum impedire, nec eum a consiliis initis poterant divertere. Itaque in Chalcidem profectus plurima ibi loca occupat, Zeiram castellum expugnatum diruit, omnibusque per totam ipsam regionem magnum sui terrorem injicit. Olynthii igitur, quippe qui maxime peterentur, quibusque gravissimæ ab eo calamitates imminerent, secundo Athenas mittunt qui nova illinc subsidia implorent. Demosthenes eorum postulato, strenue patrocinator, evincitque debere Athenienses, cum gloriæ, tum utilitatis causâ, ratum probatumque id habere. In eo maxime hærebat res quod ad sumptus suppeditandos pertinebat: quare Orator

vehementer invehitur in perniciosum istum morem militaris pecuniæ in ludos publicos insu-
mendæ. Ad textum rectè intelligendum necesse
est ut res altiùs repetatur. Igitur sciendum
est, eodem ardore Athenienses, quo Græcis na-
turale erat spectacula omnis generis appetere,
ad theatrum confluisse; nec rarè ad plagas
etiam & verbera devenisse, modò ut locum al-
terius occuparent, modò ut tuerentur suum.
Magistratus, huic malo medicinam adhibere
quum studerent, ut venalia in posterum essent
loca edixere, utque duos quisque obolos Theatri
Architecto penderet, ad præstandam ei pecuni-
am quam in antecessum erogaverat: custodes
etiam portæ ut ponerentur curabant; ita ut
plures non intrarent quam quos facillè capere
posset Amphitheatrum. Qui primi venerint,
iis quocunque vellent licitum est confidere. Ita-
que sola ipsorum diligentia quo sederent ordine
præfinivit; quique uno die repulsi fuerant se
postero die spectandi spe consolabantur. Quum
verò, ex eo quòd venalia essent loca, pauperiores
cives oppressi viderentur, omnem iis querelæ aut
invidiæ causam præripere studebant: atqui id
cum ærarii damno factum est, quod, cum com-
mune esset omnium, ut eum cum pauperibus tum
divitibus sumptum suppeditaret constitutum est.
Insana hæc prodigientia aliis corruptelis viam
patefecit, moremque introduxit variis publicos
reditus prætextibus dissipandi. Exinde evenit,
ut Athenienses, voluptatibus dediti, ad mili-
tiæ

tiae labores perferendos prorsus remollescerent; etiamque peregrinis militibus, ex quibus eorum exercitus conflatu erat, stipendia præbere parum curarent. Eubulus, princeps ejus factionis quæ Demostheni adversabatur, quo populi captaret benevolentiam, istam duorum obolorum de publico solutionem perpetuam esse voluit, legemque sanxit, quæ capitalem ei pœnam minabatur, qui auctor esset ut illud a populo beneficium detraberetur. Demosthenes huic legi abrogandæ instat, quippe quæ gravamini sit optimis civibus, quos propter eam necesse est, aut fideli consilio dando sui capitis periculum adire aut timidâ reticentiâ patriæ suæ perituræ turpiter deesse. Quod superest orationis, explicatione haud indiget.

DEMOS-

DEMOSTHENIS

OLYNTIACA II.

Vulgò autem TERTIA.

I. **N**ON idem statuere possum, Athenienses, cum in res intueor, & in orationes, quas audio. Nam orationes quidem de ulciscendo Philippo haberi, res autem eò progressas video, ut, ne ipsi prius infortunium feramus, sit providendum. Nihil igitur aliud nisi errare mihi videntur ii, qui ista dicunt, cum argumentum tractent prorsus ab hac vestra deliberatione alienum. Ego verò aliquando licuisse civitati & sua tenere tutò, & Philippum ulcisci, præclare memini. Meâ enim ætate, non olim, contigerunt hæc utraque. Nunc autem sic arbitror, satis esse nobis, si hoc primum anteverterimus, ut socios conservemus. Horum enim salus si in tuto collocata fuerit, tum & qua ratione illum ulcissi possitis, dispicere licebit. Antequam autem principium rectè constituatur, supervacaneum esse duco de fine ullum facere verbum.

II. Ac tempora quidem hæc, Athenienses, si unquam, nunc in primis magnam sollicitudinem, & prudentiam requirunt. Ego verò,
non

non quid in hisce rebus suadendum sit, difficillimum esse duco: sed illud dubito, quo fit pacto, Athenienses, apud vos de eis dicendum. Persuasum enim habeo, quantum coram auidi & intellexi, in plerisque vos frustrari negotiis, propter officii vestri neglectum, non ex incitiâ. Quare peto a vobis, ut me, si paulò liberius verba fecero, feratis; & id spectetis, an vera dicam, eâque de causâ, ut reliqua fiant meliora. Videtis enim, ex eo quòd quidam ad gratiam conciones habent, res nostras in omnem progressas esse calamitatem. Necessarium autem existimo, pauca vobis ex iis, quæ facta sunt, in memoriam revocare.

III. MEMINISTIS, Athenienses, nunciatum fuisse vobis, Philippum in Thraciâ, tertio aut quarto abhinc, annò, Heræum oppidum obsidere. Tunc igitur mensis erat September. Multis autem verbis & tumultu factò apud vos, decrevistis ut quadraginta triremes deducerentur: utque, qui infra annum ætatis essent quintum & quadragesimum, *eas* ipsi conscenderent, utque talenta sexaginta conferrentur. Post, eo anno elapso, Junius, Quintilis, Sextilis erat: eo vix tandem mense, confectis *Cereris* mysteriis, Charidemum cum decem navibus vacuis ablegastis, & quinque talentis argenti. Ut enim nunciatum fuit, Philippum ægrotare, & esse mortuum (nam uterque rumor afferebatur) nihil jam opus esse auxilio rati, omisistis, Athenienses,

thenienses, expeditionem. Erat autem ea ipsa occasio. Nam si tunc illò auxilia misissemus, ut strenuè decreveramus; non molestus nobis nunc esset Philippus, tum conservatus.

IV. QUÆ igitur tum facta sunt, ea infecta fieri non possunt. Nunc autem alterius belli offertur occasio. Quænam hæc? Ea propter quam & harum rerum mentionem feci, ne eadem vobis usu veniant. Quomodo igitur hoc utemur, Athenienses? Nisi enim omni robore, quantum potestis, *Olynthiis* opem tuleritis, spestate, ut a vobis omnia ex Philippi commodo, quasi ejus duces essetis, administrata erunt. Ii erant *Olynthii*, quorum aliquæ vires essent: & ita se res habebat, ut neque Philippus hos invadere auderet, neque hi Philippum; fecimus nos & illi pacem inter nos. Erat id tanquam impedimentum quoddam Philippo, & incommodum, urbem magnam velut in statione esse, ad eum primâ quâque occasione infestandum, nobis reconciliatam; in eum concitandos eos homines omnibus modis existimavimus: & quod omnes tum dictitabant, id nunc perfectum est quomodocunque. Quid ergo superfit, Athenienses, nisi ut opitulemini fortiter & strenuè, equidem non video. Præter enim eam, quam ex cessatione & negligentia caperemus, ignominiam, non parum etiam ea quæ secutura sunt metuenda esse video: dum quidem & Thebani ita erga nos animati sunt, ut sunt, & Phocenses pecuniâ destituuntur; & Philip-

OLYNTIACA II. 187

pum, ubi ea, quæ nunc agit, expedierit, nihil futurum sit, quod impediat, quo minus ad hæc se negotia convertat. Verùm si quis vestrùm eousque cessare in officio instituit, is prope videre vult calamitates, cum liceret eas, aliis in locis ortas, procul audire: & quærere sibi adjuutores, cum nunc ipsi liceret alios adjuvare. Nam eò tandem rem esse redituram, si hæc neglexerimus, ferè omnes satis scimus.

V. At auxilium esse ferendum, dixerit aliquis, omnes statuimus, & feremus: quomodo autem *ferendum sit*, id dicito. Ne verò miremini, Athenienses, si quid præter vulgi opinionem dixerò. Legumlatores constituite: per eos autem legumlatores nullam sancite legem (sunt enim vobis satis multæ) sed eas quæ vos in præsentia lædunt abrogate; istas autem dico, & non dissimulanter dico, quæ sunt de theatrâli pecuniâ, & de his qui merent nonnullas; quarum illæ militarem pecuniam iis qui domi manent, ad spectacula distribuunt; hæc verò eos qui militiam detrectant indemnes constituunt: deinde etiam iis, qui officio fungi volunt, desperationem injiciunt. Postquam verò hæc sustuleritis, & viam optima consulendi tutam præbueritis: tum qui ea scribat, quæ omnes e republicâ esse scitis, quæritote. Priusquam autem hæc acta sint, circumspicite, quisnam, dum vobis optimè consulat, a vobis interire velit: neminem enim reperietis; præsertim, cum id unum ex

co

eo futurum sit, ut &, qui ea dixerit ac scripserit, per injuriam mulctetur; nec rebus quicquam consulatur; sed optima suadendi studium magis etiam in posterum, quàm nunc est, reddatur periculosum. Ac postulandum est, ut eas leges abrogent isti ipsi, qui tulerunt. Non enim æquum est, gratiâ, quæ totam civitatem læsit, illos frui, qui tum tulerunt: odium autem, per quod cum omnibus nobis melius ageretur, ei qui nunc optima suaserit, esse fraudi. Priusquam autem hæc rite comparata fuerint, nequaquam, Athenienses, apud vos quenquam velitis esse tantum, ut hisce legibus a se violatis, pœnas non det: aut adeo vecordem, ut in evidens malum semetipsum conjiciat.

VI. QUIN nec illud vobis ignorandum est, Athenienses, decreta nullius esse momenti, nisi & hoc accesserit, ut ea, quæ decernantur, nos alacriter facere studeamus. Nam si eam vim decreta haberent, ut, aut vos ad officium faciendum compellere, aut ea quæ continent perficere, possent; neque vos multa decernendo *tam* pauca, vel nihil potius, effecissetis: neque Philippus tam diu se insolenter gessisset. Neque enim per decreta quidem steterit, quo minùs olim pœnas dedisset. Sed hæc non ita se habent. Actiones enim, ut orationibus & suffragiis ordine posteriores, ita vi priores sunt, & potiores. Hoc igitur adjungendum est: reliqua præstò sunt. Nam
qui

OLYNTIACA II. 189

qui prudenter dicere possint, sunt apud vos, Athenienses, vosque omnium acutissimi estis ad ea, quæ dicuntur, percipienda, quin & *eadem* exequi nunc poteritis, si rectè facietis. Quod enim tempus, quamve occasionem, Athenienses, meliorem hâc quæritis? aut quando ea, quæ fieri debent, agetis, si nunc non agetis? Nonne omnia vobis homo loca præripuit? quod si & hac terrâ potietur, *nonne* rem omnium turpissimam admitteremus? Nonne quibus, si bellum gererent, strenuè nos opitulaturos spondimus, hi nunc bello petuntur? Nonne hostis est? non vestra tenet? non barbarus? quid non denique? Sed, Deum immortalem, si hæc omnia reliquerimus, & ei tantum non, ad ea obtinenda, operam navaverimus: tum, autores harum rerum qui sint, quæremus? Neque enim nos in causâ esse fatebimur: fatis hoc ego scio. Nam & in belli periculis fugientium nemo seipsum accusat, sed tum ducem, tum commilitones, & quosvis potius: ut vincerentur tamen, per omnes eos profecto factum est qui fugerunt. Manere enim licuisset ei, qui alios accusat. Quod si facerent singuli, vicissent. Ita nunc, non suadet aliquis optima? surgat alius, & sententiam dicat, non illum criminetur. Alius quispiam meliora dicit? ea facite, diis approbantibus. At ea jucunda non sunt? nulla hæc dicentis culpa est: nisi, cum vota essent facienda, non fecerit. Nam paulo momento temporis, omnia, in unum
tam-

tamquam fascem colligata, quæ velis, optare facile est: at *optimam sententiam* amplecti, cum de negotiis consultatio instituitur, non æquè promptum est; sed utilissima jucundissimis, si utraque obtineri nequeunt, sunt præferenda.

VII. At si quis theatralem pecuniam nobis relinquere possit, & alios sumptus ostendere militares, nonne is potior? dixerit aliquis. Assentior equidem, si quis sit *qui hoc fecerit*, Athenienses. Sed miror, si cui mortalium unquam aut evenit, aut eveniet, cum ea, quæ habet, in res supervacaneas insumpserit, ut iis, quæ non habet, ad res necessarias abundet. Sed magnum istis rationibus, ex uniuscujusque voluntate nimirum, præsidium est. Quare omnium est facillimum seipsum decipere. Quod enim quisque vult, id etiam sibi fingit. Sæpe autem natura rerum alia est.

VIII. Ista igitur ita considerate, ut res patiuntur: tum & militare poteritis, & stipendium habebitis. Non sanè prudentium, neque generosorum, hominum est, omissis, ob pecuniæ inopiam, militaribus officiis, hujusmodi dedecora facile perpeti, aut contra Corinthios quidém & Megarenses, arreptis armis, proficisci: Philippo autem Græciæ civitates diripiendas relinquere, propter inopiam commeatûs, quo exercitus sustentetur. Atque hæc non temerè dicere institui, ut quorundam e vobis odium suscipiam (neque enim ita demens aut infelix ego sum, ut, cum nullâ spe
publici

OLYNTIACA II. 191

publici fructûs, privatum mihi odium quæram) sed boni civis esse duco, reipublicæ salutem orationis jucunditati antepondere. Nam qui majorum nostrorum temporibus *publicè* dicebant, eos audio, quemadmodum fortasse vos etiam *accepistis* (quosque etiam omnes, qui *nunc* conciones habent, laudare, parum verò imitari solent) hac ratione & hoc instituto in reipublicâ gerendâ uti solitos: Aristidem illum, Niciam, eum qui idem mecum nomen habuit, Periclem. Ex quo autem exorti sunt *novi* isti oratores, qui vos, Quid cupitis? quid scribam? interrogant: quâ vobis re gratificabor? præsentis voluptatis & gratiæ *causâ*, reipublicæ negotia quasi propinata pereunt, & talia eveniunt: itaque istorum res omnes præclare se habent, vestræ turpiter.

IX. *ATQUI* considerate, Athenienses, quæ capita rerum, & superiorum & horum temporum, commemorari possint: brevis autem erit, & nota vobis oratio. Non enim alienis vos utentes exemplis, sed domesticis, Athenienses, felices fieri licet. Illi igitur, quibus non adulabantur oratores, quos non ita amabant ut vos isti nunc, quinque & sexaginta annos Græcis volentibus imperarunt, amplius decies mille talenta in arcem congefserunt; & regem hujusce Macedoniæ dicto audientem habuerunt, sicut æquum est parere Græcis Barbarum, & multa præclaraque trophæa, terrâ marique parta, erexerunt, cum ipsi militarent;

&

& soli mortalium eam rerum gestarum gloriam, ad quam nullus invidiæ pateret aditus, reliquerunt. Ac in tuendâ Græciâ fuere tales. In ipsâ verò urbe spectate quales, & publicis & privatis in rebus, se præbuerint. Publicè igitur ædificia & ornamenta talia & tanta instruxere nobis sanorum, & quæ his continentur donariorum, ut a posteris superari nequeat illorum excellentia: Privatum autem adeo modesti fuerunt, tantæque curâ institutum reipublicæ observarunt, ut si quis forte vestrum Aristidis & Miltiadis, & illius ætatis illustrium hominum, ædes novit quæ sint, vicini ædibus nihilo esse splendidiore videat. Neque enim rei familiaris amplificandæ gratiâ rempublicam gerebant, sed quisque sibi rem communem augendam esse putabat. Ex eo autem quòd res Græcorum fideliter, religionem Deorum immortalium piè, commercia inter ipsos æquabiliter, administrabant, non injuriâ magnam sibi felicitatem pepererunt. Tunc igitur ad hunc modum, dum illi, quos dixi, summæ reipublicæ præerant, se res habuerunt. Nunc, dum boni isti præsunt, quis rerum vestrarum status est? Idemne, aut omnino similis? Ac cætera quidem taceo, cum multa proferre possim. Sed quanquam in tantam incidimus solitudinem, quantam videtis omnes, cum & Lacedæmonij perierint, & Thebani occupati sint, & cæterorum nemo tantas vires habeat, ut nobiscum de principatu

OLYNTIACA II. 193

tu contendere aufit; cumque nobis liceret & privata nostra sine periculo tenere, & reliquorum controversias disceptare: tamen nostris agris spoliati sumus, & plusquam mille & quingenta talenta nullo cum fructu insumpsimus; & quos in bello socios paravimus, hi pacis tempore perierunt, & hostem contra nosmetipsos tantum instruximus. Alioquin progrediatur aliquis, & mihi dicat, unde, nisi per nosmetipsos, ita sint auctæ opes Philippi? Sed heus tu, si vitiosa hæc sunt, at urbanarum rerum status est melior. Ecquid autem dici queat? Num propugnacula, quæ dealbamus? & viæ, quas reficimus? & fontes? & nugæ? Eos, quæso, intuemini, quorum hæc acta sunt in republicâ: quorum alii e mendicis repente facti sunt divites, alii ex obscuris clari, nonnulli privatas ædes publicis ædificiis splendidiore extruxerunt: & quanto res publica plus detrimenti cepit, tanto res istorum factæ sunt ampliores. Quæ igitur causa est horum omnium? & cur tandem se omnia tum præclare habuerunt, & nunc haud rectè? Primum quod & populus, cum ipse militare auderet, dominus erat magistratum, omnesque Reipublicæ facultates in suâ potestate habebat: & bene secum agi putabant cæteri omnes, si a populo aut magistratum, aut honorem, aut beneficium aliquod, consecuti essent. Nunc contra, omnes reip. facultates penes sunt magistratus, eorumque arbitrio geruntur omnia:

N

vos

vos populus enervati, & pecuniâ, fociis, spoliati, famuli & additamenti vicem obtinetis; contenti, si theatrales pecunias vobis imperiant; aut buculas fortè miserint; &, quod est omnium abjectissimum, cum ea vobis dantur, vestra quæ sunt, gratiam etiam habetis, *quasi beneficia in vos conferantur*. Qui verò vos in hanc urbem *tanquam carcerem* includere, ad talia vos alliciunt, & cùrant, ut vos ad nutum paratos habeant. Neque verò, meâ quidem sententiâ, fieri unquam potest, ut magnos & generosos animos sumant ii, qui parvis & vilibus rebus occupantur. Nam qualiacunque hominum studia fuerint, talibus eos & animis esse præditos necesse est. Hæc, mediis fidiis haud mirabor, si mihi, qui dixerim, plus apud vos nocuerint, quàm ipsis harum rerum auctoribus: neque enim semper apud vos omnibus de rebus liberè loqui licet, idque ego vel nunc licuisse miror.

X. QUOD si nunc saltem, moribus istis relictis, militare, & ut vestra dignitas postulat, rem gerere volueritis, atque istis domesticis opibus velut instrumentis utemini ad externa bona *comparanda*; fortassis, Athenienses, fortassis perfectum aliquod & magnum bonum consequemini, talibus lucellis repudiatis, quæ cum cibis, quos dant ægrotis medici, conferri possunt. Etenim ut illi neque vires augent, neque emori patiuntur; sic & ista, quæ vos nunc percipitis, neque tanta sunt ut justam utili-

OLYNTIACA II. 195

utilitatem aliquam afferant : neque vos, iis despectis, ad alia converti patiuntur, sed alimenta sunt vestrum omnium socordiae. Tunc ergo stipendium facere jubes ? inquiet aliquis. Sanè : & e vestigio eundem esse ordinem omnium, Athenienses, ut partem quisque reipublicae capeffat, quæque res civitati opus fuerit, in eam suam operam strenuè navet. Licet agere otium ? Cum domi manes, melior est tua conditio, quòd ad nullum turpe facinus inopia te compellit. Incidit hujusmodi quippiam, quale nunc ? De istis ipsis emolumentis pro patriâ, ut æquum est, militabis. Estne vestrum aliquis extra ætatem *militarem* ? Is quæ nunc sine ordine capit, ad nihil utilis, ea in æquabili ordine accipiat, omnia inspiciens & administrans quæ sunt agenda. Ad summam, neque detraxi quicquam, neque addidi, præter pauca ; confusione sublata, reipublicam in ordinem redegi : eodem accipiendi, militandi, judicandi, & id agendi, quod pro ætate quisque potest, quodque tempus postulat, ordine instituto. Nusquam ego dixi, nihil agentibus ea esse distribuenda, quæ functionis officio debentur : neque ipsos desidere, omnique consilio destitutos otium agere, quodque alicujus *vestri impetratoris* peregrini milites vicerint, audire. Hæc enim nunc fiunt. Neque reprehendo eos qui reip. inserviunt ; sed pro vobis ipsi ea debetis agere, propter quæ alios honoratis : neque cedere statione virtutis, Athe-

196 DEMOSTHENIS

nientes, quam vobis majores, magnis periculis partam, reliquerunt. Fere dixi quæ conducere putem. Vos autem ea amplectamini, quæ & reipublicæ & vobis universis profutura sunt.

Athenienses Charidemo, qui, licet alienigena esset, quippe Oreo Eubææ oppido oriundus, eorum tamen exercitui in Hellesponto præfuit, in mandatis dederant Chalcidem, quæ pagus Thraciæ est, nec longè ab Olyntho distat, suppetias ire. Is itaque quater mille pedites, equitesque centum & quinquaginta illò deduxerat; iisque Olynthiorum copiis conjunctis Pallenem (Macedoniæ peninsulam versus Thraciam) Bottiamque (regionem Chalcidi confinem, quæque, inter alias urbes, Pellam quoque regni Macedoniæ caput continebat) depopulabatur. TOURELLUS.

LIBANII

LIBANII ARGUMENTUM

IN

OLYNTHIACAM

(Juxta ipsum) PRIMAM.

OLYNTHUS *Thraciæ fuit urbs, eam Græci tenuerunt, oriundi Chalcide: quod est Eubææ oppidum, Atheniensium colonia. Multa porro & præclara Olynthii, ut & cum Atheniensibus, qui Græcis imperarunt olim, & item cum Lacedæmoniis, bella gesserunt: ac magnam tandem adepti potentiam, inter cognatas civitates excelluerunt. Non parva enim in Thraciâ Chalcidicæ gentis multitudo fuit. Post, initâ cum Philippo rege Macedoniæ societate, Olynthii cum eo primùm Atheniensibus arma intulerunt: idque partim ob Anthemuntem oppidum acceptum, de quo inter Macedonas & ipsos contentio fuerat, partim ob Potidæam, quam Philippus, expugnatam ereptamque Atheniensibus, Olynthiis tradiderat. Tandem suspectum habere cæperunt regem, quòd & magna ejus subitaque incrementa, & parum fidum esse ingenium, viderent. Observato igitur tempore, quo is peregre abesset, missis legatis pacem cum Atheniensibus fecerunt, in quo ictum cum Philippo fædus violabant. Pacti enim fuerant, se communiter bellum & gesturos cum Atheniensibus, &, si aliud visum esset,*

communiter composituros. Philippus autem, jampridem causam contra eos quæritans, tum verò hanc nactus, bellum eis, ut fœdisfragis, & cum hostibus suis amicitiae fœdere conjunctis, infert. Quare hi legatos Athenas mittunt ad petendum auxilium, iis Demosthenes patrocinator, & opem ferre jubet Olynthiis, quod in eorum salute sit posita securitas Atheniensium. Nunquam enim Philippum, salvois Olynthiis, in Atticam venturum: Athenienses autem facultatem habituros esse navigandi in Macedoniam, atque in eâ gerendi belli: sin urbs hæc a Philippo subacta fuerit, apertam esse viam regi ad invadendum Athenienses. Negat autem Philippum tam superatu esse difficilem, quàm putetur; ut animos contra eum faciat Atheniensibus. Differit etiam de pecuniâ publicâ: suadetque ut a spectaculis ad militiæ usum transferatur. Ac morem, quo Athenienses quondam sunt usi, minus notum, explicari necesse est. Cum olim non saxeum esset apud eos theatrum, sed ex ligneis tabulis coassatum, omnesque locum occupare properarent, & verberibus, & vulneribus etiam interdum, alii alios afficiebant. Quod magistratus Atheniensium prohibitori, venalia fecerunt loca, ut nemo, nisi binis obolis numeratis, ad spectandum admitteretur. Ne verò pauperes eo sumptu premi viderentur, constitutum fuit, ut e publico binos illos obolos quisque acciperet. Quæ consuetudo, inde orta, eo usque pro-

processit, ut non eo nomine duntaxat acciperent, sed prorsus omnem pecuniam publicam distribuerent. Unde etiam ad militiam segnes facti sunt: quam enim pecuniam olim propter expeditiones e publico in stipendium accipiebant, eam tum in spectaculis & festis domi partiebantur. Nolebant igitur jam egredi, & subire pericula: sed & legem sciverant de theatrâli hac pecuniâ quæ mortem minitaretur ei qui autor esset, ut ea in veterem ordinem reponeretur, fieretque militaris. Quare Demosthenes cautè hanc consilii partem attingit, seque ipse interrogans, Tunc jubes, ut hæc militaris fiat? respondet, Minime verò equidem. Atque hæc de theatrâli pecuniâ. Differit orator etiam de urbanis copiis: ipsis civibus esse militandum, non, sicuti solebant, per milites peregrinos opem ferendam, censens, eam enim causam esse asserit, cur res malè geratur.

ARGUMENTUM

TERTIÆ OLYNTHIACÆ.

EX

TOURRELLO.

HÆC oratio, eodem quo duæ superiores titulo inscripta, in ejusdem etiam argumentum tractatione generaliter versatur. Olynthii, vehementer a Philippo pressi, quibusque ad illud usque tempus, conductitiis militibus, malè ab Atheniensibus succursum fuerat, novas petebant copias, non ex mercenariis, sicuti antea, & peregrinis constatas, verùm ipsis Atheniensibus; qui sincero, cùm suæ gloriæ, tum communis causæ studio animati sint. Ex hac occasione Demosthenes expendit quanti iis momenti sit ut Olynthum incolumem servant, quippe quæ ultimum sit ipsarum Athenarum propugnaculum. Quoniam igitur vicini mali formido eorum aliquando industriam acuit, quibus ne maxima quidem pericula, modò sint longinqua, terrorem incutere possent; propterea Orator summâ vocis contentione aquas clamat, tanquam ad restringendum bellum, cujus jam per Atticam, atque circa ipsius caput, scintillæ volitant. Deinde, quò cautiorem adhuc expeditio-
nis successum reddat, quàm necesse sit ut militiæ
mune-

munera per se obeant, ostendit; postremò, ut indicet, quâ certissimè ratione in hujusce belli apparatus sumptus possint suppeditare, rursus iis de militari pecuniâ instat; ad eum verò modum ex quo intelligatur, prioribus ipsius admonitionibus non eum, quem par erat, successum obtigisse. Athenienses, sub Charete duce, subsidio misere septendecim triremes, cum bis mille peditibus, equitibus verò trecentis, iisque omnibus, sicuti Olynthii petierant, Atheniensibus.

DEMO-

DEMOSTHENIS

OLYNTIACA III.

Vulgò autem PRIMA.

I. **S**I, quibus de rebus in hoc tempore deliberatis, Athenienses, *in his* quid e publica futurum sit, explicetur; multis *id* arbitror divitiis vos esse prælaturus. Quod cum ita sit, æquum est, ut ultro & alacriter *omnes* eos, qui consilium dare volunt, audiat. Etenim non solum si quid utile meditatus quis venerit, id debetis, cum audieritis, amplecti: verum etiam vestræ fortunæ esse puto, ut multa opportuna dictu subito nonnullis in mentem veniant; ita ut facile vobis sit ex omnibus utilia deligere.

II. PRÆSENS igitur tempus, Athenienses, tantum non editâ voce clamat, vobismetipsis esse curam rerum illarum suscipiendam, si modò ullam vestræ salutis curam habeatis. Nos verò nescio quomodo mihi esse videmur erga illas animati. Sunt autem, quæ mihi quidem videantur, *hæc*; & auxilia jam esse decernenda, & quam celerrime esse comparanda, ut hinc (*urbanis copiis*) opem feratis; & non idem admittatis, quod etiam prius; & legatos mittendos esse, qui hæc dicant, & rebus

OLYNTIACA III. 203

rebus intersint : quippe quòd hoc maximè timendum est, ne Philippus (ut est homo callidus, & in observandis rerum momentis sagax) partim concedendo, ubi res ita tulerit, partim minitando (quâ quidem in parte non immeritò illi fides habebitur) partim nos & absentiam nostram criminando, de summâ rerum intervertat aliquid, & ad sese transferat.

III. VERUM illud peropportunè cadit, Athenienses, ut quod summo Philippi rebus præsidio est, idem sit etiam vobis utilissimum. Nam quòd is, solus omnia & arcana & aperta moderatur, ac simul & dux est, & dominus, & quæstor, & ipse ubique adest exercitui, in eo ad res bellicas celeriter & tempestivè conficiendas longè vobis antecellit ; pacificationi autem, quam cum Olynthiis libenter faceret, hæc adversantur. Certo enim sciunt Olynthii, se non jam de gloriâ, nec de agrorum aliquâ parte, verùm ne evertatur patria sua, atque in servitutem redigatur, bellum gerere ; norunt etiam quomodo cum Amphipolitis egerit, qui urbem ei tradiderant, & cum Pydnæis, qui *in urbem eum* receperant. Denique meâ quidem sententiâ, omnino rebuspublicis infida res est regia potestas, præsertim verò si sint finitimæ.

IV. QUÆ cum ita esse intelligatis, Athenienses, cætera quæ decent omnia, vobis cogitanda esse affirmo, ut velitis & excitemini, belloque, si unquam, nunc certè maximè incumbatis : nec pecuniam tantum promptè confe-

conferatis, sed & ipsi militetis, nec in vobis quicquam desiderari patiamini. Nulla enim jam ratio vobis, nulla excusatio, quo minus officio fungi velitis, relinquitur: nam quod omnes jactabatis, Olynthios in Philippum esse concitandos, id ultro nunc accidit: eâque ratione, qua maximè vobis expediat; nam si vestro impulsu bellum suscepissent, socii fortasse parum firmi, atque ad tempus in eâ sententiâ fuissent. Quoniam autem eum ob illata sibi crimina oderunt, firmas eos probabile est cum eo, propter ea quæ & metuunt & perpeffi sunt, gerere inimicitias. Quare non negligenda est talis oblata occasio: neque committendum, ut idem vobis accidat, quod sæpe jam priùs accidit. Si enim nos, cum defensis Eubæensibus rediremus, atque Hierax & Stratocles Amphipolitæ, hoc suggestu consenso, vos solvere, atque oppidum in fidem accipere, juberent, pari studio privatis rationibus nostris consulissemus, ac salutem Eubæensium tutati eramus; & Amphipolim tum obtinuissetis, & omnibus, quæ deinde secuta sunt, negotiis fuissetis liberati. Rursus, cum Pydnam, Potidæam, Methonem, Pagasas, cætera (ne singulis commemorandis immorer) obsideri nunciaretur, si tum harum urbium vel uni primæ, alacriter, &, ut decuerat, opem tulissemus ipsi, faciliore & multò humiliore nunc uteremur Philippo. Nunc, dum præsentia semper amittimus, & futura

suâ

OLYNTIACA III. 205

suâ sponte se rectè habitura opinamur, & auximus, Athenienses, Philipqum nos, & tantum effecimus, quantus nemo unquam fuit rex Macedoniæ. Nunc autem venit occasio. Quæ? hæc quam offerunt Olynthii ultro civitati, nullâ priorum illarum deterior.

V. Ac si quis (ut mihi quidem videtur) liberalitatem erga nos divinam rectè æstimet, is, tametsi multa non ita sint, ut deberent, magnam tamen diis gratiam sit habiturus, idque jure ac merito. Nam quòd multa bello amisimus, id negligentia nostræ acceptum referre jure possis. Quòd autem neque olim hoc factum, & ostensa jam nobis est quædam societas, quæ sit idonea cladibus hisce depellendis, modò uti velimus; divinæ benevolentiaë beneficium equidem interpretor. Sed perinde fit scilicet ut & in parandâ pecuniâ, si quis eam, quam acceperit, etiam servarit, magnam habet fortunæ gratiam: sin imprudens consumpserit, unâ consumpsit & accepta fortunâ beneficii memoriam. Sic etiam in rebus gerendis, qui occasionibus non rectè usi sunt, ii tametsi boni quippiam divinitus, obtigit, haud meminerunt. Ex ultimo enim eventu, de iis quæ præcesserunt, omnibus fit plerumque judicium. Quapropter vobis ea quæ restant, Athenienses, magnæ curæ esse debent, ut his vitiis correctis, impressam ob res sic administratas infamiæ notam exteramus. Quòd si hos quoque homines destituerimus,

Athe-

206 DEMOSTHENIS

Athenienses, atque ille Olynthum everterit ! dicat mihi aliquis, quid restet, quod illum, quo minus eat quò velit, remoretur ?

VI. NUNQUIS vestrùm cogitat, Athenienses, & spectat, quibus *tam* magnus evasit rationibus, infirmus cum esset initio, Philippus ? Primum Amphipoli captâ, postea Pydnâ, mox Potidæâ, denique Methone, postremò Thesaliam invasit. Demum, quum Pheras, Pagasas, Magnesium, omnia suo arbitratu composuisset, in Thraciam abiit. Deinde ibi regibus aliis ejectis, aliis constitutis, in morbum incidit : ex eo paululum recreatus, non ad socordiam se deflexit, sed statim Olynthios est aggressus. Ejus autem in Illyrios, ad Pæonas, & adversus Arymbam, & quò non ? prætereo expeditiones. Quid ergo, inquiet aliquis, ista nobis commemoras nunc ? Utrumque ut cognoscatis, Athenienses, & sentiat, tum, projicere singulatim semper aliquid rerum, quàm non expediat : tum perpetuam in rebus gerendis alacritatem, quâ erga omnes Philippus utitur : præ quâ fieri non poterit, ut, rebus gestis contentus, in otio se contineat. Qui si in eâ sententiâ erit, ut augendo semper opes suas, & gloriam augendam censeat, nos autem nullius rei curam constanter & seriò suscipiemus ; considerate, quem tandem harum rerum exitum fore sit sperandum. Quis vestrùm, per Deos, adeo socors est, qui nesciat, bellum inde ad nos venturum, si neglexerimus ?

OLYNTIACA III. 207

lexerimus? Verùm id si fiat, vereor, Athenienses, ne quemadmodum ii, qui temere pecuniam magno fœnore mutuo sumunt; atque illâ paulisper locupletati, post etiam patrimoniis evertuntur; sic & nobis segnitiam nostram magno constituisse appareat, & dum ad voluptatem omnia referimus, in necessitatem tandem veniamus, multa, eaque gravia, quæ minime vellemus, faciendi, deque agris nostris sit dimicandum.

VII. Ac reprehendere quidem, dixerit forsitan aliquis, esse facile & cuiusvis; quid autem de his rebus statuendum sit, pronunciare, id esse consilarii. Ego verò, quanquam illud non ignoro, sæpe vos non iis qui sunt in culpa, sed his, qui postremi sententiam dixerint, irasci, ubi quid ex sententiâ non evenerit: non tamen arbitror meæ privatæ salutis ita habendam esse mihi rationem, ut quicquam dissimulem, quod e re vestrâ futurum esse ducam. Censeo igitur, duobus vos oportere modis rebus succurrere, tum urbes Olynthiorum tuendo, & milites, qui id agant, mittendo; tum regnum ejus vastando, & triremibus, & militibus aliis. Quòd si alterutrum neglexeritis, vereor ne irrita sit futura expeditio vestra. Sive enim, agrum suum a vobis diripi vexarique passus, ipse interim Olynthum subegerit, videns rem domi in tuto esse, affidebit & ducet bellum, moraque obsidionis eos superabit. Auxilia igitur & magna & biper-

bibertita esse oportet. Ac de auxiliis hæc statuo.

VIII. Quod autem ad pecuniam comparandam attinet, est, Athenienses, pecunia vobis, est quanta omnium mortalium nemini, militaris: eam verò vos, sicut vultis, capitis. Quam si militantibus restitueritis, nullo erit opus commeatu; sin minus, opus erit, vel nullus potius satis erit commeatus. Quid igitur? dicat aliquis, Tunc autor es, ut ea sit militaris? Ego verò nequaquam. Equidem conscribendum exercitum censeo, & propterea militari pecunia opus esse, & unam esse rationem, eandem & faciendi & accipiendi quæ oporteat. Eam verò vos ita capitis, ut festa celebretis, & res fere nullas geratis. Reliquum igitur id est, scilicet ut omnes tributum conferant; si multis opus erit, multum, sin paucis, parum. Omnino certè pecuniis est opus, nec sine his quicquam potest rite administrari. Indicant etiam alias alii comparandæ pecuniæ rationes; e quibus eam vos sequamini, quæ maximè conducere videbitur, & rerum curam, dum occasio adest, suscipite.

IX. ILLUD etiam est operæ pretium cogitare & reputare, quo in loco nunc sint res Philippi. Neque enim (ut videatur, & dici possit, re non satis considerata) status ejus hoc tempore præclarus est, aut pulcherrimus. Neque intulisset ille hoc bellum unquam, si gerendum fore censuisset; nam tum primo statim

OLYNTIACA III. 209

statim impetu se omnem rem confecturum sperabat: quam spem falsam habuit. Hoc igitur primum illum turbat, cum præter expectationem evenerit, & magnam illi movet ægritudinem. Deinde motus etiam Theſſalorum. Nam hi quidem, naturâ nimirum, & semper, omnibus mortalibus infidi fuerunt. Quales autem sunt, tales eos nunc & ille cum primis experitur. Decreverunt enim Pagasas ab eo reposcere, & Magnesiâ muniri vetuerunt. Præterea quosdam audivi ego, qui dicerent, non concessuros ei Theſſalos posthac portorum & vectigalium usumfructum, quod Theſſalorum rempublicam inde sustentari, non ea intercipi a Philippo, oporteat; quâ pecuniâ privatus si fuerit, in arctum admodum ei stipendia peregrini militis redigerentur. Jam Pæonem & Illyrium, cæteros denique omnes, existimandum est sui juris & liberos, quam servos, esse malle. Insueti enim sunt cuiquam parere, & homo importunus est, ut aiunt: neque profectò id incredibile fortassis est. Nam res secundiores quàm par est, temeritatis occasionem incautis præbent. Quare sæpe videtur parta tueri bona esse difficilius, quàm parare. Statuetis igitur, Athenienses, incommoditates illius, vestras esse commoditates, & occasionem strenue urgebitis, nec legatos duntaxat mittetis, quod mittendi sunt, sed & ipsi militabitis, & alios, omnes concitabitis. Nam si Philippo talis contra

210 DEMOSTHENIS

nos daretur opportunitas, & bellum propè nostros fines oriretur, quàm cupidè putatis eum in nos invasurum? Et nonne pudeat vos, si nec ea, quæ ipsi ferretis, si posset ille, datâ occasione facere audeatis?

X. PRÆTEREA ne hoc quidem vos prætereat, Athenienses, nunc optionem dari vobis, utrum vos illic oporteat bellum gerere, an apud vos illum? Si enim Olynthiorum opes manserint incolumes, vos illic pugnantes, cum illius regnum vastabitis, tum securè hâc vestrâ terrâ fruemini. Sin illa Philippus occuparit: quis eum porro huc ire prohibebit? Thebani? ne sit dictu acerbius, etiam expeditè unâ irrumpent. An Phocenses? qui ne sua quidem sine vestris auxiliis tueri possunt. Aut alius quispiam? at hercule nolet. Omnium certè absurdissimum fuerit, si, quæ nunc etiam cum stultitiæ reprehensione, tamen eloquitur, ea datâ potestate non faceret. Quantum autem interfit, hic an illic bellum geratur, verbis nihil opus esse arbitror. Si enim oporteret vos ipsos triginta duntaxat dies foris esse, & quæ alendo sunt exercitui, ea e nostri agri proventibus petere (etsi nullus, inquam, hostis in eo versaretur) id damnum quod ii vestrûm, qui agros colunt, admitterent, majus fore totius belli superioris impensis arbitror. Quod si quæ hostiles copię venerint, quantæ clades erunt metuendæ? Accedet protervitas, atque insuper ipsius rei dedecus, quod nullo
I
minus

OLYNTIACA III. 211

minus est detrimento, sanis quidem hominibus.

XI. QUARE omnia hæc in conspectu habentes, universi opem ferre, & bellum illuc amoliri debent; divites, ut, pro multis, quæ Deum benignitate possident, pauca impendentes, reliqua securè teneant: juvenes, ut in Philippi regno partâ bellandi peritiâ, formidabiles incolumis patriæ custodes fiant: oratores, ut in reddendis rationibus administrationem suam facilè tueri possint. Nam ut eæ res erunt, quæ vobis evenient, ita & vos de actis eorum judicabitis. Quæ utinam bonæ sint, & officio fungantur omnes.

Philippus anno insequenti Olynthum cepit. Eam omnia Atheniensium subsidia & conatus a domesticis ipsius hostibus tueri non poterant: duo enim ejus cives, Euthykrates & Lasthenes, eam prodiderunt. Itaque Philippus, largitionibus viâ factâ, miseram urbem ingreditur, diruitque; partem civium servitutis addicit, partem venundat, neque aliter quàm crudeliori mortis genere Proditores a cæteris distinguit. Olynthii, sicuti jam annotavimus, Philippi indignationem subierant, quod duos fratres ejus, qui ex altero conjugio* ei supererant, per misericordiam receperant. Eorum scilicet, quasi competitorum, pertæsus, quippe

* Amyntas, Philippi pater, ex Eurydice tres filios suscepit, Alexandrum, Perdiccam, & Philippum, Alexandri Magni patrem, filiam etiam Euryonem: ex Cygnæ autem Archelaum, Archideum, Menelaum.

212 DEMOSTHENIS, &c.

*quos in partem regni Macedonici ipsi quodammo-
do natura vocare videbatur, se prorsus ab iis li-
berare voluit, sicuti antea tertium de medio sus-
tulerat; atque ita demum barbaras animi sui
suspiciones tranquillavit. Igitur Olynthum obsi-
det, expugnat, excinditque; fratres olim desti-
nato supplicio tradit, prædæque ingenti pariter
& parricidii voto fruitur.* TOURRELLUS.

NOTE.

NOTÆ

IN PRIMAM PHILIPPICAM.

CONVERSIS a me in nostram linguam Demosthenis orationibus, diu dubitavi, earum ordinem Chronologicum attingerem necne, præ metu ne mihi vitio daretur quod in sententiâ meâ singularis essem; tandem apud me Dionysii Halicarnassensis prævaluit auctoritas. Hanc, ex promisso, rationibus fulcire jam aggrediar, neque eas aliunde quam ex ipsâ oratione petam. Ibi, de Atheniensium ad Thermopylas expeditione, tanquam quæ recenter admodum obtigerat, loquitur Demosthenes. Hæc expeditio, si Diodoro fides, in eum, quo Archon erat Aristodemus, annum cecidit, eoque Archonte primò Demosthenes contra Philippum dixit. Inde palam est primam Philippicam ante Olynthiacas esse collocandam, quæ scilicet tempus expeditionis, quæ in primâ Philippicâ quasi recens adhuc memoratur, ipsi quadret. Minimè verò id fiet, si eam post Olynthiacas remiseris, quippe quæ Archonte Callimacho, ut Philochorus testatur, id est triennium illinc, habitæ fuerunt. Quin insuper, Demosthenes Philippi res gestas quum recenset, levissimam de Olyntho mentionem facit: ex quo colligere est nondum a Philippo obsessam, nedum captam

ptam, fuisse eam urbem. Quam si tunc temporis expugnasset, quis credat quin Demosthenes tanti momenti rem, eamque recentem adhuc, Atheniensium animis magis inculcasset, qui præsertim de eâ in aliis ubique locis tam fusè & elatè disse-rit, maximumque inde argumentum sumit cur Philippi progressibus strenuè obstant? Negativam hîc probationem validam equidem atque firmam censeo. *Tourrellus.*

NOTÆ

in LIBANII ARGUMENTUM.

PA G. I. lin. 4. Πῶς ἂν ἄριστα τῷ πολέμῳ προσ-
ενηχθεῖεν] Καλὰ συσκοπῶ, ἀντὶ τῆ προσενέχθει-
ησαν. Dixit autem de re, καλῶς προσφέρεσθαι τῷ
πολέμῳ, sicut aliàs de personâ dicitur, Φιλανθρώπως
τοῖς ἀνθρώποις προσφέρεσθαι, humaniter tractare ho-
mines, uti humanitate erga eos. *Wolffius.*

Ib. l. 6. Πρὸς τὰς ἡθικαίων χρείας] Πρὸς τὰ
καθ' ἑκάστον καιρὸν ἀναγκαῖα πρῶτα. *Idem.* [*Bene-
nati* margo habet τὰς ἡθικαίους.]

Ib. l. 8. Παρορμημένων ὧ] Scilicet τοῖς πολίταις
ἡ ξένων, vel παρορμημένων ὧ πολίων τοῖς ξένοις, quod
perinde est. *Idem.*

Ib. l. 8. Τοὺς ἐτησίαις.] Scilicet ἀνέμους· ὡς δὲ τὸ
ἐτῶς rectius, opinor, quam ὡς δὲ τὸ ἐθῶς. Tum
enim ἐθυσίας scriberetur. Neque verò ut ab ἐτῶ-
fit ἐτήσιος *annuus*, ita ἐθῶσιος, *solitus, consuetus*, ab
ἐθῶς formari puto. Plinius Aquilones vocat lib. ii.
cap. 11. “Caniculæ, inquit, exortum diebus octo
“ferme Aquilones antecedunt, quos Prodromos vo-
“cant. Post biduum autem exortus, iidem Aquilo-
“nès constantius perflant, diebus quadraginta, quos
“Etesias

“Etesias vocant.” Hos Aristoteles, libello De mundo permistos esse scribit ex Aquilonibus & Favoniis. Strabo verò libro iii. *Ἑτες*, id est *subsolanos*, appellat Etesias. Cum autem Athenæ meridionales sint (ut docet tabula Cosmographica) Macedonia Septentrionalior: Athenis in hanc navigaturis adversi erunt Etesiae: ex Macedonia Athenas, secundi. Hiberno autem tempore, quamvis Austri familiaris fient, periculosa per se omnis navigatio. *Idem.*

Ib. l. 12. *Ἐπιχειρή*] *Benenati* margo, *Ἐπιχειρήση* sicut mox *κατήση*.

N O T Æ

in TEXTUM & SCHOLIA.

SECT. I.

PAG. 2. lin. 1. *Εἰ μὴ καὶ καὶ τινος παράγ-*
ματι] Vide exordium orationis Æschineæ
contra Ctesiphontem, ubi citatur Solonis lex de
disciplinâ oratorum; in quam peccare videbatur
Demosthenes, nondum grandis natu: & præco-
nium, *τίς ἀγορεύειν βέλεια τῶν ὑπὲρ πενήκοντα*
ἔτη γεγονότων; Hâc igitur de causâ præfatur, se
quamvis nunc primus sententiam dicat, non pri-
mum tamen dicere, quòd res nova non agatur:
simulque & odium propulsat, & attentionem cap-
tat, cum significet se aliquid, melius cæteris, quo-
rum consilia rempublicam nihil juverint, in me-
dium esse allaturum. *Τὸ πῶντιν προοίμιον τῇ μὲν,*
διὰ προκατάληψιν καὶ διασύνετον τῶν πρότερον εἰπόντων,
ἐννοῖόν τῇ ὅτι προσηκόντων, καὶ ἐπαγγελίας. *Wolfius*
[Vide *Petit.* in Leg. Att. pag. 200. Legem a

Wolffo laudatum Doctiff. *Tourrellus* abrogatam fuisse dicit, Archonte Glaucippo Olymp. xcii. an. 3, rationis tamen & decori auctoritate adhuc viguisse.]

Ib. l. 2. *Πρυτανίῃ*] Scilicet a Prytanibus. Ii concionem advocandi jus habebant, quam, nisi ad præscriptum legum convocassent, solvebant multam mille drachmarum, consecratam Minervæ. Ante verò quàm concio cogeretur, *πρόγραμμα* pro Eponymorum statuis publice proponebant, sive tabulam quâ significabant de quo agendum in concione, quoque die, quâque diei horâ. Vid. *Jul. Poll.* lib. viii. cap. ix. 94. & ibi Doctiff. *Kuhn.* *Demost.* contra Timocr. pag. 41. Ed. *Ben. Car. Sigon.* ii. de Rep. Athen. 4. *Benenatus* in margine, itemque *Wolffius* inter variantes lectiones *πρυτανίῃ* habet.

Ib. l. 3. *Λέγειν*] *Ἰνα λέγωσιν οἱ ῥήτορες.* *Wolffius.*

Ib. Schol. l. 30. *Ἐἴ μὴ τὸ παροξύνειν*] *Lego* ἔδεν ἕτερον εἰ παροξύνει, quanquam malim ἔδεν ἕτερον ἢ παροξύνει, ἢ ἀτιλαμβαίνει, δὲ ἢ πειγμαίων διδάσκει. *Idem.*

Ib. l. 3. *Οἱ πλεῖστοι*] *Σωφροσύνης ἐιδεικλινόν· ἔχ' ὃ εἰς μόνον, ἢ δύο, ἢ τρεῖς.* *Idem.*

P. 3. Schol. l. 15. *Παραχαράττω τὸ νόμον*] *Loc*i sensus planè postulat ut reponatur τὸ εἰ, quod etiam inter varias lectiones habet & *Wolffius* & *Morellius.*

Ib. Schol. l. 22. *Τῇ ἀπώλειᾳ τῶν πελάγειν δὴ πόλεων τῶν Χαλκιδικῶν*] In Chronologiam peccat Scholiastes. Philippus enim Calcidicas (Thraciæ) urbes non ante quartum annum Olympiadis centesimæ septimæ adortus est: ut ex *Diodoro* discimus lib. xvi. & *Philochoro*; quem vide in *Ολυμπιάδων ἀναγραφῇ* apud *Scaligerum*: hæc verò oratio primo ejusdem Olympiadis anno habita est, paulo

paulo post Atheniensium ad Thermopylas profecti-
onem, juxta *Tourrelli* computum, cui suffragatur etiam *Andreas Schottus* in *Parallelis*, & *Sigonius* in *Temporibus Atheniensium*. De *Calcidicis* urbibus multa apud *Demosthenem* in *Oratione περὶ Παρθέπρεσβείας*.

Ib. Schol. l. 46. τῶν ἄλλων] Ex *Isocrate* rescribe τῷ ἄλλῳ χρόνῳ. mox νομίμοις. deinde ἡσυχίαν ἂν ἦγον absque τῷ πολλῷ.

P. 4. l. 3. Τότ' ἂν αὐτός] Ita omnes editi. In MSS. verò legi ἢ αὐτός indicant *Benenatus*, *Wolfius*, *Pitbaeus*: itaque legisse videtur Scholiast. quem vid. sup. ad v. λέγειν. Illa hic particula minimè, ut opinor, otiosa est, quippe quæ sententiæ modestiam aliquatenus augeat; quare eam in textum reposui; idque eo lubentiùs feci, quòd in *Προοιμίῳ Δημοσθένεω*, pag. 758. Ed. *Ben.* ubi eadem ad verbum fere leguntur, eandem habemus lectionem.

Ib. l. 7. Εἰκότως ἂν συνιῶμης τυχεῖν] In loco jam citato legitur, εἰκότως ἂν μὴ τέτυς δοκεῖν λέγειν.

Ib. l. 8. Εκ τῆ παρεληλυθότου χρόνου] Εν τῷ παρελθόντι χρόνῳ. Eandem formulam paulò post repetet. *Wolfius*.

Ib. l. 8, 9. Οὗτοι συνεβέβησαν] In Ed. *Bas.* & *MSto Voss.* αὐτοί. Pro συνεβέβησαν cæteri omnes editi, ut & MSS. συνεβέβηον (quod profectò magis Atticum videtur) & *Voss.* περὶ αὐτῶν συνεβ.

Ib. l. 9, & 10. Νῦν ἔστι.] Transponit *Voss.* mox post βεβέβηον *Pith.* περὶ αὐτῶν.

Ib. Schol. l. 10. Κεῖν τὴν προγ.] *Morellius* inter variantes lectiones habet κεῖν αὐτόν.

S E C T. II.

Pag. 5. lin. 1. Πρῶτον μὲν εἶν] Duæ sunt præcipuæ hujus orationis partes: quarum altera principi-
pio

pio & sine tractatur, adhortatione constans, ad rem magnis animis & strenuè contra Philippum gerendam, multis reprehensionibus cessationis perniciosæ, & desperationis indignæ tantâ republicâ, admistis : altera, in medio adhortationum posita, rationem instructionis & apparatus bellici continet ; quæ ferè difficillima conciliorum pars est, quòd tum usum rerum non vulgarem, tum hominum, locorum, temporum, facultatum ab omni parte cognitionem exquisitam, tum ingenii maximum acumen postulat. Ut enim quisque maximè non modo perspicit, quid in re quaque verissimum sit ; sed & acutissimè & celerrimè potest & videre & explicare rationem ; hoc est τὸ τρίτον τῆ ἀναγκαζομένης τῆς δέοντα, καὶ μὲν ἐλέγχων αἰτιαλογεῖν is prudentissimus & sapientissimus ritè haberi solet. Cic. De officiis. *Wolffius.*

Ib. l. 3. ἔχεν δοκῆ.] Scilicet τοῖς τὰ μὴ ἐκείναις θεωρεῖται, ταῖς δὲ τῶν αἰτίας ὅτι ἀποκαταστάσεις. Ita significat, res ipsas, id est, fortunam Atheniensium, non esse malas, sed videri. Fortunatis non est desperandum. At, inquiunt Athenienses, nos calamitosi sumus, rebus toties malè gestis. Refutatio translatione a fortunâ in ignaviâ constat, adjecta concessione, si functi hactenus essent officio, non injustam desperationis causam habituros. *Idem.* [in nonnullis δοκῆ legitur.]

Ibid. Ο γὰρ ἐστὶ χεῖρισον αὐτῶν.] Eadem ad verbum ferè in Procemiis leguntur pag. 767. Ed. Ben. Similis etiam locus est in Philippicâ tertiâ pag. 66. quem visum est hunc transcribere. Καὶ ποδάρδοξον μὴ ἴσως ἐστὶν ὃ μέλλω λέγειν, ἀληθὲς δὲ τὸ χεῖρισον ἐν τοῖς παρεληλυθόσι, τῷτο πρὸς τὰ μέλλοντα βέλτισον ὑπάρχει. Τί γὰρ ἐστὶ τῷτο; Ὅτι ἔτε μικρὸν ἔτε μέγα εἶδεν τὸ δέοντων παικῶν ὑμῶν, κακῶς τὰ πρῶτα εἶχεν· ἐπειτοῖς εἰ πάνθ' αὖ προσήκει περὶ τῶν ὑμῶν, ἔτω δὲ καί το,

κεῖο, εἰδ' αὖ ἐλπίς ἰὼ αὐτὰ θρόνῳ βαλῖω. Νῦν δ', ὅ
μὴ ραθυμίας τ' ὑμετέρης ἢ τ' ἀμελείας κεκρότηκε Φί-
λιππος, τ' πόλεως δ' εἰ κεκρότηκεν· εἰδ' ἤτιθεε ὑμεῖς,
ἀλλ' εἰδὲ κελίνοθε.

Ib. l. 9. Προσῆκε] Scribitur etiam προσήκει.

Pag. 6. l. 1. Ἐπειτα ἐνθυμητόν] Primum argu-
mentum a spe fortunæ melioris sumptum, quia
parum firmum est. (Quid enim spes est, nisi vi-
gilantis somnium?) exemplis Atheniensium &
Philippi confirmatur: qui & Lacedæmonios po-
tentissimos vicerint, & ab hoste imbecilli, cum ipsi
potentissimi essent, sint superati. Quod quidem ter-
rorem augere posset, nisi causa eventus considera-
retur. Nam si Philippus, tum infirmus, Atheni-
enses potentissimos superavit: Quid nunc fiet, illo
potentissimo, his infirmis? *Wolfius.*

Ib. l. 3. Ἡλικὼν πύξ' ἐχόντων δύναμιν Λακεδαι-
μονίων] Lacedæmon, potentissima Peloponnesi res-
publica, atque Athenarum æmula, Græciæ domi-
nata est, ex quo tempore Lyfander, Lacedæmo-
niorum imperator, bellum Peloponnesiacum termi-
navit, victâ apud Ægos flumen Atheniensium
classe, & Athenarum muros diruit. Insulæ maris
Ægæi, Græcorum in Asia coloniæ, tota denique
Græcia Lacedæmonios aut Defensores aut Domi-
nios agnovit, eoque progressa est ipsorum potentia,
ut eorum rex Agesilaus minatus fuerit se regem
Persarum in ipso regni capite obsessurum. *Corn.
Nep. in Vit. Con. Diod. lib. xi. [& xii. sub initio]
Xenoph. Rer. Hell. iv. Turrellus [Vide Isocratem
in Areopagitico, pag. 170. Ed. Gul. Battie, &
Demosth. Philip. iii.]*

Ib. l. 4. Ἐξ εἰ χρόνῳ εἰ πολλόν] Athenienses po-
tentiam resumere cœperant Olymp. xcvi. decem
circiter annos post acceptam ad Ægos flumen cla-
dem. Conon secundo istius Olymp. anno ingen-
tem

tem Lacedæmoniorum classē apud Cnidum magno prælio fugavit. Quā victoriā non solum Athenæ, sed etiam cuncta Græcia, quæ sub Lacedæmoniorum fuerat imperio, liberata est. Muros etiam a Lyfandro dirutos refecit. *Corn. Nep.* in Vit. Con. Bellum verò de quo hic Demosthenes initum est Olympiadis centesimæ ann. 4to. hoc est viginti quatuor annos ante hanc orationem.

Ib. l. 5. Ως καλῶς] Honestum enim est defendere Græciæ libertatem contra tyrannos: etsi ea defensio ejusmodi fuit, ut si quis secum in libertatem assertum servire cogeret. Tales enim Græcorum fuisse patronos, tam Athenienses quàm Lacedæmonios, passim docet Isocrates. *Wolffius.*

Ib. Καὶ προσσηκόντως] Ut qui & principes Græcorum ab antiquissimis temporibus fuerint, & urbem suam tanquam asylum patere calamitosi semper voluerint. *Idem.*

Ib. Οὐδὲν αἰνάζιον] Sive metu consternati cessissent Lacedæmoniis; sive lagitionibus corrupti Græcos deseruissent. *Idem.*

Ib. l. 7. Ὑπὲρ τῆς Ἑλλωρικῆς δικαίῳ καὶ πρὸς ἐκείνης πόλεμον] In cæteris impressis vox Ἑλλωρικῆς perperam abest; eam verò agnoscunt MSS. *Pith. Voss. & Ben.* α. β. γ. Eadem centies in Demosthene occurrunt. In eo scilicet maximè gloriati sunt Athenienses, quòd non suam solùm, quòd minus esset prædicandum, sed, quòd præclarissimum fuit, communem Græciæ libertatem sæpenumero defenderant. Quòd argumentum splendidissimè Demosthenes, maximoque cum artificio, passim tractat. Omnino confer primam Olynthiacam pag. 66. & 69. ibique Scholiast, Historia hæc est. Lacedæmonii Cadmeam arcem Thebanorum occuparant Olymp. xcix. ann. 3. multosque eorum patriā expulerant. Olymp. c. ann. 3. exules revertuntur,

ur, & auxiliantibus sibi Atheniensibus, Lacedæmonios Cadmæâ ejiciunt. Ann. 4. Thebani exercitum ingentem conflant: Athenienses legatos mittunt ad civitates Lacedæmoni subjectas, qui hortentur ut communis libertatis asserendæ occasionem amplectantur. A Lacedæmoniis, qui, ut ait *Diod.* Ἀφ' ὃ το μέγιστον τῆς πλείονος ἀντιτάξεως ὑπεροπλιῶς ἢ βασιλεὺς ἦρχον ἢ ἀποστρατεύων, deficient Chii, Byzantini, Rhodii, Mitylenæi, alique. Sub hoc tempore Sphodrias (sive Sphodriades) Cleombroti regis Lacedæmoniorum jussu, Piræeum noctu tentat, obque id ad Spartanorum senatum delatus præter jus absolvitur. Novam inde belli occasionem sumunt Athenienses; & Timotheum Cononis filium, Chabriam, & Callistratum duces nominant. *Xenoph.* lib. 5. *Diod.* lib. 15. *Sigon.* in temporibus Athen.

P. 7. 1. 2. Παροδείγμασι χρωμένοι] In MS. *Voss.* χρωμένοις.

Ib. 1. 3. Ης ἐκείνῃ] Prosperè hoc bellum cessit Atheniensibus. Iphicrates & Callias Lacedæmonios ad Corinthum superârunt. Deinde Chabrias Polim eorum ducem vicit navali prælio inter Naxum & Parum. [Id prælium maximè Athenienses erexit, & Chabriæ nomen, itemque Phocionis illustravit. Vicit etiam Agesilaum regem Lacedæmoniorum in Bœotiâ.] Haud multum post Timotheus Corcyram occupavit: sequente etiam anno Lacedæmonios ad Leucadem profligavit. *Diod.* lib. xv. *Xenoph.* lib. v. *Aristid.* in Panathen. *Tourrellus.* [eodem anno Thebani Lacedæmonios ad Orchomenum profligarunt. *Diod.* ibid. *Sigon.* in temp. Athen.]

Ib. 1. 5. Τότε] Vide quanto cum contemptu de Philippo loquitur: alibi passim eum ἄρχοντα, Regem vix semel quidem appellat. Infra p. 14. dicit,

cit ἡμίσητο ᾧ &c. Μακεδῶν ἀνὴρ; in Orat. de Coron. τῷ μὲν ἐν Πέλλῃ τρεφένῃ. In Philippicâ autem tertiâ contumeliosius adhuc eum tractat: verba hæc sunt. Φιλίππε &c. εἰ μόνον εἶχ' Ἑλλήνων ὄντων, εἰδὲ προσήκοντων εἰδὲν τοῖς Ἑλλήσιν, ἀλλ' εἰδὲ Βαρβάρων ἐστεῦθεν ὅθεν καλὸν εἰπεῖν, ἀλλ' ὀλέθρου Μακεδόνων, ὅθεν εἰδ' ἀνδράποδον παρδαῖον εἰδὲν ἢ πρότερον πελάδας.

S E C T. III.

Ib. l. 7. Εἰ δὲ τίς ὑμῶν] Occupatio. Potentiam Philippi non esse extimescendam. Ratio ab ipsius hostis exemplo: quod is, cum vires Atheniensium non reformidâisset, rem suam bene gesserit. Quas autem cogitationes Philippo tribuit; iisdem uti jubet Athenienses. *Wolfius*.

Ib. l. 9. Σκοπῶν πότε πλῆθος] Philippus illo tempore viginti mille pedites, equitesque ter mille habuit; ingentem sanè exercitum, si Græcorum exercitibus eum conferas. Notum est Athenienses ad Marathonem quidem decies mille milites, plures nunquam in pugna eduxisse. *Tourrellus*.

Ib. l. 10. Τὸ τὰ χωρία] *Pith.* τῷ.

Ibid. Τὰ χωρία] Τὰ ὀρεμνήματα καὶ ἑπιχειρήματα opportuna loca ad vim tum inferendam tum propulsandam: quorum quædam hîc attinguntur, cum plura sint 1. [id est tertia juxta nos p. 121.] Olynthiacâ expositâ. *Idem*.

Ib. l. 11. Απολωλέναι τῇ πόλει] *Wolfius* in Cod. Lutet. ἀπαλωλεκέναι τῷ πόλιν scriptum esse annotavit.

Ib. Schol. l. 1. Τέλει μετ' ἀργίας νικῆσαι. *Wolfius*.

Ibid. l. 22. Εἰς δύο κατὰ σκοδάζει] Fortassis ἐκ δυοῖν κατὰ σκοδάζει, ἐκ τε τῆς Φιλίππου δυνάμεως καὶ τῆς Ἀθιναίων ἀσθενείας non, καὶ πλείω ἐκ τῆς οἰκείας. *Idem*.
Ibid.

Ibid. l. 32. Σωδιδόνας] F. ἐσδιδόνας & ἑπὶ τῇ
Σωδρομῆς. Nam τὸ Σωδρέχεν, ἢ τὴν Σωδρομὴν, ἀν-
τι τῇ παρομολογίᾳ ἢ συγχωρήσεως hic autor sæpe usur-
pat. *Idem.*

P. 8. l. 3. Πύδναν, ἢ Πόλιδαιαν, καὶ Μεθώνην]
[Pydna, Macedoniae urbs, quæ postea *Citrum*, ut
Strabo, sive, ut *Livius* habet, *Citium*, vocabatur.
Potidæa, Thraciæ urbs, quæ postea *Cassandria*, in
confinio Macedoniae sita, in Isthmo peninsulae Pal-
lenes, atque sexaginta stadiis distans ab Olyntho :
Corinthiorum fuit colonia. Vide Schol. ad *Ari-
stopb.* in *Equit.* & *Thucyd.* lib. i. Ad opposita si-
nûs Termaici littora sitæ erant hæ duæ urbes ;
unde maximi erant Atheniensibus momenti. U-
tramque Philippus ceperat, ut & Amphipolim,
Olymp. 105. ann. 3. Methone (ea scilicet de quâ
hic Demosthenes) Thraciæ urbs fuit, quadraginta
stadiis ab Olyntho distans ; quam cum obsideret
Philippus, in prætereuntem de muris sagitta ab
Astore quodam Amphipolitano jacta dextrum ejus
oculum effodit. Sagittæ inscriptum fuisse traditur
Ἀστὴρ Φιλίππῳ θανάσιμον πέμπει βέλῳ. vid. Schol. ad
Olynth. ii. pag. 82. *Lucianus* in lib. De scrib.
Hist. in Olyntho id contigisse refert. *Stephanus*
Byzantinus, ut & *Maussachus* ad Harpocratonem,
quinque Methonas numerat : aliam Thraciæ, aliam
Laconicæ, aliam Macedoniae, aliam Persidos, quin-
tam verò Eubææ. Ad quamnam harum Philip-
pus oculum amisit, inter autores haud consensus
est : nos verò *Diod.* *Strab.* *Harpocrat.* & *Suidam*
sequimur. Obsidionem ad tempus tulerunt oppi-
dani, tandem deditionem facere coacti sunt, eâ
lege ut cives singuli ex urbe cum veste excede-
rent ; eam Philippus solo æquavit, agrumque Ma-
cedoniæ attribuit. Hanc urbem Philippus cepit,
Pagasas etiam (quas Pagas appellat *Diodorus*) im-
perio

perio suo addidit Olymp. cvi. ann. 3. Vid. *Diod.* lib. xvi. *Strab.* lib. vii. *Justin.* lib. vii. sub finē. *Eustath.* ad hunc versum in Il. β'.

Οἱ δ' ἄρα Μηβώνων, καὶ Θαυμακίαν ἐπέμνητο.

& *Palmerii* Exercitationes ad *Lucianum* p. 557.] Athenienses, post victorias Salaminiam atque Marathoniam, non solum Græciæ imperio potiti sunt; verum etiam plures versus Thraciam, nonnullas in ipsa Thraciâ urbes cepere: hæc verò, postquam Lacedæmonii, sub fine belli Peleponnesiaci, Athenarum potentiam evertissent, jugum exuere. *Timotheus*, recuperatâ patriæ potentia, eas Atheniensium ditioni denuo subjecit. Hoc illud est quod sensus textûs præcipue collimat. *Tourrellus.*

Ib. l. 4. Κύκλω] MS. *Voss.* κύκλον habet.

Ib. l. 7. Ἡμῖν] Cæteri omnes editi, & MS. *Voss.* ὑμῖν exhibent, quod perinde est. Satis sit hoc in loco lectorem semel monuisse hæc voces innumèris in locis inter se mutari.

Ib. l. 10. Πολεμεῖν εἰν] Transponit *Voss.* mox, προΐτοιμάτα, τοσῦτα habet *Pitb.*

Ib. l. 11. Ἐπιείχισμα τῆς αὐτῆς χώρας] *Ald.* & MS. *Laud.* ἐαυτῆς. *Pitb.* & *Voss.* ut & *Ben.* ε. η. θ. αὐτῶν. Minus rectè. Etenim Ἐπιείχισμα ad oppugnationem hostium magis quam ad defensionem nostrorum extruuntur: ut hîc exponit Scholiastes. Idem ad orat. περὶ τῶν ἐν Χερρόν. p. 63. Ἐπιείχισμα. Τὸ τεχιζόμενον κατὰ τιναν χώραν (lege χώραν) ut rectè habet *Suidas* Ed. *Kust.* ὅθεν ἦν τὰς Ἐπιείχισθίας κακῶς ποιεῖν. Eodem sensu *Demosthenes* hanc vocem usurpat, quo alibi ὀρμηλία. Namque in Orat. de fal. leg. pag. 268. ὀρμηλία (inquit) ἐφ' ἡμᾶς ἐν Εὐβοίᾳ Φίλιππος προκατασκευάζει: in loco autem suprâ citato κατασκευάζουσι ὑμῖν Ἐπιείχισμα τῶν Εὐβοϊαν. Urbes suprâ memoratæ verissimè

rissimè erant contra Philippum *ἑπληχίσματα*, maximèque ad infestandam Macedoniam opportuna. *Demost.* Philipp. II. p. 46. Εἰ γὰρ Ἀμφίπολιν καὶ Ποτίδαιαν πρόσθιο, καὶ ἂν οἴκοι μένειν βεβαίως ἡγοῖτο. Eadem iterum occurrunt Philipp. IV. p. 7.

Ibid. *ἔρημον ὄντα συμ.*] *Pith.* & *Ben.* 9. *ἔρημον ὄντα τότε.* Cæteri omnes editi *ἔρημον ὄντα*. Sicut etiam *Ben.* α. β. γ. η.

Ibid. *ἔρημον ὄντα συμμαχῶν*] Refertur ad τὸ πολεμεῖν. ὡς χαλεπὸν εἶναι, τινὰ ὄντα συμμαχῶν ἔρημον, πολεμεῖν Ἀθηναίοις, id est, ὅπως ἂν πολεμοῖη: vel ἀντὶ τοῦ ἔρημος ὄντα συμμαχῶν vel Φίλιππον ἔρημον ὄντα. Latine per Dativum commodiùs efferretur, ὡς χαλεπὸν εἶναι αὐτῷ, ἐρήμῳ συμμαχῶν ὄντι, πολεμεῖν Ἀθηναίοις. *Wolffius.*

Ib. Schol. l. 16. *ἑκείνου δὲν, &c.*] Turbata hinc Scholia videntur esse duoque in unum perperam compacta. Rectiùs, ut opinor, apud *Wolffium* Sch. ad v. *ἑπληχίσματα* v. finitur *ἰχθεῖς*: quæ sequuntur ad novum caput, scilicet, καὶ τοῖς θέλει πολεῖν, referuntur. Ibi autem, pro *ἑκείνου δὲν*, οἰκείως legitur.

P. 9. l. 1. *ἐκλήσατο δυνάμειν*] *Pith.* *ἐκλήσατο ἂν δὲ.* *Wolf.* inter var. lectiones, & *Ben.* ε. η. θ. *ἐκλήσατο ἂν.* Sed quum ad præcedens ἂν commodè referatur τὸ ἐκλήσατο, nihil repetitione opus est.

Ib. l. 3. *ἄλλα τὰ πολέμῳ κείμενα ἐν μέσῳ*] Metaphora a palæstrâ sumpta, ut rectè mōnet Scholiastes. Eadem alii passim utuntur. Catilina apud *Sallust.* p. 80. Ed. *Wasse.* *En illa, illa, quam sæpe optastis, libertas, præterea divitiæ, decus, gloria in oculis sita sunt. Fortuna ea omnia visceribus præmia posuit.* Cyrus similiter in *Orat.* ad milites: τὰ ἀντιστοιχῶν ἀγαθὰ πάντα τοῖς σπλάχνοις αἰὲν ἈΘΛΑ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ. *Xenoph.* *Cyt. Præd.* lib. ii. p. 61. Ed. *Leupcl.*

Ib. l. 5. τῶν δ' ὀνείων, καὶ] *Pith.* τ' αἰ. πρὸς γυμνασία. Perperam: ea enim vox longè elegantiùs subauditur.

Ib. l. 7. Καὶ γὰρ τοὶ ταύτῃ] *Pith.* ταύτῃ. *Voss.* καὶ γὰρ τοιαύτῃ.

Ib. l. 10. Πολέμῳ] *Wolffius* inter varias lectiones habet πολέμῳ νόμῳ. Post πολέμῳ in *Pith.* νόμῳ adscriptum reperi. Idem mox pro φίλα habet Φίλια, quam lectionem veram esse pro certo habeo: φίλῳ enim est *amicus, qui amat; φίλιῳ fœderatus*, quo sensu hic sumitur. Sic passim apud Græcos autores φίλια ἔθνη, ἐν φιλίᾳ, scilicet subaudit. χώρα, unde φιλίως, ut decet eos qui in societate sunt. Vocem φίλῳ nusquam, ut opinor, eodem sensu usurpatam videris. *Jul. Pol.* lib. iii. 62. ὃς ἔστι φίλιῳ πρὸς τὸν πολέμιον ἀνίσταται. in quem locum vid. *Jungermannnum*.

S E C T. IV.

Pag. 10. l. 2. Ἀν τοίνυν] Consimilium factorum consimilem fore eventum affirmat. Nam fortunæ Atheniensium se non diffidere multis locis ostendit. *Wolffius.*

Ib. l. 5. Οὐ δέ] Ἐν ᾧ καιρῷ καὶ τόπῳ καθ' ὃ. *Idem.*

Ib. l. 7. Ἐπίμῳς πρὸς τὸν ὑπάρχει] Ita etiam *Ald.* & *Voss.* Cæteri omnes impressi, ut & Manuscripti, ἐπίμῳς. In *MSto Laud.* & *Venetiano* τὸ πρὸς τὸν deest: quod *Wolffius* sententiæ officere ait, cui equidem non assentior.

Ib. Schol. l. 11. Ἀλκίῳ] *Wolffius* in margine habet Ἀλκίῳ: mox l. 23. ita legit: ἐλπίσιν μὴ δυνάσθαι ποιεῖν, ibique Scholion finit. *Benenati* lectio mendosa planè est: itaque πᾶσι inserui; ante dixerat

PHILIPPICAM I. 227

erat πλείονα διώαδι ποιεῖν ἢ περ διώαιλο. Vid. Etymol. v. ἀλαζάν.

P. 11. l. 1. Τὸν ᾧ πλησίον] Voss. τῶν ᾧ πλησίον habet.

Ib. l. 3. Τὰ κατ' ῥαθυμηνίᾳ] Διὰ ῥαθυμίας προσημύα ὑφ' ἑμῶν, ἢ ὑπολωτότα. Wolfius.

Ibid. Πάλιν ἀναλήψετε] Nota geminationem particularum πάλιν & ἀνὰ, ut si dicas *rursus recipere*. Idem.

Ib. l. 5. Εκείνω] Voss. κακείνω.

Ib. l. 8. Καὶ τῷ πάνυ ἰδὲ δοκίμων οἰκείως ἔχειν αὐτῷ] Et ad proceres aulicos, & ad Olympiadem uxorem, & ad Alexandrum filium hæc pertinere possunt. A Pausania certè satellite in solenni pompâ Cleopatraræ nuptiarum est interfectus; cum quidem expeditionem Persicam animo agitaret: de quâ consulenti Apollinem responsum fuit:

Εσεπ' ἢ μὴ ὁ ταῦρ' ἔχει τέλος, ἔστι δ' ὁ θύσαν.

Quod ille oraculum non de Pausania, interfectore suo, sed de se & rege Persarum est interpretatus; quòd ipse illum taurum esset immolaturus. Wolfius. Voss. non agnoscit voces ἰδὲ αὐτῷ.]

Ib. Schol. l. 18. & seq. Καὶ μὲν ἤδη ἐπέσθην αὐτῷ, & ἐπέμψαν βοήθειαν πρὸς Ολυμπίαν] In eo se constanter fallit Scholiastes, quòd hanc orationem post Olynthiacas habitam fuisse putet. Vid. Tourrellum supra p. 213. & in Arg. ad i. Olynthiacam: vide etiam Dionys. Halicarn. in Epist. ad Amm. p. 193. Ed. doctiss. Hudsoni.

P. 12. l. 1. Οὐκ ἔχουσα ὑποστροφῶν] Res pro personis, ἔτε οἱ μισθῖνες, ἔτε οἱ δεδιότες, ἔτε οἱ φθονῖνες ἔχουσι κατὰ φύσιν, ἔτε ἀσφάλειαν. Wolfius.

Ib. l. 5. Ἀσελγείας] Varios habet sensus vox ἀσελγής, a quo ἀσίλγητα. Neque enim *incontinentem* solum & *lascivum*, sed etiam *petulantem*, *superbum*,

superbum, injurium significat. *Jul. Poll. lib. viii. 75.* Ἐπὶ τῷ ὑβρίσαντι, ὑβριστής, ὑπερήφανος, ὑπερόπτης, ἀσελγής. *Quin & magnum sæpe apud veteres significat.* Sic ἄνεμος ἀσελγής, *Ventus magnus.* Vid. *Suid. v. ἀσελγέα. Etymol. v. ἀσελγής. Hesych. v. Κελός.* Et *Scholias.* ad *Mid. Demosth.* sub init.

Ib. l. 7. Ἀπειλῇ, καὶ λόγους ὑπερηφάνους] Ὅτι ἐμβαλεῖ εἰς τὴν Ἀττικὴν, τιμωρησόμενος τὰς Ἀθηναίους. Vid. α. (id est γ. nobis) Ὁλ. & epistolam Philippi. *Wolfius.* [Mox *Voss.* pro λέγει, πέμπει habet.]

Ib. l. 8. Οἷός τε] Οἷός ἐστι sine τε significat *vult*, & *manvult*: at cum particulâ τε, notat τὸ δύνασθαι, *potest.* Vid. *Harpocrat.*

Ib. l. 9. Ἐχων ἃ καλέσραπ] μῦθον ἐπὶ τέτων.] Τὸ ἔχων videtur Atticismo abundare, ut *ληρεῖς ἔχων.* Sed & interpretari sic licet, ἔχων ταῦτα ἃ καλέσραπ] καὶ μῦθον ἐπὶ τέτων, id est, ἀρχαῖος τέτοις, εἰργεν ταῦτα. *Wolfius.* [MS. *Laud.* habet μῦθον ἐπὶ τέτοις.]

Ib. Schol. l. 14. Οὐ χωρὶς ἐδωατόν] Ex *Wolfio* τὸ ζῆν reposui: ex eodem l. 34. τὸ ἀνῆμα.

S E C T. V.

Pag. 13. l. 4. Πότε ἔν] *Demost.* in *Chersonet.* p. 61. ut & *Philipp. iv. p. 80.* Πότε, ὦ ἄνδρες Ἀθηνᾶις, τὰ δέοντα ποιεῖν ἐβελήσομεν; ἄταν, ἢ Δί, ἀνάγκη τίς ἦ; ἀλλ' ἦν μὴ ἂν τις ἐλευθέρων ἀνθρώπων ἀνάγκην εἴποι, ἐ μόνον ἥδη πάρεστιν, ἀλλὰ καὶ πάλαι παρελήλυθε· τίς ἦ τῷ δέλῳ, ἀπόχεσθαι ἀπὸ μὴ ἡμέας δεῖν. Διαφέρει ἦ τίς; ὅτι εἰς ἐλευθέρων μὴ ἀνθρώπων μέγιστη ἀνάγκη ἢ ὑπὲρ τῶν γινόμενων αἰχμῶν. καὶ μείζων ταύτης ὅσα οἶδα ἡμεῖς· τίνα ἂν εἴποι τις δέλω ἦ πλῆγαι, καὶ ὁ δὲ σώματι αἰκισμῶς ὃ μήτε ἡρώδοι, ἔτε λέγειν ἄξιον. Quando, *Athenienses, officio fungi vo-*
lemus?

iemus? Quando, mebercule, necessitas aliqua fuerit? Sed quæ liberorum hominum necessitas dici queat, ea non modò jam adest, sed olim etiam præterit: at servilis illa, ne quando ingruat, optandum est. Quid verò interest? Quod ingenuo homini maxima est necessitas, rerum gestarum dedecus, eaque quam maiorem quis dicat equidem haud nescio: servo autem plagæ, & corporis cruciatus; quod absit ut fiat, & dictu indignum est.

Ib. Schol. l. 19. Διάκλεισιν] Mendosa planè lectio. Itaque, præeunte Wolfio, Δοπκλείσιν excudendum curavi. Mox l. 34. τὸ, ᾧ ejeci, quippe quod nihil ad rem faciat, sed ex præcedente ᾧ natum videretur.

P. 14. l. 1. Η βάλειθι] Longin. Sect. 18. Ed. doctiff. Z. Pearce, de pulcherrimo hoc loco hæc habes: Ἦν ᾧ, ἀπλῶς ῥηθὲν, τὸ πρῶγμα τῷ παντὶ καταδείξερων· νῦν ᾧ, τὸ ἐνθὲν καὶ ὀξύρροπον τῆς πώσεως καὶ δοπκλείσεως, καὶ τὸ πρὸς ἑαυτὸν ὡς πρὸς ἕτερον ἀνθυπανιῶν, καὶ μόνον ὑψηλότερον ἐποίησε τῷ αἰνισμῷ τὸ ῥηθὲν, ἀλλὰ καὶ πιστότερον. Ἀλλὰ ᾧ τὰ παθητικά τότε μᾶλλον, ὅταν αὐτὰ φαίνηται μὴ ὀπληθύνειν αὐτὸς ὁ λέγων, ἀλλὰ γινῶσθαι ὁ καιρὸς· ἢ δ' ἐρώτησις ἢ εἰς ἑαυτὸν, καὶ δοπκλείσις μιμνήσκει τὸ πάθος τὸ ὀπτικαῖον. Σχεδὸν ᾧ, ὅσον ὑφ' ἐτέρων ἐρωτῶμενοι παροξυνόνται ἐκ τῆς ἀσχετηίας, πρὸς τὸ λεχθὲν ἐλαγνείας καὶ ἀπ' αὐτῆς ἀληθείας ἀνθυπανιῶσιν· ἔτω τὸ αἶμα τῆς πώσεως καὶ δοπκλείσεως, εἰς τὸ δοκεῖν ἕκαστον ἵσχυρομένῳ ἐξ ὑπογῆς κενυθῆναι τε καὶ λέγεσθαι, τὸν ἀεροαλλῶ ἀπάγον καὶ ἀσχετολογίζεσθαι. Esset autem hæc res, si simpliciter diceretur, omnino abjectior quàm decuit: nunc autem comitata vis velocitasque interrogationis & responsionis, & ille sibi ipsi velut alteri objicienti occurrendi modus, figurâ non solum sublimius fecit id quod dictum est, sed & credibilius; Pathetica enim tunc magis commovent, cum ea videatur non elaborare ipse Orator, sed generare occa-

sio: ad se autem directæ Interrogatio & facta Responsio imitatur affectum ex occasione natum. Ferè enim, in quantum illi, qui ab aliis quid interrogati sunt, subito exacuuntur, & ei, quod dicitur, concitatè atque ex ipsâ veritate respondent; sic figura interrogationis & responsionis adducendo auditorem, ut ei videatur unumquodque eorum, quæ meditata sunt, extempore concipi dicique, etiam fallit eum.

Ib. 1. 2. Αὐτῶν πικρὰν ἀνέδξ] MS. Layd. αὐτοί.

Ib. 1. 3. λέγειν τι καυόν;] Sexcentis in locis hanc civibus suis levitatem exprobrat Demosthenes; similem quoque querelam apud Isocratem invenies. Divus Lucas *Actorum* capite xvii. com. 21. Ἀθλαῶναι ἢ πάντες, ἢ οἱ Ἰπποδμήεις ξένοι εἰς ἑδὲν ἕτερον ὁμιλεῖν, ἢ λέγειν τι ἢ ἀκρὲν καυότερον. Athenienses autem omnes, & qui illic versabantur hospites, ad nihil aliud vacabant, nisi ad audiendum aut dicendum aliquid novi. Insigne profectò hujusce novorum rumorum aucupii apud Cæsarem exemplum est, qui hæc habet de veteribus Gallis lib. iv. de Bell. Gall. cap. 5: Galli, inquit, novis plerumque rebus student. Est Gallicæ consuetudinis, ut & viatores etiam invitos consistere cogant, & quod quisque eorum de quâque re audierit aut cognoverit, quærant; & mercatores in oppidis vulgus circumfistat, quibus ex regionibus veniant, quasque res ibi cognoverint, pronunciare cogant. Idem etiam Romanis vitium scriptores ipsorum objiciunt: inter cæteros *Juvenalis Satyra* vi. 407, & seqq. Vide *Casauboni Comment. ad Theophrast.* cap. περὶ λογοποιίας.

Ib. Γένεσις ᾧ ἂν τι] Voss. τί δ' ἂν, τί. Pitb. & Ben. 9. τί δ' ἂν ᾧσιν. Et sic quidem Demosthenes ad epistolam Philippi, p. 91. Sed recepta lectio melior, eandemque alibi usurpat Demosthenes: locus non occurrit. Frequentissimus est apud optimos scriptores, isque valdè elegans, particulæ ᾧ in

in interrogatione pleonasmus. Insigne exemplum est Actorum cap. xix. ver. 35. Ἄνδρες Ἐφεσίοι, τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος ὃς ἔ γινώσκει τὴν Ἐφεσίων πόλιν νεώτερον ἔσαν τῆς μεγάλης θεᾶς Ἀρτέμιδος καὶ ἡ Διοπίδης; Sic etiam Matth. xxvii. 23. & Marc. xv. 14. τί ᾧ κακὸν ἐποίησεν; ubi satis erat τί κακόν. Præcipue notanda est hæc particula cùm indignationem adjunctam habet. *Aristoph.* in *Plut.* τὸ ᾧ ἀνιλέγεν τολμᾶν ὑμᾶς, &c. *Itane verò, audeatis etiam negare?* Latini, Græcos imitantes, dixerunt *Quisnam* in interrogatione, & *Quidnam*; ubi παρέλκει particula *nam*. Veteres autem Latini hanc præfigebant: quos sequens Maro dixit,

*Nam quis te, juvenum confidentissime, nostras
Fussit adire domos?*

Vid. *Hen. Steph.* Dissert. de Stylo N. T.

Ib. l. 4. Η Μακεδὼν ἀνὴρ Ἀθλωαίης καταπολεμῶν] In Orât. de Coron. eadem sententia fusiùs exprimitur. Καὶ μὴ εἶδε τὸτό γε εἰδὼς ἂν εἰπεῖν τολμήσειεν, ὡς τὸ μὴ ἐν Πέλλῃ τριφέντι, χωρεῖν ἀδόξῳ, τότε γε ὄντι, καὶ μικρῷ τοσαύτῳ μεγαλοψυχίαν προσῆκεν εἰσφέρειν, ὡς τε τῆς Ἑλλήνων ἀρχῆς θηθυμῆσαι, καὶ τὰτ' εἰς νῦν ἐμβαλέειν. ὑμῖν ᾧ ἔσαν Ἀθλωαίοις, καὶ καθ' ἡμέραν ἐκάστω ἐν πᾶσι καὶ λόγοις καὶ θεωρήμασι τῆς Ἑπιογόνων ἀρετῆς ἐπαμύνησθαι ὁρῶσι, τοσαύτῳ κακίαν ὑπάρχειν, ὡς τε τῆς Ἑλλήνων ἐλπίδας ἀντεπαγγέλλειν ἐθελόντας, ἀπαχωρῆσαι Φιλίππῳ· εἰδ' ἂν εἰς ταῦτα φήσει. Atqui nemo dicere audebit, decuisse Pelle educato, in oppido & obscuro (tum quidem) & parvo, tantam innasci animi magnitudinem, ut Græciæ principatum expeteret, idque in animum induceret: vobis autem, Atheniensibus, quotidie in omnibus & orationibus & spectaculis virtutis majorum monumenta intuentibus, tantam inesse ignaviam,

ut Græcorum libertatem ultrò, volentes, Philippo proderetis. Nemo est qui hæc dixerit.

Ib. l. 8. Οὗτός τι πάθῃ] Si quid ei acciderit : i. e. si moriatur ille : notus δ' ὀφημισμὸς, cujus exempla passim observanda sunt. Sic Cicero in Catilin. iv. Deinde, si quid obtigerit, æquo animo paratoque moriar.

Ib. l. 9. Ἀν περ ἔτω προσέχῃ] Εἰάν ἔτως ἀμελήσῃ ἢ περὶ γράτων. Sunt enim hæc κατ' ἀντίφροσιν intelligenda. Wolfius. [MS. Voss. προσέχῃς habet.]

Ib. l. 11. αὐτῷ ῥώμῳ] MS. Laud. αὐτῷ. Voss. pro ῥώμῳ, γνώμῳ exhibet; mox, pro ὅσων, ἀλλά· utrumque malè : deinde pro ἀμέλειαν Ben. η. ῥαθυμίαν. Ipsius autem 9. Pith. & Cod. Lutetianus ἀμέλειαν ἢ ῥαθυμίαν.

Ib. l. 13. Καίτοι ἢ τῷτο] S. ὁ θρυλλῶσιν αἱ πολλοί, ὅτι τέθνηκε Φίλιππος, εἰ συμπίσσοι. Videtur enim aut ἐλλειπτικὸν aut redundans. Wolfius. [MS. Laud. non agnoscit τὸ τῷτο, & pro eo Pith. τῶτων habet. In Voss. sic se habet sententia : καίτοι τῷτο εἰ πάθοι.]

P. 15. l. 1. Τὰ τῆς τύχης ἡμῶν ὑπάρξει] Pith. τὸ τῆς τύχης & sic infra p. 36. τὸ τῆς τύχης [i. ὁμιλῶν.] ἡμε. (συμφορῶν). Cæteri omnes impressi, ut & MSS. quos vidi, pro ὑπάρξει, ὑπάρξοι habent; Ben. α. & Cod. Lutet. ὑπάρξαι, quæ lectio melior videtur.

Ib. l. 3. Καὶ τῷτο ἐξεργάσαιο] Ita Laud. & Pith. impressi omnes præter Ben. ἢ γάρ. In MS. Voss. tota sententia sic concipitur : ἐπεὶ αἰὲ βέλιον, &c. ἢ τότ' ἐξεργάσαιο.

Ibid. Καὶ γὰρ ἐξεργάσαιο] Si pro γὰρ legas τῷτο, ut habet Obliopæus, conjungere licebit : ἢ εἰ τὰ τῆς τύχης [εἰ ἡ τύχη] ὑπάρξοι ἡμῶν ἢ ἐξεργάσαιο γὰρ S. ἐπεὶ ἡρεῖται. Si fortuna nobis fuerit, & huic

huic etiam beneficio quasi summam manum addiderit, id est, si Philippus ex morbo decesserit. Licet & διωηλικῶς exponere: fieri enim potest ut Fortuna quod cœpit perficiat: & δὲκτικῶς, utinam verò absolvat id quod instituit, id est, perimat eum quem prostravit. *Wolfius*.

Ibid. l. 4. Απασιν ἄν] MS. *Voss*. non agnoscit τὸ ἄν, mox, pro διοικήσαιδε, διοικήσειε habet: sicut etiam *Pith*. *Wolfius* autem inter varias lectiones διοικήσειε.

Ib. l. 7. Οὐδὲ διδόνων ὑμῖν τῇ καίρῳ Ἀμφίπολιν] Amphipolis antiquitus ἐννέα ὁδοί, postea Amphipolis nominabatur, quia, ut ait Thucydides, [cui assentit Auctor Etymologici] eam amnis Strymon penè circumfluat. [Suidas ita appellatam dicit, quia circum undique coleretur] Hodie vocatur *Emboli*. Cimon Miltiadis F. Coloniam decem millium Atheniensium ad hanc urbem olim deduxit, quæ commodissimè sita erat ad infestandam Macedoniam, cum intra eam & Thraciam jaceret. Philippus citò hoc adnadvertit. Itaque vix folium ascenderat, quin eam occuparet; cum autem diutius eam retinere non posset, id libenter fecit quod necessitas exegit, ejusque incolis concessit ut Democratiâ uterentur. Eam iterum post biennium obsidens Atheniensibus se traditurum fidem dedit, urbe autem captâ promissio non stetit. Maximè Atheniensium intererat urbem adeo ipsis opportunam recuperare, neque quidquam erat de quo eos tam sollicitos esse oportuit: itaque Demosthenes, ut ostendat quam deplorata sit ipsorum socordia, atque imprudentia, apertis, inquit, per occasionem portis Amphipoleos, vestra inter vos dissidia, atque animi incertitudines, vobis eas iterum occluderent. *Probus* in *Cim. Plutar. Dem.* in *Aristoc.* & de *Fal. Leg. Tourrellus*.

Ib. l. 8. Απηρημύοι] *Ben. ε. η. ἢ περιγμάτων ἀπηρημύοι* quod minus placet. Sugillat hic Orator civium suorum levitatem solennem atque inconstantiam: eamque pulchrè exprimit vox ἀπηρημύοι, quæ significat *suspensi*, ideoque *fluctuantes*, ut ipse in versione reddidi. Haud multum ab simile est quod Apostolus Ephesiis dicit, cap. iv. 14. — κλυδωνιζόμενοι ἢ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας. Sumitur quidem aliàs hoc verbum pro *κεχωρισμένοι*, ut observat Scholiastes, *μακρὸν εἶναι*, *longè abesse*, *aberrare*: sensu, ut opinor, minus huc arridenti, quemque sententiæ structura non admittat; nisi inserantur v. ἢ περιγμάτων, vel legamus τῆς περικοπῆς ἢ τῆς γνώμης.

S E C T. VI.

Ib. l. 11. Εθέλοντας] *Ben. α. β. ἐθέλοντας*: deinde *ἰτοίμους*, sicut etiam *Pith.*

Ib. Schol. l. 6. Ενίοτε, &c.] Locus manifestè est corruptus: itaque ex conjecturâ *Wolfsi*, postulante etiam sensu, lego ἐνίοις ἐξ αὐτῶν ἡδυνάτω ἢ ἐτέρων περιγμάτων.

P. 16. l. 3. Οὐς τινας] *Ben. α. ὅσους*.

Ibid. l. 8. Ακρίσει] *Pith. ἀκρίσει*. Mox l. 10. *Morellius* inter varias lectiones *κενῶ περισκοπῶ* habet: quod quidem maximè arridet; itaque legisse videtur Scholiastes.

Ib. l. 11. Αναβάλλεσθαι με τὰ περιγμάλα] Quomodo? cum parvæ copiæ citiùs comparari possint, quàm magnæ? An quia his bellum duci potiùs quàm confici potest? *Wolffius*.

Ib. l. 13. & seq. Οὐ γὰρ αὖ τάγε ἤδη γενημερία &c.] Mirum quantum hallucinatus est *Wolffius*, qui hunc locum ita transtulit: *cum, quo quidem in loco res nunc sunt, auxiliis, quæ nunc mittimus, peri-*

pericula propulsare non possumus. Sensus hic est : quæ jam nobis damna evenerunt, auxiliis nunc missis defendere non possumus ; etenim infectum reddere quod factum est non ipse potest qui potest omnia, juxta illud *Horatianum* Od. iii. 29.

— non tamen irritum,
Quodcunque retro est, efficiet, neque
Diffinget, infectumque reddet,
Quod fugiens semel hora vexit.

Ib. Schol. l. 22. & seq. Οὐ γάρ, &c.] Iterum confundi duo Scholia videntur, voces ἡμῶν ἐξελθεῖν ad τὸ εἰπόντες referenda sunt, ad ostendendum, quomodo implenda sint ea quæ in textu est ἑλληνισμός : χρήσιμοι εἰσι σύμβουλοι expositio est τῇ μάλιστα εἰς δέον λέγουσιν. Sub finem hujus Scholii lege δι' ἑ.

P. 17. l. 2. Τίς ἢ πορ.] A cæteris omnibus & impressis & MStis abest articulus ἢ

Ib. l. 8. Εἴ τις ἄλλος.] In nonnullis ἄλλως, quam equidem lectionem receptæ præferendam duco.

S E C T. VII.

P. 18. l. 3. Ἱππασωγὸς] *Casaubon.* ad hanc vocem in *Equit. Aristoph.* “ Naves Græcorum variè “ nominantur: ferè à mensurâ, quam capiunt, ut “ *Chiliagogi, Myriagogi*: vel à re, cui sunt desti- “ natae, ut *σῖτασωγοί*, quæ deferunt τὸν σῖτον, i. e. “ *frumentum*. Sic & illæ naves quibus utebantur “ in transvehendis equis, quibus postea utebantur “ in terrâ, Gr. *Ἱππασωγοί*, Lat. *Hippagines*.”

P. 18. l. 8. Πύλας] *Pylæ*, sive *Thermopylæ*: transitus sexaginta passuum latitudine, inter Phocidem ac Thessaliam. Varii lacus, sicut etiam Mare Locrense, & mons Cæta, hæc angustias impediabant; quas Philippus appellavit *Clavem Græciæ*.

Græciæ. Phocenses, ut munimentum adversus Thessalos, hostes ipsorum implacabiles, haud difficulter custodiendum possiderent, murum ædificârunt ad Thermopylas, quâ solùm ex Thessaliâ in Phocidem patet introitus. Hiatus qui in hoc muro facti erant, ne viam prorsus obstrueret, appellabantur Πύλαι, *Portæ*; cui voci addita est v. Θερμαί, *calidæ*, propter calida quædam, quæ circa eum locum erant, lavacra; exque his duabus facta vox Thermopylæ. *Tourrellus* [*Jac. Palmerius* Scholiasten nostrum ignorantia in Geographicis ex hoc loco arguit, nempe quòd Pylas inter Parnassum & mare ponat, quum pro Parnasso deberet dicere Callidromum, vel Cætam. De Thermopylarum situ consulendus est, qui eum accuratè describit, Strab. lib. ix. & Livius lib. xxxvi.

15.

Ib. Χερρόνησον] Hoc intelligendum est de Chersoneso, sive Peninsulâ, Thraciæ, post unum annum Atheniensibus traditâ a Chersoblepte; (uno ex Thraciæ regibus, Coti autem filio) quippe qui eam contra Philippum defendere non posset. Cardiani, qui in hac tum regione florebant, novos hos dominos agnoscere recusârunt, quin ad Philippum confugere. Is, ut eorum defectionem adjuvaret, cujus ipsum etiam autorem exitisse verisimile est, in Chersonesum arma intulit. *Ibid.*

Ibid. Καὶ Ολιβον] Ergo hoc tempore incolumis ea urbs fuit. *Wolfius.*

Ibid. Ολιβον] De Olyntho prolixius, magisque ad propositum dicemus, cum de Olynthiacis nobis erit agendum. Philippus jam fortasse adversus Olynthum hostiliter se gesserat, minimè verò ejus obsidionem instruxerat, neque quidquam omnino fecerat quod eò spectaret; alioguin Demosthenes nequaquam id tam leviter hoc in loco attigisset, cum

cum de eo alibi tam frequenter, tantâque vi, declamitet. *Tourrellus.*

Ib. l. 10. Παιονίαν] Cæteri omnes editi & MSS. *Voss. Ἰκπαονίαν. Ben. γ. Ἀγδώναν.*

Ib. l. 12. Εὐβοίαν] Eubœa, insula maris Ægæi, quam Euripus a Bœotiâ separabat; [tam modica verò ut ponte jungatur] ita olim nomina propter lata ejus atque opima pascua: hodie vocatur *Negropont.* [Macrin etiam ab antiquis appellatam fuisse discimus, ob angustiam suam & longitudinem.] Athenienses hanc insulam sub ditione sua habuerant; inque duas primarias ejus civitates, Eretriam & Chalcidem, colonias deduxerant, *Vell.* lib. i. c. 4. Thucydides dicit, lib. viii. Athenienses, tempore belli Peloponnesiaci, ejus defectione consternatòs fuisse, propterea quòd majores ex eâ fructus, quam ex totâ Atticâ, percipiebant. Postea præda factionibus est facta, quarum unaquæque exterorum viribus accingi satagebat, Athenienses aliis, aliis Philippum auxilio vocantibus. Ibi Phocion se illustrem præbuit. *Plut.* in Phoc. Annum, quo facta fuerit hæc expeditio, certò definire non possumus; de quâ ne verbum quidem Diodorus: ex eventuum tamen a Demosthene narratorum serie conjicere licet, accidisse eam inter quartum & nonum quo Philippus regnabat annum, postquam nempe, Thessalis imperio adjectis, ipsorum portus atque classes in potestatem suam redegisset. *Tourrellus.*

Ibid. Ἀλίαδον] Haliartus, urbs Bœotiæ ad iacum qui Copais dicitur. Poetæ numquam non Haliartum & Coroniam conjungunt; idque non solum propter earum vicinitatem, verum etiam quòd duo fratres, Haliartus & Coronus eas condiderunt. *Hom.* Il. lib. ii. [503.] *Callim.* Hymn. in Lavac. *Pall. Paus.* l. 9. Ex Diodoro discimus,

Phocenses, paucos annos ante habitam hanc orationem, multum Philippo in Bœotiâ prævaluisse. Verisimile est Athenienses, illis cum amicitia tum etiam privati commodi vinculo conjunctos, non-nihil contulisse ad prosperum hujus belli successum, quod Demosthenes inter memorabilia eorum facinora recenset. *Tourrellus.*

Ib. l. 13. Καὶ τὰ τελευταῖα πρῶτον εἰς πόλιν] Vid. supra: consule etiam Diodorum lib. xvi. Historiæ summa hæc est. Thebani victos armis Lacedæmonios & Phocenses apud Amphictyonum consilium accusaverant; illos, quod Cadmeam arcem induciarum tempore occupaverant; hos, quod terræ sacræ tractum excoluissent. Illi pecuniâ damnantur, majori quàm quæ exsolvi posset. Igitur Phocenses, Philomelo duce, templum Delphicum occupant. Hinc constatum bellum, quod Phocicum, sive Sacrum, appellatur, quodque novem, ut Diodorus refert, decem verò, ut Pausanias, annos duravit. Pleræque Græciæ urbes Phocenses, ut sacrilegos, ultione persequendos censent; Athenienses contrà & Lacedæmonii iis auxiliantur. Philippus, a Thebanis Theffalisque dux belli creatus, Phocenses prælio vincit. Athenienses, audito belli eventu, ne in Græciam transfiret, angustias Thermopylarum occupant: *Pari ratione, inquit Justinus lib. viii. sicuti antea advenientibus Persis; sed nequaquam simili aut virtute, aut causâ; siquidem tunc pro libertate Græciæ, nunc pro sacrilegio publico; tunc a rapinâ hostium templa vindicaturi, nunc, adversus vindices, templorum raptiores defensori: &c.*

Ib. l. 14. Οἱ μὲν οὖν. *Pith. οἱ μὲν οὖν. MS. Voss. οἱ μὲν οὖν.*

Ibid. Οὗτοι πάντες, εἰς] Explicatio erit sententia, si, juxta Morellium in variis lectionibus, eam

eam ita refingamus: ἔτοι παντελῶς τῷτο, [scilicet τῷ Philippo ἐν τῇ γράμῃ παρὰ τὴν αἰσῶναι, ὡς — ὁρμήσαιτο] καὶ εἰ μὴ ποιήσαιτ' αὖν, ὡς ἐγώ γε φημι δεῖν, δικαίᾳ φρονηλὸν εἶναι.

Ib. Schol. l. 19, Απερώσαιτο] Ex *Wolfio* ἀπερώσαιτο emendavi; potius tamen legendum suspicor ἀπεδείσαιτο.

P. 19. l. 2. Εἰδὼς δὲ τρεπείς ὑμᾶς] Non dubito quin legendum sit, εἰδὼς δὲ τρεπείς ὄντας ὑμᾶς, addito participio, quod sæpe perperam prætermittitur. *Wolfius*. [*Voss.* participium agnoscit.]

Ib. l. 3. Εἰσι γάρ εἰσιν οἱ πᾶσι ἐξαγγέλλοντες ἐκείνῳ] Philippus auro in speculatores impendendo nunquam pépercit; eoque plures se, quàm ferro, urbes expugnâsse gloriatus est. Demosthenes inter proditores hic designat Aristodemum & Neoptolemum; minimè verò Æschinem, qui non nisi post sex annos Philippi commodis inserviit. *Tourrellus*.

Ib. l. 6. & seq. Μηδενὸς οὐδ' ἐμποδὼν πλεῖν θῆναι τὴν ἐκείνῳ χώραν ὑμῖν] Macedonia, cujus quidem regnum hæreditarium erat, sita est in Thraciâ antiquâ; limites verò habuit a meridie montes Thesfaliæ, ab oriente Bœotiam & Pieriam, ab occasu Lyncistas, a septentrione Mygdoniam & Pelagoniam. Postquam autem Philippus partem Thraciæ atque Illyrici subegisset, patuit id regnum à mari Adriatico usque ad Strymonem fluvium. Decem reges numeravit à Perdicca primo rege ad Philippum tum regnantem. Ejus regia urbs erat Pella, celebris ob Philippum ejusque filium Alexandrum ibi natos. *Idem*.

SECT. VIII.

Ib. 1. 10. Περσικὰ ἀτάξ.] MS. *Laud.* περσικὰ ἀτάξ. *Ben.* α. β. γ. περσικὰ ἀτάξ. *Mox Pith.* πρὸς τῶν.

Ib. Schol. 1. 15. Τὸ δ' Ἀλῆξον ἀρεσινικῶς ὡς ἐν Ὀμηρῳ.] Nempe loco supra citato; ad quem vid. *Eustath.* fol. 203. 23.

P. 20. 1. 1. Ἐπιστολιμαίης.] Quatuor hujusce vocis interpretationes recensuit *Tourrellus*. Prima est *Henrici Stephani*, qui Ἐπιστολιμαίης δυνάμεις rectè vertendum censet *Missitias Copias*, ex *Suetonio*: & tum sensus erit, copias Veteranorum, qui contra privilegia sua coguntur iterum militare. Secunda est *Jul. Pollucis*, qui per Ἐπιστολιμαῖον intelligit *Peregrinus*: ita ut, juxta eum, τὸ Ἐπιστολιμαῖον δυνάμεις nihil aliud significabit quàm copias peregrinas, ὥς Ἐπισέλλουσιν οἱ ξένοι. Tertia *Phavorini* est: isque vertit Ἀγρόνιον, transmarinus, & pro Ἐπιστολιμαῖον legit Ἀποστολιμαῖον, eam vocem ab ἀποστολῶν derivans, quæ classem sive navalem apparatus denotat. Quarta, quamque ipse sequitur, *Wolffii* est, qui per has voces intelligit, Copias quæ, cum est opus, foris contrahendæ, & missis literis aut legatis accerendæ sunt. Hactenus *Tourrellus*: quem miror duas ex *Polluce* & *Phavorino* interpretationes elicitisse, quum idem planè ad verbum uterque dicat; excepto quodd hic ἀπ'. ille verò ἐπιστολιμαῖον habet: vid. *Poll.* vi. 49. *Phavorin.* col. 682. *Palmerius* longè alio sensu hunc locum interpretatur: ejus verba hæc sunt. "Intelligit (credo) minas per epistolas ad Philippum missas, de quibus infra ait [p. 26.] ταῖς ἐπιστολαῖς πολεμῆτε Φιλίππῳ." In eadem sententiâ videtur esse *Scholias*. ad hanc v. Omnino autem vide Scholion ad voces μὴ μοι μνησθε,

μυρίαις, quod ab aliâ manifestè manu est. Ab omnibus hiis interpretationibus diversa demum est ea quam protulit *Etymologus*: ita enim ille, col. 365.

Επισολιμαίαις, στρατιώταις ἀγγελαίαις ἔπεν Δημοσθένης· πρὸς τὸ εὐλόγῳ, πρὸς στρατῳ. Quænam ex his optima sit, lectoris esto iudicium. *Voss.* ἐπισολιμαίαις habet.

Ib. l. 2. Αλλ' ἢ τῆς πόλεως ἔσω] M. ἀλλ' ἢ τῆς πόλεως ἔσαι, καὶ πρὶν. Videtur enim necessariò, quamvis κακοφύωνος, addendâ conjunctio. *Wolffius.* [*Pitb. Voss. & Ben.* β. η. θ. ἔσαι legunt.]

Ib. l. 4. Τῷ πείσειλαι] Scilicet ἡ πολιτικὴ δύναμις. Unde apparet, mercenarios milites non cuivis duci parere solitos. *Idem.*

Ib. l. 5. Καὶ τροφὴν ταύτην πορίσαι κελεύω] Τὴν τροφὴν etsi in universum de sustentatione exercitus intelligere licet, tamen pro annonâ seu commeatu, quod σιτηρεσίον postea dicet, intelligo: ut & cibaria, vel certam pro iis pecuniam ad sustentationem corporis, & aliam pecuniam pro laboribus & periculis dederunt militibus; quæ conjuncta τὸν ἐλελημιοθὸν integrum stipendium confecerint. *Suidas* σιτηρεσίον, τὸ διδόμενον τισιν εἰς τροφὴν. *Hesychius* ἐφόδιον. *Budaus* militarem annonam & stipendium, & tesseram frumentariam interpretatur. Apud Cæsarem est frequens, militibus metiri frumentum, τὸ σιτομετεῖν, ἢ σιτοδοτεῖν, &c. *Idem.*

Ib. l. 8. Εθέλησέτε] *Poteritis*; in eodem sensu apud *Aristoph.* In Homero etiam frequentissimè: Il. φ. γ' 366. Οὐδ' ἐθέλε προεῖεν, pro ἐκ ἐδωάτο, sic Il. ν. γ' 106. Μίμνεν ἐκ ἐθέλεσκον—— ad quem locum hæc *Eustathius*: Τὸ γ' ἐκ ἐθέλεσκον, ἀντὶ τοῦ ἐκ ἐδωάντο. Σιώντες δὲ Ομήρῳ καὶ ἔτω λαμβάνεν τὴν τοιαύτῳ λέξιν. Confer *Suidam* v. ἐθέλησαι.

Ib. l. 10. Ζέουσ μὲν λέγω, &c. λέγω δὲ τὰς πάντας] Repetitio verbi ejusdem, propter Hyperbaton, & interjectam sive parenthesin, sive prolixam περιβολήν.

λήν. Sed, ἀντὶ ξένων, substituit στρατιώτας eodem sensu. *Wolffius*. [Qui verò στρατιώτας eodem sensu, quo suprà ξένος? Equidem conjicio legendum πεζός, idque confirmare mihi videntur cū ea quæ infra habet, ὡς περ τὸς πεζός τ. α'. τ. στρατιομήνης, tum ipsius sententiæ filum atque ordo naturalis; primò enim exponit orator, quot pedites conscribendos censeat; secundò ex his quot cives, quot peregrinos esse oporteat: aut igitur στρατιώτας per se significat pedites, (quo quidè sensu non nisi rarò admodum invenitur) & si significet, quid ad rem τὸ ξένος? aut necessariò mutandum est in τὸ πεζός. In orat. *Æschin.* contra *Ctes.* πεζός στρατιώτας μυρίους καὶ ἑκατὸν χιλίους.

Ib. 1. 13. Καὶ τὰ μέγιστ' ἐν τοῖς ψηφίσμασιν αἰρέμενοι] Hoc est quod *Aristophanes* in *Nubibus* vocat γλώττις πολεμίζεν, & Latini *verbigerari*. Idem vitium *Atheniensibus* exprobrat *Isocrates* Orat. de Pac. *Tourrellus*.

P. 21. l. 1. & seq. Στρατιώτας διαχιλίαις, τέτων δ' Ἀθηναίων φ. δ. καὶ πεντακοσίαις] *Athenienses* nullis aliis militibus primitus utebantur, quàm suis civibus: ii, quum ad expeditionem aliquam proficiscendum erat, nomina sua in Tabulas publicas referebant. Omnibus per vices obeundum erat hoc munus; nullâ vel divitiarum vel nobilitatis habitâ ratione. Ipsi suis vicibus *Philosophi* lorica induerunt. *Plato* magistri sui *Socratis* fortitudinem prædicat, quæ etiam a *Senecâ* & *Plutarcho* celebratur. Quin & ipsius *Platonis* res bello gestæ literis mandatæ sunt. Nemo igitur a generali lege observandâ tunc temporis eximius habebatur, quæ, ut ipsi singuli servirent, exigebat. Quicumque præscripto die ad vexillum se non receperat, quique ante præscriptum tempus id reliquerat, Desertoris poenâ plectebatur: numerus verò horum militum is erat quem rei gerendæ ratio

ratio postulabat. Demosthenis autem tempore, obsoleta sunt hæc omnia. Imperator, Factionis prævalentis ope electus, non nisi ex peregrinis & mercenariis, qui malè serviebant, exercitum conflavit. Demosthenes postulat, ut iterum valeant antiqua consuetudo & disciplina. *Idem.*

Ib. l. 3. Εξ ἧς ἂν τινὲς ὑμῖν] Cives, qui ætatem quadraginta annorum excesserant, immunes erant a militiâ. Demosthenes eorum iudicio relinquit, an non Veteranorum privilegia suspendere ex re erit, ut eò magis exercitatiores habeant milites. *Idem.*

Ib. l. 4. Δοκῇ, χρόνον τ. σ. μ. μ. τ. α. ο. α. δ. καλῶς ἔχεν] A MS. *Voss.* absunt hæc omnia: *Idem* mox habet ἐκ Διδοχῆς ἀλλήλων.

Ib. l. 7. Τὰς δ' ἄλλας ξένους εἶναι κελεύω] In militiâ Atheniensi omnes extra Atticam nati pro peregrinis habebantur. Peregrini itidem a Mercenariis distinguebantur: illo nomine ii milites vocabantur quos a Sociis mutuata est Respublica; hoc verò, quos mercede conduxit. Horum maxima pars ex Cretâ ducebatur quæ optimis Jaculatoribus pollebat. *Tourrellus.*

Ib. l. 11. Καὶ ἰππαγωγὰς τέτοις εἶναι] *Robertellus* legi vult καὶ ἰππαγωγαὶς τέτοις εἶναι. quam mutationem, meritò exagitat *Sigonius*, quippe quæ nullâ librorum auctoritate munita sit, quæque venustatem orationis impediât, & sermonem ipsum contra Grammaticæ præcepta deformat. Quod ex Thucydide probat *Robertellus* singulas hippagines tricenos Equites vehere solitas, qui numerus non valde discrepat ab hoc Demosthenis, tertè hoc contra ipsum facit: nihil enim opus fuit, ut orator aliquid de numero hippaginum statueret, quum tam bene notum fuerit quot erant necessariae, etiam ipso non admonente.

Ib. l. 12. Ταχέας τελέρεις] *Wolffius* vertit *celeres triremes*, *Nic.* Carrus veloces naves; *Tourrellus* autem, *Galères légèrement armées*; censetque per ταχέας τελέρεις intelligi debere præfidiarias naves, quem sensum ex verbis sequentibus confirmat ὅπως ἀσφαλῶς ἡ δυνάμις πλέη, & ex *Thucydidis* lib. vi. pag. 442. Edit. *Francofur.*

S E C T. IX.

P. 22. l. 8. Λησδεῖν] Quid sit πὸ λησδεῖν optimè illustrat locus *Livii* in libro xv. Verba sic se habent: *In fines Romanos excucurrerunt, [Veientes] populabundi magis, quàm iusti more belli. Itaque non castris positis, non expectato hostium exercitu, raptam ex agris prædam portantes Veios rediere.*

Ib. l. 14. Ξενικὸν τρέφειν ἐν Κορίνθῳ] Exstat *Lyfiæ* Πηλιάφῃ τοῖς Κορινθίων βοηθοῖς. Et *Diodorus* lib. xiv. [p. 300. Ed. *Hanov.*] meminit societatis ad Corinthum initæ a Bœotis, Atheniensibus, Corinthiis, Argivis contra Spartanos: & lib. xv. [p. 348.] refert *Timotheum*, *Chabriam*, *Callistratum* (non *Polystratum*) duces creatos contra *Lacedæmonios*. *Wolffius*. [Vid. *Schol.* ad hæc verba in *Pluto* *Aristophanis* πὸ δ' ἐν Κορίνθῳ ξενικὸν ἔκ' ἑτ' τρέφει; p. 13. Ed. *Kust.* vide etiam *Suid.* & *Harpocrat.* ad voces ξενικὸν ἐν Κορίνθῳ.]

Ibid. Ἐν Κορίνθῳ] Insignis Græciæ urbs intra *Isthmum Peloponnesi* sita. Bellum de quo loquitur *Demosthenes* ortum est Olymp. 93. Ann. 3tio, & octo annos duravit. *Lacedæmonii* Olymp. 93. Ann. 4to, everfo Atheniensium imperio, sui jecerunt fundamenta. Thebæ Athenæ, Corinthus, & consequenter cæteræ omnes inferioris ordinis urbes Spartæ leges accipiebant. Itaque tranquilla erant & pacata omnia, quum Græcæ in Asiâ Coloniae, contra

tra

tra Persarum Regem Lacedæmoniorum opem implorabant. In Asiam profectus est Agesilaus, ejusque subjugandæ spem ei fecerunt rapidæ ejus victoriæ; quum Regis Persarum Emissarii, quò hostem adeo pertimescendum sive debilitarent, sive amoverent, Thebanos contra Spartam, oblato auro, excitabant. Statim Athenienses & Corinthii cum iis fœdus inierunt. Libertatis eos conjunxit communis amor; omnesque ultro Corinthi convenerunt, σωέ-
δρον κοινὸν τῶν συμμάχων Κόρινθοι, ait Diodorus. Arma induunt Athenienses, eorumque copiæ socio-
rum exercitui se conjungunt. *Tourrellus.*

Ib. l. 15. Οὐ Πολύστρατος ἡγήτο, ἢ Ἰφικράτης, ἢ Χάβριαι] Parum notus est primus ex his Imperatoribus. Ne minimam sanè mentionem cujusvis Polystrati, qui bello de quo hîc agitur interfuerit inter hîstóricos invenias. Suidas & Harpocracion Polytropum hîc legendum omnino volunt. Equidem haud scio, nunquid potius legendum sit Callistratum, qui in bello Corcyrensi Iphicratis & Chabriæ collega fuit, teste Xenophonte atque Diodoro. Iphicrates, celebris Atheniensium Imperator, obscuro genere ortus, suæque, si quis alius, fuit fortunæ faber. Sutor ei fuit pater, socer verò Rex Thraciæ. Chabrias item Atheniensium imperator fuit, inter illustres viros unus a Cornelio Nepote celebratos; idem in bello Corinthiaco Iphicrati successit. *Idem.*

Ibid. Πολύστρατος] *Tourrellus*, Suidam secutus, malè cepit Harpocracionis mentem. Mihi quidem rectè se habere recepta lectio videtur. Demosthenes in Orat. περὶ ἀτελείας p. 295. iterum Polystrati mentionem fecit, idque etiam, ex quo eundem esse, de quo hîc, credibile sit, de Iphicrate & Chabria locutus: τιμῶντες πόλιν Ἰφικράτην, ἢ μόνον αὐτὸν ἐτιμῶσιν, ἀλλὰ ἢ δι' ἐκείνον Στράβωνα ἢ Πολύστρατον. Polytro-

pus Lacedæmoniorum, non Atheniensium, dux fuit; ut ex Diodoro patet, lib. xv. p. 489. Ed. Hanov. Vid. *Mausac.* ad Harpoc.

Ib. l. 16. Καὶ ἄλλοι] Ex iis aliis unus fuit *Callias Hipponici*, ut ex Xenophonte discimus lib. iv. Hellenicorum. *Palmerius.*

P. 23. l. 1. Εξ ὧν αὐτὰ καὶ αὐτὰ τὰ ξενικά &c.] Plutarchus in vitâ Phocionis, eodem ferè modo effrænem Atheniensium exercituum licentiam exagitat. *Tourrellus.*

Ib. l. 6. Πρὸς Ἀρτάβαζον] Athenienses eam quæ inter milites suos tum regnabat licentiam paulo ante sunt experti. Charetem ingenti præfecerant exercitui, eique in mandatis dederant, ut Byzantinos, Coos, Rhodios, Chiosque qui ab iis defecerant, ad officium reduceret. Hujus profectò expeditionis felicem fore exitum meritò erat cur sperarent, modò magnificis pollicitationibus Artabazi, rebellis in Asiâ minori Satrapæ, respondere valuisset ipsorum Imperator. Hic Satrapa, septuagies mille militibus circumfessus, jamque, adeo impar erat viribus, hosti cessurus, Charetem, qui Atheniensibus copiis in Hellesponto imperabat, pellexit. Artabazo auxilium tulit Chares, illoque a periculis expedito mercedem beneficio parem accepit. Id Charetis factum pro capitali crimine habebatur; quippe quòd non solum neglectis Reipublicæ negotiis peregrino se bello immiscuisset, verùm etiam Persarum regem irritasset, qui trecentas naves se instructurum per legatos minitatus est ad insulares, qui contra Athenas conjurati erant, adjuvandos. His minis perterrefacti Athenienses, Isocratis consilio obsequuti sunt; itaque maris imperiò renunciârunt, utque Rhodii, Byzantini, Chii, & Coi plenâ libertate fruerentur permisere. Demosthenes culpam a Charete transfert in milites immorigeros, quibus illi stipendia numerare non

non curabant. *Idem.* [Duas historias confudisse videtur *Tourellus*; ea, quam hîc habes, ex Diodoro exscripta est, in eo autem narratur de Charete Pharnabazo auxiliante Olymp. 106. ann. 1. Artabazo non nisi post tres annos auxiliatus est. Vid. *Diod.* l. xvi. & *Sebol.* ad has voces, p. 19. μή μοι μυεῖς μηδὲ διαμυεῖς.]

Ib. l. 13. Περικλ.] *Voss.* περικλασησανίας.

Ib. l. 18. Οὐκ ἐχειροτονεῖτε] Melius erit, meo quidem iudicio, si hæc verba, mutatione aliquâ factâ, ex Atheniensium ore hoc modo proferantur: ἐκ ἐχειροτονῶν ἐξ ἡμῶν αὐτῶν, ita ut sensus loci sic se habeat: "Cum Philippo bellum gerimus: qui verò potes hoc nescire? nonne creavimus ex nobis ἔτι. cui respondetur, "Hoc quidē concedo; quid verò isti omnes, quos cum tanta ostentatione enumerâstis, agunt, excepto uno" ἔτι. Videntur opinionem nostram confirmare quæ sequuntur: εἰς τὴν ἀγορὴν χειροτονεῖτε—Quod si hæc germana sit lectio, difficile non erit verborum mutationem indagare, quippe cū inverso τῷ η ex ἡμῶν, factum esset ὑμῶν, cūque observaret aliquis minimè congruere hæc ἐκ ἐχειροτονῶν ἐξ ὑμῶν, in margine Libri scripsit ἐχειροτονεῖτε, quod postea in Textum irrepsit. Potuit etiam ita scriptum fuisse, ἐχειροτονεῖτε μὲν &c. τί δὲ ἔτι.

Ib. l. 19. Δύο ταξιάρχαι] Τάξις Suidæ continet viros 128, quorum Dux quondam ταξίαρχος nunc ἐκατόνταρχος: istâ ratione milites conscriptos oportuit 1280. *Wolfius.*

Ibid. Ταξιάρχαι] Taxiarchi deni ex singulis tribubus fuerunt. Horum autem negotium fuit, ut ordines militares instruerent, Pedites in prælium mitterent, iisdemque quò ire, & per quot dies cibum parare oporteret, per præconem denunciarent, &, si liberet, militem ex armatorum Catalogo dederent. *Sigon.* lib. iv. cap. 5. de Rep. Ath.

P. 24. l. 1. Στεγίηγες] Στεγίηγοι (*Prætores*) denique ex tribubus singulis singuli, a populo, ut reliqui omnes, in Comitibus declarati. Primis temporibus omnes æquali usi imperio, singuli singulorum Dierum imperium obtinebant: iis autem Polemarchus undecimus adjunctus est, ut, si fortè illi paribus inter se sententiis discrepant, ipse in alteram partem inclinans omnem dubitationem eximeret. Postea Polemarchus domi retentus est, ut jura inter cives & peregrinos diceret, nec prætores omnes ad bellum missi sunt; (quod hìc innuit Demosthenes) sed modò unus, modò duo, pro rei periculo: cæteri domi urbanis officiis, ad militiam tamen spectantibus vacabant; Qui Στεγίηγοι ἐπὶ τῆς διοικήσεως appellati sunt, ut illi Στεγίηγοι ἐπὶ τῶν ὀπλων. *Idem, Ibid.*

Ibid. Φυλάρχες & ἱππάρχες] Ut prætores & Taxiarchi Peditibus, sic Hipparchi & Phylarchi Equitibus imperârunt. Hipparchi autem duo, Phylarchi decem; illi quidem universo, hi verò singulorum tribuum equitatui ita præfuerunt, ut quemadmodum Taxiarchi Prætoribus, sic Phylarchi Hipparchis dicto audientes essent; qui tamen & ipsi Prætoribus paruerunt. *Idem, Ibid.*

Ib. l. 4. Οἱ λοιποὶ] In Etymologo v. ἱεροποιοί, οἱ λογοποιοὶ τ. π. πομπεύουσιν, itaque sananda esse hæc verba affirmat *Mausacus* ad Harpocrat. v. Σεμναὶ Θεαί: contra omnium codicum fidem, & omnino repugnante loci sensu: illud quidem πέμπουσιν, inquit, non reprobum est. Nam πόμπας πέμπειν, & πομπάειν dicunt Attici. *Valesius* in notas *Mausaci* hæc habet ad voces οἱ λοιποὶ “supple στεγίηγοι, ταξι-
 “ αρχοί, pompas vobis deducunt, Delum videlicet,
 “ aut Delphos, ubi sacra patria faciebant Athenienses, & propter Philippi classẽ opus habebant
 “ armatis militibus ac ducibus, qui pompam tutò
 “ deducerent.”

Ib.

Ib. l. 5. Μὲν τῶν ἱεροποιῶν] *Jull. Poll. lib. viii.*
 107. Δέκα ὄντες ἔτοι ἔθνον θυσίας τὰς πενταετηρίδας,
 τὴν εἰς Δῆλον, τὴν ἐν Βραυρώνι, τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν
 (*Meursf. legit Ηρακλείων, quem vide in Eleusinia*
cap. 25) τὴν Ἐλευσίναδι (*Meursf. Ἐλευσίνι.*) Eorum
 etiam officium erat observare an bonâ fide agerent
 aruspices. Vid. *Ulp. ad Mid. p. 352.*

Ib. l. 10. Παρ' ἡμῶν] Cæteræ omnes Editt.
Laud. Voss. & Ben. β. γ. η. ὑμῶν. Pro ἱππάρχης
Voss. ὑπάρχης habet: mox pro ἀρχοῦς οἰκίης *Mo-*
rellius in var. lect. ἢ ἄλλης. Lin. seq. manifestè
 requiruntur voces ἡ δυνάμεις, ideoque eas ex aliis edi-
 tionibus in textum reposui, consentientibus MStis,
 admonente etiam *Morellio*, qui tamen articulum
 non agnoscit.

Ib. l. 12. Ἀλλ' εἰς μὲν Λῆμνον] Lemnos, hodie
Lemno sive *Limni*, insula maris Ægei inter Mon-
 tem Athon & Chersonesum Thracicam; eam Æs-
 chylus in Persis inter insulas Atheniensibus subditas
 recenset. In Herodoto lib. vi. ac Cornelio Nepote
 in Miltiade legere est quomodo eam a Pelasgis, Mil-
 tiade duce, ademerint. Byzantini, Rhodii, Chii,
 Cœique quinquennium ante contra Athenas se com-
 moverunt, Lemnumque centum navibus invadere
 conati sunt. Athenienses a Lemniis auxilio vocati
 sub optimis suis ducibus illuc profecti sunt. Qua-
 tuor annos post Thermopylas occupare aggressus
 est Philippus. Eum Athenienses, quâ tum erant
 vigilantia, eodem, unde venerat, se recipere coege-
 runt: immemores autem eum relictum cœptum
 renovare posse, satis habuerunt equitum agmen ad
 oram Atticæ collocare. *Tourrellus.*

Ib. l. 14. Τόνδ'—ἀγωνίζομεν] Ex *Morellii* men-
 te τῶν ἀγωνίζομένων emendavi: quam lectionem cæ-
 teræ Edd. exhibent, articulum verò ante τῆς πόλεως
 non agnoscunt.

Ib.

Ib. l. 15. Μενέλαον ἱππαρχῆν] Parum insolens fuit Atheniensibus, extraneum exercitui præficere. Ioni, Ephesi oriundo, se quicquid ad optimum ducem formandum requiritur, ex Iliadis lecturâ hausisse jactitanti, dicit Socrates, *Cur igitur Imperatorium munus non ambis? Quasi verò*, respondet Ion, *me Imperatorem creare, exclusis vestris civibus, vos in animum induceretis. Quidni? Socrates. Apollodorus Cyzicenus, Phanostrbenes Andrius, & Heraclides Clazomenius, qui de nostrâ republicâ tam bene meruerunt, nonne omnes, æquè ac Tu, Peregrini erant?* Plat. Ion. [p. 544. Ed. Serr.] In Æliano etiam Hist.

l. xiv. c. 5. Catalogus est *Peregrinorum*, qui Atheniensium exercitibus imperârunt. *Tourrellus*. [Ælianus Apollodorum & Heraclidem imperatores sæpiùs creatos narrat; deinde hoc in Athenienses eo nomine Eulogium habet. Καὶ ὑπὲρ μὲν τῶν ἐπαυνοῦν χρεὶ τῷ πόλει, μὴ κατὰ χαλεζομενίῳ τάληθες τοῖς πολίταις, ἀλλὰ νέμεσαν ἢ τοῖς γένει μὲν μὴ προσήκονσι, δι' ἀρετῶν δὲ αἰτίοις τιμᾶσθαι. Vulteio interprete: Atque ob hæc laudare oportet civitatem, quæ civibus de vero & æquo nihil gratificabatur, sed illud etiam iis tribuebat, qui gentis quidem ejusdem non essent, propter virtutem tamen essent digni, qui honorarentur.]

Ibid. Μενέλαον] Hunc Philippi fratrem fuisse ait *Tourrellus*, ex altero autem conjugio natum. Et enim Philippi mater Eurydice, Menelai Cygnea erat; utriusque autem pater Amyntas, teste *Harpocr.* & *Justin* l. vii. Equidem cum *Oliveto* potiùs sentiam, hunc alium esse Menelaum, nobis alias ignotum. Quamvis enim Philippus & Menelaus diversis matribus fuerint nati; neque sane amicitia conjunctissimi, non tamen verisimile videtur Athenienses hostis sui fratri tantum confidere voluisse.

Ib. l. 17. Ἀλλ' ὅφ' ὑμῶν ἔδει κεχειροσνημῆον εἶναι τῷ-
τον, ὅσις ἀν' ἡ]. Populum solum penes erat hæc mu-
nera conferre; hoc tamen imperatorum arbitrio
nonnunquam permisere. *Tourrellus*.

S E C T. X.

P. 25. l. 4. Χρήματα ποίνω] Constructio & collo-
catio verborum insolentior. Sed accipio sic, *οὗτοι*
χρημάτων ποίνω, de pecuniâ, quod ad pecuniam at-
tinet, ἡ μὲν τροφή τῇ διδάμει ταύτῃ (quod sequitur
κατ' ἐπεξήγησιν accedit σιληρέσιον μόνον τοῖς σεβαστο-
μέθοις) ἐστὶ τάλαντα ἐννεήκοντα, id est ἡ τροφή τῆς διδά-
μεως ἀπαιτεῖ τάλαντα τοσῶτα. 100 drachmæ minam,
minæ 60 talentum, talentum 600 aureos facit.
Hinc suo quisque arbitrato rationes Demosthenicas
supputet: & illud notet, equiti triplum σιληρέσιον
esse datum, drachmas tricenâs, pediti denas, &c.
Wolfius.

Ib. l. 6. Τάλαντα ἐννεήκοντα] Talentum multiplex
fuit autore *Festo*; Atticum autem sex millium De-
nariorum fuisse dicit. Talentum (inquit *Suidas*)
Minarum est sexaginta: Mina autem Drachmarum
centum. Hoc etiam legimus in versibus illis qui
apud *Priscianum* leguntur, & *Favini* esse dictitantur:

Cecropium superest post hæc docuisse Talentum :

Sexaginta minas; seu vis, Sex Millia Drachmas :

Quod summum doctis perhibetur Pondus Athenis.

Bud. de Assè Lib. ii.

Ejus lib 4to videre licet omnia Talenta ad unam
formam redacta. De valore communis Attici ta-
lenti valde discrepant Autores; juxta *Tourrellum*
valet nostrâ monetâ libras 187. solidos autem de-
cem; doctiss. *Prideaux* id exæquat libris 188. sol. 6.
den,

den. 8. *Arbutknottus* libras 193. sol. 15. Vide autem *Seldenum* & *Hostum* de re nummariâ. Observandum restat ex hoc Demosthenis computo patere, in unum annum duraturum esse, quem ille postulat commeatum.

Ib. l. 11. δέκα τῶ] Vox ἑκαστῷ a *Voss.* etiam abest, eam tamen sententia planè requirit: itaque cæteri omnes cùm editi, tum calamo exarati. Sic paulo post, εἰς τ. δ. ἑκαστῷ λαμβάνη.

Ib. l. ult. Τῶτ' αὖ] Cæteri omnes εἰ τῷτο.

P. 26. l. 1. Προσπορεύει] Εκ τῆς λείας ἢ τῇ λαφύρῳ. *Wolffius.*

Ib. l. 4. Ὡς ἔχεν μισθὸν ἐπὶ εἰλῇ] Militum Classiariorum ἐπὶ εἰλῆς μισθός, sive *integrum & solidum stipendium* erat drachma Attica in diem. Vid. *Kust.* ad *Equites Aristoph.* l. 1364. & *Kubn.* ad *Jul. Poll.* lib. i. 121. Quantum aliorum fuerit equidem ignoro; sed palam est Demosthenem magnam ejus partem a bello iis comparandam relinquere.

Ibid. Εγὼ] Cæteri omnes impressi καὶ γὰρ, *Voss.* & *Ben. α. β. εγὼ* 5, quod perinde est: unam ex hisce lectionibus necessariò admittendam esse, ut sententia rite connectatur, nemini non liquet.

Ib. l. 5. Πάσχειν ὅτιεν ἔτοιμῳ] Sc. εἰμὶ ἐκ ἀνάγκης. *Wolffius.*

Ib. l. 7. Ἀπαρ' ὑμῶν κελεύω] Fortasse legendum ἅπερ ὑπάρχειν κελεύω. Vel. ἀπαρ' ὑμῶν ὑπάρχειν κελεύω. [atque id quidem confirmare videntur quæ occurrunt p. 28. l. 8. ἀδ' ὑπάρχει δὲ παρ' ὑμῶν] Videtur enim significare tributum esse conferendum; & sequitur postea, αὐτοὶ τῇ χρημάτων πολεῖν ἢ ταμίαι γινόμενοι: etsi πὲρ πολεῖν ad latrocinia & prædas agendas fortasse pertinet. *Idem.*

S E C T. XI.

Ib. l. 9. Πόρῃ ἀπόδειξις] *Dionysius Harlicarnassensis* in Epist. ad Amm. [p. 196. Ed. doctiff. *Hudsoni*] reliquam hujusce orationis partem sextam Philippicam facit, Themistocle Archonte habitam. Mihi autem, sicuti etiam cæteris omnibus Interpretibus, naturalis primæ Philippicæ continuatio videtur, quare eas ut disjungerem, non potui in animum inducere. *Tourrellus*. [vid. *Schol.* ad A μὲν ἡμεῖς. Equidem, cum *Tourrello* & *Scholias*te quæ sequuntur hujus orationis partem consequentem esse cenſeo; nollem tamen *Dionysium* ideo erroris redarguere. Etenim illi & sua auctoritas constare potest, atque hæc nihilominus suum adhuc locum retinere. Is sextam Philippicam Themistocle Archonte habitam fuisse tradit, ejusque exordium fuisse, A μὲν ἡμεῖς, ὧ ἀνδρες Ἀθλωαῖοι, δεδωκένμεθα εὐρεῖν, ταῦτ' ἐστίν. Ex eo autem non sequitur necessarium eum hanc primæ Philippicæ partem in animo habuisse. Solenne est enim oratoribus easdem prope periodos diversis in locis repetere. Quidni igitur credamus eam sextam Philippicam vitio temporis periisse, potius quàm hujus orationis partem, (imperfectam enim jam esse satis ostendunt verba proximè antecedentia τῶν ἡδὲ λείων) cum in libris omnibus cùm impressis tum MStis, idque sensu commodissimo, sequentia prioribus connectantur?]

Ib. l. 10. A μὲν ἡμεῖς] *Pitb.* ἀ μὲν ἔν ἡμεῖς *Voss.* ἀ ἔν μὲν.

Ib. l. 12. Επειδὴν δ' ἔτη χειροτονήτε τὰς γνώμας] Cum sententias suffragiis vestris comprobaveritis, factâ discessione: verbi causâ: diversas sententias dixerint, Demosthenes, Demades, Phocion. Qui igitur plures è populo assensores habuerit; τῶν ἡ γνώμη ἔτη χειρο-

χειρολογεῖται. *Wolffius* [Semper hunc locum mendosum esse suspicatus sum; eum meliore sensu sic legendum puto: ἐπειδὴ δ' ἐχειρολογήσατε τ. γνώμας, α. α. υ. α. ὅπχειρολογήτε, quod verbum cum maiorem vim habeat quàm simplex verbum χειρολογεῖν, idemque, ut opinor, significare possit ac si dictum esset ὅπκυρθετε, omnino sequi debet, non præcedere. Si conjecturis, præsertim meis, venia daretur, ita hanc sententiam refingendam velim: ἐπειδὴ δ' ἐχειρολογήσατε τὰς γνώμας, α. αὐτὸν ὑμῶν ἀρέσκη, ὅπχειρήτε. Pro hac lectione non parum, ut videtur, faciunt quæ sequuntur, ἵνα μὴ μόνον—πολεμήτε Φίλιππον, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἔργοις. Locus pene huic gemellus occurrit in *Orat. de fal. leg.* p. 221. ἀλλὰ καὶ χειρολογεῖτε, καὶ τὰ ὑμέτερον αὐτῶν ΕΓΧΕΙΡΙΖΕΤΕ. In eadem *Orat.* p. 204. θεὸν ὑμᾶς ἀκῆσαι περὶ τῶν πραγμάτων, εἴτα βυλάσασθαι, μὴ ταῦτα ἢ ΠΡΑΤΤΕΙΝ ὅ,τι δόξαι.]

Ib. l. 13. Χειρολογήσαντες] Cæteri omnes editi & impressi, sicut etiam *Morellius* in var. lect. χειρολόγησατε. Mox in *Ald.* non legitur præpositio ἐν ante τοῖς ψηφ.

Ib. Schol. l. 3. *Ἐξ δεσχημάτων] Mendum ex incitiâ librarii ortum, qui, 5 6 denotare quum cognosceret, ignorabat 5 cum lineâ transversâ, virgulâque subjectâ, sex millia significare. Illud γ' quod mox sequitur, ab inverso λ natum videtur. In *Notis ad Jul. Poll.* l. ix. Segm. 53. hæc citantur, ibique legimus ἑξακισχιλίους δεσχημάτων. καὶ ἡ δεσχημάτων ὁβολὸς τετραμνείας. Atque in drachmis talenti Oboli 36000 sunt, quare rectius scribendum esset λ 5'. nisi quidem, sumpto numero rotundo, quod superest, cum parvi momenti sit, omittatur.

P. 27. l. 8. Εἰς ἡσας] Ventos scilicet, qui ad ortum Caniculæ singulis annis constanter flabant. Nonnulli perperam contenderunt, iis Ægyptum Nili sui incrementum debere: postea verò compertum est,

est, eam exundationem efficere imbres abundantes qui in superiori Æthiopiâ illo tempore descendunt. Vox Etesiae ad Latinos transiit; eaque Cicero plus semel utitur; inter alios locos in Epist. l. xii. [Epist. 25.] ubi hæc habet: *Iratus temporibus, in Græciam, desperatâ libertate, rapiebar: cum me Etesiae, quasi boni cives, relinquentem rempublicam prosequi noluerunt.* Quod reliquum est, per Etesias Demosthenes æstatem intelligit, tempus scilicet quo isti venti dominabantur; quodque Græci ob ingentem calorem ad æstiva se recipiebant. Philippus ad res agendas asperrimis usus est tempestatibus; quæ, omnibus bene pensitatis, sua etiam secum commoda apportant. *Aul. Gell.* l. ii. c. 22. *Aristot.* Meteor. l. ii. c. 5. & 6. *Tourrellus.* [De Etesiiis ac Nilo vide *Diod.* l. i. p. 35. 39. Vide etiam *Strab.* l. xvii. p. 789. Ed. *Casaub.* *Ald. Manutium*, doctiss. *Salmas.* in *Plin.* Exercitat. p. 299. & seqq. *Hekelii* notas ad *Cluver.* p. 390. ubi Nili incrementis descriptionem legere est elegantissimam, & *Wolfsium* supra in Arg.]

Ib. l. 11. Μὴ βοηθείαις πολεμεῖν] *βοήθεια*, tumultuarius miles, ad propulsandos hostes subito coactus. *Συνεχὴς παρεσκευὴ καὶ δυνάμεις* constans & perpetuus exercitus, qui semper in procinctu stat, quovis in loco paratus ad vim & inferendam & repellendam. *Γοηθείαις πολεμεῖν* [quod *Obsopæus* in Castigat. perperam laudat] etsi scomma non infacetum est, minus tamen placet. *Wolfsius.*

Ib. l. 13. Ὑπάρχει δ' ὑμῖν χειμαδίῳ μὲν χρῆσθαι τῇ δυνάμει Λήμνῳ] Licet vobis uti Lemno, &c. hibernis exercitui, id est, ut exercitus ibi hibernet. Notetur triplex dativus (1) χρῆσθαι τόπω τινί. (2) χειμαδίῳ, εἰς τὸ πρὸς χειμάσαι. (3) τῇ δυνάμει, ὅπως αὐτὴ δυνάμει πρὸς χειμάσῃ ἐκεῖ. *Wolfsius.*

Ib!

Ib. l. 14. Λήμνω, ἢ Θάσῳ, ἢ Σκιαθῶ, ἢ ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν τῷ τῷ πόντῳ νήσοις] Lemnos, insula maris Ægei, ut suprâ diximus. Thasus, insula prope ostium Strymonis fluvii, atque Atheniensibus subdita. Sciathus, alia in Ægeο mari insula, quæ juxta *Strabonem* lib. ix. ad Thessaliam, cujus in confinio sita est, pertinebat. Καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐν τῷ πόντῳ νήσοις, Peparethum, Imbrum &c. intelligit. *Tourrellus*.

Ib. l. 17. Α χερὶ σεβλεύμασι] Scilicet ὑπάρχειν. *Voss.* σεβλεύματι legit.

P. 28. l. 5. Παρίως ἔσαι] Hunc locum corruptum videri ait *Wolfius*, & vatem potius, quàm interpretem, postulare: tribus verò modis nodum solvere conatur; nimirum aut legendo εἰσεῖναι, *facile vos, Athenienses, scietis*; aut εἰσεῖναι, sc. ὁ σεβλήτης (quod duriusculum est, cum nondum σεβλήτης mentionem fecerit) vel denique (quod optimum videtur) subaudiendo γινῶναι.

Ib. l. 7. Τῶν κύριον καίλας ὑφ' ὑμῶν] Sic *Bafilienfis*. *Manutianus* ὁ κύριον καίλας ὑμῶν: quod magis placet, cum significet imperatorem Atheniensium Atheniensem esse oportere. Mox pro αὐτὰ, lego αὖ ὃ ταῦτα. *Wolfius*. [*Voss.* καὶ ταῦτα ὡς Αθ. deletο ἄνδρες quod in eo sæpissimè abest. *Laud.* αὖ ὃ ταῦτα habet]

S E C T. XII.

Ib. l. 16. Αὐτοὶ ταμίαι ἢ πολεμαὶ γιγνόμενοι] Imperatores militaris pecuniæ & conquirendæ & distribuendæ munus sibi nacti sunt. *Demosthenes* iis præcidendam censet omnem prævaricandi ansam in obeundo munere parùm illis convenienti, eosque de nihilo respondere oportere, præterquam de rebus suis gestis, quarum rationem reddere tenebantur, nisi

nisi titulus αὐτοκράτορος, hoc est, imperatoris plenā potestate præditi, immunes eos præstaret. Aristides ad pugnam Plataæ, Nicias, Alcibiades, & Lamachus bello Siculo, hoc titulo insigniti erant, isque impediēbat quo minus in eorum actiones inquireretur. *Suid. Plutar. [Alcib. p. 200.] Tourrellus.*

Ibid. Ταμίαι] Quæstores numero erant decem ē Pentecosiomedimnis lecti. Ii in templo Minervæ pecuniam & sacram & publicam custodiebant, nec non ipsum Minervæ simulachrum. E populi sententiā creabantur veteri Atheniensium lege. Vid. *Schol. ad Chersonet. p. 60. voc. ταμίαι δημοσίως. Suid. Harpocr. & Petit. in Leg. Att. p. 253.*

P. 29. l. 2. Τῶν ἐκείνους πόρων] *Voss. ἐκείνους πόρον de-
leto τῶν: Ben. α. β. γ. τῶν ε. πόρον.*

Ib. l. 8. Εἰς Λήμνον ἢ Ἰμβρον ἐμβαλὼν] Imbros insula versūs Chersonesum Thracicam: Lemnos maris Ægei insula: ambas tenuerunt Colonia Atheniensium. Exiguus maris trajectus utramque a Thessaliā separabat: ibi autem summo Philippus imperio potitus est; itaque a situ suo talibus invasionibus valdè erant obnoxia. *Tourrellus.*

Ib. l. 10. Οὐχὶ ἄγων] *Pith. ἔχων* legit.

Ibid. Καὶ πρὸς τῷ Γεράσιῳ] Gerastus, vicus & Promontorium Eubœæ, cui maris undæ magnā vi se illidebant: unde Euripides Orest. [vers. 993.]

Λόκοι μασὶ πρὸς Γερασίαις,

Juxta albicantes fluctus Gerastios.

Et Callimachus in Del. [ver. 188.]

— Γεραΐσιον ἐπέλο φῦκον.

In eo celebre erat Neptuni templum. Huc alludens Aristophanes in Equit. [ver. 558.] his verbis hunc Deum invocat:

ὦ Γεραΐσιε παῖ Κρόνου. *Tourrellus,*

[Observandum est variari vocis Γερας scripturam;

R

usi-

nibus ut civitatem unam constitueret, hæc festa restituit & auxit. Præter magna Panathenæa, minora etiam erant; magna quodque quinto anno agebantur; minora secundum quosdam quotannis, secundum alios tertio quodque anno. In hisce minoribus tres ludi publici exercebantur; in primo facium & funalium cursus agebatur primò a peditibus, deinde ab equitibus; in secundo Athletarum certamen, qui de viribus concertabant; in tertio musices certamen exhibebatur. Poetæ quoque exercitiis quatuor de palmâ concertabant; victorum præmium vas erat olei plenum, quo ad libitum victor uti poterat, dum ne illud domum referret. Ibi quoque saltationes viscebantur: sacrificium sumptuosum erat, quisque pagus bovem suppeditare tenebatur, ex carnibus verò quæ supererant convivium publicum celebrabatur. Majori pompâ magna Panathenæa perficiebantur. Peplum Minervæ procedendo ferebatur, vestis erat alba non manicata, auro contexta, in quâ repræsentabantur pugnae gestaque Minervæ, Jovis & Heroum. Pompæ huic intererant omnes senes juvenesque utriusque sexûs." Vide *Meurs.* in singulari libro de hoc festo. *Suid. Harpoc.* Argum. ad *Mid.* Demosthenis, & *Dupont.* Prælect. ad Theophrast. cap. 3. Omnino autem libet huc transcribere *Plutarchi* locum, qui in Theseo p. 10. Ed. *Lutet.* hæc habet: Μὲν γὰρ τῶν Αἰγέως τελευτῶν, μέγα καὶ θαυμαστὸν ἔργον εἰς νῦν βαλλόμενον, συνώκισε τὰς τῶν Ἀττικῶν καὶ οἰκῆντας εἰς ἅσιν, καὶ μιᾶς πόλεως ἓνα δῆμον ἀπέφηνε, τέως ἀποσχίδας οἷας καὶ δυσανακλητὰς πρὸς τὸ κοινὸν πάντων συμφέρον· εἰς δ' ὅτε καὶ ἀναφερομένης ἀλλήλοις καὶ πολεμῶντας ἐπιὼν ἀνέπειθε καὶ δήμους καὶ γένη. Ἐ μὲν ἰδιωτῶν καὶ πεινήτων ἐνδεχομένων ταχὺ τῶν πεινῶν αὐτὰ τοῖς δὲ δυνατοῖς ἐκαστοῖς πολίταις προτείων καὶ δημοκρατίαν, αὐτὰς μόνον

μόνον ἄρχοντι πολέμῳ καὶ νόμων φύλακι χρησομένην, καὶ ὅ ἄλλων παρέξενσαν ἅπασιν ἰσομοιρίαν· τὰς μὲν ταῦτα ἐπειθεν· οἱ δὲ τὴν δύναντο αὐτὰς δεδιότες, μεγάλην ἔσαν ἤδη, καὶ τὴν πόλιν, ἐβόλοντο πενθόμενοι μᾶλλον ἢ βιαζόμενοι ταῦτα συγχωρεῖν· καταλύσας ἔν τὰ παρ' ἐκάστοις πρυτανεία καὶ βεληήτρια καὶ ἀρχάς, ἐν δὲ ποιήσας ἅπασιν κοινὸν ἐλευθερίαν πρυτανεῖον καὶ βεληήτριον, ὅπως νῦν ἴδρυται, τὸ ἄντι τὴν τε πόλιν Ἀθήνας προσηγόρευσε, καὶ Παναθηναία θυσίαν ἐποίησε κοινῶς· ἔθηκε δὲ καὶ μελοίκια (lege μελοίκια) τῇ ἐκτῇ ἡμέρᾳ δέκα τῶν Ἑκατομβαιῶν, ἣν ἔτι νῦν θύουσιν. Crusenio interprete: *Ab Aegæi excessu grande & mirificum opus agitans animo, contribuit Atticæ cultores in unam urbem, uniusque urbis unum reddidit populum, qui tunc erant divulsi & ægrè ad agendum in communi de republicâ conciri poterant: nonnunquam enim diffidebant mutuo, belloque certabant. Hos adiit, proposuitque eam rem singulis populis & familiis. Cujus consilium privati & inopes citò acceperunt. Opulentis & potentiibus quum remp. regno fore liberam proponeret, in quâ omnis penes populum esset futura potestas, ipse verò moderator tantum belli, & legum foret custos, cætera paria omnibus, partim eos perpulit: alii opes ejus veriti jam amplas atque audaciam, malebant sponte bis quàm vi compulsi assentiri. Igitur dissolvit vicatim prytanea & curias & magistratus, unoque statuto omnibus communi illic prytaneo & curiâ, ubi hoc tempore conspiciuntur, Astu & urbem Athenas appellavit, & Panathenæa sacrificium effecit commune. Celebravit etiam Metæcia, id est, festum demigrationis, sexto decimo die mensis Hecatombæonis, quem etiam nunc festum agunt.*

Ib. l. ult. τῶν Διονυσίων] Gemina item Dionysia fuerunt, festa scilicet quæ in honorem Bacchi celebrabantur; majora ac minora. Quandocunque autem Διονύσια absolutè legimus apud Atticos scriptores,

tores, Dionysia majora, quæ & Dionysia verna, intelligere debemus. Altera autumnalia, extra urbem in agris habebantur, unde dicta erant Διονύσια τὰ ἐν ἀγροῖς, & Dionysia minora; erant enim tantum περὶ τὰς πόλιν quædam seu præparatio ad Bacchanalia verna, quæ majora & antiquiora. *Duport.* ad Theophrast. Vide autem *Meurs.* in libro singulari de hoc festo.

P. 30. l. 1. Δεινοί] Vox hæc latissimæ significationis est; insignes emphases & elegantias facit in Linguâ Græcâ. Cum de personis dicitur, est μίση λέξις, & modò in bonum, modò in malum sumitur, ut & *gravis* Latinè. Vide *Duport.* in Theophrast. cap. 1.

Ibid. Ἀν τε δεινοὶ λάχωσιν, ἂν τε ἰδιῶται] Οἱ μὲν δεινοὶ ἐν ταῦθα οἱ ἔμπειροι τῆς ἀγέλης τῆς ἐορτῆς, οἱ δὲ ἰδιῶται, οἱ ἄπειροι τῶν τοιούτων. Exemplo sit in oratione τῆς Νεαίρας, *Stephanus* δεινός, *Theogenes* rex sacrificulus, ἰδιώτης: qui (ut alibi scripsi) opponitur τῷ τε πολιδωμῶν, ἢ τῷ πεπαιδωμῶν, ἢ τῷ τεχνίτῃ ἢ δεινῷ ἢ ἐμπείρῳ ἔχοντι ἢ δόμοιαν φύσεως ἡνυχηκότι. *Wolfius.*

Ib. l. 2. Λάχωσιν] Observat *Olivet* ex hac voce apparere, sorte electos fuisse quibus horum festorum cura commissâ est.

Ib. l. 3. Επιμελησόμενοι] *Pith. Voss. & Ben. α. ε. ἐπιμελέμενοι.* Mox pro ἀναλίσκει, *Voss. ἀναλίσκει.*

Ib. l. 6. Οὐκ οἶδ' εἴ τις τῶν ἀπάντων] *Wolfius* hæc ita transtulit *an ullus omnium habet*: nos ulla vertimus, ut ad ἀπόσολα referatur. Cum *Wolfio* sentire video *Tourrellum* atque *Olivetum*, juxta quos sensus loci est, Athenienses de festis suis præparandis magis sollicitos fuisse, inque eâ majores sumptus fecisse quàm cæteri Græci: quod utique verissimum est, sed minus quàm quòd antea dictum fuit, ideoque id velle *Demosthenem* vix putem:

præterea hæ voces de cæteris Græcis parùm commodè intelligi posse videntur, nisi additum fuisset
 vox Ἑλλήνων. *Nic. Carrus* hunc locum ita vertit :
quantum haud scio an ulla unquam classis vestra ha-
buerit : sed illud vestra rectiùs, ut opinor, omitta-
 tur. Cæterum, ut sciamus quanto sumptu hæc
 apud Athenienses festa celebrabantur, quantoque
 illi studio istiusmodi cæremonias festabantur, *Tour-*
rellus ad *Platonem* nos remittit in *Alcib. ii.* [p.
 148.] & *Athen. l. 14.*

Ib. l. 8, & 9. Τὸν εἰς Μεθώνην, τὸν εἰς Παγασάς,
 τὸν εἰς Πολίδαίαν] De *Methonâ* ac *Potidæâ* vide su-
 præ p. 223. *Pagasæ* maritima *Thessaliæ* urbs fuit,
 navale autem *Pheræorum*. Ibi *Argo* navis extruc-
 ta fertur, unde & *Pagasea* appellatur. Ab eâ illic
 compactâ *Pagasas* nomen habere fabulantur: alii
 probabiliùs nomen loco ἀπὸ παγῶν, Dor. id est,
fontibus, factum sentiunt, qui frequentes ibi largi-
 que fluunt. Vide *Strab. l. ix. p. 436. Ed. Casaub.*

Ib. l. 11. Προΐδεν] *Ben. α. β. γ. ε. προΐδεν*, quod
 rectius videtur.

Ib. l. 12. Χορηγὸς ἢ Γυμνασίαρχος] *Choragi* *Dio-*
nysiis & *Panathenæis* choros curabant & ducebant:
 victum etiam iis, nec victum solum, sed & coro-
 nas aureas, vestesque chori ipsius, ornamenta, at-
 que insignia suppeditabant. Inque eâ re tantum
 studii, tantumque industriæ posuerunt, ut magis-
 tros, & tibicines præstantiores coram Archonte
 sortiti sint, ludumque habuerint, in quo per ma-
 gistrum quem χοροδιδάσκαλον appellabant, chorum
 ipsum erudiendum, & exercendum curârint. Et-
 enim inter ipsos illustre de laude, victoriâque cer-
 tamen intercedebat, ita ut in *Dionysiis* qui hymnis
 canendis alterum superâisset, is tripodem præmium
 ferret, eumque cum magnâ cæremoniâ dedicaret.
Gymnasiarchi ii dicti sunt, qui oleum iis, qui se
 palæs-

palæstrâ exercere vellent, ministrârunt. Hæc officia inter primos honores erant, qui in civitate caperentur. *Sigon.* lib. iv. 4.

Ib. l. 13. Παρά τῷ Παρά τε pro παρὰ τινος rectiùs scribendum censet *Wolffius*; & sic quidem in Demosth. alibi scriptum reperies.

Ib. l. 16. Τῆς τέτῃς ἀποστολῆς] *Pith. Voss. & Ben.* α. ε. θ. τῇ τ. ἀποστολῇ.

Ib. l. ult. Ἀόρεια, ἀδιόρθωτα] *Voss.* ἡ ἀδιόρθωτα.

Ib. Schol. l. 5.— μὲν ἀποστολῆς] Τὸ ἡ, à *Suidâ* etiam prætermittitur, qui hæc descripsit; ad eum *Kust.* “Rectiùs legeris, καὶ στρατῶς ἢ ἀποστολῆς εἰς πόλεμον.” Mox ἀπαμειβόμενοι ex *Suidâ* emendavi, qui vicissim hoc ex loco corrigendus est. Et enim in eo ita hæc leguntur: Ἀποστολαίς. (potiùs lege Ἀποστολαί) ἀπαμειβόμενοι, δῶρα. Καὶ ἀποσελλόμενοι μὲν στρατῶς εἰς πόλεμον ἀποστολῆς. Τῶν ἧ πλοίων τὰ μὲν σωτηρόμενα ταῖς ἀποστολαῖς τῆς ταῖς ἀπαμειβόμενοι. Primò igitur hæc τ. δ. π. &c. τῶ δῶρα subjungenda sunt: deinde pro ἡ ἀποσελλόμενοι legendum est ἡ ἀπόστολῃ, ὁ ἀποσελλόμενος, &c.

P. 31. l. 1. Τριημέρης] *Triremium Præfeti*: armamenta triremibus & victum remigibus ex suis sumptibus dabant: propter tamen sumptûs magnitudinem, ea interdum à civitate acceperunt: aliquando duo simul triremem instruxerunt, aliquando tres, aliquando decem, aliquando plures. Ut autem Prætores in re maritimâ trierarchis omnibus, sic singuli trierarchi singulis triremibus, ac ejus triremis remigibus imperârunt. *Sigon.* lib. iv. 4. & 5. Vide *Suid.* & *Petit.* in Leg. Att. l. iii.

Ib. l. 2. Ἀνιδόσεις] Solon quidem ab initio propterea census civium constituerat, & ex iis classes quatuor descripserat, Quinquemodialium, Equitum, Zeugitarum, & Theticorum, ut omnes pro ratione fortunarum suarum operam, studiumque

suum reip. commodarent, ac ne quis excusatione tenuitatis publicorum munerum onus defugeret, ἀντιδοσιν excogitârat, quæ fuit muneris & fortunarum cum altero permutatio. Postea placuit, ut, totâ ratione mutatâ, mille ac ducenti ex universis classibus legerentur, quî cum cæteros divitiis antecederent, soli etiam publicorum munerum onera sustinerent. *Sigon. ibid.* Quamvis autem immutatum fuerit institutum, nihilo tamen minus obtinuerunt semper *Solonis* καὶ τῶν ἀντιδόσεων Leges accommodatæ tantum ad distributionem civium post Solonem usu receptam. Itaque si quis e trecentis qui sepositi erant ad obeundas Trierarchias sumptus tolerare non posset, Lege licebat eâ classē excedere, si quem se locupletiores vacantem ostendisset. Quod si is qui designabatur, se ditiores esse fateretur, in trecentos alterius loco referebatur: si negaret, permutabant inter se facultates. *Petit. in Leg. Att. l. iii.* Confer *Argument.* ad Demosth. & Isocr. orat. καὶ ἀντιδόσεως. Non omitendum est quod hîc optimè observant *Tourrellus* atque *Olivetus*; nempe ex hac Solonis lege, licet in se bonâ ac sapienti, magna reip. incommoda evenire posse, quippe quod, cum aliquid agendum esset, rem malè procrastinarent hæ apud Imperatores discutiendæ καὶ ἀντιδόσεως Actiones.

Ib. l. 4. Εμβαίνειν τὰς μετοίκους] Μετοικῶν est qui ex alia civitate ad aliam emigrat, nec ut peregrinus ad breve tempus adventat, sed illic domicilium habet. Pendebat verò quotannis xii drachmas, quod μετοίκιον dicebatur. Qui id tributum non solverant, abducebantur ad τὰς πολλὰς, convictique vœnabant. *Harpor.* Horum Μετοίκων alii μετοίκιον non pendebant, quippe quum eodem cum civibus uterentur jure, & ἰσοτέλες dicebantur. Omnia & privata & publica administrabant per Patronum, quem de civibus

civibus Atheniensibus eligere lege jubebantur. *Petit.* in Leg. Att. l. ii. Vox ἐμβαίνειν sæpiùs absolute positum invenitur: sic infra p. 35. Οὐκ ἐμβασιόμεθα, ut ex MStis emendavimus.

Ib. l. 5. Τὲς χωρὶς οἰκῆστας] *Wolfius* vertit: *libertinos qui suam ipsi rem familiarem administrant*: sc. sub τῶν δεσποτῶν. Auctore *Harpocrate*; ad quem *Valesius*: “An potius sunt rustici, qui rure habitant, χωρῆται, *Hesychio*, *Dionysio* lib. i. pag. 68. “(cui sententiæ accedit *Tourrellus*) an potius ξένοι, “qui οἰκῆτες Ἀθήνησιν, de quibus *Demosthenes* “contra *Leptinem*, qui scripserat legem μηδὲνα “ξένον εἶναι ἀτελεῖ, μὴ διωρίζων τὴν οἰκίαν Ἀθήνησι, “quod reprehendit eo loco. *Cl. Ezech. Spanheimius* in *Notis* ad *Aristoph. Nub. v. 225*. hæc interpretatur qui extra *Atticam* habitant.

Ib. l. 6. Αὐτὲς] Sc. Ἀθηναίαις καὶ πολίταις ἀντὶ τῶν μετοίκων καὶ ἀπελευθέρων. *Wolfius*.

Ib. l. 8. Τὸν ᾧ] *Pith.* τὸν μὲν ᾧ. Mox *Pith. Voss. & Ben. α. ε. ἐκ ἀναμύησι*. deinde pro ῥαθυμίαν *Pith. & Ben. β. γ. η. θ. εἰρωνείαν*.

S E C T. XIV.

P. 32. l. i. Επισολῇ] *Επισολαί* emendavi ex MSto *Laud.* ob præcedens plurale ταῖς ἑπισολαῖς: atque ita centies in *Demosthene* antecedenti numero respondet sequens ἑπηγεφῇ.

Ib. l. 15. & seqq. Οὐκ ἀκολουθεῖν τοῖς πρᾶγμασι, ἀλλ’ αὐτὲς ἐμπροσθεν εἶναι τῶν πραγμάτων] *Livius* lib. ix. cap. 18. *At, Hercule, reges, non liberi solum impedimentis omnibus, sed domini rerum temporumque, trahunt consiliis cuncta, non sequuntur.*

Ib. l. 18. Αὐτὸν τρόπον, ὥσπερ] *Wolfius* ὁνπερ mavult: & sic quidem alibi *Demosthenes*, sed longè frequentius apud eum hæc formula occurrit: sic
supra

supra p. 21. ἑκατὲρ τ. πεζ. ἢ αὐτὸν τρόπον στρατομεύουσιν,
& in sexcentis aliis locis.

P. 33. l. 5. Τετάρτης] Athenienses valde erant
mari potentes. Facile trecentas naves adornabant,
easque tam bene instructas, ut cum duplo navium
numero par iis certamen esset. *Thucyd.* l. ii. *Cic.*
Verr. 5. *Isoc.* in Panegyri. [*Demost.* περὶ Συμμο-
λειῶν, p. 108.] Litteris atque navigationi ex æquo
factum est hujus populi ingenium: paremque inter
eos Parentes, lege id jubente, curam impendebant
pueris in utroque horum instituendis: unde natum
est proverbium Μῆτε νῆν μῆτε γράμματα θήσασθαι,
neque natare neque litteras scire: quo crassam ho-
minis ignorantiam significabant. *Suid.* [Vide *Meurs.*
de Fort. Athen. c. 8. & *Petit.* in Leg. Att. p. 162.]
Tourrellus.

Ibid. Οπλίτας, ἱππίας] Athenienses plerumque
exercitum aluerunt novem & viginti mille peditum,
equitum verò ducentorum. *Thucyd.* l. ii. *Diod.* l. xii.
Idem. [Pro ducentorum debuit dicere, bis mille cum
octingentis, ut patet ex ipso *Thucydide*, libro citato
p. 109. Ed. *Francofur.* ἱππίας δ' ἀπέβαινε δια-
κοσίαις καὶ χίλις, ξὺν ἱπποτοξόταις, ἐξακοσίαις δὲ καὶ
χίλις τοξόταις. Equites verò demonstravit mille &
ducentos cum equestribus sagittariis; sexaginta etiam
& mille sagittarios. Vid. *Meurs.* Att. Lect. lib. i.
cap. i.]

Ib. l. 6. Χρημάτων πρόσσόδον] Atheniensium an-
nui reditus fuere talenta 1200, & quod excurreret.
Æschines Orat. περὶ ἀπαρχῆς. Φόρος δ' ἡμῶν καὶ
ἐνιαυτὸν προσήκει πλεον ἢ χίλια καὶ ἀφαιρέσεια τάλαντα,
Tributum verò nobis annuum accedit plusquam mille
& ducenta talenta. Atticæ autem totius census erat
talentorum 6000: ut indicat *Demosthenes* περὶ συμ-
μολειῶν. Vid. *Meurs.* loco modò citato.

Ib. l. 8. Οὐδενὸς ᾧ ἀπολείπεσθε] Affectamini om-
nes,

nes, id est, in tergo hæretis hosti, sequimini, quò vos adversarii ducunt. *Walsius.*

Ib. & seqq. Ὡς περ ὃ οἱ βαρβαροὶ πικτόδ' κειν, ἔτα πολέμειτε Φιλίππῳ] Panætius in Aulo Gellio, ratione contrariorum, virum prudentem bono Athletæ comparat, qui se nunquam nudat, hostisque vul-tum semper observat. *Tourrellus.* [Locus est lib. xiii. cap. 27. quem, quum valdè elegans sit, & ad hæc illustranda non parum faciat, huc transcribere haud piget. Verba sic habent: *Vita hominum, qui etatem in medio rerum agunt, ac sibi suisque esse usui volunt, negotia periculaque ex improvviso assidua & prope quotidiana fert. Ad ea cavenda atque declinanda proinde esse oportet animo semper prompto atque intento, ut sunt Athletarum, qui Pancratie vocantur. Nam sicuti illi, ad certandum vocati, projectis altè brachiis consistunt, caputque & os suum manibus oppositis, quasi vallo, præmuniunt; membraque eorum omnia, priusquam pugna mota est, aut ad vitandos ictus cauta sunt, aut ad faciendos parata: ita animus atque mens viri prudentis, adversus vim & petulantias injuriarum, omni in loco atque in tempore prospiciens, debet esse arrecta, ardua, septa solidè, expedita, nunquam connivens, nusquam aciem suam fleuens, consilia cogitationesque contra fortunæ verbera, contraque insidias iniquorum, quasi brachia & manus protendens; ne quâ in re adversa & repentina incursio imparatis improtectisque nobis oboriatur.]*

Ib. l. 17. Συμπερθεῖτε] *Jensius* Lect. Lucian. lib. iii. cap. 13. συμπερθεῖτε legendum suspicatur: ut in Luciano de Mercedē Cond. συμπερθεῖς ἀνω καὶ κάτω. Supra quidem, inquit, apud Lucianum τὸ συμπερθεῖς habuimus; at illud notat (nec aliter ibi sumitur, pone sequi, comitari: apud Demosthenem verò, quemadmodum & in adducto ex Luciano de

Merc.

Merc. Cond. loco, requiritur sensus τῆ *una circumferri, circumagi, circumcurrere*. Verùm, cum recepta lectio benè habeat, nihil temerè mutandum est.

Ib. l. 19. Βεβλόμεθε] *Ben. ἡ. βεβλόμεθε*. Mox pro αὐτοῖς *Voss. & Ben. ε. θ. αὐτοί.*

Ib. l. 20. Οὐδὲ πρὸς τῶν χρημάτων] Cum pecuniæ sint nervi bellorum, non incommoda est hæc lectio. Malo tamen cum Obsoræo, *πεπραγμάτων*, quod omnia complectitur. Et quid si legas *πρὸς τῶν πεπραγμάτων*. *Wolfius*. [Utrique lectioni sui suffragantur MSti; sed τὸ *πεπραγμάτων* præferendum duxi. Non enim eos Demosthenes ulquam reprehendit quòd de pecuniâ conquirendâ minus sint solliciti, sed quòd nullam omnino rerum gerendarum curam maturè satis suscipiant: hoc est ἐν ἔμπροσθεν ὧσιν τῶν πεπραγμάτων, ἀλλὰ τὰ συμβαίνοντα διακωσιν. Sic in Orat. de Pace, & similiter in Philipp. 4. ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι πρὸς τῶν πεπραγμάτων εἰώθασιν χεῖρας τῶν βεβλόμεθ' ὑμεῖς δὲ μὲν τὰ πεπραγμένα. (Quod sanè pro *Wolfii* conjecturâ facere videtur, legendum πρὸς non πρὸς: sed tum ταυλόλοισι erunt quæ sequuntur: πρὸν ἂν ἡ γεννημένη δα.) Objici quidem potest vocem *χρημάτων* idem significare posse, atque τὸ *πεπραγμάτων*, sed hoc non liquet. Eo quidem sensu singulare *χρῆμα* sæpe sæpius usurpatur: plurale *χρήματα*, ut opinor, non item.]

S E C T. XV.

P. 34. l. 11. Ἀν μοι δοκῇ] *Voss.* τὸ ἂν inter ὁπ-
χεῖν & ἐνίοις inferit, *Wolfius* δοκεῖ legit.

Ib. l. 18. Μὴ ἐνθυμέται, μήτε λογίζεσθαι] Centies quidem hæc verba conjuncta leguntur in Demosthene: quare minùs lubenter immutarem, nisi se-
sequens vox ἐρεῶν id necessariò postulare videretur.
Ecquis enim sensus est: *Miror neminem vestrum cogitare*

cogitare vel considerare bellum de ulciscendo Philippo initium cepisse &c. cum videat bellum &c. Jam verò reposito ἐργίῃ, quod præter Obsopæum etiam Ben. α. β. ε. agnoscunt, & sensus longè melior eruetur, & constructio optimè constabit. Miror neminem vestrum vel animadvertere—& quæ sequuntur, neque indignari, cum rem ita se habere videat.

P. 35. l. 1. Παθεῖν αὐτὲς] Τὸ αὐτὲς abest a Voss.

Ib. l. 7. Οὐκ ἐκκησόμεθα] Ita omnes editi, sed nullo, ut videtur, sensu. Ecquis enim credat Demosthenem tam ineptâ ταυτολογία dixisse ἐκ ἐκκησόμεθα; ἐκ ἔξιμεν; Nullâ igitur dubitatione ἐκκησόμεθα reposui; quam lectionem exhibent *Laud. Pith. & Ben.* α. ε. Sæpius absolutè ponitur hoc verbum: supra p. 31. ἐμβαίνειν τὰς μέσους: in Orat. contra Mid. p. 375. ὑμῖς δ' ἐκ ἐμβήσεσθε: & sic etiam apud Latinos aliquando *conscendere*. Livius: *Conscendunt alacres copiae*; sub. navem. Cæsar: *Erat completis litoribus contentio, qui potissimum ex magno numero conscenderent*. Cic. Attico, lib. ix. 187, 4. *Idibus Martiis Pompeium a Brundisio conscendisse*. In Voss. legitur ἐκ ἐκκήσομεθα: ἐκ ἔτι μὲν: quod profectò vulgatâ melius est, sed, cum aliquid mutandum sit, magis placet ἐμβήσομεθα.

Ib. l. 1. Οὐκ ὅτι τὴν ἐκείνην πλῆσόμεθα] Sub. χώρον. Cæteræ Editt. πλῆσόμεθα, minus Atticè. Vid. *Longin.* in notis supra ad pag. 14.

Ib. l. 11. Ἡρετό τις] Doctiss. *Zach. Pearce* in Emendat. ad *Longin.* “Hæc verba aut ex Glossæmate nata sunt, utpote ex margine, ubi ad voces ποῖ δὲ προσορμίσμεθα explicandas posita erant, in textum recepta; aut ea lectio, quæ inter varias Demosthenis lectiones a *Morellio* collectas extat, admittenda est, sc. Ἡροτό τις.” Ego quidem mutare nolui, quippe quod hæc voces omnino delendas esse censeam.

Ibid.

Ibid. Εὐρέσει τὰ σάββα] *Tollius ad Longin. ibid.*
 “*Tacitus ad hunc Demosthenis locum videtur*
 “*respexisse, cum dicit in l. ii. Hist. Aperiet & re-*
cludet contēda & tumescētia vitētriciū partium vul-
nera bellum ipsum.

Ib. l. 14. & seqq. Καθώμεθα οἶκοι λοιδορημένων ἀκρό-
 οντες ἢ αἰτιωμένων ἀλλήλους ἢ λεγόντων] Hujusce mo-
 ris testimonium perhibent Isocrates in Pánath. &
 Aristoteles Rhet. l. iii. c. 17. eorundem ambo tem-
 porum cum Demosthene. Aristoteles etiam addit,
 Isocrati magis quàm cuivis alteri solenne fuisse con-
 tra alios invehi, idque non solùm in suggesto, a
 quo eum vocis suæ infirmitas magnaue ejus timi-
 ditas summovertant, verùm etiam in iis, quas nun-
 quam pronuntiavit, Orationibus. *Tourrellus.*

Ib. l. 16. Οὐδὲν ἡμῖν ἐμὴ] In *Voss.* εἰδὲν ὑμῖν μὴ,
 deleto τῷ ἐ quod etiam a *Pisth.* abest.

P. 36. l. 5. Καταγελῶσι τὴς ἀποσόλως] Hæc con-
 jungo: etsi fortè legendum, τῶν πειστικῶν ἀποσό-
 λων & postea οἱ σύμμαχοι τεθναῖσι τῷ δέην. Durum
 enim fuerit, τεθναῖσι τὴς πειστικῆς ἀποσόλως, αὐτὸ τῷ
 Δεῖ τὴς, ἢ ἐνεκα ἢ πειστικῶν ἀποσόλων, εἰς αὐτὸς θανα-
 τὴς τῆς. *Wolffius.* [In *Voss.* legitur præpositio Δεῖ,
 inter varias autem Demosthenis lectiones a *Morel-*
lio collectas habemus τὴς τ. ἀποσόλως ὁρῶντες, quæ
profectò germana lectio videtur.]

Ib. l. 7. Οὐ γάρ ἐστιν, ἐκ ἐστὶν ἓνα ἄνδρα—] Apud
 Græcos proverbium erat vetus in hanc sententiam,
 εἰς ἀνὴρ εἰς ἀνὴρ: unus homo nullus homo est. Eo-
 dem sensu Euripides in Heracl. [ver. 275.] ait, μιᾶς
 χειρὸς ἀδυνάτης μάχη, unius manus infirma est pugna.
Tourrellus.

Ib. l. 9. Προχέει μέντοι ἢ φῆσαι—] Verisimile
 est hoc ad Charëtem pertinere, ducem Athenien-
 sium qui adeo promptè maxima pollicebatur, ut in-
 de proverbium oriretur Χάρις ὁ ὑποχέσταις, Charetis
 polli-

pollicitationes, quo promissum aliquod frivolum omnino esse significarent. In Equitibus Aristophanis Act. v. legimus sermones quos ad populum habere soliti sunt istiusmodi imperatores, quò eos spe adulatoria sustentarent. *Idem.*

Ib. l. 12. *Οταν ᾗ ἡτῆται*] Sic editi omnes; sed pessimè, ut videtur. Etenim si hæc lectio retineatur, quorsum pertinent quæ sequuntur, *τί χρεὶ προσδοκᾶν*; Siquidem id quod iis esset timendum, non jam erat expectandum, postquam victus fuisset Imperator cum exercitu. Multo minus isti lectioni congruunt quæ postea de Imperatoribus dicuntur: *πρὸς τὸς ἐχθροὺς ὕδὲ ἀπ᾽ αὐτῶν ἀγωνισαὶ καὶ θανάτου πολυῶ.* Quomodo enim vinci poterat imperator, qui cum hoste ne quidem pugnare ausus est? Omnino igitur in textum reponendum duxi *ἡγῆται*. quod exhibent *Pith. Laud. & Ben. a. γ. ε. η. θ.* atque hanc germanam esse lectionem satis, ut opinor, liquet ex ipso huiusce loci scopo. Hic enim id Atheniensibus inculcat orator, quod & alibi passim, nempe quàm necesse sit ut ipsi per se militent, neque omnia peregrinis copiis committant. Quid enim expectandum est, inquit, cum nullos alios Imperator milites habeat, quàm miseros peregrinos, eosque mercede etiam fraudatos? Supra p. 23. dixerat quid exinde sperare poterant, cum dicit *ἐξ ἧ δ' αὐτὰ καθ' αὐτὰ τὰ ξενικά ὑμῖν ερετὰίαι, τὸς φίλους νικᾷ ἢ τὸς συμμάχους, οἱ δ' ἐχθροὶ μείζους ἢ δεινὸν γιγνῶσιν*, &c. Similis locus est in Orat. de Rep. Ordin. p. 97. quem vide. *Voss. ἡγῆται* legit, quod, cum longiùs a receptâ lectione distet, emendationem confirmat.

Ib. l. 13. *Ἀπομίσθων*] *Harpocratio* (nisi locus mendosus sit) & ad eum *Mausacus* vocem *δομίσθων* hoc in loco significare docent qui voluntariò mercedem non recipiunt: ita ut idein sonet ac *ἀμίσθων*.

Tourrellus

Tourrellus alteram hujusce vocis significationem amplectitur, quâ notat eos qui sine mercede dimittuntur, cum tamen mercenarii sint; ita enim hunc locum vertit: *miserables étrangers, qui nec touchent point leur paye*. In eâdem sententiâ *Wolffius*, cui quidem facilè accedo. Vide supra pag. 23. & Scholion ad voc. μή μοι μνείες, p. 19.

Ib. l. 15. Εὐθάδε] Scilicet in suggesto. Cæteri impressi ἐνθάδε habent: minus rectè. Vid. *Schol.* ad ἀθλίων ἀπ. ξένων.

Ib. l. 17. Ψηφίσθηδε] *Ed. Francofur.* ψηφίζθηδε, *Ald.* ψηφίζεθε.

Ibid. Τί ἔχει] A nonnullis τὸ ἔχει abest; neque id agnoscit *Henricus Stephanus*, qui hunc locum citat in voc. ἀπομύθε.

P. 37. l. 4. Ως μή] *Wolffius* ἔρῃ μὴ—ὅρῳ δέ. *Voss.* ἔρῃ deleto τῷ μὴ, quam lectionem *Aldus* in nonnullis reperit. Eundem sensum in versionibus suis exprimunt *Nic. Carrus*, & duo Gallici interpretes; isque sanè aliquanto melior videtur.

Ib. l. 8. Στεγίτηγῶν ἕκαστος δὲ ἔχεις κείναι &c.] Idem Comicus, [i. *Aristophanes*] sive potius fidelis rerum Atheniensium historicus, *Acharn.* Act. iv. Sc. vii. & in *Avib.* juxta finem, docet nos magno contemptui fuisse eo tempore, hoc est paucos ante Demosthenem annos, Atheniensium imperatores. In Proverbium jampridem cesserat eorum ignavia, proque maximâ contumeliâ dicebant: *Ecce Homo timidior Pisandro*. *Tourrellus*. [vid. *Suid.* voc. Εἰς Πεισάνδρου.]

S E C T. XVI.

Ib. l. 17. & seqq. Μετὰ Λακεδαιμονίων Φασί Φίλιππον π. τ. Θεβαίων κατὰ λυσιν] Thebæ, princeps Bœotiae urbs, atque una ex maximis Græciæ Rebus publicis

publicis, inter quas proximè parem Athenis ac Lacedæmoni locum obtinuit. Lacedæmonii post pugnam Leuctricam contra Thebanos vindictam anhelabant, eaque res otiosorum istiusmodi hominum somniis atque conjecturis materiam satis amplam præbuit. *Idem*. [Vide similem locum in 2 Philippicâ p. 45. & Isocratis Philipp. p. 232. Ed. *Battie*.]

Ib. Schol. l. 5. Οἱ δὲ ἀδικίαν] In *Henr. Steph.* voc. ἀπόμοιθ, qui hunc locum citat, ita hæc leguntur, οἱ διὰ δειλείαν ἢ κακίαν.

P. 38. l. 1. Τὰς πόλεις Ἀσπῶν] Ἡ ὀλιγαρχία ἢ τυραννὶς ἐγκρατὴς αὐτῶν πόλεσι. Nam fuit hæc Græcorum ratio: Reges, urbes gubernari a singulis: Oligarchici, ut Lacedæmonii, a paucis: Democratici, ut Athenienses, a multis, hoc est a plebe, voluerunt. Hoc illud est, quod ait Thucydides τῇ α' p. 14. [Ed. *Em. Port.*] τὰς Λακεδαιμονίους βέλας τὰς συμάχους ἑπὶ τῇ δειλίᾳ αὐτοῖς πολέμῳ, τῶν δὲ ὀλιγαρχῶν. *Wolfius*.

Ib. l. 2. Ὡς πρέσβης πέπομφεν ὡς Βασιλέα] Nam cum Isocratis impulsu bellum Persicum animo ageret, probabile est & ejus ingenio dignum, per sæciales prius cum res repetere voluisse: hoc est, τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν ἑλλενίδας πόλεις ἢ νῆσους ἀξιῶν ἐκείνων ἐλευθέρους αἰφέναι, ἢ τὴν Εὐρώπης παντελῶς ἀποσῆναι, ἀρχέμενον τῇ τ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ καλοικέντων βαρβάρων ἀρχῇ. *Idem*.

Ib. l. 3. Βασιλέα] Alibi passim Demosthenes Persarum regem solo Βασιλέως seu *regis* titulo, ut hic, designat. Atque ita alii sæpe scriptores. *Aristoph.* in *Acharn.* ver. 647. Οἱ καὶ Βασιλεὺς & quæ sequuntur. *Idem* in *Equit.* 476. — ὁ Μήδοις καὶ Βασιλεὺς ἐκονομεῖ. Usitatius autem Μέγας Βασιλεὺς appellabatur. Sic idem in *Pluto* ver. 170. Μέγας ὁ Βασιλεὺς ἔχει Ἀλφειὸν ποταμὸν; ad quem locum hæc *Cer. Giraldus*: "Magnum regem absolutè vocant
S "regem.

“ regem Persarum. Cum enim Cyrus Assyriæ &
 “ Mediæ regna in Persas transtulisset, Asiam de-
 “ bellasset (unde argenti quingenta millia talento-
 “ rum reportavit, præter craterem Semiramidis,
 “ cujus pondus erat quindecim talentorum) voca-
 “ tus est μέγας βασιλεύς: a quo postea Persarum
 “ reges μέγας βασιλείας appellari se voluerunt.

Ibid. Οἱδ' ἐν Ἰλλυριοῖς πόλιν τεύχουσιν] Philippus decem abhinc annos magnam hujus regionis, quæ jam *Sclavonia* appellatur, partem subegerat. Haud veri ab simile est eos istiusmodi rumores eo animo sparsisse ut Philippo essent utiles, cum persuasum darent scilicet longè ab Athenis esse remotas ejus cogitationes atque consilia. *Tourrellus*.

Ib. l. 5. ἑκας⊕ περιχόμεθα] Etsi & hæc lectio excusari potest, malim tamen ἑκασοι. Sic in Oratione περὶ Εἰρήνης, μὴ πάντες, περὶ τῶν ἰδίων ἑκας⊕ ὀργιζόμεθα⊕: servata numerorum congruentia. *Wolfius*. [In *Voss. Pitb. Ben. β. ε.* & nonnullis aliis legitur ἑκασοι.]

Ib. l. 7. & seqq. Ἐκείνον μεθύειν—ἢ π. τ. ἀναιροπολεῖν] *Horatius* ad hunc locum videtur respexisse, cum de Cleopatrá dicit, Od. i. 37.

—quidlibet impotens

Sperare, fortunaque dulci

Ebria.

in *Voss.* primæ voces transponuntur.

Ib. l. 13. Τί μέλλει] *Voss.* τί δ᾿. Post ἐκείν⊕ *Morellius* inter var. lect. punctum ponit, deletque quæ sequuntur ad ἄλλ' ἰάν.

Ib. l. 17. Ἀποσερεῖ] *Voss.* ἀποσερεῖ. Mox ὑπὲρ ὑμῶν καθ' ὑ. εὐρητε.

P. 39. l. 7. Ἀτλα] Aliquando cum leni scribitur hæc vox, & tum significat τινὰ; cum aspiratâ verò, ut hic, ἀτίνα. *Etymol. Mag.* voc. ἀτλα. Nonnunquam accipitur pro ὄσα; alicubi tamen redundat.

Phere-

PHILIPPICAM I. 275

Pherecrates in Chirone ἐπ' ἀειθμῇ eam usurpavit:
Aristophanes vero ἐπὶ χρόνῳ. *Harroc. & Etymol.*

S E C T. XVII.

Ib. l. 11. & seqq. Οὐτ' ἄλλοτε πώποτε πρὸς χάριν
εἰλόμην λέγειν, ὅτι ἂν μὴ ἔλ συνόισαν ὑμῖν πεπεισμένῳ
ω] Demosthenes, licet jam primò contra Philip-
pum diceret, plures antea orationes habuerat, quæ
ad salutem reipublicæ spectabant: De Class. de
Rep. Ord. Pro Megal. 57c. ideoque plusquam una
occasio ei obtigerat sincerum civibus suis consilium
impertiendi. *Fourrellus.*

N O T Æ

IN PRIMAM

OLYNTHIACAM.

OLYNTHUS, Thraciæ urbs, in Peninsulâ Pallenes sita est, inter Sinum Theſſalonicum & Toroneum. Plures ei cum Amynta Philippi patre contentiones interfuerant. Philippo etiam, quum imperium ingressus eſſet, obſtiterat. *Diod. l. xv. Iſoc. in Archid. & Paneg.* Is tamen iracundiæ ſuæ initio non paruit, ſed e contra amicitiae indiciis maximè fallacibus, eos, quos ad cladem deſtinabat, conſopire ſtudit: eoque certior ſibi reddidit vindictam, quò tardiùs atque occultius procedebat. Tandem Olynthum obſidione cingit, atque hoc illud eſt quod tribus Olynthiacis materiam præbuit. Has ego eodem ordine, quo Dionyſius Halicarnaſſeus Epp. ad Amm. colloco; eique ipſa ratio ſuffragatur. Namque initio ejus Olynthiacæ, quam ego primam facio, Orator Athenienſibus inſtat de fœdere citò cum Olynthiis in-
eundo; in duabus autem reliquis id fœdus initum ſupponit, inque id ſolum incumbit, ut oſtendat quàm neceſſe ſit, quæ ex eo tenebantur facere, ut faciant. Conſequentia cuivis facilè patebit. *Tour-
rellus.*

N O T Æ

N O T Æ I N

TEXTUM & SCHOLIA.

S E C T. I.

PAG. 42. lin. 3. Φανερόν γενομένην] Cæcus igitur & amens sit oportet, qui eam non cernit.
Wolfius.

Ib. l. 5. Πολεμήσαντας] In nonnullis πολεμήσαντας legitur: minus rectè.

Ib. Schol. l. 5. Τῶν ἐξ ὑποδιαίρεσεως] Vide secundum caput Hermogenis De inventione lib. i.
Wolfius.

Ib. l. 6. Προλήψεως] Malim προσλήψεως assumptione, adjunctione indefiniti. *Idem.*

Ib. l. 11. Τῷ Θεολόγῳ] Gregorii Nazianzeni, qui κατ' ἐξοχὴν sic appellatur, ut Demosthenes ὁ ῥητωρ, Homerus ὁ ποιητής. Extat hic Epitaphius in Editione Hervagianâ, Ann. MDL. fol. 76. cujus hoc initium est: ἔμελλεν ἄρα πολλὰς ἡμῖν ὑποθέσεις, &c.
Idem.

Ib. l. 12. Τοῖς ᾧ προσώποις] Mutilus videtur hic locus, nec ad institutum pertinere, nisi ei aliquid consentaneum antecesserit. *Idem.*

Ib. l. 16. Τῷ πρώτῳ] Id est, tertiâ in hac Editione.

Ib. l. 18. & seq. Ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ζητεῖται εἰ χρὴ βοηθεῖν τοῖς Ολιυθίοις· ἐν ᾗ τέτῳ, τὸ μὴ βοηθεῖν ἤδη δέδεικται] Immo è contra in hac oratione quæritur εἰ χρὴ βοηθεῖν τοῖς Ολιυθίοις, quod manifestum est ex ipso exordio; in illâ alterâ, quam Scholiastes falsò primam vocat, τὸ μὴ βοηθεῖν ἤδη δέδεικται: id-
S 3 que

que palam est cūm ex multis aliis locis, tum præfertim ex eo quod Demosthenes de Philippo dicie pag. 116. τὰ δ' ἡμᾶς διαβάλλων, ἢ τὴν ἀπυσίαν τὴν ἡμετέραν. Quomodo enim Philippus Atheniensium absentiam criminari poterat, nisi Olynthiis auxilio adesse ex fœdere jam inito tenerentur;

Ib. l. 25. Μὲν τῷ λόγῳ] Præpositio planè deest; itaque, ex *Wolfii* mente, lego ἐν pro μὲν.

Ib. l. 29. Περὶ τῆς ἐξ ἀρχῆς] *Wolfius* uno verbo legit ἐξ ἀρχῆς, & pro αὐτῇ, ἀπὸ potius scribendum censet. Ego quidem πρὸ malui rescribere, cūm quia hæc voces sæpissimè inter se mutari observaverim, tum ob sequens πρὸ τῆς εἰσόδου, quod idem planè est.

P. 43. l. 1. Διὸ μὲν τινὰ] Olynthus inter urbes Thraciæ fuit maxima; sub secundo, tertio, & quarto anno Olympiadis 98. conjunctis Macedoniæ Spartæque viribus prosperè nonnunquam obstitit. Lacedæmonii tres imperatores in hoc bello amiserunt, quod tamen terminatum est Olymp. 100. Ann. 1. pace factâ valdè ex Lacedæmoniorum commodo. *Tourrellus*.

P. 43. l. 3. & seqq. Ὡς τὰς πρὸς ε. δ. π. μ. ἀπίστους] Etiam ex hoc loco apparet, Olynthiorum levitatem nonnullis suspectam fuisse. *Wolfius*. [Imo Philippi Olynthiis.]

Ib. Schol. l. 6. & seqq.] Δείκνυται ὅτι ὦν ἰσχυρότερον ἐκ τῶνδε &c.] Lepidum sanè argumentum, quodque seriâ refutatione haud indiget.

Ib. l. 11. Ο φιλόχορος] Libro sexto rerum Atticarum: eum videtis in Ὀλυμπιάδων ἀναγραφῇ apud *Scaligerum*, p. 330. sub finem: vel in *Dionys. Halicarn.* Ep. ad Amm. p. 196. Ed. Doctiss. *Hudsoni*.

Ib. l. 30. καλασωμεῖσθαι] Deesse hîc particulam copulativam quilibet, credo, videat. Mihi quidem sub illo ipso καλασωμεῖσθαι delitescere videbatur. Abundat nempe καλὰ & ἐκ κατὰ corruptum esse suspicabar, Suffra-

Suffragantem postea *Morellium* observavi, cujus insuper adjutus industriâ lectionem fidenter emendavi.

Ib. l. 40. Σύμμετρον ἔ] Σύμμετρον apud Græcos vulgò saltem, si non semper, *mediocris, modicus*, ideòque *exiguus* sonat. Itaque cum hæc primo legerem, illud ἔ in ε̄ vertendum censui. Quomodo enim eadem potentia & magna & parva fieri posset? Cæterum quum alia etiam, quamvis rariùs, significet, inter quæ *justus, idoneus, conveniens*, nolim equidem lectori nova mea obtrudere, si priora placuerint.

P. 44. l. 4. Τῶν ὑπαρχόντων] Id est, τῆς τύχης, τῆς καὶ εὐδαιμονίας, τῆς θείας εὐεργεσίας. Utendum occasionibus & fortunæ benignitate: divina liberalitas amplectenda est. *Wolfius*.

Ib. l. 6. Πόλειον] Puta Amphipolim, Pydnam, Potidæam, Methonam, & Pagasas, quarum tres priores Philippus ceperat Olymp. 105. Ann. 3. duas reliquas Olymp. 106. Ann. 3.

Ibid. Καὶ πόλει] Χερσίων, λιμνῶν ὁρμητῶν τῶν πόλεων. *Wolfius*.

Ib. l. 7. Φαίνεσθαι προτεμνόμενος] Videri projicientes urbium: more Latinorum, cum participia in nomina degenerant, ut apud Sallustium Catilina, *sui profusus, alieni appetens*: τῶν μὲν ἰδίων προτεμνόμενος ἢ προτεμνόμενος. ἔ δ' ἀλλοτρίων ὀρεκτικὸς ἢ ὀρεγόμενος. Nam alioqui προτεμνόμενος accusativo jungitur, ut i Olynthiacâ (id est, tertiâ nobis, p. 124.) Et ἢ προσησόμεθα, ὡς α. Α. ἔ τέτυκται τὸς ἀνθρώπους &c. *Idem*.

S E C T. II.

Ib. l. 10. Τὸ μὲν εἶναι, ὡς α. Α. τὴν Φιλίππου βίαν] Philippi vires & potentiam commemorare. Quæ initio parva cum esset, nunc amplificata est ejus sedulitate: quam si vos imitaremini, vestrum etiam imperium cresceret. Apparet alium aliquem Orato-

rem hac exhortandi ratione fuisse usum, quam Demosthenes καὶ παραλείψιν perquam ingeniosè repetit. *Idem.*

Ib. Schol. l. 4. Ανάγκῃ ἐνεποίησεν αὐτὸ τὴ προτιθένῃ. Lego αὐτὸ τὴ προτιθένῃ, ut sit passivus αὐτός. & αὐτὸ ad verbum ἐνεποίησεν referatur. Quanquam id & absolutè poni, & αὐτὸ τὴ προτιθένῃ conjungi potest. *Idem.*

Ib. l. 14. Προνοῆσαι] Lego προνοῆσαι, tertia persona optativi. *Idem.* [Idem mox l. 27. pro ὅτι μὴ, ὅπως μὴ legendum censet.]

P. 45. l. 2. Προλέπειν τὰ] *Pith.* inserit, μάλιστα. Mox l. 6. *MStus Baroccianus* non agnoscit τὸ, τινὰ post Φιλοτιμίαν.

Ib. l. 5. Ὑπὲρ τῶν] Fortassis, ὑπὲρ τῶν, vel ὑπὲρ τῶν Φιλιππῶν πεπεσχυμένων: ut non ad verba, sed ad sensum referatur constructio. *Wolfius.*

Ib. l. 6. Ὑμῖν δ' ἐχὼ ἡλῶς πεπεσχυθαι] Εὐφύμως ἀντὶ τῆς ἀτιμίας ἢ ἀδοξίας ἡμῖν προξενῆσαι. Propositio præteritionis: non hortabor vos exemplo Philippi. Ratio, quòd ea oratio illi honorifica, nobis ignominiosa est: Hanc rationem προσαποδόσει eleganti illustrat & ἀντιθέσει. *Idem.*

Ib. l. 7. Ὑπὲρ τιῶς ἀξίας] Supra dignitatem, plus quàm ab eo quisquam expectare, aut postulare debuisset &c. *Idem.*

Ib. Schol. l. 11. Ἐχούτες] *Wolfius* & *Morellius* inter varias lectiones ἔχοντες: quod necessariò admittendum esse primo statim intuitu satis patet.

P. 46. l. 1. Αἰχμῶν ὠφληκῶν] Demosthenes eleganti hac metaphorâ, a debitoribus sumptâ, qui Gr. ὀφλοντες dicuntur, sive iis qui iudicio damnantur, maximopere uti amat. Sic supra in Philipp. p. 34. αἰχμῶν ἢ ἀνανδείων ἢ πάντα τὰ αἰχμῶν ὠφληκῶν: infra Olynthiacâ 3. p. 139. ἀνοίαν ὀφλισκάνων: in Cherfoneticâ p. 55. Ed. *Fen.* ὑπερξενίας τῶν

τῶν ἐργῶν αἰχμῶν προσωφισκάνειν. In Orat. contra Leptinem, p. 276. — εἰ μικρὸν ζημίαν ὀφλήσειν μέλλουσιν (τίμῃ πόλιν.) Οὐ γὰρ, εἰ μὴ χρεῖματα ὑπολλύονται, μόνον σκεπλίον, ἀλλ' εἰ καὶ δόξαν χρηστὴν &c. Laus & gloria virtutis præmium, vitiorum & peccatorum ignominia & dedecus poena, sive multa & quidem gravissima ingenuis hominibus: ἡ τὴν περὶ πραγμάτων αἰχμῶν, εἰ δεμῖας ἐλάττων ζημία τοῖς γε σώφροσι. Olynth. 3. p. 140. quare bene dicuntur αἰχμῶν ὀφισκάνειν, *probrum debere aut luere*.

Ib. l. 2. Ταῦτα μὲν ἐν ἀπαλείψῳ] Repetitio propositionis, & alia αἰτιολογία: quā callidissimè & res Philippi extenuat, & populum excusat, & adversarios perstringit & terret: idque ἀπαλείψικως & ipsum facit. *Wolffius*.

Ib. l. 5. Αὐτὸν ἴδοι μέγαν] In cæteris impressis hoc ordine leguntur hæc μ. αἰ.

Ib. l. 6. Ὡς ἐν] Subauditur præpositio ὑπὲρ, quod omittere Atticis familiarissimum est: eam verò mox ante τῶν necessariò inferendam duxi, eamque ibi agnoscunt *Pith. & Ben. 9. Voss.* τῶν habet.

Ib. l. 10. Ἐνι, καὶ βέλιον] Subaud. λέγειν, quod quidem in *Pith.* exprimitur. Cæteri editi, ut & MS. *Laud.* βέλισον, quod non displicet, cum in usu sit apud Atticos superlativis pro comparativis uti: *Benenati* autem lectioni suffragantur *Pith. Voss. & Barocc.*

Ibid. Καὶ βέλισόν ἐστιν] Διὰ τὸ ἀναθαρρῆσαι ὅπως, καὶ τὸν φόβον ἐκβάλλειν ὑμᾶς. Attentionis & benevolentiae captatio. Grata enim & jucunda erat Atheniensibus criminatio Philippi: nec minùs extenuatio virium illius. Hæc enim duo se facturum proponit, *Wolffius*.

Ib. Schol. l. 1. Σκοποῖτο] Satis patet nihil huc pertinere τὸ σκοποῖτο: itaque hoc Scholion ad ἐν-
θίνδῃ

ἐνδε retuli, cujus vocis quis hoc in loco sensus in eo explicatur.

Ib. 1. 5. Τείνωλ & ἡ ἔχυσα] *Wolffius* legi vult *τείνωλ & ἡ Περίοδ & ἔχυσα*.

P. 47. 1. 2. Ορθῶς δοκιμάζειν] Non eventum spectando, sed causas & rerum gestarum rationem intuendo. *Wolffius*.

S E C T. III.

Ib. 1. 4. Τὸ μὲν ἐν ὁρίοικον] Videntur hoc alii oratores fecisse ἀναίτιολογῆτως, καὶ ἀντὶ ἐλέγχων : quod se aliâ ratione facturum (ne eadem inculcare videretur) profitetur. *Idem*.

Ib. 1. 6. Τίς ἀν] Transponit *Pith. Voss.* τὸ ἀν delet : mox idem & *Barocc.* πάντα ὅσα ποιεῖ.

Ib. 1. 7. Τὸ ἢ πάνθ' ὅσα] Verba sic ordinanda sunt, mutato propter relativum pronomen participio in verbum : τὸ διεξίεναι πάντα ὅσα Φίλιππος ἐπραξε πόπολε, καὶ ἐλέγχων αὐτὸν ἐφ' ἅπασιν τέτοις συμβαίνει καὶ δεῖσθαι λόγῳ βαρύνει, καὶ ἡγῆμαι συμφέρον, εἰρήσθαι, ἐνεκα δυνάμει. *Wolffius*.

Ibid. Πάνθ' ὅσα πόπολε] Hyperbolica propositio, referenda tantum ad ὁρίοικα καὶ ἀπίστα ἔργα, quorum tria tantum, sed magna recenset, deceptos Athenienses, Olynthios, Thessalos. *Idem*.

Ib. 1. 11. Εἰρησθῆ] Ἀλλ' ὅτι ῥηθήσεται. *Idem*. [Atticismus : cujus exempla, cum similibus, singula Demosthenis pagina suppeditabit.]

P. 48. 1. 2. Ὑπερεκπεπλεγμένως] Supra modum admirantes & formidantes. Hæc vox ea, quæ statim sequuntur, τότε φοβερόν καὶ θαυμαστόν complectitur. *Idem*.

Ib. 1. 3. Διεξιλήλυθε] Τὸ διεξίεναι καὶ διελθεῖν ἢ διεξιελθεῖν, aliàs est, τὸ λέγειν καὶ διηγῆσθαι : hic verò τὸ ἀναποδοθῆναι, κατὰ μεταφορὰν, καὶ καταναλῶσαι πάσας τὰς πανουργίας & δριότητας. *Idem*.

Ib.

Ib. l. 5. Ἡξήθη] MS. *Laud.* & *Barocc.* ἡξήθη.
 Ib. l. 6. Περγύμαλα αὐτῷ] *Pith.* & *Ben.* α. β. αὐ-
 τῷ. Mox *Wolfius* & MS. *Laud.* Εγὼ ᾧ absque τῷ
 μὴ, *Aldus* Εγὼ μὴ ἐν.

Ibid. Εγὼ ᾧ] Confirmatio, tractata ἐν θίσει καὶ
 ἀναιρέσει. Argumenti summa est, Philippi im-
 perium malè partum non fore diuturnum; ducti a
 causis efficientibus, & illustrati contentione contra-
 riorum & similitudine. *Wolfius*.

Ib. l. 8. Φοβερὸν εἶ. τ. Φ. καὶ θαυμαστὸν] Ita *Voss.*
Barocc. *Pith.* & *Ald.* *Wolfius* & *Laud.* alio ordine,
 scilicet, φοβερὸν εἶναι καὶ θαυμαστὸν τὸ Φίλιππον.

Ib. Schol. l. 8. Ἀλλως] Hoc vocabulum neces-
 sariò inferendum duxi. Manifestò enim duo hęc
 Scholia sunt: quorum prius rationem exponit prop-
 ter quam de Philippo dicit, ὅτι πάντα διεξελήλυθεν:
 posterius ipsarum vocum vim atque significationem
 enarrat. In *Wolfio* disjunctim leguntur, & ad di-
 versa capita referuntur: illud ad ὅτι π. δ. hoc au-
 tem, omisso τῷ ὅτι, ad πάντα διεξελήλυθεν.

Ib. l. 18. Φανερός ὡς μὴ θείος] Illud ὡς ex ulti-
 mā Syllabā præcedentis Φανερός planè natum est,
 neque quicquam huc pertinet: in *Wolfio* non legi-
 tur, delendumque esse *Morellius* etiam admonuit.
 Nisi legere velis Φανερός, puro puto Atticismo.

Ib. l. 19. Οὔτε μὴ ᾧ πρὸς τὸ ἀνιδικὸν ἔχωμεν ἀναγ-
 καίως.] Lego ὅταν μὴ ᾧ ἀνιδικὸν ἔχωμεν, τὸ ἀναγκαί-
 ως. *Wolfius*.

P. 49. l. 1. Εἴρων αὐτὸν ἡξήμενον] Τὰ γνωσιακά
 ῥήματα (inquit *Moscopolus*) καὶ τὰ ἐπὶ ὀψως μετὰ μη-
 τοχῆς συνίστασθαι. Sed eum participii accusativum
 Latini rariùs retinent, ut *Cic.* ii. de *Fin.* Idque *So-*
cratem audio dicentem: sæpius infinitivo commutat:
 ut *Virgilius* in *Bucolicis*:

Non ego te vidi Damonis, pessime, caprum
 Excipere insidiis? ——— Idem.

Ib.

Ib. l. 5. Τῷ Ἀμφίπολιν Φάσκει παρεδῶσθαι] Polyæ. Stratagem. lib. iv. 17. Φίλιππῳ, Ἀμφίπολιν ἐπαυλόμενον ὑπὸ Ἀθωαίων, ὅμῳ ᾧ καὶ Ἰλλυριοῖς πολέμων, ὅσα ἀπέδωκεν, ἀλλ' ἀφῆκεν ἰλευθέρων. Ἀθωαῖοι δ' ἡγάγησαν τὸ ἰλευθέρων ἀφῆδθ. Φίλιππῳ, ὅποτε τῶν Ἰλλυριῶν κερήσας μείζω διώαμιν ἐκτῆσθαι, τήνικαῦτα πάλιν Ἀμφίπολιν κατέχευ, Ἀθωαίων καταφρονήσας. Vulteio interprete: *Philippus cum Amphipolim ab eo repeterent Athenienses, eodem tempore bellum gerens cum Illyriis, non reddidit, sed liberam dimisit. Athenienses hoc ipso contenti fuerunt quod libertate esset confirmatā. Philippus, superatis Illyriis majores vires adeptus, rursus Amphipolim, contemptis Atheniensibus, occupavit. Vide Demosth. περὶ τῆς Ἀλονήσου, Diod. lib. xvi, circa initium, & Notas supra, p. 233.*

Ib. l. 7. Θυλλόμενον ποτε ἀπόρρητον] Diversè explicari possunt hæc verba: Θυλλόμενον enim significare potest aut id de quo inter eos tunc temporis agebatur, aut quod postea ore omnium valdè celebrabatur. Deinde ἀπόρρητον vel ad Θυλλόμενον referri potest, vel ad κατασκευάσαι, ἐπιρήματικῶς. Historiam quod attinet, apud Suidam voc. τί ἐστι habemus Theopompi hujus rei narrationem; quam visum est huic transcribere: Καὶ πέμπει πρὸς Φίλιππον (Populus scilicet Atheniensis) πρεσβυταὶ Ἀντιφῶν καὶ Χαρίδημον, πρέσβεις καὶ περὶ Φιλίας· οἱ πρεσβυτάτοι (συμπέθην αὐτὸν ἐπιχέουσαν ἐν ἀπορήτῳ συμπροτίθην Ἀθωαίοις, ὅπως ἂν λάβωσιν Ἀμφίπολιν ὑπισχνόμενοι Πύδαν. Οἱ δ' Πρέσβεις οἱ δ' Ἀθωαίων εἰς μὴν τὸν δῆμον ἐδὲν ἐπήγελλον, βυλόμενοι λαμβάνειν τὰς Πυθαίους, ἐκδιδόναι μέλλοντες αὐτὰς. ἐν ἀπορήτῳ δ' μὴν τὸν βυλῆς ἐπρωτίον. Porto interprete: *Legatos ad Philipppum mittit Antiphontem & Charidemum, aëtuos etiam de amicitia. Qui cum ad eum pervenissent, ei persuadere conabantur, ut occultè juvares Athenienses,*

ut

ut Amphipolim occuparent, [pro tali beneficio] Pydnam ei promittentes, Atheniensium verò Legati populo quidem hæc de re nihil renuntiârunt, quòd Pydneus latere vellent [istud consilium;] & quod [eos Philippo] dedere statuissent. Sed cum Senatu clam agebant. Confer Schol. ad has voces *Θεωλλέμερόν ποιε*; in quo sub finem *Αμφιπόλειος* pro *Φιλίππου* legendum esse observavit Doctiss. in Notis ad *Suidæ* locum memoratum. Observanda demum est inter Theopompum & Scholiasten nostrum discrepantia, quorum ille Amphipolim, hic Potidæam Atheniensibus tradendam refert. Nemini dubium esse potest quin Theopompi prævalere debeat auctoritas, quippe qui eodem tempore, quo Philippus, vixerit, quique illius rerum gestarum historiam conscripserit. Articulum, qui deesse videbatur, ante *δοκίμην* restitui ex *Pith.* & *Ben. a. s. η. θ.* Ejusdem *α. β. s. καλασινδάσιν* exhibent, ut & *Pith.* & *Wolfius*: *καλασινδάσαι* *Ald. Voss. Laud. & Barocc.*

Ib. Schol. l. 5. *Αποσῆναι αὐτῶν*] Corruptus locus ac mutilus, sic opinor restituendus: *Ἀφ' οὗ μὴ καθαρῶς ἀποσῆναι αὐτῶν τὰς Ἀθλωαίους, τὰς Ὀλυνθίους, χαλεπὰ μὲν αὐτοῖς τινὲς Πολιδαίαν, ἀπέστησεν Ἀθλωαίων.* *Wolfius.*

Ib. l. 11. *ἵνα συγγνώμην ἔχωσιν Ὀλυνθίοις*] *Εὐρωσιν*, ut veniæ locus esset Olynthiis. Alioquin *συγγνώμην ἔχον* est *συγγινώσκον*, *ignoscere*, *dare veniam*. Fortasse legendum, *Ὀλυνθίοις δολέροις ἀπαταμέροις*, subintellecto nominativo *Ἀθλωαῖοι*: ut *Athenienses veniam darent Olynthiis*. Idem.

Ib. l. 21. *Φασὶ γὰρ, ὅτι πάντοτε*] Scribendum est *ὅτι ὅ πάντοτε*, sententiâ id omnino postulante.

Ib. l. 35. *Ἀπὸ τῆς χωρὸς ὥσπερ τῆς ἐλπίδος*] In foro Athenarum erat ara Misericordiæ; cujus numini, quòd magna haberet in totâ hominum vitâ & cælium varietate momenta, soli ex omnibus Græcis singu-

singularem quendam honorem habuerunt Athenienses. *Pausan.* Atticis. De Heraclidis vide *Diod.* l. v.

P. 50. l. 1. Πόλιδαιαν ἔσαν ἡμετέραν] De Potidæâ vide Notas supra p. 223. Corinthiorum (uti ibi diximus) colonia fuerat; tunc temporis Atheniensibus societate erat conjuncta, quibus etiam tributum pendebat; postea verò ab iis defecit. Potidæatæ ab Atheniensibus obfessi, victi, domo pulsi sub finem anni 2di belli Peloponnesiaci, in agrum Chalcidicum, & quo quisque potuit, abiêre. Athenienses coloniam in Potidæam deducunt, eamque incolunt. *Thucyd.* lib. ii. p. 245. In eâ etiam erat præsidium Atheniense, quod Philippus ex urbe deduxit, & clementer tractatum Athenas remisit. *Diod.* l. xvi.

Ib. l. 2. Τὸς μὲν πρότερον συμμαχῶν ἡμᾶς] Alterius membri summa est: Philippus Olynthios ad suam amicitiam pellexit. Quomodo? Potidæam nostram civitatem vi captam abstulit, (in quo fidem societatis violavit, & variis pollicitationibus nos circumvenit) Olynthiis tradidit. Nullus scrupulus reliquus est, modò intelligas, eo tempore, quo ista facta sunt, Philippum fuisse Atheniensium socium. In Epistolâ certè quidem sua scribit: ἰν' ἐμμένειν μὲν τοῖς ὀρεοῖς, ἢ ταῖς ὁμολογίαις, &c. Sed Chronologia fortasse repugnat. Post τὸ ἡμᾶς, Asteriscus additus indicat dubitatum esse de lectione. Quid si ἡμῶν; ut de Potidæatis intelligatur, sociis Atheniensium. Sed cum Πόλιδαιαν ἔσαν ἡμετέραν præcedat, fortasse parum convenit, eosdem & ὑπηκόους & συμμαχῶν dici. Sed hæc hæcenus. *Wolfius.* [Dubitationem, quam *Wolfius* proposuit, ipse eximit Demosthenes, atque adeo Scholiasten refellit, qui per συμμαχῶν Potidæatas intelligit, scilicet pro ἡμᾶς legendo ἡμῶν. Etenim ex ejus Oratione αὐτῶν

Αλανήσ p. 49. Ed. Ben. discimus non solum Potidaeam tum temporis Athenienses incoluisse, quod modò diximus, verum etiam iis cum Philippo societatem tum interfuisse. Καίτοι Αθλωαῖον οἱ ἐν Ποτιδαίᾳ καλοῦντες, ὅσα ὅλη αὐτοῖς πολέμῳ πρὸς Φίλιππον, ἀλλὰ ΣΥΜΜΑΧΙΑΣ, καὶ ὅρων ὁμομοσμίῳ, ὡς Φίλιππος τοῖς οἰκῶσιν ἐν Ποτιδαίᾳ ᾤμοσεν, ἀφ' ἧραςαν ὑπ' αὐτὰ τὰ κήρυκα. Neque fanè necessarium est Philippo tum socios fuisse Athenienses, ut rectè habeat recepta lectio: dicit enim τὰς πρότερον συμμάχους, ἀπὸ τῶν φίλων, nullo certo tempore definito, quod utique verum esse, ipse alibi Demosthenes testatur. In Orat. de Coron. p. 141. — ἐν τῇ πρὸς ὑμᾶς ὑπὸ τῆς πρὸς τὰς ἐκείνους συμμάχους: similia in alijs passim locis occurrunt.

lib. l. 3. Παροδῶναι ἢ ἐκείνους] Diodorus lib. xvi. ait Philippum pollicitum fuisse se Potidæam Olynthiis traditurum, cujus adipiscendæ magno pridem studio tenebantur; traditæ etiam non meminit, quod mirum videatur, cum id factum fuisse cum ex hoc tum ex aliis Demosthenis locis satis manifestum sit, Pydnam verò iis donasse refert cum agris & fundis territorii.

Ib. 1. 4. & seqq. Θετταλις ἡ νῦν τὰ θετταλικά τῆ Μαγνησίαν ἀντὶ τῶσδε ἀπαρτίσθη] Theffali Græciæ populi inter Macedoniam & Thermopylas siti. Philippus a morbo recreatus, quo post acceptum ad Methones obsidionem vulnus laboravit, Olymp. 106. Ann. 4. ad Aleuadas adjuvandos profectus est, qui eum in Theffaliam vocarunt, ut eos a novis suis ad Pheras tyrannis liberaret. Eorum afflictorum miserationi admista est nonnulla etiam commodi sui ratio. Hujusce expeditionis cursu, Magnesium cepit, urbem Theffaliæ ad Ægei Maris littora. Theffalis Magnesium sibi vindicantibus illicò se eam redditurum Philippus fidem dedit, satis interea cavens,

ut ne eam omnino liberaret. *Tourellus*. [Aleu-
dæ ipsi postea tyrannide potiti sunt, a quâ eos Phi-
lippus dejecit. Vide *Schol.* p. 134. ad voces καὶ τὸ
Παγασάς.]

Ib. l. 5. & 6. Καὶ τὸ Φωικὸν πόλεμον πολέμησεν
ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδείξας] Vide Notas supra p. 237.
Justinus lib. viii. 2. de hoc Bello — *Thebani The-*
salique non ex civibus suis, ne victoris potentiam
ferre non possent, sed Philippum Macedoniæ regem
ducem eligunt, & externæ dominationi, quam in suis
timuerunt, sponte succedunt. Quàm bene id iis
successerit, ex eodem discimus: etenim paulò post
hæc habet. Sed nec Philippus melioris fidei adver-
sus socios fuit: quippe veluti timens ne ab hostibus
sacrilegii scelere vinceretur, civitates quarum pau-
lo ante dux fuerat, quæ gratulatæ illi sibi quæ victo-
riam fuerant, hostiliter occupatas diripuit. Con-
juges liberosque omnium sub coronâ vendidit: non
deorum immortalium templis, non ædibus sacris, non
dis penatibus publicis privatisque, ad quos paulo
ante ingressus hospitaliter fuerat, pepercit: prorsus
ut non tam sacrilegii ultor extitisse, quam sacrilegio-
rum licentiam quæsisse videretur.

S E C T. IV.

P. 51. l. 10. Πισύσσειν] Sententia futurum postu-
lat; itaque Πισύσσειν emendavi, præeunte *Wolffio*,
suffragante etiam *MSto Laud. & Pith.*

Ib. l. 11. Παρὰ τὴν αὐτῶν ἀξίαν] Præter digni-
tatem suam, indignis modis, contra quàm expec-
târant: ἀξίαν, id est dignitatem hic tribuit *The-*
salis, quos priore [id est tertiâ nobis] oratione ut
perfidus criminatus est: ut ostendat, *Thessalos*,
quamquam improbos, tamen *Philippo* esse melio-
res,

res, digniores qui eidem imperent, quàm servant,
 &c. *Wolfius.*

Ibid. Δεδωμένοι Θεσσαλοῖ] Quibus artibus Phil-
 lippus Thessaliam in servitutem redegerit, eleganter narrat *Polyæn. Stratagem. iv. 20.* Φίλιππος πο-
 θῶν κήσατο Θεσσαλίαν, αὐτὸς μὲν φανερώς σὺν ἐπολέμῃ
 Θεσσαλοῖς. Περινναίων δὲ πολεμύτων Φαρσαλοῖς, καὶ
 Φεραίων Λαρισαίοις, τῇ δὲ ἄλλων ἐς τέττας διηρημύων,
 αἱ ἐπὶ προσεβόηθη τοῖς καλέσι. νικῶν δὲ, σὺν ἀναστάτῃ ἐποίη-
 τες ἡττωμύνας· ἐπὶ λαὸν δὲ παρερέτο· τείχη δὲ κατέβαλε· τὰς
 εἰσόδους ἐτρέφε μᾶλλον ἢ ἔλυνεν· τῷ ἀδυνεσέρων ἐπεμέλειτο·
 τὰς διωκώσιν καθερεῖ· τοῖς δὲμοῖς φίλος ἦν· τὰς
 ὁμαγωγὰς ἐθεοφύειν· τέτοις τοῖς στρατηγήμασι Φίλιπ-
 πος ἐκράτησε Θεσσαλίας, δὲ τοῖς ὅπλοις. Vulteio in-
 terprete: *Philippus cum Thessaliam suæ ditionis fa-
 cere cuperet, ipse quidem nullum apertè bellum Thess-
 salis inferebat. Sed cum Pallenenses [scribe Pelin-
 nenses] cum Pharsaliis bellum gererent, & Pherenses
 cum Larissæis, alique alterutrorum partibus adhæ-
 rerent, semper auxilio veniebat iis qui ejus opem
 implorarent. Victoriâ verò nactus, excisionem aut
 vastitatem nullam victis inferebat, arma non eripie-
 bat, muros non demoliri, factiones magis alere quàm
 dissolvere, imbecilliorum curam gerere, potentiores as-
 fligere, atque de medio tollere, populis amicus esse,
 tribunos plebis & oratores colere. His stratagematis
 Philippus Thessaliam subigebat, non armis.*

P. 52. l. 1. Καὶ μὲν εἰς ὑμῶν] Postquam osten-
 dit, socios cæterosque Græcos malè velle Philippo;
 refutat opinionem de vi & potentiâ: sumpto ar-
 gumento a naturâ, & ingeniis hominum, maxi-
 mè Græcorum. Locum hunc *Cicero ii. de Officiis*,
 copiosius tractavit: quem his verbis concludit: *pes-
 simum diuturnitatis custodem esse metum; benevo-
 lentiam vero fidem vel ad perpetuitatem.* *Wolfius.*

Ib. l. 7. Τὰ πάντα συμφορὰ] Omnino rescribendum
 est

est ταῦτά, ut legitur in Orat. in Epistolam Philippi, p. 89. ubi hæc sententia ad verbum fere iterum occurrit.

Ib. l. 8. Φέρειν τὰς συμφορὰς] Ferre casus, id est, non tantum tolerare labores: sed, ne cladibus quidem acceptis, a societate recedere solent. *Wolsius.*

Ib. Schol. l. 28. Στρατηγοὶς ἢ στρατιώταις] Non bene hunc locum interpretatus est Scholiastes. Et enim per hæc voces πᾶσι τοῖς μέλεσσι τῷ πολέμῳ non solum imperatores & milites, verum etiam socii omnes intelligendi sunt. Supra in Philippicâ p. 11. dixit, Philippi socios metu solo retentos esse, quo minus ab eo desciscerent: infra p. 56. & infirmos & infidos eos esse affirmat; mox p. 58. & 59. quomodo ei res sit cum militibus suis, exponit.

P. 53. l. 2. Πάντα ἀνεχάτις ἢ διέλυσεν] *Budeus*, & ex eo *Henricus Stephanus*, hæc ita vertit: omnia retroagit, rerumque processum interpellat & abruptit: sed non videtur mentem Demosthenis attigisse. *Ανεχάτις* hoc in loco idem sonat ac ἀνέτρεψε, sicuti exponit Scholiastes, & *Harpocratius*; ad quem *Mausacus* vocabulum hoc inter vocabula grandiloquentiæ & sublimis sermonis relatum esse a Criticis *Plinio*, *Dionysio*, *Longino*, & aliis, observat: eumque sensum ipse Demosthenes confirmat, qui in Orat. in Epist. Phil. ubi eadem fere ad verbum repetuntur, pro ἀνεχάτις, διέσπειν dixit, ἢ διέλυσεν.

Ib. l. 3. & seqq. Οὐ γάρ εἰν, — δυνάμιν βεβαίαν κτήσασθαι] Ad res feliciter agendas plurimum conferre pietatem erga deos, & justitiam erga homines, hoc est quod sæpe sæpius prædicat Demosthenes. Contra, nihil omnino stabile esse quod justitiæ fundamento haud nititur. Illustris est in hanc sententiam locus Orat. de Coron. p. 178. θεάσασθε τοῖσι μὴ ὡς εὐχόμενοι, ἀλλ' ὡς εἰσέκοι, ἐπὶ φύσει πάντων ὅτι μὴ δικαίως ἢ πᾶσι.

ἢ πεπεσμένον. Spectate autem quàm naturā sit
ruinosum, uti par est, quicquid non rectè actum
fuerit.

Ib. l. 4. Καὶ ἑποικῆντα] Casaubonus, ad Equit.
Aristoph. ver. 298. voc. ἑποικῶ, hæc observat. “ὅρ-
“ κος, iusjurandum: ἑποικῆν, propriè iusjurān-
“ dum aliud addere, iterum jurare. Usus aucto-
“ rum obtinuit, ut ponatur in malam partem de
“ pejerante; quasi monerent nos viri sapientes non
“ multum interesse inter pejerantem, & sæpe ju-
“ rantem; ut rectè disputat Hierocles in Carmina
“ Pythagoræ. Lysias in Theomnestum ἑποικῆ-
“ σάντα exposuit ὁμολογάντα, eum qui iuravit. Harpoc.”

Ib. l. 10. Περὶ αὐτὰ, κατὰρρε] Valdè arridet *Wol-*
fi conjectura, qui pro περὶ αὐτὰ, παρ’ αὐτὰ legen-
dum censet, *per se ipsa*, id est, ipsa sese destruunt,
suâ sponte dilabuntur, decidunt instar flosculorum,
cum vel aruerunt, vel vento agitantur. Hic planè
loci sensus est, atque ita eum interpretantur *Nic.*
Carrus, & *Tourrellus*. Illud αὐτὰ aspiratè non ne-
cessarium est, cum apud optimos scriptores αὐτὰ
pro αὐτὰ frequentissimè invenies. Verisimile est
scripsisse Demosthenem παρ’ ἑαυτὰ, a quo facilius
adhuc erat lapsus in περὶ αὐτὰ.

Ib. Schol. l. 11. Πολιορκῆντα] Επισκεῖντα legi, &
scriptura autoris, & sententia postulat. *Wolffius*.

Ib. l. 26. Τῆ ληστῆ &c.] *Morellius* habet τῆ κλέπ-
της, φῶρ γὰρ ὁ κλέπτης: quæ lectio melior videtur.

S E C T. V.

P. 54. l. 13. Παγασὰς ἀπαυτεῖν] Pagasas, Thes-
saliæ oppidum in Promontorio Pheræorum situm,
Philippus quinque annos ante habitam hanc oratio-
nem in potestatem suam redegerat. Vide supra
p. 264.

Ibid. Καὶ περὶ Μαγνησίας] Vide supra p. 291.

Ib. Schol. l. 1. Τινὲς λαμβάνουσαι] Ὀπλαμβάνον-
ται legendum. [Quod *Morellius* etiam admonuit.]
κάτωθεν, ab imis, quasi dicas, de infra, ut ἀνωθεν
desuper, πρὸ ἀκόλουθον consequens, id est, quod sequa-
tur, vel, quàm aptè hoc dicatur. *Wolfius*.

Ib. l. 19. Ἐκάτερον γὰρ χηρῶν] Τῶ ἑτέρῳ ambiguo-
um est, utrumne ad χηρῶν, an verò ad ἐργάζεσθαι
βλάστω. Ego utrique censeo pertinere. Nam nec
celeriter facta laudantur, si bene facta non sint :
& bene facta propter longiorem moram minus cele-
brantur. *Idem*.

P. 55. l. 5. Ὡς ἅπας μὲν λόγῳ] Alludit ad ig-
navam Atheniensium eloquentiam. Sic *Isocratis*
Archidamus αἰεὶ ἐνόμιζε τὰς περὶ τὰς λόγους ἀπατεῖνον-
τας, ὅργιστος εἶναι τὰς περὶ λόγους. Ubi multum verbo-
rum, ibi plerunque est parum rerum : nec ab *te*
Turnus Drancen objurgat his verbis :

— *An tibi Mavors*

Ventosâ in linguâ, pedibusque fugacibus istis

Semper erit ? —

Huic *Ciceronianum* dictum opponatur : *Ubi rerum
adsint testimonia, nihil opus esse verbis*. *Idem*.

Ib. l. 8. Ὅσῳ γὰρ ἐτοιμότερα] Ἀλλὶ τῶ, ποῦν ἑτοιμό-
τερον ἢ ἄλλων· πολλὰ μὲν ἐπαγγελόμενοι, ὀλίγα δ' ὀπι-
τελῶτες. *Idem*. [*Pith.* ἐτοιμότερον habet.]

S E C T. VI.

Ib. l. 13. Εἴπερ τις ὑμῖν προσέξει] Ἀλλὶ τῶ, εἰ βολό-
μῳα προσέχειν τινὰ ὑμῖν. *Idem*.

Ib. l. 14. Καὶ ταῦτα ἐθέλεισθαι] Haecenus consili-
um : cujus nunc fructum exponit, & magis etiam
Macedonum vires extenuat, quod & per se parvæ
sint, & *Philippo* parum fidæ. *Idem*.

Ib.

Ib. Schol. l. 15. Τὸ δὲ πρὸς Ἀθηνῶν εἰς Ὀλυνθὸν ἐλθεῖν] Quale somnium somniatus est bonus Scholiastes, cum hanc vocis μελάσσειν explicationem excogitavit! Sententia est, Athenienses omninò alios homines fieri debere: id quod & μελάσσεις & μελαβολή significat, illa autem vox animi potius mutationem, ut causam, hæc novam agendi rationem, ut effectum respicere videtur.

Ib. l. 23. Πισδύσειν] Sententia futurum postulat: atque ita legendum *Morellius* etiam admonuit.

P. 56. l. 9. Τμὴν δὲ Τιμοθέου πρὸς Ὀλυνθίους] Nullus, quod scio, Historicorum hujus expeditionis mentionem fecit, excepto *Nepote*, qui quidem inter Timothei præclarè facta, Olynthios eum subegisse refert, de Macedonicis autem copiis ei conjunctis nihil dicit.

Ibid. ἐπὶ Τιμοθέου] Timotheus, ejus Cononis filius, qui Athenas a Lacedæmoniis afflictas restauravit: eique in isto opere strenuus etiam adjutor. Plures postea urbes, inter alias verò Potidæam, patriæ suæ recuperavit. Nemo alius imperator belli sortem expertus est minùs inconstantem: etenim nihil unquam aggressus est quod ei non prosperè successit. Felicitatem eam qui illi invidebant dormientem eum pingebat, Fortunâ interim prope ipsum urbes retibus capientem. Quibus ille immotus: *Urbes dormiens capio: ecquid vigilans non faciam?* Tourrellus. [Confer Schol. ad Plut. Aristoph. ver. 180.]

Ib. l. 11. Τὸ πρὸς σωματῶν.] *Pith. πρὸς: mox Ald. Voss. & Barocc. ἐλπίσαν.*

Ib. Schol. l. 20. Πάλιν Χόνων] *Wolfius* legit ἡός: ignorabat scilicet Timotheum filium etiam habuisse Cononem, quod tamen quisque novit, qui modò ejus vitam in *Nepote* legerit.

Ib. l. 27. Γνωσῖκα ὃ σὺ γ.] Τὸ τινὰ ex *Ben. γ.* inferui;

rui: mox, *Morellium* secutus, *ἡγρεφονίας*, & *δη-
λαίας* lego ut ad accusativum *ῥωρεφους* referatur. Si
retineatur nominativus, subintelligendum est *εὐ-
βασί*, a quo regatur infinitivum *ῥυρεφον*: deinde
βασάζεν omnino mendosum est, nisi præcessisset
ἰσαδς: copulativâ particulâ non finente hoc in in-
finitivo, illud in participio efferri: itaque *βασάζ-
σαν* rescripsi, a quo facilis erat lapsus in *βασάζεν*,
tribus literis intermediis, quæ ad finem versûs, uti
probabile est, scriberentur, prætermisiss, & τῷ α
in Diphthongum *ει* converso.

P. 57. l. 2. *Ἐπὶ τῷ τυραννικῷ οἰκίᾳ ἐβλήθη*] *Tisophonum*, *Pitholaum*, *Lycophronem* intelligit,
tyrannos apud *Pheras* constitutos: qui, cum tæde-
ret ipsos scilicet patriæ Liberatores diutius voca-
ri, fratris sui *Alexandri*, quem ipsius conjuge ad-
jutrice morte multassent, tyrannidem ipsi postea
reducerint, *Olymp.* 106. *Ann.* 4. *Tourrellus*. [Vide
Notas, p. 291. consul etiam *Diod.* l. xvi. & *Xeno-
phon.* lib. vi.]

Ib. l. 11. *Μὴ δ' αἰεθεῖ*] Omnino conferendus est
similis locus in *Orat.* ad *Ep. Philipp.*

Ib. Schol. l. 1. *Ἀντὸν νημεσίαν*] *τῇ*] Lego αὐ-
τῷ νημεσίαν] *ἔπ' τῇ ἀλαζονείᾳ*. & postea *αἰδενῇ*
& *ἰαυρῶν* lego, pro *αἰδενῆς* & *ἰαυρῶν*. refertur
enim ad *εὐάμιν*, nisi ἔθν] subintelligere malis,
quod erit longè petitum. *Wolffius*. [Ego in eo
tantum a *Wolffio* discedo, quod, pro *αἰδενῆς* non
αἰδενῇ, sed *αἰδενετέρων*, rescripserim: eam ob cau-
sam scilicet, quoniam comparativo opus esse videat-
ur, & sequatur paulo post *καὶ φημὲν ὅτι αἰδενετέρων*:
denique ab eo probabilius ortum videtur mendo-
sum *αἰδενῆς*, duabus ultimis syllabis prætermisiss,
quàm ab illo altero *αἰδενῇ*.

P. 58. l. 3. *Καὶ τὸ ἐξήλασε*] *Τὸ δόξαν λαβεῖν*,
Nam *δόξη* *ἡθουμῇ* præcessit. *Wolffius*.

Ibid.

Ibid. Προήρται πρότιον] Decrevit agendo & periclitando, id est, rebus gerendis & periculis ad- undis, si quid acciderit, pati, id est, mori non recusat. Suprà, τὸ ἐξήλακε pro τὸ δόξαν ἐξήλακε, gloriam admiratur, summum bonum in gloria collocat. Cic. 1. Offic. de fortitudine agens, *Est, inquit, in hoc genere molestum, quod in maximis animis splendidissimisque ingeniis plerunque existunt honoris, imperii, potentiae, gloriae cupiditates.* Idem.

Ib. Schol. 1. 14. Τὴν ἰμπερίαν ἢ πολεμίον] Hoc ferri posse ait *Wolffius*, malle autem se πολέμιον vel πολεμικῶν: posterius magis placet, & probabilius est prætermitti literam a librariis quàm inferi. ἰμπερίαν ἢ πολεμίον nemo unquam, ut opinor, dixerit.

Ib. 1. 22. Λάφρα καὶ τὰ πιαῦτα] Facile *Wolffius* sententiæ accedo, qui aliquid hîc deesse suspicatur; cujusmodi sit ἀνδροποδα καὶ ποζύγια. In ejus Edd. interferitur ἀνδροποδα, quæ lectio confirmatur a voce τρέφειν paulo pòst sequenti.

P. 59. 1. 3. & seqq. Οὐδ' ὅς' ἂν πορίσων—ἔχοντες Διότιδης] *Wolffius* ita hæc vertit: *Neque etiam quæ sic quæsitæ tenent, suo arbitratu collocare possunt.* Pessimè. οὐκ ἔχοντες idem sonat ac ἔδιωκμένοι, ut in Scholiaſte est. Suprà dixit ἔτ' ἰωμένοι. Illud ἔτως a Scholiaſte additum putat.

SECT. VII.

Ib. 1. 8. Οἱ μὲν ἔν πολλοι ἢ Μακεδόνων] Postquam & sociorum & Macedonum fidem in dubium vocavit, etiam mercenarios milites in contemptum adducit. *Wolffius.*

Ib. Schol. 1. 2. Ἀλλως] Quæ sequuntur non agnoscit *Wolffius*: a Suidâ desumpta esse videntur: ex

quo Ed. Doctiff. *Kust.* illud *παροῶν* reposui pro *παρόν.*

P. 60. l. 1. *Πεζῆταιροι*] *Meursius* Att. Lect. lib. ii. cap. 11. “ Qui *πεζῆταιροι* fuerint expediam ;
 “ atque initio descriptionis varietate omnino mihi
 “ differendum. Certè tripliciter scribi apud Auc-
 “ torem animadverto. *Πεζαῖτερο*, *Πεζέτερο*, &
 “ *Πεζῆταιρο*. Apud Demosthenem *Olynth.* ii.
 “ item *Harpocratonem*, & *Suidam*, *Πεζαῖτεροι*
 “ exaratum est ; apud *Plutarchum* in *Flaminio*,
 “ *Pollucem* lib. i. cap. 9. [scribe 10.] Sect. 23.
 “ & *Hesychium*, *Πεζέτεροι* legitur. Disputat plu-
 “ ribus de scriptione *Ulpianus* ad citatam *Demof-*
 “ *thenis* Orationem. *Πεσαῖτεροι. Πολλὰ περὶ τῶν*
 “ — &c. Quæ totidem verbis transcripsit Auc-
 “ tor *Etymologici*. [In eo autem male hodie legi-
 “ tur οἱ μὴ αὐτῶν, & mox ad finem abest vox *ἀλά-*
 “ *φορο* post ἢ ἢ *γροφῇ*. Est autem alter in eodem
 “ locus, col. 699. qui videtur *Meursium* effugisse ;
 “ ubi rectè scribitur hoc nomen, aliaque ejus *Ety-*
 “ *mologia* profertur. *Πεζῆταιρο. Δημοσθένος Φιλίπ-*
 “ *πικῶν δολιέρῳ. Καὶ τῶν Μακεδόνων τὰς πεζεῖαιρας καλυ-*
 “ *μῆρας, ὅντας ἢ δολιέκτας, ἔβαλεν εἰς τὴν Ἰκνυρίδα ἔχων.*
 “ *Πεζεῖαιρας εἶναι φασὶν ἀπὸ ὁδοπορικῶν ἔργων ἐταῖρας*
 “ *γεγονότας, οἱ δὲ, τὰς περὶ τὸ σῶμα τὰ Φιλίππου φρενέας.*
 “ *ἦσαν δὲ ἄνθρωποι ἢ πρῶτοι ἢ ἰσχυροὶ ἀπὸ μεταφορᾶς τῆς πε-*
 “ *ζῶν. πεζῆαι γὰρ λέγονται αἱ ᾤαι τῆς ἰμαλίων. ὅτι ἐξωθεν*
 “ *περὶ τὸ ἰμάτιον εἰσὶ ταῖς σκόλας μύσαι.]* “ *Eustathius ad*
 “ *Iliad.* δ. [p. 359.] *Οἱ Πεζέτεροι τάγμα καὶ αὐ-*
 “ *τοὶ στρατιωτικόν. ὧν ἡ γροφῇ ἀλάφορο.* οἱ μὴ γὰρ ἐν
 “ *τρωαὶ φιλοῖς ἐγροφῶνται καὶ τὰς παλαιὰς, στρατιώ-*
 “ *ται ὅτις τὴν μὴ μίαν πέζαν ὠπλισμένοι, τὴν δὲ ἐτέ-*
 “ *ραν γυμνοί. ἄλλοι δὲ τὴν πεζὴν ἀλήγαντες διαδιφροῦν*
 “ *ἔχουσιν, ὡς ἐν πεζοῖς ἐταῖροι ὅτις τῷ ἀρχοῖ, διὰ τὸ*
 “ *ἐν μάχῃ ἀπόλεον καὶ ἀνδρείαν ὁποῖον φασὶ ἢ Δημοσ-*
 “ *θένος μέμνηται ἐν τοῖς Φιλίππικοις. ἢ μένοι ἀναλογία*
 “ *γροφῇ*

“ γράφει τὴν προπαρολήγουσαν καὶ ἀπὸ διφθόγγου τὴν λό-
 “ γὴν προσαίτερος, καὶ τῶν ὁμοίων. Expediam paucis
 “ universum hoc negotium. Diversitas lectionis
 “ diversam Etymologiam Grammaticos excogita-
 “ re coegit. Ac primūm Πεζαίτερος omninō nau-
 “ ci non est, natum ex confusione diphthongi. Πε-
 “ ζέτερος aliquam speciem habet, sed tamen falsa
 “ est Etymologia. Nam, sodes, quæ est ratio,
 “ ut ab armaturâ tali Πεζέτεροι dici milites debeant?
 “ Certè Πεζέτερος secundum Etymologiam est, ὁ
 “ ἐτέρου μόνον πέραν ἔχων. Vera extra controversi-
 “ am omnem scriptura est, Πεζεταίρος. Habes
 “ rationem nominis manifestam. Alexander, qui
 “ in exercitu suo illustriores essent, equitare assue-
 “ fecit, ac ἑταίρους appellavit: ignobiliore, pedestri
 “ militiæ assignatos & in cohortes & decuriasque
 “ distributos, Πεζεταίρους nominavit; ut nominis
 “ honore, quo socios eos indigitabat, quemadmo-
 “ dum Imperatores Romani *Commilitones*, alacrio-
 “ res promptioresque ad capeffenda militiæ munia
 “ efficeret. Anaximenes Φιλιππικῶν lib. i. ubi de
 “ Alexandro loquitur: Επειὶ αὖ τὸς μὴ ἐνδοξοτάτους
 “ ἱπποδὸν τιμωθῆναι, ἑταίρους προσηγόρευσε τὸς ἢ πλεί-
 “ οντας, καὶ τὸς πεζοὺς, εἰς λόχους, καὶ δεκάδας, καὶ τὰς ἄλ-
 “ λας δρχαὺς διελών, πεζεταίρους ὠνόμασεν. ὅπως ἐκάτε-
 “ ροι, μέλιχοντες τῆς βασιλικῆς ἑταιρείας, προθυμότη-
 “ τοι ἀγατεῶσιν ὄντες. Præclarum optimi scripto-
 “ ris fragmentum, quod Harpocratio nobis re-
 “ præsentat in Πεζαίτερος; & ex eo, ut solet, Sui-
 “ das. Sed corruptè quoque illic hodie editur Πε-
 “ ζαιτέρους, pro Πεζεταίρους. Non dubito, quin me-
 “ am de hujus dictionis scripturâ sententiam facile
 “ viris doctis sibi probaturus.

Ibid. Πεζεταίροι.] Per hanc vocem *Tourrellus* Pha-
 langem Macedonicam intelligit, cujus auctor extitit
 Philippus. De eâ *Diod.* lib. xvi. prope initium de
 Philippo

Philippo loquens: ἐπινόησε ὃ καὶ τὴν τῆς Φάλαγξ^ς συννότησιν καὶ κατὰσκαδὴν, μιμησάμενος τὸν ἐν Τροίᾳ τῶν Ἡρώων Σωασπισμόν· καὶ πρῶτος Συναγέσθαι τὴν Μακεδονικὴν Φάλαγξ^α. *Novam quoque condensati agminis structuram excogitavit, usitatam Heroibus ad Trojam chypeorum consertionem imitatus. Primusque adeo Phalangis Macedonica concinnator est.* Vide *Eustath.* ad *Il.* v. ver. 26. Eā nihil unquam fuit in bello terribilius, ut ex plurimis diversorum auctorum locis discimus, tum verò præcipuè ex Polybii fragmento, pag. 1015. ubi de L. Æmilio Paulo hæc habet: ἀνθωμολογήτο πρὸς τινὰς τῶν ἐν τῇ Ρώμῃ μὲν ἐωρεσμένοι Φοβερῶτερον Μακεδόνων Φάλαγξ^α. Nondum autem sub Philippo autore ad summam ejus perfectionem accesserat: quare minùs ἀσπίδοξον in Demosthene videatur eam tantopere extenuare. In *Orat.* ad *Ep. Phil.* p. 90. ubi ferè eadem repetit, habet τὸς ὃ περι αὐτὴν ὄντας ΕΤΑΙΡΟΣ καὶ τὸς τῶν ξένων ἡγεμόνας εὐρεσσε δόξαν μὴ ἔχοντας ἐπ' ἀγδείας, πεδίως ὃ μᾶλλον τῶν ἀδόξων ζῶντας.

Ib. l. 2. Συγκροτημένοι τὰ τῆ πολέμου] Δεινοὶ πολιορκισαί. *Hesychius*, συγκροτεῖν. συμπράττειν, συναγαγεῖν. *Suidas*, αὔξειν, συνιστᾷν, συνιδεῖν. πρὸς ἀρμονίαν ἀγεῖν, συναγεῖν συμπράττειν. *Karinus*, ὅτι τῶν χαλκίων κυρίως, καὶ ὅτι τῶν, ὅτι τῶν συμφωνούντων. συγκροτεῖν δυνάμιν, cogere copias. συγκροτημένοι, ἐκδωρημένοι, συνεσκαδασμένοι. Videtur non tam fortitudinem & peritiam rei militaris (etsi has quoque) quam concordiam & mutuas operas significare. *Wolffius*.

Ib. l. 6. & seqq. Εἰ μὲν γὰρ τις — — τῶν μὴ φιλοτιμίας πάντας ἀπώθει] Quin & ipse Philippus plus se lætitiæ ex prospero stratagemate, quam ex quâlibet victoriâ, capere fatebatur. *Diod.* l. xvi. *Quicquid ex Stratagemate honoris est, cum, inquit, totum mihi vendico; at vero quum feliciter pugnatum sit, in ejus gloriæ societatem milites nostri & duces*

se offerunt. *Polyan.* l. iv. c. 2. Legimus cum in duces suos eo magis præ invidiâ injurium fuisse, quo ipsi illustriores se præbuerint: quod vitium humile prorsus & malignum neque ipse effugit Alexander. Urebatur scilicet nimio *Perdiceas*, *Lyfimachi*, *Seleuci*, *Antigoni* fortitudinis fulgore, odioque habebat ipsorum fortunam nimis prosperam. [*Æl. Var. Hist.* l. xii. c. 16.] *Tourrellus*. [Vide iterum *Demosthenis* locum supra citatum.]

Ib. l. 7. Οἷον ἰμπερεῖ] Τοῦτο οἷον, id est, ὡς τις ἰμπερῶν ἐν πολέμῳ. Elegantis *Pleonasmi* speciem habet. Sic paulo post, πῶς οἷον μεθυομένης ὀρχαῖς, id est, τὰς οἰχυμῶν ἐπειδὴν μεθυομένης. *Wolfius*.

Ib. Schol. l. 3. Ἐνικὰ τινὰ σεγλιώματα] *Wolfius* deesse: hic aliquid ait, cujusmodi sit ἔχει ἀνοήτως. Atqui facilius, ideoque verius, sanari potest locus, mutato tantum ἐν in εἰ, ut referatur ad ἄνθρωπος ἔχων.

Ib. l. 17. Παρ' αὐτοῖς σεγλιώται] Fortassis παρ' αὐτῶν σεγλιώται. *Wolfius*. [Et sic quidem *Ben. η. Etymol.* & *Meurs.* loco supra citato, παρ' αὐτοῖς σεγλιώται.]

Ib. l. 29. Φυλάττωσιν αὐτόν] Scilicet ἔτι καλεῖται. *Wolfius*.

Ib. l. 38. Η γενική] *Benenatus* ita habet: ἡ γενική· ἡ δὲ θεία· in *Wolfio* ἡ γενική non leguntur. Fortassis legendum est ἡ γενική, ὅτι τὴν θείαν ἔδειξεν, ἡ δὲ θεία.

P. 61. l. 4. Εἰ δέ τις σώφρων] Propositio est, *Satellites* nihilo præstantiores esse aliis. Confirmatio constat remotione partium: 1. Viri fortes pelluntur ex æmulatione. 2. Viri modesti negliguntur. Restant igitur latrones, adulatores, ludiones, scurræ, fax & sentina hominum. *Wolfius*.

Ib. l. 7. Κορδακισμὸς] Hujusce saltationis mentionem facit *Comicus* in *Nub.* ver. 540. ἄλλοι κορδακισμὸν, ad quæ verba ita *Scholias*tes: τεία εἶδη ὀρχήσεως,

χόσιος, Εμμέλιος μὴ Τεργικὴ Σικυνίς Σαλτερική Κόρ-
 δαξ Κορινθία, ἥτις κινεῖ αἰσχροῦς τὴν ὀσφύν. Tres hæ ce-
 leberrimæ erant apud veteres saltationis species:
 præter has autem aliæ bene multæ; de quibus
 omnibus consule *Pollucem* lib. iv. cap. 14. *Jul.*
Cæs. Scalig. de Comoediâ & Tragœdiâ cap. 14. *Jul.*
Cæs. Buleng. de Theatro lib. i. cap. 52. *Palme-*
rius ad Aristophanis locum citatum: " Ex his
 " patet quam antiquus sit mos saltationum impu-
 " dicarum. Nam & saltatio, quæ Κόρδαξ dicitur,
 " in Græciam ex Asiâ jam a Pelopis tempore ve-
 " nerat, si fides Pausaniæ in *Heliacorum* 2. Οτι οἱ
 " τῷ Πέλοπῳ ἀκόλυθοι τὰ θηνίκια ἤγαγον ὡδὴ τῇ
 " Θεῷ ταύτῃ, ἣ ὠρχήσαντο θηυχώρον τοῖς περὶ τὸν
 " Σίπυλον ὄρχησιν. Tyrii forte, ex Asia eam acci-
 " pientes, Gades & Bæticam usque eam attulerunt;
 " ubi invaluit, teste Martiali:

Edere lascivos ad Bætica crasmata gestus,

Et Gaditanis ludere docta modis.

" Et mirum est, eam adhuc durare in iis partibus
 " ubi sub nomine *Sarabandæ* frequentatur: & in-
 " de mos ad nos usque fluxit, & vox etiam His-
 " panica nunc obtinet. Olim verò eam saltatio-
 " nis speciem præavi nostri vocabant Gallicâ vocẽ,
 " *une gaye antiquaille*: scilicet ob ejus antiquitatem
 " & lasciviam.

Ib. l. 8. Παρεῳδὸς ἢ ἐν ἑδενὸς εἶναι μέρει τῇ παρ-
 ὡδῇ *Laud. Barocc.* & *Pitb.* παρεῳδὸς habent: &
 sic etiam *Ald.* Asterisco tamen præfixo, & inter
 varias lectiones παρεῳδὸς exhibito: quæ certe
 germana lectio est, quamque Scholiasten etiam ag-
 noscere satis manifestum est, quamvis in eo cor-
 ruptè legatur παρεῳδὸς. *Athenæus* lib. vi. p. 260.
 ex Theopompo: Φίλιππος τὸς μὴ κοσμίως τὰ ἤθη ἢ
 τὸς τῶν ἰδίων θημελεῖν ἀπεθοκίμαζε· τὸς δὲ πολυτελεῖς,
 ἢ ζῶντας ἐν κύβοις ἢ πτότοις ἐπικινῶν ἐτίμα. παραφαῦν οὐ
 μένον

μόνον αὐτὸς πιαῦτα ἔχειν παρισκιάζεν, ἀλλὰ καὶ τῇ
ἄλλῃ ἀδικίας καὶ βδελυρίας ἀθλητῆς ἐποίησεν. τί γὰρ τῷ
αἰχρῶν ἢ δεινῶν αὐτοῖς ἐπροσῆν, ἢ τί τῷ καλῶν καὶ ασκ-
δαίων οὐκ ἀπῆν; * * * * *

* * * * *

πρὸς τῷ τῷ τοῖς ἀντὶ μὲν τῷ νήφειν, τὸ μὴθίειν ἡγάπων·
ἀντὶ τῷ κοσμίως ζῆν, ἀρεπάζειν καὶ φονδύειν ἐζητούν. καὶ τὸ
μὲν ἀληθῶς καὶ τῷ ὁμολογίαις ἐμμένειν οὐκ οἰκῆον αὐτῶν
ἐνόμιζον· τὸ δ' ὁπορεῖν καὶ φενακίζειν, ἐν τῷ σεμνολάτῳ
ὑπελαμβανον Dalechampio interprete: *Philippum*
modestos homines, bene moratos, et ad rem familiarem
attentos contempnissse, sumptuosos autem, in compota-
tionibus aleaque vitam traducentes, collaudasse, et
honorasse: nec tantam iis vitiis ut operti forent
adcurasse, sed etiam ut aliorum generum improbita-
tis ac iniustitiæ eximii propugnatores et athletæ pe-
riti forent. Ecquid enim turpe vel scelestum ab
illis absuit? quid contra honestum probumve ad-
fuit? * * * * *

* * * * *

Præterea sobrietatem ii perosi temulentiae dediti fue-
re: ab omni modestia prorsus alieni, quos rapinis spo-
liarent, et trucidarent, investigabant: vera loqui,
et pacta servare se indignum esse credebant: alios
contra decipere, et pejerare, arbitrabantur esse max-
imè laudabile.

Ib. Schol. l. 28. Τῷ τοῖς βίον] Sic recte legi putat
Wolfius; ut intelligas auctoris verba τὴν κατ' ἡμέραν
ἀρετῶν, quo sensu ipse viderit. Nos, *Morellium*
secuti, nullā dubitatione πῦτον emendavimus. Nisi
fortè subintelligere placeat præpositionem κατὰ, ut
πῦτον βίον significet, id genus vitam.

P. 62. l. 2. Κόλχας] Rei amplificandæ studium
quavis in natione istiusmodi homines circa solum
gregat in cogit. Suos *Philippus* habuit, eosque re-
gificè muneratus est. *Thrasydæus* coronam eâ

arte

arte suæque gentis in Thessaliâ imperium est adeptus. Quid Clisopho, qui omnes planè exuperavit, ex eâ rediit, equidem ignoro. Ille ad magistrum suum singulis in rebus fideliter imitandum totum se composuit. Itaque cochitem egit, cum Philippus oculo damnatus esset ad Methonam: rursus cum crus oblæsum regi ac luxatum fuisset, eodem crure claudicavit. Denique nihil aut edere aut bibere Philippus poterat, quod palato displiceret, quin ad ipsius vultûs similitudinem suum quoque Clisophus contraheret. Servum eum natura fecerat, adulatio reddidit simium. Nonnunquam facetias affectavit; aliquando increpante eum Philippo, quod semper aliquid peteret: *Quare, inquit, tua erga me beneficia ea obliviscendi tempus mihi concedunt?* Alias, quum Philippus in eum acriter jocatus esset, *Apage, inquit, jocos, si vis apud me quotidiana mensæ jus habere.* [Græcâ sunt *ἐκάντισθαι δ' αὐτὸν τὸ Φιλίππου καὶ ὀνημερῆς, εἰς αὐτὸν ἐκ ἰγῶς, ἰφθ, ὁρῶ.* Quæ neque Dalecampius interpres, neque Tourrellus rectè cepit. Ista *ἐκ ἰγῶς* ὁρῶ legenda sunt cum interrogatione, & sententia in hunc modum vertenda: *Cum Philippus dictorio eum petiisset, ac plausum tulisset: Quis neget, inquit, o rex, equum jam esse ut Ego Te alam?* quando scilicet ita felix es in dictis dicendis & ridiculis excogitandis. *ὀνημερῆς* theatrorum proprium est vocabulum, de iis dici solitum quibus favetur. In eo verbo sita totius sententiæ hujus argutia: quia τὸ ὀνημερῆς in ridiculis proprium parasiti. Vide *Casaub.* Animad. in Athen. l. vi. c. 12.] Libera istiusmodi consuetudo Philippum recreabat, quum aut bellicis laboribus fatigaretur, aut majestatis satiæ ex animo expuere vellet.

Atqui, licet assentationis amans esset, veritati tamen haud erat infensus. Aristoteli sæpiùs de arte

regnandi cum eo differenti patientem aurem præbuit; quin oratoribus Atheniensibus haud mediocriter devinctum se prædicabat, quippe qui ex acribus ipsorum exostulationibus melior quadante-nus evasisset. Puerum a domesticis habebat, qui antequam adiret eum quisquam, quotidie proclamaret: *Philippe, Hominem esse te memento.* *Æl. var. Hist. l. viii. c. 15.* Arcadion Achæus tam acerbum odium in eum conceperat, ut vel ultrò exularet, quò ipsius fugeret aspectum. Accidit forte ut Philippus Delphis obviam ei iret, Quo conspecto, *Quamdiu profugiturus es, inquit, ô Arcadion?* Respondit Arcadion:

Εἶσοκε πὺς ἀφίkwμαι, οἱ δὲκ ἴσαι Φίλιππον.

Quoad ad eos pervenerim, quibus Philippus ignatus sit.

Alludens scilicet ad hunc Homeri versum:

Εἶσοκε πὺς ἀφίkwμαι, οἱ δὲκ εἴσαι θάλασσαν.

Quoad ad eos perveneris, qui maris ignari sint.

Ad acre hoc responsum risit Philippus, atque Arcadionem ad cœnam invitavit. Deinde diuturna inter eos intercessit amicitia. *Tourrellus.*

Ib. l. 7. Θαυμαλοποιῶν] *Thaumatopæi* seu *mirifici* dicti sunt homines projectæ audaciæ, qui summo vitæ periculo stupenda in vulgus patrarent, per rotas & ignes se trajicerent, tenuissimis & adversis funibus currerent, ingentia onera supra hominis vires portarent, in immensam altitudinem mergerentur & sine ullâ respirandi vice maria perpeterentur: cum aliis id genus multis, quibus homines obstupescerent, & quodammodo consternarentur. Vide *Buleng. de Theatro, lib. i. cap. 35. & seqq. Æl. var. Hist. lib. viii. c. 6. & Athen. passim.* Non-

Nonnulli Proteum præstigiatores fuisse autumant. Vid. *Eustath.* in *Odyss.* l. p. 176. ad hos versus :

Πάντα δ' γινώμεθ' περιήσειαι, ἔσθ' ὅτι γαῖαν
Ἐπεὶ δὲ γινώσκαι, καὶ ἴδωμεν, καὶ θρασυδαῖες πύρ.

Ib. l. 8. Καὶ τοῖς ἀνθρώποις μίμναι γελοίων καὶ ποιη-
ταῖς αἰγρῶν ῥημάτων] Theopompus Philippo ad-
huc est iniquior; atque adeò a Demosthene omnem
exaggerationis suspicionem removet. Philippus,
uti is narrat, saltatoribus, musicis, aliisque simili-
bus, nunquam non stipatus fuit. Necessarii ac fa-
miliares ejus, non virtutis aut probitatis respectu
delecti, sed ut è barbaris aut Græcis quisque petu-
lans fuit, impurus, moribus audax, in Macedoni-
am certatim confluentes amici Philippi vocaban-
tur. Quod si quis ad eum non tam perversis mo-
ribus venisset, pravâ tamen consuetudine cæteris
paulatim similis evasit. *Athen.* l. iv. 6. [& 10.]
Quin & urbs erat versùs Thraciam, Πονηρόπολις,
sive *perditorum hominum civitas*, meritò quidem
hoc nomine indigitata, quum eò Philippus Syco-
phantas, perjuros testes, proditores, aliosque ho-
mines sceleratissimos, numero bis mille, undequa-
que collegerat. *Theopom.* rer. Philipp. l. xiii. *Plut.*
in *Com. de Curiosit.* Quamvis autem sannionibus
ac mimis delectaretur, nihilominus delicatiores
facetias mirè calluit. Menecrates medicus, eò su-
perbiæ elatus, ut se ipsum Jovem appellaret, lit-
teris ad Philippum missis sic inscripsit, *Philippo*
Menecrates Jupiter salutem. Ad ea rescripsit Phi-
lippus: *Philippus Menecrati sanitatem.* Neque
verò hìc quievit, verùm ejus insanix curandæ le-
pidam sane rationem iniit. Splendidum convivi-
um instruxit; atque ei ad epulas vocato seorsum lec-
tum apparari jussit. Cæteris convivis lautissimè
epulantibus, nihil Menecrati appositum est præter
acer-

acerram & odores. Quâ ille divinitatis suæ recognitione primò quam maxime delectatus hominem se esse prorsus obliviscebatur; quum verò obrepens fames id in animum revocaret, confurgens subito discedebat, insalutatis hospitibus, quippe qui nimidum riserant Deum, cui manducare necesse erat ad vitam sustendendam. *Æl. var. Hist. lib. xii. cap. 51. [& Athen. lib. vii. p. 289.] Turrellus. [consulas Polybium, pag. 1375. & seqq. Ed. Gronov. a quo Theopompus valde reprehenditur, atque alia omnino Philippi ejusque comitum pictura exhibetur. Idem p. 1391. de Philippo hæc habet, quæ justissimam sanè ejus regis descriptionem continere videntur. Οἱ Φιλίππῳ εἴ τι ἀγαθὰ μείζω τις χάρις πρὸς βασιλείαν εἶδεις ἢ πρότερον, εἶδὲ κακὰ πάντων τοῦ βασιλέως. Καὶ μοι δοκεῖ τὰ μὲν ἀγαθὰ φύσει περιεῖν αὐτὸν ὑπάρχειν, τὰ δὲ κακὰ προβαίνειν κατὰ τὴν ἡλικίαν διηγεῖσθαι, καθάπερ ἐνίοις διηγέσθαι γηράσκουσιν ἢ ἵππων. Casaubono interprete: Nemo è superioribus regibus plures virtutes Philippo, nemo eodem plura vitia ad regnum attulit. Ac mihi videntur virtutes quidem a naturâ ei insitæ fuisse, vitia verò processu ætatis accessisse, quemadmodum senescentibus equis evenire solet.]*

Ib. Schol. l. 25. Δεξιόμῳ. F. δεξιόμῳ, id est, uno probato, probatum esse voluit, quales cæteri omnes essent, sicut *Virgilius*:

*Accipe nunc Danaum insidias, & crimine ab uno
Disce omnes — &c. Wolfius.*

P. 63. l. 7. Αἱ γὰρ διπλοῦνται δυνάμεις συγκρούσαι ἢ συσπλάσαι τὰ πιαῦτα οὐκ εἶδη] Eadem fere repetit in Oratione ad Philippi epistolam, pag. 90. *Sallustius Histor. lib. i. p. 12. Ed. Wasse,* ita hanc sententiam imitatus est: *secundæ res mirè sunt vitiis obtentui. Seneca controversiâ XXIV. p. 172. eam Thucydidæ tribuit, legit autem pro πιαῦτα οὐκ εἶδη,*
U
ικάζων

ἐκείνων ἀμαρτήματα, deque eâ his verbis differit: Cum sit præcipua in Thucydide virtus brevitatis: hæc eum Sallustius vicit, & in suis illum castris cecidit. Nam in Sententiâ Græcâ tam brevi habes, quæ salvo sensu detrabas; deme vel συγκεῖναι, vel συσπᾶσαι, deme ἐκείνων, constabit sensus, etiam si non æquè comptus, æquè tamen integer. At ex Sallustii sententiâ nihil demi sine detrimento sensus potest. Vide in eum locum Nic. Fabritium & Schottum.

Ib. l. 9. Πταίσαι] Pitb. & Ben. ε. η. θ. πταίσει: mox cæteri editi, & Voss. & Ben. α. β. αὐτὲ ταῦτα.

Ib. Schol. l. 6. Αναγκαίως] Αναγκαῖον ex Wolfio emendavi, qui mox, addendum fortassis, ait, βασιλικῶν ante ἡθῶν κ. παθῶν. Quanquam ferri possit etiam ἀναγκαίως.

Ib. l. 12. Σώφρονος] Puto σῶφρονος esse proprium nomen, ut apud nos sunt Mimi Publiani; dignissimi qui ediscantur ab omnibus. Diogenes in vitâ Platonis meminit, Σώφρονος τὸ μιμογράφου. Nisi fortè σῶφρονες legendum, & illi [potius nonnulli] Mimi sunt modesti. Wolfius. [Si σῶφρονος pro nomine proprio accipiatur, (quod tamen juxta Benenati editionem fieri non potest, quippe quæ constanter nomina propria distinguit lineâ transversâ superpositâ, quæ hic non apparet) hiulca erit sententia, nisi subintelligas ἀνδραῖον quod duriusculum videtur. In Wolfi quidem Editt. hodiè legitur ea vox, unde petita non constat: quod in iis sæpissime usu venit. Ideo σῶφρονες excudendum curavi, & sic bene se habet sententia, postea autem veram hujusce loci lectionem apud Bulingerum deprehendi; qui Lib. i. de Theatro, cap. xlix. de Mimis, hæc habet. Mimi honestiori loco fuere quàm planipedes (quanquam & ipsi plerumque obscæni) quibus ἡδολόγων Græci appellationem attribuerunt,

buerunt, quia dicta & facta hominum ita imitarentur, ut actionem suam gravitate sententiarum jocis interpositis condirent. Cic. ii. de Orat. Mimorum est ethologorum, si nimia est imitatio, sicut obscenitas. Mimorum igitur alii fuere ridiculi & obsceni, alii graves ethologi. Ulpian. 2. Olynth. οἱ μίμοι σάφρονες ποιητὰς παρδαῖσι εἰσι· ἄλλοι δὲ μίμοι γελοίων. Vide plura ibidem de Sophrone, & de Mimis in genere.]

Pag. 64. l. 1. Ἀνδρες θεοὶ θέλωσι] Pia & prudens appendix, cum favore numinis auditorum industriam conjungens, ut sequatur eventus. Idem.

Ib. l. 2. Ὡς περὶ δὲ ἐν τοῖς σώμασιν ἡρώων] Eadem similitudo iterum occurrit in Orat. ad Epist. Philip. pag. 90. Voss. non agnoscit vocem ἡρώων.

§ E C T. VIII.

Ib. l. 12. Εἰ δέ τις ὑμῶν] Ademit Philippo fidem sociorum & Macedonum, ademit bellicosos milites, ademit sobrietatem & sanam mentem solâ fortunâ relicta. Quæ cum & ipsa vel una teneat Athenienses: primùm concessione utitur. Deinde suorum civium fortunam Philippicæ anteponit, & ignaviâ quæ illis obstat, repudiare eos jubet, vel hostis exemplo, non tam fortunati, quàm laboriosi atque industrii. Nihil ergo illi obstitit ebrietas, aut non tanta tamque crebra fuit, quantam fecit Demosthenes. Wolfius.

Ib. Schol. l. 16. Ἐπὶ τῶν δὴ τύχης] Ἐπὶ τῶν τε, τὸ περὶ δὲ τύχης lego. Idem.

Ib. l. 17. καθολικῇ] Addendum censeo ἀντιθέσει, & tamen etiam sic constructio satis turbata erit, nisi aut addas ἔδειξεν ἔν, aut initio periodi legas, δὴ γὰρ εἰν ἡ μὲν πρώτη. Idem.

Pag. 65. l. 4. Μεγάλη γάρ] Hanc sententiam Cic. eleganter 2. Off. interpretatus est: *Magnam vim esse in fortunâ in utramque partem, vel secundas ad res, vel adversas, quis ignorat? Nam & cum prospero ejus flatu utimur, ad optatos exitus pervehimur: & cum reflat, affligimur.* Plin. etiam lib. ii. cap. 7. *Fortunæ omnia expensa, omnia feruntur accepta: & in totâ ratione mortalium, sola utramque paginam facit.* Idem. [Demosthenes, non orator modo summus, verum etiam philosophus, omnem prorsus rerum humanarum rectionem ac gubernationem fortunæ tribuit. Quid autem fortunæ nomine intelligat, ipse paulo post docet. Cum enim dixisset, si quis sibi optionem daret, malle se Atheniensium fortunam, quàm Philippi: causam subjiciens, cur eo sit animo, ait plura videre se in Atheniensibus, quæ ad conciliandam deorum benevolentiam valeant, quàm in Philippo: Πολὺ γὰρ πλείους αἰφορμαὶ εἰς τὸ τὴν θεῶν ὀνομασίαν ἔχειν ἢ μὴν ἐνέσθαι, ἢ ἐκείνῳ. Ecquid videtur apertè profiteri, se fortunæ prosperitatem in divinâ benevolentiam ponere? Vide *Muretum*, a quo hæc mutuati sumus, in *Cicer.* primam contra *Catilinam*, pag. 62 l. Ed. *Græv.* qui ibi prolixè docet, fortunam veteres nihil aliud quàm divinam voluntatem vocasse. Demosthenes eadem repetit in *Orat.* in *Epist. Philipp.* p. 90. ubi legitur τὸ θεῶν ἢ τύχη, ficuti & hic in *Voss.* & *Ben.* c. 7. 9. In oratione autem de *Pace* clarius indicat se fortunæ nomine divinam Providentiam intelligere: dicit enim, — δι' αἰτοχίαν, ἢ συνπαίσης ἐγὼ τῆς ἐν ἀνθρώποις ἔσης θεότης, ἢ σοφίας ὅρῳ κερτίζαν. Ib. l. 7. Δοίῃ] *Barocc.* & *Ben.* α. β. δώῃ. Mox *Ald.* ἡμῶν. Ib. l. 10. Πολὺ γὰρ πλείους —] Ob istius scilicet perjurya. *Agésilas Barbaris*, quibus jusjurandum violare

violare religio non erat, gratias agere solitus est: Bene, bene est, inquit, Perjuri isti Deos nobis amicos & auxiliares reddunt. Æl. Var. Hist. lib. xiv. Corn. Nep. in Argesil. Turrellus.

Pag. 66. l. 1. & seqq. καθήμεθα. εἰδὲν ποιῶντες. Οὐκ ἐν δ' αὖ τ' ἀργύρῳ —] Pith. αὐτὸν ἐαυτῷ ἀργύρῳ. Ben. etim β. η. θ. αὐτόν. Sallustius in oratione Catonis, p. 177. Ed. J. Wasse. —Inertiā & molliā animi, alius alium expectantes, cunctamini, videlicet diis immortalibus confisi, qui hanc rempublicam in maximis sæpe periculis servavere. Non votis, neque suppliciis muliebrius auxilia deorum parantur: vigilando, agendo, bene consulendo, prosperè omnia cedunt: ubi socordia tete, atque ignavia tradideris; nequicquam deos implores, irati infestique sunt. Terent. Adelph. IV. 5. 59. Quid? credebas, dormienti hæc tibi confecturos Deos? Eodem sensu, quo hic & alibi passim Demosthenes καθήμεθα dixit, Latini verbum sedere usurpant. Virgil. Æn. xii, 15. sedeant spectentque Latini? Terent. Adelph. IV. 5. 38. an sedere oportuit Domi Virginem tam grandem? Cic. ad Tironem lib. xvi. 2. 2. His ventis istinc navigatur, qui si essent, nos Corcyra non sederemus.

Ib. l. 8. Πρωτανουμένων] Scilicet λέγεταί τι καινόν; Vide supra pag. 14. & Notas p. 231.

P. 67. l. 1. Τὴν τῶν ἑλλήνων δικαίων] Vide supra pag. 6. & notas pag. 220. Conferas etiam Isocratem Orat. de Pace, p. 356. Ed. Battie, & ejus Panegyricum.

Ib. l. 9. Καὶ τὴν μὲν ἄλλαν σισώκατε] Hæc petantur ex Isocratis Panegyrico & Panathenaico. Wolfius.

Ib. l. 10. Καθ' ἓνα αὐτῶν ἕκαστον ἐν μέρει] Wolf. delet ἓνα αὐτῶν.

Ib. l. 12. Ταῦτα θαυμάζω] Emphatica repetitio

tio, occasionem præbens expositionis perversæ administrationis rerum. *Wolfius*.

P. 68. l. 7. Ταῦτα] Malim ταῦτά. Mox in nonnullis pro νων) legitur κ) νδν. Deinde in *Wolfio* transponuntur ἀπας ὁ χρόνος.

Ib. Schol. l. 13. Καὶ τὰδε καθορθώσθην] Rectius *Wolfius* κ) τὰδε κ) τὰδε legit, idque confirmatur a præcedente τάσδε κ) τὰσδε.

P. 69. l. 2. Πᾶν ἐχούσας φυλάττειν, ἢ κλῆσαῶς] *Salust.* in oratione Cæsaris, sub finem: *Profecto virtus, atque sapientia major in illis fuit, qui ex parvis opibus tantum imperium fecere, quàm in nobis, qui ea bene parta vix retinemus.*

S E C T. IX.

Ib. l. 8. Μηδὲνα αἰτιᾶσθαι] Translatio culpæ in ipsos accusatores. *Wolfius*.

Ib. l. 13. Προφάσεις δ' ἀφελῆν] Scilicet τῆς ἐπεληγῶν. Curandum ne quid de vestrà cessatione queri possint duces: quorum & contumaciam & avaritiam ita perstringit, ut quodammodo excuset. *Idem*.

Ibid. Τὰ καθ' ὑμᾶς ἐλλείμματα] F. τὰ καθ' ὑμῶν ἐγκλήματα: quo sensu *Tourellus* in versione Gallicâ hunc locum interpretatur: *ensin offer à ceux-ci tout prétexte de recrimination*. Sed cum omnes libri consentiant, & bene habeat recepta lectio, nihil temerè mutari velim; tantùm conjecturam meam in medium affero.

Ib. Schol. l. 10. Τί δέ φασιν] Sententia omnino postulat ut pro τί legamus τινές, cujus ultima syllaba faciliè potuit prætermitti; atque ita corrigendum *Wolfius* admonuit.

Ib. l. 20. Εἰς θεωρίαν κατέχευε] *Wolfius* legi vult θεωρίαν, quod displicet. Si aliquid mutandum sit, (quod

(quod minimè opus est, subintelligi enim potest *χρεῖαν*, ut sæpe,) mallet *θεωρικόν*.

P. 70. l. 5. & seqq. *Τῶν μὲν Φόβειν τὸν πόλεμον πάντας ὅσους ἀν ἐκπέμψῃσι στρατηγούς, ἰδίους δ' ἀείσκειν πολέμους*] Chares primo anno Olympiadis centesimæ sextæ, ut stipendia militibus erogare posset, Artabazo, rebelli Asiæ minoris Satrapæ, quum tamen hoc illi in mandatis haud esset, auxilio ivit: & ab eo pecuniæ summam accepit, quæ ad hanc rem sufficeret. *Diodor. l. xvi. Tournellus.* [Pro Artabazo debuit dicere Pharnabazo. Vide Notas supra p. 248.]

Ib. l. 7. *Ἰδὺς ἀείσκειν πολέμους*] Sicut Chares, omisâ Amphipoli, insulares oppugnavit. *Wolfius.* [Quâ de re consulas Arg. Isocratis Orationis de Pace. Pro ἰδίῃ *Wolf. Barocc. & Ben. γ. θ. ἰδίᾳ* legunt.]

Ib. l. 13. *Μισθὸς δ' οὐκ ἔστιν*] Potest intelligi vel de Atheniensium negligentia, qui stipendia non mittant, vel (quod magis probo) de ducibus & militibus, qui, non contenti stipendiis, prædam etiam desiderant. Pōst dicet, *ἀδωσίῳ δ' ἀρχεῖν ἀμίδων.* *Idem.*

Ib. Schol. l. 24. *Ἦπερ αὐτῆς τῆ πόλεως*] Non satis Græcum: constanter enim verbum *λείβεργέω* dativum regit. Igitur cum *Wolfio* lego *τῇ πόλει*, ut τὸ αὐτῆς ad τὸ φύλη referatur. Ita etiam melior, ut videtur, erit sensus: sic infra εἰσέφερον γὰρ οἱ πλεονεκτήτορες ὑπὲρ αὐτῶν. *Petitus* in leg. Att. p. 270. totum hoc Scholion ita legit uti nos ipsum edimus.

P. 71. l. 1. & seqq. *Εκεί γ', κινδῶνοι μὲν ἐλαττεῖς, τὰ γ' ἀμύματα τ' ἐφεσκέτων ἢ τῶν στρατιῶν, Λάμψακος, Σίγειον*] Artabazus duabus regni sui urbibus Charetis officia remuneratus est. Lampſaco Asiæ minoris urbe, quam Artaxerxes Logimanius Themistocli donarat, unde vinum fumeret: [*Corn. Nep. in Themist. Strab. l. xiii. Thucyd. l. i.*] ac

Sigeo, alia Asiæ minoris urbe in Troadæ. Illiç, si Ciceroni atque aliis fides habenda sit, Alexander, cum ad Achillis tumulum adstitisset, exclamavit; *O fortunate adolescens, qui tuæ virtutis Homerum præconem inveneris!* Et verè: Orator Romanus addit: *Nam nisi Ilias illa extitisset, idem tumulus, qui corpus ejus contexerat, nomen etiam obruisset.* L. v. Ep. 12. ad Fam. [Locus est in Orat. pro Archiâ poetâ] Solinus tamen, Mela, & Plinius, Achillis tumulum alibi ponunt. *Tourrellus.*

Ib. l. 4. *Τὰ πλοῖα ἀ σὺλῶσιν*] Chæres, cum deberet classem cui erat præfectus ad usus Reipublicæ adhibere, ad Decarem [*scribe* Deiare] Deipyrum & Polyphontem, qui in Ægeο mari piraticam faciebant, transiit, cumque iis in latrociniorum societatem se contulit *Æschin.* de fal. leg. [p. 406. in *Wolf.* Ed. Demosth.] Ei, cum piraticam exercendi consilium iniret, in mandatis erat Amphipolim recipere. Quamobrem Demosthenes in Amphipoli potius quàm locis aliis omnibus operæ Athenis prorsus infructuosæ exemplum subjecit. Delatus Chares, atque in jus citatus, se subduxit; aliquanto autem post iterum comparuit, ac, in tantum prævaluit ipsius factio, exercitibus denuò præfectus est. *Idem.*

Ib. l. 8. *Δόντες λόγον*] *Λόγον δίδοναι* generaliter significat, *rationem reddere & causam dicere*: Aliquando est *dicendi & causam orandi locum dare*. In utroque sensu Demosthenes *λόγον δίδοναι* dixit, & *λόγους δέναι*, & *δοποδέναι*; in posteriori hîc, & alibi passim. Sgnificat etiam *dare vices loquendi & percunclandi*, & *vicissim respondere percunclanti*. Sic infra, *πᾶσι τοῖς παρῆσι λόγον δίδοναι*. Vide plura apud *Bud.* p. 151. & seqq.

Ib. l. 9. *Τῶν αἰετῶν*] *Τῶν ἐφεσηκότας* duces, aut etiam cæteros, quibus publicum aliquod munus est
man-

mandatum, atque etiam trierarchos, quos in prædæ societatem venisse probabile est. *Wolffius*. [*Aldus* ταῦτα legit: MS. *Voss.* & *Ben.* α. γ. ε. η. θ. ταύτας.]

Ib. l. 13. Πρώτερον μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες Ἀθλωαῖοι, εἰσέφερετε κατὰ συμμορίας] Cecrops & post eum Solo in quatuor tribus populum Atheniensem distribuerant. Harum postrema ex civibus constans, quibus opera vita erat, quique publicis muneribus exclusi sunt, nihilo secius omnium consiliorum particeps erat, & communi cum cæteris suffragii ferendi jure fruebatur. Cum autem tributum imponeretur, prima tribus talentum conferebat, secunda semi-talentum, tertia centum drachmas, postrema nihil. Postea quatuor tribus ad decem usque auctæ sunt. Tum, ad solvendum quod imponebatur, ex unaquaque tribu certum civium numerum educebant, eosque in viginti classes, quæ Συμμορίας vocabantur, dividebant: in quibus juxta suas quisque fortunas ac reip. necessitates censebatur. *Arist.* Polit. l. ii. *Plutar.* in Solo. Pol. l. viii. Συμμορία igitur significat diversas classes sive ordines hominum maximè idoneorum ad sumptus reip. suppeditandos. *Harpoc.* Hyper. cont. Polyuct. Poll. l. iii. c. 4. Quæque classis, ex civibus æquè divitibus constans, suum ducem ἡγεμόνα συμμορίας habuit, & singuli Συμμορίας ejusdem classis cives ex æquo censebantur: varias autem causas prætendebant, quo se a tributo solvendo immunes facerent. In hanc itaque sententiam accipienda sunt quæ dicit Demosthenes: *Vestrâ culpâ factum est, ut quæ forma ad conservandam rempublicam constituta fuerit, ea ipsa in perniciem reipublicæ evadat. Classes, eò instituta ut reip. necessitatibus subveniatur, haud aliò jam spectant quàm ut ei tributa fraudent, seque ab eâ adjuvanda eximias habeant.* Eadem iisdemque verbis querela

querela in oratione huic anteriori occurrit : sc. orat. de Repub. Ord. [p. 99. Ed. Ben.] Turrellus.

Ib. & seq. Πρότερον μὲν γὰρ, — εἰσεφέρει καὶ συμμορίας] Hoc institutum imitatus est Servius Tullius. *Censum enim instituit rem saluberrimam tanto futuro imperio : ex quo belli pacisque munia non viritim, ut ante, sed pro habitu pecuniarum fierent. Tum classes centuriasque & hunc ordinem ex censu descripsit, vel paci decorum vel bello.* Livius lib. i.

Ib. Schol. l. 12. Ἀπὸ ἑκατὸν ἑικοσι] A centum viginti. Videtur præpositionem addidisse, ut cardinalia vim distributivorum haberent. Referatur hic locus ad orationem περὶ συμμοριῶν.

P. 72. l. 4. Οἱ βοηθόμοιροι οἱ τελαχόσιοι] Trecenti qui clamitant scilicet, ὑπὸ τῷ ῥήτορι εἰσι. De locupletissimis civibus hoc docet Ulpianus esse intelligendum : quorum alii aliis factionibus faveant. Hervagiana prior editio habet, οἱ βοηθόμοιροι, *adjuturi*, pro οἱ βοηθήσοις, ut puto : nisi passivè accipiat, *adjuvandi* : qui præsidia oratorum ambiunt, ut, restinctis bellis, conferre tributa & instruere triremes non cogantur : οἱ βοηθόμοιροι est durum, &, ut puto, mendosum. Mallet οἱ βοηθοὶ ἱσόμενοι. Wolfius. [Ben. α. β. ε. η. θ. βοηθόμοιροι : cæteri omnes cum nostro concordant : excepto quod Ald. & Voss. articulum non habent ante τελαχόσιοι.]

Ibid. Οἱ ἧ ἄλλοι προσενέμμεθε] Οἱ λοιποὶ πολῖται ἐν προσηύκῃ μέρει ἔσε· ἢ ψηφίζοντες καθ' ἑαυτοὺς, ἀλλὰ τὰς τῶν ῥητόρων, ἢ σοφιστῶν, ἢ τελαχόσιων ὁπληφίζοντες γνώμας. Idem.

Ib. l. 7. Καὶ ὑμῶν αὐτῶν γενομένης] Εὐθέως τὰς γνώμας γενομένης, ἔχι ἧ τοῖς ῥητορσι δεδομμένης. Idem.

Ibid. Κοινὸν ἢ τὸ λέγειν] Τὴν εὐθέως δημαγωγίαν εἰς τυραννίδα διαβάλλει, ὡς τὰς ἄλλας παρρησίᾳ λέγειν αἰγνώκασιν καλύουσι. Idem.

Ibid.

Ibid. Κοινὸν] Commune, id est, liberum facite, id est, æquis animis accipite orationes, consilia, & facta quorumvis civium : non certis quibusdam estote addicti, quos suspiciatis tanquam Deos, aliis conta infensi, et eorum recta consilia & facta improbetis. Vincat apud vos non affectus, sed rei-publicæ utilitas. Sicut Melanopum dicere fuisse solitum Plutarchus scribit : ὁ μὲν ἀνὴρ ἐχθρὸς, τὸ δὲ τῆς πόλεως νικάτω συμφέρον. *Idem.*

Ib. l. 8. Καὶ τὸ βελεύεσθαι] *Barocc. & Ben. a. γ. βέλευσθαι, Pith. συμβελεύεσθαι.*

Ib. l. 9. & seqq. Εἰ δὲ τοῖς μὲν ὥσπερ ἐν τυραννίδι ὁμοῦν ἐπιτάττειν ἀποδώσει] Eubulus, Aristophon, Hyperides, & Lycurgus, omnia summo cum imperio administrabant. Imperatorium munus vicissim inter se fortiebantur, Diopithes, Menestheus, Leosthenes, Chares. *Plutar. in Phoc.* Ita ut Respublica in Oligarchiam transiret. *Tourrellus.*

Ib. l. 10. Ἐκ τυραννίδος ὁμοῦν] Suspecta lectio est. Quid si ἡμῶν ἐπιτάττειν? Sin τυραννίδος ὁμοῦν rectè scribitur, sensus est, quasi vos tyrannidem illis decrevissetis. Fortassis τὸ ὁμοῦν redundat. *Wolfius.* [Nos sequuti sumus *Morellium* in variis lectionibus: cæteri omnes editi & MSti vel ἡμῶν vel ὁμοῦν. *Morellius* mox habet δώσει pro ἀποδώσει, sed omnino retinenda est recepta lectio. Vid. notam sequentem.]

Ibid. Ἀποδώσει] Εὐέλπω μὲν ἀντὶ τῆς θεωρίας ἢ τῶν κολακῶν μισθὸν ὑπερμεγέθη, ἢ τῆς δημοκρατίας ἀναίρεσιν ὅτι· τοῖς δὲ πλουσίοις, ἀντὶ τῆς λειτουργίας, δαρείαν ἢ πέντιαν. *Idem.*

Ib. l. 12. Τοῖς δὲ ψήφισιν κατὰ τῶν μόνον, ἀλλο δὲ μηδὲν συμπονεῖν] *Cic. lib. i. de Offic. cap. 25.* Omnino qui reipub. præfuturi sunt, duò Platonis præcepta teneant : unum, ut utilitatem civium sic foveantur, ut quæcunque agunt, ad eam referant, ob-

liti commodorum suorum: alterum, ut totum corpus reip. curent: ne, dum partem aliquam tuentur, reliquas deferant. Ut enim tutela, sic procuratio reip. ad utilitatem eorum, qui commissi sunt, non ad eorum, quibus commissi est, gerenda est. Qui autem parti civium consulunt, partem negligunt, rem perniciocissimam in civitatem inducunt, seditionem, atque discordiam: ex quo evenit, ut alii populares, alii studiosi optimi cujusque videantur, pauci universorum. Hinc apud Athenienses magnæ discordiæ: in nostra rep. non solum seditiones, sed pestifera etiam bella civilia, &c. Tourrellus.

Ib. Schol. l. 8. Χρημῶτα συμμορίας] Præpositio manifestè deest, itaque cum *Wolfio* lego κατὰ συμμορίας: mox cum eodem μετέθετο; deinde pro σαοιτάς & ἐκκλησιαζέω rescribo, sensu loci id omnino postulante.

P. 73. l. 3. Κολάζειν αὐτοὺς ἢ ἐχθρῶν] Τὸς μὲν ἐχθροῖς ἢ πολέμοις μὴ ἀμύνεσθαι, τὸς δὲ πολίτας τιμωρεῖσθαι, τὸς τὰ ἀδίκως προσελαγμένους μὴ ποιήσαντας. Vide *Hocratem* in *Philippicâ*, ubi de *Argivis* scribit: ὅτι τὸς ἐνδοξοὺς ἢ πλεονεκτήτας ἢ πολλῶν δυνάμεις οὕτω χαιρεῖται, ὡς οὐδέναι ἄλλοι τοὺς πολέμοις δυνάμειναιτες. *Wolfius*.

S E C T. X.

Ib. l. 5. Πάντας ἐξέναι] Si scilicet necesse fuerit, bello tam diu duraturo. Quod cum incertum esset, probabile est, eos primos militasse, quibus ea fors obtigisset: ut ne alii aliis deteriore conditione essent. *Idem*.

Ib. l. 7. Πᾶσι τοῖς παροῦσι] Ἐπὶ τῷ βήματι. *Idem*.

Ibid. Λόγον δίδοναι] Vide notas supra p. 312.

N O T Æ

A L I N S E C U N D A M

O L Y N T H I A C A M.

N O T Æ I N

A R G U M E N T U M.

PAG. 74. lin. 3. Παρεκαλῦντες θητιμωρίαν] In nonnullis legitur τιμωρία.

Ibid. & seqq. Ο δ' Δημοθένης δεδοικώς] In nostro legebatur: Δέδοικε τοίνυν ὁ Δημοθένης, haud dubiè melius & rectius. Et paulo post, pro ὀλιγορήσωσι, ὀλιγορήσασι. *Obsoræus.*

Ib. l. 6. Επισκόπει τινα ἀλαζονείαν αὐτῶν] In nostro erat ἐπικόπει, *præcidit*, quod profectò magis quadrare videtur sententiæ. Nusquam enim deridet Athenienses Demosthenes, sed quum nihil actum sit, indicat, ne in utramvis aurem quasi superato Philippo dormiant, et si nonnihil misso Olynthiis auxilio expedierint. *Idem.* [Morellius etiam in variis lectionibus ἐπικόπει legit.]

N O T Æ

NOTÆ IN

TEXTUM & SCHOLIA.

SECT. I.

PAG. 75. lin. 1. Οὐχὶ τ' αὐτὰ παρίσταται μοι, &c.] Simile est exordium Catonis apud *Sallustium* Cat. p. 167. Ed. *Wasse*. *Longe mihi alia mens est, P. C. cum res atque pericula nostra confidero, Et cum sententias nonnullorum mecum reputo. Illi mihi disseruisse videntur de pænâ eorum, qui patriæ, parentibus, aris, atque focis suis bellum paravêre: res autem monet, cavere ab illis magis, quàm, quid in illos statuamus, consultare.*

Ib. Schol. l. 6. Εκ τῆς ἀπαρχῆς] Παράδοξον est quod fit aut dicitur præter opinionem: id verò vel absurdum, vel inexpectatum, vel admirabile est. *Wolfius*.

Ib. l. 13. Καὶ φρονεῖν τῇ νίκῃ] Haud scio an germana sit lectio. Ego certè dicere malim, μέγα φρονεῖν ἐπὶ τῇ νίκῃ: quod omnino est usitatus. *Idem*. [*Morellius* in var. lect. τὸ μέγα habet, præpositionem verò non agnoscit. Equidem conjicerem legendum μ. φ. ὡς ἐπὶ τῇ νίκῃ: non enim vice- rant Philippum; sed tantùm, ut *Libanius* in Arg. τὴν καλοῦσιν ἐδοξάν. F. Scholiastes sic scripsit: φρονεῖν τὴν νίκην.]

P. 76. l. 6. Οὐδὲν ἐν ἄλλο] Sic ordinanda sunt verba, οἱ τὰ πρῶτα λέγοντες δοκῶσί μοι εἶδέν ἄλλο ἀμαρτάνειν, ἢ τὴν ὑπόθεσιν εἶχεν τὴν οὖσαν, περὶ ἧς βα-
λδ' εἶδε

λδ' εοθε, παρισάντες ὑμῖν, pro ἢ ὅτι εἰ παρισῶσι. Qui igitur talia distitant, non in alio delinquere mihi videntur, nisi quod a totius vestræ deliberationis scopo aberrant: τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν ἔσαν, id est, εἰ τὴν ἀληθῆ, περὶ ἧς βεβλόθετε: proponunt vobis argumentum, non verum illud, de quo deliberatis. Erat autem ἡ ἔσα, ut Olynthii strenuè juvarentur: quo clamorosi oratores commisso, ad Philippum ulciscendum hortabantur. Sic in Chersonesitana [sub init. p. 54. Ed. Ben.] ἡ μὲν ἐν σωθῇ περὶ τῶν ἐν Χερρόνησῳ περὶ γυμνάτων ἐστὶ, καὶ τῆς στρατείας, ἣν ἐνδεκάκιον μῆνα τῶν Φίλιππων ἐν Θράκῃ ποιεῖται· τῶν δὲ λόγων οἱ πλεῖστοι, περὶ ὧν Διοπέθης περὶ τῆς καὶ μέλλει ποιεῖν, εἰρηναίαι. Hic quoque Oratores τὴν ὑπόθεσιν, εἰς τὴν ἔσαν περὶ ἧς ἐβεβλόοντο, παρίσταναν. Quid autem stultius quàm, ignorato scopo deliberationis, dare velle consilium? Verè hoc est ἀσκοπα τοξόων, & a januâ aberrare, ac potius, toto cælo errare. Quod ne contingat, teneatur præceptum Philonis in libello, ὅτι πᾶς σωδαῖον ἐλδύθεον. καὶ ἀλαβόντες περὶ τοῦ λόγου, τὰς ἀποδείξεις δὲ σκοπῶς ἐφαρμόττωμεν. Idem.

Ib. Schol. l. 26. H τὸ συμφέρον] Wolfius asteriscum τῷ, συμφέρον præfixit: credo, quod deesse hîc δοκῆν putaret, & pro ἐκείνων legendum ἐκείνοις; sicuti infra τὴν δὲ αὐτῶν δοκῆσαν (γνώμην) εἰσηγῆται. Atqui nihil opus est, ut opinor, emendatione, cum verba, ut nunc se habent, eundem sensum satis commodè exprimant.

Ib. l. 31. Πεποιήσαι γνώμην] Ex præcedente γνώμης natam videtur. Sententia omnino postulat ut cum Wolfio scribatur μνήμην: sicuti mox αὐτῶν pro αὐτῶν.

P. 77. l. 2. & seqq. Εγὼ δ' ὅτι μὲν πότε ἐξῆν τῇ πόλει] Propositio est: Errare oratores qui ultionem Philippi suadeant. Ratio sumitur a distinctione temporum, quod nunc non sint eæ vires Athenien-
 sium,

sum, quæ pridem fuerint, admisto affectu. Nam dolenter hæc dicit. Controversia inter Demosthenem & alios est, non quid expediat (nam & ipse Philippum cum primis oppressum vellet) sed quid hoc tempore fieri possit. *Wolfius*.

Ibid. *Εγὼ δ' &c.*] Demosthenes duos annos post Philippum natus (scilicet Olymp. 99. Ann. 4to) eum principio infirmum viderat, magisque idoneum qui reciperet leges, quàm qui præscriberet. *Tourrellus*.

Ib. Schol. I. 13. *Εβελδύει*] *Wolfius* legit *Βελδύει*, quod certè rectius: & sic etiam *Morellius* in variis lectionibus.

Ib. I. 39. *Ολωνθίς σῶς*] Mendum, quod cum hæc festinatiùs legerem nescio quomodo intactum præterieram. Rescribe *σῶσαι* [Quod in hac editione præstitum.]

Ib. I. 40. & seqq. *Οὐκ ὡς τιμωρησαμένων αὐτῶν, ὅτε τὸν Φίλιππον*] Recte hæc observat Scholiastes. Philippus, licet afflictissimus esset ejus regni status, quum primum imperium est ingressus, bellaque eo tempore, (ut Justinus verbis utar) velut conspiratione quadam ad opprimendam Macedoniam, multarum gentium ex diversis locis confluerent: Athenienses tamen, quibuscum ei primum certamen fuit, vicerat: quâ victoriâ potitus pacem cum iis, missis Athenas legatis, iniit. Post duos vel tres annos (hoc est, Olymp. 105. Ann. 3.) Amphipolim & Pydnam expugnaverat: neque legimus, ullo unquam tempore de Philippo Athenienses victoriam reportasse. Vide *Diod.* lib. xvi. & *Justin.* lib. vii.

S E C T. II.

P. 78. l. 8. ὁ μὲν ἐν παρῶν καιρὸς] Perseverat in loco attentionis, & insinuatione quadam benevolentiam captat, commemorandâ sollicitudine suâ, & studio bene consulendi, & acumine Atheniensium laudando, & cessatione molliter castigandâ. *Wolfius*.

P. 79. l. 7. Τὰ πλείω τῶν πραγμάτων ἐκπεφυγένας ὑμᾶς] Ὑμᾶς μὴ καταλαβέσθαι τὰ πράγματα, ἀτυχῆσαι, μὴ κερῆσαι, πόλλ' ἀπωλοκέναι κατὰ τὸν πόλεμον. Metaphora sumpta est a venatoribus, aut iis, qui aliquid persequuntur. *Idem*.

Ib. l. 8. Τῷ μὴ βλέσθαι] Αἰτιολογικῶς, ὡς π' εἶπεν, μὴ ἐβλήθη. μεταφασικὴ ἢ ἔννοια. Tribuit suis civibus & fortunæ favorem, & intelligendi prudentiam, quæ nihil valeant propter eorum socordiam atque ignaviam: eâque ratione, bonâ spe injectâ, torporem illis excutere studet. De negligentia Democraticâ vide Isocratis Nicoclem, & orationem nostri auctoris περὶ Σισφάνου καὶ ἀποπροσεβείας. *Idem*.

Ib. Schol. l. 22. Κολακείας] Minimè huc pertinet τὸ κολακείας: non enim in eo hæret Demosthenes, quomodo sine adulatione, sed quomodo liberè & tamen impune, quæ sibi videntur exponat. Ideo mox ait, ἀξιῶ δ' ὑμᾶς ἀν' ἐμὴ παρήσας ποιῶμαι τὰς λόγους ὑπομῆναι. Itaque sententia omnino postulat ut pro κολακείας reponatur κολάσεις, quod etiam *Wolfius* habet, asterisco tamen præfixo.

P. 80. l. 7. Αναγκαῖον ὃ ἐπὶ λαμβάνω] Sicut in primâ [hoc est, tertiâ nobis] Olynthiacâ, ita & hic narrationem instituit, non ab instituto aberrantem, sed maximè ad rem pertinentem: cuius hic scopus est: cum cessationem & socordiam superi-

oribus temporibus reipublicæ plurimum nocuisse constet: nisi nunc atque deinceps rerum cura suscepta fuerit, majora detrimenta & plura esse metuenda. *Wolffius.*

S E C T. III.

Ib. Schol. l. 33. *Ἀρέχων*] Scholiastes per *δείγματα* manifestè intelligit τῶν ἀρέχων αἰσιν: quare hic cum *Wolffio* lubentissimè repono *ἀρέχων*. Hujusce fidei, sive probationis, artificiosæ tres sunt species: alia τῷ ᾄδει, ratione oratoris; alia τῷ πάθει, ratione auditoris; alia τῷ λόγῳ, ratione causæ. Siquidem Oratori non tantum opus est sententiis *δεδειγμέναις*, quibus causam probet, sed etiam *παθημαῖς*, quò ostendat, se esse fide dignum; & *παθεισῶν*, ut ad vehementiorem quempiam effectum compellat auditorem. Vide *Arist. Rhet. lib. i. cap. 2.* & *Gerad. Joh. Voss. Instit. Orator. lib. i. cap. 2.* In singulis hisce speciebus multus est Demosthenes, & *Περικλῆς*.

P. 81. l. i. *Ἡράιον τῆχ*] *Heræum* castellum, locus in *Thraciâ* sic dictus, qui a *Samiiis* ædificatus est. *Harpocrat.* Herodoto lib. iv. p. 253. dicitur Πόλις ᾧ τῷ Περικλῆ. Plurima erant in *Thraciâ* hujusmodi castella. Sic *Σέρριον τῆχ* apud Demosthenem pro coronâ: quod *Livius*, ut & *Dorifcon*, castellum vocat, Lib. xiii. & *Μάκρον τῆχ*, cum aliis. Sæpe urbes eo nomine indigitabant veteres: sic urbs a *Milesiis* condita *Μυησίαν τῆχ* vocabatur. Huic autem sive urbi, sive castello, nomen *Ἡράιον* indiderunt *Samii*, *δοῦντις Ἡραῖς*; a *Junone*, ipsorum numine tutelari.

Ib. l. 3. *Μαμακτερίον*] *Hibernum* mensem esse *Mamacteriona* scribit *Ulpianus*, eumque *Januarium* interpretatur *Suidas*, *Ἐγὼ*, *Theodorum* *Ga-*

zam,

zam, virum doctissimum, secutus, Septembrem voco, donec inter Grammaticos debellatum fuerit. Malo enim indoctior, & Atheniensium imitatione, ignavior haberi, quàm hujusmodi controversiis explicandis parvâ cum spe indubitatae veritatis occupari &c. *Wolfius.*

Ibid. *Μαιμακλήσιων*] De mensium Atticorum ordine & serie, cuique ex Julianis eorum quilibet respondeat, acerrima est inter doctos controversia. Satis sit lectori duplicem eorum, seriem ob oculos ponere, hanc *Petavii*, alteram *Scaligeri*.

Pet.

Scal.

<i>Εκατομβαιών</i> , September.	<i>Εκατομβαιών</i> , Julius.
<i>Μεταγελσιών</i> , October.	<i>Μεταγελσιών</i> , Augustus.
<i>Βοηδρομιών</i> , November.	<i>Βοηδρομιών</i> , September.
<i>Μαιμακλήσιων</i> , December.	<i>Πυανεσιών</i> , October.
<i>Ποσειδεών</i> , Januarius.	<i>Μαιμακλήσιων</i> , November.
<i>Ποσειδεών</i> , Februarius.	<i>Ποσειδεών</i> , December.
<i>Γαμηλιών</i> , Martius.	<i>Γαμηλιών</i> , Januarius.
<i>Ανθεστηριών</i> , Aprilis.	<i>Ανθεστηριών</i> , Februarius.
<i>Ελαφιοβολιών</i> , Maius.	<i>Ελαφιοβολιών</i> , Martius.
<i>Μενυχιών</i> , Junius.	<i>Μενυχιών</i> , Aprilis.
<i>Θαργηλιών</i> , Julius.	<i>Θαργηλιών</i> , Maius.
<i>Σκιρροφοριών</i> , Augustus.	<i>Σκιρροφοριών</i> , Junius.

Vide *Scalig.* in opere de emendatione Temporum lib. i. cap. de Mens. Att. *Petav.* Doctrin. Temp. lib. i. cap. 9. Vide etiam, inter alios, *Duport.* in Prælect. in Theophrast. cap. 3. ubi sententia Scaligeriana defenditur. Quod reliquum est, *Μαιμακλήσιων* vocatus est hic mensis ὀπί Διὸς Μαιμάκλῃς, quoniam in eo frequentissimè turbatur aer. *Suid.* *Harp.* vel potius, quod hoc mense sacra fieri solita Jovi τῷ μαιμάκλῃ, inde dicta *Μαιμακλήσια*. Vide infra.

Ibid. Πολλῶν ᾧ λόγων ἢ θορύβου, γιγνομένης] Sive quod Samum & Sami coloniam sibi vendicabant, five quod Philippi conatibus, plura subinde appetentis, obviam esse eundum censebant. *Wolffius*.

Ib. l. 6. & 7. Τὸς μέγας πέντε ἢ τετραεξήκοντα ἐτῶν αὐτὸς ἐμβαίνειν] Vide *Schol.* & *Petit.* in *Leg. Att.* lib. viii. *Tit.* i.

Ib. l. 10. Ἐκατομβαιῶν, Μελαγεινίων, Βοηδρομιῶν] Observandum est omnes menses Atticos a propriis festis & sacris solennioribus, quæ in illis fiebant, nomina sua obtinuisse. Ἐκατομβαιῶν ita dictus est, quod in eo agebantur festa Ἐκατόμβαια, five in honorem Junonis, juxta *Meursium*; five Apollinis τῷ Ἐκατομβάει, τῶν ἐξ ἑκατομβάων, ut *Auctor Etymologici*; a quo discimus, quod hic mensis primò Κερνίων vocatus esset, ὡς τῆς γιγνομένης τῷ Κερνίῳ θυσίας; aliamque etiam rationem quare Ἐκατομβαιῶν appelletur: ἐπειδὴ ἱερός ἐστὶ τῷ ἡλίῳ ὁ ᾧ ἡλιος τέταρτῳ μηνὶ μέγαν ποιεῖ τὸν δρόμον Ἐκατομβῶν ᾧ οἱ παλαιοὶ τὸ μέγα ὡς τῷ ἑκατόν &c. Μελαγεινίων nomen habuit a festis quæ celebrabantur a Melitensibus, Atticæ populo, qui Diomea commigrarunt, inde dicta Μελαγεινία. *Plutarchus* de Exilio: Ἀρὰ δὲ ξένοι ἢ ἀπολιδὲς εἰσὶν Ἀθηναίων οἱ μελαγάντες ἐκ Μελίτης εἰς Διόμεια, ὅπερ ἢ μῆνα Μελαγεινιῶνα, ἢ θυσίαν ἐπ' αὐτοῖς ἀγασσι τῷ μελοικισμῷ Μελαγεινία. Fiebantque tunc sacra Apollini τῷ Μελαγεινίῳ Boedromioni nomen fecere Βοηδρόμια, festum Athenis, inde ita vocatum, quod Ion Xuthio filius celeriter opem tulisset Atheniensibus, cum ab Eumolpo Neptuni filio bello premerentur, regnante Athenis Erectheo. Idem enim est Βοηδρομιῶν ac Βοηθεῖν. *Auctor Etymologici* v. Βοηδρομιῶν.—ὡς δὲ ἐν τῇ τῷ ἑξαδέκῳ βῆς τῆς ὀπὶ τῷ ἄστει δεσμύσκει, ὅτε Ἀπόλλων Βοηδρομιῶν ἐκλήθη, ἢ ἡ θυσία, ἢ ὁ μὲν ἢ τὰ Βοηδρόμια ἐτελεῖτο ἐορτή. Nonnulli dixerunt hæc festa in honorem

Thefei

Thefei fuisse instituta, qui hoc mense Atheniensibus contra Amazonas opem tulit. Vide *Suid. Harp. Etymol. Meurs.* Græc. Fer. & *Plutarch.* in Theseo sub fin.

Ib. l. 11. Μὲν τὰ μυστήρια] Gemina erant Atheniensibus Mystéria, majora & minora. Majora Cereri, minora Herculi sacra habebantur. Illa nonnunquam τὰ μεγάλα dicuntur apud autores, plerunque verò absolutè τὰ μυστήρια. Ubicunque igitur apud Græcos legimus τὰ μυστήρια absolutè & sine additione (uti hoc in loco) ibi τὰ μεγάλα μυστήρια, Cereris sc. Eleusiniæ sacra, intelligere debemus. Erant autem omnium apud Græcos festorum celeberrima, & a decimo quinto Boëdromionis mensis per novem dies durabant. Minora mense Anthesterione agebantur. Tantâ religione Athenienses Cererem observarunt, beneficii memores, quo ab eâ Proserpinam filiam quærente affecti sunt, scilicet, quòd ab eâ ferendi frumenti incognitam ante rationem didicerunt. Ægyptii horum sacrorum auctorem faciunt Erectheum, natione Ægyptium, Athenarum verò regem ideo factum, quòd cùm ingens ubique siccitas esset, cum magnâ frugum hominumque perniciæ, magnam frumenti copiam Athenas advexerit. Vide *Meursium* in singulari libro de *Eleusiniis*, *Diod.* lib. i. *Duport.* in *Theophrast.* cap. 3. *Car. Sigon.* de Rep. Athen. lib. i. cap. 4. & *Petit.* in Leg. Att. lib. i.

Ib. Schol. l. 6. Βοηθεία] Ex sequente βοηθείαν planè natum: rectissimè *Wolffius* emendavit προθύμια: infra dicet, ὥσπερ ἐψηφισάμεθα προθύμως.

Ib. l. 8. Ἡτοι Ἰανναῖα] In orat. de Coronâ p. 167. Ed. *Ben.* Munychionem cum Januario comparat Scholiastes: ibidem etiam Θαργηλιῶν exponit Ἀπελλίαν, ergo non jam Munychion, sed Anthesterion erit Januarius: in utroque autem,

uti hic etiam, omnino fallitur, si ad Demosthenis ætatem referat. Vide notam sequentem.

Ibid. *ὅς ἔχει χρόνον παρ' Ἑλλήσιν*] Quasi verò haud satis notum esset, Hecatombæonem mensem Atticum fuisse. Omnino rescribendum est, levi tantum mutatione, *ὅς ἀρχεὶ χρόνῳ παρ' Ἑλλήσιν*, quod quidem scire operæ pretium sit. Utcunque de mensibus Atticis inter se discrepant Auctores, in hoc omnes consentiunt, Athenienses, undecunque anni caput deduxerint, semper Hecatombæonem principem mensium constituisse. Cùm igitur admiserunt annum Julianum, cujus primus mensis est Januarius, e sede suâ Hecatombæonem deturbârunt, & in Januario principem mensem statuerunt. Rursum cùm mensis Aprilis constitutus est a Christianis princeps mensium anni propter solenne Paschatis, Hecatombæon quoque ab Atheniensibus Christianis collocatus est in Aprilis sede: unde Munychion cum Januario comparatur. *Petit. Miscell. lib. viii. cap. 6.* Vide etiam *Duport.* loco supra citato. Scholiastes ad orat. contra Timocratem p. 446. *τῇ ἑνδεκάτῃ τῶν ἑκατομβαιῶν*. *ἔτ* (non ut perperam editur *ἔ γάρ*) *ἦν ὁ πρῶτος μῠνῶ*, &c.

P. 82. l. i. *Ἀπερείλας* — *Χαρίδημον*] Charidemum genere Oritam, Iphicratis in bello discipulum & Chersobleptis generum, quòd utilem rei publicæ operam navâset, Athenienses civitate donârunt. Quin & Decretum fecit Aristocrates hujusmodi: siquis Charidemum occiderit, comprehendi eum jus fasque sit in omni ditione Atheniensibus conjunctâ. Quod si quis comprehensum asseruerit, siue civitas, siue homo privatus, is fœderum expers esto. Hoc Decretum accusavit Euthycles, eique subserviens Demosthenes orationem habuit *κατὰ Αἰσινοεργῆς*. *Demost.* contra Aristocrat. *Tourrellus.*

Ibid.

Ibid. Δέκα ναῦς] Ordo hic est: ἀπετείλατε Χα-
ρείδημον ἔχοντα δέκα ναῦς κενάς. Scilicet θησαυρῶν ἢ
σεβησιωτῶν, ξένων δὴ πεθεν μισοδόρων πληρωθησάμενας.
Wolfius.

Ib. & seqq. Δέκα ναῦς κενάς] Thucydides, lib. vi.
[pag. 433. Ed. *Francos.*] in navalis belli apparatū,
totam classē complectitur hisce verbis, ναῦς κε-
νάς, quas dividit in ταχέαις, & ὀπλισαύγαις, naves
praesidiarias, & quae armatos milites ferrent. Hic
igitur per δέκα ναῦς κενάς intelligere possumus de-
cem naves, sive bellicas, sive onerarias, malè ve-
rò adornatas. Hanc enim interpretationem sen-
tentia postulat: eamque per vocem *vides* expri-
mere volui. *Tourrellus.*

Ib. l. 2. Καὶ πέντε τάλαντα] Eis τὸ μισθώσασθαι ξέ-
νους. Vide alacritatem & magnificentiam decern-
endi, cum exequendi negligentia & sordibus.
Wolfius.

Ib. l. 3. & seqq. Ως γὰρ ἦγέλθη Φίλιππος ἀδε-
νῶν ἢ τεθνεώς, (ἦλθε γὰρ ἀμφοτέρω)] Nuntios op-
tabiles in dubium vocare Populus non vult. Quo-
dam die cum, audito mortuum esse Alexandrum,
Athenienses quasi ebrii lætitiā exultarent, retinuit
eos Phocion dicto hoc sapienti: Si Alexander, ita
uti fertur, bodiè mortuus sit, etiam cras erit. Quid
igitur periclitamini, si ad tempus vobis eam lætiti-
am præcludatis, cujus præpropera perceptio & do-
lorem vobis & pudorem afferre possit? *Tourrellus.*

Ib. l. 4. & seqq. Οὐκέτι καιρὸν ἔδνα τῷ βοηθεῖν]
Scilicet τοῖς Ἡσυχισταῖς. Non putastis esse neces-
sarium. Exercitum enim, duce sublato, solutu-
rum obsidionem, & dilapsurum esse. *Wolfius.*

Ib. l. 6. Αφῆκαίε — τῷ ἀπόστολον] Οὐκ ἐπληρώσα-
τε τὰς τελερῆς, ἡδὲ προσείχετε τῷ πολέμῳ. Ob in-
certam famam & inanem spem, omissa suscepta

expeditio. *Ἐὰν τῷ μὴ τὸ γενόμενον. Idem. [Pith. habet αἰφείτε τὴν ἀποστολὴν.]*

Ib. Schol. l. 9. *Ἡδὴ τὰ βοηθήματα*] Admirandum sanè est quomodo Scholiasti nostro in mentem venerit, *Μυστήρια μεγάλα & Βοηθήματα*, quæ aliud festum erant, diversamque prorsus originem habuere, simul confundere. Probabile est hæc verba ab imperito aliquo in margine scripta, postea in textum irrepsisse.

Ib. l. 19. *Επιπέμπει*] Cum *Wolfio* *πέμπει* lego: alioqui non constat versus.

S E C T. IV.

P. 83. l. 1. *Τὰ μὴ ὅτε περὶ θέντα ἐκ ἀν ἄλλως ἔχει*] Idem aliis verbis dicit Agatho:

*Μόνος γὰρ αὐτῷ καὶ Θεὸς στερίσκειται,
Ἀγένητα ποιεῖν, ἅσ' ἀν ἢ πεπεργμένα.*

*Hoc namque duntaxat negatum etiam Deo est,
Quæ facta sunt, infecta posse reddere.*

Aristot. ad *Nicom.* lib. viii. cap. 3. *Tourrellus.* [Eandem sententiam sic complexus est *Simonides*, τὸ ὅδ' ὑπερνημέον ἐκ ἔτι ἄρρελλον ἔσαι. Vide *Schol.* & *Notas* supra p. 235.]

Ibid. *Τὰ μὴ ὅτε περὶ θέντα*] Accommodatio narrationis, & opportunus transitus ad adhortationem. *Wolfus.*

Ib. l. 3. *Τίς ἔτ' ὃν; Δι' ὃν*] Cæteri impressi, & *Morellius* in var. lect. τίς; ἔτ' ὃν. In *MSto Laud.* ita legitur *καιρὸς ἦκει τίς, δι' ὃν.*

Ib. l. 6. *Εἰ μὴ βοηθήσῃτε*] Propositio: Omnibus adjuvandos esse *Olynthios*. Ratio: Alioqui eos hostis opes aucturos esse. Utitur autem odioso verbo

verbo, ἐς ἐργηγηκότες ἔσεσθαι ὑπὲρ Φιλίππου, quasi ejus mercenarii duces & mancipia essent: quod & turpe est & perniciosum. *Wolfius*.

Ib. l. 9. Ὑπὲρ χον Ολυνθίοις] Redit ad narrationem aliam, quā cives suos, ipsorum, quod aiunt, gladio jugulet, hoc est, ut demonstret, eos id optasse, quod evenerit. Itaque sine levitatis & inconstantiae reprehensione, non posse cessare. Sed hic locus & in primā tractatus est. *Idem*. [Vide supra p. 278.

Ib. l. 10. Διὰ μὲν τινὰ κεκλημένοι] Vide notas supra p. 278.

Ib. Schol. l. 32. Ἐνέφηνεν αὐτὸ] *Wolfius* ad hæc: "S. τὸ ῥῆμα τὸ βοηθήσομεν, αὐτὸν τινὶ δόκεισιν." Posterius magis placet.

P. 84. l. 1. & seqq. Οὐτε Φίλιππος ἐθάρρει τέττας, ἔθ' ἔτοι Φίλιππον] Si divinationi venia daretur, suspicarer legendum, ἔτε Φίλιππος ἐθάρρει τέτοις, ἔθ' ἔτοι Φιλίππῳ; id est, & Philippus Olynthiis, & Olynthii Philippo diffidebant. Nam si utrinque hostilibus animis fuerunt, mutuo metu ab inferendo bello deterriti; quī convenit, Philippum, quos solos invadere non ausus fuit, Atheniensium societate aut amicitia certē auctos, oppugnare fuisse ausum? Sed quia via tritissima tutissima, retineamus vulgò receptam lectionem &c. *Wolfius*. [Omnes hujus loci interpretes uno ore in eum sensum consentiunt quem *Wolfius* alienum putat: omniaque, quæ quidem vidi, exemplaria τέττας & Φίλιππον exhibent. De lectione pugnare nolim; de sensu loci, persuasissimū me habeo, eum de mutuā Philippi & Olynthiorum diffidentia intelligendum esse, non de paribus utrorumque viribus, aded ut neque Philippus Olynthios, neque isti Philippum aggredi audent. 1. Ob ipsam rationem quam *Wolfius* attulit, quæque haud equidem video quomodo dilui possit,

possit. 2. Quoniam isto tempore hoc modo se res habuerunt. Olynthii socii erant Philippi, cumque eo contra Athehienſes pugnabant. Poſtea eum ſuſpectum habere cœperunt, cū quod celerem ejus potentiæ amplificationem & magnam, tum quod mentem ejus infidam ac fallacem eſſe perſpicerent. Itaque cum longē illum abeſſe viderent, miſſis Athenas legatis, contra paſſiones cum Philippo initas, ſeparatim cum Athenienſibus pacem iniere. Contra Philippus, (qui certē hoc ipſum non ſuſpicari, ideoque Olynthiorum ſocietati parum conſidere, non poterat,) cum longo jam tempore occaſionem eos invadendi ſibi cuperet offerri: tum eam naſtus, quod belli paſſiones violaffent, & cum ejus hoſtibus amicitiam ſœdere ſanciſſent, bellum eis intulit. *Liban.* in Arg. ad Olynth. E- quidem credo Demothe- nem, Hebraiſmo hic uſum, neutrum pro activo poſuiſſe; quod tamen in verbo *ῥαπίζω* haud alibi factum vidi. Si aliter doctis viſum fuerit, potiùs contra codicum fidem *τέτοις* & *Φιλίππῳ* reſcribendum duxerim, quàm Demothe- nem id quod & falſum & abſurdum eſt, præſertim in re tam recentè facta, dixiſſe.]

Ib. l. 3. *Ἐπεξέταμεν ἡμεῖς*] S. *εἰρήνην πρὸς Ολυθί- νας*. Conſiderandum, utrum *τὸ περὶ τὴν εἰρήνην* ſit idem quod *ποιεῖν ἢ συνθέσθαι*: an verò *τὸ μηχανᾶσθαι* ſignificet, id eſt, callidis rationibus pacem eſſe conciliatam, cum bellum inter eos interceſſiſſet, animis utrinque exulceratis. *Idem.*

Ib. l. 6. *Ἐφορμῶν ταῖς ἐαυτῶν καὶροῖς*] Quasi in pro- cinctu ſtare ad ejus occaſiones impediendas: pa- ratam eſſe ad ipſum invadendum ſicubi impeg- erit: captare opportunitatem adverſus ipſum: in ſtatione eſſe: Polybius, *ἐφ' ὧν ἐφορμῶν ταῖς τῶν Φιλίππου ἐπι-βολαῖς*. *Idem.*

Ib. l. 9. & seqq. Τὴν περὶ τοῦ ναυίου ὅπως δὴ ποιεῖ] Supra, [intelligit Olynth. 3. quam vide infra p. 119.] γέγονεν αὐτόματον. τὸ ὅπως δὴ ποιεῖ non tam hic significat *τυχῶς temerè & fortuito*, aut *μόλις ἢ δυσκόλως ἢ ἀτελῶς, vix, egrè, minus absolute*, quàm *ᾧδραλειψα* quandam, q. d. Factum est, quâ autem ratione id factum sit, non exquiro. Libanius autem rationem explicat. [infra in Arg. ad Olynth. 3.] *Wolfius*.

Ib. l. 13. Χωρὶς γὰρ] Argumentum a turpi *ᾧδραλειψῶς* inferit, periculum magis urget. *χωρὶς τῆς αἰσχρίας, ὥς αἰσῆς ἀν, αἰὶ τῆς, ὥς αἰσῆς αἰσῆς ἀν, καὶ ἐναλλαγὴν χρεῖνα* *Idem*.

Ib. Schol. l. 8. Πότε ἀτυχῆσαι] Redundant hæc, ideoque ab alio quovis *ἐξηγητικῶς* addita censuerim.

Ib. l. 12. Καταβαλεῖν] *Wolfius* virgulam præfixit, sed nihil melius de suo subjecit. Legendum, *puto* *καταβαλεῖν*.

Ib. l. 18. Ἀνέκοψεν] Quid si pro *ἀνέκοψεν* leg. *ἀνέκοψεν, exsurgit?* ut sensus sit, Demosthenes in sequent. ostendit, non utile esse Olynthiis opem ferre, sed omninè necessarium.

P. 85. l. 2. Εχόντων μὲν ὡς ἔχουσι Θεβαίων ἡμῶν] Declaratio rationis : metuendam esse Philippi in Atticam impressionem : quòd illi hoc molienti neque Thebani velint, neque Phocenses possint obsistere. *Wolfius*.

Ibid. Εχόντων μὲν ὡς ἔχουσι Θεβαίων ἡμῶν] Thebani capitali odio oderant Athenienses, quippe qui, post pugnas Leuctricam & quæ ad Mantineam fuit, Lacedæmonius favissent, quique recenter etiam Phocensibus contra eos in bello sacro auxiliati essent. *Tourellus*. [Quin & antea eodem animo fuerant erga Athenienses; etenim finito bello Peloponnesiaco, in concilio pronuntiârunt, Athenas delendas esse, & Atticam pascuis ovium assignandam. Thebanos

banos contra, Phocenses nullo modo committendum esse censuerunt, τὴν Ἐλλάδα ἐτερόφθαλμον γενέσθαι, atque ita persuasum Lacedæmoniis ne Athenas everterent. Vide *Demosth.* de fal. leg. p. 212. Ed. *Ben.* atque ibi Scholiasten.]

Ib. l. 3. Ἀπειρηκότων ἢ χημάσι Φωκίων] Nimirum propter ingentes Belli Sacri sumptus, quod novem annos duraverat. Olynthiacâ tertiâ, pag. 138. ἂν ἢ ἐκεῖνα Φίλιππος λάβῃ τίς αὐτὸν ἐτι κωλύσει δούρο βαδίζειν; Θεβαῖοι; Μὴ λίαν πικρὸν εἰπεῖν ἢ, ἢ, σωεῖσθαι εἰσὶν ἐτοίμως. Ἀλλὰ Φωκῆες; Οἱ τὴν οἰκείαν εἴχ' οἷοί τε ὅντες φυλάττειν, εἰ μὴ βοηθήσῃ ὑμῖς.

Ib. l. 4. Μηδενὸς δ' ἐμποδὼν ὄντι] Enumeratione ostendit, solos Olynthios esse propugnaculum Atticæ. *Wolfius.*

Ib. l. 7. Ἀναβάλλεται ποιήσῃν τὰ δέοντα] Observetur constructio cum futuro & sine articulis, quod quidem frequens est Demostheni, cum infinitivis loco nominum utitur. Fortassis etiam dubites, an, pro ποιήσῃν, legi posset participium ποιήσων. Usitatius dici videtur, ἀναβάλλεται, ἢ ἀναβαλεῖται, τὸ ποιῆν, ἢ τὸ ποιῆσαι, τὰ δέοντα, ταῖς, τὴν ποιήσιν, ὥς εἰπῆν, τὸ δέοντων. *Idem.*

S E C T. V.

Ib. l. 15. Ἀλλ' ὅτι μὲν δὲ δεῖ] Hactenus opem ferendam esse Olynthiis, quia & necessarium sit, ad vitandum dedecus, & utile ad incolumitatem Atticæ, docuit. Nunc ad locum facultatis transit. Nam voluntas quidem adversandi Philippo non deerat Atheniensibus; sed nervus belli, pecunia deerat, quam vulgus in spectaculis consumebat. Qui locus quia odiosus est, & plenus offensionis, neque etiam periculi capitalis expers: longa insinuatione

atione tandem eò pervenit, ut dicat, abrogatâ lege theatriali, pecuniam ad belli sumptus tolerandos non defuturam. *Idem.*

P. 86. l. 5. Νομοθέται] Nomothetæ erant mille & unus, quanquam *Pollux* unum illum supra mille non recenseat, sorte electi. Is unus superaddebatur, ne pares essent suffragiorum calculi. Thesmothetæ quotannis in domo publicâ, ubi Leges adservabantur, conveniebant, ut viderent ne qua lex alteri contraria legi extaret, ne qua irrita inter ratas, neve plures de unâ & eâdem re. Quod si quas huiusmodi deprehendissent, descriptas in tabellâ proponebant publicè ad Archontum Eponymorum statuas: Prytanes verò concionem habebant, ut Nomethetas designarent. Referente Proëdro de legibus, iisque palam pro concione a scriba recitatis, quisquis volebat Leges suadebat vel dissuadebat, & siqua abroganda Lex erat, unicuique Legi abrogandæ quinque ex universis Atheniensibus eligebantur patroni. Populus, expensis utrinque rationibus, sciscebat quas Leges vellet e Nomothetarum, quibus tamen rem omnem integram committebat, vel antiquari vel ratas haberi. Hoc legum examen erat valdè necessarium in republicâ Atheniensium, ubi leges cumulandi, abrogandi, fanciendi pruritus & φιλοκαλία dominabantur. Vide *Petit.* in Leg. Att. lib. i. tit. 2. *Poll.* lib. viii. 101. & ibi doctiss. *Kühn.* Vide etiam *Sigon.* de Rep. Athen. lib. ii. cap. 4.

Ib. l. 6. & seqq. Μη θῆδε νόμον μηδένα, εἰσι δὲ ὑμῖν ἱκανοί] Multitudo Legum regnum malè constitutum indicat. Cum enim leges ideo ferantur, ut perversitatem morum reprimant, ubi multæ leges, ibi multa sint flagitia necesse est. *Tourrellus.*

Ibid.

Ibid. Μη θῆδε] *Laud. θεῶδε, Ben. α. θῆτε. Wolfius* mavult θεῶδε, & mox α, τ̄ καὶ τ̄ σεγιδουμῶν εἶς, vel, omisso articulo, α, καὶ τ. 5. 2.

Ib. 1. 9. Λέγω δὲ τὰς καὶ τ̄ θεωρεῖν] Athenienses, post bellum Ægineticum initâ cum Lacedæmonius triginta annorum pace, mille talenta quotannis in ærario seponebant, non expendenda, nisi hostis in Atticam appulsus eam invaderet: si quis in alios usus ea impendenda esse decerneret, morte erat multandus. Hæc lex eo primùm ardore, quo nova plerunque instituta, observabatur. Postea Pericles, quò gratiam populo iniret, auctor fuit ut vitium civibus distribuerentur, ad ludos & spectacula: hoc tamen proviso, ut, ingruente bello, hæc pecunia in militum stipendia numeraretur. Utrique pariter consensum est: verum, ut omnis disciplinæ relaxatio ferius ocyus in licentiam degenerat, adeo populus delectabatur hac largitione, quam Demades *Viscum* appellabat, quo cives omnes se illaqueatum ibat, ut nullo omnino in casu eam veller detrahi, annoque quo habitæ sunt orationes Olynthiacæ Eubulus, princeps factionis quæ Demostheni adversabatur, legis auctor esset, qua capitali poenâ cautum est, nequis pecuniam a Pericle spectaculis destinata in militum stipendia numerari satagat. Apollodorus etiam, quòd contrarium suasisset, multatus est. *Andoc. de Pace cum Laced. Thucyd. lib. ii. Diod. Olymp. 87. an. 2. Plut. in Peric. Demosth. contra Nearam.* Hæc ea est Eubuli Lex quam Demosthenes accusat, cuique rapidos Philippi progressus *Justinus* lib. vi. acceptos refert. En ipsius verba: *Hujus morte* (Epaminondæ ducis Thebanorum) *etiam Atheniensium virtus intercidit: siquidem amisso cui æmulari consueverant, in segnitiam torporemque resoluti, non, ut olim, in classem & exercitus, sed in dies festos,*
appa-

apparatusque ludorum reditus publicos effundant; & cum actoribus nobilissimis poetisque theatra celebrant, frequentius scenam quam castra visentes; versificatoresque meliores, quam duces laudantes. Tunc vestigal publicum, quo antea milites & remiges alebantur, cum urbano populo dividi ceptum est. Quibus rebus effectum est, ut inter otia Græcorum, sordidum & obscurum antea, Macedonum nomen emergeret: & Philippus, obses triennio Thebis habitus, Epaminondæ & Pelopidæ virtutibus eruditus, regnum Macedoniae, Græciæ, & Asiæ cervicibus, velut jugum servitutis imponeret. Tourrellus. [Vide Petit. in Leg. Att. lib. iv. Sigon. de Rep. Athen. lib. iv. cap. 3. Rhodigin. Antiq. Lect. lib. viii. cap. 9. & Liban. Arg. ad sequentem orationem.]

Ibid. Σαφὴς ἐστὶν] Πάππια fiduciam causæ præ se ferens. Wolfius.

Ib. l. 10. Τὸς αὖτε ἐξ ἐξελθόντων ἐνὶς] Juxta Solonis leges militares unusquisque civium per vices nomen suum profiteri ac per se militare necessario tenebatur: qui secus fecerat, infami ἀσεβήτης nomine notabatur, foroque & templis exulabat: quisquis autem ordinem suum deseruerat, ad Heliastrium tribunal sistebatur, quibus poenam etiam aggravandi animus non deerat. Æsch. in Ctesiph. Demosth. contra Timoc. contra Neær. & de Rhod. Lib. Leges hæcæ posteriores de iis valdè derogabant, unde factum est, ut, labante antiquâ disciplinâ, cuius liceret, nullam aliam ob causam quam deficiam, militiam impunè detrectare. Demosthenes Solonis leges iterum ut valeant cupit. Tourrellus.

Ib. Schol. l. 24. Οὐδὲ γὰρ ἔχομεν νόμους] Malim, & γὰρ ἔχομεν νόμους; Num leges non habemus? Wolfius.

Ib. l. 31. Τὲς νομίμους] *Wolffius* mavult τὰ νόμους, aut τὰς κυρίας; hoc minimè placet, illud alterum certè verum est, atque ita legit *Petitus*, qui loco suprà laudato hoc Scholion citat.

Ib. l. 33. Τὴν δὲ τὸ ἔργον τῶν Θεσμοθετῶν] *Petitus* loco suprà laudato: "Quod dicit *Ulpianus*, κέρνειν τὰς νόμους, μήπως ἐναντίοι ἀλλήλοις ἔλαβον ὅντις, " fuisse *Thefmothetis* cum *Nomothetis* commune, " verum est; imo *Thefmothetæ* huic rei caput & " auctores præcipui erant, ut qui tenerentur, καὶ " ἕκαστον ἐναντίον ἀπελθὼς ἐξελάξεν, εἰ τις ἀναγέροπ- " ται νόμῳ ἐναντίῳ ἐτέρῳ νόμῳ." Vides eum non agnoscere vocem τινὲς, quæ sanè delenda esse videtur, nisi pro ἀλλήλοις legatur ἐτέροις.

P. 87. l. 2. Διανέμειναι θεωρικά] *Pith.* δ. ὡς θ. mox idem, sicut etiam *Ben.* ε. η. θ. ῥαθυμολέγεις.

Ib. l. 5. Ἀθυμολέγεις ποιεῖσιν] Ἦσαν προθύμους εἰς τὸ πολεμεῖν. Cur verò? Quia & pauciores sunt, & ignavos meliore conditione esse vident, quàm se, qui belli ærumnas & pericula tolerant. Hic indocti vulgi affectus est. Eruditi autem sciunt, eos optimâ esse conditione, qui officio funguntur maximè. *Wolffius*.

Ibid. Ἐπειδὴν δὲ ταῦτα] Quod dicit non dicere videri vult, sed dicturum pollicetur, periculo remoto, ipsis auditoribus testibus citatis. *Idem*.

Ibid. Ἐπειδὴν δὲ ταῦτα λύσῃ] *Demosthenes* multæ istis legibus sancitæ caput suum subduxit cautissimè; quippe quòd earum abrogationem solum verbo tenus postularet, absque formulis ad id præscriptis. *Tourrellus*.

Ib. l. 7. Ἀσφαλῇ] *Pith.* ἀσφαλῶς habet, quod ad τὸ λέγειν referendum esset: sed perinde est utrum dixeris ἀσφαλῇ ὁδὸν ἀσφαλῇ τὴν λέγειν: an ἀσφαλῇ ὁδὸν τὴν λέγειν ἀσφαλῶς. Mox nonnulli γράψαντα,

ψαύα, ita ut Scholiaſtes legit. Atticis familiare eſt Aoriftum pro Futuro ponere.

P. 88. l. 2. ἄλλως τε καὶ τῆς μόνῃ] Propoſitio : Nemo ſuadebit optima. Ratio, quia privatim cum capitali periculo ea res conjuncta eſt. 2. Et publice non modo non prodeſt, ſed etiam obeſt : λογισμοὶ ἀπερρεπτικοὶ τῆς ἀλόγῃ τολμῆς, ἐκ τῷ τέλει καὶ τῶν ἐκθετομένων εἰλημμένοι. *Wolfius.*

Ib. l. 5. Μηδὲν γὰρ ὠφελεῖσθαι τὰ πράγματα] Τὴν πόλιν. Delectatur hoc nomine Demoſthenes γενικῶς ὄντι ἀντὶ τῶν εἰδικῶν. *Idem.*

Ib. l. 6. & ſeqq. Μᾶλλον ἐτι ἢ νῦν — φοβερώτερον] Obſerventur particulæ ex ſupervacaneo additæ comparativo αὐξητικῶς, ἀντὶ τῆς, μᾶλλον ἐτι φοβερόν. vel, omiſſo μᾶλλον, ἐτι φοβερώτερον ἢ νῦν. *Idem.*

Ib. l. 8. Καὶ λύειν γε] Amphibolia quædam eſt in verbis, propter ἑλληψιν, ut dubites utrum velit, Athenienſes poſtulare debere, ut Eubulus legem a ſe latam ipſe abroget, an ipſum Eubulum poſtulare, ut ſua lex a populo abrogetur. Sed prior ratio magis mihi placet. *Idem.*

Ib. l. 9. Δὲ τῆς αὐτῆς ἀξιῶν] Δὲ ἀξιῶν ὑμᾶς, τῆς αὐτῆς λύειν : id eſt, ὅπως ἂν ἔτοι αὐτοὶ λύωσι τῆς νόμῃς τῆς. Poſtulandum eſt, qui hæſce leges rogârunt, iidem uti abrogent. *Idem.* [Vox ἀξιῶν in Ed. ann. 1726. 12mo non legitur.]

Ib. l. 10. Οὐ γάρ ἐστι δίκαιον] Αἰτιολογία ab injuſto : contentione conſtans utilitatis & noxæ, gratiæ, & odii. *Idem.*

Ib. l. 15. Πεὶν γὰρ ταῦτα εὐτρεπίσαι] Πεὶν ἂν εὐτρεπίσει. Repetit argumentum a periculoſo, ſuprà poſitum, ſed dilemmate tractatum, hoc fere modo : Qui legem hanc abrogare ſine veſtrâ auctoritate inſtituerit, aut tyrannus ſit oportet, aut amens, ſi exitium ultro ſibi accerſierit. *Idem.*

Ib. Schol. l. 20. Ἀλλὰ σὺ λύεις] *Morellius* in var. lect. ita hæc legit, uti nos edidimus. In Ed. *Wolf.* ita hæc sententia concipitur : ἀντίπλοιν ἔλυσε, * τὸν νόμον μηδὲν βύλασθ' ἑαίης. Quod minùs placet. Fortasse legendum est : ἀλλὰ σὺ λύεις τὸν νόμον.

P. 89. l. 2. Μηδὲνα ἀξιῖτε τηλικῶτον] Τῷ πρὸ κατὰ λυσιν αὐτῶν εἴη τῇ δημοκρατίας, ἢ τυραννίδος. *Wolfius.*

S E C T. VI.

Ib. l. 7. Οὐ μὴν εἰς ἐκείνῳ γ' ὑμᾶς] Postulavit ut decernat abrogationem legis. Nunc decretum exequendum esse monet : non ignarus ingenii populi, τὸ ἐν μὲν τοῖς ψήφοις τὰ μέγιστα αἰρημένον, τοῖς δ' ἐξ ἄλλοις εἰς τὰ ἐλάττωτα ἀπεργασμένον. *Idem.*

Ib. l. 13. Ἡ περὶ ὧν γράφη] Ἡ ταῦτα ἀπεργάσασθαι περὶ ὧν γράφη. τὸ ψήφισμα γράφη περὶ τούτων videtur durum. Quid si γράφη, ἀορ. β. παλαιῶν καὶ νεωτέρων ; Quibus de rebus scripta fuerint, ad eas res conficiendas. *Idem.* [Valdè placet *Wolfii* conjectura : atque ita etiam legitur in *Ben.* i. η. θ. particulâ αὐτῶν præpositâ.]

P. 90. l. 4. Τὸ πρὸς πρᾶξιν] Sententia est consilia, orationes, decreta referri ad agendum : actionem finem esse & cogitationum, & concionum, & decretorum : quæ, sine illâ, irrita sint omnia. Sic & virtutis laus omnis in actione consistit. *Idem.* [Hanc sententiam imitatus est *Sallustius* Bell. Jug. pag. 447. Ed. *Wasse.* At ego scio, *Quirites*, qui postquam *Consules facti sunt*, *acta majorum*, & *Græcorum militaria præcepta legere ceperint* ; *homines præposterii.* Nam gerere, quàm fieri, tempore posterius ; re, atque usu prius est.]

Ib. l. 8. Τίς ἔχει] Cæteri impressi, & *Ben.* i. η. θ. ὑπάρχει habent : ea certè lectio melius quadrat cum ingenio populi Atheniensis, quibus nulli usquam

quam ad cohcionandum ac decreta facienda prom-
ptiores fuerint, tum etiam oratoris verbis proximè
sequentibus.

Ib. l. 10. Καὶ γυνῶναι πάντων, ὑμεῖς ὁξύτατοι] Au-
ditorum gratiam captat, in laudandâ ipsorum saga-
citate; & tacitè eos ad bene agendum hortatur a
dedecore, quod suscepturi sint, si secus fecerint;
quanto enim solertiores extiterint in optimis confi-
liis dignoscendis, tanto fuerint infamiâ digniores,
si deteriora sequerentur.

Ib. l. 12. Εὰν ὁρῶς ποιῇτε] Εὰν ποιῇτε τὰ δεινὰ,
τὸ δεινὰ καὶ δεινὰντες, καὶ αὐτοὶ σεβιδόμην. *Wolffius.*

Ibid. Τίνα γὰρ χέρον] Ab occasione & necessario:
quod & periculum & probrum includit, simul etiam
odium in Philippum concitat. *Idem.*

Ib. l. 16. Ἀνθρωπῶ] Vide notas supra pag. 222.

Ib. l. 17. Εἰ δὲ καὶ ταύτης κύριος τὸ χῶρος γενήσε-
ται] Calcidicam regionem intelligit, in quâ Phi-
lippus, jam ante quàm Olynthum obsedisset, duo
& triginta urbes ceperat. Etenim contra omnium
Justini exemplarium fidem, quæ communi mendo
laborant, auctore Fabro, *Chalciditam* pro *Cappa-*
dociam lib. viii. cap. 3. reponere debemus. *Tour-*
rellus.

P. 91. l. 1. Πάντων ἀρχὴν προσόμεθα] Post προ-
σόμεθα *Benenatus* comma, *Wolffius* cum aliis omni-
bus, quæ quidem vidi, exemplaribus punctum
ponit. Ego persuadere mihi non potui quin cum
interrogatione hæc legerem, tum quia minore cum
vi ipsa aliàs efferentur, tum quia vim cæterarum
interrogationum perperam interrumpent, & aliqua-
tenus frangent. Quantam magnificentiam orati-
oni afferant figuratæ hujusmodi interrogationes,
docet *Fabius* Lib. ix. cap. 2. & *Longinus* Sect. 18.
Vide notas suprâ, pag. 229.

Ib. 1. 2. Εἰ πολεμήσαιεν] *Ben.* ε. η. θ. post πολεμήσαιεν, ἐκείν@ habet. *Pitb.* ita legit, εἰ ἐκείν@ ἐτοίμως πολεμήσει. Coniicio legendum εἰ ἐκείν@ πολεμήσει. *Wolffius* ita hæc transtulit, *si bellum gererent*: notamque addit: *Si ipsi ultrò lacefferent Philippum.* Optimè quidem hoc modo sensus constat, & argumentum a fortiori continet: si enim ultrò Philippum lacefcentibus auxiliaturos se polliciti sunt, quanto magis eosdem jam adjuvent oportet a Philippo bello petitos? Verùm huic interpretationi omnino non [quadrat sequens vox σώσει, quæ certè ad eos propriè referenda est, quibus in sui defensionem, non aliorum oppugnationem subvenendum esset.

Ib. 1. 5. Οὐ Βάρβαροι] Græci omnes alias nationes, non exceptâ Macedoniâ, pro barbaris habebant. Alexander, qui Xerxis tempore Macedoniæ Rex erat, ludis Olympicis, ut qui barbarus esset, exclusus est, neque iis tandem aliquando admissus antequam se Argis oriundum esse probâset. Idem Alexander, cum a Persarum castris ad Græcos transisset, ut iis prædiceret Mardonium primâ luce eos de improvviso aggressurum, perfidiæ crimen diluit antiquâ suâ origine quam ad Græcos referebat. Nihil opus fuisset eum ad majores suos recurrere, quò istiusmodi prætextu se defenderet, si isto tempore Macedonia Græciæ pars esset. *Tourrellus.*

Ib. 1. 5. Οὐκ ὅ,τι ἂν εἴποι τις] Plura in Philippum probra coniecisset, si potuisset: etsi quæ hæc probra sunt, non esse Atheniensem, inimicum esse Atheniensium, illisque eripuisse illa, quæ & ipsi olim per injuriam rapuerant? Sic causa bona superior est eloquentiâ inimici. *Wolffius.*

Ib. 1. 7. Συγκατασκευάσαντες] Τῷ Φιλίππῳ τὰ πρῶτα καὶ τὴν ἀρχὴν ἐπεὶ δὴ ἅπαντα ταῦτα εἰωκότες, καὶ συγκατασκευάκοτες ἐσόμεθα. Sententia est, culpam esse

esse penes ipsos Athenienses; neque in duces, neque in oratores, neque in fortunam conferri posse.

Idem. [*Pith.* legit *συνδιδάσκωντες.*]

Ib. l. 8. Τότε] Όταν οἱ Ολιώται ἀπόλοιτο. *Idem.*

Ib. Τὸς αἰτίαις οἱ τινὲς εἰσι] Ἀντίπρωτος Ελληνική, ἀντί
τῷ, τίνες εἰσιν οἱ αἵτιοι τῶτων. *Idem.*

Ib. I. II. Οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς τῷ πολέμῳ, κινδύνῳ] Ἐν
 τοῖς ἀγῶσι, καὶ ταῖς μάχαις. Noto exemplo rem il-
 lustrat, quod & ipse ad Chæroneam inimitatus ἐν
 τῇ μάχῃ καλὸν εἶδεν, εἰς ὁμολογούμενον ἔργον οἷς ἔπεν
 ἀποδείξασθαι. ὥχῃ τοι λήπων τίμω τάξιν, ἀποδείξας αἰσχι-
 ζα καὶ τὰ ὅπλα ῥίψας, εἰδὲ τίμω ὑπηρεσθῆναι τῷ ἀσπίδι
 αἰσχυθεῖς, ὑπηρεσάμενης γαστρίμασι χερσὶν ἀγαθῇ
 τύχῃ. Verum ille Iambico versu id convitium elu-
 dere solebat, cum diceret, ἀνὴρ ὁ φεύγων καὶ πάλιν
 μαχησέσθαι. *Idem.*

P. 92. l. 6. *Εἰς αὐτὸν μὲν*] Vide notas supra p. 309.

Ib. l. 10. $\Pi\rho\lambda\epsilon\theta\eta$] *Voss.* $\kappa\rho\lambda\epsilon\theta\eta$.

S E C T. VII.

Ib. 1. 13. Εἰ δὲ τις ὑμῶν ἔχει τὰ θεωρητὰ ἑαῖν] Τρο-
φοφ, de aliâ ratione sumptuum exquirendâ. Sic-
ut in 1. [3. p. 142.] Λέγεις, ὅτι ἄλλος ἕτερος πό-
ρευε. *Wolfius.* [In nonnullis ἔχει vel ἔχῃ legitur.]

Ib. Schol. l. 8.] Ὅτι & δῶραμαί ———— ἡμέτεροι
Sententia postulat ut legamus δῶραμαί — ἡμέτεροι : &
sic quidem *Morellius* in variis lectionibus, ut etiam
Wolfius legendum vult : in ejus autem Edd. pro
ἡμέτεροι ἡμέτεροι reperitur, quod profectò propius
accedit.

Ib. 1. 15. Ζηῆτε, φησὶ] *Morellius* in var. lect. Ζηῆτε, φησὶ; καθ' ἃ τῶ συμβέβηκε ἡδέα διχλὼ, ὡς εἴοικεν. *Wolfius* mavult, Τί Ζηῆτε καθ' ἃ τῶ συμβέβηκε; διχλὼ, ὡς εἴοικεν, ἀπαλείψατο δ' ὃ μόνον &c.

P. 93. l. 2. Φημι ἔγωγε] Concessio hypothetica, cui mox subijcit inficiationem : sine theatrai pecuniâ non suppetere belli sumptus. *Wolsius.*

Ib. l. 7. ΑΛΛ' οἶμαι μέγα] Est & hoc σκωπικόν, significat enim eos amantium instar sibi somnia fingere. *Idem.*

Ib. Schol. 4. Τύχης ἡγέμενον] *Wolsius* certissimâ emendatione reponi vult Διχῆς ἡγέμενον : πρὸς τὴν τύχην omninò nihil huc pertinet : mox idem ἀπορῆσαι, quod sententia postulat ; ὥ & αἱ sæpe librariorum incuria mutantur,

S E C T. VIII.

P. 94. l. 2. Οὗτοι σωφρόνων] Iterum dedecus inculcat, & ipsorum exemplum amplificat : Si, inquit, Megarenses rectè oppugnâstis ; quanto magis oppugnandus erit Philippus? *Wolsius.*

Ib. l. 3. ἐλλείποντάς τι] Sic ordina : ἐλλείποντάς τι τῶν πολέμων, δι' ἐνδεῖαν χρημάτων : & mox δι' ἀπορίαν ἐφοδίων τοῖς στρατομήχοις, scilicet δοθησομένων, ἢ ἀναγκάων ἐνίων. Ἐφόδια verò intelligo τὰ σιτηρέσια, de quibus Philippica 1. [Vide notas p. 241.] *Idem.*

Ib. l. 6. Κορινθίους] Demosthenes Atheniensium virtutem recalescere studet, in memoriam ipsis revocando insignem patrum ipsorum expeditionem circiter sæculum ante factam. Simul atque Græcia confœderata Persarum Regem propulsâstet, statim victores in se invicem arma verterunt. Athenienses ac Lacedæmonii suis utrique partibus præfuerunt. Reliqui, prout quosque aut voluntas aut commodi ratio trahebat, vel has vel illas partes amplexi sunt. Corinthii & Megarenses illo tempore inter se bellabant ; causa belli erat de finibus suis contentio. Megarenses, quibus commodius esset

esset ab Atheniensibus quàm a Lacedæmoniis auxiliandum, ab his elapsi sunt ut illis se conjungerent. Corinthii minimè hoc erant perterriti, seque persuasissimos habentes, Athenienses, in Ægypto & Æginâ occupatos, ad novum hoc bellum sufficere non posse, in Megarensium fines se intromiserunt. Athenienses verò non tam virium suarum quàm virtutis suæ rationem habuerunt. Senes Juvenesque, qui servabant domi, ad socios defendendos unâ alacres profecti sunt, quæsivere hostem, ac profligârunt. *Tourrellus.*

Ib. *Kai Megarêas*] Megara, insignis Græciæ urbs, æquali ferè a Corintho & Athenis intervallo distita prope sinum Saronicum. Hoc bellum contigit duodecim annos post bellum de quo in præcedenti notâ dictum est. Megarenses, postquam præsidiarios Atheniensium milites trucidassent, Lacedæmoni, ac Corintho etiam ipsorum capitali hosti, contra quem Athenienses ipsorum causam suscepissent, se conjunxere. Athenienses eorum tam perfidâ defectione animoque adeo ingrato commoti injuriam ulcisci decreverunt. Itaque Megarensibus denuntiârunt, ne terram Cereri & Proserpinæ sacratam contra fas excolerent: quâ admonitione detrectatâ, eos aditu in portus & regionem Atticæ decreto interdixere: idque decretum acerbius bellum Peloponnesiacum accendit. Ex oratione Demosthenis credideris, bella de quibus loquitur ab auditoribus suis fuisse gesta. Hujusmodi Anachronismis uti Eloquentiæ conceditur, quæ hoc modo ad posteros transfert majorum suorum gloriam. Optima est hæc ratio in animos hominum se insinuandi, adque intimos affectus rectâ viâ incedit. Nullum nos ita movet exemplum ut nostrum, nihilque est quod quis tantum, quantum semetipsum, imitari gestiât. *Idem.*

Ib. l. 10. Καὶ ταῦτ' ἐχ' ἵνα] *Ἐπιδιόρθωσις*, quā excusat asperitatem orationis, sine, & exemplo majorum, cum reprehensione adversariorum. *Wolfius*.

Ib. Schol. l. 42. Ὀργια τῶν θεῶν] Fortasse addendum γινόμενα ἐν αὐτῇ. *Idem*.

P. 96. Schol. l. 1. Ὀργᾶν αὐτῇ] Omnino, cum *Wolfio*, ἐν αὐτῇ redundare puto: vel potius suo loco turbata ad præcedentia ὄργια τῶν θεῶν retrahi debere.

P. 99. l. 2. Τὸν Ἀγασέδωρον ἐχέρον] *Aristides*, *Iustus* cognomine, non nihil ad victorias *Marathoniam* ac *Salaminiam* contulit, atque *Atheniensium* ad pugnam *Plataeæ* dux erat. Eum jure etiam dixeris *Athenarum* in *Græcia* imperii prima jecisse fundamenta. *Aristidis* virtus apud omnes reverenter habita id potissimum effecit ut *Græci*, postquam *Persas* vicissent, *Athenarum* potius quàm *Spartæ* dominationi se summitterent. *Plato*, accuratus ille hominum æstimator, in *Gorg.* [pag. 526. Ed. *Serrani*] eum omnium *Græcorum* perfectissimum atque integerrimum fuisse testatur. *Tourrellus*.

Ib. τὸν Νικίαν] Alius dux *Atheniensium*, ditissimus, itemque maximè munificus, occubuit bello *Siculo*, quod ne susceperent omnibus modis cives suos dehortari voluit; verùm apud eos *Alcibiadis* ipsius æmuli auctoritas prævaluit. *Idem*.

Ib. τὸν Περικλέα] Hic vir & patriæ & sæculi sui decus fuit. Scientiâ politicâ, militari, atque Eloquentiâ pariter insignis. Ex his tot ac tam præclaris donibus tanta ei *Athenis* nata est auctoritas, ut ab iis qui ipsi invidebant pro novo *Pisistrato* haberetur. Unde factum est, ut primò necesse illi esset moderatione, atque obsequio, etiam plus quàm decuit, in suâ agendi ratione uti. Postquàm verò tantam potestatem nactus esset, quantâ opus fuit ad liberè agendum, tum ille *Atheniensium* mollitiæ

haud

haud diutius indulfit, verum tantâ cum severitate singulos in officio continebat, ut iidem homines, qui, ab ipso gloria cumulati, eum vicissim omni honorum genere onerassent, de supplicio ei infligendo cogitarent. Plato vocî publicæ de Pericle fidem abrogare audet, ipsumque populi Atheniensis corrumpendi insinuat. Quid inquit is philosophus, de Equifone sentiamus, qui equum curare in se receperit, eumque feriozem reddiderit, quàm acceperat? *Plat. in Gorg. [pag. 516. Ed. Serran.] Idem. [Vide Plutarch. in Pericle, & Isocratem in Orat. 2. 2. 2. 2.]*

Ib. l. 4. & seqq. Εξ τῶν οἱ δημοσίῳιες ὑμᾶς στοὺς προφήτας ῥήτορες τί βέλτε, τί γερῖον] Oratores id unice quærebant ut populum gubernarent; populusque sola erat adulatione gubernandus. Ad eum igitur id imperium pertinebat, qui ad assentationem esset eruditissimus, vel potius qui deceptoris partes agere potissimum calleret. In hosce homines, tam turpiter obsequiosos, & populari gratiæ servientes, certè non minùs quàm Orator noster, invehitur Aristophanes in Equitibus Act. I. Sc. 1, & 2. idemque in Vespis 2. Aristoteles, de Rep. lib. iv. cap. 4. lib. v. cap. 6. & 11. Isocrates, de Pace. Quicunque, exclamat Demosthenes, in Oratione de Rep. Ord. Quicunque Reipublicæ prodesse velit, primò auribus vestris mederi debet, nihil aliud audire assuefactis quàm quod eas titillet Cleones & Cleophones, inquit Demetrius Phalereus, 1 De Eloq. c. 315. hoc est, assentatores, populum Atheniensem totum possident, qui non nisi istorum auribus atque intellectu uti vult. *Idem.*

Ib. l. 6. προπίπλων] Valdè delectatur hac metaphora Demosthenes. Sic alibi dixit προπίπλων τῶν πωλεῖται τοῖς ἰχθύσι; & τῶν ἰαδουρίαν προπίπλωντες. De

De vocis Etymo haud nostrum est differere: adeas
Hen. Steph. Bud. Suid. & Harpocrat.

S E C T. IX.

Ib. l. 11. Καὶ τοὶ στίφαδες] Collatio reipublicæ
 majorum & suæ ætatis: qualis est apud Isocratem,
 sed multo copiosior in Areopagiticâ, & oratione
 de Pace. Hunc autem servat ordinem, ut primum
 de Græcâ, deinde de urbanâ administratione dicat,
 denique magistratuum privatas res conferat: &
 populo torporem excutere studeat. *Wolffius.*

Ib. l. 11. & seqq. Καὶ τοὶ στίφαδες — τῶ πρόγονῳ
 ἔργῳ ἢ τῷ ἰσχυρίῳ] *Fabius* lib. vi. cap. 5. *Idem*
 (Demosthenes) cum offensam vereretur, si objurga-
 ret populi segnitiam, in asserendâ libertate reipubli-
 cæ, majorum laude uti maluit, qui eam fortissimè
 administrassent. Nam & faciles habuit aures, &
 natura sequebatur, ut meliora probantes peiorum
 paniteret. Vide *Dionys. Halicarnass.* cap. de figu-
 ratis causis.

Ib. Schol. l. 20. τῷ σίματι] *Morellius* in var.
 lect. uti & *Wolffius* in margine, τῷ πώματι habet.
 Fortasse ita hæc legenda sint: δεξιῶσιν αὐτὸ
 (scilicet τῷ ποτήριον) τῷ σίματι: ut hic sensus sit:
 cum quis — accepto a pincerna poculo, eoque leviter do-
 libato &c.

Ib. l. 29. Τί ἔν οι πρόγονοι ἐμίσου αὐτὸς] *Wolffius*
 in margine: τὰς προγόνους ἐμίσου αὐτοί: quæ certis-
 simè germana lectio est, quamque sententia omni-
 no postulat.

P. 97. l. 3. Οὐ γὰρ ἀλλοτρίοις] τὸ τελικὸν αὐτίον
 τῷ διηγήματι, ἢ καινωφίλεια. Ἐνοικὸν δὲ τῷ. Sic *Iso-*
crates Πατριώται: τὰς τῷ πατρίῳ προαφίσεις ἀναμνηθεὶς
 οἰκτὸν ἢ καλὸν ἔχεις πρὸς δειγµα τῷ ὑπ' ἐµὲ λεγοµένῳ:

& in

& in Philippicâ : ἐνθυμῶ δὲ διότι μηδὲν ἀλλοτρίοις παραδείγμασι χρώμεθα, σὲ παλαιῶν τυγχάνω. *Wolfius.*

Ib. l. 5. Τμὴν δὶ δαίμοσιν ἔξεσι γινέσθ] *Observe* pares casus, qui verbum antecedunt & sequuntur. *Isocrates* : ἡ προσηκουσάμενων εἶναι σοφιστῶν. *Martialis*:

Nobis non licet esse tam disertis.

Ib. l. 8. & seqq. Πέντε μὲν ἡ τετραρχία ἐτη] *Isocrates* in Panegyrico habet ἑξομήκοντα, in Panathenæico πέντε ἡ ἐξήκοντα : & *Obsepius* in veteri exemplari legi ostendit ξί. Fortassis hic legendum ἡ ἐξήκοντα. Tertia Philippica verò scribit, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι προσάται ἑξομήκοντα ἐτη ἡ, τέτταρ' ἑλλήνων ἐγίνοντο. Chronologiam a Pausaniæ Spartani interitu usque ad cladem Helleponticam puto perducendam : postquam captis a Lysandro Athenis, Lacedæmonii terrâ marique rerum potiti sunt, donec iisdem victis ad Cnidum, Conon patriæ opes & dignitatem aliqua ex parte recuperavit : quas sociali bello Chares denuo evertit, nec multò post Philippus in Græcia grassari non armis magis quàm auro Macedonico & proditione, ac dominari cœpit : cui Demosthenes, quantum potuit, est adversatus. *Idem.*

Ibid. Πέντε ἡ τετραρχία ἐτη] Vide *Meurs.* de Fort. Athen. cap. 10. Ibi quidem, uti etiam in utraque *Wolfii* Editione, ἐξήκοντα legitur, quibus *Pist.* concordat. *Voss. Laud. & Ald.* τετραρχία exhibent, quod profectò confirmatur ex oratione de Rep. Ord. ubi tota hæc comparatio ad verbum ferè iterum occurrit, & legitur ut hîc, πέντε μὲν τοῖς ἡ τετραρχία ἐτη ἡ ἑλλήνων ἤρξαντο ἐκείνοι ἐκόντων. *Wolfius* autem & ibi pro 45 legendum putat 65. ξί pro μέ : nisi quis (ipsius verba sunt) fortè cavilletur, legitimum imperium 45 durasse annos : reliquis, in tyrannidem degenerasse. Sed & perpetua

petua tyrannis illa fuit, aut certè *παραδύμη*: & hæc exceptio non decet laudatorem.

Ibid. Π. 171 &c. *ἐνὸς τῶν*] A quarto anno Olympiadis 75. ad secundum octogefimæ quintæ. Postquam Græci ex pugnis Salaminia & Plataënsi didicissent, quid virtus ac disciplina contra multitudinem possent, consilia iniere quomodo adversus nova Persarum regis molimina se præmunirent. Unaquæque Græciæ urbs singulare quodammodo imperium erat. Multitudo ducum multa secum necessario fert incommoda: hæc igitur ut præcaverent, constituere unum totius nationis imperatorem eligere, idque munus omnes ad Pausaniam Lacedæmoniorum regem unanimes detulerunt. Illo Rex brevi abusus est, eoque processit ut etiam cum Persis clandestinum haberet consilium Græciæ iis subjugandæ, hac scilicet conditione, ut eam sibi præfecti nomine provinciam nancisceretur. Itaque eum Spartani revocarunt, & principatûs pertæsi, qui reges suos efficeret tyrannos, eum ultro ad Athenienses transtulere. Hi delatum accepere: nullumque tum temporis consilium coepere nisi in generalibus conventibus ad Delum habitis. Ibi definierunt quid singulæ urbes ad communem causam promovendam conferrent: quæ tamen omnes suis legibus gubernabantur. Ut verbo dicam, Athenienses usque ad bellum Peloponnesiacum principatum ita tenuerunt, ut ex ipsorum studio solum muneris sui cum dignitate adimplendi intelligeretur, quique inferiores erant, æqualitatis tamen similitudinem reliquam haberent. Itaque clades Xerxis, atque initium belli Peloponnesiaci duæ sunt Epochæ, quæ quadraginta quinque annos complectuntur, quibus Athenienses imperium obtinere in Græcos sponte sua subditos. Etenim post bellum Peloponnesiacum, Athenis iniquo ani-
mo

mo paruerunt: & ipse Thucydides, quamvis Atheniensis, confitetur omnes hujus belli cursu in Lacedæmonios inclinatione animorum propendisse. Additis igitur viginti septem annis belli Peloponnesiaci, quadraginta etiam quinque inter cladem Xerxis & hoc bellum elapsis; duraverit Atheniensium imperium septuaginta duos annos integros, sive septuaginta tres inchoatos. Demosthenes, juxta posteriorem hunc calculum, in tertiâ Philippicâ dicit Athenas Græciæ imperâsse annos tres & septuaginta. Eâdem ratione Isocrates, cum hoc imperium tantum annos sexaginta quinque durâsse dixisset, ejus durationem alio in loco ad plusquam septuaginta extendit. Facile hæc discrepantia componitur, distinguendo tempore quo Græci volentes, quoque inviti Atheniensibus paruerint. *Tourrellus*.

Ib. l. 10. Μυρία τέλαντα] Id est, circiter vicies centum mille libras nostrâ monetâ. Vide suprâ pag. 251. Ingentem sanè pecuniæ summam, quamque ut congererent, maxima frugalitate præditos fuisse oportuit Atheniensium majores.

Ib. l. 11. Σωήγας] *Pith. ἀνήγας*.

Ib. Schol. l. 21. Περδικας ὁ ἀδελφός] In nostro legebatur Περδικας ὁ θεῖος Ἀμύντης, ἀδελφός Φιλίππου τῷ πατρὶος Φιλίππου. Rectissime *Morellius* in var. lect. & *Wolfius* in margine ita hæc legenda indicant, uti nos ipsa edidimus: satis enim notum est, Philippi patrem Amyntam fuisse. Neque etiam sic omnia rectè habent: etenim pro θεῖος legendum ἄδελφός, cum tres fuerint Amyntæ filii, Alexander, Perdiccas, & Philippos. Vide *Diod.* lib. xv. Quæ sequuntur obscura adhuc videntur & quidem mutilata.

P. 98. l. 1. Ὡςπερ ἐστὶ προσήκον] Quo autore? Philautia & arrogantia Græca. Barbari enim re-
spon-

spondeant, vel sua cuique nationi tenenda esse, vel, quæ plus armis possit, rectè victis imperare. *Wolffius*. [Iphigenia in Euripide pag. 64. par. 2.

Βαρεῶρων δ' Ἑλλήνας εἰκὸς ἄρχεν, ἀλλ' ἔ Βαρεῶρες,

Μῆτερ, Ἑλλήνων. τὸ μὲν γὰρ δέλον, οἱ δ' ἐλδύ-
σεις.]

Ib. l. 2. Πολλὰ δὲ καὶ καλὰ &c.] Ad Marathonem, Salamina, & Plateas. *Tourrellus*.

Ib. l. 9. & seqq. Δημοσίᾳ μὲν πίνων, οἰκοδομήματ' αὖ κατεσκεύασαν] Ad hæc sic ait Scholiastes: ἔπειτα τῶν οἰκοδομημάτων λέγει, ἀλλὰ τῶν ἀναθημάτων, καὶ τῶν τέτων εἶναι ἴσως ὑπερβολαί. Non video quare Ulpianus non admittat hæc verba oratoris debere intelligi de ædificiis, sed tantum de donariis. Nam & magnificè ædificaverat Pericles Propylæa & Odæum, usus opera Mnesicli Architecti, de quibus Plutarchus in Pericle, & de Propylæis quidem gloriabantur Athenienses; testis Æschines in oratione περὶ περσικῆς: ἀνιστάμενοι ἢ οἱ σωτῆρες ἢ οἱ ῥήτορες, περὶ μὲν τῆς σωτηρίας τῆς πόλεως ἔδεν ἐνεχέειν λέγειν, ὑπερέπειν ἢ εἰς τὰ προπύλαια τῆς πόλεως ἐκείδον ἡμᾶς, καὶ τῆς ἐν Σαλαμῖνι πρὸς τὸν Πέρσιν ναυμαχίας μνησθῆναι καὶ τῶν γεγονότων, &c. Et ob ejus ædificii magnificentiam in invidiam adducebantur a vicinis, testis idem Æschines in eadem oratione: Ἐπαμινῶνδας στρατηγὸς ἔχ' ἐπιλήθας τὸ μὲν τῶν Ἀθηναίων ἀξίωμα, εἶπε Δαρρῆδην ἐν τῷ πλῆθει τῶν Θεβαίων, ὡς δὲ τὰ τῆς Ἀθηναίων ἀκροπόλεως προπύλαια μενεγχεῖν εἰς τιμὴν προσασίαν τῷ Καδμείας. Ex his patet, quantum hallucinatus sit Scholiastes: locum Demosthenis non debere intelligi de ædificiis; sed tantum de donariis περὶ ἀναθημάτων, tanquam si Minervam Phidiae tantum & alia donaria sola digna admiratione fuisse censuisset. Nam & ipse
Demo-

Demosthenes infra contra Androtionem [uti etiam Orat. de Rep. Ord.] ædificia magnifica recenset, sic: *περὺν λαιά, ὁ Παρθενῶν, σοαί, νεώσοικοι. Palmerius.* [Vide infra p. 352. & seqq.]

Ib. l. 12. *Αναθημάτων*] *Ανάθημα* Græcis non dicitur de omni re, quæ diis consecratur, sed de illo tantum genere donorum, quæ suspendi poterant, aut in excelso & conspicuo loco statui, ut essent templis ornamento, qualia sunt phialæ aureæ & argenteæ, tripodes, acerræ corollæ, & similia. Vide *Salmas. Plin. Exercitat. in Solin. Polyhist.* qui plura ibi disputat de voce *ἀνάθημα*, eamque nusquam apud Græcos in malam partem accipi, pro *ἀνάθεμα*, contendit.

P. 99. l. 1. *Εν τῷ τῆς πολιτείας ἡθεί*] *Ἦγεν τῷ δημοκρατικῷ ἐν ᾧ αἱ ἰσότητες διδαιμονῶσιν. Wolfius.*

Ib. & seqq. *Εν τῷ τῆς πολιτείας ἡθὲ μένοντες ὥς τε τῷ Αἰεσίδῃ, καὶ τῷ Μιλτιάδῃ &c.]* Nemini unquam animus ab re omissior fuit, quàm Aristidi & Miltiadi. Aristidis tota hæreditas ad eum efferendum non suffecit, neque ille duabus suis filiis quidquam præter gratorum civium misericordiam reliquit. Qui Miltiadi invidebant paulo post pugnam Marathoniam effecere, ut is quinquaginta talentis mulctaretur. Quam pecuniam, quod solvere non poterat vir qui non alias divitias quàm gloriam sibi cumulare noverat, in vincula publica coniectus est, ibique, cum summo patriæ suæ dedecore, diem obiit supremum. [Vide Cor. Nep.] *Tourrellus.*

Ib. l. 3. *Εἶδεν*] Cæteri omnes impressi & MSti *οἶδεν* habent. Ea lectio certè melior est, cum indicet illorum domos ne distingui quidem posse a cæteris. Sic etiam Orat. de Rep. Ord. *ὥς τε τῷ Θεμιστοκλέει, τῇ Κίμωνι, καὶ τῇ Αἰεσίδῃ, καὶ Μιλτιάδῃ &c. εἴ τις αὖτις οἶδεν &c.* Confirmatur etiam a sequentibus *ὅποια πᾶσι εἶναι.*

Ib.

Ib. l. 7. Τὸ κοινὸν αὖξεν.] *Horatius* Od. ii. 15.

Privatus illis Censurus erat brevis
Commune magnum —

Ib. l. 10. Ἰσως δισκῶν, μεγάλῳ εἰκότως ἐκτῆσαντο
δαυμονίαν.] *Eurip.* *Phœniss.* Aët. ii. Sc. i.

καλλίον —

Ἰσότης τιμῶν ἢ φίλος αἰεὶ φίλοις,
Πόλεις τε πόλεις, ξυμμάχους τε ξυμμάχοις
Συνδῆ. πῶ γὰρ ἴσον νόμιμον ἀνθρώποις ἔφν.
Τῷ πλείονι δ' αἰεὶ πολέμιον καθίσταται
Τέλασσαν —

Ib. l. 14. Τὸ πρὸ τῶν χρηστῶν.] *De Eubuli* hoc cognom-
mento nihil mihi constat, sed de Phocione sic scri-
bit *Plutarchus*: ὥστε θαυμάζον, ὅπως ἢ ὁπόθεν τετ-
χος ἔτῳς ἀνὴρ ἢ σκυθρωπὸς ἐκλήσατο τὴν τῷ χρηστῷ προσ-
ηγούαν. *Wolffius*.

Ib. Schol. l. 3. Ἀλλὰ τῶν ἀνα.] *Wolffius* legisse vi-
detur ἰδέ; vertit enim *neque de donariis*. Utcun-
que legas, equidem haud video quare tantopere
hallucinatum *Scholiasten Palmerius* dicat. Scholi-
astis hic sensus est. *Ædificia* & *donaria*, utcun-
que sint splendida (id enim haud negat) superari
fortasse possunt: non item facinora, propter quæ
hæc donaria suspensa sunt: ideoque de his, non il-
lis etiam, dici, ὥστε μηδενὶ τ. ε. ὑπερβολῶν λεγέσθαι.

Ib. l. 9. Πλαταίων.] Ea vox incolas *Platæarum*,
non ipsas *Platæas* significat, quod tamen hic opus
est, sicut antea ἐν *Σαλαμῖνι*: itaque haud dubi-
tavi *Πλαταίων* reponere.

P. 100. l. 1. Ἀεὶ γε ὁμοίως.] Interrogatio negans,
& propositio hujus loci: *Nostri Magistratus* sunt
veteribus dissimillimi: κατὰ παράλλῃν. *Wolffius*.

Ib. l. 2. Καὶ παραπλησίως.] *Sæpissimè* in *MStis*
permutantur & & ἢ, quod & hic factum esse, ne-
mini,

mini, opinor, dubium erit. In *Pith.* ἢ legitur. Sic noster in Orat. de fal. leg. p. 265. ἄρα γε ὁμοία, ἢ ἀπὸ πλῆθους τῶν;

Ib. l. 5. Λακεδαιμονίων μὲν] Ob cladem Leuctricam, quam & Cicero scribit Lacedæmoniis fuisse pestiferam: qua, cum Cleombrotus, invidiam timens, temerè cum Epaminonda conflixisset, Lacedæmoniorum opes corruperint. Vide Diodorum 15. & Isocratem in Philippicâ & Archidamo. *Wolfius.*

Ib. l. 6. Τῶν δ' ἄλλων ἔθενός] Οὔτε Ἀργείων, ἔτε Ἀρκάδων, ἔτε Θηταίων, ἔτε Κορινθίων, ἔτε Μεγαρέων, ὧν ἔδει λόγος. *Idem.*

Ib. l. 10. Τὰ τῶν ἄλλων δίκαια βραβεύειν] Id quod Orat. de Rep. Ord. & alibi dicit τὰ δίκαια ἀντιτάξιν τοῖς ἄλλοις, & de quo passim magnificè gloriatur.

P. 101. l. 1. Πλείω δ' ἢ χίλια ἢ πεντακόσια τάλαντα &c.] Eam pecuniæ summam, recuperandæ Amphipoli destinatam, Chares dissipaverat. *Tourrellus.*

Ib. l. 2. Οὐδ' ἐν τῷ πολέμῳ] Utrum bello Xerxeo, an Laconico? *Wolfius.*

Ib. l. 2. & seqq. Οὐδ' ἐν &c. εἰρήνης ἔσης ἀπολῆται] Ulpianus & Wolfius hoc intelligendum volunt de pace quâ Athenienses censuerunt libertatem Chii, Rhodiis, Byzantinis, aliisque defecto-ribus esse relinquendam. Si sic res habeat, ita hæc vertenda sunt, quæ bello acquisivimus per pacem amisimus. Magis autem naturale mihi videtur referre hæc ad eventus recentiores, veluti expugnationem Pydnæ, Potidææ, aliarumque Thraciæ urbium, quæ sociæ erant Atheniensibus, quas Philippus non nisi post confectam cum Athenis pacem, secundo ejus regni anno, ceperat. *Tourrellus.*

Ib. l. 4. Απολαλίσκωσιν ἔτοι] Εποίησαν ὥστε ἦναι ἢ ὧν ἂν τὴν τῶν Χαλεπῶν πολυπραγμοσύνην ἢ ὑβρίαν. Vide

Vide argumentum orationis Isocraticæ De Pace, & 16. Diodori. *Wolffius*.

Ib. I. 8. Αλλ' ὃ τῶν] Hactenus τὰ ἑλληνικά, in quibus recensendis, & ~~παλαιῶν~~ usus est, & Græciæ principatum amissum, provinciam amissam, pecuniam inutiliter insumptam conquestus, ad extremum Philippi incrementa non prohibita, sed aucta magistratibus objicit. Nunc ad τὰ πολλὰ transit, iisque extenuatis & contemptis, invidiam conflatur tribunis plebis, qui populi ignaviâ ad suas opes augendas abutantur: eâque occasione ad rem gerendam eum excitat, & ad pristinam libertatem & dignitatem recuperandam. *Idem*.

Ib. I. 11. Κοινῶμεν] *Wolffius* legit κοινῶμεν, quod certè falsum est, vertit autem *rescimus*: qui sensus ut obtineat, scriptum oportuit καινῶμεν. Multo melius est, ut opinor, κοινῶμεν, *dealbamus*, propiusque tangit futilem ac inanem Eubuli aliorumque ~~τῶν~~ χρησῶν rerum administrationem. Et sic præter nostrum *Laud.* & *Ald.*

Ib. Schol. I. 14. Εὐκλέσαντο] Ex *Wolffii* mente reposui ἀνεκλήσαντο, quod etiam sententia omnino postulat.

P. 102. l. 4. Εξ πτωχῶν πλείοις γέγονασιν] *Pith.* τὰχὺ πλείοις habet, quod certe recipiendum est. In voce τὰχὺ tota vis sententiæ ponitur: nemo enim alicui vitio vertat, quod dives factus sit: si quis autem ad magnas divitias derepente pervenerit, in eum demum jure cadet suspicio fortunæ malis artibus amplificatæ: juxta illud Menandri: εἰδὲς ἐπ' αὐτῷ ταχέως δίκαιος ὢν. Noster Philipp. iv. p. 86. Καὶ γὰρ οἱ τέτων μὲν ἐκ πτωχῶν ἔνιοι, ΤΑΧΥ πλείοις γέγονασιν &c. Et sic *Cicero* ad verbum, Philipp. viii. p. 521. Ed. *Græv.* ex mendicis REPENTE divites &c. De istiusmodi hominibus vide *Aristoph.* in *Plut.* & alibi passim.

P. 103. l. 11. Βοῦδια] *Pitb. & Ben. γ. βοηθόμια* : quod hīc legi etiam Scholiastes docet. Ineptē, si quid usquam. Etenim quem hīc sensum elicies ex voce βοηθόμια? Et quōmodo dixeris βοηθόμια πέμψουσιν? In Orat. de Rep. Ord. ubi tota hāc comparatio iterum occurrit, legitur ἀγαπάτε ἂν τι αὐτοὶ μετὰδιδῶσι, λαμβάνοντες. Vide, si vacet, quas nugas agat *Mausacus* ad Harpocrationem, voc. Βοηθόμια.

Ib. l. 13. Χάρι προσοφείλετε] Hīc πρὸς est ultrò (sive insuper) sicut dixit *Livius* lib. iv. Interim Galli, postquam accepere, ultrò honorem habitum violatoribus juris humani. Id est, præterquam quòd pœnas non dederunt, insuper honorem habitum.

P. 204. l. 2. Επάγυσιν] *Pitb. & Ben. η. ὑπάγυσιν.*

Ib. l. 4. Ἐστὶ δ' ἂν ποτ' οἶμαι] Ἀντίθεσις τῇ ἀλαπτοκῇ τῷ λεοντῷ. Sed quæri possit, utri magis accusandi sint: iine qui ferocem populum, efferatis (ut *Livius* ait) militia animis, mitigandum armorum defuetudine rati sunt: an qui eundem, jam imbellem & effœminatum, & repugnantem, ad eadem resumenda incitarunt? Dignitas imperii præclara sanè res est, si sis & dignus & par gerendo tuendoque imperiò: sin minus, alia omnia & facienda & ferenda. Sic sensit *Æschines*, nec dissensit *Isocrates*: hanc sententiam eventus ipse comprobavit, testis gravior, quàm iudex. *Wolffius*.

Ibid. Μέγα καὶ νεανικὸν φρόνημα λαβεῖν] Verissima sententia. Minutæ & scrupulosæ actiones quasi comminuunt & discerpunt animos, & humi abjiciunt. Magnæ autem res eosdē erigunt & dilatant. Sic. *Cic. l. de Officiis*: Quæ cura (defendendi & juvandi plures) exsuscitat etiam animos, & majores ad rem gerendam facit. Idem eodē libro negat,

magnitudinem animi declarari posse nisi in republica, τῇ γὰρ ὕλῃ τῇ καταμετρήσῃ συνεπικτείνεσθαι ἡ ψυχὴ, εἶναι τινὰ δυσμετακίνητον, καὶ ἰσομεγέθη τοῖς πράγμασιν ἐγκατατιμὴν. *Idem.* [*Longin.* Sect. 9. καὶ τῆς, hanc propositionem conversam habet: εἰ δὲ γὰρ οἶόν τε μικρὸν καὶ δολοπρεπὴ φρονήσας καὶ ὑπερηδύοντας παρ' ὅλον τὸν βίον θαυμάσαν τι καὶ ὁ πᾶντες αἰῶν ἐξεργασίῃ αἴσιν.]

Ib. Schol. l. 27. Ἐπειδὴ ἡθεῖο &c.] In nostro valdè hæc turbata sunt; igitur secuti sumus *Wolfium* in margine. Interea non possumus satis admirari nostri Scholiastis sagacitatem, qui tam bellam rationem invenerit, propter quam per Cererem hic jurat Demosthenes.

S E C T. X.

P. 105. l. 3. Εὖν ἔτι.] Accedit ad perorationem. Sunt enim præcipuæ duæ partes hujus orationis: una, quæ breviter absolvitur, Olynthios esse defendendos, quamvis sit principalis: altera, theatralē pecuniam faciendam esse militarem, hoc est, convertendam esse in stipendia civium pro republica militantium. *Wolfius.*

Ibid. Ἀλλὰ νῦν γ' ἔτι.] Subintellige ἐπειδὴ εἰς πρότερον: sicut in Orat. de Cor. p. 172. ἐπειδὴ ὅτι τότε, ἀλλὰ νῦν δεῖξον. In *Laud.* ita hæc leguntur: Εὖν ἔτι καὶ νῦν.

Ib. l. vi. & seqq. Α τοῖς ἀδελφεοῖσι παρὰ τῶν ἰατρῶν στήσις διδομένη εἶναι, καὶ γὰρ ἐκείνα ἔτε ἰσχυρὸν ἐντίθηται, ἔτι δὲ σποδὴν ἔσκειν ἐξ.] Locus hic Demosthenis apprimè celebris factus est citationibus crebris atque imitationibus. Auctores & Profani & Ecclesiastici eum ad invidiam usque laudarunt. Athenæus lib. vi. c. 20. [locus est p. 270.] *Istiusmodi*, inquit, *alimenta*

menta sumamus, quæ, juxta Oratorem Pacaniensem, robur haud indant, sed tantum mori non sinant. S. Hieronymus in cap. iv. Ezechielis x. 4. ad hæc verba, Cibus autem tuus quo vesceris, erit in pondere viginti scateres in die, observat istiusmodi alimentum vitam producere potius quam sustentare: quo trahitur magis anima quam sustentatur. Et paulo inferius: Qui cibus & potus, juxta inclytum Oratorem, non vires tribuit, sed mortem prohibet. Dixi plures scriptores imitatos etiam fuisse hunc oratoris nostri locum. Philostratus in vita Apollonii, Doctrinam, inquit, vos docebo longè diversam ab istiusmodi alimentis, quæ medici ægris præscribunt. Et enim non solum ne vos moriamini efficiet, verum etiam vires vobis addet. Dio lib. lvi. refert Tiberium nobili cuidam Romano in vincula coniecto talia dari alimenta jussisse, qualia neque voluptati neque viribus tribuendis sufficerent, sed tantum mortem prohiberent: διαίταν τοιαύτην δὲ τοσαύτην, ὥστε μήτε τινα ἡδονὴν δὲ πῶμῶν ἀπολαύειν μήτε ἀποθνήσκων αὐτὸν εἶναι. Tourrellus.

Ib. Schol. l. 24. Απογινώσκοντες] Sensus loci ἀναγινώσκοντες postulare videtur: quod vidit Wolfius, vertit enim, legentes.

P. 106. l. 8. Καὶ παρεχρήμαί γε] Non tantum se stipendia facere, sed omnem perturbationem disciplinæ publicæ tolli jubere fatetur, fiduciam causæ præ se ferens. Wolfius.

Ibid. Τὴν αὐτὴν σῶταξιν.] Utrum ἥπερ τὴν ἐξουσίαν; ut militibus, sic cæteris etiam officio fungentibus pecuniam numerandam censeo. Idem.

P. 107. l. 3. Τῇ δὲ ἐνδοῦν ἀνάγκῃ τι ποιεῖν ἀπηλλοτριώμεθα] Τροπικῶς. Videtur theatralem pecuniam relinquere in pace: tantum in bello auferre a populo, eidemque restituere, sed addito militiae labore:

bore: ut sit dilemmatica responsio: Bene tecum agetur & in pace & in bello. *Idem.*

Ib. l. 5. Οἶον ἔ, τὰ νῦν] Τὸ ἔ, elegantiae causâ crebrò additur. *Idem.*

Ibid. Σφαλιώτης] Scilicet αἰμείνων ἦ, αἰμείνον παύσσει τις ὑπάρχων αὐτὸς (ἔχ) ἢ ξένος μισθόμενος) σφαλιώτης ὑπὲρ τῆς πατρίδος, ἀπὸ τῶν αὐτῶν λημμάτων, τῶν δημοσίων δύνει χρημάτων, ὥσπερ ἐστὶ δίκαιον. Justum est, defendere patriam: justum est, qui commodum percipit, laborem ne recuset, & quia justum, etiam honestum. Honestius item est, militantem pro republicâ, fortis viri fungi officio, quàm publicos redditus domi in otio & per luxum absumere. *Idem.*

Ib. Schol. l. 12. Περὶ ᾧ ῥαθύμων προσφθέγεται] Ex *Wolfii* mente reposui simplex verbum φθέγεται. Quid si legamus πρὸς ᾧ ῥαθύμων προσφθέγεται?

Ib. l. 25. Αναγκάζει] *Wolfius*: Fortasse ἀγωνίζει. Mox idem in margine, & *Morellius* in var. lect. οἶον ἔξω τῆς &c. ut nos excudi curavimus. Neque tamen adhuc is locus satis integer videtur.

P. 108. l. 7. Οὐκ ἔστιν ὅπως τοῖς &c.] Παρήσιασιν ἡπιότησιν τοῖς ἀργύροις. Est urbana & faceta oratio. Negat se usquam dixisse ignavis esse largiendum, hoc est, se censere nunc, nullam eorum habendam esse rationem. *Wolfius.*

Ib. l. 10. Σχολάζει] Σχολὴν ὄγειν ἢ ἀφροδίτη εἶναι τῶν κοινῶν. Prius illud ad corpus, militiam, opificia pertinere videtur: posterius hoc ad animum, providentiam, sollicitudinem. *Idem.*

Ib. & seqq. Οἱ τὲ δέινου] Τῶν σφαλιγῶν τινῶν, οἶον Τιμόβην Ἰφικράτην, Χαβόβην, προξένον, Χάρητον, Χαλκιδάμην, Διοπεύτην, ἢ τῶν λοιπῶν. *Idem.*

Ib. l. 11. Εἶναι νικῶσι] Εἶδει ἢ τῆς ἀθλητικῆς νικῶν. De industriâ verbo plausibili est usus, ad excitandos gloriae & victoriae dulcedine animos. *Idem.*

Ib.

Ib. l. 12. Καὶ ἐχὼ μέμφομαι] Προκατάληψις μετὰ-
 σαίνῃ, hæc a se dici, non odio peregrinorum mi-
 litum, sed Atheniensium studio. *Idem.*

P. rog. l. 1. Καὶ μὴ ἀπαχωρεῖν — τὴν τάξιν] Sic
 Orat. de Rep. Ord. sub finem: Αἰχρὸν γὰρ, ὃ ἄνδρες
 Ἀθηνᾶσιν, αἰχρὸν, λιπεῖν τὴν τῷ φρονήματι τῶν τάξιν, ἣν
 ὑμῖν οἱ πρόγονοι παρέδωκαν. Alludere videtur ad mi-
 litares ordines, quos qui desererent infamia nota-
 bantur.

Ib. Schol. l. 3. Αλλ' ὥρα ἰφθασαν] Hæc verba
 nullum hîc sensum habent, quare *Wolffii* conjectu-
 ram lubens secutus sum: sed fortasse locus mutilus
 est. Cum eodem mox ἀπαντα lego.

NOTÆ

IN TERTIAM

OLYNTIACAM.

NOTÆ IN

TEXTUM & SCHOLIA.

SECT. I.

PAG. 112. l. 3. Νου/ω] Cur? quia estis magnanimi, quia reipub. amantes. Sic Atheniensibus id tribuit, quod etsi in eis non erat fortasse, tamen debebat esse, majus publicæ quàm privatae rei studium. * *Wolffius.*

Ib. Schol. l. 4. Πρωτ@ π@π@ τ' ἐξ ὑπολήψεως] Vide Hermogenem lib. i. cap. i. οὐδὲ δίδρασκον. *Idem.*

Ib. l. 11. Παθηλικόν] Cum hoc loco τὸ πρᾶγμα-
λίκον καὶ ἡθικόν, & non, ut aliàs τὸ παθηλικόν καὶ τὸ ἡθικόν
inter sese opponantur: errore librarii παθηλικόν videtur
scriptum, αἰνι τῷ ἡθικόν. Sequitur enim postea πρᾶ-
γμαλίκον ποιεῖ τὸ προοίμιον. *Idem.* [Supra dixerat : ἔστι
τὸ ἡθικόν ὁμοῦ καὶ πρᾶγμαλίκον τὸ προοίμιον, quod emen-
dationem hanc certissimam esse confirmat.]

Ib.

Ib. l. 24. Τῶν ἀεροατῶν] *Aldus* post hæc verba lacunulam reliquit. Sed utcumque ferri potest hæc lectio, etsi τὰ λοιπὸν & ἐπιτεχόμενα duriusculè cohærent, ἀλλ' ἔ, τὰ λοιπὰ μηδεμίαν ἐπιτέχεται ἀντίρρησην &c. *Idem.* [In nostro etiam erat lacuna, quam *Morrellius* optimè replevit.]

P. 114. l. 1. Σωοίσεν τῇ πόλει] Vide quàm calidè præ se ferat, Reipub. agi causam potius, quàm Olynthiorum, quibus patrocinator. *Idem.*

Ib. l. 5. & seqq. Οὐ γὰρ μόνον εἶτι χρησίμων ἐσκεμμένον &c. ἀλλὰ — πολλὰ τ' δεινὰν ἐν τῷ ποταμῷ μακροῖς ἀν' ἐπιδεῖν εἰπὼν] Demosthenis oratio hominis est prorsus alieni a maligno isto abjectoque animi affectu, qui plerunque nos ad eas dotes, quibus ipsi non sumus præditi, improbandas excitat. Ei vitio vertebatur, opera ejus lucernam olere, majorisque ipsi oleum impensæ esse quàm vinum. Hinc furi, qui in eum hæc de re jocus est, respondit: Scio quare lucerna mea tibi molesta sit. Magis serìò Iphito respondit: De primis meis cogitationibus non tam bene sentio, ut Atheniensibus extemporale consilium dare auserim. Demadi e contra contigè-re iste ingenii impetus, ea in effingendis imaginibus felicitas, eaque prompta atque repentina lumina, quæ nonnumquam lentæ diligentiae longè præstant. Noster igitur orator sui ipsius rationem haud habet. Vult eos ex ingeniiis a suo longè diversis proficere, omniaque sive ingenii fulgura, sive lumina maturæ considerationis, in rem suam atque usum vertere, *Tourrellus.*

S E C T. II.

P. 115. l. 4. Ο μὲν ἐν παλαιῶν καιρὸς] Exordio aptè annectit propositionem, neque eam nudam, sed ornatam & instructam, ac poeticâ fermè licentiâ tracta-

tractatam, sic tamen, ut oratoria verecundia fer-
verur. Est autem propositio generalis: Græciæ
principatus est recuperandus vestrâ industriâ. Ad-
ditur circumstantia temporis opportunissimi; ut
non Demosthenes, aut quisquam alius orator, sed
ipsa occasio consilium dare videatur. Hanc si quis
προκατάστασιν appellare mavult, non impedio. Sequi-
tur enim hujus argumenti propria, his verbis: *ἔσι
δὴ τὰ γ' ἡμεῖς δοκῶμεν*. *Wolffius.*

Ib. l. 5. *Μονονυχ]* Hoc additur, ne poetam po-
tius quam oratorem agere videatur. *Cicero* Epist. x.
*Et postquam de meo cursu, Respublica sum voce re-
vocatus, nunquam per M. Antonium quierus fui.*

Ib. l. 7. *Εἰπερ ὅπερ]* Gravissima appendix, sive,
ut *Ulpianus*, *κατασχευὴ καὶ εἰσβολὴ τῶν συμφίλων*.
Non igitur, ut video, res Olynthiorum, sed salus
Atheniensium agitur. Quis hic non vigilet? Quis
in se quicquam desiderari patiatur? Propositio:
Res strenuè gerenda: Ratio, quia non poteritis
alioqui esse incolumes. *Idem.*

P. 116. l. 2. *Ἐσι δὴ τὰ γ' ἡμεῖς δοκῶμεν]* Magna ve-
recundia orationis. Quasi dicat; siquis aliquid ha-
bet melius, faciliè patior. *Idem.*

Ib. l. 3. *Υψηλὰ δὲ]* Quatuor partes propositio
complectitur: decretum, instructionemque celerem,
& civium expeditionem (est autem in paucis verbis
magna vis, *ἥδη, τὴν ταχίστην, ἐνθένδε*: quibus *αιτιο-
λογίαν* subjicit, ab ipsorum Atheniensium exem-
plo) denique legationem, eamque disertam & stre-
nuam. Admirabilis est oratio Demosthenica, &
paucissimis verbis ingentem vim sententiarum com-
plectitur. *Idem.*

Ib. l. 5. *Ενθένδε]* *Ἐξ αὐτῆς τῆς πόλεως*: hinc mit-
tendis civibus, non alibi mercenario milite conscri-
bendo. *Idem.*

Ibid. *Βοήθειαν]* *Βοήθειαν πρὸς μὲν, ἡ γούνη πόλιν κτε*

δυσάμιν, ἀλλ' ἔτι καὶ ξένους. Miserunt tandem Athenienses Olynthiis auxilio, ut in oratione Falsæ Legationis autor est Demosthenes, decies mille conductitios, quater mille cives, quinquaginta triremes: quæ tamen eis omnia, proditorum scelere, nihil profuerunt. *Idem.*

Ib. l. 8. Ως ἐστὶ μάλιστ'] Declarat id quod supra dixit brevius, καὶ μὴ πάδη, remque eò reducit, ut innuat, societatem Olynthiorum magis ambiendam esse Atheniensibus, quam Olynthiis Atheniensium: qui, si non juventur, facilem receptum habeant in Philippi gratiam & societatem. Callida enim ratio est excitandi cunctantes & tergiversantes, apponere æmulum, ut, si ipsi cessent, alium prærepturum esse intelligant. *Idem.*

Ib. l. 9. Δεινὸς χαῖν' ὅτι] Vide Notas supra p. 261.

Ib. l. 11. Ἀξιόπιστος] Valet hæc parenthesis ad constandum Philippo odium, & incutiendum terrorem Atheniensibus. *Wolffius.*

S E C T. III.

P. 117. l. 3. Οὐ μὲν ἀλλ'] Terrori consolationem miscet, ac Philippi calliditati prudentiam Olynthiorum opponit, atque illas rationes eis affigit, quas fortasse non considerârunt, sed considerare debuerunt. *Idem.*

Ib. l. 7. Ἀπορήτων] Facilius tacentur & latent ea, quæ unus novit, quam quæ plures. Quanti autem interfecti imperatorum ignorari consilia, declaravit Cæcilius Metellus, cum diceret, se tunicam in ignem conjecturum, si sciret arcanorum esse consilia. *Idem.*

Ib. & seqq. Ἀλλὰ καὶ στρατηγὸν, καὶ δεσπότην, καὶ ταμίαν] Demosthenes mirabiliter hic exponit quanto Rex, qui

qui suo ipse exercitui imperat, superior sit Imperatoribus qui cuiusvis Reipublicæ copiis præfunt. Post eum Titus Livius hanc ipsam rem [lib. ix.] tractavit, atque ita quidem, ut dubites annon Oratorem Historicus æquaverit. Comparatione institutâ inter Alexandrum & Romanos duces, quibuscum Regi Macedoniæ pugnandum esset, si arma ad Italiam vertisset, *Quin tu hominis, inquit, cum homine, & ducis cum duce, fortunam cum fortunâ confers. Quot Romanos duces nominem, quibus nunquam adversa fortuna pugne fuit? Paginas in annalibus magistratuum percurrere licet, consulum, dictatorumque, quorum nec virtutis, nec fortune ullo die populum Romanum panituit. Et quo sint mirabiliores, quàm Alexander, aut quisquam alius Rex; denos, videnosque dies quidam dictatorem, nemo plus quàm annum consulatum gessit: ah tribunis plebis deletus impediti sunt: post tempus ad bella ierunt: ante tempus, comitiorum causâ, revocati sunt: in ipso conatu rerum circumegit se annus: college nunc temeritas, nunc pravitas, impedimento aut damno fuit: malè gestis rebus alterius successum est: tironem, aut malâ disciplinâ institutum, exercitum acceperunt. At, Hercule, Reges, non liberi solum impedimentis omnibus, sed DOMINI RERUM TEMPORUMQUE, TRAHUNT CONSILIIIS CUNCTA, NON SEQUUNTUR. In tam paucis verbis quanta sublimitas, quanta vis! Tourrellus.*

[Ibid. Εἰς τὴν αὐτὴν ἀπορίαν] Atheniensium duces non erant ἀπορίαι καὶ ἀνταρξίται; non licebat eis suo arbitratu quidvis agere, ut dictatoribus: sed metuere iram populi cogebantur, qui decem aliquando duces, ut & ante illos virum de reipublicâ præclare meritum Miltiadem Cimonis patrem, refragante Socrate, capitis damnavit. Sic fiebat, ut aliquando facerent, non quæ esse optima, sed quæ

quæ facillimè probari possè populo credebant.
Wolffius.

Ibid. Καὶ ταμίαν] Quæstorem, qui ipse claves habet ærarii, nec expectare cogitur, dum tributa extorqueantur, ut vestri duces. Vel ταμίαν appellat administratorem, eum qui negotiis præest, ut Homerus:

Ζεὺς, ὃς ἀνθρώποις ταμίης πολέμοιο τίτυκ', &c.]

Idem.

Ib. l. 10. Ταχὺ ἢ κατὰ καιρὸν] Uno jubente, omnes in officio sunt, non intercedunt prolixæ disputationes: non expectanda est aliorum, eorumque non rarò dissentientium, & malorum civium autoritas. Monarchiæ commoda, Democratiæ incommoda, vide copiosius in Isocratis συμβουλευτικῶ, & in oratione περὶ σεφάνου, ubi Demosthenes acta sua & copias, cum actis & copiis Philippi, eleganti contentione comparat. *Idem.*

Ib. l. 12. Ἀς ἂν ἐκείνος] Videtur παρ' Ἰσορίαν εἶναι, cōfictum ad terrendos Athenienses: si ipsi repudiarent Olynthios, præstò eis fore Philippum, intercipiendæ societatis cupidum. *Idem.*

P. 118. l. 4. & seqq. Ἰσασιν ἂν τ' Ἀμφιπολίῳν ἐποίησι τὰς προδοσίας αὐτῶ τινὶ πόλιν, ἢ Πυδναίῳν τὰς προδοξασίας] Philippus cum Amphipolin & Pydnam proditione ceperat, proditores vel exilio vel morte sustulit. Nihil tamen duobus Olynthi præcipuis magistratibus exemplum profuit. Et enim anno orationes Olynthiacas sequenti, proditionem tam male remuneratam imitati sunt, proque eâ eadem ipsi præmia accepere. *Tourrellus.*

Ib. l. 7. Καὶ ὅλως] Hæc sententia propriè ad illud, πρὸς τὰς κατὰλλαγὰς ἐναντίως ἔχει, confirmandum pertinet. Sed interferuit periculi magnitudinem, eamque exemplis approbavit, quò firmior esset illa propositio. *Wolffius.*

Ibid.

Ibid. Απίστον—ή τυραννίς] Scilicet *χεῖμα*, ut Virgilius:

— *varium & mutabile semper*—

Fœmina — &

Dulce satis humor. — Item.

Triste lypus stabulis. — Idem.

Ib. Schol. l. 14. Τὸ.] Verbum ἀποδείκνυται, quod planè desideratur, ex *Wolfio* reposui: mox cum eodem lego ἔτοιμοι ἔσονται, pro quo tamen idem in margine, & *Morellius* in var. lect. βυλῆσονται legunt; deinde cum iisdem ἐδέχεται πείσαι: altera lectio sensu prorsus omni caret.

S E C T. IV.

P. 119. l. 1. Τὰλλ' ὃ προσήκει] Scilicet ὅμιν. Quænam illa sunt? Gloria majorum, Græciæ principatus, oppressis opitulandi consuetudo, gratulationes & injuriæ Philippi, periculi magnitudo, nisi ei resistatur. *Wolfius*.

Ib. l. 6. Οὐδὲ γὰρ λόγῳ, εἰδὲ σκῆψις] Videtur λόγῳ veram causam, rationem, defensionem, excusationem: σκῆψις, prætextum, commentitiam atque inanem & simulatam significare. Quod discrimen si cui displicet, *συνωνυμίαν* & verba idem significantia esse dicat. *Idem*.

P. 120. l. 5. Εκ τῶ πρὸς αὐτὸς ἐγκλημάτων] Ob crimina illata sibi a Philippo, qui eos ut perfidos & scedifragos criminatur, ob pacem nobiscum factam. Si non πρὸς αὐτὸς sed πρὸς αὐτὸν legeretur: sententia esset, propter injurias, quibus se ab eo affectos esse queruntur. *Idem*.

Ib. l. 8. Πεπόνθασιν] Α πάσχω, vel antiquo verbo πένθω. Colligitur ex hoc loco, non inani suspitione

picione impulsos Olynthios, pacem fecisse cum Atheniensibus: sed ex aliquibus sibi factis injuriis perspexisse Philippi mentem, graviora cogitantis.

Idem.

Ib. l. 12. Εἰ γὰρ, ὅθ' ἤκομεν Εὐβοῶσι βεβροηκότες] Olymp. 105. Ann. 3. hoc est, novem annos ante habitam hanc orationem, Eubœa in duas factiones distracta fuit, quarum una Thebanorum, altera Atheniensium opem imploravit. Thebani principio, nullis obstaculis intercedentibus, suæ parti victoriam facili compararunt. Adventu autem Atheniensium tota rerum facies immutata est. Ii Thebanos repellunt, omniaque in Eubœâ tranquillitati pristinae restituunt, nullam aliam laboris mercedem cupientes, præter gloriam quæ ex victoriâ & pacificatione sibi proveniret. *Æsch.* in Ctesiph. *Tourrellus.*

Ib. l. 13. & seqq. Παρήσαν Ἀμφιπολιῶν Ἱέραξ, καὶ Στεφάνου δὲ τῶν ἐν τῇ πόλει βῆμα &c. Legati peregrini, mandata sua exposituri, suggestum conscendere, quod melius a populo intelligerentur. Hierax & Stratocles Amphipoleos nomine, cui nova a Philippo obsidio imminabat, se suamque urbem in fidem & tutelam Atheniensibus offerebant; qui eos accipere noluerunt, veriti scilicet, ut pacem anno superiore cum Philippo initam dirimerent. *Idem.*

P. 121. l. 2. Ὑμᾶς πλεῖν] In *Wolfian.* & *Ald.* ὁπλεῖν: & sic frequentius Demosthenes.

Ib. l. 3. & seqq. Εἰ τιμὴ αὐτῶν παρεχόμεθ' ἡμεῖς καὶ ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν προθυμίαν, ἥνπερ ὑπὲρ Εὐβοίων συνείλας] Tribus juxta Demosthenem in Androt. diebus, quinque autem juxta Æschinem in Ctesiph. parati ad hanc expeditionem erant Athenienses, ejusque prosper successus non minus repentinus erat, quam apparatus. *Tourrellus.*

Ib. l. 7. Προσγυμῆσαν] Ἀσχολίαν, λυπῶν, δαπανῶν,

πολέμων. Amphipolitanum bellum constituisse Atheniensibus mille ducentis talentis, docet Ulpianus, plus sextâ parte æstimationis agri Attici, quæ fuit, ut in oratione ἐν συμμοσιῶν legimus, ἑξάκις χιλίων ταλάντων. Illud igitur verè fuit hamo aureo piscari, quod & nostrâ ætate factum meminimus. Demosthenes Olynthiacâ secundâ [id est, primâ juxta nos] 1500 ταλάντων meminit, τῶν μάλιστα ἀνηλωμένων. Bellum autem illud fuisse tam Philippo quàm Atheniensibus grave, tum ex Demosthenē constat, tum ex Isocratis etiam nostri Philippicâ. *Wolffius.*

Ib. l. 8. & seqq. Πύθια, Πότιδαια, Μεθώνη, Παγαῖται] Vide notas suprà p. 223, 262.

Ib. l. 11. ἐν τῷ] In nonnullis ἐν τῷ legitur, ut sit pro τῷ: sic suprà, μέχρι τε, id est τινός.

P. 122. l. 3. Αὐτόματα] Αὐτομάτως, ἀρχαίων ὕμνων, & διονυσιαζόντων, ἐκκρανομίαις καλαζόντων, & χοροῖς ἐρριμμένων πρὸς τῷ δεσχυμῷ & τὸ τελεῶσθον, ut Lucianus ait. *Wolffius.*

Ib. l. 10. Τῶν προτέρων] *Voss. Laud. & Ben. a. e. η. θ.* πρότερον habent, quod magis Atticum est, & centies in Demosthenē occurrit. Sic Philipp. 3. τοῖς πρότερον: in Orat. pro Megalopolitis, τῷ πρότερον δυνάμει.

S E C T. V.

P. 123. l. 3. Πολλὰ] Ut Amphipolim, Potidæam, Halonesum, Cardiam (cujus quidem jactura gravissima est: τῆς γὰρ Καρδίας ὑπολαλῆας ἔδεν ἔστιν ὀφελῆ, & τὰ ῥέματα) atque alia. *Wolffius.*

Ib. l. 10. Παρόμοιον ἔστι] Aptâ similitudo. Nam & pecunia facillimè consumitur, & rei bene gerendæ occasio paulo momento elabitur. Vide ut non sit simplex & quotidiana Demosthenis oratio, sed suis ornamentis in magnâ etiam brevitate & specie simpli-

simplicitatis constet: ut collationibus contrariorum, occupationibus, similitudinibus, sententiis, exemplis illustretur. Potuisset enim sic dicere: nos, cum agenda essent Deo gratiæ, beneficiorum ejus sumus immemores. *Idem.*

P. 124. l. 6. Εὐχαίρει] Ab εὐχαίρει, *evenit.* Sic Cicero: *Id consilium ita nobis probabatur, ut de eo homines ex eventu judicaturos videremus.* *Idem.* [Sic etiam Epist. ad Att. l. ix. Balbus ad Cicero- nem: *Nedum hominum humilium, ut nos sumus, sed etiam amplissimorum virorum consilia ex eventu, non ex voluntate, a plerisque probari solent.* Atqui sa- pientem (ut ait Cicero eodem libro Epist. 5.) sem- per causæ eventorum magis movent, quam ipsa eventa.]

Ib. l. 11. Εἰ δὲ προηρόμεθα] Iterum confert offi- cii cultum & neglectum, atque utriusque eventus: & in ipsam causæ arcem (ut Cicero loquitur) in- vadit: ostendendo, non tam Olynthiorum, quàm Atheniensium salutem agi. *Idem.*

Ib. l. 14. Τί τὸ καλύον] Εμφαικώτερον quàm si dix- isset, τί καλύει; τὸ καλύον βαδίζειν, prohibens; quod prohibeat ire, quò minùs eat. *Idem.*

S E C T. VI.

P. 125. l. 2. Ἀεὶ γε λογίζεσθαι τις] Narratio histo- rica rerum Philippi gestarum, quâ credibile facere studet, venturum esse Philippum in Atticam, id quod socordes Athenienses non priùs credere potue- runt, quam ad Chæroneam victi sunt. Non tamen id apertè dicit, sed ad diligentiam & negligentiam eam accommodat: quia non tam perterrefacere, quam expergefacere cives suos conatur, eorumque offensionem cavet. *Idem.*

Ib. l. 5. Τὸ πρῶτον Ἀμφίπολιν λαβὼν] Vide notas supra p. 233. & 284.

Ib. l. 8. Εἴτα Θεσσαλίας] Quasi dicat : oppidis captis potentissimam nationem est aggressus, ut Isocrates in oratione De Pace his verbis declarat : Θεσσαλοὶ μεγίστους πλάντους ποταλάβοντες, καὶ διώσκειν μεγίστω καὶ πλοίστην ἔχοντες. Et paulo post, ὄντων, inquit, αὐτοῖς πλέον ἢ τρισχιλίων ἱππέων, καὶ πελάσων ἀναριθμήτων. *Wolfius.*

Ibid. Θεσσαλίας ἐπέβη] Scilicet ab Aleuadis advocatus : quā de re vide notas supra pag. 287. & Schol. infra p. 134. Quomodo autem se ibi gesserit, noster Philipp. iii. p. 68. declarat his verbis : Ἀλλὰ Θεσσαλίᾳ πῶς ἔχῃ ; Οὐχὶ τὰς πόλεις, καὶ τὰς πολιτείας αὐτῶν παρεῖλαι, καὶ τετραρχίας κατέστησε παρ' αὐτοῖς ; ἵνα μὴ μόνον κατὰ πόλεις, ἀλλὰ καὶ κατὰ ἴθνη δολέωσιν.

Ibid. Φεργί] Quinque aut sex urbes erant nomine Φεργί : hæc Thessaliæ urbs fuit, admodum nobilis, finis Pelasgiotidis adversus Magnesium. Prope ab erat a mari, utpote xc. stadiis a Pagasis, navale suo. *Strab.* lib. IX. Noster Philipp. iii. p. 66. καὶ μὴν καὶ Φεργί, πρῶτον ὡς Φεργί καὶ συμμαχίᾳ εἰς Θεσσαλίαν εἰλθόν, ἔχει καταλαβόν.

Ib. l. 9. Παγασαί, Μαγνησίαν] De Pagasis vide supra. Magnesia hæc alia Thessaliæ urbs erat a Magnete Argi filio nomen sortita. Duæ aliæ eodem nomine celebres fuere in Asiâ minore civitates : una Cariae ad fluvium Mæandrum, altera Phrygiæ ad montem Sipylum.

Ib. l. 11. & seqq. Εκεῖ τὰς μὲν ἐκβαλόν, τὰς δὲ κατὰ στήνας ἢ βασιλείων] De hac expeditione Diodorus ne verbum quidem. Justinus autem lib. viii. c. 3. refert, Philippum, circa tempus a Demosthene designatum, in eam Thraciæ partem, quæ Chalcidica vocatur, trajecisse : ibique solita usum perfidiæ, captisque per dolum & occisis finitimis regibus, universam provinciam imperio Macedoniæ ad-

adje
gen
vit,
Men
est
qui
prom
nec
qui
danc
dum
Capp
est.
Thra
Asia
turb
drun
Thra
Ib
appa
Ib
Arist
dne
affirm
sum.
Ib
τῆτα
ponit
quom
Πύθα
ταπα
ris vo
Ib
supin
dit, l
esse
ἀγγω

adjecisse. In hoc autem loco librariorum negligentia, ne pejus dicam, Trogi textum deformavit, & pro *Cbalcidicam* substituit *Cappadociam*. Mendum quidem perverustum est, mendum tamen est nihilominus. Ptolemæus, Strabo, & Plinius, qui Thraciam accuratissimè describunt, nullam prorsus hujus Cappadociæ mentionem faciunt, ut nec quisquam ex variis Historicis atque auctoribus qui de Philippo loquuntur. Necessariò igitur emendandus est hic locus. Bongarsius *Cbalcidem* legendum vult: Faber autem *Cbalcidicam*; quod ad *Cappadociam* propius accedit, ideoque præferendum est. Frontinus refert, Alexandrum, postquam Thraciam subegisset, ejus reges ad expeditionem Asiaticam secum eduxisse, ne quid illi absente se turbarent. Unde patet, Philippum & Alexandrum multos regulos, Macedoniæ tributarios, in Thraciâ constituisse. *Tourrellus*.

Ibid. Εαλαὼν] Ut Terem & Cherfobleptem, ut apparet ex Philippi literis. *Wolffius*.

Ibid. Καλαύσας] Fuerunt etiam alii duo, ut ex Aristocrateâ oratione apparet, Αμαθόν & Βερσιάνης; quibus an verò aliis regna confirmavit, ego affirmare, propter historiæ ignorationem, non possum. Sitalci tamen regnum confirmasse videtur. *Idem*.

Ib. Schol. l. 12. Τὰ δὲ ὑπὲρ αὐτοῦ] Supra βραδυτῆτα & ἀσθενειαν & ὑπὸ τῆς συνειδήσεως conjunxit, quibus opponit τὸ αὐτὸν, & ὑπερβολὴν τῆς δυνάμεως. Sed vide quomodo consentiat hic locus cum illo superiore Πύδνα, Πύδνα &c. [p. 12.] δοκῶσι γὰρ οἱ λόγοι καταπαλαίοντες τὸν λόγον. Nec fortassis ejusdem auctoris verba sunt. *Idem*.

Ib. l. 14 Καὶ ἡ δοκῶσα τῇ λόγῳ κακία] Ἡ ὑπὸ τῆς, *supinitas*, ut ita dicam, id est, tarditas, quâ ostendit, lentè procedere res Philippi, & infirmas ejus esse opes. Dionysius τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ & πρὸς τὴν ἀσθενειαν, in Isocrate reprehendit. *Idem*.

P. 126. l. 1. Ταῖς δ' ἐπ' Ἰλλυρίαις] Hodiè Sclavonii appellantur? Eos, Mons Scodrus sive Scardus, & Drilo flumen, a Macedoniâ versus Orientem separabant. Anno, quo Philippus imperium ingressus est, magnam ii de Perdicca ejus fratre victoriam reportârunt, pluresque ejus ditionis urbes cepêre. Philippus secundo regni sui anno fratrem ulcisci voluit, quæque amiserat Perdiccas recuperare. Itaque novus Rex decies mille pedites, equites autem sexcentos in Illyridem introducit. Quo audito, Bardylis, Rex Illyriorum, missis legatis pacem Philippo offert, eâ scilicet lege, ut uterque, quæ loca in potestate tunc haberet, retineret. Philippus oblati conditionibus nihil motus, pacem tamen non penitus rejecit, sed eam ita se recipere velle significavit, si Illyrii omnes quas in Macedoniâ tenebant urbes ei restituerent. Reversis infecto negotio legatis, Bardylis in campum exercitum educit, consertâ acie profligatur, cum clade septem mille hominum, ipsasque denique coactus accipit, quas oblatas rejecerat, conditiones. *Diod.* [lib. xvi.] *Oros.* l. iii. c. 12. *Just.* l. vii. *Tourrellus.*

Ibid. Καὶ Παίονας] Pæones iidem sunt ac Pannonii, quod ex pluribus auctoribus faciliè probatur, atque ex hoc etiam loco confirmatur; quamvis aliter sentiat Dio Cassius lib. xlix. Zonaras: Οἱ Πανόνιοι νέμονται μὲν πρὸς τῇ Δαλματία. παρ' αὐτὸν δ' τὸν Ἰσθμὸν, ὑπὸ Νάξιν μέχρι τῆς ἐν Εὐρώπῃ Μησίας, &c. πρὸς δὲ Ροδόπην καὶ πρὸς αὐτὴν τῇ Μακεδονίᾳ τὸ τῶν Παίωνων ἴδιον. *ibid.* 156. Philippus anno regni secundo, bello Atheniensium liberatus, cum Agim Pæonum regem fato concessisse audiret, commodam sibi Pæonas invadendi occasionem oblatam existimavit. Cum exercitu igitur Pæoniam ingressus, Barbaros acie vicit, gentemque deinceps parere Macedonibus coegit. Post hoc ad Illyrios, qui quidem Pannoniæ subjacent, profectus est, *Diod.* lib. xvi.

Ib. l. 2. Πρὸς Ἀρύμβαν] Arymbas, sive Arybas, Alcetæ Molossoꝝ, sive Epiri, Regis filius erat, fraterque Neoptolemi, cujus natam Olympiadem Philippus uxorem duxit. Mortuo Alcetâ, inter fratres contentio orta est de imperio dividendo. Arymbas jus prioris ortûs assererat, tum verò regni consuetudinem, cui ex omni memoriâ ætatum unus tantummodo Rex fuerat. Ut hodiè, ita tunc etiam rationes impotentium arma erant, parùmque contra densa militum agmina valebant. Neoptolemus se potentioꝝ esse sensit, lentisque ratiocinationibus detineri noluit. Præcipuus ei, ac potiùs unicuꝝ, titulus erat generi sui Philippi auxilium: qui minimè ei defuit, idque tandem effecit, ut, circiter tres annos ante habitam hanc Demosthenis orationem, Arymbas regnum suum cum Neoptolemo partiri cogeretur: cujus rei nullum unquam, jam inde a principio ejus imperii a Pyrrho Achillis filio fundati, exemplum extiterat. Primam hanc injuriam gravior infecuta est. Mortuo enim Arymba [Olymp. 109. ann. 3.] tam bene Philippo successeꝝ ejus vel minæ vel versutiæ, ut Molossi Æaciden Arymbæ filium ac legitimum hæredem pellerent, & Alexandrum filium Neoptolemi totius Epiri solum regem constituerent. Justinus in suâ Trogi Epitome hanc genealogiam mutilat, ac seriem confundit: quæ quidem culpa plerisque abbreviatoribus communis est, qui profectò, ut ignaviam sublevent, ignorantiam alunt. Alexander primus Neoptolemi antiqui filius, Philippique non solum uxoris frater, sed gener etiam, cujus nempe natam Cleopatram uxorem duxit, Italiæ bellum intulit, ibique diem obiit supremum. Post eum Æacides ad majorum solium eVectus in Epiro solus regnavit, regnumque filio suo reliquit, Pyrrho illi in Historia Romanâ tam celebri, magnique Alexandri fo-

brino ab Alceta communi ipsorum proavo. *Pausan.* in Att. *Plut.* in Pyrr. *Diod.* l. xvi. *Tourrellus.*

Ib. l. 4. Τί ἔν' αὖ τις εἴποι] *Αἰθυποφορέ.* Conci-
liat autem hæc interrogatio, & orationi varietatem,
quæ ad cavendum auditoris fastidium aptissima est,
& Ætiologiæ aditum præbet commodiorem. *Wol-*
fius.

Ib. l. 9. *Εὐζή]* Cum quâ vivit: id est, quæ in-
dividua ejus comes est, in quâ omne suum studium
& ætatem consumpsit: *συμβιώναι* idem valet quod
συζῆν. ut in oratione de Coronâ, *ἰγὰ μὲν δὴ τοιαύτη*
συμβιόνει τὴν τύχην. *Idem.*

Ib. Schol. l. 29. Ταῦτα γὰρ] Legendum vide-
tur ταῦτα ᾧ ἔχει Φίλιππος: vel, ταῦτα ᾧ ἴσμεν ἔχειν
τὸν Φίλιππον.

P. 127. l. 8. & seqq. Δείδωκα, ᾧ δ. Α. μὴ τὰν αὐ-
τῶν τρόπον ὥσπερ οἱ δανειζόμενοι ἰσθίωσι ἢ τοῖς μεγάλαις
τόκοις] Athenienses, magni sceneratores, nunquam
exigebant ut pecunia credita tantum sibi in diem
redderet. *Aristoph.* in Nub. Hujusmodi scenera-
tores *ἡμεροδανειᾶς* vocabantur. Perditum ivit ig-
navus debitor, qui constanter solvere omiserit:
nam usura quotidie forti accedebat, atque deinceps
scenus pariebat. *Theoph.* *πεὶ* Ἀπολ. & *πεὶ* Μικρολ.
Ipsi etiam philosophi istiusmodi commerciis se im-
miscabant, Chrysippus in Luciano demonstrat,
Philosopho licere, non solum usuram exigere, ve-
rùm etiam usuras usurarum, quemadmodum ex
unâ conclusione alteram infert. *Tourrellus.* [Vide
Petit. in Leg. Att. lib. v. tit. 4.]

Ib. l. 11. Καὶ ἔ' ὀφθαλμῶν] Scholiastes ἐπεχύνει ex-
ponit, Suidas autem τὰ κεφάλαια τῶν πόνων. Neutra,
ut videtur, interpretatio huic loco satis convenit.
Rectissime Budæus docet, τὰ ὀφθαλμῶν hic significa-
re τὰ πάθη, vertitque: paulo post etiam avertis bo-
nis cedunt sceneratoribus. Sic benè procedit simi-
litudo.

S E C T VII.

P. 128. Schol. l. 31. Οὐ παντελῶς ἰδιάζον] Utrum κεφάλαιον ἰδιάζον, ἢ προοίμιον; Mihi utrumque obfcurum videtur, & neutrum satis placet. Malo tamen ad κεφάλαιον referre. Hoc enim velle puto, cum a capite alio transire ad aliud, ab illo non omnino abhorrens, sed affine potius. *Wolfius*.

P. 129. l. 2. & seqq. Τῶς ὑστάτης περὶ τῶς περὶ γυμνασίων εἰπόντας ἐν ὀργῇ ποιῆσαι] Sic Cæsar in Sallustio: *Plerique mortales postrema meminere*. Tournellus. [*Aldus* vocem ὑστάτης non agnoscit.]

Ib. l. 4. & seqq. Οὐ μὴν οἶμαί γε δεῖν τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν σκοπεῖν] Oratores consilia sua præstare tenebantur, quæ si non bene successerint, injustissimos seditiosi populi impetus sustinuerunt. Legimus Periclem necesse habuisse se purgare de Pestilentia, quæ belli, cujus ille auctor fuerat, cursu per urbem sævierat. *Idem*. [Vide *Plutar.* in Pericle, & *Thucyd.* lib. ii.]

Ib. Schol. l. 15. Νυθελῶν καὶ λυσιελῶν] Ex *Wolfii* conjecturâ lego, καὶ περὶ τῶν λυσιελῶν, quod etiam sententia postulare videtur. Mox idem l. 33. legendum vult καὶ τῶν τε καὶ τῶν, quod omnino non probor.

P. 130. l. 5. Πομείνας τῷ] Quis verò Rex ita sit immanis, ut alienæ ditionis cupiditate, vastari suam pateretur, Pericle tamen autore hoc fecerunt Athenienses, ut Atticam ab Archidamo vastari paterentur, & ipsi interim, classe missâ, Peloponnesum infestarent, itaque Lacedæmonios domum revocarent. *Thucyd.* lib. ii. *Wolfius*.

Ib. l. 9. Προκαθεδεται] Suprà Olynthiacâ ii. p. 84. ἐξορμῆν τοῖς ἐαυτῶ καί τοις. Vide notas.

Ib. Schol. l. 6. Τὰ οἰκεία πάσχειν] Rectissime *Morellius* in var. lect. κακῶς πάσχειν reponendum

vult. Sic infra, τὴν πατρίδα αὐτῆ κακῶς πάσχειν.

Ib. l. 16. Εὐ τῷ ἄνω πόλει] Sine dubio hæc mendosa sunt: quænam enim est constructio ἐν τῷ ἄνω & πόλει εἰπὼν, &c. ? Certissimam emendationem suggerunt verba proximè sequentia, ὅτι τῆς Οὐλώδης εἶπε, quam miror nec *Wolffium* neque *Morellium* animadvertisse.

S E C T. VIII.

P. 131. l. 5. Οὐδὲν τῶν ἄλλων] ὑπερβολή. Non plus quàm Philippo, non plus quàm regi Persarum. Sed respexit ad Græcos, quorum opes fuerunt tenues. *Wolffius*.

Ib. l. 11. & seqq. Εὐ γράφεις ταῦτ' εἶναι σεβασμικά; Μὰ Δί', ἔκ ἐγώ γε. Εγὼ μὴν γὰρ ἠγῶμαι σεβασμίας δὲν καλῶς δουλοῦναι, ἢ ταῦτ' εἶναι σεβασμικά &c.] Versutiam & calliditatem oratoris hoc in loco omnes fere interpretes summopere laudandas censuerunt. A quibus ita dissentio, ut vix sensum communem in vulgatâ hujus loci interpretatione agnoscam, versutiam & calliditatem omnem me planè desiderare fatear. ὁ λαβῶς, inquit, *Libanius*, ἀπειλῶ τῆς περὶ τῆς συμβουλῆς. Sed quomodo? Hac scilicet responsione, ὅτι ἔ γράφω ταῦτ' εἶναι σεβασμικά, ἀλλ' ἠγῶμαι: Non ego quidem hoc decerno, sed decerni oportere (repetendum enim est verbum δῶ) arbitror. Quam putidum hoc & frigidum! Siccinæ Athenienses litium forensium & novarum rerum studiosissimi quenquam se ludificari paterentur! At neque ipsum oratorem adeo inopem consilii & rationis fuisse existimo, ut vel infirmam plebem & humillimæ sortis homunciones, nedum *Æschinem*, *Demacem*, cæterosque in administrandâ R. P. æmulos, tam nuda & que aperta fraude

circumveniri posse speraret. Nec facile inducar ut credam tantum esse discrimen inter *γέφυρα* & *ἡγῆμα*. Etenim si capitis periculo se eripuisset ἐν τῷ μὴ ΓΡΑΦΕΙΝ; at certè, ἐν τῷ ΗΓΕΙΣΘΑΙ mulctæ, vel leviori cuidam supplicio se subjecisset. Scholiastes in locum: Σὺ, φησί, γράφῃς τὰ θανατικά εἶναι στρατιωτικά; Εἶτα λέει, ὅτι συμβεβηκός μιν, οὐ γέφυρα ἦ, τὸν κίνδυνον εἰδώς, ἢ τὸν εὐεχόμενον μὴ ἀγνοῶν. Quâ igitur ratione vim legis, & vulgi rabiem eludere, sui que defensionem instituere potuisset orator, si in jus fuisset vocatus? Ambiguitate, ut mihi videtur, sententiæ, quæ duplicem admittit interpretationem. Vel enim καὶ ταῦτ' εἶναι στρατιωτικά sunt reddenda: *Has fieri militares*, vel potius aliâ ratione: Ἐπὶ propterea (ταῦτα scilicet pro ἀπὸ ταῦτα) stipendia designari oportere. Hanc esse veram huius loci interpretationem satis ostendunt, quæ sequuntur. Εἰς δὴ λοιπὸν οἶμαι πάντας εἰσφέρειν, ἀν' πολλῶν δὲ, πολλὰ ἀν' ὀλίγων, ὀλίγα. Δὲ δὲ χρημάτων, ἢ ἀνὰ τέτων ἕδεν εἰς γενέσθαι τῶν δόντων. Hoc genus Ellipseos, quo ταῦτα pro ἀπὸ ταῦτα ponitur, Atticis scriptoribus familiarissimum est. *Aristoph.* in Pace, ὕ. 413. ταῦτ' ἄρα &c. ubi Schol. ἀπὸ ταῦτα. Idem in Avibus, ὕ. 120. ταῦτ' ἐν, propterea. Idem in Nubibus, ὕ. 334. ταῦτ' ἄρα &c. ubi Schol. λέγει ἢ διὰ. *Xenoph.* de Cyr. Instit. l. i. c. 26. ταῦτ' ἄρα — καὶ ἐνέμειναι μοι: propterea me aspiciebas. Si ambiguam hanc sententiam duplici hâc ratione interpretemur, nec summum in oratore artificium, nec Atticam posthac elegantiam desiderabimus.

P. 132. l. 3. Καὶ μίαν σωτήριον εἶναι] Suprà Olynthiacâ ii. p. 108. — πλὴν αὐτῶν τῶν λαβόντων, τῶν ἐξελθόντων, τῶν δικάζοντων, τῶν ποιεῖν τῶν ὅ,τι καθ' ἡλικίαν ἕκαστος ἔχει, καὶ ὅπως καιρὸς εἴη, τάξιν ποιήσας. *Harpocration* de hoc loco: ἔλεγε ἢ ἕκαστος φέρει σωτήριον.

ἐπειδὴ

ἐπὶ τῇ χαλίκῃ ἴσθρῳ οἱ Ἕλληνες τὴν τῶν φόρων ὀνομα,
καλλυροῦν ἐτι καλίσαντο, ὡς φησι Θεόπομπος ἐν δι-
καστῇ Φαίεπτιων. Ὑπερίδης Δηλιακῷ. Σύλλαξιν ἐν τῷ
παιδίῳ ἔδιδόντες, ἡμῶς δὲ ποιεῖν ἡξιώσαμεθα λαβεῖν.
Eadem fere habent Suid. & Aulor. Etymol.

Ib. l. 10. Αἴγυσι, ἧ δ' ἄλλαι. His verbis & arro-
gantiam vitat, & Atheniensium facultatem auget.
Wolfius.

Ib. Schol. l. 3. Αναλωθῆναι. Wolfius habet δὲν
ἀναλωθῆναι: quod certè rectius est.

Ib. l. 13. Εὐστάξιν ἐκ δὲ δύο περὶ γράμματα. Hæc vo-
cis εὐστάξιν expositio videtur nullum hic locum ha-
bere posse. Potius cum Harpocrate interpretatione interprete-
mur, ὡς τὴν εὐστάξιν ἀπὸ γράμματος, vel, ex Valesii coniec-
tâ, εὐστάξιν ἀπὸ γράμματος.

Ib. l. 17. Ὡς περὶ δ' ὁ ποιητής. IX. E. γ. 586.

Ib. l. 20. Εὐπροκαλοῦμαι. IX. A. γ. 546.

S E C T. IX.

P. 133. l. 5. Ὅτις θύλας &c.] Vide Philippi-
cam l. p. 11. & Olynthiacam l. p. 56. & seqq.

Ib. Schol. l. 6. Πάσις χαλίκῃ. Wolfius rectissi-
mè admonuit legendum esse πάντας: mox idem
πᾶσι πᾶσι, pro πᾶσι.

P. 134. l. 4. Τὰ τῷ Θεσσαλῶν. Ulpianus hic ar-
guitas quærit. Sed ut dicimus, τὰ τῷ δακτυλῶν,
pro iustitiâ: sic etiam τὰ τῷ Θεσσαλῶν, dici puto pro
Thessalis. Wolfius.

Ib. l. 5. Τὰ τῷ δακτυλῶν ἢ δὲ τῷ φόνῳ. Thef-
sali ob perfidiæ crimen malè audiunt apud omnes
auctores. Noster in Aristocrateâ: ὅμοις μὲν, ὡς
ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἔδιναν προεδνικὰς κώπολις τῷ Φίλων.
Θεσσαλοῖς ἧ ἔδιναν πώποβ' ὅν τινα, ὡς. Euripides: Πολ-
λοὶ γὰρ ἦσαν, ἀλλ' ἀπίστοι Θεσσαλοί. Unde natum pro-
verbium, ut Thessala fides, de vanâ dicatur &
fluxâ.

fluxâ. Θεσσαλὸν νόμισμα, Thessalum commentum; & Θεσσαλὸν νόμισμα pro adulterinâ pecuniâ. Ab Aristophane in *Plut.* §. 521. etiam ἀνδραποδισαὶ appellantur. Vide *Schol.* ad voces ἡ ᾧ Παγασαίς, & *Schol.* ad Eurip. Phoeniss. §. 1429.

P. 136. l. 4. Δοκῇ τὸ φυλάξαι τὰγαθὰ τῷ κήσασθαι χαλεπώτερον] *Xenoph.* Hist. Cyri lib. vii. Μῆγα μὲν οἶμαι, ἔργον ἡ τὸ ἀρχὴν καταπερθεῖναι, πολὺ δ' ἔτι μᾶλλον τὸ ἀκρίβεια διαγνώσασθαι. Τὸ μὲν οὖν λαβεῖν, πολλοὶς τῷ τόλμῃ μόνον ἀνδραποδισμῷ ἰστέλλο· τὸ δὲ λαβεῖν καλῶς, ἔκτε τῷ ἀνδ' ἀσφροσύνης, ἢ δ' ἀνδ' ἐγκρασίας, ἢ δ' ἀνδ' πολλῆς ἐμπειρίας γίγνεται.

Ib. l. 7. Καίρῳ ἡμέτερον νομίσαντας] Sic Plancus ad Ciceronem: *Interim maximam hic sollicitudinem curamque sustineo: ne, inter aliena vitia, hæ gentes* (Gallia citerior & ulterior) *nostra mala suam putent occasionem.* Wolfius.

S E C T. X.

P. 138. l. 9. & seqq. Θεβαῖοι; Μὴ λίαν πικρὸν εἶπέν ἡ ἡ σωεὶς βαλῆσιν ἐτοίμως] Thebani, justis de causis, quamcunque occasionem se de Atheniensibus vindicandi avidè arrepturi erant. Ii enim non solum post pugnas Leuctricam & Matinensem Spartam defenderant, verum etiam postea Phocensibus auxiliati fuerant contra Thebanos belligerantibus. *Tourrellus.* [Vide notas suprâ p. 331. & 332.]

Ib. l. 11. & seqq. Ἀλλὰ Φωκεῖς; Οἱ τίμω οἰκίαν ἔχοντες τοὶ δὲ φυλάττειν, εἰ μὴ βοηθήσῃ ὑμεῖς] Per longum tempus re malè gestâ in Bello Sacro, quod necdum erat finitum, Phocenses valdè fuerant debilitati. Philomelus & Onomarchus duo præcipui ipsorum duces dudum infelicitè perierant. Phayllus, in eorum locum suffectus, multis proeliis devictus

devictus fuerat. Phalecus, Onomarchi filius, & Phaylli successor, non magis secundâ fortunâ utebatur; Thebanique perpetuò victoriam reportabant. Ita ut Phocenses non succumbere non potuissent, nisi iis Lacedæmonii atque Athenienses frequenter auxilia misissent. *Idem*. [Vide notas supra p. 237.]

Ib. l. 13. Η ἄλλοις] Thessalos tacuit quia eos a Philippo esse alienos ostendit. Quare propensiores Atheniensium amicitiam videri poterant. Hactenus igitur ostendit, Philippo non defore facultatem, Olyntho captâ, in Atticam invadendi. Nunc eum etiam velle probandum est. Voluntas enim & facultas, ut in omni genere actionum humanarum, sic in conjecturis etiam & consiliis dominantur. *Wolfius*.

Ib. Schol. l. 11. Οἱ πολέμιοι] *Wolfius* in margine habet *ωι*, quod etiam *Morellius* rescribendum esse admonuit: deinde *Wolfius* *χώρον*, quod planè rectius est.

P. 139. l. 1. Αποκαλάτων] Refutatio sumpta a signo. Ait se facturum: ergo vult. Sed multa dicuntur aliàs vanitate quâdam ingenii, aliàs certo consilio, & terroris causâ. Quare hoc argumentum non perpetuò verum est, & in Philippicis certiores conjecturas affert Demosthenes. *Wolfius*.

Ibid. Ανοιαν ἐφελσπάνων] Vide supra p. 280.

Ib. l. 13. Διδαπάνηθαι] *Ald.* διδαπάνησ. *Wolf.* διδαπάνησαι.

P. 140. l. 1. Καὶ προσέσαι ἢ ἕξει] *Aldus* προσέσει sine & legit. Ac omitti & mihi non displicet: malim tamen προσέσαι futurum, quàm προσέσει præsens. *Wolfius*.

F I N I S.

